

PROJECTE EDUCATIU de CENTRE

**CEIP SAN CARLOS BORRROMEO
ALBAL
Curs 2025-26**

INDEX

1. Els objectius i prioritats d'actuacions del centre.(3)
2. Les característiques de l'entorn social i cultural del centre.(3)
3. L'organització i el funcionament del centre.(3)
4. La participació dels diversos estaments de la comunitat educativa i les formes de col.laboració entre aquests.(9)
5. La cooperació entre les famílies i el centre.(9)
6. La coordinació amb els serveis del municipi, les relacions amb institucions públiques i privades per a la millor consecució de les finalitats establides, així com la possible utilització de les instal·lacions del centre per part d'altres entitats per a realitzar activitats educatives, culturals, esportives o altres de caràcter social.(10)
7. Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat.(11)
8. Mesures relacionades amb l'acció tutorial(22)
9. Mesures per al foment de la igualtat i convivència.(28)
10. La promoció i bon ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions.(49)
11. El projecte lingüístic del centre. PLC (50)

DIFERENTS PLANS I PROGRAMES ESTABLITS PER L'ADMINISTRACIÓ EDUCATIVA

12. Normes d'Organització i Funcionament. (57)
13. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular.(126)
14. Projecte educatiu del menjador escolar.(127)
15. Pla digital de centre. (135)
16. Altres projectes. (145)
 - Projecte de gestió i règim econòmic.
 - Pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus.

LA CONCRECIÓ CURRICULAR

17. L'ordenació en l'Educació Infantil. (151)
18. Proposta pedagògica Educació Infantil.(159)
19. L'ordenació en l'Educació Primària (185)
20. Proposta pedagògica Educació Primària.(195)
21. Projectes interdisciplinaris de centre. (328)
22. Mesures de transició entre etapes. (362)
23. Models d'informes d'avaluació. (367)
24. Els instruments de recollida i de registre de la informació. (372)
25. Elements transversals (374)

1. Els objectius i prioritats d'actuacions del centre.

El projecte educatiu del centre (PEC) és un document que recull els valors, els objectius i les prioritats d'actuació de la nostra escola. Incorpora la concreció dels currículums establerts per l'Administració i aprovats pel Claustre, així com el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l'educació en valors i altres ensenyaments.

Té en compte les característiques de l'entorn social i cultural del centre, recull la forma d'atenció a la diversitat de l'alumnat i l'acció tutorial.

Respecta el principi de no discriminació i d'inclusió educativa com a valors fonamentals.

Estos seran els objectius i prioritats d'actuació que el centre es marca:

- Donar formació personalitzada que faça possible una educació integral.
- Corresponsabilitzar als pares i professorat en l'acció educativa.
- Eliminar qualsevol tipus de discriminació (sexual, cultural o religiosa).
- Desenvolupar les capacitats creatives i crítiques de l'alumne.
- Adequar el currículum pedagògic als objectius i finalitats previstos.
- Donar atenció psicopedagògica a l'alumnat i orientació educativa als pares.
- Donar participació activa a l'alumnat en el procés d'aprenentatge.
- Avaluar tots els elements que intervenen en el procés educatiu.
- Mantindre un bon clima relacional i de convivència, mitjançant la potenciació dels valors.
- Mantindre el temes transversals com a referent de respecte i integració en el medi.
- Desenvolupar l'educació integral de l'alumnat.
- Fomentar el respecte als principis democràtics, insistint en la pluralitat lingüística i cultural, potenciant una actitud pacífica, cooperativa i solidària.
- Potenciar l'adquisició de coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i estètics, acordes amb l'edat de l'alumnat.
- Adquirir hàbits intel·lectuals i tècnics de treball.
- Preparar a l'alumnat per a participar activament amb la vida social i cultural, mitjançant el desenvolupament de valors com la tolerància, el respecte, la responsabilitat, la paciència, el diàleg... premisses bàsiques per a la convivència.
- Utilitzar adequadament les dues llengües oficials (castellà i valencià)
- Potenciar l'ensenyament de la llengua anglesa d'acord amb el nostre Projecte Lingüístic de centre.
- Aplicar els coneixements i hàbits adquirits en el seu entorn familiar, social i natural.
- Utilitzar els diferents mitjans de representació i expressió artística per afavorir el desenvolupament personal.
- Valorar la higiene i salut del seu cos, així com la conservació de la natura i el medi ambient.
- Valorar la convivència i desenvolupar estratègies socials mitjançant l'aplicació de Valors.
- Treballar de forma democràtica junt al claustre en la realització i planificació dels principals documents que regulen el funcionament del centre assumint i complint els acords al menys durant cinc anys.

2. Les característiques de l'entorn social i cultural del centre.

La realitat del centre es podria resumir fent un anàlisi de la situació socioeconòmica-cultural en l'any 85 i contrastar-la amb la de l'actualitat.

En l'any 85 el municipi contava amb 8.500 hbs. Havent quasi duplicat la seua població des dels anys 60.

La situació econòmica, que va anar canviant, de ser bàsicament agrícola a industrial, en tota la comarca, va ser el detonant per que el fenomen de l'emigració des d'Extremadura i Andalusia recalara en Albal i rodalies, aportant un gran substrat de població en busca de treball. En 20 anys la població va passar de 4.500 a 8.500 hbs. Creant una nova realitat socioeconòmica i cultural. La llengua (el valencià) va passar de ser la llengua dominant a ser la minoritària. La barriada on s'assentà el centre estava formada bàsicament d'emigrants amb una realitat socioeconòmica i cultural precària, notant-se en els alumnes unes notòries deficiències.

Des dels anys 85 fins ara la població ha augmentat fins 15.000 hbs, amb una realitat socioeconòmica i cultural més estable. El fenomen migratori d'altres províncies s'ha paralitzat, donant entrada a un altre moviment migratori procedent d'altres països. La barriada on s'ubica el centre no presenta una gran disparitat en quan a realitat socioeconòmica i cultural, havent-se arribat a un equilibri, sent una majoria de persones afincades i nascudes en Albal o pobles limítrofs. Si a això li unim una política lingüística, des de les institucions més estable trobem que els plans d'estudi tenen una línia molt definida, d'acord amb l'actualitat.

Encara que la realitat cultural i socioeconòmica pareixia que s'havia estabilitzat, des de fa 5 ó 7 anys la població està sotmetent-se a un nou reajust migratori, esta vegada estranger, amb idiomes i condicions socioeconòmiques i culturals molt més diversificades, el que estableix nous replantejaments en les estratègies educatives.

En lo tocant a l'estabilitat de la llengua, novament la integració marca la pauta i el valencià no arriba a ser la llengua dominant. Les estadístiques més recents donen un 20% que sí parla i escriu normalment en valencià, front a un 80% que no l'utilitza o molt precàriament.

Actualment assistim a l'escenari d'una societat canviant en els valors i en els objectius, en un context polític i cultural que fa que alguns replantejaments tradicionals i que l'escola intenta assumir, no puguin ser tractats a la velocitat i als interessos que caldria. Per tot l'anterior la línia del PEC tracta de definir una pauta el més acord possible en la demanda social canviant, conjugant-la amb els recursos de que l'escola disposa, integrant famílies i escola en un context on hi haja un clima de col·laboració i acceptació en un objectiu comú: formar persones, integrades i responsables.

3. L'organització i el funcionament del centre.

La gran complexitat que suposa el funcionament d'un centre educatiu requereix d'una organització i gestió amb unes normes clares i consensuades que permeta al claustre treballar en la mateixa direcció seguint una línia comú.

A continuació detallarem alguns apartats bàsics organitzatius i de funcionament del nostre centre.

REUNIONS GENERALS AMB LES FAMÍLIES

Es l'intent d'apropar a l'escola als pares, per a tractar temes generals de funcionament del centre a nivell de classe, cicle, claustre, etc.... A realitzar, preferentment, dins de l'horari lectiu aprofitant alguna sessió dels especialistes. Comunicar el dia i la hora al Cap d'Estudis.

En Infantil es realitzaran tres reunions, una a l'inici del curs, un altra en desembre i un altra al final del curs en juny.

En Primària es realitzaran dos reunions, una a principi de curs i un altra al final del curs.

Cada tutor/a passarà llista dels assistents, per tal de fer un control valoratiu d'assistència.

Els tutors/es comunicaran als especialistes les dates de la reunió per si algú vullguera comentar algo respecte de la seua assignatura.

Totes estes reunions tindran el següent guió de centre:

Temes a tractar:

*Reunió a l'inici del curs (setembre) **Infantil / Primària.***

Normes internes de tutoria i aula. Organització escolar.

Horaris. Puntualitat. Justificació de faltes. Normes d'eixides/entrades (metge).

Comunicació amb el centre (Web Família, Telegram, Agenda escolar de primèria, telèfon, correu electrònic corporatiu...)

Visita a la Web del centre.

Normes del banc de llibres (Xarxa llibres).

Protocol Absentisme. Faltes i redards.

Deures de casa. Normes. Orientacions. Normes de treball a les llibretes.

Tutories (objectius, horaris) prèvia cita.

Informar de la concreció curricular en quant competències específiques, Sabers bàsics i Criteris d'avaluació. Tota aquesta informació es pot consultar en la web del centre dins del Projecte Educatiu del Centre.

Importància de la coordinació famílies tutor/a.

Importància de la disciplina i convivència en l'aula i centre. Normes bàsiques. NOF a disposició dels pares en Secretaria i pàgina web.

Precs i preguntes.

*Reunió final del primer trimestre (desembre) **Infantil.***

Resultats globals dels informes d'avaluació del primer trimestre.

Valoració general de l'adquisició d'habits i de la col.laboració familiar.

Informar de la concreció curricular en quant competències específiques, Sabers bàsics i Criteris d'avaluació. Tota aquesta informació es pot consultar en la web del centre dins del Projecte Educatiu del Centre.

Valoració del treball de classe.

Nivell de faltes. Puntualitat. Absentisme.

Disciplina i convivència. Balanç.

Recomanacions de cara al 2n. Trimestre.

Precs i preguntes.

*Reunió final de curs (juny) **Infantil / Primària.***

Resultats globals dels informes d'avaluació final de curs.

Balanç i valoració general sobre absentisme, convivència, treball de classe.

Perspectives de cara al curs pròxim.

Normes del banc de llibres (Xarxa llibres)

Recomanacions de cara a les vacances.

Precs i preguntes

REUNIONS INDIVIDUALS AMB LES FAMÍLIES

Seràn convocades (dins de l'hora d'atenció a les famílies) pel tutor/a o a petició del pare/mare segons les necessitats. En cas de no poder realitzar-se en esta hora, les dues parts buscaràn alternatives per a la realització de la reunió.

La reunió estarà dirigida als pares/mares/tutors legals del xiquet/a. Els iaies no són interlocutors vàlids.

INFANTIL

Les preceptives dins del marc del període d'acollida, entrevistes inicials, etc,... i totes les que es consideren necessàries al llarg del curs.

PRIMÀRIA

Totes les que es consideren necessàries al llarg del curs.

1PRI, preceptivament es realitzarà una a principi de curs (juliol/setembre/octubre) i un altra a final de curs (juny/juliol)

Temes a tractar.

Conèixer problemàtiques familiars.

Fer seguiment i avaluació de les pautes ofertades.

Donar alternatives a les problemàtiques concretes.

PUNTUALITAT

Les portes s'obriran a les hores en punt.

El control de les faltes de puntualitat, requerirà treballar dins de l'àmbit de l'acció tutorial, en dos àmbits: el de l'alumne i el dels pares.

Prendre nota dels retards per comentar en tutoria i als pares. Introducció de faltes al Modul Docent.

Per motius justificats es podrà entrar a l'hora del recreo.

ENTRADES

No es tocarà timbre a l'hora d'entrar. Funcionarà una sirena musical.

Les portes s'obriran 5 minuts abans en Primària per a compaginar l'entrada de les famílies amb fills/es en les dues etapes. Els dies de pluja o mal temps s'obriran 5' abans (els tutors estaran en classe).

El tutor/a és important que estiga puntualment davant la seua fila. Si fóra necessari, al professorat no tutor se li assignaran tasques de recolzament per potenciar un major control i que les entrades es facen en ordre i silenci.

Les entrades es faran ordenadament i des dels llocs assignats, portant un criteri unificat.

S'evitarà l'entrada al recinte als pares (salvo les hores assignades).

EIXIDES

No es tocarà timbre o sirena a les hores d'eixir, tractant de que siga el professorat el que marque les pautes de finalització, respectant la puntualitat.

El professorat que tinga classe a les últimes hores acompanyarà als alumnes fins les eixides, evitant que els alumnes es queden en els servicis o corredors. Inexcusablement per la vesprada tots els alumnes seran acompanyats pel professorat a les portes d'eixida.

En els nivells inferiors (infantil i 1r. cicle) es posarà especial atenció en que els alumnes siguen replegats pels pares o responsables. Qualsevol anomalia es posarà en coneixement de la Direcció, especialment si és reiterada.

Queda contemplat que ningun alumne es quedarà pels patis o corredors sense vigilància o autorització.

Quan el professorat convoque reunió fora de l'horari lectiu s'advertirà als pares que queden baix la seua responsabilitat.

INFORMACIONS INTERNES

A principi de cada curs l'Equip Directiu penjarà en Teams el documents i plans del centre amb els aspectes bàsics per al funcionament coordinat del centre així com un pendrive per a l'intercanvi d'informació.

A les safates disposades en Secretaria es deixarà periòdicament la informació pertinent (convocatòries a reunions, correspondència,,) Es recomana passar tots els dies per replegar la informació. Es tracta d'evitar d'anar per les aules, interrompent les classes.

Mensualment l'equip directiu informarà minjantçant la circular "ESTE MES RECORDEM..." d'aspectes organitzatius pertinents i que afecten a la majoria del professorat.

El correu corporatiu serà igualment una eina important de comunicació entre el professorat i l'equip directiu.

INFORMACIONS A LES FAMÍLIES I CONTACTE AMB EL CENTRE

El contacte amb les famílies és de vital importància. A tal efecte s'utilitzaran les següents ferramentes:

1. Telegram. Cada tutoria disposarà d'un grup de Telegram com a canal de difusió. S'utilitzarà per part del professorat a soles per a enviar informació escolar que no continga dades personals, ni imatges, ni vídeos. En cap cas s'utilitzarà com a mitjassageria instantània per a conversar amb el professorat. Els grups de Whatsapp queden totalment eliminats en qualsevol de les seues modalitats per part del professorat.

2. Web Família. A més a més de les funcionalitats pròpies d'esta plataforma (consulta butlletins de notes, faltes d'assistència, horaris dels grups, professorat que imparteix classes, activitats complementàries, etc...) serà l'aplicació que s'utilitzarà per a la intercomunicació amb el centre i professorat, es a dir, preguntar i contestar coses.

3. Correu electrònic corporatiu. S'utilitzarà de forma puntual quan el motiu ho requereixca.

4. Les circulars informatives generals del centre que es publiquen en la web del centre, l'app de l'AMPA i també en Web Família i grups de Telegram.

5. L'agenda escolar i el telèfon continuen sent unes importants ferramentes de comunicació amb les famílies.

6. La web del centre amb informacions generals i detallada de l'escola.

L'Equip Directiu, escoltat el Claustre, elaborarà Butlletins Informatius per a les famílies on s'inclouran diversos aspectes d'organització i informacions d'interès general, horaris i d'altres que puntualment vagen sorgint.

UTILITZACIÓ DE LA PLATAFORMA AULES AL NOSTRE CENTRE

L'ús d'AULES al nostre centre serà voluntària per part del professorat/nivell/cicle.

El professorat/nivell o cicle que decideixca utilitzar aules, de forma autònoma, informarà a les famílies sobre com entrar a la plataforma, explicant les activitats a realitzar i facilitant l'usuari i contrasenya de cada alumne/a.

Aules ens possibilita penjar fotos i vídeos de l'alumnat sense cap problema legal.

NIVELLS/CLASSES/AULES

A l'efecte serà responsabilitat del tutor coordinar les accions per tal que no hi hagen disparitats de criteris entre el professorat que entra a l'aula. A principi de curs el professorat que passe per un determinat nivell (especialistes i recolzament) mantindrà una reunió per coordinar aspectes bàsics, objecte d'anàlisi i revisió una vegada al trimestre.

Cada tutor/a serà el responsable i coordinador de tot el professorat que passe per l'aula.

La disposició de l'aula així com del contingut serà responsabilitat del tutor/a.

Es prestarà especial atenció al manteniment de l'ordre, neteja i decoració de l'aula. A tal efecte els cartells seran disposats de manera ordenada utilitzant els taulers de suro corresponents, sent renovats amb freqüència evitant el recarregament i l'excessiu número d'estímul visual (especialment Infantil i 1r. Cicle).

Es prestarà especial atenció a la neteja i la bona disposició del mobiliari i altres materials tenint en compte el missatge no verbal que desprenen, procurant que l'ordre, la sobrietat i la cura dels materials afavoreixquen un clima de respecte, ordre i bona disposició.

Cada aula triarà democràticament un delegat i subdelegat (que segons cada aula podrà ser mensual, setmanal o trimestral), de cara a cooperar amb el professorat en les diverses situacions que així ho aconsellen.

Normes bàsiques de funcionament en l'aula:

En les primeres sessions de començament de curs els tutors/es explicaran als alumnes, amb claredat, les normes bàsiques de funcionament, posant especial atenció en com es resoldran els conflictes en cas de no acceptar o contravenir les normes establertes.

Alçar el braç per preguntar.

Mantindre la classe neta (especialment després d'activitats com manualitats)

Normes per al control de les situacions bàsiques (respecte, ordre, silenci).

Puntualitat.

Control de faltes d'assistència. Utilització del Modul Docent.

Control de faltes (disciplina) amb els fulls a l'efecte.

No entrar als servicis a les entrades.

Respectar silenci prudencial abans de començar cada sessió (bé en els canvis de classe per part dels especialistes, bé a les entrades).

Normes bàsiques respecte als deures de casa.

Reciclatge de paper i plàstics.

UTILITZACIÓ DEL MATERIAL /RECURSOS

L'Equip Directiu entre les seues prioritats estableix l'optimització dels recursos (personals i materials).

Qualsevol proposta de millora es canalitzarà a través de la Secretaria.

Cada mestre/a s'encarregarà de la custòdia de la seua DOTACIÓ BÀSICA D'AULA, comunicant a la Secretària les reposicions necessàries.

L'expositor de novetats, ubicat a la sala de professors, és la forma de què el claustre estiga informat de tot el material nou que es va comprant.

PANTALLES INTERACTIVES I ORDINADORS D'AULA.

El manteniment ordinari de les PI estarà a carrec del corresponent mestre/a usuari que, en cas de no poder solucionar algun problema, ho comunicarà a l'encarregat/da TIC del centre.

Per evitar problemes tècnics es recomana que cada usuari apague la PI en acabar el dia i obligatòriament baixar l'automàtic els caps de setmana i vacances.

A l'acabar el curs cada usuari farà una revisió de l'estat de la seua PI fent-se una còpia de seguretat que volcarà a la nova PI i borrarà tot allò que considere inservible en coordinació amb el nou usuari.

ENCARREGATS DE RECURSOS

Buscant l'optimització dels recursos s'estableix que hi hauran diversos encarregats:

Noves tecnologies, biblioteca, audiovisuals, festes i commemoracions, esplai actiu, jardí botànic, hort ecològic escolar, menjador, coordinació amb l'AMPA, música a l'esplai, mediació, així com altres que segons necessitats o projectes, es consideren d'interès.

A l'efecte s'anomenaran en claustre i cada curs, encarregats de recursos, voluntàriament primer, i obligadament després als llocs vacants, els quals prepararan la programació amb objectius i activitats temporalitzades per trimestres. Al final del primer trimestre i acabant el curs es farà balanç i avaluació.

UTILITZACIÓ DE DEPENDÈNCIES (laboratori/biblioteca, audiovisuals, aula de la natura, informàtica...)

Els alumnes restaran en fila a la porta d'entrada en silenci, fins que el tutor o persona responsable autoritze l'entrada.

L'assignació de llocs serà la prevista pel professorat corresponent, sempre atenent a evitar baralles o disputes pels llocs, facilitant així la tasca dels especialistes, que respectaran la mateixa norma. El silenci marcarà l'inici de l'actuació del professorat.

En el cas de l'aula d'informàtica s'extremaran les precaucions donant instruccions previstes i vigilat el correcte comportament en la utilització dels ordinadors. Ningun alumne començarà la sessió (és a dir, no tocar absolutament res) sense l'autorització expressa del professor/a.

Acabada la sessió es deixarà tot ordenat, disposant una fila per tornar a les aules.

DISCIPLINA I CONVIVÈNCIA

Es determina com a norma general que el professorat serà el punt de referència bàsica. Per tant, el professorat prestarà especial atenció a ser exemple amb la seua conducta del que pretén aconseguir (evitarà alçar la veu si vol mantindre silenci en l'aula, mantindrà la calma si vol un clima relaxat en l'aula, es mostrarà equilibrat i confiat si vol un clima de cordialitat en l'aula, serà puntual per exigir puntualitat, serà atent i cordial per exigir atenció i cordialitat, buscant en tot moment la consciència de saber el que pretén i com vol aconseguir-ho de manera congruent).

El NOF i les Mesures per a la Igualtat i la Convivència són els documents base per portar iniciatives coordinades i serà en tot moment el marc de referència.

En ningun moment es deixarà com a norma alumnes en els corredors excepte casos puntualment justificats i per un temps mínim.

Es portarà per part de cada tutor un rigorós control escrit de les faltes. Les infraccions simples i les faltes lleus seran sancionades pel professorat corresponent i si cap amb coordinació amb els tutors/es. El control de faltes serà en tot moment la referència escrita per tal d'emprendre accions segons contempla el NOF i les MIC en matèria de sancions per faltes greus o molt greus.

Es desaconsella portar alumnes a Direcció. Prèviament a qualsevol acció d'aquest tipus es comentarà amb el Cap d'Estudis qui, juntament a l'Equip Directiu, farà una valoració per tal de donar la millor resposta de cara a la resolució de conflictes i al control de determinats alumnes.

Complementàriament, en aquells casos greus, es consultarà amb l'orientador/a escolar, per tal d'arreglar propostes encaminades a utilitzar estratègies a resoldre conflictes.

Segon i tercer cicle es reuniran els primers dijous de cada mes, per a tractar i coordinar els problemes de disciplina i convivència. Infantil i primer cicle, periòdicament inclouran un punt en l'ordre del dia de les reunions de cicle a tractar de la disciplina i convivència en l'aula seguint la dinàmica de funcionament sistemàtica del segon i tercer cicle. Les MIC també serà punt de referència en estos nivells i s'aplicarà amb el mateix rigor que en els cicles superiors.

ASSEMBLEES DE CLASSE (Primària)

Les Assemblees de classe, dins de les Mesures d'Acció Tutorial, deuran contemplar uns aspectes bàsics (pretenen: iniciar i millorar el diàleg, aprendre a resoldre conflictes relacionals i organitzatius, millorar en resum la convivència i practicar els fonaments d'una societat democràtica).

Es realitzaran semanalment (d'una duració aproximadament d'uns 30' - 45').

Els delegats de classe faran de secretaris de la reunió, prenen nota, donant el torn de paraula o fent amonestacions als que no el guarden o no respecten. Seran portaveus en les assemblees de delegats, portant iniciatives i comunicant a la classe els acords allí comentats.

Per tal d'unificar unes directrius i crear els hàbits necessaris es seguirà, de la manera que cada classe ho considere, bé mitjançant un mural tamany cartolina (públic), bé mitjançant una caixa (privat) s'arreglaran "felicite", "critique", "m'agradaria". A l'efecte de ser operatius en els "m'agradaria" s'acompanyaran propostes.

Els acords seran avaluats al llarg de la setmana per part del tutor que començarà la sessió d'assemblea fent un resum dels acords proposats i els aconseguits.

AGENDA

La utilització de l'Agenda intenta donar resposta a una actuació unificada del centre.

L'agenda com a instrument de treball serà motiu de control i supervisió per part del professorat, tractant de donar-li la màxima viabilitat i utilització.

Serà també contemplada com un instrument de connexió entre les famílies i el centre a l'hora d'informar de tasques, faltes, justificació de faltes en les classes d'Educació Física i altres.

PROGRAMACIÓ

El PEC és el punt de referència per a la realització de les diferents programacions en totes les àrees, el marc a tindre en compte a l'hora de confeccionar les proves inicials i a l'hora d'elaborar les adaptacions curriculars.

La programació didàctica elaborada i temporalitzada contemplarà que en el mes de maig el programa deuria estar acabat, per tal de poder repassar o previndre possibles imprevists. La programació de cada assignatura previndrà una temporalització realista i bàsica per que es done el 85 ó 90% almenys de la matèria.

INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ/EXÀMENS/PROVES/RECUPERACIONS

Els instruments d'avaluació dissenyat en la concreció curricular del centre són el referent per a obtenir la informació necessària per avaluar a l'alumnat.

A l'inici del curs en primària es passarà una prova en les àrees instrumentals a l'objecte de vore el nivell de l'alumnat i tindre una referència de partida per a la realització de la programació d'aula. El centre disposa d'unes proves normalitzades i comuns per a tots.

Atenent als criteris d'avaluació i a les normes de la concreció curricular, cada trimestre i amb la freqüència que cada professor estime, es realitzaran proves, exàmens o controls de cada assignatura.

Les proves realitzades pels alumnes es guardaran per cada tutor o especialista i es faran arribar a les famílies pels mitjans més oportuns, retornant-se firmades.

Si els resultats d'un control o examen no superaren el 75% almenys de resultats positius, deurà considerar-se un repàs de la matèria i una recuperació.

ALUMNES AMB MREI (Mesures de resposta educativa a la inclusió)

El centre disposa d'un programa específic de Mesures de Resposta Educativa a la Inclusió.

La programació dels alumnes de PT es farà conjuntament amb el professorat tutor.

La coordinació amb PT, ALL, Educador d'EE i Orientador escolar es realitzarà atenent al calendari de reunions repartit a principi de curs i segons organització de l'equip d'orientació.

DEURES DE CASA

El professorat tutor coordinarà a principi de curs amb els especialistes els criteris sobre els deures i estudi de casa. A l'efecte s'utilitzarà el tauler vileda que cada classe disposa.

En tot moment s'atendrà a que siguin tasques equilibrades amb les necessitats (repàs, tasques inacabades en classe, treball amb els pares, etc.) evitant sobrecarregar.

A nivell de referència es podria constatar que en infantil els deures com a tal no existiran, deixant-se a criteri del professorat. S'estima que un alumne en 1r deuria tindre deures d'uns 20', de 30' en 2n., de 40' en 3r., de 50' en 4rt. de 60' en 5é i de 75' en 6é.

El control corresponent és molt important, revisant-se diàriament i corregint-se segons el criteri del professorat.

S'informarà periòdicament als pares de les deficiències observades o, a criteri del professorat, de la bona disposició de l'alumne respecte als mateixos.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES /EXTRAESCOLARS

A principi de curs, per tal de ser aprovades en el primer Consell Escolar, es farà la programació corresponent. Es passarà còpia al Cap d'Estudis.

A l'efecte el Cap d'Estudis passarà a cada tutor/a un històric de les activitats realitzades pels seus alumnes en tota l'escolaritat, per facilitar la programació, atenent al currículum de visites i excursions.

De les visites i excursions programades s'informarà a les famílies, especificant les dades generals i els objectius prevists, segons model unificat i que cada coordinador tindrà en el CD de materials de cicle.

La nota informativa es passarà al Cap d'Estudis per al control i ser inclosa en la base de dades del nivell.

Cada eixida o activitat programada s'anotará en el calendari a l'efecte en Secretaria, especificant (lloc, hora d'eixida i arribada i cicle/nivell).

ABSÈNCIES

Autoritzar mitjançant Web Família, l'agenda o verbalment.

Cap alumne podrà abandonar el centre sense ser arreglat per una persona autoritzada i previa justificació presentada al tutor/a.

Les absències seran justificades adequadament, de lo qual es portarà registre.

En cas de resultar alguna falta no justificada (especialment 3r. cicle) es notificarà las pares/tutors telefònicament o per escrit.

S'evitaran les entrades o eixides fora de les establertes oficialment.

De forma justificada, excepcional i amb la corresponent autorització de la família l'alumnat del tercer cicle es podria anar a soles a casa.

ABSENTISME

A l'efecte de portar un control sobre absentisme, els tutors informaran al Cap d'Estudis quan un alumne haja faltat 10 vegades (tot un dia es justificarà com una falta; un matí o una vesprada solta també).

Dels casos informats s'enviarà una carta del centre a les famílies (segons model), en el supòsit de no estar degudament justificades.

D'existir reincidència es notificarà també a la Comissió Municipal d'Absentisme als efectes oportuns.

En tot cas es seguirà el protocol del centre establert. (Més informació a Teams antic CD de cicle).

ESPLAIS

El professorat previndrà la puntualitat en els llocs assignats.

La vigilància contemplarà l'evitar jocs violents, abús dels majors respecte als menuts, l'utilització incorrecta dels banys i la neteja del pati (vigilant l'ús de papereres...).

Els dies de pluja cada tutor és el responsable dels alumnes, restant en l'aula.

No es deixaran alumnes en classe, sense vigilància, sent cada tutor o el professor corresponent, el responsable de prendre les mesures oportunes de cara a solucionar els casos dels sancionats.

Els encarregats de l'esplai actiu coordinaran les diferents activitats previstes en la corresponent programació.

PLA DE SOSTENIBILITAT DE RECURSOS, EFICÀCIA ENERGÈTICA I TRACTAMENT DE RESIDUS

El professorat treballarà transversalment estos temes tenint en conter el projecte de gestió i règim econòmic del centre.

Procurar evitar deixalles en els corredors o pati (el professorat atindrà amb les mesures necessàries esta necessitat).

Els papers sobrants es disposaran en una caixa de cartró que es baixarà als divendres. La conserge les buidarà, sent arreplegades i tornades al puesto pel tutor/a.

Igualment cada classe disposarà d'una paperera groga per a reciclar el plàstic.

Les fotocòpies a una cara que siguen sobrants es disposaran prop de la fotocopiadora, en un lloc reservat per tal de ser utilitzades per l'altra cara, manualitats, bloc d'anotacions,...

Altres recursos com el paper higiènic seran escrupolosament controlats pel professorat (vigilant que no traguin rotllos sencers fora de l'aula). Utilitzar els portarotllos de les classes.

El professorat vigilarà la cura que els alumnes tenen respecte als materials i llibres de text.

NORMES BÀSIQUES AL PROFESSORAT

Puntualitat a l'entrada en classe.

Passar cada dia per les safates i la puntualitat en l'entrega dels documents requerits.

Tindre operatiu el correu corporatiu per a rebre notificacions.

Els canvis de classe es faran amb puntualitat, evitant entreindre's en els corredors, sala de professors, tutoria, etc. Cada especialista/grup de reforç passarà per les classes per arreplegar a l'alumnat. A l'acabar la sessió els tornarà a l'aula.

Els desplaçaments del grup d'alumnes per l'edifici es faran en fila, i ordenadament.

Si s'ha d'accedir a la primera planta es farà per la dreta, aprofitant el passamà i es baixarà igualment per la dreta posant especial atenció en anar agarrats a la barana.

S'atindrà en tot moment als acords bàsics presos pel tutor i els especialistes en l'atenció de l'aula.

Cada tutor o en qui delegue serà el responsable de les entrades dels alumnes des dels llocs de fila fins l'aula.

PROTECCIÓ DE DADES

Es tindrà en compte la Resolució de 28 de juny de 2018 i especialment els següents aspectes:

La protecció de dades abarca no sols el dret a la intimitat de les imatges, també inclou la protecció de dades personals i mèdics de l'alumnat.

Esta protecció de dades es tindrà en compte en les diferents reunions generals i particulars que el professorat tinga que realitzar.

Les tutories i entrevistes que es realitzen estaran dirigides exclusivament a les persones que disposen de la patria potestat de l'alumne/a quedant fora iaïos, parelles sentimentals i altres familiars a excepció de que existeisca alguna autorització dels implicats. Esta autorització pot ser verbal i contrastada pel professorat.

Al moment de la matrícula el pare/mare signa una autorització de cessió d'imatge de l'alumne/a. La secretària del centre informarà dels casos sense autoritzacions.

Grups de missatgeria instantànea.

Els tutors/es disposaran d'un grup de difusió en Telegram per a enviar informació a les famílies, sent molt escrupulós en la publicació de dades susceptibles de protecció.

Queda prohibida la publicació de qualsevol foto o vídeo d'alumnes en Telegram. De forma excepcional i amb motiu de tranquilitzar a la família davant d'una situació greu es podrien enviar estes imatges.

Entrega de CD,DVD, pendrive, etc... amb recopilació d'imatges d'activitats escolars.

Es podrà fer, pero en tot cas s'haurà d'advertir a les famílies la prohibició respecte a la còpia i difusió d'estes imatges.

A tal efecte serà obligatori que la portada o funda del CD/DVD aparega la següent frase:

IMPORTANT: Atenent a les normes de protecció de dades, queda TOTALMENT PROHIBIT la còpia o difusió de les imatges/videos que apareixen en aquest CD/DVD/pendrive; quedant baix la responsabilitat de qui ho realitze.

Si es tracta d'un pendrive, farem un full general del grup amb nom i cognoms de l'alumnat on es demararà la signatura del pare/mare. En l'encapsament posarem l'esmentada frase amb l'aclaració de que qui no signe no tindrà les fotos.

Pagina web/Blogs de mestres.

Els blogs estaran inclosos en la xarxa "Portal Edu" dins de la pàgina web del centre.

A la pàgina d'inici i amb la màxima claretat possible apareixerà la següent frase:

IMPORTANT: Atenent a les normes de protecció de dades, queda TOTALMENT PROHIBIT la còpia, reproducció o difusió de les imatges i videos que apareixen en esta pàgina web; quedant baix la responsabilitat de qui ho realitze.

De forma general, no estarà permesa la inclusió de videos quan estos es fan a través d'enllaços a aplicacions externes.

Gravacions de videos i fotos de les famílies en activitats del centre.

Les famílies podran fer-les pero ni copiar ni difondre-les.

En les circulars informatives i autoritzacions d'eixides es recalcarà esta informació amb la següent aclaració:

IMPORTANT: Segons la normativa vigent sobre protecció de dades, recordem que podeu prendre fotografies i vídeos de les activitats que realitza el centre, però està **TOTALMENT PROHIBIT la seua difusió fora de l'àmbit privat; quedant baix la responsabilitat de qui ho realitza.**

DISPOSITIUS MÒBILS

Atenent a la resolució de 17 d'abril de 2024, l'alumnat tindrà prohibit dur qualsevol dispositiu mòbil (telèfons, rellotges intel·ligents...) a l'escola a excepció d'urgències sol·licitades pels pares i autoritzades pel tutor/a. En este cas l'alumnat haurà d'entregar l'aparell a primera hora al tutor/a i arreplegar-lo a la fi de la jornada escolar. L'incompliment d'esta norma suposarà la retirada del telèfon.

EQUIP DIRECTIU

Qualsevol deficiència o anomalia serà replegada per l'Equip Directiu (al membre corresponent, atenent a les seues competències), qui prendrà, en el marc de les seues competències, les mesures oportunes.

Qualsevol cas d'importància o greugetat es posarà en coneixement el més prompte possible de la Direcció (accident, malaltia greu...) qui prendrà les mesures oportunes.

L'Equip Directiu té com a prioritats establir la suficient coordinació i crear les estructures necessàries per a que es porte la tasca del centre amb serietat, buscant un clima de convivència òptim entre el professorat fent-ho extensiu a tota la Comunitat educativa.

Les reunions sistemàtiques en els diferents estaments tenen com a objectiu fer partícip a tot el professorat de la dinàmica del Centre. Estes reunions es realitzaran atenent al respecte als interlocutors, al silenci durant les intervencions i prestant la màxima atenció.

CONSERGE

Es donarà prioritat en les seues tasques a obrir i tancar les portes a les hores establertes, controlar els retards dels alumnes, evitar que no passen els pares al recinte sense control, atendre les cridaes telefòniques i obrir la porta electrònica.

Serà receptor de les visites al centre per tal de canalitzar-les adequadament (Orientació, tutories, direcció...).

Els devendes i especialment a les eixides controlarà les portes d'accés a l'edifici principal, per tal d'evitar que personal no controlat accedeisca als edificis.

Les tasques de manteniment observades pel professorat, seran informades a la Secretaria, per informar a la Conserge de les mesures oportunes.

La telefonia interna i megafonia seran els mitjos que podrà utilitzar la conserge per a contactar amb el professorat davant de qualsevol necessitat de comunicació.

PERSONAL DE NETEJA

La pissarra de classe serà la forma de comunicar-se amb les dones de la neteja per a coses puntuals.

Qualsevol anomalia o deficiència de certa importància es posarà en coneixement de la Direcció, qui recabarà la informació necessària i prendrà les mesures oportunes.

4. La participació dels diversos estaments de la comunitat educativa i les formes de col·laboració entre aquests.

Els diferents estaments de la comunitat educativa s'organitzen entorn al funcionament del Consell Escolar del Centre, òrgan col·legiat que possibilita dins de les seues competències la participació i col·laboració en diferents sectors.

Sector Equip directiu. Format pel director, cap d'estudis i secretària.

Sector Professorat. Format per set membres del claustre.

Sector Pares/Mares. Format per nou representants dels quals un serà designat per l'AMPA

Sector Alumnat. Format per tres alumnes del tercer cicle de primària.

Sector Ajuntament. Format en la majoria dels casos pel Regidor d'Educació.

Sector d'Administració i Servei. (Conserge, Personal no docent,). Amb un representant.

El funcionament del Consell Escolar del Centre queda desenvolupat més endavant en el NOF.

Els òrgans col·legiats (Consell escolar amb les diferents comissions), Claustre, Comissió de coordinació Pedagògica i els unipersonals (Equip Directiu, coordinadors de cicle, encarregats de recursos (informàtica, biblioteca, esplai actiu, menjador, música a l'esplai, jardí botànic, coordinació AMPA, festes i commemoracions, recursos on line, mediació etc...) estan regulats pel present Projecte Educatiu de Centre, segons els casos.

Els Serveis dependents de l'Ajuntament els constitueixen la regidoria d'educació, la consergeria, el personal de neteja i manteniment i assistència social.

L'òrgan principal de participació de les famílies és l'AMPA amb la seua Junta Directiva amb les competències regulades pel seu estatut.

Un altre estament important és el Menjador escolar del centre, que intenta aportar una ajuda a les necessitats de les famílies que per qüestions de desfavoriment social o treball, necessiten fer ús d'aquest recurs.

El centre està obert a qualsevol tipus d'activitat i iniciatives d'altres estaments sempre que s'emmarquen dins dels valors, objectius i identitat del centre i que segons els casos quedaràn programats en la PGA de cada curs.

La relació amb altres centres, especialment els de la localitat, s'enmarquen en diferents reunions entre els directores i les necessàries dins de les competències del Consell Escolar Municipal i Comissió d'escolarització.

En un altre nivell també existeix relació i reunions entre els diferents directores que formen part de la circumscripció.

Destacar també la coordinació existent amb l'Institut d'Albal amb reunions dins del marc de les mesures per a la transició a Secundària sota la coordinació de la persona del nostre claustre anomenada a tal efecte.

5. La cooperació entre les famílies i el centre.

Esta cooperació és fonamental per a el procés educatiu i personal de l'alumnat.

El centre i les famílies faran ho possible per actuar en sintonia cap a la mateixa direcció. A tal efecte, la comunicació i coordinació tindrà que ser fluida i sistematitzada en les diferents reunions convocades pel professorat o les famílies.

En este sentit es realitzaran cada trimestre reunions generals convocades pels corresponents tutors/res de cada classe amb l'objecte d'apropar l'escola als pares i mares com a mesura per a qu  es conega la dinàmica interna i el funcionament del Centre. Igualment es contemplen dins del calendari escolar reunions individuals (tutories) per a tractar temes més personalitzats a petició del tutor/a o els propis pares/mares.

Un altre aspecte important dins esta col.laboració es el que es deriva de l'aplicació del document de Compromís Família-Centre que es signa entre les dues parts en la formalització de matrícula.

Declaració de comprom s família-centre

Al Matricular-se en aquest Centre com a família han adquirit el comprom s de:

- Informar-se sobre els documents que regulen el funcionament de l'escola (Projecte Educatiu de Centre, Normes d'Organització i Funcionament , Projecte Lingüístic de Centre, ...) que est n publicats en la web del centre i que es podrà sol.licitar en la Secretaria.
- Realitzar les gestions per a mantindre una bona comunicació amb el centre utilitzant les corresponents aplicacions informàtiques (inscripció en web família, grup de Telegram de tutoria, consultar la web del centre, app de l'AMPA, menjador ...)
- Col.laborar amb el professorat per aprofitar la unió d'esforços. Tirar per terra l'autoritat del professorat  s tirar per terra la seua pròpia autoritat com a pares.
- Aportar un conjunt de actituds que afavoreisquen les bones relacions amb el Centre:
 - Acudir periòdicament a parlar amb el/la tutor/a per tal d'estar ben informats del comportament i hàbits del fill/a.
 - Seguir les instruccions respecte a millorar actituds i rendiment de l'alumne/a.
- Assumir la responsabilitat que com a pares comporta el fet de portar el fill/a a l'escola.  s cada vegada més freqüent el cas de pares que pensen que escudant-se en que tenen que treballar o altres problemàtiques familiars, deixen en mans de l'escola l'educació dels fills. El Centre sempre serà un col.laborador en eixa tasca, mai el màxim responsable de l'educació dels alumnes que requereixen una bona dosis de normes i bones maneres quan arriben a l'escola i que són responsabilitat de les famílies. El pares no podran obviar la importància de la seua autoritat i responsabilitat com a educadors.
- Acceptar l'ajuda que el Centre els brinda (assessoria dels tutors, especialistes, Secretaria, Cap d'Estudis, Direcció, Servei d'Orientació escolar, Pedagogia terapèutica, Audició i llenguatge, altres) com a un mitjà d'enteniment i bona voluntat, per tal de subsanar els problemes que es pugen presentar al llarg dels cursos.
- Predisposar als fills favorablement cap al Centre (al professorat, als companys, al personal de servei i altres), buscant un enteniment mitjançant el respecte.
- Mantindre una actitud responsable en tot moment, de cara a obtenir un bon rendiment i comportament dels fills i alumnes.  s inter s del Centre mantindre un bon clima per tal que les famílies i l'escola treballen conjuntament en millorar els aspectes educatius i que siga un lloc on la bona disposició per part de tots done bons resultats.

6. La coordinació amb els serveis del municipi, les relacions amb institucions públiques i privades per a la millor consecució de les finalitats establides, aix  com la possible utilització de les instal.lacions del centre per part d'altres entitats per a realitzar activitats educatives, culturals, esportives o altres de caràcter social.

Els principals serveis del municipi que de una forma u otra entren en contacte amb l'escola est n reglats dins del funcionament del Consell Escolar Municipal (CEM).

El CEM té un reglament de funcionament que regula tots estos aspectes. Igualment dins del Consell Escolar del centre, l'Ajuntament està representat per la Regidoria d'Educació.

Altres serveis a destacar són els que fan referencia al manteniment del centre (pintors, electricistes, ferrer, jardiners, obrers etc...). Periòdicament es coordinen les accions necessàries per al correcte manteniment de l'escola.

La utilització de les dependències del centre per part de l'Ajuntament o qualsevol altra entitat de caràcter social s'ajustarà a la normativa vigent. En tot cas, després de les corresponents reunions de coordinació amb la direcció del centre, el Consell Escolar serà informat i tindrà la potestat de cedir i autoritzar, segons els casos, les dependències més adequades per a la realització de l'activitat.

7. Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat (MREI).

Amb l'objecte de tindre una aproximació de la situació del nostre alumnat, farem servir els diferents documents que el centre té elaborat i dels quals traurem tota la informació necessària respecte a l'atenció a la diversitat i a la inclusió educativa. La majoria d'esta documentació estarà recollida al CD Materials de cicle. El professorat realitzarà esta tasca al mes de juliol.

Documents de consulta :

- Memòria de la PGA
 - Resultats de l'avaluació de les diferents plans i mesures educatives.
 - Avaluació de les programacions d'aula.
 - Anàlisi dels resultats de l'avaluació final del curs anterior.
- Expedient Acadèmic / Històric d'atenció MREI (Armari secretaria)
- Full d'Informació General del Grup.
- Informe de salut escolar.
- Informe personal per trasllat.
- Informe sociopsicopedagògic escolar.
- Pla Específic de Suport.
- Llistat alumnes MREI.
- Modul inclusió ITACA3. Mesures de nivell II i III
- PAPs

2. Procediments de detecció i anàlisi.

2.1. Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accès, de participació i d'aprenentatge.

La detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres a la inclusió existents en els diferents contextos de desenvolupament s'ha de realitzar al més aviat possible, a fi d'iniciar la resposta educativa en el moment en què aquestes es detecten, sempre considerant les interaccions de les condicions personals i del context escolar, familiar i social. S'ha de posar una atenció especial a la detecció i la identificació en el moment previ a l'escolarització, en l'Educació Infantil i en els canvis d'etapa, que assegure la coordinació necessària entre els diferents agents, serveis i entitats implicades.

La detecció d'estes barreres la realitzarà l'equip educatiu baix la coordinació del tutor/a tenint en compte la següent bateria d'items.

BARRERES D'ACCÈS O PRESENCIA

BARRERES RELACIONADES AMB LES INFRAESTRUCTURES DEL CENTRE

- Espais, aules o tallers polivalents insuficients al centre.
- Males condicions de salubritat i higiene a l'aula/centre.
- Males condicions d'accessibilitat física al centre educatiu i les seues dependències.
- Males condicions de ventilació, il·luminació i espai per a desenvolupar les activitats programades, a l'aula.
- Males condicions acústiques i de sonoritat.

BARRERES ECONÒMIQUES I SOCIOCULTURALS

- Carències en la disponibilitat d'alimentació, material didàctic personal, material fungible bàsic, possibilitat econòmica d'assistència a extraescolars, eixides de grup o activitats dins o fora del centre que impliquen un cost addicional.
- Molta distància entre la casa i el centre.
- Manca d'accés a internet o a les biblioteques municipals.
- Reduïdes/nul·les possibilitats de reunir-se amb els companys.
- Males condicions en l'habitatge.
- Carència d'un espai adequat per a estudiar en l'habitatge.
- Manca d'estimulació en els primers anys de vida.
- Ambient soci-comunitari amb carències socioculturals/econòmics.
- Absentisme escolar.
- Absència de mediadors lingüístics i/o intèrprets per tal d'acollir a les famílies amb
- desconeixement de la llengua.
- Escassa col·laboració de la família amb serveis externs (S. Socials, PREVI, EEIIA...).

BARRERES D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

- Inexistència/manca d'espais i temps de comunicació alumnat-docents (tutories individualitzades).
- Interaccions comunicatives: inexistència/manca de documents de centre/aula en la llengua vehicular de l'alumnat.
- Desconeixement/absència de sistemes augmentatius i/o alternatius de comunicació (pictogrames, agendes, llengua de signes, Braille, etc..).
- Desconeixement per part de l'alumnat dels sistemes augmentatius i/o alternatius de comunicació (pictogrames, agendes, llengua de signes, Braille, etc..).
- Absència/dificultat de comunicació amb serveis externs que intervenen amb l'alumnat

BARRERES MATERIALS

- Absència de materials no específics i/o singulars adaptats necessaris per a atendre a la discapacitat física i/o sensorial del alumne/a.
- Absència/manca d'ús de les ajudes tècniques i productes de suport individuals necessaris
- L'organització dels materials d'aula no facilita l'autonomia de l'alumnat.
- Absència/manca d'instruments comuns i/o indicadors necessaris que faciliten l'organització autònoma dels temps a nivell de centre (rellotges, campanes, etc..) o en cas d'estar presents no estan adaptats per a ser perceptibles per a tot l'alumnat (ceguera, sordera, etc..).

BARRERES ACTITUDINALS DELS MEMBRES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA

- Males relacions entre els membres de la comunitat educativa (pràctiques relacionals negatives com ara rebuig, segregació encoberta, exclusió...).
- Relacions entre iguals negatives, com: assetjament, bullying, cyberbullying, sexting, grooming...
- Actituds negligents/de desatenció/d'exclusió per part de docents i/o companys
- Manca de respecte a la diversitat (condicions de gènere, ètnia, religió, condició sexual...).
- Manca de sensibilització i implicació en polítiques, cultures i/o pràctiques inclusives del centre.
- Expectatives desajustades respecte a les possibilitats de l'alumnat (excessivament altes o baixes)

BARRERES DE PARTICIPACIÓ I SENTIT DE PERTINÈNCIA

BARRERES COMUNICATIVES

- Mala/millorable qualitat de la comunicació docent-alumne.
- Mala/millorable qualitat de la comunicació docent-família.
- Mala/millorable qualitat de la comunicació entre els membres de l'equip docent.
- Desconeixement/absència o no aplicació de protocols davant supòsits de violència i desprotecció en l'àmbit escolar.
- Desconeixement de la llengua vehicular del centre (de la com. educativa).
- Desconeixement/no utilització per part de l'equip educatiu dels SAAC's.
- Desconeixement/no utilització dels companys/es de l'alumne dels SAAC's.

BARRERES RELACIONADES AMB LES INTERACCIONS I RELACIONS INTERPERSONALS

- Contextos comunicatius als que no s'afavoreix/es deuria potenciar la participació i les interaccions (tasques grupals, jocs, etc.).
- Llenguatge amb un registre inadequat, poc assertiu, motivador o empàtic amb els alumnes.
- Manca de treball específic de comunicació interpersonal i habilitats socials.
- Absència/Manca d'ús d'agrupaments que afavoreixen la participació i la col·laboració: grups cooperatius, per parelles, equips de treball, treball individual...
- La metodologia emprada no afavoreix la participació i la col·laboració: metodologia tradicional, classe magistral...
- Clima d'aula individualista, amb manca de cooperació i col·laboració.
- Poca participació i implicació del professorat.
- Absència/manca de participació i implicació de les famílies en les activitats del centre: tutories, reunions, escola de família, AMPA..
- Absència/manca de participació de l'alumna/e en activitats extraescolars, socials, culturals.

BARRERES RELACIONADES AMB ELS VALORS I LES NORMES

- El NOF o les decisions de la CCP/Comissió de Convivència proposa, principalment, mesures punitives i coercitives.
- Normes de convivència del centre/aula no consensuades, clares o funcionals
- Absència o manca d'ús de protocols específics per a la resolució de conflictes (assemblees, bústies d'aula...).
- Absència o manca d'ús dels protocols d'acollida a l'alumnat al centre i al grup (novinguts, repetidors..).
- Absència de treball específic de comunicació interpersonal i resolució de conflictes.
- Absència o manca d'ús de metodologies específiques per a treballar la participació activa de l'alumnat en la resolució de conflictes, com ara: DUADOS, cercle d'amics, observadors de convivència i ciberconvivència, TEI, equip de mediació, etc..

BARRERES D'AUTORREGULACIÓ I MOTIVACIÓ

- Manca d'ús d'estratègies motivacionals per afavorir la participació en les activitats de l'aula i del centre: relacionar els continguts a explicar amb les idees prèvies, ús d'ajudes conceptuals, mediadors, organitzadors i/o mapes conceptuals clarificadors de conceptes, diferents formes de presentació dels materials...
- Manca de coneixement de recursos i estratègies per a desenvolupar habilitats per a millorar l'autocontrol del comportament i reduir la impulsivitat: autoinstruccions, el termòmetre de les emocions...
- Absència o manca de diferents recursos materials i tecnològics a l'aula per afavorir la motivació dels alumnes.
- Disseny de les activitats de l'aula on no es té en compte/es deuria tindre més en compte les múltiples formes de representació i d'expressió: oral, escrita, gestual, tàctil, pictogràfica, signada...per a no excloure a cap alumne.
- Dificultats per a reconèixer les emocions i sentiments dels fills/alumnes i desenvolupar habilitats d'autoregulació emocional.
- Absència dins de l'acció tutorial de l'aula d'un programa o activitats pel desenvolupament de la competència emocional.

- Manca de coneixement o de funcionalitat dels protocols d'atenció sanitària.

BARRERES D'APRENENTATGE I ASSOLIMENT

BARRERES CURRICULARS (CURRÍCULUM COMÚ I ESPECÍFIC)

- Currículum rígid i/o programació didàctica poc adaptada als principis del DUA.
- Manca de planificació de l'organització, selecció i seqüenciació de les u. didàctiques.
- Manca de vinculació del currículum a experiències prèvies i la vida quotidiana.
- Manca de funcionalitat/significativitat de continguts que faciliten generalització d'aprenentatges.
- Manca d'atenció a les intel·ligències múltiples, diferents ritmes d'aprenentatges, o estils diversos d'afrontament a les tasques en la programació i adaptació de continguts.
- Absència/manca de tractament de la coeducació als materials, currículum i/o les activitats proposades.
- Absència/manca de tractament dels prejudicis i de la nostra pròpia cultura front a la resta, al currículum.
- Manca d'adequació de les exigències curriculars als coneixements previs o al desenvol. evolutiu.
- Absència/manca de coordinació docent en la implementació dels ajustaments i adpt. individualitzades.
- Manca de diversitat d'estratègies i instruments d'avaluació: rúbriques, autoavaluació, registres.
- Absència/manca d'adequació dels instruments d'avaluació a la diversitat de l'alumnat.
- L'avaluació no proporciona feedback útil pel foment d'estratègies metacognitives.

BARRERES METODOLÒGIQUES

- Absència/manca d'adaptació de la programació didàctica als principis del DUA
- Manca de coneixement i/o ús de varietat de recursos o capacitat de creació de nous que faciliten el procés d'aprenentatge- ensenyament (facilitadors multimodals: sonors, gràfics).
- Estil docent directiu, poc flexible, autoritari...
- Manca d'ús de material inclusiu (que facilite diferents formes d'expressió, representació i motivació).
- Absència/manca d'utilització de metodologies actives (per exemple de col·laboració i cooperació) i ajustades a la diversitat de l'aula.
- Manca d'adequació de les estratègies metodològiques emprades a les intel·ligències múltiples, diferents ritmes d'aprenentatges o estils diversos d'afrontament...

BARRERES ORGANITZATIVES

- Absència de formació d'agrupaments o desdoblaments heterogenis.
- Manca d'adequació i/o flexibilitat de l'horari dels recursos personals per a facilitar l'organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària.
- Absència/manca de programació d'actuacions i programes de reforç dins i/o fora de l'horari lectiu (club de deures fora de l'horari lectiu, biblioteca tutorada, tallers de reforç i acompanyament escolar, etc.).
- Manca d'actualització, adequació i funcionalitat dels documents organitz.: PEC, PAM, NOF, etc.
- Manca/necessitats de millora a l'organització i efectivitat del funcionament dels òrgans del centre: claustre, CCP, cicles i tutories
- Manca de/necessitats de millora a la coordinació i col·laboració entre els equips docents, de suport a la inclusió, de cicles, equips de transició, consell escolar, comissions
- Manca d'organització i efectivitat/necessitats de millora al funcionament dels diferents serveis del centre: personal especialitzat de suport docent i/o no docent.
- Manca d'efectivitat/necessitat de millora al funcionament dels diferents serveis del centre: s. d'orientació.
- Manca de/necessitats de millora coordinació amb agents de l'entorn.
- Manca de /necessitats de millora a la modernització, adequació i actualització de la tasca docent.
- Modernització, adequació i actualització de la tasca docent.
- Manca d'utilització d'estratègies org adequades (g.interactius, docència compartida, desdoblaments...).

2.2. Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.

Davant d'una sospita de vulnerabilitat o de possibles necessitats educatives especials per part del tutor/a o altre professor/a del grup al que pertany l'alumne i després de la constatació que les mesures de nivell I, II i III s'han aplicat amb resultats insuficients, **es comunicarà automàticament a la directora del centre** qui posarà en marxa el corresponent protocol.

- Reunió conjunta de l'equip educatiu** per a valorar la situació i les barreres detectades. El tutor/a omplirà acta de la reunió segons el corresponent model i **s'entregarà a la directora qui custodiarà aquest document**. La reunió es realitzarà tenint en compte el calendari de reunions general del centre.
- Si realitzada aquesta valoració, està justificat iniciar el procediment d'avaluació, la directora facilitarà al tutor/a la informació necessària i la temporalització per al següent pas del procediment.
- El tutor/a informará als pares o representants legals de l'alumne/a de la realització d'aquest estudi. Posteriorment omplirà el **Consentiment Informat**, una còpia del qual s'entregarà a la família i altra a la directora.
- La directora traslladarà a la major brevetat possible l'acta de la reunió conjunta i el consentiment informat a l'orientador/a del centre per a l'**inici de l'avaluació i realització del corresponent Informe Sociopsicopedagògic**.
- Al termini del procés d'avaluació, l'orientador/a farà entrega a la directora de tota la documentació requerida per a la realització de l'informe (acta de la reunió de l'equip educatiu, consentiment informat, Informe Sociopsicopedagògic, Audiència a la família, informes mèdics i qualsevol altra documentació d'interès). La directora traslladarà a la **Secretària del centre** tota la documentació per a que siga inclosa a l'expedient de l'alumne/a.
- La directora notificarà a l'equip docent de la **conclusió del procés** i introducció de l'informe en l'expedient de l'alumne/a per a possibles consultes. **A partir d'eixe moment i no abans, l'especialista atendrà a l'alumne/a.**

- g) Es donarà de **baixa a un alumne/a** de PT, A.L.L., ACIS, etc... a proposta del tutor/a o especialista corresponent amb el vist i plau de l'orientador/a. En cas de no existir acord entre el tutor/a i l'especialista, l'orientador/a, després d'escoltar les diferents postures determinarà la continuïtat o no de l'alumne. El tutor/a convocarà als pares per a comunicar la decisió omplint el **DOC.4 Audiència a la família**. (El centre disposa d'aquest document adequat per a donar de baixa de Mesures nivell IV).

3. Mesures, actuacions, plans i programes.

3.1. Criteris d'organització de l'atenció a la diversitat.

Les mesures de resposta educativa per a la inclusió constitueixen totes les actuacions educatives planificades amb la finalitat d'eliminar les barreres identificades en els diversos contextos on es desenvolupa el procés educatiu de tot l'alumnat, i contribueixen d'aquesta manera a la personalització del procés d'aprenentatge en totes les etapes educatives. Aquestes mesures s'han de plantejar des d'una perspectiva global, sistèmica, inclusiva i interdisciplinària, que implique tota la comunitat educativa i altres agents, incidisca en l'alumnat i el seu entorn, i combine actuacions de caràcter comunitari, grupal i individual.

El projecte educatiu de centre és el document on s'estableixen els criteris per a definir les mesures de resposta educativa per a la inclusió, les quals s'organitzen en quatre nivells de concreció de caràcter sumatori i progressiu, d'acord amb el que s'especifica en els punts següents. El PAM, que incorpora la concreció anual de les actuacions contingudes en el projecte educatiu del centre, ha d'estar present en els quatre nivells.

a) Primer nivell de resposta

S'adreça a tota la comunitat educativa, a les relacions del centre amb l'entorn sociocomunitari i troben difusió a la pàgina web del centre. El constitueixen les mesures que impliquen els processos de planificació, la gestió general i l'organització dels suports del centre.

Els òrgans de govern, de coordinació i de participació del centre, d'acord amb les seues competències, proposen i aproven aquestes mesures, les quals ha d'aplicar tota la comunitat educativa amb la col·laboració d'agents externs quan siga necessari. Les mesures que inclouen la participació de persones o entitats externes al centre docent s'han d'acordar i concretar amb els agents implicats.

Els documents que concreten les mesures del primer nivell de resposta són el **projecte educatiu de centre** i el **pla d'actuació per a la millora** (PAM).

b) Segon nivell de resposta

S'adreça a tot l'alumnat del grup-classe. El constitueixen les mesures generals programades per a un grup-classe que impliquen suports ordinaris. Les mesures en aquest nivell inclouen el disseny i aplicació de **programacions d'aula** que donen resposta a la diversitat de tot l'alumnat del grup, incloent-hi les activitats d'ampliació i reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, així com actuacions transversals que fomenten la igualtat, la convivència, la salut i el benestar.

Aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per la tutoria del grup, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació, el professorat especialitzat de suport i, si escau, la col·laboració d'agents externs, d'acord amb les seues competències. Les mesures del segon nivell es determinen en les **unitats didàctiques** així com l'**acció tutorial** i les mesures sobre la **igualtat i convivència** contingudes en el projecte educatiu de centre i la seua concreció en el pla d'actuació per a la millora.

c) Tercer nivell de resposta

El constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat que requereix una resposta diferenciada, individualment o en grup, que impliquen **suports ordinaris addicionals**. Aquest nivell inclou adaptacions curriculars individualitzades que tenen com a referència el currículum ordinari i com a objectius que l'alumnat destinatari promoció amb garanties a nivells educatius superiors. S'inclou l'organització d'activitats d'enriquiment o reforç, les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen materials singulars, el desenvolupament de programes específics d'atenció a la diversitat, regulats per l'Administració o de disseny propi pels centres docents com a part del seu projecte educatiu. Així mateix, s'hi inclouen les **actuacions d'acompanyament i suport personalitzat** per a qualsevol alumna o alumne que en un moment determinat les pugui necessitar, tot incidint especialment en les actuacions que l'impliquen emocionalment, reforcen la seua autoestima, el sentit de pertinença al grup i al centre, i preparen per a interaccions positives en contextos socials habituals. En aquest nivell s'organitzen, igualment, les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que, per malaltia, desprotecció, mesures judicials o que, per qualsevol circumstància temporal es trobe en risc d'exclusió, requereix suports ordinaris en contextos educatius externs al centre escolar al qual assisteix habitualment. Totes aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, coordinat per la tutoria, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació i la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si escau, d'altres agents externs, d'acord amb les seues competències.

d) Quart nivell de resposta

El constitueixen les mesures adreçades a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique **suports especialitzats addicionals**. Atenent al caràcter extraordinari d'aquest nivell, és preceptiu, en tots els casos, la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió de l'**informe sociopsicopedagògic** corresponent. Les mesures extraordinàries inclouen les **adaptacions curriculars individuals significatives**, les **adaptacions d'accés que requereixen materials singulars, personal especialitzat** o mesures organitzatives extraordinàries, els programes específics que requereixen adaptacions significatives del currículum, i els programes singulars per a l'aprenentatge d'habilitats d'autoregulació del comportament i les emocions o habilitats de comunicació interpersonal i de relació social en els contextos habituals i de futura incorporació. En aquest nivell s'organitzen, igualment, les mesures de flexibilització de l'escolarització, les pròrrogues de permanència extraordinària per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, la determinació de la modalitat d'escolarització o les mesures transitòries que faciliten la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat que, per les seues condicions de salut mental, requereix suports addicionals especialitzats en contextos educatius externs al centre escolar al qual assisteix habitualment. Aquestes mesures les planifica, desenvolupa i avalua l'equip

educatiu, coordinat per la tutoria del grup, amb l'assessorament dels serveis especialitzats d'orientació. L'equip educatiu compta amb la col·laboració del professorat especialitzat de suport i, si escau, del personal no docent de suport i d'altres agents externs, d'acord amb les seues competències i segons determine l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva. En cas de decisions extraordinàries d'escolarització, l'Administració educativa activarà el procediment adient. **El pla d'actuació personalitzat** és el document que concreta les mesures d'aquest nivell de resposta.

3.2. Programes d'atenció a l'alumnat.

En este apartat, recollim les principals mesures d'aprenentatge i d'accés amb les quals compta el centre per a donar resposta a les necessitats del nostre alumnat de forma individualitzada.

MESURES DE NIVELL III

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns (mesura d'accés).

DESCRIPCIÓ: L'accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns inclou l'eliminació dels obstacles que dificulten el desplaçament o l'accés físic, la disposició de les condicions d'il·luminació i sonoritat, la senyalització i l'organització dels espais perquè puguin ser comprensibles i segurs, la selecció i l'adaptació dels materials curriculars d'ús comú en format accessible, i totes les actuacions que no impliquen sistemes de comunicació alternatius o augmentatius, materials singulars, personal especialitzat o mesures organitzatives de caràcter extraordinari.

RESPONSABLES: Les adaptacions d'accés les planifica, desenvolupa i avalua l'equip educatiu, que coordina la tutora o el tutor, amb l'assessorament, si escau, de l'EOE.,

2. Ajudes i beques a l'estudi (mesura d'accés).

OBJECTIU: assegurar l'accés i permanència en el sistema educatiu de l'alumnat amb situacions econòmiques desfavorides, necessitats educatives especials o qualsevol altra situació de desavantatge.

RESPONSABLE: L'equip directiu ha de fer les actuacions necessàries, perquè l'alumnat amb condicions econòmiques desfavorides i altres situacions de desavantatge pugui accedir en igualtat d'oportunitats a tots els serveis i activitats que ofereix el centre.

PROCEDIMENT: L'equip directiu ha d'oferir informació i acompanyament a les famílies, sobre les ajudes i les beques a les quals poden accedir, d'acord amb els requisits establits en cada convocatòria, per a la qual cosa pot tindre la col·laboració dels serveis socials i l'Orientadora Educativa.

3. Coordinació amb agents i serveis externs (mesura d'accés).

DESCRIPCIÓ: mesura destinada a obtenir informació i coordinar actuacions amb serveis com Pediatria, Centres d'atenció temprana (CAT), Unitat de salut mental infantil (USMI), serveis socials, acadèmies de repàs, psicòlegs privats...

DESTINATARIS: Qualsevol alumne que reb o que va a rebre aquest tipus de servei.

PROCEDIMENT: Quan la tutora, orientadora o qualsevol docent que atenga a l'alumne coneix que reb atenció d'algun d'aquests serveis externs s'ha de demanar una còpia per a l'expedient de l'alumne sempre que tinga relació en l'àmbit educatiu. La tutora o orientadora ho replega, i informa a l'equip docent. Es tracta de que sempre aquesta informació arribi a la tutora i a l'orientadora. Després la tutora ha d'informar si procedix a l'equip docent. S'ha d'entregar una còpia a la directora per a que ho revise i posteriorment s'arxive a l'expedient de l'alumne.

4. Adequació personalitzada de les programacions didàctiques (mesura d'aprenentatge).

DESTINATARIS: tot aquell alumnat del grup-classe que necessite una resposta diferenciada.

DESCRIPCIÓ: és la planificació de les unitats didàctiques i les activitats curriculars en diferents nivells d'amplitud, la utilització de diverses metodologies, formes de representació i d'expressió, activitats i instruments d'avaluació. A més, han d'estimular la motivació i la implicació de l'alumnat i promoure la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals. Prenent com a referència les unitats didàctiques i les activitats programades per a tot el grup classe.

OBJECTIU: que tot l'alumnat pugui participar en les activitats del seu grup classe i assolir els objectius i les competències clau de l'etapa.

RESPONSABLE: els equips docents, coordinats per la tutora o el tutor del grup, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament, si escau, de l'EOE, han de realitzar aquestes adequacions.

AVALUACIÓ: Els criteris, instruments i tècniques per a l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat que ha requerit adequacions personalitzades de les programacions didàctiques s'han de realitzar en relació i coherència amb el tipus d'adaptació realitzada. Ho farà el tutor/a amb assessorament de l'EOE.

5. Reforç pedagògic:

DESCRIPCIÓ: suposa l'adequació de la metodologia i les estratègies organitzatives que els centres determinen, dutes a terme amb suports ordinaris.

TIPUS:

5.1 Reforç en aula comuna amb docència compartida. (Dins de l'aula)

DESTINATARI: Alumnat amb desfase curricular lleu amb deficiències detectades pel tutor/a.

NIVELLS: infantil i primària.

ASSIGNATURES: Les determinades pel tutor/a.

RATIO: No més de 4 agrupats al voltant del mestre/a que recolça.

QUI PROPOSA? Tutor i Cap d'estudis.

PROFESSORAT: Preferentment professorat del cicle.

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Informar verbalment als pares.

PROVES D'AVALUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe. La passarà i corregirà el tutor/a.

MOTIU DE BAIXA: A criteri del tutor/a.

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Informar verbalment als pares i al cap d'estudis.

5.2 Reforç en aula comuna amb desdoblaments. (Fora de l'aula)

DESTINATARI: Desfàs curricular (notes de referència 4, 5 i 6) amb deficiències generalitzades de la matèria detectades pel tutor/a.
NIVELLS: Preferentment 5é i 6é depenent de disponibilitat horària general del centre.
ASSIGNATURES: Preferentment Matemàtiques i Valencià amb coincidència horària.
RATIO: No més de 8.
QUI PROPOSA? Tutor i Cap d'estudis.
PROFESSORAT: Preferentment professorat del cicle.
DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Doc. 4 Audiència a la família específic alta.
PROVES D'AVUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe. La passarà i corregirà el mestre/a que fa el desdoble.
MOTIUS DE BAIXA: Notes. Absentisme.
DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc. 4 Audiència a la família específic baixa.

5.3. Taller de reforç. (Fora de l'aula).

DESTINATARI: Alumnat amb desfàs curricular (notes de referència 4, 5 i 6) amb deficiències puntuals en la matèria detectades pel tutor/a.
ASSIGNATURES: Les determinades pel tutor/a.
RATIO: No més de 5 per sessió.
QUI PROPOSA? Tutor i Cap d'estudis.
PROFESSORAT: Preferentment professorat del cicle.
DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Doc. 4 Audiència a la família específic alta.
PROVES D'AVUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe. La passarà i corregirà el tutor/a.
MOTIUS DE BAIXA: Notes. Absentisme.
DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc. 4 Audiència a la família específic baixa.

6. Programa d'aprenentatge intensiu (AIL) de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut.

DESCRIPCIÓ: Programa específic incorporat dins del Pla d'acollida que s'ha de planificar sobre la base de metodologies actives, que prioritzen el paper de l'alumnat i potencien l'ús de la llengua: tractament integrat de llengües, tractament i contingut, aprenentatge basat en projectes, treball per tasques, aprenentatge cooperatiu, etc.
DESTINATARIS: l'alumnat nouvingut amb una competència lingüística inferior en qualsevol de les dues llengües oficials, prenent com a referència el currículum oficial del nivell educatiu que li correspon per edat i la seua capacitat, que no li resulta funcional per a poder abordar amb èxit l'aprenentatge de les diferents assignatures.
OBJECTIU: que l'alumnat aconseguisca una competència comunicativa que implique el domini de les dues llengües oficials, com a mitjà per a la integració en l'àmbit educatiu i social.
QUI PROPOSA? Tutor.
DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Doc. 4 Audiència a la família específic alta.
PROVES D'AVUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe. La passarà i corregirà el tutor/a.
MOTIUS DE BAIXA: Adquisició d'un domini bàsic per a poder seguir les classes. Notes. Absentisme. Màxim un curs escolar.
DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc. 4 Audiència a la família específic baixa

7. Programa d'enriquiment curricular.

DESCRIPCIÓ: Consisteix en l'ampliació dels objectius i els continguts de les diferents àrees i matèries, la flexibilitat dels instruments i els criteris d'avaluació i l'ús d'una metodologia específica, tot considerant les capacitats, els interessos, l'estil d'aprenentatge de l'alumnat i les característiques i les oportunitats del context familiar i sociocomunitari.

DESTINATARIS: dirigida a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals degudament identificat pels serveis especialitzats d'orientació.

OBJECTIU: ampliar i aprofundir els coneixements i habilitats de l'alumnat, especialment, oferint-los experiències d'aprenentatge més desafiant i estimulants, permetent als estudiants desenvolupar al màxim el seu potencial mitjançant metodologies innovadores, projectes interdisciplinaris i activitats que van més enllà del currículum estàndard.

QUI PROPOSA: orientadora després d'una avaluació sociopsicopedagògica. Les actuacions i els programes d'enriquiment curricular les planifica, les aplica i les avalua l'equip docent, coordinat per la tutora o el tutor i assessorat pel servei especialitzat d'orientació.

DOCUMENTS DONAR ALTA: Doc 4 audiència a la família.

PROVES D'AVUACIÓ: valoració i seguiment del programa amb el Document 13 "Programa d'enriquiment curricular"

MOTIUS DE BAIXA: la mesura no és profitosa per a l'adequat desenvolupament integral de l'alumne/a.

DOCUMENTS DONAR BAIXA: Doc 4 audiència a la família.

8. Permanència d'un any més en el mateix curs. Repetició.

La permanència en el mateix curs s'ha de considerar una mesura de caràcter excepcional que només cal adoptar després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per a solucionar les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna. En tot cas, l'alumne o l'alumna podrà romandre en el mateix curs una única vegada i dues vegades com a màxim al llarg de l'ensenyament obligatori.

En la sessió d'avaluació del segon trimestre es proposaran els possibles alumnes per a repetir per poder fer les previsions oportunes. En la sessió d'avaluació del tercer trimestre es decidirà si l'alumne proposat repeteix o no. Aquest procediment es realitzarà per votació amb majoria absoluta de l'equip docent de l'alumne i la directora. Una vegada presa la decisió es determinarà la ubicació de l'alumne tenint en compte escrupolosament la ratio i la normativa de reduccions de ratio.

MESURES DE NIVELL IV

Per a dur a terme estes mesures, cal seguir el procediment esmentat en el punt 2.2 d'aquest document.

1. Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars

DESCRIPCIÓ: l'accessibilitat personalitzada amb mitjans específics consisteixen a la provisió de sistemes augmentatius o alternatius de comunicació, materials singulars, productes de suport, la intervenció d'algun professional especialitzat o l'establiment de mesures organitzatives diferenciades que afecten els espais i el temps

PROCEDIMENT: la tutora o tutor ha de sol·licitar l'avaluació sociopsicopedagògica preceptiva i l'emissió de l'informe sociopsicopedagògic corresponent. La direcció ha de fer la sol·licitud a la conselleria competent en matèria d'educació

RESPONSABLE: tutoria, orientació educativa, direcció.

2. Programes personalitzats que comporten suports personals especialitzats.

ALUMNAT DESTINATARI: l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu que requereixen una atenció educativa intensiva i especialitzada.

TIPUS:

2.1. Programa personalitzat per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla.

OBJECTIU: Que l'alumne desenvolupe, assolisca i generalitze les competències comunicatives i lingüístiques funcionals en els contextos d'interacció i aprenentatge en què participa.

RESPONSABLE: el desenvolupa el personal docent especialitzat d'**Audició i Llenguatge o P.T.** guiant-se de la programació del tutor/a.

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Documents 1, 2 i informe sociopsicopedagògic

MOTIU DE BAIXA: Consecució dels objectius del programa o dur més de 3 cursos i no presentar necessitats educatives especials.

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc.4 signat per A.L o PT., tutor/a, orientadora i pares. ITACA3 (orientadora i direcció)

2.2. Programa personalitzat per a l'aprenentatge de la lectura i la escritura.

OBJECTIU: Que l'alumne desenvolupe, assolisca i generalitze les competències de lectura i escriptura d'acord amb el corresponent nivell educatiu de referència.

RESPONSABLE: El desenvolupa el personal docent especialitzat en **Pedagogia Terapèutica o Audició i llenguatge.**

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Documents 1, 2 i informe sociopsicopedagògic

PROVES D'AVALUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe amb les adequacions pertinents. La corregirà el tutor/a.

MOTIU DE BAIXA: Valoració de les Notes, PAP .

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc.4 signat per PT/ALL, tutor/a, orientadora i pares. ITACA3 (orientadora i direcció).

2.3. Programa personalitzat per a l'aprenentatge de les matemàtiques.

OBJECTIU: Que l'alumne desenvolupe, assolisca i generalitze les competències de les matemàtiques d'acord amb el corresponent nivell educatiu de referència.

RESPONSABLE: El desenvolupa el personal docent especialitzat en **Pedagogia Terapèutica o Audició i llenguatge..**

PROVES D'AVALUACIÓ: Serà la mateixa prova que la resta de la classe amb les adequacions pertinents. La corregirà el tutor/a.

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Documents 1, 2 i informe sociopsicopedagògic.

MOTIU DE BAIXA: Valoració de les Notes. PAP

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc.4 signat per PT/ALL, tutor/a, orientadora i pares. ITACA3 (orientadora i direcció).

2.4. Programa personalitzat per al desenvolupament de l'autonomia personal.

OBJECTIU: Aconseguir el màxim desenvolupament de l'autonomia, la capacitat per a prendre decisions i les habilitats d'interacció en els diferents entorns en què l'alumnat participa (escolar, familiar i sociocomunitari i de tots els agents significatius amb què habitualment es relaciona, tot considerant les seues metes, preferències i capacitats i les característiques i les oportunitats del seu entorn.

RESPONSABLE: **Educadora, PT o ALL.**

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: *Resolució de 24 de juliol de 2019.* Informe sociopsicopedagògic.

MOTIU DE BAIXA: Normalització de les seues necessitats. Revisió del diagnòstic. PAP

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc.4 signat per Educador/PT/ALL, tutor/a, orientadora i pares. ITACA3(orientadora i direcció).

3. Adaptació curricular individual significativa (ACIS)

DESTINATARI: Dirigida a l'alumnat amb NEE que cursa l'ensenyament obligatori i presenta un desenvolupament competencial, inferior a dos o més cursos, prenent com a referència les competències establides en el currículum ordinari oficial corresponent al nivell en què es troba escolaritzat. Les ACIS també poden realitzar-se, de manera extraordinària, a l'alumnat amb altres necessitats específiques de suport educatiu que es troba en les mateixes condicions, quan, després d'aplicar-hi les mesures prèvies i realitzada l'avaluació sociopsicopedagògica, es conclou que aquesta mesura pot contribuir a millorar-ne la inclusió socioeducativa.

PROCEDIMENT: La tutora o el tutor, a proposta de l'equip educatiu, ha de formalitzar la sol·licitud a l'orientadora educativa. La direcció del centre, en vista de l'informe favorable, autoritza l'aplicació de la mesura.

RESPONSABLES: Les planifica, desenvolupa i avalua el professorat responsable de l'assignatura a partir de les unitats didàctiques del grup de referència, en el marc de les adequacions personalitzades de les programacions didàctiques. Son coordinades per la tutora o el tutor, amb la col·laboració del personal especialitzat de suport i l'assessorament del l'Orientadora Educativa.

AVALUACIÓ: Les ACIS s'han d'actualitzar a l'inici de cada curs escolar i estan sotmeses a un procés de seguiment continuat, d'acord amb el calendari d'avaluació establert en el centre, a fi d'introduir les modificacions que es consideren oportunes en funció del progrés de l'alumnat. L'avaluació i la promoció han de prendre com a referent els criteris d'avaluació fixats en aquestes adaptacions. Els resultats de l'avaluació de les assignatures que han sigut objecte de l'ACIS s'expressen en els mateixos termes i amb les mateixes escales que la normativa vigent estableix per a la resta de l'alumnat, i s'han de consignar en les actes i en l'expedient acadèmic amb l'expressió «ACIS» en cada una d'aquestes àrees o matèries.

ASSIGNATURES: Les determinades en l'informe sociopsicopedagògic.

PROFESSORAT: **Tutoria i Pedagogia Terapèutica.**

DOCUMENTS PER A DONAR D'ALTA: Documents 1, 2, informe sociopsicopedagògic. Programació.

PROVES D'AVVALUACIÓ: El professorat de la matèria amb col·laboració del mestre de PT elabora la prova, la passa i la corregix.

MOTIUS DE BAIXA: reduir el desfàs de més de dos nivells.

DOCUMENT PER A DONAR DE BAIXA: Doc.4 signat per PT, tutor/a, orientadora i pares. ITACA3(orientadora i direcció).

4.Pròrroga de permanència d'un any més en el segon cicle d'Educació Infantil per a l'alumnat amb necessitats educatives especials (NIVELL IV)

DESTINATARIS: Està dirigida a l'alumnat amb necessitats educatives especials que cursa el segon cicle d'Educació Infantil, quan l'informe sociopsicopedagògic justifica que d'aquesta manera es contribueix a optimitzar la maduració i l'adquisició de les competències necessàries per a continuar la seua escolarització amb millors garanties d'èxit. Pot aplicar-se una única vegada en el cicle, en qualsevol dels nivells.

PROCEDIMENT: La tutora o el tutor, a proposta de l'equip educatiu o de la família o representants legals, formalitza la sol·licitud a l'orientadora, perquè, si escau, realitzi l'avaluació sociopsicopedagògica i emeta l'informe sociopsicopedagògic corresponent. La sol·licitud ha d'incloure informació sobre les competències socioafectives, d'autonomia i autoregulació i la repercussió que aquesta mesura pot tindre sobre la seua autoestima i socialització. La direcció, en vista de l'informe favorable, l'opinió favorable de l'equip educatiu i la conformitat de la família o els representants legals autoritza l'aplicació de la mesura, en previsió del curs següent i abans de la publicació de les places educatives vacants.

3.3. Identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació de les desigualtats. Protocols d'actuació.

Afecta a l'alumnat en desavantatge socioeducatiu.

Quan s'escolaritze alumnat en desavantatge respecte de l'accés, permanència i promoció en el sistema educatiu o que incorporen alumnat pertanyent a minories ètniques o culturals en situacions socioeducatives de desavantatge, podran aplicar mesures individualitzades d'intervenció educativa que permeten previndre i compensar les desigualtats educatives, de forma que facen efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació. Així mateix tindran prioritat per a l'atenció dels professionals de l'equip d'orientació educativa tant en les necessitats d'assistència social com en les necessitats d'atenció a la interculturalitat.

En estos supòsits, les mesures que s'adopten podran suposar una reordenació dels elements curriculars en projectes de treball o unitats didàctiques, o una reducció a l'essencial dels elements curriculars preceptius.

Per a l'alumnat que haja sol·licitat exempció del Valencià, per incorporació tardana o residència temporal, i que necessite una atenció especial per a suplir la baixa competència en valencià, el Centre adoptarà les mesures necessàries de suport, organitzatives, metodològiques i didàctiques perquè este alumnat, durant el període de l'exempció, puga aconseguir ràpidament una competència en valencià que li permeta seguir el programa d'educació bilingüe que aplique el Centre.

3.4. Organització de recursos humans i materials del centre: generals i específics. Funcions i responsabilitats. Coordinació.

3.4.1.Dinàmica funcionament atenció alumnes MREI

· **DECRET 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. (Art.18)

· **ORDRE 20/2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

TUTORS JUNTS ALS MESTRES D'ALL I PT, PER A FICAR EN MARXA LES MREI DE NIVELL IV: Els alumnes no ixen de l'aula per atendre'ls, sols en casos molt justificats. Per a l'alumnat amb mesures amb **intensitat alta** (5-6 sessions) es podrà dur a terme alguna sessió fora de l'aula *en el cas que siga necessària una actuació més específica i diferenciada, sempre amb criteris inclusius. I previ consens amb la direcció.* Per a treballar l'articulació d'una manera més específica, l'especialista de AL podrà traure a l'alumne de manera puntual a un espai individual en moments on no es perda activitats d'aula *previ consens amb la direcció.*

El/la tutor/a informará amb temps a l'especialista d'allò que es treballarà en la classe quan entre per a que puga **preparar material i adaptar** allò que siga necessari per a l'alumnat. El/la tutor/a i especialista podran coordinar-se per a fer sessions "fora de la programació del llibre" per a tot l'alumnat de classe per a treballar de manera específica els objectius dels Programes Personalitzats. Per exemple: fer sessions específiques d'escriptura de textos, de comprensió lectora o de resolució de problemes. L'especialista, en col·laboració amb la tutoria, prepara la sessió per a tota l'aula. També el/la tutor/a podrà flexibilitzar la seua programació quan entre el personal especialitzat per adequar-ho als programes personalitzats que reben els xiquets.

El/la tutor/a inclourà dins de la seua programació d'aula (en l'apartat F) els Programes Personalitzats que li proporcionaran els especialistes de PT i AL.

En cas de que l'alumne falte, l'especialista acordarà amb el tutor si es queda com a reforç per a la resta de l'alumnat o prepara material d'inclusió per a properes sessions a l'aula.

Avaluació:

- *A final de cada trimestre, en l'avaluació (3 trimestres primària i 2 trimestres infantil), els especialistes (PT, AL i Educ.) faran una valoració d'una extensió aproximada de 4 línies i ho posaran en el butlletí en l'apartat corresponent de cada alumne (TEAMS). Aquesta valoració la qual descriurà els aspectes treballats en els programes personalitzats i l'evolució de l'alumne servirà per a que els tutors ho còpien al PAP cada trimestre.*
- *Els especialistes faran un Informe a final de curs en paper. El tutor ho adjuntarà al PAP i una còpia es donarà al tutor/a per a que s'entregue a les famílies. (Dins de la seua acció tutorial s'assegurarà de que arribi a les famílies). Aquest informe serà més extens i detallarà els aspectes treballats i l'evolució de l'alumne durant tot el curs.*

TUTORS AMB ELS MESTRES QUE FAN SUPORT DINS DE LA SEUA CLASSE, per a ficar en marxa les MREI de nivell III.

-El tutor/a detecta els continguts/àrees que necessita reforçar l'alumne/a i, quan el mestre de suport entra a la seua classe, li reforça de manera individualitzada a eixos alumnes seguint les indicacions del tutor/a.

3.4.2 Avaluacions trimestrals d'alumnat MREI. Criteris d'implementació i retirada.

Cada trimestre després de les sessions d'avaluació ordinàries, l'equip d'orientació educativa convocarà unes sessions d'avaluació específiques per analitzar i valorar la situació de l'alumnat amb mesures educatives especials. Es realitzarà una sessió per cada cicle i es convocarà, además dels membres de l'equip d'orientació, als corresponents tutors i directora del centre. Podran assistir de forma voluntaria la resta d'especialistes. La reunió serà presidida per la directora i s'alçarà acta de la reunió. Es comentaran tots els casos dels alumnes afectats per alguna de les mesures educatives, proposant la continuïtat de la mesura, canvi, revisions de necessitats, modificació d'hores, etc...

En el cas de que es propose una retirada del recurs o mesura, esta serà sempre consensuada entre les parts implicades.

Igualment, al final del curs, es realitzarà una avaluació final. Cada tutor/a farà i concretitzarà el llistat d'alumnes proposats per al curs següent, fent referència al tipus d'atenció necessària i assignatures a reforçar.

Les mesures acordades es traslladaran als corresponents PAPs de cada alumne/a.

3.4.3. Confecció del llistat d'alumnat MREI a principi de curs.

En la primera sessió de la CCP del curs, la direcció presentarà el llistat d'alumnes proposats segons l'acta de l'última sessió d'avaluació del curs anterior. Igualment si fora necessari s'estudiarà la possibilitat de fer algun desdoble i algun reforç fora de l'aula **sempre previ consens amb la direcció del centre.**

Finalment la CCP aprovarà aquest llistat i els diferents programes d'atenció individualitzada. (apartat 3.2 del present document).

Este llistat es passarà als diferents cicles per a que al llarg del mes de setembre siga confirmat per cada tutor/a després de passar les proves inicials. A partir d'este moment i a partir dels horaris personals, cada cicle distribuirà l'atenció del reforç segons les necessitats i possibilitats.

El llistat dels alumnes amb la dedicació horària de cada mestre/a es passarà al cap d'estudis per a fer el corresponent seguiment, ser anotat a l'expedient de cada alumne. El tutor/a registrarà/actualitzarà la mesura a ITACA3.

3.4.4. Equip d'orientació educativa.

En cas necessari, cada primer dilluns de mes, es reunirà l'Equip d'Orientació que estarà format pels especialistes de PT, ALL, Educadora, Orientadora i qualsevol altra persona del claustre invitada depenent dels temes a tractar, baix la supervisió del Cap d'Estudis. Farà de Secretari/a l'Orientadora qui alçarà acta de les reunions, sent la primera acta la de la constitució de l'equip a l'inici del curs.

Realització del Pla d'activitats partint de les propostes de la CCP.

Trimestralment i per cicles l'equip d'orientació es reunirà per a fer l'avaluació de l'alumnat amb MREI amb l'assistència a estes reunions de la resta dels equips docents.

A.L.L. El centre disposa d'un aula específica i dotada amb material de l'especialitat. Tot aquest material està inventariat i serà compartit pels dos especialistes. La tutoria de Primària serà el lloc designat per a la segona especialista que podrà utilitzar qualsevol material de l'aula "oficial" d'ALL amb la precaució de tornar al lloc el material.

El PELO, és una acció enmarcada en el PAM que l'equip d'ALL coordinarà i realitzarà al llarg del curs.

EDUCADORA. L'horari d'atenció i sessions es realitzarà tenint en compte l'informe sociopsicopedagògic i les funcions determinades. La mestra realitzarà el seu horari d'atenció amb el vist i plau de la direcció.

Qualsevol canvi al llarg del curs en l'horari d'atenció de PT/ALL/Ed. es comunicarà al Cap d'Estudis.

A principi de curs i com a conseqüència de les decisions preses en l'última sessió d'avaluació, l'EOE junt al cap d'estudis procedirà a la distribució de l'atenció del personal de suport especialitzat.

La direcció del centre vos facilitarà trimestralment l'actualització de l'alumnat MREI amb l'informació més rellevant que tindrà que ser completada a ITACA3 i a l'expedient de cada alumne per a un coneixement detallat de la situació. Els expedients dels alumnes es troben a l'armari corresponent en la secretaria del centre.

Trimestralment, es realitzarà un breu escrit per PT, ALL i Educadora (4-5 línies) amb tot allò que s'està treballant amb l'alumne i la seua evolució i es ficarà a l'informe qualitatiu de l'alumne a l'apartat de mesures i suport d'atenció educativa. Aquest també valdrà per a que el tutor/a ho grave al PAP trimestralment.

Además, també es realitzarà un informe final (màxim un full), una còpia se li entregará a la família de l'alumne i altra quedarà arxivada junt PAP de l'alumne dins del seu expedient. El centre disposa d'un model unificat. Demana aquest model a l'equip directiu.

Tots els alumnes de PT i ALL tenen el seu PAP en word. Este és un document obert que es treballarà al llarg del curs. A l'acabar el curs escolar es tancarà, s'imprimirà i formarà part de l'expedient de l'alumnat (Burocràcia final de curs). En cas de nou alumne se li obrirà un nou PAP. **La redacció i actualització del PAP serà responsabilitat del tutor/a.**

Al llarg del mes de setembre i fins que es delimiten els horaris definitius (octubre) els especialistes de PT/ AL/Ed prioritzaran l'atenció a l'alumnat amb més dificultats i coordinaran amb els tutors/es les corresponents accions per a posar en marxa i actualitzar els PAP's.

3.4.5. Pla d'acollida.

La demanda de matricula d'alumnes immigrants, fa necessària plantejar estratègies per a donar un suport necessari a alumnat que s'incorpora per primera vegada al sistema educatiu en la comunitat, especialment estrangers no llatinoamericans. El Projecte Lingüístic del Centre oferta, en els seus plantejaments, a l'alumnat que s'incorpora en Infantil 2 anys i Infantil 3 anys, la possibilitat d'aprendre en la llengua de la Comunitat Valenciana. El conflicte s'agreuja quan la llengua maternal no és el castellà, sinó altres per la seua procedència de països no llatinoamericans. La incorporació en altres nivells de primària dificulta la integració efectiva en les dos llengües oficials de la Comunitat, especialment del valencià, agreujant-se quan l'incorporació s'efectua quan el curs ja està començat. A tal efecte es deuen contemplar estratègies que garantitzen una incorporació el més efectiva possible.

L'alumnat que es matricule al centre amb un desconeixement total del valencià i del castellà se li aplicara un Programa d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

D'acord amb la disponibilitat horaria del professorat estos alumnes s'agruparan en un sol grup en sessions de reforç fora de l'aula per a rebre una atenció intensiva de les llengües el temps que es considere. La designació del professorat i l'atenció del grup es realitzarà abans de l'organització dels reforços generals dels cicles.

Protocol d'actuacions (des de la seua incorporació fins al final de curs)

QUÈ	QUI	COM	QUAN
Informar abans de matricular sobre el mapa escolar i les opcions lingüístiques en la localitat.	Personal qualificat de l'Ajuntament	Mitjançant entrevista	En el moment de fer la petició per matricular-se en la localitat.
- Informar del nostre Projecte Lingüístic. - Replegar dades sobre nacionalitat, historial acadèmic, nivell en el que es matricularà... - Informar als pares que se li passaran unes proves a l'alumne per part del tutor/a per determinar el nivell i necessitats.	Secretaria del Centre	Mitjançant entrevista	En el moment de formalitzar la matrícula.
Començar a fer les previsions en PT, AL, Equip de nivell... per canalitzar la disponibilitat o prioritització de reforç.	Cap d'Estudis	Comunicant a l'Equip de nivell	Una vegada formalitzada la matrícula
- Presentació en la classe. - Entrevista amb l'alumne, procurant integrar-lo/la amb companys afins. - Entrevista amb els pares per informar sobre dinàmica de la classe, materials varis...	Tutor/a	Procurant una integració el menys traumàtica possible	Primer dia o següents
- Elaborar informe sociopsicopedagògic. - Donar orientació a la família.	Servei d'Orientació	Entrevista a l'alumne	Primers dies
Començar a preparar materials per al recolzament.	Tutor/a	Coordinant amb el Cap d'Estudis i l'equip inclusió.	Primers dies de classe
Valoració amb tutor/a, PT, AL, Servei d'Orientació, Cap d'Estudis per tal de determinar els reforços o estratègies a seguir.	Equip pedagògic	Reunió equip pedagògic	Tan prompte s'hagen fet les valoracions (segona setmana)
- Començar els reforços o estratègies previstes. - Informar als pares sobre mesures a prendre i altres orientacions.	Tutor/PT/AL o altres	Atenció personalitzada	Tan prompte estiga el diagnòstic del Servei d'Orientació
Fer seguiment i primera avaluació per determinar nivell d'integració, adaptació, altres i determinar mesures complementàries.	Tutor/Cap d'Estudis	Reunió	A un mes vista de la seua incorporació
Valoracions específiques al final del trimestre amb el conjunt d'alumnes amb MREI per tal de revisar reforços.	Equip de cicle	Reunió trimestral	Final trimestre
Valoracions específiques sobre nivell integració en la classe.	Tutor/a	En classe	Periòdicament
Valoracions finals per fer previsions de cara al curs següent.	Equip de cicle	Reunió Equip de Cicle	Avaluació Final

3.4.6.La identitat de gènere.

Al respecte interessa definir dos conceptes: La identitat de gènere i la Identitat de gènere divergent.

La identitat de gènere és la vivència íntima i individual que cada persona fa del seu propi sexe i d'unes característiques de gènere, tal i com cada persona la sent i autodetermina, sense que pugui ser definida per tercers, ja siga corresponent o no amb el gènere assignat socialment al moment de naixement.

La identitat de gènere divergent (o també disconformitat de gènere ,gènere independent o flexible, o patrons variants de gènere): són termes emprats per a referir-se a aquells interessos i preferències no coincidents amb les normes culturals generalment acceptades per a cada un dels dos gèneres considerats normatius (homes i dones).

El centre garantirà i coordinarà les corresponents accions educatives per a respectar la identitat de qualsevol alumne/a del centre.

3.4.7. L'atenció conjunta amb Sanitat de l'alumnat amb problemes de salut mental.

En aquest sentit, caldrà ajustar-se al que estableix la Resolució d'11 de desembre de 2017 per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que pugui presentar un problema de salut mental (DOGV 8196, 22.12.2017) i també la Resolució de 20 de febrer de

4.Avaluació.

4.1. Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels plans d'actuacions personalitzades.

El pla d'actuació personalitzat (PAP) s'ha d'elaborar a partir de la proposta efectuada en l'informe sociopsicopedagògic. Orienta l'organització de la resposta educativa.

El PAP té caràcter prescriptiu per a l'alumnat amb ACIS, enriquiment curricular per altes capacitats, amb mesures de nivell IV i altres menys freqüents segons normativa. També en alguns casos d'alumnes amb necessitat de compensació de les desigualtats compensatòria.

El PAP és un document que estarà obert al llarg del curs. Té caràcter anual. S'actualitzarà, es tancarà i s'imprimirà al mes de juny/juliol dins de la burocràcia de final de curs, formant part de l'expedient acadèmic de l'alumnat. També se li donarà una còpia informatitzada al Cap d'estudis.

Immediatament després de l'emissió d'un informe sociopsicopedagògic el tutor/a obrirà un nou PAP.

El tutor/a serà el responsable de la redacció del document amb la col.laboració de l'equip docent i l'equip d'orientació educativa.

Trimestralment, el PAP serà avaluat i actualitzat després de les corresponents sessions d'avaluació MREI. Una per cicle. En la sessió d'avaluació de final de curs, s'acordarà la continuïtat del PAP i la proposta per al curs següent.

Estes sessions formaran part de la programació de l'equip d'orientació educativa.

Acudiran preceptivament la totalitat dels seus membres, els corresponents tutors/es, la directora. La resta dels corresponents equips educatius podran assistir com a convidats a les reunions.

El secretari/a de l'equip d'orientació educativa alçarà les corresponents actes.

Trimestralment, es realitzarà un breu escrit per PT, ALL i Educadora (4-5 línies) amb tot allò que s'està treballant amb l'alumne i la seua evolució i es ficarà a l'informe qualitatiu de l'alumne a l'apartat de mesures i suport d'atenció educativa. Aquest també valdrà per a que el tutor/a ho grave al PAP trimestralment.

Además, també es realitzarà un informe final (màxim un full), una còpia se li entregará a la família de l'alumne i altra quedarà arxivada junt al PAP de l'alumne dins del seu expedient. El centre disposa d'un model unificat. Demana aquest model a l'equip directiu.

Les famílies tenen dret a sol.licitar i rebre una còpia del PAP i de les modificacions, de la qual cosa s'ha de deixar constància per escrit amb el vistiplau de la direcció.

4.2. Procediment i instruments d'avaluació i millora de les mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat.

Serà realitzada per tot el professorat al llarg del tercer trimestre dins del marc de la memòria final de curs aplicant el següent instrument.

8. Mesures relacionades amb l'acció tutorial.

Este document ha seguit elaborat per la comissió de coordinació pedagògica amb l'assessorament de l'equip d'orientació educativa i s'estableixen els criteris generals que hauran d'orientar la tasca de tots els mestres tutors/es al llarg del curs escolar. Se avaluarà al llarg de tercer trimestre en el marc de la memòria final de curs (Annex I)

FUNCIONS DELS TUTORS/ES

- a) Participar en el desenvolupament de l'acció tutorial sota la coordinació de la direcció d'estudis.
- b) Dur a terme les mesures establides en aquest document, projecte educatiu de centre i en el pla d'actuació per a la millora respecte de la tutoria.
- c) Vetllar pels processos educatius de l'alumnat i promoure la implicació en el seu procés educatiu.
- d) Vetllar per la convivència del grup d'alumnat i la seua participació en les activitats del centre.
- e) Coordinar el professorat i la resta de professionals que intervenen en el seu grup respecte del procés educatiu de l'alumnat.
- f) Orientar l'alumnat en el seu procés educatiu.
- g) Facilitar la inclusió de l'alumnat i fomentar-hi el desenvolupament d'actituds participatives i positives que consoliden les bones relacions del grup.
- h) Coordinar el procés d'avaluació de l'alumnat del seu grup i, al final de cada curs de l'Educació Primària, adoptar la decisió que siga procedent sobre la promoció de l'alumnat, de manera col·legiada, amb l'equip docent.
- i) Coordinar l'equip docent en la planificació, desenvolupament i avaluació de les mesures de resposta a la inclusió proposades per a l'alumnat del seu grup-classe, com a conseqüència de l'avaluació del procés educatiu i aprenentatge de l'alumnat.
- j) Elaborar i desenvolupar, en coordinació amb el personal professional del servei psicopedagògic escolar i amb la mestra o mestre de pedagogia terapèutica, les adaptacions curriculars (significatives i no significatives) i les mesures d'intervenció educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i coordinar el desenvolupament i avaluació dels plans d'actuació personalitzats.
- k) Informar les mares, pares o representants legals, el professorat i l'alumnat del grup, pels mitjans, preferentment telemàtics, que l'Administració pose al seu abast, de tot allò que els concernisca en relació amb les activitats docents i amb el procés educatiu del seu alumnat.
- l) Ajudar a resoldre les demandes i inquietuds de l'alumnat i mediar davant de la resta del professorat i l'equip directiu.
- m) Facilitar a les mares, pares o representants legals l'exercici del dret i del deure de participar i implicar-se en el procés educatiu dels fills i filles.
- n) Fomentar la cooperació educativa entre el professorat i les mares, pares o representants legals de l'alumnat.
- o) Qualsevol altra que l'Administració educativa o la direcció del centre determine en el seu àmbit de competències.

La tutora o tutor informará l'inici de curs a les mares, pares o representants legals de l'alumnat sobre els criteris d'avaluació, qualificació i promoció de l'alumnat.

La tutora o el tutor informará per escrit o pels mitjans telemàtics que l'Administració pose al seu abast, després de cada sessió d'avaluació, les mares, pares o representants legals de l'alumnat sobre el procés educatiu d'aquest.

La direcció del centre garantirà una trobada trimestral de la tutora o tutor de grup amb les mares, pares o representants legals de l'alumnat. A petició de les mares, pares o representants legals, i per altres motius que ho aconsellen, la direcció del centre facilitarà una trobada entre aquests i la tutora o el tutor del grup. En aquestes trobades podrà participar, si s'escau, el professorat que imparteix docència al grup.

Les tutores i tutors tindran a la seua disposició l'assessorament de l'equip d'orientació educativa, per a l'organització de l'acció tutorial i en col·laboració amb la coordinadora o coordinador d'equip docent o d'equip de cicle, sota la coordinació de la direcció d'estudis.

L'acció tutorial contemplarà:

1. Les característiques i la situació personal de l'alumnat.
2. La necessitat específica de suport educatiu.
3. Planificació de les activitats d'informació i assessorament acadèmic a l'alumnat.
4. Afavorir la màxima participació de l'alumnat en les activitats del centre.
5. Facilitar l'adaptació al centre i al grup-classe de l'alumnat procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés.
6. Respectar els principis coeducatius.
7. Planificar les tasques de coordinació entre els representants legals de l'alumnat i el professorat.
8. Preveindre i mediar en la resolució pacífica dels conflictes, en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats.
9. Incloure línies d'actuació d'Educació Sexual seqüenciades per nivells educatius elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal per a la prevenció de la violència de gènere garantint la presència i el respecte de la diversitat afectivosexual i d'identitats de gènere.
10. Dissenyar activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.
11. Promoure el valor pedagògic del banc de llibres.

ACCIONS A DESENVOLUPAR:

1. Les característiques i la situació personal de l'alumnat.

- Intercanvi d'informació amb el tutor/a del curs anterior.
- Lectura del full d'informació general del grup. (Annex III)
- Lectura dels corresponents expedients acadèmic.
- Formalitzar l'annex I - qüestionari (3 anys)
- Complimentar l'informe inicial educació infantil (3 anys).
- Lectura dels corresponents informes realitzats per les escoles infantils de primer cicle. (3 anys)

2. La necessitat específica de suport educatiu.

- Lectura i aplicació de les mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat
 - ✓ Detecció i anàlisi de necessitats.
 - ✓ Adopció de mesures de suport i reforços ordinaris i extraordinaris.
 - ✓ Identificació de necessitats específiques de compensació educativa.
 - ✓ Aplicació dels programes d'atenció a l'alumnat amb NESE.
 - ✓ Organització de recursos humans del centre per atendre als alumnes MREI.
 - ✓ Coordinació amb l'equip d'orientació educativa.
 - ✓ Participació en les avaluacions d'alumnes MREI trimestrals.
 - ✓ Avaluació final i propostes d'alumnes per al curs següent.
 - ✓ Confecció del llistat d'alumnes MREI de cara al pròxim curs.

3. Planificació de les activitats d'informació i assessorament acadèmic a l'alumnat.

- Programa d'hàbits i rutines en l'aula.
- Portar un control d'assistència.
- Informar dels criteris d'avaluació i promoció.
- Treballar tècniques d'estudi
- Control i seguiment del treball de casa.
- Planificació dels horaris d'estudi a casa
- Aplicació de les mesures de coordinació per tal de garantir la continuïtat del procés educatiu.
- Aplicació de les mesures per al foment de la lectura.
- Activitats de coneixement del Sistema Educatiu.
- Aplicació de les mesures per a la transició de primària a secundària, especialment als aspectes informatius i d'assessorament a l'alumnat
- Utilització de l'Agenda escolar.

4. Afavorir la màxima participació de l'alumnat en les activitats del centre.

- Dissenyar en la PGA activitats complementàries adequades que potencien la participació.
- Informar de les programacions dels encarregats de recursos des de el punt de vista de la participació. (esplai actiu, música a l'esplai, festes i commemoracions, etc...)
- Participar del Club dels deures en l'hora del menjador (3 PRI, 4PRI, 5PRI i 6PRI)
- Informar sobre les activitats extraescolars realitzades per l'AMPA del centre.
- Promoure tasques de responsabilitats (en aula, encarregats paraeta, música al pati, botànic, delegats i subdelegats, encarregats de material, assemblea de delegats, etc...)

5. Facilitar l'adaptació al centre i al grup-classe de l'alumnat procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés.

- Aplicació del Pla d'acollida.
- Lectura de l'expedient acadèmic, en especial l'informe personal per trasllat.
- Festa de benvinguda d'infantil.
- Entrevista personal amb la família i amb l'alumne per a detectar possibles problemes socioeconòmics, acadèmics i familiars.
- Estimular el procés d'adaptació de l'alumne/a al nou entorn escolar.
- Activitats de Dinàmica de Grups: presentació i coneixement mutu dins del grup-classe, elecció de delegats, diàlegs en grup reduït, mitjà i gran, debats, jocs de rol, etc.

6. Respectar els principis coeducatius.

- Realització d'activitats no discriminatòries.
- Utilització de llenguatge no sexista.
- Arquitectura de l'aula heterogenies.
- Decoració adequada de l'aula.

7. Planificar les tasques de coordinació entre els representants legals de l'alumnat i el professorat.

- Planificar reunions informatives trimestrals.
- Entrevistes individuals amb els pares.
- Utilització de l'agenda escolar, Telegram i web Família com vehicle de comunicació.
- Informar de l'utilitat de la pàgina web del centre com a ferramenta informativa.
- Notificació del rendiment dels alumnes (butlletí de notes, agenda, etc...)
- Informar de les activitats extraescolars existents al centre.
- Sol·licitud del permís per diagnosticar i avaluar alumnes MREI.
- Planificació activitats de transició a ESO.
- Fomentar una relació de cooperació i informació mútua amb les famílies.
- Compliment del contracte família escola.
- Potenciar les Escoles de pares planificades pel centre.
- Coordinar les accions per a què arriben a les famílies les circulars informatives.

8. Prevenir i mediar en la resolució pacífica dels conflictes, en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats.

- Conèixer i aplicar les mesures d'igualtat i convivència del centre.
- Explicar les accions dissenyades en el pla de mediació del centre.
- Acudir a les reunions mensuals de convivència i disciplina.

- Posar en pràctica actituds que fomenten el bon clima en l'aula
- Informar als alumnes del funcionament del centre i normes reguladores, així com dels drets i deures.
- Realitzar sistemàticament les assemblees de classe dels divendres.
- Participació de la classe en les assemblees de delegats del trimestre.
- Planificar estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries i reaccionar davant qualsevol acte de violència masclista o homòfoba.

9. Incloure línies d'actuació d'Educació Sexual elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal per a la prevenció de la violència de gènere garantint la presència i el respecte de la diversitat afectivosexual i d'identitats de gènere.

- Estimular els tutors perquè es mantinguen atents a qualsevol símptoma de possibles desajustaments personals o escolars de l'alumnat.
- Potenciar estratègies per a modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals
- Prendre consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere.
- Educar en els nous rols de masculinitat i feminitat.

10. Dissenyar activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.

- Fer visible el treball de les dones.
- Elaborar un registre de les incidències i conflictes de caràcter de gènere o homòfob per analitzar-los en classe.
- Impulsar la capacitat de lideratge per a tots i totes.
- Fomentar la representació paritària de l'alumnat en les diferents activitats que es desenvolupen en classe. (representants del Consell Escolar, composició grups de treball, activitats lúdiques, jurats de concursos, etc.).
- Incorporar l'ús habitual del llenguatge inclusiu que done el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
- Actuar reconduint actituds quan detectem rols o estereotips discriminatoris en el grup i en els jocs.
- Analitzar el tractament als mitjans de comunicació dels models dominants a la nostra societat, els rols estereotipats a la publicitat, etc.

11. Promoure el valor pedagògic del banc de llibres.

- Explicació en la primera reunió de pares/mares de la dinàmica del centre.
- Explicar en tutoria la importància de la cura dels llibres i les conseqüències de no fer-ho.
- Fomentar que en casa folren els llibres.
- Utilització del bolígraf borrable.

ANNEX I
AVALUACIÓ DE LES MESURES RELACIONADES AMB L'ACCIÓ TUTORIAL
Entregar al Cap d'Estudis

NIVELL i GRUP:

CURS: 2.0...../.....

	Valoració de 0 a 10	OBSERVACIONS:
ACCIONS A DESENVOLUPAR		
1. <i>Les característiques i la situació personal de l'alumnat.</i>		
2. <i>La necessitat específica de suport educatiu.</i>		
3. <i>Planificació de les activitats d'informació i assessorament acadèmic a l'alumnat.</i>		
4. Afavorir la màxima participació de l'alumnat en les activitats del centre.		
5. Facilitar l'adaptació al centre i al grup-classe de l'alumnat procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés.		
6. Respectar els principis coeducatius.		
7. Planificar les tasques de coordinació entre els representants legals de l'alumnat i el professorat.		
8. Previndre i mediar en la resolució pacífica dels conflictes, en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats.		
9. Incloure línies d'actuació d'Educació Sexual elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal per a la prevenció de la violència de gènere garantint la presència i el respecte de la diversitat afectivosexual i d'identitats de gènere.		
10. Dissenyar activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.		
11. Promoure el valor pedagògic del banc de llibres.		
	MITJANA	

ACCIONS	1 TRIM.	2 TRIM.	3 TRIM.
1. Les característiques i la situació personal de l'alumnat.			
Intercanvi d'informació amb el tutor/a del curs anterior.	X		
Lectura del full d'informació general del grup. (Annex III)	X		
Lectura dels corresponents expedients acadèmic.	X		
Formalitzar l'annex I - qüestionari (3 anys)	X		
Complimentar l'informe inicial educació infantil (3 anys).	X		
Lectura dels corresponents informes realitzats per les escoles infantils de primer cicle. (3 anys)	X		
2. La necessitat específica de suport educatiu.			
Lectura i aplicació de les mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat	X		
Detecció i anàlisi de necessitats.	X	X	X
Adopció de mesures de suport i reforços ordinàris i extraordinàris.	X	X	X
Identificació de necessitats específiques de compensació educativa.	X		
Aplicació dels programes d'atenció a l'alumnat amb NESE.	X	X	X
Organització de recursos humans del centre per atendre als alumnes MREI.	X		
Coordinació amb l'equip d'orientació educativa.	X	X	X
Participació en les avaluacions d'alumnes MREI trimestrals.	X	X	X
Avaluació final i propostes d'alumnes per al curs següent.			X
Confecció del llistat d'alumnes MREI de cara al pròxim curs.			X
3. Planificació de les activitats d'informació i assessorament acadèmic a l'alumnat.			
Programa d'hàbits i rutines en l'aula.	X		
Portar un control d'assistència.	X	X	X
Informar dels criteris d'avaluació i promoció.	X		
Treballar tècniques d'estudi	X	X	X
Control i seguiment del treball de casa.	X	X	X
Planificació dels horaris d'estudi a casa	X		
Aplicació de les mesures de coordinació per tal de garantir la continuïtat del procés educatiu.	X		X
Aplicació de les mesures per al foment de la lectura.	X	X	X
Activitats de coneixement del Sistema Educatiu.			X
Aplicació de les mesures per a la transició de primària a secundària, especialment als aspectes informatius i d'assessorament a l'alumnat		X	X
Utilització de l'Agenda escolar.	X	X	X
4. Afavorir la màxima participació de l'alumnat en les activitats del centre.			
Dissenyar en la PGA activitats complementàries adequades que potencien la participació.	X		
Informar de les programacions dels encarregats de recursos des de el punt de vista de la participació. (esplai actiu, música a l'esplai, festes i commemoracions, etc...)	X		
Participar del Club dels deures en l'hora del menjador (3 PRI, 4PRI, 5PRI i 6PRI)	X	X	X
Informar sobre les activitats extraescolars realitzades per l'AMPA del centre.	X		
Promoure tasques de responsabilitats (en aula, encarregats paraeta, música al pati, botànic, delegats i subdelegats, encarregats de material, assemblea de delegats, etc...)	X	X	X
5. Facilitar l'adaptació al centre i al grup-classe de l'alumnat procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés.			
Aplicació del Pla d'acollida.	X	X	X
Lectura de l'expedient acadèmic, en especial l'informe personal per trasllat.	X	X	X
Festa de benvinguda d'infantil.	X		
Entrevista personal amb la família i amb l'alumne per a detectar possibles problemes socioeconòmics, acadèmics i familiars.	X	X	X
Estimular el procés d'adaptació de l'alumne/a al nou entorn escolar.	X	X	X
Activitats de Dinàmica de Grups: presentació i coneixement mutu dins del grup-classe, elecció de delegats, diàlegs en grup reduït, mitjà i gran, debats, jocs de rol, etc.	X	X	X
6. Respectar els principis coeducatius.			
Realització d'activitats no discriminatòries.	X	X	X
Utilització de llenguatge no sexista.	X	X	X
Arquitectura de l'aula heterogenies.	X	X	X
Decoració adequada de l'aula.	X	X	X
7. Planificar les tasques de coordinació entre els representants legals de l'alumnat i el professorat.			
Planificar reunions informatives trimestrals.	X	X	X
Entrevistes individuals amb els pares.	X	X	X
Utilització de l'agenda escolar com vehicle de comunicació.	X	X	X
Informar de l'utilitat de la pàgina web del centre com a ferramenta informativa.	X		
Notificació del rendiment dels alumnes (butlletí de notes, agenda, etc...)	X	X	X
Informar de les activitats extraescolars existents al centre.	X		
Sol·licitud del permís per diagnosticar i avaluar alumnes amb NESE.	X	X	X
Planificació activitats de transició a ESO		X	X

Fomentar una relació de cooperació i informació mútua amb les famílies.	X	X	X
Compliment del contracte família escola.	X	X	X
Potenciar les Escoles de pares planificades pel centre.	X	X	X
Coordinar les accions per a què arriben a les famílies totes les circulars informatives.	X		
8. Previndre i mediar en la resolució pacífica dels conflictes, en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats.			
Conèixer i aplicar les mesures d'igualtat i convivència del centre.	X	X	X
Explicar les accions dissenyades en el pla de mediació del centre.	X		
Acudir a les reunions mensuals de convivència i disciplina.	X	X	X
Posar en pràctica actituds que fomenten el bon clima en l'aula	X	X	X
Informar als alumnes del funcionament del centre i normes reguladores, així com dels drets i deures.	X		
Realitzar sistemàticament les assemblees de classe dels divendres.	X	X	X
Participació de la classe en les assemblees de delegats del trimestre.	X	X	X
Planificar estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.	X		
Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries i reaccionar davant qualsevol acte de violència masclista o homòfoba.	X	X	X
9. Incloure línies d'actuació d'Educació Sexual elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal per a la prevenció de la violència de gènere garantint la presència i el respecte de la diversitat afectivosexual i d'identitats de gènere.			
Estimular els tutors perquè es mantinguin atents a qualsevol símptoma de possibles desajustaments personals o escolars de l'alumnat.	X	X	X
Potenciar estratègies per a modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals	X	X	
Prendre consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere.	X	X	X
Educar en els nous rols de masculinitat i feminitat.	X	X	X
10. Dissenyar activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.			
Fer visible el treball de les dones.	X	X	X
Elaborar un registre de les incidències i conflictes de caràcter de gènere o homòfob per analitzar-los en classe.	X		
Impulsar la capacitat de lideratge per a tots i totes.	X	X	X
Fomentar la representació paritària de l'alumnat en les diferents activitats que es desenvolupen en classe. (representants del Consell Escolar, composició grups de treball, activitats lúdiques, jurats de concursos, etc.).	X	X	X
Incorporar l'ús habitual del llenguatge inclusiu que done el mateix protagonisme a tot l'alumnat.	X	X	X
Actuar reconduint actituds quan detectem rols o estereotips discriminatoris en el grup i en els jocs.	X	X	X
Analitzar el tractament als mitjans de comunicació dels models dominants a la nostra societat, els rols estereotipats a la publicitat, etc.		X	
11. Promoure el valor pedagògic del banc de llibres.			
Explicació en la primera reunió de pares/mares de la dinàmica del centre.	X		
Explicar en tutoria la importància de la cura dels llibres i les conseqüències de no fer-ho.	X		
Fomentar que en casa folren els llibres.	X		
Utilització del bolígraf borrable.	X	X	X

9. Mesures per al foment de la igualtat i convivència.

1. INTRODUCCIÓ

Normativa de referència:

DECRET 195/2022 de 11 de novembre del Consell, d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià.

Aquest és un document que intenta articular una sèrie d'accions encaminada a previndre i resoldre els conflictes que puguin sorgir en l'àmbit escolar i referit a tota la comunitat educativa. Forma part del PEC i per tant, és revisable periòdicament.

Convivència implica relacions per a un creixement intel·lectual, afectiu i moral.

Aquest pla estarà condicionat a:

- Programació a llarg termini amb aplicació progressiva.
- Consens i compliment. Treball conjunt. Acords.
- Constància en l'aplicació de les mesures..
- Mesures i coordinació de tots els àmbits. Optimització de recursos.
- Instruments per als seguiments, avaluació i propostes de millora.

Els conflictes poden ser el motor que implique anàlisi, reflexió i presa de mesures, posant en marxa una dinàmica de gestió que enriqueixca a la comunitat educativa. Això implicarà una organització, que buscarà el mitjà per aportar solucions als conflictes. És important per als plantejaments de mesures:

- a) Definir i acotar adequadament el conflicte.
- b) Establir quins són els objectius i ordenar-los segons importància.
- c) Dissenyar les possibles solucions i valorar-ne les conseqüències.
- d) Triar la solució millor i establir-ne un pla per portar-la a la pràctica.
- e) Valorar els resultats obtinguts i, si no són els desitjats, tornar a posar en pràctica tot el procediment per a millorar-los.

Principals problemes actuals:

1. Poca implicació familiar en els alumnes que presenten conflictes i poques ferramentes legals per a implicar-les.
2. Burocràcia lenta i costosa per a l'aplicació de mesures correctives dràstiques.
3. Falta de recursos humans i materials per poder arribar a desenrotllar millores substancials.
4. Poca eficàcia per falta de recursos per part de l'Administració (SEAFI, USMIA, Assistència social, orientador/a,...).

El Clima del Centre deu garantir que la convivència en el mateix siga un fet que garanteixca els drets i les obligacions de tota la Comunitat educativa.

Evitar els abusos i aconseguir un clima relacional equilibrat i coherent deu ser una de les màximes prioritats en els objectius del Centre i així es reflexa en el seu PEC.

L'Escola deu garantir una educació per a la vida en societat i per tant per a la convivència, on el respecte, mitjançant la pràctica dels valors, siga la tònica de les relacions.

Per tant tindran prioritat màxima totes aquelles iniciatives, estratègies o actuacions encaminades a afavorir les relacions equilibrades, positives i coherents, que es traduïran en formar individus madurs en el respecte i la responsabilitat.

Tot açò implica acceptar que la coherència entre les pautes d'actuació del professorat dins l'aula i les normes generals del centre deuran articular-se adequadament per l'eficàcia de la gestió de la convivència.

L'educació deu ser el principal instrument per a la construcció d'una cultura de pau, donat que possibilita l'aprenentatge de la no violència activa mitjançant l'impuls del diàleg, la tolerància, la solidaritat i el respecte dels drets humans i la búsqueda permanent de la justícia.

Som conscients que falten recursos per poder atendre els creixents conflictes derivats de la incorporació dels ambdós pares a la vida laboral, ruptures familiars, falta d'estratègies per part dels pares i el professorat per donar resposta als conflictes socioculturals, la immigració, els valors canviants, etc.

La direcció del centre elaborarà un informe anual sobre la convivència i igualtat del centre, que enviarà a la direcció territorial a través de la corresponent plataforma informàtica. Igualment es comunicarà a través del PREVI els casos de singular relevància.

En la PGA s'hi incorporaran les mesures que, amb propòsit de millora i per a tot el curs, es programaran i planificaran com a conseqüència de l'informe final de la convivència i igualtat del curs anterior.

Totes este valoracions ens donarà la radiografia anual de l'estat de la convivència i de la situació d'igualtat en el centre.

Atenent al Decret 195/2022 aquest document concretitza les normes de centre i d'aula sobre igualtat i convivència.

2. NORMES DE CENTRE SOBRE IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

2.1. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES PER A CONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU EN EL CENTRE.

Els conflictes poden resultar un punt d'encontre per a aprendre, sempre que es consideren com una oportunitat per analitzar i extraure conclusions que podem millorar les relacions. Les mesures preventives contemplen actuacions encaminades a anticipar-se als conflictes o problemes, planificant la disciplina. Es prestarà atenció preferent als moments i espais estratègics que poden provocar conflictes (files, entrades, eixides, esplai, desplaçaments pel centre etc...) així com als principis de coeducació i igualtat d'oportunitats.

A continuació destaquem les mesures, accions i programes que és realitzaran en el centre amb l'objecte de prevenir i mantindre la convivència dins de la comunitat educativa.

L'acció tutorial.

És una ferramenta clau per a la prevenció de conflictes en l'àmbit, tant escolar com a familiar.

A tal efecte, les reunions trimestrals amb les famílies i les tutories puntuals que es puguin realitzar per assessorar a les famílies són un peça fonamental.

Des d'infantil es procura la detecció d'aquells casos, que presenten deficiències notòries i que tindran un tractament prioritari, des de la tutoria i orientació educativa.

L'entrevista amb els pares té com a finalitat posar en coneixement les deficiències observades, així com les alternatives o recursos disponibles per a fer front a un tractament positiu. L'assessoria que s'efectua des de la tutoria o des de l'orientació educativa deu estar molt coordinada en quan a objectius i seguiment o avaluació, tractant de subsanar les deficiències esmentades.

El seguiment i avaluació d'eixos casos ens permetrà anticipar-nos a conflictes més greus si els plantejaments estableixen pautes d'actuació a curt, mig i llarg termini. Tot l'equip de cicle, l'Orientador escolar, l'Equip Directiu i altres possibles professionals deuen implicar-se al voltant de la tutoria (qui actua de coordinadora), tractant de donar una resposta fehacient.

Com a professionals de l'educació, el professorat no sols farà menció als pares de les deficiències observades sinó (i és lo creatiu i important) de les propostes de millora o alternatives de solució. Té més sentit fixar-se en el que volem, que en deixar constància del que no volem. No té sentit cridar en tutoria cada 2x3 als pares per dir-los el que ells ja saben (les deficiències que té el fill); els pares com a responsables de l'educació del fill senten amenaçada la seua integritat (perquè s'està posant en entredit la seua funció com a pares) i es posen a la defensiva (no escoltant o no acodint a les reunions que convoca el professorat), cremant la possibilitat de la seua participació activa.

Les estratègies, per a una comunicació eficaç, deuen anar encaminades a establir compromisos clars i seqüencialitzats; no deuen passar per culpabilitzar a ningú, ni lamentar-se o criticar, ni caure en el pessimisme o derrotisme, quan sabem que la majoria de deficiències observades són resultat de la ignorància, no de la mala fe; es deuen basar en un diagnòstic dels conflictes el més exhaustiu possible. Les alternatives deuen contemplar assessorar als pares sobre reforços positius, càstigs, escolta activa, tècniques de modificació de conducta... i ofertar els recursos materials i humans del centre per aportar possibles solucions.

Una resposta negociada per ambdós parts (pares-mestres) té més possibilitats d'èxit, pensant que no hi ha fracàs, sinó experiències d'aprenentatge, que enriqueixen al professorat davant un repte i als pares, que poden incrementar els recursos davant ells mateixos i davant dels fills.

Davant un alumne amb dificultats sol haver uns pares amb serioses deficiències (emocionals, intel·lectuals...), analitzar les causes és caminar cap a la solució del problema. Si el professorat utilitza els mateixos recursos que els pares per resoldre els conflictes, el que està conseguint és reforçar-los.

Atenent a la resolució de 17 d'abril de 2024, l'alumnat tindrà prohibit dur telèfons a l'escola a excepció d'urgències sol·licitades pels pares i autoritzades pel tutor/a. En este cas l'alumnat haurà d'entregar l'aparell a primera hora al tutor/a i arregar-lo a la fi de la jornada escolar.

L'incompliment d'esta norma suposarà la retirada del telèfon.

Protocol d'actuació conflicte família-mestres sense agressió física.

Són conflictes en els quals la família discrepa seriosament d'alguna o varies actuacions del professorat, però sense utilitzar la violència física.

En tot moment es deu considerar com a element preventiu l'escrupolositat per part del professorat, que amb professionalitat, tractarà d'evitar entrar en conflictes amb les famílies (discussions o enfrontaments) que pogueren donar lloc a denúncies per motius imputables al professorat.

En estos casos i quan el diàleg comença a convertir-se en algo més conflictiu, el professorat avisarà o mandarà avisar el més prompte possible al director per a que intervinga com a mediador en el conflicte, tractant sempre de que en el procés de moderació existeisca un anàlisi de la situació que ens servirà per a tornar a la calma entre les dues parts. A partir de esta tornada a la calma s'intentarà buscar un punt d'encontre i alternatives per trobar l'enteniment i la reconciliació. Tota negociació que no es base en les premisses de guanyar-guanyar deu ser descartada.

Per a la prevenció de conflictes d'aquest tipus es recomana que sempre que hi haja entrevista amb famílies "conflictives" o potencialment conflictives es facen amb algun professor o membre de l'equip directiu, per previndre situacions delicades, o tindre testimonis en cas d'incidentes.

Protocol d'actuació conflicte mestres-mestres.

La convivència deu ser un punt de reflexió a tota la comunitat escolar, espacialment al professorat, dipositari de l'educació dels alumnes i de la confiança en la mateixa de les famílies; per tant deu ser escrupolós per tal de mantindre en tot moment una actitud dialogant, consensuadora i respectuosa i ser exemple d'equilibri per als alumnes.

A la major brevetat possible una de les parts en conflicte o les dos, informaran a la direcció, qui arbitrarà les mesures oportunes, per fer les valoracions pertinents i donar la millor resposta possible, per tal de solucionar, quan abans millor, desavinences que deterioren les relacions entre el professorat.

En cas de produir-se qualsevol enfrontament, la mediació serà la tònica a seguir, tractant que el diàleg, la búsqueda d'alternatives al conflicte i la resolució, el més prompte possible, siguen les pautes d'actuació. La figura del mediador serà imprescindible en aquestos conflictes, per tal que les relacions entre el professorat estiguen lliures de malentesos i discrepàncies greus.

Una de les principals tasques de l'equip directiu respecte del claustre serà la de organitzar la vida escolar de la forma més democràtica possible, establint criteris consensuats entre el claustre, complir i fer complir les actuacions acordades en les diferents reunions de nivell, CCP, Claustre i Consell Escolar, organitzar el material i els espais del centre de forma adequada amb unes normes d'utilització clares, prendre decisions amb transparències i escoltant les parts implicades etc...

La millor forma per a mantindre un adequat clima de convivència entre el claustre és que les "coses" estiguen clares i correctament organitzades per a evitar malentesos al llarg del curs escolar apelant sempre a l'educació i al diàleg.

En ningun moment les reunions del Claustre seran púlpit per airejar desavinences, lliurar batalles dialèctiques o plantejar reivindicacions que puguin provocar enfrontaments.

Protocol d'actuació conflicte famílies-famílies.

De vegades l'àmbit escolar és motiu d'enfrontaments entre famílies. El coneixement del conflicte i la necessitat d'apropament de les postures enfrontades marcarà el protocol d'actuació.

Detectat el conflicte els tutors posaran en coneixement de la direcció el més prompte possible els fets i les dades disponibles, per a una actuació ràpida, eficaç i equilibrada.

Si fora necessari, la direcció buscarà l'assessorament de l'orientació educativa i l'assistència social, actuant com a mediador del conflicte. Posteriorment s'informarà als tutors sobre les mesures o acords presos per tal de poder portar un seguiment i subsanar el problema.

Depenent de la gravetat de cada cas es podran prendre altres mesures complementàries.

Protocol d'actuació amb alumnes amb greus deficiències conductuals disruptives.

De vegades, i encara que en un mínim percentatge, es manifesten o arriben al Centre alumnes amb un nivell disruptiu considerable, amb notòries deficiències conductuals i amb tota la càrrega conflictiva que suposa per al grup o classe.

Solen tindre un factor comú a tindre molt en compte: deficiències afectives, que arranquen del sí familiar i que traslladen al centre, amb greus problemes relacionals. La frustració, la inadaptació, les càrregues emocionals negatives i altres factors es disparen, provocant seriosos enfrontaments amb els alumnes de la classe i el professorat, arribant a implicar-se les famílies, suposant un greu perjudici per a l'alumnat, professorat i el clima general del Centre.

Quan comencen a manifestar-se els primers indicis de deficiències conductuals, comencen a detectar-se els indicis discordants.

Les primeres mesures passen per informar a les famílies dels greus problemes que poden comportar, establint-se unes actuacions des de la tutoria i un assessorament i seguiment des de l'orientació educativa.

Protocol d'actuacions:

- Detecció precoç des de la tutoria.
- Informació a les famílies. Compromís d'implicació.
- Informar a la direcció.
- Buscar assessorament en l'orientació educativa des de la tutoria.
- Coordinar actuacions per a l'equip de nivell
- Derivació a l'orientació educativa per assessorament i derivació a l'assistència social municipal o al SEAFI si fora el cas.
- Seguiment des de la tutoria, anotant les incidències objecte de faltes i les mesures sancionadores. No s'oblidarà l'aspecte integrador com a prevenció, estimant-se la figura del mediador de conflictes, l'aspecte socialitzador mitjançant sociograma i arquitectura de la classe.
- Reunió amb els pares de la classe per ser informats de les mesures contemplades i replegar altres propostes, així com demanar la col·laboració per a resoldre de manera satisfactòria el conflicte. (Acudiran a la reunió la direcció i l'orientació educativa).
- Setmanal o quinzenalment avaluació i propostes, adoptant-se les mesures disciplinàries contemplades en el NOF per part de l'equip de nivell. Serà imprescindible emplenar els fulls d'incidències per tal de complimentar l'expedient d'expulsió si arribara el cas. Proposant abans d'una expulsió l'apercibiment formal als pares amb model oficial del Centre, el ser apartat del seu grup o classe temporalment, per rebre una atenció individualitzada, tractant la teràpia com alternativa al càstig.
- Si ninguna de les mesures anteriors donara el fruit desitjat i el comportament continuara sent greument disruptiu, es podria arribar fins l'expulsió temporal, amb l'obertura del respectiu expedient, seguint les garanties procedimentals disposades en el NOF, pensant en el greu perjudici que ocasiona a la classe.
- Per a les mesures provisionals (carta d'apercibiment, decisió d'apartar temporalment del grup...) es reunirà a la comissió de disciplina, qui dictaminarà les mesures a prendre.
- Informar segons el pla PREVI a Conselleria (per a la prevenció de la violència)

Com a complement de l'establert en el NOF, estes mesures deuen estar basades en un model integrador, que permeta la integració de mesures en els diferents àmbits: Prevenció, utilització constructiva del conflicte, seguiment i valoració del fet.

La intenció d'este model és curar, no a soles castigar. Per tant el capítol de disciplina, faltes i sancions, deu tindre un contingut més exhaustiu que contemple prevenció, mesures dissuasòries i altres estratègies abans d'aplicar sancions greus o l'expulsió d'un alumne amb l'obertura d'expedient disciplinari. La integració exhaustiva de normes i sancions en el NOF pretendran transformar la figura de l'autoritat, fent del respecte un objectiu global del Centre.

La mediació escolar al centre.

Dins del claustre existeix la figura del mediador. Es tracta d'un mestre/a que s'encarrega de dinamitzar i organitzar totes les activitats que es programen al voltant de la mediació de conflictes entre els alumnes.

Els objectius general, específics i les activitats es programen cada any.

A continuació s'especifiquen algun d'ells a nivell orientatiu:

Objectius generals:

- Oferir el recurs de mediació de conflictes a l'escola de forma regular.
- Prevenir la formació de conflictes dins el marc escolar mitjançant el diàleg i la resolució creativa de problemes.
- Afavorir la convivència i participació de tots els membres de la comunitat educativa.
- Valorar l'operativitat del recurs de mediació mitjançant registres de les actuacions de mediació.

Objectius específics:

- Prioritzar la prevenció del conflicte incidint sobre els diferents factors que intervenen.
- Formar l'equip de mediadors amb alumnat de 5é i 6é de Primària.
- Intervenció directa de conflictes per part de l'equip de mediació.
- Realitzar un seguiment i registre de les diferents actuacions de mediació.
- Controlar el servei de mediació i la coordinació de torns a les assemblees divendres.
- Valorar l'operativitat del recurs de mediació analitzant les intervencions realitzades.

Activitats:

- Explicar a cada classe la feina dels mediadors, el procés i l'horari.
- Formar l'equip de mediació amb l'ajuda dels anteriors mediadors i amb activitats senzilles, simulacions pràctiques i el dossier bàsic preparat.
- Dedicar un espai (biblioteca del centre) per a iniciar la intervenció, seguiment i registre.
- Informar als tutors i demanar la seua derivació de casos.
- Aplicar la mediació en la intervenció directa de conflictes; fer seguiment i registre.
- Coordinar-la feina de l'alumnat que formen part de l'equip de mediació.
- Seguiment i registre dels acords pactats en mediació.

Actuacions a l'hora de l'esplai.

El moment del "pati" (esplai), per la seua característica sol ser un moment propici per als conflictes entre els alumnes i al mateix temps un excel·lent moment per a treballar la convivència.

En este sentit el centre te plantejat dues accions que incideixen directament en el foment de la convivència amb uns resultats extraordinaris.

La primera acció es "la Música a l'esplai" que coordina la mestra especialista de música a través d'una sèrie d'activitats que es realitzen en una zona del pati a través de l'ús d'un equip de megafonia i micròfons (programes de ràdio, entrevistes, dedicatòries de cançons, història de la música etc...).

La segona acció és "L'esplai actiu" coordinada pels especialistes d'Educació Física. Es tracta del disseny anual d'activitats dirigides durant l'hora de l'esplai, així com el repartiment diari de materials autogestionat pel alumnat de 6é. Totes les activitats estan encaminades a la recuperació dels jocs tradicionals valencians.

A continuació i a mode d'exemple presentem una programació tipus de música a l'esplai i esplai actiu.

Música a l'esplai.

Objectius generals

- Aprofitar l'equip de Megafonia com recurs didàctic per a l'aprenentatge de la història de la música
- Utilització de la Megafonia com mitjà de comunicació (ràdio).

Objectius específics:

- Estructurar i organitzar les audicions de Música a l'esplai.
- Elaboració d'una programació musical variada que avarque diferents gèneres musicals i temes d'actualitat.
- Donar a conèixer als alumnes de 6é la utilització de l'equip de megafonia i l'organització d'un programa de ràdio.
- Consolidació de la programació de "Música a l'esplai".
- Fer un bon ús de la megafonia per part de l'alumnat.
- Fer una valoració positiva de la gran varietat de gèneres musicals que tenim a l'abast.
- Que l'alumnat tinga cada vegada més autonomia per a dur a terme la programació de "Música a l'esplai".

Activitats:

- Familiaritzar-se amb l'equip de megafonia.
- Realitzar alguns programes i sessions musicals simulades amb els alumnes que van a fer ús de la megafonia.
- Posar en marxa les audicions, distribuint un tipus de música cada quinzena o un mes.
- Realitzar sessions de música actual amb dedicatòries.
- Els alumnes a classe de música treballaran la música i el compositor que s'escolte a música a l'esplai. I a més recolliran informació sobre aquests.
- Recollir i organitzar la informació i la música per al programa de ràdio "RSCB" (Radio San Carlos Borromeo).
- Mantindre actualitzat el tauler de suro amb la programació de RSCB
- Recordar totes les audicions realitzades durant tot el curs a música a l'esplai.
- Mantindre actualitzada la fonoteca del centre.

Esplai Actiu

Objectius generals:

- Recuperar els jocs tradicionals valencians en el temps lliure dels alumnes
- Disseny i organització de zones en el pati pel desenvolupament de determinats jocs tradicionals (racó de xapes, de sambori, de birlle, de canut, etc...)
- Promoure activitats lliures a l'hora de l'esplai
- Organitzar diverses activitats lúdiques dirigides als alumnes i al professorat
- Fomentar aspectes actitudinals com la coeducació, el joc en grup i el cuidado del material.
- Donar alternatives al joc del futbol a l'hora de l'esplai.
- Minimitzar al màxim els accidents lleus dins de l'esplai.
- Reposar i mantindre en bon estat el material.
- Participació dels pares en les classes d'Educació Física.

Objectius específics:

- Organitzar la dinàmica de funcionament de la “paraeta” amb els alumnes de 6é. (Encarregats)
- Aconseguir la integració dels alumnes de 1 Prim. en la filosofia de l’espai actiu.
- Donar a conèixer i practicar diferents tipus de Jocs Populars Valencians.
- Dinamitzar l’espai amb diferents activitats organitzades.
- Avaluar de forma continua l’activitat de l’espai.
- Potenciar el joc de botar la corda com a joc tradicional de Pasqua.

Activitats:

- Explicar de forma pràctica la dinàmica de funcionament de l’espai actiu als alumnes de 1 Primària.
- Organitzar les tasques dels encarregats de la “paraeta” (Voluntaris, grups, dies, normes generals...).
- Reunió de coordinació amb el professorat que vigila la zona de la paraeta i l’encarregat de Megafonia.
- Planificar, a petició del tutor/a, partides d’alumnes i professorat.
- Desenvolupar en les classes d’Educació Física les unitats didàctiques corresponents als Jocs Populars.
- Recopilació de Jocs Populars de la localitat per part dels alumnes de 6º (Treball d’investigació).
- Participació dels pares en sessions d’Educació Física.
- Organitzar carreres de xapes.
- Encontres de balontiro .
- Augmentar el repertori de cançons utilitzant el Racó de corda.
- Observar la evolució dels diferents jocs i la interrelació social dels alumnes a l’hora de jugar.
- Encontres de birles.
- Encontres de Joc del Canut.
- Patinatge al parc S.Carlos.
- Escalada al rocòdrom del centre.
- Jornades de pilota valenciana .
- Encontres de Pic i pala .
- Encontres de joc del mocador.
- Carreres de Xanques.
- Resistència al bot de corda.

Pla d’acollida.

La demanda de matrícula d’alumnes immigrants, fa necessària plantejar estratègies per a donar un suport necessari a l’alumnat que s’incorpora per primera vegada al sistema educatiu en la comunitat, especialment estrangers no llatinoamericans. El Projecte Lingüístic del Centre oferta, en els seus plantejaments, a l’alumnat que s’incorpora en 1r. d’infantil, la possibilitat d’aprendre en la llengua de la Comunitat Valenciana. El conflicte s’agreuja quan la llengua maternal no és el castellà, sinó altres per la seua procedència de països no llatinoamericans. La incorporació en altres nivells de primària dificulta la integració efectiva en les dos llengües oficials de la Comunitat, especialment del valencià, agreujant-se quan l’incorporació s’efectua quan el curs ja està començat. A tal efecte es deuen contemplar estratègies que garantitzen una incorporació el més efectiva possible.

L’alumnat que es matricule al centre amb un desconeixement total del valencià i del castellà se li aplicara un Programa d’ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

D’acord amb la disponibilitat horària del professorat estos alumnes s’agruparan en un sol grup en sessions de reforç fora de l’aula per a rebre una atenció intensiva de les llengües el temps que es considere. La designació del professorat i l’atenció del grup es realitzarà abans de l’organització dels reforços generals dels cicles.

Protocol d’actuacions (des de la seua incorporació fins al final de curs)

QUÈ	QUI	COM	QUAN
• Informar abans de matricular sobre el mapa escolar i les opcions lingüístiques en la localitat.	Personal qualificat de l’Ajuntament	Mitjançant entrevista	En el moment de fer la petició per matricular-se en la localitat.
• Informar dels pormenors del Projecte Lingüístic. • Replegar dades sobre nacionalitat, historial acadèmic, nivell en el que es matricularà... • Informar als pares que se li passaran unes proves a l’alumne per part del tutor/a per determinar el nivell i necessitats.	Secretaria del Centre	Mitjançant entrevista	En el moment de formalitzar la matrícula.
• Començar a fer les previsions en PT, AL, Equip de nivell... per canalitzar la disponibilitat o prioritització de reforç.	Cap d’Estudis	Comunicant a l’Equip de nivell	Una vegada formalitzada la matrícula
• Presentació en la classe. • Entrevista amb l’alumne, procurant integrar-lo/la amb companys afins. • Entrevista amb els pares per informar sobre dinàmica de la classe, materials varis...	Tutor/a	Procurant una integració el menys traumàtica possible	Primer dia o següents
• Elaborar informe sociopsicopedagògic. • Donar orientació a la família.	Servei d’Orientació	Entrevista a l’alumne	Primers dies
• Començar a preparar materials per al recolzament.	Tutor/a	Coordinant amb el Cap d’Estudis i PT	Primers dies de classe
• Valoració amb tutor/a, PT, AL, Servei d’Orientació, Cap d’Estudis per tal de	Equip pedagògic	Reunió equip pedagògic	Tan prompte s’hagen fet les valoracions (segona setmana)

determinar els reforços o estratègies a seguir.			
- Començar els reforços o estratègies previstes. - Informar als pares sobre mesures a prendre i altres orientacions.	Tutor/PT/AL o altres	Atenció personalitzada	Tan prompte estiga el diagnòstic del Servei d'Orientació
Fer seguiment i primera avaluació per determinar nivell d'integració, adaptació, altres i determinar mesures complementàries.	Tutor/Cap d'Estudis	Reunió	A un mes vista de la seua incorporació
Valoracions específiques al final del trimestre amb el conjunt d'alumnes amb NEE per tal de revisar reforços.	Equip de cicle	Reunió trimestral	Final trimestre
Valoracions específiques sobre nivell integració en la classe.	Tutor/a	En classe	Periòdicament
Valoracions finals per fer previsions de cara al curs següent.	Equip de cicle	Reunió Equip de Cicle	Avaluació Final

Festa de benvinguda infantil.

Tots els anys l'equip d'educació infantil preparen aquesta festa que consisteix en què els companys de 4 i 5 anys donen la benvinguda als xiquets i xiquetes de 3 anys.

Es celebra en el pati, que previament ha segut decorat per a la ocasió. La festa estarà amenitzada també en música amb la megafonia externa del centre i repartiments d'obsequis.

Aquesta festa infantil té els següents objectius:

- Acollir als xiquets i xiquetes de 3 anys.
- Fer-los partícips de la comunitat educativa.
- Interactuar en els companys de cicle.

Assemblees de classe i delegats.

Una vegada a la setmana l'alumnat de primària de forma sistematitzada realitzarà una assemblea de classe.

Es tracta de buscar un moment per al diàleg i per a fer reflexions col·lectives al voltant de la convivència i dels fets més significatius de la setmana.

Cada xiquet/a, entre altres activitats i en la mesura que vulla implicar-se haurà de dir o escriure una felicitació, una crítica i una proposta de millora al voltant de qualsevol fet, persona o activitat de la setmana.

Una vegada al trimestre i baix la coordinació del director i el cap d'estudis es realitzarà una assemblea general de delegats en la que cada classe portarà alguna felicitació, alguna crítica i alguna proposta de millora tretes de les respectives assemblees de classe i que afecten a la col·lectivitat del centre.

Després d'escoltar tots els missatges, debat els punts necessaris i aportar entre tots possibles sol·lucions als conflictes plantejats s'alçarà la sessió amb la consigna de que els delegats informen a les seues respectives classes de allò que s'ha parlat en l'assemblea general.

Posteriorment el cap d'estudis entregarà un informe als tutors d'allò que s'ha parlat en l'assemblea.

Escola de pares/mares en Educació Física.

L'Educació Física, per les seues característiques, és una de les assignatures del curriculum que es presta amb major efectivitat a treballar tots els aspectes de la convivència, igualtat i coeducació. Dins del marc de la prevenció les escoles de pares i mares poden ser una ferramenta important per a formar a les famílies.

En este sentit l'equip docent d'Educació Física té dissenyades unes sessions a les quals convidem als pares/mares a vindre a l'escola i ser part activa amb els seus fill/es d'algunes classes. Al llarg del curs s'oferten sessions a les famílies de 1PRI, de 3PRI, i de 5PRI amb diferent temàtiques. Sistemàticament es repeteixen cada curs escolar.

El tema per a 1PRI és "L'Educació Física i el joc", per a 3PRI "Els jocs populars i la família" i per a 5PRI "Les activitats extraescolars esportives".

Cada tema consta de dues parts, una teòrica dirigida exclusivament als pares/mares on es fa incidència en la part formativa i d'assessorament i un altra en la que es convida als pares/mares a unes classes d'Educació Física per a poder posar en pràctica allò explicat en les sessions teòriques. La pràctica es fa conjunta amb els seus fills/es en sessions programades d'Educació Física en la que interactuen pares, mares, alumnes i mestre.

A continuació s'exposen els continguts teòric i pràctics d'estes sessions:

Nivell	Tema	Continguts teoria	Continguts pràctica
1PRI	L'Educació Física i el joc	Educació per a la salut a través del moviment. Educació per al temps d'oci. Educació en valors. Importància del joc. La classe d'Educació Física. El parc. La nostra segona casa. Tractament de l'agressivitat. La disciplina en els nostres fills. Les activitats extraescolars i esportives. Alerta: La televisió, el fútbol, els mitjos de comunicació, les noves tecnologies... Organització de les visites.	Vivenciar junt a l'alumnat una sessió pràctica d'Educació Física.
3PRI	Els jocs populars i la família	Els jocs populars com a ferramenta per a la convivència. Obsequi del llibre "Els jocs populars". Funcionament del projecte "Esplai Actiu". Entrega de documentació explicativa. Visita a "la paraeta" i als racons del pati.	Vivenciar amb l'alumnat la pràctica dels jocs proposats (birles, canut, botar la corda, els quatre cantons, el mocador, carreres de xapes, xapes a la paret, traure la xapa, tres en ratlla, sambori,...).

		Explicació pràctica d'alguns jocs.	
5PRI	Les activitats extraescolars esportives	Educació per a la salut a través del moviment. Educació per al temps d'oci. Educació en valors. Beneficis de l'activitat esportiva. La pràctica esportiva i els estudis. Recomanacions sobre l'activitat esportiva extraescolar. Els esports i els mitjos de comunicació. Els esports i els jocs modificats esportius en les classe d'EF. Les escoles esportives municipals. Organització de les visites.	Vivenciar amb l'alumnat la pràctica d'un joc esportiu en equip. El balontiro.

3. ACCIONS PER A LA CONSECUCIÓ D'UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA. ACCIONS ORIENTADES AL RECONeixIMENT I LA INCLUSIÓ DE LES DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ CULTURAL I CIENTÍFICA DINS DE LES PROGRAMACIONS DE CADA MATÈRIA. ACCIONS DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE. ACCIONS DE PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I D'IDENTITATS DE GÈNERE.

Dins de les diferents programacions es dissenyaran les corresponents actuacions i activitats encaminades a la consecució d'una escola igualitària i coeducadora.

A continuació, relacionem algunes de les accions a realitzar:

- Coneixer, difondre i aplicar les mesures per al foment de la igualtat i convivència.
- Realització d'activitats no discriminatòries.
- Utilització de llenguatge no sexista.
- Arquitectura de l'aula heterogenies.
- Decoració adequada de l'aula.
- Planificar reunions informatives trimestrals i entrevistes individuals amb els pares.
- Fomentar una relació de cooperació i informació mútua amb les famílies.
- Posar en pràctica actituds que fomenten el bon clima en l'aula
- Informar als alumnes del funcionament del centre i normes reguladores, així com dels drets i deures.
- Realitzar sistemàticament les assemblees de classe dels divendres.
- Participació de la classe en les assemblees de delegats del trimestre.
- Planificar estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries i reaccionar davant qualsevol acte de violència masclista o homòfoba.
- Estimular els tutors perquè es mantinguen atents a qualsevol símptoma de possibles desajustaments personals o escolars de l'alumnat.
- Potenciar estratègies per a modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals
- Prendre consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere.
- Educar en els nous rols de masculinitat i feminitat.
- Fer visible el treball de les dones.
- Elaborar un registre de les incidències i conflictes de caràcter de gènere o homòfob per analitzar-los en classe.
- Impulsar la capacitat de lideratge per a tots i totes.
- Fomentar la representació paritària de l'alumnat en les diferents activitats que es desenvolupen en classe. (representants del Consell Escolar, composició grups de treball, activitats lúdiques, jurats de concursos, etc.).
- Incorporar l'ús habitual del llenguatge inclusiu que done el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
- Actuar reconduint actituds quan detectem rols o estereotips discriminatoris en el grup i en els jocs.
- Analitzar el tractament als mitjans de comunicació dels models dominants a la nostra societat, els rols estereotipats a la publicitat, etc.

4. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I D'INTERVENCIÓ PREVISTOS EN LES NORMES D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CENTRE.

Les conductes que alteren la convivència en el centre es classifiquen en:

Conductes contràries a la convivència.

Conductes greument perjudicials per a la convivència.

4.1. Conductes contràries a la convivència

Amb caràcter general, són conductes contràries a la convivència:

a)

Les faltes injustificades de puntualitat o assistència. Es consideraran faltes injustificades aquelles que manquen de validesa informativa documental, traslladada per l'alumnat, o els pares, mares o representants legals encas demenors d'edat, al tutor o tutor del·l'alumne o alumna.

b) Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre, especialment de les activitats d'aula.

c) Els danys en les instal·lacions, recursos materials o documents del centre, o en les pertinenes dels membres de la comunitat educativa.

d) L'ús de qualsevol objecte o substància no permesos.

e) Les conductes que puguin impedir o dificultar l'exercici del dret a l'estudi de la resta de l'alumnat.

- f) L'incitació a cometre actes contraris a les normes de convivència.
g) Els actes d'incorrecció o desconsideració al professorat o altres membres de la comunitat educativa.

Qualsevol altra conducta que alteri el normal desenvolupament de l'activitat educativa, que no constitueixi una conducta greu ni perjudicial per a la convivència.

4.2. Mesures d'abordatge educatiu davant de conductes contràries a la convivència.

Aquestes són:

Mesures	Responsables de l'aplicació de mesures
a) Amonestació oral, preservant la privacitat adequada.	Professorat present en aquell moment, o al tutor o tutor del grup quant a coneixement del fet.
b) Amonestació per escrit.	Professorat present en aquell moment, o al tutor o tutor del grup quant a coneixement del fet.
c) Compareixença immediata davant del director d'estudis o del director del centre.	Professorat present en aquell moment, o al tutor o tutor del grup quant a coneixement del fet.
d) Realització de treballs específics en horari lectiu.	Professorat present en aquell moment, o al tutor o tutor del grup quant a coneixement del fet.
e) Realització de tasques educatives que contribuïssin a la millora del desenvolupament de les activitats del centre i/o dirigides a reparar el mal causat en les instal·lacions, material del centre o pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.	Direcció del centre. Podrà ser delegada al òrgan o càrrec que la direcció determine
f) Retirada dels objectes o substàncies no permesos.	Direcció del centre. Podrà ser delegada al òrgan o càrrec que la direcció determine
g) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries del centre durant un període màxim de 15 dies naturals.	Direcció del centre. Podrà ser delegada al òrgan o càrrec que la direcció determine
h) Canvi de grup del·l'alumne o alumna durant un termini màxim de 5 dies lectius.	Direcció del centre. Podrà ser delegada al òrgan o càrrec que la direcció determine
i) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un termini màxim de 3 dies lectius. Durant el temps que duri la suspensió, l'alumne haurà de romandre en el centre/aula de convivència i realitzar les activitats formatives que es determinen per a garantir la continuïtat del seu procés educatiu.	Direcció del centre. Podrà ser delegada al òrgan o càrrec que la direcció determine

- Peral'abordatge educatiu de conductes contràries a la convivència, no serà necessari la prèvia instrucció del procediment ordinarí. No obstant això, per a les mesures g) i ii) serà preceptiu el tràmit d'audiència al·l'alumnat i als seus pares, mares o representants legals, en un termini de 5 dies hàbils.
- La direcció del centre podrà al·l'car la suspensió prevista en les lleis g), h) i ii), abans que finalitzi el compliment de la mesura, prèvia constatació que s'ha produït un canvi positiu en l'actitud del·l'alumnat.
- Si, transcorreguts vint dies naturals des del coneixement de l'autoria dels fets, nos'hagueren aplicat mesures educatives, no serà pertinent l'aplicació d'aquestes.

4.3. Conductes greues i perjudicials per a la convivència

Atots els efectes, són conductes greues i perjudicials per a la convivència:

- a) Els actes greus d'indisciplina, desconsideració, insults, amenaces, faltades respecte a actituds desafiantes, comesos cap al professorat i personal del centre.
- b) L'assetjament i el ciberassetjament a qualsevol membre de la comunitat educativa.
- c) L'ús de la intimidació o la violència, les agressions, les ofenses greus, l'abús sexual i els actes d'odi, o els que atempten greument contra el dret a l'imitat, al·l'honor, al·l'apropiament de la salut del·l'membre de la comunitat educativa.
- d) Violència de gènere.
- e) La discriminació, les vexacions o les humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, ja siguin per raó de naixement, ètnia, sexe, religió, orientació sexual, identitat de gènere, discapacitat o diversitat funcional, o opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- f) L'enregistrament, manipulació, publicitat i/o difusió no autoritzada d'imatges, a través de qualsevol mitjà o suport, quan aquest fet resulte contrari al dret a l'imitat, o contingut vexatori, agressiu i/o humiliatori a qualsevol membre de la comunitat educativa.
- g) Els danys greus causats intencionadament, operus indegut, en les instal·lacions, materials i documents del centre o en les pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.
- h) La suplantació de personalitat i la falsificació o supressió de documents acadèmics.
- i) L'ús, l'incitació o aquest, l'introducció en el centre o el comerç d'objectes o substàncies perjudicials per a la salut o perilloses per a la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- j) L'accés indegut sense autorització a documents, fitxers i servidors del centre.
- k) L'incitació o estímul a la comissió d'una falta que perjudica greument la convivència.

l)

L'incompliment d'algunes mesures imposades per una conducta contrària a les normes de convivència, així com l'incompliment de les mesures d'abonament de l'educació dirigides a reparar els danys o assumir els costos, o a fer les tasques substitutives imposades.

4.4. Mesures d'abonament de l'educació davant de conductes greument perjudicials per a la convivència.

Les mesures que es poden adoptar davant de conductes que perjudiquen greument la convivència són:

a)

Realització de tasques fora del horari lectiu en benefici de la comunitat educativa, per a la reparació del mal causat en instal·lacions, transport escolar, menjador, materials, document o en les pertinençes d'altres persones.

b) Suspensió del dret a participar en activitats complementàries i/o extraescolars del centre durant un màxim d'entre 15 i 30 dies naturals.

c) Suspensió del dret d'eixida al pati, quan la conducta hagi sigut

com a conseqüència de la violació de la convivència al centre, durant un període màxim d'entre 7 i 15 dies naturals. Durant el compliment de la mesura, es garantirà actuacions d'intervenció pedagògica per a treballar la presa de consciència dels fets, amb la finalitat d'interioritzar els valors de respecte i convivència.

d) Trasl·lats definitius de l'alumne o l'alumna a un altre grup del mateix curs.

e) Suspensió del dret d'assistència a classe en una o diverses matèries, o excepcionalment al centre, per un període de comprès entre 7 i 15 dies naturals.

f) Excepcionalment, quan la gravetat dels fets ho justifiqui, es podrà suspendre l'assistència al centre educatiu per un període d'entre 15 i 30 dies naturals. En aquest cas, i durant aquest interval, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar les activitats formatives que determini el professorat per evitar la interrupció del seu procés educatiu i avaluatiu. Amb aquesta finalitat, es dissenyarà un pla de treball que coordinarà i supervisarà la direcció d'estudis del centre, les activitats del qual tindran un seguiment per part del equip educatiu i seran tingudes en compte en l'avaluació final de les matèries. Així mateix, l'alumne o l'alumna podrà realitzar les proves objectives d'avaluació que hi hagi a programades en aquest període.

g)

Suspensió del dret a utilitzar el menjador escolar durant un període entre 7 i 15 dies naturals quan la conducta hagi sigut com a conseqüència de la violació de la convivència.

h) Excepcionalment, quan concorreu circumstàncies d'especial

gravetat en la comunitat educativa, la direcció del centre n'informarà la comissió de convivència del consell escolar i comunicarà a la Inspecció d'Educació la possibilitat de canviar de centre educatiu, que es durà a terme, preferentment, en la localitat o districte en el qual estrobee escolaritzat, amb garantia dels serveis complementaris que siguin necessaris, condició sense la qual no podrà aplicar-se aquesta mesura.

En aquelles situacions en les quals el centre tinga coneixement que concorreu circumstàncies d'especial situació de risc de possible desamparament que poguera afectar una persona menor, la direcció del centre públic comunicarà a les instàncies corresponents a la Inspecció d'Educació, tal com es especifica a la legislació vigent en matèria de protecció de persones menors i adolescents.

En el cas de fets que pogueren ser constitutius d'infracció o responsabilitat penal, s'haurà d'exceptuar l'aplicació dels procediments i mesures d'abonament de l'educació que puguen interferir o resultar incompatibles amb mesures i decisions judicials. En el cas d'haver-se iniciat un procediment ordinari, aquest quedarà suspès mentre no recaigui un pronunciament judicial.

Les mesures d'abonament de l'educació davant de conductes greument perjudicials per a la convivència prescriuran el termini de dos mesos des de la resolució.

L'inici del procediment ordinari per a l'aplicació de mesures davant de conductes greument perjudicials per a la convivència es realitzarà aplicant la normativa vigent.

Qualsevol conducta greument perjudicial per a la convivència, o les conseqüències que se'n deriven, haurà de ser comunicada a la direcció del centre.

Coneguts els fets, el corresponent a la direcció del centre iniciarà el procediment ordinari en el termini màxim de tres dies hàbils des del coneixement d'aquests.

El director/an'informarà la comissió d'igualtat i convivència del consell escolar.

La direcció del centre, amb l'assessorament del professorat d'orientació educativa, haurà de notificar en el mòdul PREVIITAC a en la plana de formació habilitada les alteracions greus de la conducta o situacions que perjudiquen greument la convivència.

4.5. La comissió de disciplina escolar.

És un organisme intern que tracta de forma integradora, continua i sistemàticament la disciplina del centre. Està formada per tot el professorat des de 3r fins a 6é de primària (de forma puntual es podrà afegir algun altre nivell), a més del Cap d'Estudis i el Director del centre.

4.5.1. Dinàmica de funcionament de la comissió de disciplina escolar.

- La comissió es reunirà de forma ordinària una vegada al mes, els dies previstos en el calendari de reunions generals del centre i amb caràcter extraordinari sempre que algun membre ho sol·licite o que la gravetat d'algun fet ho aconsellara.
- Formaran part de la comissió tot el professorat del segon i tercer cicle. Infantil i primer cicle podrien participar de forma excepcional si hi haguera algun cas particular que tractar. NO OBSTANT, ESTOS CICLES, APLICARAN TOTES LES MESURES D'ACTUACIÓ ESTABLERT PEL CENTRE.
- El Director presidirà i coordinarà la reunió. Farà de secretari/a la persona més jove qui alçarà acta de cada sessió, on s'especificaran els casos tractats, sancions, propostes i altres acords. Al final breument, el Cap d'Estudis concretarà els acords, propostes o mesures esmentades.
- La comissió té una funció principalment sancionadora, sent paral·lelament objecte de l'acció tutorial dur a terme les accions preventives i reeducatives corresponents referides a la convivència d'un alumne/a tenint com a referència el NOF (Consultar CD de cicle).
- Cada tutor/a portarà el full d'incidències actualitzat. Començant per 3r, es llegendran les conductes negatives de l'alumne/a i es proposaran les corresponents sancions acordades pels membres de la comissió o en el seu cas, per la direcció del centre, seguint el pas que s'especifica a continuació:

	(Accions orientatives a realitzar paral·lelament pel tutor/a)
1. Carta del tutor/a als pares on s'explica que el comportament del xiquet/a es insatisfactori i reiterat. Ha tingut ja algunes infraccions i la seua actitud no millora. El tema ha arribat a la comissió de disciplina del centre que podrà prendre en el moment que es considere necessari algunes mesures com quedar-se sense recreo alguns dies o no anar a alguna excursió. Si es del menjador, quedar-se sense pati. No participar en algunes activitats lúdiques que es realitzen al centre (esplai actiu, música,...). La carta tornarà signada pels pares i quedarà arxivada a l'expedient de l'alumne en secretaria. S'adjunta model, que el tutor/a demanara a la direcció.	- Recabar informació (tutor/a anterior, especialistes, full d'informació general del grup i expedient de l'alumne en secretaria). - Acció tutorial amb l'alumne. - Assemblea de classe. - Audiència als pares. - Realització d'un programa de modificació de conducta amb reforços positius. - Informar de l'evolució als pares a través de l'agenda i implicar-los en el procés.
2. Audiència de l'alumne amb l'equip directiu i equip docent on se li informa que el seu comportament no ha millorat i que de persistir la seua actitud enviarem una carta als pares informant d'una possible expulsió.	Reunió del tutor/a amb a la direcció d'estudis per traspàs de l'expedient amb relació detallada de totes les actuacions que s'han realitzat.
3. Carta d'apercebigment formal als pares des de la direcció del centre convocant-los a una reunió amb la direcció d'estudis on se'ls informará de la possible expulsió del seu fill/a si no canvia la seua actitud. Igualment s'informa d'algunes mesures, que si foren necessàries, podria prendre la comissió de disciplina pròximament (aula de convivència, quedar-se al centre fins a les 17h o a mig dia, amb replega personal del pare/mare per a fer un seguiment diari de l'evolució...). La carta tornarà signada pels pares y quedarà arxivada a l'expedient de l'alumne en secretaria. S'adjunta model.	- Assessorament i intervenció de l'orientador/a. - Replega personal del pare/mare del xiquet a les 17h. per a fer un seguiment diari de l'evolució. - Aula de convivència.
4. Carta on es comunica al pare/mare l'expulsió. La carta tornarà signada pels pares y quedarà arxivada a l'expedient de l'alumne en secretaria.	Apertura d'un expedient disciplinari formal seguint la normativa vigent amb nomenament d'instructor.

4.5.2 L'aula de convivència.

Els centres docents podran crear aules de convivència per al tractament puntual i individualitzat de l'alumnat que, com a conseqüència de la imposició d'una mesura educativa correctora, es veja privat del seu dret a participar en el normal desenrotllament de les activitats lectives.

En estes aules de convivència s'afavorirà un procés de reflexió per part de cada alumne que hi siga atés sobre les circumstàncies que han motivat la seua presència en estes, d'acord amb els criteris de la comissió de disciplina escolar, i es garantirà la realització de les activitats formatives que determine l'equip docent que atén l'alumne.

Un alumne serà atés en l'aula de convivència a proposta de la comissió de disciplina escolar i amb el vist i plau del director. També podrà ser atés a proposta del director. Correspon a este últim la verificació del compliment de les dites condicions i la resolució a adoptar.

En funció de la disponibilitat horaria, se designarà al professorat que passarà per aquesta aula, donant prioritat al tutor/a i a l'equip de nivell que concreten les activitats a realitzar.

La ubicació de l'aula serà la sala de visites.

5. PROTOCOLS DE PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR

5.1. Assetjament escolar i ciberassetjament

Consultar també la *RESOLUCIÓ de 14 de juliol de 2023, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions sobre el model d'actuació en situacions de possible assetjament i ciberassetjament escolar.*

L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factores ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat. L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres. És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.
- Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
- Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es definix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

- a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arrebegarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.
- b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.
- c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

- a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.
- b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.
- c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.
- d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparèixer les proves físiques que tinga.
- e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.
- f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.
- g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepasa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats

- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

- a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte.
Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.
- b) Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç <http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>.

5.2. Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme.

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als serveis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els serveis socials municipals, els serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissociat en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arrebrega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumnec) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el serveis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informará la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut

5.3. Maltractament infantil

El maltractament infantil es definix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de diu anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenaça l'adequat desenvolupament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entès com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar. Protecció en l'àmbit escolar Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació.

Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una discapacitat que li impedisca autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas. L'avaluació exhaustiva correspon als serveis socials o al servei de protecció de menors.

Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivará una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà– El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és: <http://www.bsosocial.gva.es/va/web/menor>.

5.4. Violència de gènere

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per homes amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per homes del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: és tota conducta que produïsca desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per homes en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els serveis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requerix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servei especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.

2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

5.5. Agressions al professorat o al personal d'administració i serveis

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o serveis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinatari

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixemen d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat. c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponen.

La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es complixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada. La facultat concedida a la persona interessada per este article no menysca el seu dret a designar advocat que l'assisteixca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

5.6. Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades anteriorment, si es produïxen fora del centre

Actuacions en general

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podrà utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents. Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar. L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:

a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.

b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arreglarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic convivencia@gva.es.

c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informará el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informará també d'esta circumstància.

6. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ D'ESTES MESURES.

Difusió:

- Presentació de l'esborrany per a possibles revisions i modificacions a la CCP, Claustre, AMPA i Consell Escolar.
- Guardar una còpia impresa en secretaria per a possibles consultes de qualsevol membre de la comunitat educativa.
- Còpies en suport informàtic.
- Informació en el tauler de suro d'informació a les famílies i agenda escolar de la existència del document i com aconseguir còpia.
- Inclusió del document en la pàgina web del centre.

7. AVALUACIÓ

Anualment el Consell Escolar, seguint, si fora necessari, indicacions de la Comissió de Convivència, avaluarà l'estat de la convivència i de la situació d'igualtat del centre utilitzant la corresponent graella.

La direcció del centre elaborarà un informe anual sobre la convivència i igualtat del centre, que enviarà a la direcció territorial a través de la corresponent plataforma informàtica. Igualment es comunicarà a través del PREVI els casos de singular relevància.

L'avaluació d'estes mesures es realitzarà dins del marc de la memòria de final de curs al llarg del tercer trimestre per la COCOPE.

MESURES PER AL FOMENT DE LA IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

(AVALUACIÓ)

INDICADORS	Avaluació
Sobre la difusió de les mesures	
1. S'ha informat al Claustre.	
2. S'ha informat al Consell Escolar.	
3. S'ha informat a l'alumnat (primària).	
4. S'ha informat a les famílies.	
Sobre les mesures preventives	
1. Funcionament de l'acció tutorial.	
2. Funcionament de la mediació.	
3. Funcionament de la música a l'esplai.	
4. Funcionament de l'esplai actiu.	
5. Funcionament del pla d'acollida.	
6. Funcionament de la festa de benvinguda d'infantil.	
7. Funcionament de les assemblees de classe.	
8. Funcionament de les assemblees generals de delegats.	
9. Escola de pares/mares en Educació Física.	
Sobre els procediments d'actuació i d'intervenció.	
1. Funcionament de la comissió de disciplina escolar.	
2. Funcionament de l'aula de convivència.	
Nombre de casos detectats de:	Nº
Alumnat amb carta apercepció (ANNEX I)	
Alumnat en aula de convivència	
Opertures d'expedient disciplinari	
Comunicació al PREVI	
Assetjament escolar	
Ciberassetjament	
Conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident.	
Maltractament infantil.	
Violència de gènere.	
Agressions al professorat o al personal d'administració i servei.	
Situacions de fora del centre.	
Conductes disruptiva i inadequada contra la igualtat de gènere.	
	NOTA
Puntuació general al voltant de la convivència en el nostre centre	

Nota: L'avaluació es farà respecte a una puntuació del 0 al 10.

Observacions:

ANNEX I
FITXA PER ANOTAR LES INCIDÈNCIES

COMISSIÓ DE DISCIPLINA ESCOLAR

FULL D'INCIDÈNCIES

Nom i cognoms:

NIVELL

DATA	HORA	PROFESSOR/A	INCIDÈNCIA	TIPIFICACIÓ(*)	SANCIÓ	OBSERVACIÓ
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		
				☐ Infracció ☐ Falta lleu ☐ Falta greu ☐ Falta molt greu		

(*) Les infraccions i les faltes lleus serán sancionades pel professorat. Les faltes greus i molt greus per la Comissió. L'acumulació de TRES incidències passa a una catalogació superior.

ANNEX II

CEIP SAN CARLOS BORROMEIO
TEL: 96 120 58 40

COMUNICACIÓ SOBRE COMPORTAMENT INSATISFACTÒRI

Albal a dede 2.0.....

ALUMNE:
CURS: 2.0.... / 2.0....
NIVELL: GRUP:

El motiu d'esta carta és comunicar-les que el comportament del seu fill/a continua sent insatisfactòri.

Per acumulació d'infraccions i faltes, el seu cas ha passat a la COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE i que, de continuar la seua mala actitud, podrà ser sancionat , segons es decidisca, a no eixir a l'esplai alguns dies o no anar a alguna excursió. Si es del menjador ,quedar-se sense pati. No participar en algunes activitats lúdiques que es realitzen al centre etc ...

Tornar al tutor/a esta carta signada.

El pare/mare

El tutor/a

ANNEX III

Albal a de..... 20.....

Assumpte: Segona notificació de **comportament insatisfactori** de

l'alumne/a:

Curs: 20..../20....

Nivell: Grup:

Els comuniquem que el comportament del seu fill/a **CONTINUA SENTINSATISFACTORI** i que després de l'anterior carta enviada pel tutor/a amb data de/...../20..... la seua situació no ha millorat, perjudicant amb la seua actitud la bona marxa del centre en general i la d'ell/a en particular.

Per tal motiu, des de la direcció del centre, els recomanem que es posen en contacte el més ràpid possible amb el Cap d'Estudis per a concertar una reunió.

De continuar la mencionada actitud per part del seu fill/a este podria ser **EXPULSAT** del centre i ens **voríem obligats a iniciar la Instrucció d'un expedient disciplinari**, tal com preveu el DECRET 39/2008 de 4 d'abril de la Conselleria d'Educació sobre drets i deures dels alumnes.

Atentament.

El director

PD: Tornar al tutor/a esta carta signada.

Firma del pare/mare

ANNEX IV

(Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director General de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.)

PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GARANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT

ANNEX V

Protocol de prevenció i actuació davant de l'assetjament laboral en centres docents dependents de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport .

Disponible en el web de Conselleria,

http://www.ceice.gva.es/documents/162909733/164864608/protocolo_acoso_laboral_va.pdf/0667e8dd-0bd7-46e9-918e-bc4cc98bf363

10. La promoció i bon ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions.

Les noves tecnologies són una ferramenta didàctica fonamental per aconseguir molts dels objectius d'aquest PEC.

El centre, a mesura que estes tecnologies han anat avançant, s'ha preocupat d'estar al dia i ha invertit des de les corresponent partides pressupostàries per a disposar del material necessari.

En l'àmbit de infraestructures, el centre disposa d'una aula d'informàtica que es renova periodicament i a la qual acudeixen de forma regular tot l'alumnat de primària. Esta disposa de molts programes informàtics que són un important recolçament curricular i de forma motivadora són utilitzats pel corresponent professorat.

Igualment el centre disposa d'una gran sala d'audiovisuals per a poder atendre a grans grups i realitzar les corresponents activitats programades.

En l'àmbit dels recursos materials, destacar que totes les aules del centre disposen de pantalles interactives amb connexió a internet.

Dins de les aules i segons les necessitats, disposem d'ordinadors connectats a la xarxa que s'utilitzen com a recurs per a la inclusió i ferramenta de treball per atendre a l'alumnat amb dificultats educatives.

La sala d'audiovisual disposa de diferents recursos materials per a atendre les necessitats del professorat (pissarra digital, projector multimedia, cameras de fotos i video digital, megafonia, retroprojectors, inventari de pel·lícules educatives, pantalles cromàtiques, etc.).

En l'àmbit dels recursos humans tots els anys s'anomenen tres persones que s'encarregaran de dinamitzar i promocionar l'ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions. En este sentit treballa l'encarregat/a de l'aula d'informàtica, l'encarregat/a de la sala d'audiovisuals i l'encarregat/a dels recursos online i digitals amb una programació anual d'activitat que periodicament es presenta al claustre i forma part de present PEC.

Destacar en este aspecte la confecció, manteniment i actualització permanent de la pàgina web del centre com una potent ferramenta de comunicació amb les famílies i l'entorn social amb una connexió amb l'APP de l'AMPA, que amb continguts diferents complementen l'acció informativa de la comunitat escolar.

En l'àmbit de la promoció i del bon ús d'estes tecnologies el centre tots els anys, dins del programa ESCOLA OBERTA, organitza xarrades i activitats dirigides a les famílies i a l'alumnat al voltant del perill d'internet, xarxes socials, telèfons, etc...

Igualment el centre té regulat a través del NOF l'ús dels dispositius mòbils per part de l'alumnat i allò relacionat amb la protecció de dades.

11. El projecte lingüístic del centre.

a) Pla d'ensenyament i ús vehicular de les llengües.

NORMATIVA REGULADORA:

LLEI 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.

ANÀLISI DEL CONTEXT

Utilització vehicular de la llengua.

ALUMNAT

LLENGÜES	PERCENTATGE (%)
Valencià	90
Castellà	100

PARES - MARES O TUTORS

LLENGÜES	PERCENTATGE (%)
Valencià	25

OBJECTIUS DEL PROJECTE

Objectius del Programa d'educació plurilingüe i intercultural

El Programa d'educació plurilingüe i intercultural desenvolupat en aquesta llei té els objectius següents:

1. Garantir l'alumnat del sistema educatiu valencià l'assoliment d'una competència plurilingüe que implique:
 - 1.a) El domini oral i escrit de les dues llengües oficials, el domini funcional d'una o més llengües estrangeres i el contacte enriquidor amb les llengües i cultures no curriculars però pròpies d'una part de l'alumnat.
 - 1.b) La curiositat per les llengües, i els coneixements sobre com són i com funcionen, els procediments per a la construcció d'aquests coneixements a partir de l'observació, manipulació i comparació de les diferents llengües presents en l'aula, i des d'una perspectiva crítica sobre com s'usen.
2. Garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat del sistema educatiu valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana:
 - 2.a) Garantint el dret de tot l'alumnat a assolir el seu màxim potencial pel que fa al coneixement i a l'ús de les llengües, independentment de la procedència sociocultural de les famílies, de les competències comunicatives, de les experiències culturals amb què arriben al centre, i de les seues aptituds i estils d'aprenentatge.
 - 2.b) Formant l'alumnat per a la convivència i per a integrar-se com a ciutadà de ple dret en una societat multilingüe i multicultural.
3. Garantir la normalització de l'ús social i institucional del valencià dins del sistema educatiu.

Nivells bàsics de referència per a les llengües.

Per a la consecució dels objectius el Programa d'educació plurilingüe i intercultural assegurarà que l'alumnat, en acabar les diferents etapes educatives, haja assolit les competències orals i escrites del Marc Europeu Comú de Referència que es determinen a continuació:

- a) En acabar els ensenyaments obligatoris, com a mínim el nivell de valencià i castellà equivalent al B1, i l'equivalent a l'A1 de la primera llengua estrangera.
- b) En acabar els ensenyaments postobligatoris no universitaris, com a mínim el nivell de valencià i castellà equivalent al B2, i l'equivalent a l'A2 de la primera llengua estrangera.

Objectius del projecte lingüístic de centre.

El projecte lingüístic de centre té com a finalitat:

- a) Garantir la consecució dels objectius i els nivells bàsics de referència que figuren en els articles 4 i 5 de la llei, a més d'aquells objectius propis que el centre determine a partir del context i de la seua proposta pedagògica, convertir-se en un instrument per a la transparència, l'eficàcia i el treball conjunt dels centres, les famílies i l'administració educativa.

EDUCACIÓ INFANTIL

El programa d'educació plurilingüe i intercultural

Tots els centres educatius dissenyaran el seu programa d'educació plurilingüe i intercultural tenint en compte el següent:

El temps mínim destinat als continguts curriculars en cada una de les llengües oficials, en el conjunt de l'escolaritat obligatòria ha de ser del 25% de les hores efectivament lectives. Havent-se d'impartir en cadascuna de les llengües oficials la matèria o l'assignatura corresponent al seu aprenentatge i al mateix temps, com a mínim, un altra àrea, matèria o assignatura no lingüística curricular de caràcter troncal o anàleg.

Els centres educatius o els grups que utilitzen una metodologia de treball per projectes o qualsevol altra metodologia amb plantejaments globalitzats han de respectar en tot cas les proporcions de les llengües del seu projecte lingüístic.

Amb l'objectiu d'evitar la segregació de l'alumnat, el projecte lingüístic de centre aplicarà la mateixa distribució del temps curricular en cadascuna de les llengües vehiculars a tot l'alumnat del mateix curs.

Els centres d'educació infantil i primària que en el moment d'entrada en vigor d'aquesta llei tenen autoritzat un programa plurilingüe d'ensenyament en valencià hauran d'establir un percentatge vehicular en valencià igual o superior al que tenen autoritzat i respectar les disposicions d'aquesta llei que configuren el Programa d'educació plurilingüe i intercultural.

Alumnat d'incorporació tardana

A l'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu valencià a partir del segon curs d'Educació Primària procedent d'altres sistemes educatius espanyols o estrangers, se li realitzarà, si cal, una adaptació d'accés al currículum.

Cronograma d'educació infantil.

El present PLC serà d'aplicació preceptiva a partir del curs 2018-19

Organització dels ensenyaments de les llengües en els diferents nivells educatius

Els centres hauran d'aplicar el Programa d'educació plurilingüe i intercultural amb les característiques següents:

En el segon cicle d'Educació Infantil:

- 1.a) L'anglès s'incorporarà amb un enfocament d'obertura a les llengües o mitjançant la modalitat d'incorporació primerenca, amb el 10% de l'horari curricular.
- 1.b) El temps destinat a continguts curriculars en valencià i en castellà s'adequaran a la normativa vigent desplegada en el present PLC.

Percentatges del centre:

VALENCIÀ	63%
CASTELLÀ	26%
ANGLÉS	11%

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

El programa d'educació plurilingüe i intercultural

Tots els centres educatius dissenyaran el seu programa d'educació plurilingüe i intercultural tenint en compte el següent:

- 3.a) El temps mínim destinat als continguts curriculars en cada una de les llengües oficials, en el conjunt de l'escolaritat obligatòria ha de ser del 25% de les hores efectivament lectives. Havent-se d'impartir en cadascuna de les llengües oficials la matèria o l'assignatura corresponent al seu aprenentatge i al mateix temps, com a mínim, un altra àrea, matèria o assignatura no lingüística curricular de caràcter troncal o anàleg.
- 3.b) El temps destinat als continguts curriculars en llengua estrangera, en el conjunt de l'escolaritat obligatòria, pot oscil·lar entre el 15% i el 25% de les hores lectives.
- 3.c) Per a calcular aquests percentatges es tindran en compte les hores destinades al currículum de cada una de les àrees lingüístiques, les hores destinades a la competència comunicativa oral i les àrees o les matèries en què s'utilitze cada llengua com a vehicular de l'aprenentatge.

Els centres educatius o els grups que utilitzen una metodologia de treball per projectes o qualsevol altra metodologia amb plantejaments globalitzats han de respectar en tot cas les proporcions de les llengües del seu projecte lingüístic.

Amb l'objectiu d'evitar la segregació de l'alumnat, el projecte lingüístic de centre aplicarà la mateixa distribució del temps curricular en cadascuna de les llengües vehiculars a tot l'alumnat del mateix curs.

Cronograma d'educació primària

El present PLC serà d'aplicació preceptiva per al primer cicle de primària a partir del curs 2018-19 i la resta dels nivells per al curs 2019-20.

Organització dels ensenyaments de les llengües en els diferents nivells educatius

En l'Educació Primària:

- 2.a) El valencià, el castellà i l'anglès tindran un tractament com a àrea lingüística des del primer curs de l'educació primària.
- 2.b) El temps destinat a continguts curriculars en valencià, en castellà i en llengua estrangera s'adequaran al que disposa l'article 6 de la llei.

Percentatges del centre:

VALENCIÀ	60%
CASTELLÀ	26%
ANGLÉS	16%

Minuts per àrea.

1PRI / 2PRI

ÀREA	LLENGUA	MINUTS
Llengua Castellana i Literatura	CASTELLÀ	195
Primera Llengua Estrangera	ANGLÉS	60
EDUCACIÓ PLÀSTICA	ANGLÉS	45
EDUCACIÓ MUSICAL	VALENCIÀ	90

Matemàtiques	VALENCIÀ	285
Educació Física	CASTELLÀ	90
Valencià: Llengua i Literatura	VALENCIÀ	195
Religió	VALENCIÀ	90
Valors Socials i Cívics	VALENCIÀ	90
Ciències de la Naturalesa	VALENCIÀ	90
Ciències Socials	VALENCIÀ	90
Competència Comunicativa Oral en Anglès	ANGLÉS	60
Total minuts Competència Comunicativa Oral		60
Tutoria	CASTELLÀ	60

Percentatges de nivell: VALENCIÀ 63% CASTELLÀ 26% ANGLÉS 13%

3PRI

ÀREA	LLENGUA	MINUTS
Llengua Castellana i Literatura	CASTELLÀ	180
Primera Llengua Estrangera	ANGLÉS	105
EDUCACIÓ PLÀSTICA	ANGLÉS	45
EDUCACIÓ MUSICAL	VALENCIÀ	90
Matemàtiques	VALENCIÀ	255
Educació Física	CASTELLÀ	105
Valencià: Llengua i Literatura	VALENCIÀ	180
Religió	VALENCIÀ	90
Valors Socials i Cívics	VALENCIÀ	90
Ciències de la Naturalesa	VALENCIÀ	90
Ciències Socials	VALENCIÀ	90
Competència Comunicativa Oral en Anglès	ANGLÉS	60
Total minuts Competència Comunicativa Oral		60
Tutoria	CASTELLÀ	60

Percentatges de nivell: VALENCIÀ 59% CASTELLÀ 26% ANGLÉS 16%

4PRI

ÀREA	LLENGUA	MINUTS
Llengua Castellana i Literatura	CASTELLÀ	180
Primera Llengua Estrangera	ANGLÉS	105
EDUCACIÓ PLÀSTICA	ANGLÉS	60
EDUCACIÓ MUSICAL	VALENCIÀ	90
Matemàtiques	VALENCIÀ	240
Educació Física	CASTELLÀ	105
Valencià: Llengua i Literatura	VALENCIÀ	180
Religió	VALENCIÀ	90
Valors Socials i Cívics	VALENCIÀ	90
Ciències de la Naturalesa	VALENCIÀ	90
Ciències Socials	VALENCIÀ	90
Competència Comunicativa Oral en Anglès	ANGLÉS	60
Total minuts Competència Comunicativa Oral		60
Tutoria	CASTELLÀ	60

Percentatges de nivell: VALENCIÀ 58% CASTELLÀ 26% ANGLÉS 17%

5PRI

ÀREA	LLENGUA	MINUTS
Llengua Castellana i Literatura	CASTELLÀ	180
Primera Llengua Estrangera	ANGLÉS	105
EDUCACIÓ PLÀSTICA	ANGLÉS	45
EDUCACIÓ MUSICAL	VALENCIÀ	90
Matemàtiques	VALENCIÀ	255
Educació Física	CASTELLÀ	120
Valencià: Llengua i Literatura	VALENCIÀ	180
Religió	VALENCIÀ	90
Valors Socials i Cívics	VALENCIÀ	90
Ciències de la Naturalesa	VALENCIÀ	90
Ciències Socials	VALENCIÀ	90
Competència Comunicativa Oral en Anglès	ANGLÉS	60
Total minuts Competència Comunicativa Oral		60
Tutoria	CASTELLÀ	45

Percentatges de nivell: VALENCIÀ 59% CASTELLÀ 26% ANGLÉS 16%

6PRI

ÀREA	LLENGUA	MINUTS
Llengua Castellana i Literatura	CASTELLÀ	180
Primera Llengua Estrangera	ANGLÉS	135
EDUCACIÓ PLÀSTICA	ANGLÉS	60
EDUCACIÓ MUSICAL	VALENCIÀ	90
Matemàtiques	VALENCIÀ	240
Educació Física	CASTELLÀ	120
Valencià: Llengua i Literatura	VALENCIÀ	180
Religió	VALENCIÀ	60
Valors Socials i Cívics	VALENCIÀ	60
Ciències de la Naturalesa	VALENCIÀ	90
Ciències Socials	VALENCIÀ	90
Competència Comunicativa Oral en Anglès	ANGLÉS	60
Total minuts Competència Comunicativa Oral		60
Tutoria	CASTELLÀ	45

Percentatges de nivell: VALENCIÀ 56% CASTELLÀ 26% ANGLÉS 19%

ENFOCAMENTS METODOLÒGICS

Utilització d'enfocaments plurilingües integrats tant en l'ensenyament de les llengües (tractament integrat les llengües-TIL) com en l'ús vehicular (diverses modalitats del tractament integrat de les llengües i els continguts- TILC), que incorporen entre altres:

- Enfocaments basats en la interacció, la comunicació mitjançant gèneres de text orals i escrits i la reflexió metalingüística lligada a l'activitat comunicativa pel que fa a l'ensenyament de llengües.
- Tractament didàctic de la diversitat a l'aula, en l'ensenyament i ús vehicular de les llengües, com una riquesa i un recurs que cal aprofitar i no com un problema que cal resoldre, i des de la perspectiva d'èxit per a tot l'alumnat.
- Tractament explícit, en l'ús vehicular de les llengües (llengua primera, llengua segona, llengua de comunicació internacional, llengües personals adoptives), del llenguatge acadèmic necessari per a la construcció dels sabers disciplinaris.
- Tractament que facilite la transferència, el control de la interferència i la construcció plurilingüe dels sabers com a eines didàctiques en l'ensenyament i ús vehicular de les llengües.

Pel que fa al tractament conjunt de les llengües curriculars i no curriculars, enfocaments plurilingües que ajuden a la sensibilització interlingüística i intercultural, com ara l'obertura a les llengües i la intercomprensió entre llengües, o que faciliten l'autonomia de l'aprenent i potencien la competència d'aprendre a aprendre, com ara el Portfolio europeu de les llengües. Tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement, que promouen els processos de recerca, tractament i difusió de la informació i la pràctica de l'alfabetisme múltiple.

L'ús de les llengües d'ensenyament i d'ús vehicular

En l'ensenyament de les àrees lingüístiques, la llengua d'ensenyament ha de ser necessàriament la llengua objecte d'aprenentatge.

En les àrees no lingüístiques, la comunicació, tant oral com escrita, s'ha de fer en la llengua vehicular de l'àrea.

Els llibres de text i altres materials curriculars han d'estar redactats en la llengua en que s'impartisca o vehicle l'àrea.

Les proves d'avaluació escrites de les àrees no lingüístiques vehiculades en llengua estrangera, l'alumnat pot contestar-les també utilitzant qualsevol de les llengües oficials.

El professorat del sistema educatiu valencià adaptarà la programació d'aula als objectius previstos en el projecte lingüístic de centre, prenent com a referència metodològica l'aprenentatge integrat de les llengües i continguts.

LECTOESCRITURA

Es realitzarà en Valencià.

MESURES DE SUPORT

Programes europeus	NO
Viatges i intercanvis de l'alumnat	NO
Viatges i intercanvis del professorat	NO
Auxiliars de conversa	SI
Aplicació del Portfolio Europeu de les Llengües	NO
Activitats extracurriculars relacionades amb el plurilingüisme i/o la interculturalitat	SI
Curs d'actualització lingüística CAL	NO

TRACTAMENT NOUVINGUTS I VULNERABLES

L'alumnat amb adaptacions curriculars que realitze la seua escolaritat a centres ordinaris, seguirà el projecte lingüístic del centre amb les adaptacions que determine el seu diagnòstic.

A l'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu valencià a partir del segon curs d'Educació Primària procedent d'altres sistemes educatius espanyols o estrangers, se li realitzarà, si cal, una adaptació d'accés al currículum de conformitat amb els objectius que s'establixen en aquesta llei.

El centre posarà en marxa els protocols corresponents

MODALITAT PRESENCIA.

Les llengües en el sistema educatiu

El sistema escolar valencià és un sistema educatiu plurilingüe i intercultural que té com a llengües curriculars el valencià, el castellà, l'anglès i altres llengües estrangeres.

Els centres educatius han de promoure un ús normal del valencià de conformitat amb la normativa vigent que regula els usos institucionals i administratius de les llengües oficials en l'Administració de la Generalitat i d'acord amb les prescripcions del Pla de normalització lingüística del centre.

Podran ser objecte d'estudi i promoció, quan així ho determine el projecte lingüístic de centre, el romaní, llengua pròpia del Poble Gitano, i la llengua de signes usada per les persones sordes de la Comunitat Valenciana

Els centres educatius hauran de considerar les llengües de les minories lingüístiques del centre, tot generant espais d'intercanvi intercultural. Així mateix, hauran de garantir el dret a una educació plurilingüe i intercultural a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

El centre ha de treballar:

- Les actituds en activitats d'integració.
- La visibilització de totes les llengües de l'alumnat.
- Els enfocaments plurilingües que ajuden a la sensibilització interlingüística i intercultural.

MESURES ORGANIZATIVES

Continuïtat en educació infantil i primària i en l'educació secundària obligatòria.

Els centres d'educació secundària obligatòria es coordinaran amb els centres d'educació infantil i primària que tinguen adscrits per tal de garantir la correcta aplicació del Programa d'ensenyament plurilingüe i intercultural i la seua continuïtat metodològica en l'aprenentatge de les llengües.

Podran ser objecte d'estudi i promoció, quan així ho determine el projecte lingüístic de centre, el romaní, llengua pròpia del Poble Gitano, i la llengua de signes usada per les persones sordes de la Comunitat Valenciana

Els centres educatius hauran de considerar les llengües de les minories lingüístiques del centre, tot generant espais d'intercanvi intercultural. Així mateix, hauran de garantir el dret a una educació plurilingüe i intercultural a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

El centre ha de treballar:

- Coordinar-se, cada curs, amb el centre de secundària al qual està adscrit.
- Organitzar l'agrupament de l'alumnat de manera òptima.
- Estudiar i programar la coherència en els diferents nivells educatius i la continuïtat entre etapes.
- Crear entorns d'aprenentatge òptims.
- Utilitzar estratègicament la totalitat dels seus recursos per a millorar el temps d'exposició a les llengües en un àmbit no formal.

b) Pla de Normalització Lingüística del centre. (PNL)

Com a conseqüència dels diferents programes educatius que el històricament a dut el centre (PIL, PPEV, etc...) el valencià ha segut la llengua dominant al centre i per tant està molt consolidada en la realitat diària i social de la vida escolar.

Per tant la majoria dels aspectes del PNL ja estan assolits.

ACTUACIONS	RESPONSABLE	TEMPORALITZACIÓ
Atenció al públic.	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Retolació externa i interna del centre i totes les seues dependències i espais...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Taulers d'anuncis: horaris, calendaris, avisos...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Cartells, megafonia ...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Planificació, execució i difusió de la gestió administrativa: inventaris, arxius i fitxes de l'alumnat, comunicacions, convocatòries, avisos. Certificats, actes de reunions, oficis. reglaments (RRI), fulls informatius. Organigrames, comunicats de faltes d'assistència del professorat, ordres del dia, sol·licitud de beques, sol·licitud de matrícula...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Planificació, execució i difusió de la gestió econòmica: inventaris, rebuts, balanços, documents comptables, xecs...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Sol·licitar que la documentació que arriba al centre siga en valencià: de l'administració(formularis digitals, webs, escrits en general), dels proveïdors(factures, catàlegs...)	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Assemblees, reunions de treball, comissions...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Actuacions administratives internes del centre, com ara actes, comunicats, informes, anuncis, menjador, ...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Instruments de gestió i de règim de funcionament del centre: PEC, PLC, PGA, memòries, programacions, Informes...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT

Actuacions relacionades amb els serveis del centre: la biblioteca, menjador...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Instruments de gestió i de funcionament del centre: PEC, PGA, memòries, programacions, informes...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Reforç, assessorament i suport tècnic: adaptacions curriculars, documentació referent a l'atenció dels SPE i Gabinet Psicopedagògics ...	EQUIP DIRECTIU	2021-2022
Seguiment i control: butlletins de notes, expedients de l'alumnat, normes de classe ...	EQUIP DIRECTIU	ASSOLIT
Reunions de nivell, Claustre, Consell Escolar, Comissió de Coordinació Pedagògica, Equip Directiu, ...	EQUIPO DOCENT	ASSOLIT
Formació del professorat atenent les necessitats lingüístiques dels: Projectes de formació del professorat en centres Projectes de grups de treball adscrits al CEFIRE Projectes d'Innovació...	CLAUSTRE COORD. DE FORMACIÓ	ASSOLIT
Materials d'ús general i suports	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Parlaments en actes oficials: (festes, celebracions, acollida a les famílies, actes de graduacions...)	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Intervencions en els mitjans de comunicació.	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Activitats extraescolars i complementàries: Setmanes o jornades culturals, actuacions teatrals i musicals, celebracions, escola matineria...	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Comunicació amb les famílies: reunions, campanyes dematrícula, menú de menjador...	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Relació amb les entitats i institucions públiques i privades que programen activitats complementàries i culturals en valencià.	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Participació de les famílies en activitats que faciliten un desenvolupament òptim del PLC.	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Foment del voluntariat en activitats que faciliten un desenvolupament òptim del PLC.	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Participació en les Trobades i altres activitats de promoció de l'ensenyament en valencià...	EQUIP DIRECTIU/DOCENT	ASSOLIT
Pàgina web en valencià	COORDINADOR-A TIC	ASSOLIT

DATA D'APROVACIÓ DEL PLC (Administració): 14 de març de 2018

DATA D'APROVACIÓ CONSELL ESCOLAR DE LA MODIFICACIÓ PLC: 18 de febrer de 2019

2.c) Proposta d'avaluació

El professorat, a través de la CCP i el claustre farà un seguiment del PLC, tenint en compte:

1. El progrés de l'alumnat en l'assoliment dels nivells de referència en llengües,
2. Els processos didàctics i organitzatius
3. L'extensió de l'ús del valencià.

Les millores i les innovacions derivades d'aquesta avaluació de l'aplicació del PLC constaran en el PAM i s'inclouran en la PGA.

Per tant, al llarg del tercer trimestre la CCP, a través de la informació passada pels cicles, realitzarà el corresponent seguiment utilitzant el següent instrument valoratiu:

	INFANTIL	1r CICLE	2n. CICLE	3r CICLE
1. Progrés de l'alumnat en l'assoliment dels nivells de referència en llengües.				
Valencià.	-----	-----	-----	-----
Castellà.	-----	-----	-----	-----
Anglès.	-----	-----	-----	-----
2. Els processos didàctics i organitzatius.				
Valencià.	-----	-----	-----	-----
Castellà.	-----	-----	-----	-----
Anglès.	-----	-----	-----	-----

1. Progrés de l'alumnat en l'assoliment dels nivells de referència en llengües.

Es valorarà tenint com a referència els percentatges de les notes. (La valoració la farà el Cap d'Estudis)

2. Els processos didàctics i organitzatius. Valorar de 0 a 10.

(La valoració la faran els coordinadors de cada cicle, excepte l'anglès, que serà feta pels corresponents especialistes)

3. L'extensió de l'ús del valencià.

Es realitzarà a partir de l'escala valorativa dissenyada en el Pla d'Ús llengües en l'àmbit no curricular..

La valoració la faran els membres de la CCP.

VALORACIÓ DEL PLA ANUAL DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

ACTUACIONS	Valoració de 0 a 10.
ÀMBIT ADMINISTRATIU	
Atenció al públic.	
Retolació externa i interna del centre i totes les seues dependències i espais...	
Taulers d'anuncis: horaris, calendaris, avisos...	
Cartells, megafonia ...	
Planificació, execució i difusió de la gestió administrativa: inventaris, arxius i fitxes de l'alumnat, comunicacions, convocatòries, avisos. Certificats, actes de reunions, oficis. reglaments (RRI), fulls informatius. Organigrames, comunicats de faltes d'assistència del professorat, ordres del dia, sol·licitud de beques, sol·licitud de matrícula...	
Planificació, execució i difusió de la gestió econòmica: inventaris, rebuts, balanços, documents comptables, xecs...	
Sol·licitar que la documentació que arriba al centre siga en valencià: de l'administració (formularis digitals, webs, escrits en general), dels proveïdors (factures, catàlegs...)	
Assemblees, reunions de treball, comissions...	
Actuacions administratives internes del centre, com ara actes, comunicats, informes, anuncis, menjador, ...	
ÀMBIT DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ PEDAGÒGICA	
Instruments de gestió i de règim de funcionament del centre: PEC, PLC, PGA, memòries, programacions, Informes...	
Actuacions relacionades amb els serveis del centre: la biblioteca, menjador...	
Instruments de gestió i de funcionament del centre: PEC, PGA, memòries, programacions, informes...	
Reforç, assessorament i suport tècnic: adaptacions curriculars, documentació referent a l'atenció dels SPE i Gabinet Psicopedagògics ...	
Seguiment i control: butlletins de notes, expedients de l'alumnat, normes de classe ...	
Reunions de nivell, Claustre, Consell Escolar, Comissió de Coordinació Pedagògica, Equip Directiu, ...	
Formació del professorat atenent les necessitats lingüístiques dels: Projectes de formació del professorat en centres Projectes de grups de treball adscrits al CEFIRE Projectes d'Innovació...	
Materials d'ús general i suports	
ÀMBIT SOCIAL I D'INTERRELACIÓ AMB L'ENTORN	
Parlaments en actes oficials: (festes, celebracions, acollida a les famílies, actes de graduacions...)	
Intervencions en els mitjans de comunicació.	
Activitats extraescolars i complementàries: Setmanes o jornades culturals, actuacions teatrals i musicals, celebracions, escola matinera...	
Comunicació amb les famílies: reunions, campanyes de matrícula, menú de menjador...	
Relació amb les entitats i institucions públiques i privades que programen activitats complementàries i culturals en valencià.	
Participació de les famílies en activitats que faciliten un desenvolupament òptim del PLC.	
Foment del voluntariat en activitats que faciliten un desenvolupament òptim del PLC.	
Participació en les Trobades i altres activitats de promoció de l'ensenyament en valencià...	
Pàgina web en valencià	

PROPOSTES DE MILLORA

12. Normes d'Organització i Funcionament.

INTRODUCCIÓ

Estes normes tindran com marc general la vigent legislació, formant part del Projecte Educatiu del Centre (PEC).

El seu contingut es podria dividir en cinc Blocs diferenciats.

El primer Bloc té com a base el DECRET 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (ROF).

El segon Bloc, el Decret 39/2008 de 4 d'abril del Consell sobre la convivència en els centres no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servei. Esta part també aniria en consonància amb el Pla d'Igualtat i Convivència (PIC) que el centre té aprovat.

Un tercer bloc en el que es tracta de delimitar una sèrie de normes no reglades que es dota el propi centre pel seu funcionament. Serien les normes de funcionament internes del centre.

El Centre com a institució pública es declara plural i aconfessional. Cap membre de la Comunitat Escolar serà discriminat per les seues idees o creences, respectant-se en tot moment la diversitat.

El fet de pertànyer a la Comunitat Educativa d'este Centre com a mestre, pare, alumne, personal no docent, etc. suposa l'acceptació d'aquest reglament i de tots els documents que el componen, podent participar en les seues modificacions en els termes legalment establerts.

Els edificis del Centre, les seues instal·lacions, recursos i material són propietat col·lectiva de titularitat pública, la seua utilització i conservació serà objecte de la màxima atenció per part de la Comunitat Educativa, procurant en tot moment la promoció de l'ús i utilització de la seua infraestructura per totes aquelles persones o entitats que tinguen com a finalitat una millora de les condicions educatives i afavorisquen la consecució dels objectius bàsics inclosos en el PEC.

El Consell Escolar vetllarà en tot moment pel correcte funcionament de la comunitat educativa, d'acord amb les seues competències procurant en tot moment crear un clima favorable de col·laboració professor-alumne-família, per a això es procurarà que la funció tutorial equilibre les possibles desigualtats entre els alumnes afavorint el desenrotllament de les relacions personals i socials.

El present NOF, com a document integrat en el PEC, podrà ser actualitzat, modificat i avaluat pel Claustre i Consell Escolar al llarg del tercer trimestre de cada curs escolar i estarà a disposició de la comunitat educativa a través de la pàgina web del centre.

BLOC 1.

Atenent al Decret 253/2019

TÍTOL I ÒRGANS DE GOVERN

CAPÍTOL I Equip directiu

Article 1. L'equip directiu

1. Les persones titulars dels òrgans unipersonals de govern dels centres constitueixen l'equip directiu del centre.
2. L'equip directiu és l'òrgan executiu del govern dels centres i estarà integrat per les persones titulars de la direcció, de la direcció d'estudis i de la secretaria.
3. L'equip directiu treballarà de manera coordinada en l'acompliment de les seues funcions.

Article 2. Funcions de l'equip directiu

L'equip directiu tindrà les funcions següents:

- a) Vetllar pel bon funcionament del centre docent públic, per la coordinació dels programes d'ensenyament i aprenentatge i el desenvolupament de la pràctica docent, sense perjudici de les competències atribuïdes al claustre de professorat, al consell escolar i a altres òrgans de coordinació didàctica del centre.
- b) Estudiar i presentar al claustre de professorat i al consell escolar propostes per a facilitar i fomentar la participació coordinada de tota la comunitat educativa en la vida del centre.
- c) Coordinar l'elaboració i les propostes d'actualització del projecte educatiu, el projecte de gestió, les normes d'organització i funcionament, la programació general anual i el pla d'actuació per a la millora, tenint en compte les directrius i propostes formulades pel consell escolar i pel claustre de professorat, en el marc que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.
- d) Vetllar per l'aplicació del projecte lingüístic de centre tant pel que fa al pla d'ensenyament i ús vehicular de les llengües, com al pla de normalització lingüística.
- e) Realitzar propostes sobre les necessitats de personal del centre, atesos els criteris d'especialitat del professorat i els principis d'eficàcia i eficiència del sistema educatiu públic, així com sobre les necessitats materials i d'infraestructura del centre docent.
- f) Coordinar el personal i gestionar els recursos del centre amb criteris de qualitat, eficàcia, eficiència i sostenibilitat a través d'una adequada organització i funcionament d'aquest.
- g) Proposar a la comunitat educativa actuacions que garantisquen la inclusió de tot l'alumnat, les relacions, la participació i la cooperació entre els diferents col·lectius que la integren, milloren la convivència al centre i fomenten un clima escolar que previnga qualsevol forma d'assetjament i que afavorisca el respecte a tota mena de diversitat i la formació integral de l'alumnat.

- h) Organitzar i liderar el procés d'avaluació i anàlisi dels factors del context que faciliten o dificulten la inclusió i les decisions que se'n deriven, amb l'objecte d'articular les mesures necessàries que permeten eliminar les barreres identificades que limiten l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat, i de mobilitzar i reorganitzar els recursos disponibles.
- i) Garantir que el projecte educatiu del centre, la programació general anual (PGA), les pràctiques educatives i totes les actuacions que es desenvolupen en cadascun dels nivells de resposta establits en el Decret 104/2018 tinguin en compte les línies generals d'actuació indicades en el mateix decret, tot considerant la idiosincràsia de cada centre i l'anàlisi dels factors que faciliten o dificulten la inclusió en el context escolar, familiar i sociocultural.
- j) Impulsar el desenvolupament d'actuacions per a la igualtat entre dones i homes seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat de la Generalitat que siguin aplicables.
- k) Impulsar la coordinació, a través dels òrgans competents, del seguiment de les pràctiques de l'alumnat que curse estudis conduents a títols de grau o postgrau corresponents als ensenyaments universitaris.
- l) Fomentar la participació del centre en projectes europeus, d'investigació i innovació i desenvolupament de la qualitat i equitat educativa, en projectes de formació i de perfeccionament de l'acció docent del professorat, i en l'ús integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'ensenyament.
- m) Col·laborar amb les persones responsables de la coordinació dels programes i serveis estratègics dels quals dispose la conselleria competent en matèria educativa, per a la seua implantació i desenvolupament al centre, i proporcionar els mitjans i recursos necessaris per a aconseguir els objectius proposats.
- n) Col·laborar amb l'òrgan competent en matèria de tecnologies de la informació i les comunicacions per a la implantació de les tecnologies de la informació i de la comunicació (d'ara endavant, TIC) i fomentar l'ús integrat d'aquestes en els processos administratius, docents (com a eina de treball en el procés d'ensenyament-aprenentatge), i com a mitjà de comunicació de la comunitat educativa.
- o) Desenvolupar, vetlar i realitzar el seguiment del projecte de direcció a través d'un pla d'avaluació i millora d'aquest durant el període que estiga en vigència.
- p) Impulsar totes aquelles accions necessàries per a la posada en marxa del curs i el funcionament diari del centre, i assegurar el compliment del calendari escolar.
- q) Vetlar pel màxim desenvolupament de les capacitats de l'alumnat, afavorir la seua participació i propiciar la disminució de l'absentisme escolar.
- r) Organitzar i liderar el procés d'anàlisi de les millores necessàries per a aconseguir la inclusió i les decisions que se'n deriven, amb la col·laboració de l'equip docent, de les famílies i de l'alumnat, i l'assessorament i col·laboració dels serveis especialitzats d'orientació i del personal de suport.
- s) Col·laborar amb el desenvolupament de les avaluacions que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
- t) Vetlar pel compliment de la normativa en matèria de protecció de dades i de prevenció de riscos laborals.
- u) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 3. Composició de l'equip directiu

1. Als centres amb sis o més unitats, l'equip directiu estarà format per la directora o director, la o el cap d'estudis, i la secretària o secretari.

Article 4. Característiques comunes dels membres de l'equip directiu

1. Les persones que formen part de l'equip directiu seran membres del claustre de professorat en situació de servei actiu, preferentment amb destinació definitiva al centre.
2. La persona que ocupe el càrrec de director o directora serà nomenada pel director o directora territorial de la província on estiga situat el centre i la seua selecció s'efectuarà en la forma prevista en l'article 133 de la LOE.
3. Les persones que ocupen el càrrec de cap d'estudis i secretària o secretari seran proposades per la direcció del centre, d'entre el professorat amb destinació en aquest, a la directora o director territorial de la província on estiga situat el centre per al seu nomenament i cessament, amb la prèvia comunicació al claustre de professorat i al consell escolar del centre docent públic.

Article 5. Suplència dels membres de l'equip directiu

1. En cas d'absència o malaltia de la persona titular de la direcció del centre docent, es farà càrrec provisionalment de les seues funcions qui siga titular de la direcció d'estudis o de la secretaria. En aquest sentit, la persona titular de la direcció d'estudis o de la secretaria, a decisió de l'equip directiu, substituirà la titular de la direcció en la presidència del consell escolar del centre.
2. En cas d'absència, malaltia o vacant de la persona titular de la direcció d'estudis, es farà càrrec provisionalment de les seues funcions la professora o professor que hi designe la direcció del centre.
4. Igualment, en cas d'absència, malaltia o vacant de la persona titular de la secretaria, se'n farà càrrec la professora o el professor que hi designe la direcció del centre.
5. De les designacions efectuades per la persona titular de la direcció del centre per a substituir provisionalment els titulars de la direcció d'estudis o de la secretaria s'informaran els òrgans col·legiats de govern i la inspecció territorial d'educació corresponent.

Article 6. Dedicació de l'equip directiu a les tasques de direcció

1. Els centres disposaran d'un nombre global d'hores lectives setmanals perquè els equips directius desenvolupen les seues funcions. Per a la seua determinació, que es realitzarà per la conselleria competent en matèria d'educació, es tindran en compte les unitats que tinguin en funcionament, així com altres característiques singulars.
2. L'assignació de les hores setmanals lectives per al desenvolupament de les funcions directives es realitzarà una vegada estiguen cobertes les necessitats de docència de totes les àrees i nivells del centre, i es tindrà en compte per a això tot el personal docent destinat al centre amb les habilitacions que posseïska.

3. La direcció del centre, en l'exercici de les seues funcions, disposarà d'autonomia per a distribuir entre els membres de l'equip directiu el nombre total d'hores que s'assignen al centre per a la funció directiva.
4. Durant la jornada escolar haurà de garantir-se la presència de, com a mínim, un membre de l'equip directiu.

Capítol II

Òrgans unipersonals de govern

Article 7. Òrgans unipersonals de govern

Els òrgans unipersonals de govern són: les persones titulars de la direcció, la direcció d'estudis i la secretaria del centre.

Secció primera

La direcció del centre

Article 8. La direcció del centre

La persona titular de la direcció del centre és la responsable de l'organització i el funcionament de totes les activitats desenvolupades pel centre, i exercirà la direcció de la gestió i la direcció pedagògica del centre, sense perjudici de les competències, funcions i responsabilitats de la resta de les persones membres de l'equip directiu i dels òrgans col·legiats de govern.

Article 9. Funcions de la direcció dels centres

Les persones titulars de la direcció dels centres, sense menyscapte del que es preveu en la normativa vigent, tindran les funcions següents:

- a) Representar el centre, amb la condició d'autoritat pública, representar-hi l'Administració educativa, i fer arribar a aquesta les propostes i necessitats de la comunitat educativa.
- b) Dirigir i coordinar totes les activitats del centre cap a la consecució del projecte educatiu d'aquest, d'acord amb les disposicions vigents i sense perjudici de les competències atribuïdes al claustre de professorat i al consell escolar del centre docent.
- c) Exercir la direcció de gestió i la direcció pedagògica, garantir la inclusió de tot l'alumnat, promoure la investigació i la innovació educativa, i impulsar plans per a la consecució dels objectius del projecte educatiu de centre.
- d) Exercir la direcció de tot el personal adscrit al centre, sota la supervisió de la conselleria competent en matèria educativa, i, en els casos en què no es complisquen les funcions legalment establides, emetre informes dirigits a la inspecció d'educació per a l'estudi de la possible aplicació de sancions que es deriven del corresponent expedient informatiu.

No obstant això, les directores i els directors dels centres docents públics seran competents per a l'exercici de la potestat disciplinària respecte del personal que presta serveis en el seu centre, en els casos que es recullen a continuació:

1. Incompliment injustificat de l'horari de treball fins a un màxim de nou hores al mes.
2. La falta d'assistència injustificada en un dia.
3. L'incompliment dels deures i les obligacions, sempre que no hagen de ser qualificats com a falta greu o molt greu.

Aquestes faltes podran ser sancionades, amb la prèvia instrucció del corresponent procediment, amb amonestació, que haurà de ser comunicada a l'Administració educativa a l'efecte de la seua inscripció en el registre de personal corresponent. En tot cas, el procediment que s'ha de seguir per a la imposició de la sanció garantirà el dret del personal a presentar les al·legacions que considere oportunes en el preceptiu tràmit d'audiència a la persona interessada i a recórrer davant de l'òrgan competent la sanció que, si és el cas, poguera ser-li imposada.

e) Proposar la definició dels llocs de treball requerits per al desenvolupament de projectes, activitats o mesures no regulades per la conselleria competent en matèria d'educació amb la finalitat de complir els objectius proposats en el projecte educatiu de centre i en el pla d'actuació per a la millora, i d'acord amb el que s'estableix en la normativa vigent. A aquest efecte, els diferents òrgans directius de la conselleria competent en matèria d'educació, en l'àmbit de les seues competències, hi establiran les condicions i els procediments oportuns.

f) Organitzar l'horari i el sistema de treball diari i ordinari del personal funcionari no docent i del personal laboral destinat al centre, d'acord amb la normativa vigent, i vetlar pel repartiment equitatiu de les hores lectives, dels grups i de les tasques de treball.

g) Dirigir l'activitat administrativa del centre, tot incloent, en la seua condició de personal funcionari públic, les competències per a acarar i compulsar documents administratius segons la normativa vigent, sense perjudici de les funcions de fe pública reconegudes, en aquest aspecte, a les secretàries o secretaris de centres educatius.

h) Vetlar pel manteniment de les instal·lacions, el mobiliari i l'equipament de què dispose el centre, i coordinar les seues actuacions, amb la resta de l'equip directiu.

i) Afavorir la convivència al centre, garantir la prevenció i la mediació en la resolució dels conflictes i imposar, si escau, les mesures disciplinàries que corresponguen a l'alumnat, en compliment de la normativa vigent, sense perjudici de les competències atribuïdes al consell escolar. A tal fi, es promourà l'agilitat dels procediments per a la resolució dels conflictes als centres.

j) Impulsar la col·laboració amb les famílies establint compromisos educatius pedagògics i de convivència, així com amb institucions i amb organismes que faciliten la relació del centre amb l'entorn i fomenten un clima escolar que afavorisca l'estudi i el desenvolupament de totes aquelles actuacions que propicien una formació integral en competències i valors de l'alumnat.

k) Impulsar els processos d'avaluació interna del centre, i col·laborar en les avaluacions externes i en l'avaluació del professorat.

- l) Supervisar la implantació, el compliment i la consolidació del projecte lingüístic de centre i del programa d'educació plurilingüe i intercultural, així com de l'aplicació de polítiques educatives destinades a la promoció de l'ús institucional, social i acadèmic del valencià.
- m) Autoritzar les mesures de resposta educativa per a la inclusió que siguen del seu àmbit competencial i tramitar la sol·licitud d'aquelles que comporten autorització de l'Administració.
- n) Garantir que l'alumnat de nova incorporació al sistema educatiu valencià i els seus progenitors o representants legals reben informació de la naturalesa plurilingüe del sistema educatiu de la Comunitat Valenciana i sobre les mesures previstes pel centre per a atendre l'alumnat que té baixa competència en alguna de les llengües oficials.
- o) Fomentar l'obertura del centre al seu entorn, participant en accions d'àmbit comunitari i aprofitant els recursos disponibles per al desenvolupament dels seus projectes educatius, amb la finalitat de contribuir al desenvolupament comunitari i a la creació de xarxes de solidaritat i voluntariat.
- p) Convocar i presidir els actes acadèmics i les sessions del consell escolar i del claustre de professorat del centre, i executar els acords adoptats en l'àmbit de les seues funcions.
- q) Garantir i facilitar el dret de reunió del professorat, alumnat, pares i mares d'alumnes i personal d'administració i serveis, d'acord amb la legislació vigent.
- r) Proposar al director o directora territorial de la província on estiga situat el centre, el nomenament i cessament dels membres de l'equip directiu, amb la prèvia comunicació al claustre de professorat i al consell escolar del centre.
- s) Col·laborar amb els diferents òrgans de la conselleria competent en matèria d'educació en tot allò que es relacione amb l'assoliment dels objectius educatius i en activitats diverses de caràcter centralitzat que necessiten la participació del personal adscrit al centre, així com formar part dels òrgans consultius que s'establisquen a aquest efecte, i proporcionar la informació i documentació que li siga requerida per la conselleria competent en matèria d'educació.
- t) Fixar les directrius per a la col·laboració, amb finalitats educatives i culturals, i promoure acords i convenis de col·laboració amb altres institucions, organismes o centres de treball, d'acord amb el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.
- u) Proposar a la corporació local en què estiga situat el centre l'ús de les instal·lacions i de les dependències del centre docent fora de la jornada escolar per entitats o persones alienes a la comunitat educativa, amb el previ informe del consell escolar.
- v) Realitzar contractes menors concernents a l'adquisició de béns i a la contractació de serveis i subministraments, d'acord amb el que es disposa en la legislació vigent en matèria de contractes del sector públic, amb els límits fixats en la normativa corresponent i en les disposicions que establisca la conselleria competent en matèria d'educació. Així mateix, podrà autoritzar les despeses d'acord amb el pressupost del centre, ordenar els pagaments i visar les certificacions i documents oficials del centre. Tindrà també capacitat de gestionar els recursos econòmics i donacions finalistes, que reba el centre per part de l'Administració, d'institucions, d'empreses i de persones físiques, les quals quedaran reflectides en el pressupost d'ingressos i de les quals es donarà compte al consell escolar i a la conselleria competent en matèria d'educació.
- w) Aprovar els projectes i les normes del centre (projecte educatiu, projecte de gestió, normes d'organització i funcionament, programació general anual, i tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa), sense perjudici de les competències del claustre de professorat en relació amb la planificació i organització docent, i amb el previ informe del claustre i del consell escolar.
- x) Intervindre en el procés d'admissió de l'alumnat del centre, d'acord amb el que s'estableix en la normativa estatal i autonòmica vigent.
- y) Aprovar l'obtenció de recursos complementaris d'acord amb el que s'estableix en la normativa estatal i autonòmica vigent.
- z) Vetlar al centre pel compliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals per a garantir la seguretat i salut de tots els treballadors i treballadores, i exercir la direcció dels equips d'emergència propis del seu centre, amb la participació de l'equip directiu i, si existeix, de la coordinadora o coordinador de prevenció de riscos laborals.
- aa) Garantir en el marc del centre el compliment de les lleis i altres disposicions vigents.
- ab) Impulsar actuacions relacionades amb la conservació del medi ambient i el desenvolupament sostenible.
- ac) Facilitar l'accés al centre de les persones representants sindicals del professorat i permetre la realització d'assemblees per a informar el professorat sobre temes sindicals que repercuteixen en les seues condicions de treball.
- ad) Qualsevol altra competència que li siga encomanada per l'Administració educativa o pels corresponents reglaments i disposicions vigents.

Article 10. Selecció de la direcció dels centres

1. La selecció de la persona que exercisca la direcció dels centres es realitzarà mitjançant un procés en el qual participen la comunitat educativa i l'Administració educativa.
2. La selecció de la persona que exercisca la direcció d'un centre educatiu s'efectuarà mitjançant un concurs de mèrits entre el professorat funcionari de carrera que imparteix alguns dels ensenyaments autoritzats al centre i es realitzarà d'acord amb els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat.
3. Els requisits i el procediment de selecció per a ser persona candidata a la direcció del centre, així com per al seu nomenament i cessament, seran els establits per l'Administració educativa, d'acord amb la normativa bàsica sobre aquesta matèria.
4. En els centres de nova creació, o en el cas dels centres que es queden sense direcció, la directora o director territorial corresponent nomenarà la persona que exercisca la direcció pel període que calga, fins a la propera convocatòria del procediment de selecció de directora o director en el centre.
5. La revocació del nomenament de la persona que exercisca la direcció del centre es realitzarà d'acord amb la normativa bàsica sobre aquesta matèria. Serà motivada per la direcció territorial competent en matèria d'educació, a iniciativa pròpia, o a proposta motivada del consell escolar, per un incompliment greu de les funcions inherents al càrrec de direcció, i després de la instrucció d'un expedient contradictori, amb la prèvia audiència a la persona interessada i amb el previ informe del consell escolar del centre reunit en sessió extraordinària.

Article 11. Funcions de la direcció d'estudis

La persona titular de la direcció d'estudis tindrà les funcions següents:

- a) Participar coordinadament amb la resta de l'equip directiu en el desenvolupament de les funcions assenyalades en aquest decret.
- b) Coordinar els diferents plans i projectes desenvolupats pel centre, les activitats de caràcter acadèmic, d'orientació i tutoria, les programacions didàctiques i el pla d'actuació per a la millora, així com les activitats extraescolars i complementàries en relació amb el projecte educatiu de centre, i vetlar per la seua execució.
- c) Coordinar les actuacions dels òrgans de coordinació docent que s'establisquen.
- d) Elaborar i proposar el calendari general d'activitats docents i no docents, tot incloent les activitats complementàries i extraescolars, d'acord amb la planificació dels ensenyaments, el projecte educatiu i tot això, respectant el marc de les disposicions vigents.
- e) Elaborar un pla d'acollida destinat al professorat que s'incorpore per primera vegada al centre.
- f) Organitzar els suports personals per a la inclusió de l'alumnat, d'acord amb les directrius de la comissió de coordinació pedagògica o l'òrgan del centre que tinga atribuïdes aquestes funcions.
- g) Establir el procediment d'avaluació de les faltes d'assistència de l'alumnat coordinant les actuacions per a la prevenció i correcció de l'absentisme escolar dins del centre i amb altres organismes externs a aquest.
- h) Coordinar l'acció tutorial i presidir les reunions periòdiques que, a aquest efecte, es determinen.
- i) Organitzar els suports personals per a la inclusió de l'alumnat, d'acord amb les directrius de la comissió de coordinació pedagògica o l'òrgan del centre que tinga atribuïdes aquestes funcions.
- j) Vetlar per la coherència i l'adequació, si escau, dels materials curriculars i recursos didàctics que s'utilitzen al centre; així com per l'acompliment de la normativa vigent en matèria de drets d'autor i propietat intel·lectual, i fomentar l'ús de recursos educatius oberts (REO).
- k) Proposar els agrupaments de l'alumnat i la distribució de les aules i d'altres espais destinats a la docència atenent criteris d'inclusió i convivència.
- l) Coordinar una adequada transició de l'alumnat entre els diferents cicles i etapes.
- m) Organitzar l'atenció i cura de l'alumnat en els períodes d'esbarjo i en altres activitats no lectives.
- n) Exercir, de conformitat amb les instruccions de la direcció del centre, la direcció del personal docent en tot el que pertoca al règim acadèmic.
- o) Elaborar, en col·laboració amb la resta de membres de l'equip directiu, els horaris acadèmics de l'alumnat i del professorat, tenint en compte un repartiment equitatiu de grups i nivells, d'acord amb els criteris pedagògics i organitzatius inclosos en la programació general anual i d'acord amb la normativa que regule l'organització i el funcionament dels centres, així com vetlar pel seu compliment.
- p) Controlar el compliment de la jornada de treball del professorat i gestionar les justificacions de baixes, absències, permisos i llicències.
- q) Organitzar els actes acadèmics i substituir, en cas d'absència justificada, el director o directora com a president o presidenta del consell escolar i en altres supòsits previstos.
- r) Vetlar perquè l'avaluació dels processos d'aprenentatge s'ajuste als criteris d'avaluació establits en la proposta pedagògica d'Educació Infantil i en la concreció curricular d'Educació Primària.
- s) Organitzar el procés d'anàlisi de les dificultats vinculades a l'avaluació de processos d'aprenentatge i proposar solucions amb la col·laboració dels equips docents i de cicle, de les famílies i de l'alumnat.
- t) Planificar, juntament amb el coordinador o coordinadora de formació, la programació d'activitats per a la formació contínua del professorat, acordada en el projecte formatiu de centre, i col·laborar-hi, així com coordinar aquelles activitats de formació que es realitzen al centre amb la finalitat d'estimular la participació en programes europeus i en projectes d'investigació i innovació educativa, tot d'acord amb les línies estratègiques generals del pla anual de formació permanent del professorat.
- u) Qualsevol altra funció que li puga ser encomanada per la persona titular de la direcció del centre o per la conselleria competent en matèria d'educació, dins del seu àmbit de funcions, o pels corresponents reglaments orgànics i disposicions vigents.

Article 12. Funcions de la secretaria

La persona titular de la secretaria tindrà les funcions següents:

- a) Participar coordinadament amb la resta de l'equip directiu en el desenvolupament de les funcions assenyalades en aquest decret.
- b) Ordenar el règim econòmic del centre, de conformitat amb les directrius de la direcció del centre, segons el pressupost aprovat pel consell escolar, elaborar l'avantprojecte de pressupost del centre, realitzar la comptabilitat i rendir comptes davant del consell escolar i les autoritats corresponents.
- c) Exercir la supervisió i el control del personal d'administració i serveis adscrit al centre i vetlar pel compliment de la seua jornada i de les tasques establides.
- d) Actuar com a secretària o secretari dels òrgans col·legiats de govern, estendre acta de les sessions i donar fe dels acords adoptats amb el vistiplau de la persona titular de la direcció del centre.
- e) Custodiar les actes, els llibres, els arxius del centre docent i els documents oficials d'avaluació, així com expedir, amb el vistiplau de la persona titular de la direcció del centre, les certificacions que sol·liciten les autoritats i les persones interessades. Així mateix, acarar i compulsar documents administratius i fer les diligències que corresponguen, conforme a la normativa vigent.

- f) Accedir al sistema informàtic de gestió acadèmica i administrativa dels centres educatius, en el qual resideixen els expedients acadèmics de l'alumnat, i custodiar, conservar i actualitzar els expedients en suport documental o electrònic, conforme amb el nivell de protecció i seguretat establert en la normativa vigent.
- g) Vetlar pel compliment de la gestió administrativa tant en el procés d'admissió de l'alumnat al centre, com en altres convocatòries que així ho requerisquen.
- h) Donar a conèixer i difondre a tota la comunitat educativa tota la informació sobre normativa, disposicions legals o assumptes d'interès general o professional que es reba al centre docent públic.
- i) Coordinar la utilització d'espais, mitjans i materials didàctics d'ús comú per al desenvolupament de les activitats de caràcter acadèmic, d'acord amb el que s'estableix en el projecte educatiu, en el projecte de gestió, en les normes d'organització i funcionament i en la programació general anual.
- j) Vetlar pel bon ús i la conservació de les instal·lacions i l'equipament escolar, així com gestionar les demandes o accions de manteniment i les peticions o compres per a la seua reposició, si escau.
- k) Vetlar pel correcte ús dels mitjans informàtics i dels sistemes de comunicació que es posen a disposició del centre educatiu, del professorat i de l'alumnat seguint les instruccions i el marc normatiu establert per l'òrgan competent en matèria TIC.
- l) Realitzar l'inventari general del centre docent, proposar els materials de substitució necessaris per trencament o obsolescència, i mantindre'l actualitzat d'acord amb les indicacions de la persona titular de la direcció del centre.
- m) Custodiar i disposar la utilització del material didàctic amb la col·laboració del professorat responsable d'aquest.
- n) Supervisar la correcta actualització de l'inventari TIC del centre.
- o) Supervisar el correcte funcionament dels serveis complementaris.
- p) Garantir l'ús adequat i l'accessibilitat del web i dels taulers d'anuncis del centre amb la finalitat d'evitar que servisquen de suport a conductes injurioses o ofensives per a qualsevol membre de la comunitat educativa o que pogueren suposar qualsevol acte il·lícit administratiu o penal.
- q) Supervisar i gestionar la informació publicada al web del centre.
- r) Gestionar els taulers d'anuncis del centre i responsabilitzar-se de la col·locació, ordenació i retirada de tots els elements que s'anuncien en aquests, i garantir l'ús d'un tauler per a anuncis sindicals en la sala de professorat del centre.
- s) Atendre i difondre els requisits normatius perquè el centre complisca la normativa vigent en matèria de protecció de dades en els procediments administratius i al compartir informació mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació.
- t) Qualsevol altra funció que li puga ser encomanada per la persona titular de la direcció del centre o per la conselleria competent en matèria d'educació, dins del seu àmbit funcional, o pels corresponents reglaments orgànics i les disposicions vigents.

CAPÍTOL III

Òrgans col·legiats de govern

Article 13. Òrgans col·legiats de govern

Els òrgans col·legiats de govern dels centres docents són: el consell escolar i el claustre de professorat.

Article 14. Principis d'actuació dels òrgans col·legiats

Els òrgans de govern, en l'àmbit de les seues funcions i atribucions, es regiran, sense menyscar els principis generals previstos en la normativa vigent, pels següents principis d'actuació:

- a) Vetlar pel compliment del que s'estableix en la Constitució, l'Estatut d'Autonomia, les lleis i la resta de disposicions vigents en matèria educativa i en el projecte educatiu de centre.
- b) Garantir l'exercici dels drets i el compliment dels deures de la comunitat educativa, així com la seua participació efectiva en la vida del centre, en la seua gestió i avaluació, tot respectant l'exercici de la seua participació democràtica.
- c) Afavorir les mesures d'equitat que garantisquen la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no-discriminació, tot fent especial atenció a les desigualtats socioeconòmiques o per raó de gènere, i al foment de l'ús normalitzat del valencià, i actuar com a element compensador de les desigualtats de qualsevol tipus (personals, culturals, econòmiques, socials, etc.).
- d) Fomentar la convivència democràtica i participativa, i afavorir mesures i actuacions que impulsen la prevenció i la resolució pacífica dels conflictes, així com promoure el pla d'igualtat i convivència.
- e) Col·laborar en els plans d'avaluació que se'ls encomanen en els termes que establisca la conselleria competent en matèria d'educació, sense perjudici dels processos d'avaluació interna que els centres docents definisquen en els seus projectes educatius.
- f) Impulsar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina habitual de treball en totes les matèries i com a instrument de modernització administrativa dels centres, de comunicació de la comunitat educativa i d'adaptació i incorporació de l'alumnat a una societat en canvi constant.
- g) Potenciar la coherència entre la pràctica docent i els principis, els objectius i les línies prioritàries d'actuació establerts en el projecte educatiu de centre i en el pla d'actuació per a la millora.
- h) Impulsar i promoure actuacions relacionades amb la conservació del medi ambient i el desenvolupament sostenible, en referència al consum adequat de recursos materials, aigua i energia, a la gestió ecològica dels residus i a la utilització de materials no contaminants, reciclables o reutilitzables en col·laboració amb les famílies, les administracions locals, altres centres docents o amb entitats i organismes públics o privats.

Secció primera

El consell escolar

Article 15. El consell escolar

1. El consell escolar de centre és l'òrgan col·legiat de govern a través del qual es garanteix la participació dels diferents sectors que constitueixen la comunitat educativa.
2. El règim jurídic dels consells escolars serà l'establert en la normativa bàsica reguladora dels òrgans col·legiats de les distintes administracions públiques, en aquest decret i en la seua normativa de desplegament, i el seu funcionament, en allò que no preveja aquesta normativa, s'ha de regir per les normes relatives als òrgans col·legiats de l'Administració general de l'Estat establides en el capítol II, secció 3a, subsecció 2a, del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic i en les mateixes normes d'organització i funcionament del centre, sempre que no vagen en contra de les disposicions esmentades anteriorment.
3. El procés electoral per a la renovació i constitució dels consells escolars dels centres docents, així com el període durant el qual exerciran el seu mandat les persones escollides, es desenvoluparà d'acord amb la normativa vigent.

Article 16. Composició del consell escolar

1. El consell escolar dels centres públics regulats en aquesta norma amb nou unitats o més estarà integrat per:
 - a) La directora o el director del centre, que en serà la presidenta o el president.
 - b) La cap o el cap d'estudis del centre.
 - c) La secretària o el secretari del centre, que actuarà com a secretària o secretari del consell escolar, amb veu però sense vot.
 - d) Una regidora o regidor o representant de l'ajuntament en el terme municipal del qual es trobe radicada el centre.
 - e) Set representants del professorat triats pel claustre de professorat.
 - f) Nou representants de les mares, pares o representants legals de l'alumnat, dels quals un serà designat per l'associació de mares i pares de l'alumnat més representativa al centre.
 - g) Un representant del personal d'administració i serveis, si n'hi haguera.
2. El consell escolar dels centres docents públics de sis, set i huit unitats estarà integrat per:
 - a) La directora o director del centre, que en serà el president o la presidenta.
 - b) La cap o el cap d'estudis del centre.
 - c) La secretària o secretari del centre, que actuarà com a secretària o secretari del consell escolar, amb veu però sense vot.
 - d) Una regidora o regidor o representant de l'ajuntament en el terme municipal del qual es trobe radicada el centre.
 - e) Quatre representants del professorat, triats pel claustre de professorat.
 - f) Sis representants de mares, pares o representants legals de l'alumnat, un dels quals serà designat per l'associació de mares i pares de l'alumnat més representativa al centre.
 - g) Un representant del personal d'administració i serveis, si n'hi haguera.
3. L'alumnat d'Educació Primària, amb veu però sense vot, estarà representat en el consell escolar del centre d'acord amb el que estableix l'Administració educativa autonòmica en la normativa que regule el procés electoral per a la renovació i constitució dels consells escolars dels centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics.
4. Podran participar en el consell escolar, a proposta de qualsevol dels seus membres, les entitats, organitzacions o persones individuals que, en funció dels temes que s'hi hagen de tractar, es considere convenient. La participació d'aquestes entitats, organismes i persones serà merament consultiva, i no podran, en cap cas, participar en les votacions que s'hi realitzen. En tot cas, s'haurà de consultar prèviament amb la presidència del consell escolar, que haurà de donar la conformitat.

Article 17. Competències del consell escolar

El consell escolar del centre, sense menyscar els principis generals previstos en la normativa vigent, tindrà les competències següents:

- a) Proposar directrius per a l'elaboració del projecte educatiu, del projecte de gestió, de les normes d'organització i funcionament, de la programació general anual, i de tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa amb criteris d'equitat.
- b) Conèixer i emetre informe, abans de la seua aprovació, dels projectes, plans i normes del centre, i avaluar-los, a la finalització del curs escolar, sense perjudici de les competències que el claustre del professorat té atribuïdes respecte a la concreció del currículum i a tots els aspectes educatius.
- c) Promoure i participar en l'ús social i acadèmic del valencià dins del marc establert pel projecte lingüístic, amb la concreció del programa d'educació plurilingüe i intercultural adoptat, i pel pla de normalització lingüística, en el qual es plasmen les línies d'actuació previstes per als diferents àmbits escolars: l'administratiu, el de gestió i planificació pedagògica i el social i d'interrelació amb l'entorn.
- d) Vetllar perquè els entorns, processos i serveis siguen accessibles a tots els membres de la comunitat educativa, mitjançant l'eliminació de barreres d'accés i la incorporació de les condicions que faciliten la interacció, la participació, la màxima autonomia i la no-discriminació de les persones.
- e) Vetllar per la incorporació i el desenvolupament dels principis inclusius en el projecte educatiu i en tots els plans i les actuacions del centre.
- f) Conèixer i emetre informe, abans de la seua aprovació, i avaluar, a la finalització del curs escolar, la programació general anual del centre docent, sense perjudici de les competències del claustre de professorat en relació amb la planificació i organització docent, i realitzar propostes de millora perquè siguen incloses en el pla d'actuació per a la millora.
- g) Aprovar el projecte de pressupost del centre d'acord amb el que s'estableix en el seu projecte de gestió, així com supervisar-ne l'execució i aprovar el compte anual amb la liquidació d'aquest.
- h) Promoure la conservació i renovació de les instal·lacions i equipament escolar, així com informar l'obtenció de recursos econòmics complementaris d'acord amb els límits recollits en la normativa vigent i els que estableix l'Administració.
- i) Conèixer i valorar les candidatures a la direcció del centre i els projectes de direcció presentats.

- j) Participar en la selecció de la persona que exercisca la direcció del centre en els termes que s'establisca en la normativa específica, ser informat del nomenament i cessament dels membres de l'equip directiu, així com participar en l'avaluació de l'acompliment de la funció directiva, de la manera que es determine.
- k) Proposar, si escau, la revocació del nomenament de la persona titular de la direcció del centre, amb el previ acord motivat dels seus membres adoptat per majoria de dos terços del total de membres efectius, amb dret a vot, que conformen el consell escolar.
- l) Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen la igualtat, la convivència i el respecte a la diversitat, la compensació de desigualtats, la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits i la igualtat entre dones i homes.
- m) Conèixer i participar en la resolució dels conflictes de convivència i promoure accions de prevenció que afavorisquen un clima de convivència en el centre i una verdadera cultura de pau basada en el respecte als valors universals. Quan les mesures disciplinàries adoptades per la direcció del centre corresponguen a conductes de l'alumnat que perjudiquen greument la convivència del centre, el consell escolar, a instàncies de les famílies podrà revisar la decisió adoptada i proposar, si escau, les mesures alternatives oportunes.
- n) Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen el bon ús de l'equipament i les eines TIC de què dispose el centre, així com vetlar pel respecte a la protecció de dades, la propietat intel·lectual, la convivència i la utilització de programari lliure.
- o) Informar sobre l'admissió de l'alumnat.
- p) Informar i participar en l'establiment de les directrius per a la col·laboració, amb finalitats educatius i culturals, amb les administracions locals, amb altres centres docents, o amb entitats i organismes públics o privats.
- q) Analitzar i valorar el funcionament general del centre, l'evolució del rendiment escolar i els resultats de les avaluacions internes i externes en les quals participe el centre.
- r) Elaborar propostes i informes, a iniciativa pròpia o a petició de l'Administració educativa, sobre el funcionament del centre i sobre altres aspectes que puguin incidir en la millora de la gestió.
- s) Determinar els criteris sobre la participació del centre en activitats socioculturals, esportives i recreatives realitzades dins i fora del centre, i en aquelles altres accions a les quals el centre poguera prestar la seua col·laboració.
- t) Establir criteris i actuacions per a aconseguir una relació fluida i participativa entre aquest òrgan col·legiat de govern i tots els sectors de la comunitat educativa, promoure les relacions i la col·laboració escola-família i fomentar la participació de les famílies en les eleccions a membres del consell escolar i en les diferents consultes que es realitzen per part de la direcció del centre o de l'Administració educativa.
- u) Proposar i aprovar mesures i iniciatives que afavorisquen l'ús de la pàgina web de centre com a eina de difusió d'informació i publicació de la producció digital del centre.
- v) Sol·licitar, als serveis de suport, a altres institucions o a experts, els informes i l'assessorament que es considere oportú, i constituir comissions amb caràcter estable o puntual per a la realització d'estudis o treballs.
- w) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 18. Règim de funcionament del consell escolar

1. En la sessió de constitució del consell escolar es designarà una persona entre les persones integrants que impulse mesures educatives per al foment de la igualtat real i efectiva entre dones i homes. De forma ordinària està funció serà exercida pel Cap d'Estudis.
2. El consell escolar es reunirà, com a mínim, una vegada al trimestre i sempre que el convoque la direcció del centre per iniciativa pròpia o a sol·licitud de, com a mínim, un terç dels seus membres. En aquest últim supòsit s'haurà de convocar en el termini de deu dies naturals. En tot cas, serà preceptiva a més, una reunió a principi de curs i una altra al final de curs.
3. Les reunions del consell escolar es duran a terme en dia considerat hàbil per a les activitats docents d'acord amb el que s'estableix en el calendari escolar, i en horari que facilite l'assistència dels seus membres, preferentment fora de la jornada escolar.
4. L'assistència a les sessions del consell escolar és obligatòria per als membres de l'equip directiu que en formen part, per als representants del professorat triats pel claustre de professorat, i per als representants del personal no docent que en formen part.
5. Per a les reunions ordinàries, la direcció del centre enviarà als membres del consell escolar la convocatòria, que inclourà l'ordre del dia de la reunió, amb una antelació mínima d'una setmana. Així mateix, i amb la mateixa antelació, posarà a la disposició dels membres, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics oferits per la Generalitat, la documentació que serà objecte de debat i, si escau, d'aprovació.
6. No podrà ser objecte d'acord cap assumpte que no figure en l'ordre del dia, llevat que hi estiguen presents tots els membres i que en siga declarada la urgència pel vot favorable de la majoria.
7. Es podran realitzar convocatòries extraordinàries, amb una antelació mínima de quaranta-huit hores, quan la naturalesa dels assumptes que hagen de tractar-se així ho aconselle.
8. Tant les convocatòries ordinàries com les extraordinàries podran efectuar-se per correu electrònic o qualsevol altre mitjà electrònic recollit en les normes de funcionament de l'òrgan col·legiat i sempre que la persona integrant del consell escolar haja manifestat de manera expressa alguna d'aquestes modalitats com a idònia per a la recepció de la convocatòria.
9. Per a la constitució vàlida de l'òrgan, a l'efecte de realització de sessions, deliberacions i presa d'acords, es requerirà la presència de les persones titulars de la presidència i de la secretaria o, si escau, de les que els substituïsquen, i de, com a mínim, la meitat més un del total de membres efectius, amb dret a vot, que conformen el consell escolar.
10. El consell escolar adoptarà els acords per majoria dels membres presents, amb dret a vot, excepte en els casos següents:
 - a) Proposta de revocació del nomenament de la persona titular de la direcció del centre, la qual es realitzarà per majoria de dos terços del total de membres amb dret a vot que conformen el consell escolar, d'acord amb l'apartat k de l'article anterior.
 - b) Aprovació del pressupost del centre i del compte anual amb la liquidació d'aquest, la qual es realitzarà per majoria dels membres amb dret a vot que conformen el consell escolar.
 - c) Proposta del projecte lingüístic de centre la qual es realitzarà per majoria qualificada de dos terços dels membres.
 - d) Aquells altres procediments que es determinen, per part de l'Administració educativa en el seu àmbit de competències.

11. De cada sessió que realitze el consell escolar se n'estendrà acta la persona titular de la secretaria, la qual hi farà constar necessàriament: les persones assistents, l'ordre del dia de la reunió, les circumstàncies del lloc i temps en què s'ha celebrat, els punts principals de les deliberacions, així com el contingut dels acords adoptats. Les actes es transcriuran en el llibre d'actes, on s'anotaran totes aquestes per ordre de dates de realització, i de manera successiva, sense deixar espais en blanc. El llibre d'actes, si escau, serà diligenciat per la directora o el director, preferentment amb els mitjans electrònics oferits per la Generalitat. El llibre d'actes podrà ser electrònic, en la mesura en què la Generalitat oferisca l'eina adequada per a tots els centres.

En l'acta figurarà, a sol·licitud dels membres del consell escolar, el vot contrari a l'acord adoptat, la seua abstenció i els motius que el justifiquen o el sentit del seu vot favorable. Així mateix, qualsevol membre té dret a sol·licitar la transcripció íntegra de la seua intervenció o proposta, sempre que s'aporte en l'acte, o en el termini que assenyalé la presidenta o el president, el text que es corresponga fidelment amb la seua intervenció, i es faci així constar en l'acta, o s'unisca en còpia a aquesta.

12. Un extracte dels acords adoptats en el si del consell escolar, sense que incloga dades de caràcter personal, s'exposarà en els mitjans de difusió del centre (pàgina web i tauler d'anuncis). A més, en la primera reunió que es realitze al principi de cada curs escolar, el consell escolar decidirà el procediment més adequat per a garantir la màxima difusió dels acords adoptats entre els diferents sectors representats en aquest. En tot cas, s'informarà el claustre de professorat i les associacions de mares i pares de l'alumnat.

13. Podran enregistrar-se les sessions que realitze l'òrgan col·legiat quan la decisió s'adopti per acord amb majoria dels membres amb dret a vot que el conformen. En aquest cas, el fitxer resultant de l'enregistrament, juntament amb la certificació expedida per la persona titular de la secretaria de l'autenticitat i la integritat d'aquest, i tots els documents en suport electrònic que s'utilitzen com a documents de la sessió, podran acompanyar l'acta de les sessions, sense necessitat de fer-hi constar els punts principals de les deliberacions. Tot això d'acord amb el que es disposa en la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

14. L'acta de cada sessió podrà aprovar-se en la mateixa reunió o en la immediata següent. La persona titular de la secretaria elaborarà l'acta amb el vistiplau de la presidenta o president i la remetrà a través de mitjans electrònics als membres de l'òrgan col·legiat, els quals podran manifestar pels mateixos mitjans la seua conformitat o objeccions al text, a l'efecte de la seua aprovació, i es considerarà, en cas afirmatiu, aprovada en la mateixa reunió. En el cas de ser electròniques, i en la mesura en què les eines informàtiques proporcionades per la Generalitat no permeten la doble signatura, serà suficient amb la signatura digital de la persona titular de la secretaria. La secretària o el secretari podrà emetre certificació sobre els acords específics que s'hi hagen adoptat, sense perjudici de l'aprovació posterior de l'acta. En les certificacions d'acords adoptats emeses amb anterioritat a l'aprovació de l'acta es farà constar expressament aquesta circumstància. La certificació sol·licitada per un membre del consell escolar serà expedida per la persona titular de la secretaria en el termini de cinc dies hàbils a comptar des de l'endemà de la sol·licitud. En l'emissió d'aquesta certificació, la secretària o secretari vetlarà per garantir la protecció de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment del seu honor i intimitat personal i familiar.

Quan s'haguera optat per l'enregistrament de les sessions celebrades o per la utilització de documents en suport electrònic, hauran de conservar-se de manera que es garantisca la integritat i l'autenticitat dels fitxers electrònics corresponents i l'accés a aquests per part dels membres de l'òrgan col·legiat.

15. El consell escolar podrà decidir, per acord adoptat per la majoria dels membres amb dret a vot que el conformen, la realització d'algunes sessions de caràcter públic a fi de donar a conèixer el funcionament d'aquest òrgan col·legiat a la comunitat educativa i propiciar la seua vinculació amb el quefer escolar. En aquestes sessions no es tractaran qüestions que tinguin caràcter confidencial o que afecten l'honor o intimitat de les persones.

16. Els acords que reculla l'acta estaran a la disposició dels membres de la comunitat educativa que ho sol·liciten, per a la seua consulta. No obstant això, el secretari o la secretària del consell escolar vetlarà per garantir la protecció de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment del seu honor i intimitat personal i familiar.

Article 19. Estatut jurídic dels membres del consell escolar

1. Les persones electes del consell escolar i les que formen part de les comissions que es formen en aquest, no estaran subjectes a mandat imperatiu, per la qual cosa podran votar atenent a l'interés general del centre. No obstant això, els representants de cada sector estan obligats a informar els seus representants de les qüestions tractades en aquest òrgan de govern.

2. Les persones representants dels diferents col·lectius estaran a la disposició dels seus representats respectius quan aquests els requerisquen, per a informar dels assumptes que s'hagen de tractar en el consell escolar, per a informar-los dels acords presos i per a recollir les propostes que vulguen traslladar a aquest òrgan de govern i participació.

3. Amb caràcter consultiu, els representants dels diversos sectors de la comunitat educativa en el consell escolar promouran reunions periòdiques amb els representats respectius i en recaptaran l'opinió, especialment quan hi haja assumptes de transcendència. Així mateix, podran sol·licitar, en assumptes d'especial interès, l'opinió dels òrgans de participació i col·laboració dels diferents sectors de la comunitat educativa.

4. De totes aquelles decisions que es prenguen en les sessions del consell escolar s'informarà els diferents sectors que hi són representats. A tal fi, en la primera reunió que es realitze una vegada constituït el consell escolar o, en tot cas, a l'inici del curs, cada sector decidirà el procediment per a informar els seus representats de la manera que estimen més adequada per a garantir aquest objectiu.

5. En tot cas, els representants en el consell escolar tindran, en l'exercici de les seues funcions, el deure de confidencialitat en els assumptes relacionats amb persones concretes i que puguin afectar l'honor i intimitat d'aquestes.

6. Les persones electes podran ser destituïdes quan el nombre de faltes reiterades d'assistència no justificades a les sessions convocades al llarg d'un curs acadèmic supere el 50 %. La decisió haurà de ser presa en l'última sessió del consell escolar, per majoria dels membres amb dret a vot que el conformen, amb la prèvia audiència de la persona afectada. En aquest cas, la vacant es cobrirà per la llista de reserva.

7. El professorat que es trobe gaudint de permisos o llicències reglamentaris, o en situació d'incapacitat temporal, té dret a participar en el consell escolar i, per tant, té dret a ser convocat a les reunions que corresponguen, encara que la seua absència estiga justificada.
8. No podran abstindre's en les votacions els qui per la seua qualitat d'autoritat o de personal al servei de les administracions públiques, tinguen la condició de membres nats del consell escolar, en virtut del càrrec que exercisquen, excepte quan li siga aplicable qualsevol dels motius d'abstenció regulats en la Llei 40/2015.
9. Al personal que forme part del consell escolar que tinga la condició d'empleat públic se li podrà exigir la responsabilitat disciplinària corresponent com a conseqüència de l'incompliment de les seues funcions.

Article 20. Comissions del consell escolar

1. El consell escolar de cada centre constituirà totes aquelles comissions de treball que decidisca i en la manera que es determine en les seues pròpies normes d'organització i funcionament. En aquestes comissions, que no tindran caràcter decisiu ni vinculant, es procurarà la paritat entre dones i homes. Podran incorporar-se a aquestes comissions, a criteri del consell escolar, altres membres de la comunitat educativa.
2. En qualsevol cas, hauran de constituir-se, almenys, la comissió de gestió econòmica, la comissió d'inclusió, igualtat i convivència i la comissió pedagògica, d'activitats extraescolars i complementàries i de serveis complementaris de menjador i transport, així com aquelles altres que es determine.
3. Les Comissions informaran del contingut de les reunions mantingudes al Consell Escolar en la primera ocasió que es reuneisca. Es reuniran sempre que el desenvolupament de les seues competències ho aconselle tenint en conter que el ple del Consell podria assumir alguna de les seues competències de forma de decisiva i vinculant.
4. La comissió de gestió econòmica estarà integrada, almenys, per les persones titulars de la direcció del centre i de la secretaria, una persona representant del professorat i una persona representant de les mares, pares o representants legals, triats, si escau, entre els membres del consell escolar per cada un dels sectors respectius. La comissió de gestió econòmica formularà propostes a l'equip directiu per a l'elaboració del projecte de gestió i del pressupost del centre docent. Així mateix, analitzarà el desenvolupament del projecte de gestió, el compliment del pressupost aprovat, i emetrà un informe que s'eleva perquè en prenga coneixement el consell escolar. També emetrà un informe previ no vinculant a l'aprovació per part del consell escolar del pressupost del centre i del compte anual amb la liquidació d'aquest.
Entre les seues funcions caben destacar les d'elaborar el pressupost anual del Centre i del menjador per a presentar-lo al Claustre i al CE per a la seua aprovació. Aprovar les compres de material que pel seu preu o fora de pressupost pogueren considerar-se com a excepcionals. La Comissió es reunirà sempre prèviament a les reunions del Consell en què es vagen a tractar temes econòmics a fi de portar les propostes procedents.
5. La comissió d'inclusió, igualtat i convivència, estarà integrada, almenys, per les persones titulars de la direcció i de la secretaria, la persona coordinadora d'igualtat i convivència del centre, una persona representant del professorat del centre i una persona representant de les mares, pares o representants legals, triats, en el seu cas, entre els membres del consell escolar per cadascun dels sectors respectius. Aquesta comissió tindrà com a objectiu el disseny i la posada en marxa d'iniciatives encaminades a la inclusió i a l'eliminació de les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge, i a la igualtat entre homes i dones, seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat de la Generalitat, amb especial atenció als casos d'assetjament escolar i de discriminació de qualsevol índole, i a la mediació per a la resolució de conflictes, particularment els relacionats amb la violència escolar. Actuarà com a comissió informadora al llarg del procés de la instrucció d'un expedient sancionador.
6. La comissió pedagògica, d'activitats extraescolars i complementàries i de serveis complementaris de menjador i de transport estarà integrada, com a mínim, per les persones titulars de la direcció i de la secretaria, l'encarregada o encarregat de menjador, una persona representant del professorat del centre i una persona representant de les mares, pares o representants legals, triats, si escau, entre els membres del consell escolar per cadascun dels sectors respectius. Aquesta comissió podrà proposar totes aquelles intervencions de caràcter pedagògic, artístic-cultural i cívic que promoguen la formació integral de l'alumnat i la consolidació dels aprenentatges formals i no formals realitzats, així com de les competències associades a aquests.
Està comissió serà la encarregada de gestionar la informació i presentar al Consell Escolar la tria d'empreses de menjador. Igualment tindrà la competència de resoldre i sancionar les expulsions del corresponents alumnes en sintonia amb el Pla Anual de Menjador i el Projecte Educatiu del Menjador.
7. Si fora el cas i segons les necessitats, la programació de les activitats dissenyades per les diferents comissions serà presentada per a la valoració i l'aprovació del consell escolar de centre, de manera que figure en el pla d'actuació per a la millora, se n'avaluen els resultats de les activitats en la memòria final de curs i quede constància formal en la secretaria del centre a l'efecte de participació del professorat.

Secció segona **El claustre de professorat**

Article 21. Claustre de professorat

1. El claustre de professorat és l'òrgan propi de participació del professorat en el govern del centre, i té la responsabilitat de planificar, coordinar, informar i, si escau, decidir sobre els aspectes educatius i acadèmics del centre.
2. El claustre de professorat serà presidit per la persona titular de la direcció del centre i estarà integrat per la totalitat del professorat que preste servei en aquest centre.
3. El personal dels equips d'orientació educativa i psicopedagògics de zona podran participar en els claustres dels centres on exerceixen la seua funció a instància de la direcció del centre.
4. Als centres que disposen de personal no docent especialitzat de suport a la inclusió, aquest personal podrà participar en el claustre, amb veu però sense vot.

Article 22. Competències del claustre de professorat

El claustre de professorat, sense menyscar dels principis generals previstos en la normativa vigent, tindrà les competències següents:

- a) Formular a l'equip directiu i al consell escolar propostes per a l'elaboració dels projectes i normes del centre (projecte educatiu, projecte de gestió, normes d'organització i funcionament, programació general anual, i tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa).
- b) Establir els criteris per a l'elaboració de la concreció dels currículums i del pla d'actuació per a la millora.
- c) Establir els criteris pedagògics per a l'assignació i coordinació de les tutories.
- d) Aprovar i avaluar la concreció del currículum, els aspectes pedagògics dels projectes i el pla d'actuació per a la millora; decidir les seues possibles modificacions, tenint en compte el que s'estableix en el projecte educatiu de centre i en les avaluacions realitzades.
- e) Informar la programació general anual i la memòria final de curs abans de la seua presentació al consell escolar.
- f) Aprovar la planificació general de les sessions d'avaluació i qualificació dins del marc normatiu, així com el calendari d'avaluacions, analitzar i valorar l'evolució del rendiment escolar general del centre a través dels resultats de les avaluacions i elevar informes al consell escolar amb les propostes de millora.
- g) Fixar els criteris referents a l'atenció a la diversitat, orientació, tutoria, avaluació i recuperació de l'alumnat dins el marc normatiu, així com els criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat i del professorat, i per a la constitució de grups d'alumnat.
- h) Proposar mesures i iniciatives que afavorisquen la convivència, la igualtat entre dones i homes i la resolució pacífica de conflictes al centre docent.
- i) Conèixer, en els termes que establisca el centre, la resolució de conflictes disciplinaris i la imposició de sancions.
- j) Proposar mesures i iniciatives que fomenten la col·laboració de les famílies per a la millora del rendiment acadèmic de l'alumnat, el control de l'absentisme i la millora de la convivència.
- k) Emetre informe sobre les normes d'organització i funcionament del centre docent abans de la seua presentació al consell escolar.
- l) Analitzar i valorar el funcionament general del centre i els resultats de les avaluacions internes i externes en les quals participe el centre.
- m) Realitzar el seguiment i avaluar l'acompliment dels diferents protocols d'actuació definits per la conselleria competent en matèria d'educació.
- n) Promoure i aprovar iniciatives en l'àmbit de la inclusió, la investigació i la innovació, el foment de la lectura, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, la formació del professorat del centre i la participació de la comunitat educativa i d'agents comunitaris.
- o) Conèixer les candidatures a la direcció del centre i els projectes de direcció presentats.
- p) Triar el professorat que represente el claustre en el consell escolar del centre i participar en la selecció del director o de la directora en els termes establits en la normativa específica d'aquesta matèria.
- q) Conèixer les relacions del centre docent amb altres institucions del seu entorn.
- r) Conèixer i establir propostes per a la dinamització de les relacions del centre docent amb altres institucions del seu entorn.
- s) Promoure iniciatives i actuacions que propicien la participació i relació amb els altres sectors de la comunitat educativa i les seues organitzacions.
- t) Fomentar la participació del professorat del centre en el programa anual de formació, en les convocatòries i activitats anuals de l'òrgan competent en formació del professorat i en els projectes d'investigació i innovació educativa, així com en aquells equips de treball que es pogueren constituir.
- u) Conèixer el programa anual de formació del professorat del centre d'acord amb la proposta de la comissió de coordinació pedagògica i la participació del centre en les convocatòries de formació del professorat i innovació educativa.
- v) Participar activament per tal d'aconseguir un adequat grau d'integració de les tecnologies de la informació i la comunicació al centre, de manera que es respecte sempre la normativa vigent en matèria TIC i de protecció de dades.
- w) Elaborar propostes i informes, a iniciativa pròpia, a petició de la direcció del centre o a petició de l'Administració educativa, sobre el funcionament del centre.
- x) Formular propostes d'actuacions relacionades amb la conservació del medi ambient i el desenvolupament sostenible, en referència al consum adequat d'aigua i energia, al tractament dels residus i a la utilització de materials reciclables o reutilitzables.
- y) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 23. Règim de funcionament del claustre de professorat

1. El claustre de professorat es reunirà, com a mínim, una vegada al trimestre i sempre que el convoque la direcció del centre, per pròpia iniciativa o a sol·licitud de, com a mínim, un terç dels seus components. En tot cas, serà preceptiva, a més, una reunió a principi de curs i una altra al final de curs.
2. L'anunci de la convocatòria es notificarà a tots els membres del claustre per qualsevol mitjà que assegure la recepció de l'anunci. Així mateix, es publicarà la convocatòria en un lloc visible de la sala de professorat.
3. Per a les reunions ordinàries, la direcció del centre convocarà els membres del claustre de professorat amb una antelació mínima de quaranta-huit hores. Així mateix, i amb la mateixa antelació, posarà a la disposició dels membres, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics oferits per la Generalitat, la documentació que serà objecte de debat i, si escau, aprovació.
4. No podrà ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figure en l'ordre del dia, llevat que estiguen presents tots els membres del claustre i siga declarada la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria dels membres presents.
5. Es podran realitzar convocatòries extraordinàries, amb una antelació mínima de vint-i-quatre hores, quan la naturalesa dels assumptes que hagen de tractar-se així ho aconselle.
6. L'assistència a les sessions del claustre de professorat és obligatòria per a tots els seus membres.

7. El professorat que es trobe gaudint de permisos o llicències reglamentaris, o en situació d'incapacitat temporal, té dret a participar en el claustre i, per tant, té dret a ser convocat a les reunions que corresponguen, encara que la seua absència estiga justificada. Quan, per permís, llicència o incapacitat temporal, algun membre no puga assistir-hi, no podrà delegar el seu vot.
8. El règim jurídic del claustre de professorat s'ajustarà al que s'estableix en la normativa bàsica reguladora dels òrgans col·legiats de les distintes administracions públiques, en aquest decret i en la seua normativa de desplegament, i el seu funcionament, en allò que no preveja aquesta normativa, es regirà per les pròpies normes d'organització i funcionament del centre, sempre que no vagen en contra de les disposicions anteriorment esmentades.
9. Per a la vàlida constitució del claustre, a l'efecte de la celebració de sessions, deliberacions i presa d'acords, es requerirà la presència de la persona titular de la direcció del centre i, si escau, de la secretaria, o de les persones que les substituïsquen, i la meitat més un dels seus membres amb dret a vot.
10. Els acords seran aprovats per majoria dels membres presents, que podran formular el seu vot particular expressat verbalment durant la sessió de claustre i recollit formalment per la secretària o el secretari del centre en l'acta de la sessió corresponent amb el sentit del vot i els motius que el justifiquen.
11. El professorat que forme part de l'equip directiu del centre no podrà abstenir-se'n les votacions corresponents a aquest òrgan col·legiat, excepte quan li siga aplicable qualsevol dels motius d'abstenció regulats en la Llei 40/2015.
12. De cada sessió que realitze el claustre, la secretària o secretari n'estendrà acta, la qual especificarà necessàriament els assistents, l'ordre del dia de la reunió, les circumstàncies de lloc i temps en què s'ha realitzat, els punts principals de les deliberacions així com el contingut dels acords adoptats.
13. Les actes es transcriuran en el llibre d'actes, on s'anotaran totes aquestes per ordre de dates i de manera successiva, sense deixar espais en blanc. El llibre d'actes, si escau, serà diligenciat per la directora o el director.
14. En l'acta figurarà, a sol·licitud de les persones membres del claustre, el vot contrari a l'acord adoptat, el sentit del seu vot favorable o la seua abstenció. Així mateix, qualsevol membre té dret a sol·licitar la transcripció íntegra de la seua intervenció o proposta, sempre que es referisca a algun dels punts de l'ordre del dia i aporte, en l'acte, o en el termini de quaranta-huit hores, el text que es corresponga fidelment amb la seua intervenció, que es farà així constar en l'acta, o s'unirà en còpia a aquesta.
15. Abans de l'aprovació de l'acta, aquesta es posarà en coneixement dels membres del claustre per qualsevol mitjà que determine la direcció del centre.
16. L'acta de cada sessió podrà aprovar-se en la mateixa reunió o en la immediata següent, i serà signada per la secretària o secretari del claustre, amb el vistiplau de la directora o director, per mitjans físics o electrònics. En el cas de ser electrònics, i en la mesura en què les eines informàtiques proporcionades per la Generalitat no permeten la doble signatura, serà suficient amb la signatura digital de la persona titular de la secretaria. La secretària o secretari podrà emetre una certificació sobre els acords específics que s'hi hagen adoptat, sense perjudici de la posterior aprovació de l'acta. En les certificacions d'acords adoptats emeses amb anterioritat a l'aprovació de l'acta, es farà constar expressament aquesta circumstància. La certificació sol·licitada per un membre del claustre serà expedida per la persona titular de la secretaria en el termini que establisca la direcció del centre. En l'emissió d'aquesta certificació, la secretària o secretari vetlarà per garantir la protecció de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment del seu honor i intimitat personal i familiar.

Títol II Òrgans de coordinació docent

Capítol I Disposicions generals

Article 24. Òrgans de coordinació docent

1. Correspon a la conselleria competent en matèria d'educació regular el funcionament dels òrgans de coordinació docent i potenciar els equips docents del professorat que imparteix docència en el mateix curs, així com la col·laboració i el treball en equip del professorat que imparteix docència a un mateix grup.
2. Als centres que imparteixen Educació Infantil o Educació Primària, es constituïran els següents òrgans de coordinació docent:
 - a) Comissió de coordinació pedagògica.
 - b) Equips docents i equips de cicle.
 - c) Tutoria.
 - d) Altres figures de coordinació que puguin ser determinades per la conselleria competent en matèria d'educació, amb caràcter general o de forma particular per a algun centre.
3. Els centres disposaran d'un nombre global d'hores lectives setmanals perquè les persones que coordinen els equips docents i els equips de cicle i les altres figures de coordinació desenvolupen les seues funcions. Aquest nombre es determinarà per la conselleria competent en matèria d'educació i tindrà en compte les unitats que tinga en funcionament el centre educatiu així com altres característiques singulars.
4. L'assignació de les hores setmanals lectives per al desenvolupament d'aquestes funcions es realitzarà una vegada estiguen cobertes les necessitats de docència de totes les àrees i nivells del centre, i es tindrà en compte tot el personal docent destinat al centre amb les habilitacions que posseïska.
5. La direcció del centre, en l'exercici de les seues competències, oït el claustre, disposarà d'autonomia per a distribuir entre les persones designades per a realitzar aquestes funcions el nombre total d'hores que s'assignen al centre per a la coordinació docent.

Capítol II Comissió de coordinació pedagògica

Article 25. La comissió de coordinació pedagògica

1. La comissió de coordinació pedagògica és l'òrgan responsable de coordinar, de manera habitual i permanent, els assumptes relacionats amb les actuacions pedagògiques, el desenvolupament dels programes educatius i la seua avaluació.
2. A les escoles infantils de segon cicle, als col·legis d'Educació Primària i als col·legis d'Educació Infantil i Primària amb 9 unitats o més, la comissió de coordinació pedagògica estarà integrada, com a mínim, per la directora o director, que serà la presidenta o president; la cap o el cap d'estudis, les coordinadores o els coordinadors dels equips docents i de cicle, un o una membre del personal docent especialitzat de suport a la inclusió i la persona orientadora del servei psicopedagògic escolar o del gabinet psicopedagògic municipal. En l'exercici de la seua autonomia, la direcció del centre podrà nomenar altres persones com a integrants d'aquesta comissió.
3. Actuarà com a secretari o secretària de la comissió la persona que designe la direcció del centre d'entre els seus membres a proposta de la comissió.
4. La comissió podrà incorporar altres membres del claustre per a realitzar les tasques previstes en l'àmbit de les seues atribucions.
5. El calendari de reunions i el programa d'activitats de la comissió de coordinació pedagògica s'inclourà en la programació general anual.
6. Les reunions de la comissió esmentada seran convocades pel president o presidenta de la comissió i l'assistència a aquestes serà obligatòria per a tots els seus membres.

Article 26. Atribucions de la comissió de coordinació pedagògica

La comissió de coordinació pedagògica tindrà les atribucions següents:

- a) Analitzar, des del punt de vista educatiu, el context cultural i sociolingüístic del centre a fi de proposar a l'equip directiu el projecte lingüístic de centre.
- b) Establir les directrius per a l'elaboració i revisió de les programacions i comprovar-ne el compliment.
- c) Elaborar la proposta d'organització de l'orientació educativa i de l'acció tutorial.
- d) Elaborar la proposta dels criteris i els procediments previstos per a realitzar les adaptacions curriculars significatives a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- e) Fer la proposta de criteris per a l'organització dels suports personals per a la inclusió de l'alumnat.
- f) Coordinar l'organització i implementació de les mesures de resposta per a la inclusió.
- g) Assegurar la coherència entre el projecte educatiu i els diferents projectes, plans, programes i actuacions desenvolupats pel centre.
- h) Vetlar pel compliment i la posterior avaluació del projecte educatiu de centre, de les programacions didàctiques i, en general, de la pràctica docent del centre.
- i) Establir els aspectes generals que s'han de tractar en les reunions de coordinació amb les famílies per part del professorat que exerceix la tutoria.
- j) Proposar al claustre la planificació de les sessions d'avaluació, d'acord amb les decisions incloses en el projecte educatiu de centre.
- k) Proposar a l'equip directiu la distribució dels recursos del centre.
- l) Promoure activitats de formació i perfeccionament del professorat.
- m) Promoure la utilització integrada de les tecnologies de la informació i les comunicacions al centre.
- n) Fomentar l'avaluació de totes les activitats, plans, programes i projectes del centre, i impulsar i proposar actuacions d'autoavaluació i millora.
- o) Vetlar per la coherència en l'elecció de llibres o materials curriculars i la seua relació amb el projecte educatiu de centre.
- p) Col·laborar en el desenvolupament d'activitats de foment de la lectura.
- q) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Capítol III **Equips docents i equips de cicle**

Article 27. Equips docents i equips de cicle

1. Als centres que impartisquen el segon cicle d'Educació Infantil, hi haurà un equip de cicle d'Educació Infantil, que actuarà com a òrgan de coordinació docent. Aquest equip agruparà tot el professorat que impartisca docència en el segon cicle d'Educació Infantil. L'equip de cicle estarà dirigit per una coordinadora o coordinador, que haurà de ser personal del cos de mestres que impartisca docència en el cicle.
2. En l'Educació Primària, actuaran com a òrgan de coordinació docent els equips docents. Els claustres, en l'exercici de la seua autonomia, han de determinar en la programació general anual el nombre d'equips docents dins de l'etapa d'acord amb el model que millor responga a les seues necessitats organitzatives i que garantisca el compliment de les seues funcions.
3. Cada equip docent o de cicle serà coordinat per un membre de l'equip, designat per la direcció del centre, oït l'equip, entre el personal que en forme part, i preferentment amb destinació definitiva al centre.
4. Els equips docents en Educació Primària i els equips de cicle en Educació Infantil actuaran sota la supervisió de la direcció d'estudis.
5. L'assistència a les reunions dels equips de cicle en Educació Infantil i dels equips docents en Educació Primària serà obligatòria per a tots els membres que els integren.

Article 28. Funcions dels equips docents i dels equips de cicle

Són funcions dels equips docents i dels equips de cicle les següents:

- a) Formular propostes a l'equip directiu, a la comissió de coordinació pedagògica i al claustre de professorat, relatives a l'elaboració i modificació del projecte educatiu de centre i del pla d'actuació per a la millora.
- b) Elaborar la proposta pedagògica d'Educació Infantil i les programacions didàctiques de cada nivell de l'Educació Primària, d'acord amb les directrius de la comissió de coordinació pedagògica i sota la supervisió de la direcció d'estudis.

- c) Dur a terme les estratègies de detecció i intervenció amb l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu, segons les directrius emanades de la comissió de coordinació pedagògica.
- d) Realitzar les adaptacions curriculars significatives per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, després de ser avaluat pel servei psicopedagògic escolar o gabinet autoritzat, que ha de participar també directament en la seua elaboració i redacció, de manera coordinada amb la persona que exercisca la tutoria d'aquest alumnat.
- e) Proposar activitats de formació que promoguen l'actualització didàctica del professorat i el treball col·laboratiu entre el professorat de l'equip i la resta del claustre, d'acord amb el projecte educatiu de centre.
- f) Col·laborar en l'organització i desenvolupament de qualsevol activitat de centre aprovada en la programació general anual.
- g) Col·laborar amb la secretària o secretari en l'elaboració i actualització de l'inventari, així com proposar-li l'adquisició de material i d'equipament per al cicle o equip docent.
- h) Coordinar-se amb els equips docents de la mateixa etapa o de diferents etapes educatives, amb la finalitat de facilitar una adequada transició entre els diferents cicles i etapes.
- i) Desenvolupar les actuacions encomanades als equips docents en els diferents plans i projectes desenvolupats pel centre.
- j) Proposar la informació que s'ha de transmetre a les mares, pares o representants legals sobre els criteris d'avaluació i promoció.
- k) Participar en el desenvolupament del pla d'igualtat i convivència.
- l) Adoptar criteris metodològics comuns per a facilitar la coherència del procés d'ensenyament i aprenentatge amb tot l'alumnat.
- m) Elaborar al final de curs una memòria en la qual s'avalua el desenvolupament de la programació, la pràctica docent, les activitats desenvolupades, els resultats obtinguts i el pla d'actuació per a la millora.
- n) Realitzar propostes d'activitats extraescolars i complementàries per a l'alumnat.
- o) Elaborar propostes d'actuació i participar de manera activa al web del centre, per tal de crear una eina de comunicació àgil i actualitzada.
- p) Realitzar propostes per reduir la càrrega de treball que l'alumnat ha de realitzar a casa, de manera que no perjudique el dret de l'alumnat a l'oci, a l'esport i a la participació en la vida social i familiar.
- q) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 29. Coordinació dels equips docents i dels equips de cicle

1. Les persones que exerceixen la coordinació dels equips docents i de cicle tindran les funcions següents:

- a) Coordinar les activitats acadèmiques de l'equip, atenent l'especificitat dels diferents àmbits d'experiència o àrees que s'imparteixen.
 - b) Representar l'equip que coordina en la comissió de coordinació pedagògica a la qual traslladarà les propostes del professorat que l'integra. Així mateix, traslladarà als membres de l'equip la informació i directrius d'actuació que emanen de la comissió.
 - c) Coordinar l'elaboració de les programacions didàctiques, així com l'elaboració de la memòria de final de curs.
 - d) Coordinar l'avaluació de la pràctica docent de l'equip i dels projectes i activitats que desenvolupen.
 - e) Convocar i presidir les reunions de l'equip docent i de l'equip de cicle, i organitzar el calendari de les reunions, el qual s'inclourà en la programació general anual, i estendre acta d'aquestes.
 - f) Coordinar l'adquisició i distribució dels recursos didàctics.
 - g) Coordinar el desenvolupament de les activitats complementàries i extraescolars que figuren en la programació general anual.
 - h) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.
2. Les persones coordinadores exerciran les seues funcions durant un curs acadèmic i se'ls podrà prorrogar aquesta coordinació anualment, sempre que continuen formant part de l'equip.
3. Les persones que exercisquen la coordinació dels equips podran renunciar per una causa justificada, la qual haurà de ser acceptada per la direcció del centre. Així mateix, podran ser destituïdes per la direcció del centre a proposta raonada de la majoria dels components de l'equip i amb la prèvia audiència a la persona interessada.

Capítol IV **Tutoria**

Article 30. Tutoria

- 1. La finalitat de l'acció tutorial és contribuir, juntament amb les famílies, al desenvolupament personal i social de l'alumnat, tant en l'àmbit acadèmic com en el personal i social, i realitzar el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part de tot el professorat.
- 2. La tutoria i l'orientació de l'alumnat formarà part de la funció docent. Cada grup d'alumnat tindrà una tutora o un tutor. Podrà ser tutora o tutor qui impartisca diverses àrees del currículum en el mateix grup.
- 3. La tutora o el tutor serà designat per la direcció del centre, a proposta de la direcció d'estudis, d'acord amb els criteris pedagògics establits amb caràcter previ pel claustre. En tot cas, la direcció del centre decidirà, amb criteris pedagògics, l'assignació de les tutories per tal de donar la millor resposta educativa a l'alumnat del centre.
- 4. En primer d'Educació Primària, les persones que exercisquen la tutoria seran, sempre que siga possible, mestres amb destinació definitiva al centre. Excepcionalment, la direcció del centre podrà designar mestres sense destinació definitiva al centre i ho comunicarà, mitjançant una proposta raonada, a la inspecció d'educació.
- 5. La direcció d'estudis coordinarà l'acció tutorial. En aquest sentit, la direcció d'estudis convocarà les reunions periòdiques que siguen necessàries durant el curs, així com les requerides per al desenvolupament adequat d'aquesta funció.
- 6. L'acció tutorial podrà complementar-se mitjançant la utilització de plataformes electròniques que proporcione la Generalitat o que siguen degudament autoritzades.

Article 31. Funcions de les persones que exerceixen la tutoria

1. Les funcions de les persones que exercisquen la tutoria són les següents:

- a) Participar en el desenvolupament de l'acció tutorial sota la coordinació de la direcció d'estudis.
 - b) Dur a terme les actuacions establides en el projecte educatiu de centre i en el pla d'actuació per a la millora respecte de la tutoria.
 - c) Vetlar pels processos educatius de l'alumnat i promoure la implicació en el seu procés educatiu.
 - d) Vetlar per la convivència del grup d'alumnat i la seua participació en les activitats del centre.
 - e) Coordinar el professorat i la resta de professionals que intervenen en el seu grup respecte del procés educatiu de l'alumnat.
 - f) Orientar l'alumnat en el seu procés educatiu.
 - g) Facilitar la inclusió de l'alumnat i fomentar-hi el desenvolupament d'actituds participatives i positives que consoliden les bones relacions del grup.
 - h) Coordinar el procés d'avaluació de l'alumnat del seu grup i, al final de cada curs de l'Educació Primària, adoptar la decisió que siga procedent sobre la promoció de l'alumnat, de manera col·legiada, amb l'equip docent.
 - i) Coordinar l'equip docent en la planificació, desenvolupament i avaluació de les mesures de resposta a la inclusió proposades per a l'alumnat del seu grup-classe, com a conseqüència de l'avaluació del procés educatiu i aprenentatge de l'alumnat.
 - j) Elaborar i desenvolupar, en coordinació amb el personal professional del servei psicopedagògic escolar i amb la mestra o mestre de pedagogia terapèutica, les adaptacions curriculars (significatives i no significatives) i les mesures d'intervenció educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i coordinar el desenvolupament i avaluació dels plans d'actuació personalitzats.
 - k) Informar les mares, pares o representants legals, el professorat i l'alumnat del grup, pels mitjans, preferentment telemàtics, que l'Administració pose al seu abast, de tot allò que els concernisca en relació amb les activitats docents i amb el procés educatiu del seu alumnat.
 - l) Ajudar a resoldre les demandes i inquietuds de l'alumnat i mediar davant de la resta del professorat i l'equip directiu.
 - m) Facilitar a les mares, pares o representants legals l'exercici del dret i del deure de participar i implicar-se en el procés educatiu dels fills i filles.
 - n) Fomentar la cooperació educativa entre el professorat i les mares, pares o representants legals de l'alumnat.
 - o) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.
2. La tutora o tutor informará l'inici de curs a les mares, pares o representants legals de l'alumnat sobre els criteris d'avaluació, qualificació i promoció de l'alumnat.
3. La tutora o el tutor informará per escrit o pels mitjans telemàtics que l'Administració pose al seu abast, després de cada sessió d'avaluació, les mares, pares o representants legals de l'alumnat sobre el procés educatiu d'aquest.
4. La direcció del centre garantirà una trobada trimestral de la tutora o tutor de grup amb les mares, pares o representants legals de l'alumnat. A petició de les mares, pares o representants legals, i per altres motius que ho aconsellen, la direcció del centre facilitarà una trobada entre aquests i la tutora o el tutor del grup. En aquestes trobades podrà participar, si s'escau, el professorat que imparteix docència al grup.
5. Les tutores i tutors tindran a la seua disposició l'assessorament del servei psicopedagògic escolar o gabinet psicopedagògic autoritzat, per a l'organització de l'acció tutorial i en col·laboració amb la coordinadora o coordinador d'equip docent o d'equip de cicle, sota la coordinació de la direcció d'estudis.

Capítol V

Altres figures de coordinació

Article 32. Altres figures de coordinació

1. Als centres públics dependents de la Generalitat que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil de segon cicle i/o d'Educació Primària hi haurà, almenys, les següents figures de coordinació:
 - a) Coordinadora o coordinador TIC.
 - b) Coordinadora o coordinador de formació.
 - c) Coordinadora o coordinador d'igualtat i convivència.
 - d) Coordinadora o coordinador del programa de reutilització de llibres i materials curriculars.
 - e) Aquelles altres que es determinen per la conselleria competent en matèria d'educació.
2. La persona que exercisca alguna d'aquestes coordinacions podrà renunciar per una causa justificada, la qual haurà de ser acceptada per la direcció del centre. Així mateix, podrà ser destituïda per la direcció a proposta raonada de la majoria de les persones components del claustre i amb la prèvia audiència a la persona interessada.
3. Les persones coordinadores enumerades anteriorment participaran en les activitats de formació específica que es programen des de l'òrgan competent en formació del professorat.
4. Amb la finalitat d'afavorir l'autonomia dels centres, la direcció del centre, oït el claustre i el consell escolar, podrà assignar a determinat personal docent del centre la realització d'altres tasques necessàries per a l'organització i el bon funcionament del centre d'acord amb els criteris establits pel claustre de professorat, i a proposta de la direcció d'estudis. En aquest sentit, les hores de dedicació d'aquest personal per a dedicar-se a les tasques anteriors podran anar a càrrec del nombre global d'hores lectives setmanals establert en l'apartat 3 de l'article 34 d'aquest decret.
5. L'òrgan competent en matèria de formació del professorat programarà activitats de formació per a aquelles altres coordinacions que pugui establir l'Administració educativa.

Article 33. Coordinadora o coordinador de les tecnologies de la informació i comunicació

1. La direcció del centre designarà la coordinadora o coordinador de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC), entre el professorat del claustre, preferentment entre els membres amb destinació definitiva al centre educatiu i amb formació i experiència en l'ús de les TIC, a proposta de la direcció d'estudis i oït el claustre.

2. Les funcions de la coordinadora o coordinador de TIC seran:

- a) Coordinar l'ús de l'aula o aules d'informàtica del centre.
- b) Vetlar pel manteniment del material informàtic.
- c) Exercir la interlocució amb el Suport i Assistència Informàtica (SAI), així com amb l'Administració, en els temes relatius a les TIC.
- d) Gestionar dins de l'aplicació d'inventari TIC proporcionada per l'Administració, el maquinari i el programari de què disposa el centre, i responsabilitzar-se que estiga localitzat i disponible.
- e) Col·laborar en la confecció de l'inventari del material informàtic no inclòs en l'aplicació d'inventari TIC.
- f) Promoure i assessorar el claustre en la integració de les TIC en la tasca docent i la seua incorporació a la planificació didàctica i projectes d'innovació.
- g) Assessorar en matèria informàtica la resta del professorat i informar de les activitats que es duguen a terme en l'aula o aules d'informàtica.
- h) Conèixer i promoure l'ús de les aplicacions de gestió acadèmica, administrativa i de comunicació que l'Administració pose a l'abast dels centres educatius, i assessorar la comunitat educativa sobre l'ús d'aquestes.
- i) Conèixer la normativa i ordenació reguladora de l'ús de les TIC al centre i assessorar la comunitat educativa sobre aquestes.
- j) Col·laborar en el disseny del programa anual de formació del centre assessorant el claustre, i, específicament, la figura de la coordinació de formació, per a realitzar l'anàlisi de les necessitats formatives del claustre quant a l'àmbit TIC.
- k) Assessorar la secretaria del centre en la seua funció d'atendre i difondre els requisits normatius perquè el centre complisca la normativa vigent en protecció de dades en els procediments administratius, i en la manera de compartir informació mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació.
- l) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 34. Coordinadora o coordinador de formació

- 1. La direcció del centre designarà una persona responsable de la coordinació de la formació del professorat del centre entre el professorat del claustre, preferentment entre els membres amb formació en aquest àmbit de treball i destinació definitiva al centre educatiu, a proposta de la direcció d'estudis i oït el claustre.
- 2. Les funcions de la coordinadora o coordinador de formació són:
 - a) Detectar les necessitats de formació del claustre, tant en l'àmbit del projecte educatiu de centre i del pla d'actuació per a la millora com en l'àmbit de les necessitats individuals del professorat.
 - b) Coordinar la formació del professorat dins del pla anual de formació permanent del professorat.
 - c) Redactar la proposta del programa anual de formació del centre sobre la base de les necessitats detectades, de les recomanacions dels coordinadors de cicle i d'equips docents, de les línies estratègiques generals del pla anual de formació permanent del professorat i de l'avaluació del disseny i execució del programa anual de cursos anteriors.
 - d) Coordinar amb el centre de formació, innovació i recursos per al professorat de referència les actuacions necessàries per a la posada en marxa i seguiment d'aquelles activitats de formació en l'àmbit del centre, que hagen sigut aprovades per l'Administració.
 - e) Col·laborar amb l'equip directiu en l'avaluació de la realització del programa anual de formació proposat pel centre, tant en la seua execució com en la millora dels resultats de l'alumnat.
 - f) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Article 35. Coordinadora o coordinador d'igualtat i convivència

- 1. La direcció del centre designarà una persona responsable de la coordinació d'igualtat i convivència entre el professorat del claustre, preferentment entre els membres amb formació en aquest àmbit de treball i destinació definitiva al centre educatiu, a proposta de la direcció d'estudis i oït el claustre.
- 2. Les funcions de la coordinadora o coordinador d'igualtat i convivència són:
 - a) Coordinar les actuacions d'igualtat entre homes i dones referides en la Resolució de les Corts Valencianes núm. 98/IX, de 9 de desembre de 2015, i seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat impulsats per la Generalitat que siguen aplicables.
 - b) Coordinar les actuacions específiques en els centres educatius establides en l'article 24 de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, per a garantir que totes les persones que conformen la comunitat educativa puguem exercir els drets fonamentals que empara la legislació autonòmica, estatal i internacional.
 - c) Col·laborar amb la direcció del centre i amb la comissió de coordinació pedagògica en l'elaboració, desplegament i avaluació del pla d'igualtat i convivència del centre, tal com estableix la normativa vigent.
 - d) Coordinar les actuacions previstes en el pla d'igualtat i convivència.
 - e) Formar part de la comissió d'inclusió, igualtat i convivència del consell escolar del centre.
 - f) Treballar conjuntament amb la persona coordinadora de formació del centre en la confecció del pla de formació del centre en matèria d'igualtat i convivència.
 - g) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.
- 3. La direcció del centre prendrà les mesures necessàries perquè aquestes funcions es realitzen amb la col·laboració i l'assessorament de l'equip d'orientació educativa i psicopedagògica.

Article 36. Coordinadora o coordinador del programa de reutilització de llibres i materials curriculars

- 1. La direcció del centre designarà una persona responsable d'aquesta coordinació del programa de reutilització de llibres i materials curriculars del centre, entre el professorat del claustre, preferentment entre els membres amb formació en aquest àmbit de treball i destinació definitiva al centre educatiu, a proposta de la direcció d'estudis i oït el claustre.
- 2. Les funcions de la coordinadora o coordinador d'aquest programa són:
 - a) Vetlar pel bon funcionament del programa de reutilització de llibres i materials curriculars i supervisar-ne el desenvolupament.

- b) Col·laborar amb la direcció del centre en la implantació, la planificació i la gestió del banc de llibres.
- c) Coordinar les actuacions per a la creació del banc de llibres de text i materials curriculars, així com promoure i fomentar l'interés i la cooperació de tota la comunitat educativa.
- d) Liderar pedagògicament el programa de reutilització de materials curriculars, perquè passe a ser un projecte educatiu assumit pel centre.
- e) Planificar les fases per a la implantació i la sostenibilitat del programa.
- f) Facilitar la informació requerida a la conselleria competent en matèria d'educació.
- g) Facilitar a la resta de la comunitat escolar les informacions referents al funcionament del programa.
- h) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

Títol III Participació i col·laboració social

Capítol I Participació de les associacions de mares i pares de l'alumnat en l'organització i funcionament del centre

Article 37. Consideracions generals

1. Als centres públics dependents de la Generalitat que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària podran constituir-se associacions de mares i pares de l'alumnat d'acord amb el que s'estableix en la normativa que regula la participació, i les funcions i atribucions de les associacions de mares i pares de l'alumnat de centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana i de les seues federacions i confederacions.
2. Aquestes associacions tindran dret a fer arribar les seues propostes al consell escolar i a la direcció del centre, i a participar així en l'elaboració del projecte educatiu, del projecte de gestió, de les normes d'organització i funcionament, de la programació general anual, de la memòria final de curs i de tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa, que estaran a la seua disposició a la secretaria del centre i dels quals rebran un exemplar preferentment per mitjans electrònics o telemàtics.
3. Les associacions de mares i pares de l'alumnat podran utilitzar per a les activitats que els són pròpies, els locals, dependències i mitjans del centre, sempre que el consell escolar del centre considere que no interfereixen en el desenvolupament normal de les activitats previstes en la programació general anual. Seran responsables de fer-ne un bon ús.
4. El procediment per a la designació i substitució de la persona que represente en el consell escolar a l'associació de mares i pares de l'alumnat amb major representativitat, serà l'establert en la norma que regule el procés electoral per a la renovació i constitució dels consells escolars dels centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana, sostinguts amb fons públics.
5. Les associacions hauran de presentar, si escau, en el termini establert per l'Administració educativa en les instruccions d'organització i funcionament de cada curs escolar, el seu pla d'activitats extraescolars i complementàries dirigides a l'alumnat per a sotmetre'l a l'aprovació del consell escolar en relació amb la seua concordança amb el projecte educatiu de centre. Aquest pla fomentarà la col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa per al seu bon funcionament mitjançant la proposta d'activitats, programes o serveis que milloren la convivència i que responguen a les necessitats del centre. Així mateix, podran formar part dels òrgans de participació i col·laboració que s'establisquen en les normes d'organització i funcionament del centre.
6. Aquestes associacions desenvoluparan les activitats, programes o serveis que hagen dissenyat en el marc del projecte educatiu de centre i han de respectar l'organització i funcionament del centre, així com presentar una memòria de les accions realitzades que s'ha d'incorporar a la memòria anual del centre.

Article 38. Participació de la presidència de les associacions de mares i pares de l'alumnat

La presidència, en qualitat de representant de les associacions de mares i pares de l'alumnat, com a òrgan de l'entitat per a la participació i col·laboració en el funcionament del centre, treballarà de manera coordinada amb l'equip directiu d'aquest. En aquest sentit podrà:

- a) Col·laborar amb l'equip directiu per al bon funcionament del centre.
- b) Presentar al consell escolar propostes per a facilitar i fomentar la participació coordinada de tota l'activitat educativa en la vida del centre.
- c) Participar, segons determine la direcció del centre, amb l'informe previ del claustre i el consell escolar, en els procediments d'avaluació de les diferents activitats i projectes del centre i col·laborar en les avaluacions externes del seu funcionament.
- d) Proposar a la comunitat educativa actuacions que afavorisquen les relacions entre els diferents col·lectius que la integren i que milloren la convivència al centre.
- e) Facilitar l'execució coordinada de les decisions del consell escolar en l'àmbit de la seua responsabilitat.
- f) Elaborar propostes en relació amb el projecte educatiu, projecte de gestió, normes d'organització i funcionament, programació general anual, memòria final de curs i a tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa.
- g) Proposar criteris per a l'elaboració del projecte de pressupost anual del centre.

Article 39. Participació de la junta directiva de les associacions de mares i pares de l'alumnat

La junta directiva de les associacions de mares i pares de l'alumnat es regirà, en el seu funcionament intern, elecció i durada del seu mandat, pel que establisquen els seus estatuts i les disposicions legals vigents. Com a òrgan de l'entitat per a la participació i col·laboració en el funcionament del centre podrà:

- a) Elevar al consell escolar una proposta per a l'elaboració del projecte educatiu, projecte de gestió, normes d'organització i funcionament, programació general anual, memòria final de curs i tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa.

- b) Informar el consell escolar d'aquells aspectes del funcionament del centre que considere oportú.
- c) Informar les mares, pares o representants legals de l'alumnat de les activitats que estiga desenvolupant.
- d) Rebre informació del consell escolar sobre els temes tractats en aquest, així com rebre l'ordre del dia de les convocatòries de les seues reunions, a fi de l'elaboració, si escau, de propostes.
- e) Elaborar informes per al consell escolar a iniciativa pròpia o a petició d'aquest.
- f) Elaborar propostes de modificació de les normes d'organització i funcionament del centre.
- g) Rebre un exemplar del projecte educatiu, projecte de gestió, normes d'organització i funcionament, programació general anual, memòria final de curs i tots aquells plans i programes que determine l'Administració educativa i, si escau, de les seues modificacions, preferentment en format electrònic o telemàtic.
- h) Fomentar la col·laboració entre les famílies, l'alumnat i el professorat del centre per a contribuir al bon funcionament d'aquest.
- i) Participar, segons determine la direcció del centre, amb l'informe previ del claustre i el consell escolar, en els procediments d'avaluació de les diferents activitats i projectes del centre i col·laborar en les avaluacions externes del seu funcionament.
- j) Conèixer els resultats acadèmics globals i dels diferents grups de l'alumnat del centre i la valoració que d'aquests realitza el consell escolar.
- k) Rebre informació sobre els llibres de text i els materials didàctics adoptats pel centre.
- l) Utilitzar les instal·lacions del centre en els termes que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.
- m) Formular propostes per a la realització d'activitats complementàries i extraescolars que, en cas de ser acceptades, hauran de figurar en la programació general anual.

Capítol II

Altres col·laboracions

Article 40. Participació de l'alumnat

La direcció del centre, amb l'informe previ del claustre i el consell escolar, establirà vies, que es recolliran en les normes d'organització i funcionament del centre, per tal de facilitar i fomentar la participació de l'alumnat en la vida del centre tenint en compte que la participació és un mitjà per a millorar la qualitat educativa i fomentar els valors democràtics.

Article 41. Altres mitjans d'organització, participació i col·laboració

1. Els centres promouran compromisos amb les famílies per al desenvolupament d'activitats amb la finalitat de millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat i promoure la participació democràtica. Aquests compromisos seran recollits en el projecte educatiu de centre i podran implicar l'existència d'altres òrgans de participació i col·laboració el caràcter, la composició, les tasques i el funcionament dels quals estaran regulats en les normes d'organització i funcionament.
2. Per a enriquir la vida escolar amb altres estructures de participació que fomenten els hàbits democràtics de l'alumnat i la col·laboració i implicació de la família a l'escola, els centres podran establir altres vies de participació, com ara:
 - a) Reunions d'aula de l'alumnat, l'objectiu de les quals és crear hàbits de participació democràtica i millorar la implicació d'aquest en el funcionament de la classe.
 - b) Reunions de centre amb les famílies, l'objectiu de les quals és fomentar la relació centre educatiu família. Aquestes reunions seran convocades per la direcció del centre i es desenvoluparan en col·laboració amb el claustre de professorat, amb els representants de les mares, pares o representants legals de l'alumnat en el consell escolar i amb les associacions de mares i pares de l'alumnat.
 - c) Reunions del professorat, l'objectiu de les quals és millorar la implicació del professorat en la vida del centre.
 - d) Reunions entre representants de diferents sectors de la comunitat educativa.
 - e) Escola de pares i mares.
 - f) Qualsevol altres que determine el consell escolar de centre.

Article 42. Participació del voluntariat

1. En l'àmbit exclusiu d'aplicació d'aquest decret i amb la finalitat de promoure l'obertura dels centres docents a l'entorn i de millorar l'oferta de les actuacions educatives realitzades pels centres, aquests podran establir vincles associatius amb diferents xarxes de voluntariat, associacions culturals o altres agents socials, amb l'autorització prèvia del consell escolar del centre, d'acord amb la normativa vigent en matèria de voluntariat.
2. En aquest sentit, s'entén per persona voluntària tota persona física que, per lliure determinació, sense rebre contraprestació ni intervindre-hi cap obligació personal o deure jurídic, realitzi les activitats que determinen el consell escolar i estiguen recollides en la programació general anual de centre. Els drets i deures i les incompatibilitats d'aquestes persones estan recollits en la normativa autonòmica que estableix el règim jurídic d'aquest personal.

Article 43. Inserció en l'entorn sociocultural

1. Els centres educatius establiran contactes i relacions amb les entitats més representatives i significatives del seu entorn més immediat (associacions de veïns, comerços, empreses, associacions culturals...) per tal d'afavorir la relació de l'escola amb el seu entorn.
2. Els centres educatius han de facilitar el coneixement de la seua oferta formativa al seu entorn més immediat de manera que siguin centres d'ensenyament permanent a l'abast de la ciutadania.
3. La conselleria competent en matèria d'educació difondrà l'oferta formativa dels centres a través dels mitjans de comunicació disponibles.

Títol IV

Article 44. Aspectes generals

1. Els centres disposaran d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió per a donar resposta a les necessitats educatives de l'alumnat i als plantejaments realitzats per la comunitat educativa, en el marc de la legislació vigent.
2. Els centres docents disposaran d'autonomia per a elaborar, aprovar i executar un projecte educatiu, un projecte de gestió, normes d'organització i funcionament del centre i una programació general anual que inclourà un pla d'actuació per a la millora, d'acord amb el que s'estableix en la normativa bàsica estatal i en aquest decret.

**Capítol I
Autonomia pedagògica**

**Secció primera
El projecte educatiu**

Article 45. Consideracions generals

1. El projecte educatiu és el document en el qual la comunitat educativa ha d'expressar les seues necessitats i plantejar les seues prioritats de manera singular.
2. El projecte educatiu recull els principis que fonamenten, donen sentit i orienten les decisions que generen i vertebraren els diferents projectes, plans i activitats del centre. Ha d'incloure mesures per a promoure valors d'equitat, responsabilitat, coeducació, interculturalitat, llibertat, sentit crític, prevenció i resolució pacífica de conflictes per a erradicar la violència a les aules i per a fomentar la igualtat entre dones i homes.
3. El projecte educatiu incorporarà els criteris per a la personalització de l'ensenyament i promourà metodologies que posen en valor els aprenentatges significatius, la col·laboració, la cooperació i la utilització dels recursos de l'entorn.
4. El seu contingut ha de ser clar i reflectir un compromís col·legiat de tota la comunitat escolar per a oferir la millor resposta en clau educativa a la diversitat social, econòmica i cultural del context per al qual es defineix, tenint en compte les característiques de l'alumnat, de la comunitat educativa i de l'entorn social i cultural del centre. Així mateix, ha d'incloure els principis coeducatius i evitar aquelles actituds que afavorisquen la discriminació sexista i, mitjançant la intervenció positiva, promocionar, a partir de la posada en valor de les aportacions de les dones en cada àrea, el desenvolupament personal integral de tots els membres de la comunitat. Ha de garantir el respecte a la identitat de gènere sentida i incorporar accions encaminades a la no-discriminació que permeten superar els estereotips i comportaments sexistes i discriminatoris.
5. L'equip directiu coordina l'elaboració i és el responsable de la redacció del projecte educatiu de centre i de les seues modificacions, d'acord amb les directrius establides pel consell escolar i amb les propostes fetes pel claustre i les associacions de mares i pares de l'alumnat. En aquest sentit, recollirà aportacions debatudes i analitzades per tots els sectors de la comunitat educativa. Així mateix, garantirà la publicitat, la difusió i l'accés al document, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics, a tots els membres de la comunitat educativa perquè en prenguen coneixement.
6. El projecte educatiu serà aprovat d'acord amb el que s'estableix en la normativa bàsica vigent, tenint en compte l'informe previ del consell escolar.
7. L'avaluació del projecte educatiu de centre es realitzarà anualment a la finalització del curs escolar. Serà competència del consell escolar del centre i comprendrà la totalitat dels elements que el conformen.
8. El document tindrà un caràcter dinàmic que permeta, després de sotmetre'l a avaluació, la incorporació de les modificacions que es consideren oportunes per a una millor adequació a la realitat i necessitats del centre. En aquest sentit, els diferents sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar podran fer propostes de modificació. Les modificacions aprovades tindran vigència al curs següent de ser aprovades.
9. Els centres educatius de nova creació hauran d'elaborar el seu projecte educatiu en el termini màxim de tres cursos escolars des que es posen en funcionament.
10. Per al compliment dels seus projectes educatius, els centres públics podran proposar requisits de titulació i capacitat professional respecte de determinats llocs de treball del centre, d'acord amb les condicions i límits que estableix la conselleria competent en matèria educativa.

Article 46. Contingut del projecte educatiu de centre

El projecte educatiu de centre inclourà, com a mínim, els aspectes següents:

- a) Els objectius i prioritats d'actuació del centre.
- b) Les característiques de l'entorn social i cultural del centre.
- c) Les línies i criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures a mitjà i llarg termini per a:
 1. L'organització i el funcionament del centre.
 2. La participació dels diversos estaments de la comunitat educativa i les formes de col·laboració entre aquests.
 3. La cooperació entre les famílies o representants legals de l'alumnat i el centre.
 4. La coordinació amb els serveis del municipi, les relacions amb institucions públiques i privades per a la millor consecució de les finalitats establides, així com la possible utilització de les instal·lacions del centre per part d'altres entitats per a realitzar activitats educatives, culturals, esportives o altres de caràcter social.
 5. La coordinació i la transició entre nivells i etapes.
 6. L'atenció a la diversitat de l'alumnat.
 7. L'acció tutorial.
 8. La promoció de l'equitat i la inclusió educativa de l'alumnat.
 9. La promoció de la igualtat i la convivència.
 10. La promoció i bon ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions.

- d) La concreció dels currículums establits per l'Administració educativa per als diferents ensenyaments impartits al centre.
- e) El projecte lingüístic de centre.
- f) Els diferents plans i programes establits per l'Administració educativa.
- g) Qualsevol altres aspectes que determine l'Administració educativa en l'àmbit de les seues competències.

Secció segona

Altres aspectes

Article 47. Activitats complementàries

1. Es consideren activitats complementàries les establides dins de l'horari lectiu de permanència obligada de l'alumnat al centre i relacionades directament amb el desplegament del currículum com a complement de l'activitat escolar, en les quals puga participar el conjunt d'alumnat del grup, curs, cicle, nivell o etapa. Aquestes activitats seran, amb caràcter general, gratuïtes i, en tot cas, no tindran caràcter lucratiu, i es garantirà que cap alumna o alumne quede exclòs de participar-hi per motius econòmics o de qualsevol altra mena.
2. Es consideraran també activitats complementàries aquelles l'inici o finalització de les quals es produísca dins de la jornada escolar, encara que la totalitat de l'activitat no es desenvolupe dins d'aquesta jornada.
3. Les activitats complementàries incloses en la jornada escolar seran establides pel centre i incloses en la seua programació general anual.

Article 48. Activitats extraescolars

1. Es consideren activitats extraescolars tant les que es realitzen dins de la jornada escolar però fora del període lectiu com les que es desenvolupen totalment fora de la jornada escolar. Aquestes activitats no tindran caràcter lucratiu, seran voluntàries per a les famílies i no podran contindre ensenyaments inclosos en les programacions didàctiques de cada curs escolar ni ser susceptibles d'avaluació a efectes acadèmics de l'alumnat. Les que es desenvolupen dins de la jornada escolar però fora de l'horari lectiu seran d'oferta obligada per al centre quan així es determine per la conselleria competent en matèria d'educació, que establirà les mesures necessàries per a garantir que cap alumne o alumna en quede exclòs per motius econòmics.
2. Els centres podran fomentar la realització d'activitats extraescolars fora de la jornada escolar que contribuïsquen a la conciliació de la vida laboral i familiar dels membres de la comunitat educativa.
3. Les activitats extraescolars incloses en la jornada escolar seran establides pel centre i incloses en la seua programació general anual.

Article 49. Carta de compromís educatiu amb les famílies de l'alumnat dels centres

1. En aplicació del projecte educatiu de centre, cada centre ha de formular una carta de compromís educatiu amb les famílies.
 2. La carta de compromís educatiu ha d'expressar els compromisos que cada família i el centre acorden en relació amb els principis que la inspiren, i que han de ser els necessaris per a garantir la cooperació entre les accions educatives de les famílies i el centre educatiu en un entorn de convivència, respecte i responsabilitat en el desenvolupament de les activitats educatives.
 3. Els continguts comuns de la carta de compromís educatiu són elaborats pel centre i aprovats pel consell escolar.
 4. La carta estarà signada per la direcció del centre i les famílies. Quedarà constància documental tant per a la família com per al mateix centre, estant publicada en la pàgina web de l'escola i inclosa igualment en l'agenda escolar personalitzada del centre.
- S'entregarà en el moment de la formalització de matrícula i es guardarà a l'expedient personal de l'alumnat.

Article 50. Projectes d'innovació pedagògica i curricular

1. Els centres podran desenvolupar projectes d'innovació pedagògica i curricular d'acord amb el seu projecte educatiu de centre i amb el seu pla d'actuació per a la millora, amb la finalitat de millorar la qualitat del servei i, en particular, la millora dels resultats educatius.
2. Els projectes podran abastar un o més centres i preveure vinculacions amb la universitat, amb sectors econòmics, amb programes europeus i amb altres organitzacions.
3. Els centres remetran a l'Administració educativa els seus projectes d'investigació i innovació pedagògica i curricular, i establiran les mesures necessàries perquè puguin ser coneguts per les famílies i difosos a tota la comunitat educativa.
4. En el desplegament del currículum els centres podran implantar estratègies didàctiques pròpies que requerisquen una organització horària de les matèries diferent de l'establida amb caràcter general amb l'objectiu fonamental de millorar la formació integral de l'alumnat i els resultats acadèmics que requeriran l'autorització de l'Administració educativa.

Capítol II

Autonomia organitzativa i de gestió

Secció primera

Projecte de gestió i règim econòmic

Article 51. Projecte de gestió

1. Els centres docents redactaran el projecte de gestió del centre atenent el que es disposa en la normativa bàsica, en aquest decret i les normes que el despleguen.
2. El projecte de gestió estarà al servei del projecte educatiu per tal de permetre'n el desplegament.
3. En el projecte de gestió s'expressaran: la gestió econòmica i l'ordenació i la utilització dels recursos materials del centre.
4. Aquest projecte preveurà, entre altres, els següents aspectes:
 - a) Els criteris per a l'elaboració del pressupost anual del centre i per a la distribució dels ingressos entre les diferents partides de despeses.

- b) Els criteris per a l'obtenció d'ingressos derivats de la prestació de serveis diferents dels procedents de les administracions públiques.
 - c) Les mesures per a la conservació i renovació de les instal·lacions i de l'equipament escolar.
 - d) L'inventari de recursos materials del centre.
 - e) Qualsevol altre que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.
5. L'Administració educativa podrà delegar en els òrgans de govern dels centres públics les competències que determine, incloses les relatives a gestió del personal, i fer responsable de la gestió dels recursos posats a disposició del centre la persona titular de la direcció del centre.
6. L'equip directiu coordina l'elaboració i és el responsable de la redacció del projecte de gestió i les modificacions d'aquest, d'acord amb les directrius establides pel consell escolar i amb les propostes realitzades pel claustre i l'associació de mares i pares de l'alumnat. En aquest sentit, recollirà aportacions debatudes i analitzades per tots els sectors de la comunitat educativa. Així mateix, garantirà l'accés al document a tots els membres de la comunitat educativa perquè en prenguen coneixement, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics.
7. El projecte de gestió, segons estableix la normativa bàsica, serà aprovat pel director o directora del centre, el qual tindrà en compte l'informe previ del claustre i del consell escolar.

Article 52. Gestió econòmica

1. Els centres disposaran d'autonomia en la seua gestió econòmica, en els termes establits en les lleis de pressupostos de la Generalitat i en la normativa complementària per la qual es regule i desenvolupe l'activitat i autonomia de la gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris.
2. Els centres podran realitzar contractes menors concernents a l'adquisició de béns i a la contractació d'obres, serveis i subministraments, d'acord amb el que es disposa en la legislació vigent en matèria de contractes del sector públic, amb els límits fixats en la normativa corresponent i en les disposicions que establisca l'Administració de la Generalitat. Els òrgans de l'administració competent en matèria de contractació podran delegar en els òrgans de govern dels centres docents públics l'adquisició de béns, contractació d'obres, serveis i subministraments, que no tinguen la consideració de contractes menors, fins al límit quantitatiu màxim que resulte dels fons transferits a cada centre per a aquestes finalitats.
3. Sense perjudici que tots els centres reben els recursos econòmics necessaris per a complir els seus objectius amb criteris de qualitat, podran obtenir recursos econòmics i materials complementaris, amb l'informe previ del consell escolar del centre i en la forma i pel procediment que l'Administració determine.

Article 53. Pressupost anual

1. Els fons econòmics gestionats pel centre s'administraran en el marc de la normativa vigent. Correspon al titular de la secretaria del centre la gestió d'aquests fons seguint les instruccions de la direcció del centre.
2. La secretaria del centre, basant-se en el balanç d'ingressos i despeses del curs anterior i en els recursos consolidats establits per la conselleria competent en matèria d'educació, presentarà una proposta a la comissió econòmica del consell escolar del centre.
3. La comissió econòmica, amb l'estudi previ dels pressupostos presentats pels diferents òrgans de direcció o coordinació del centre, elaborarà el projecte de pressupostos que presentarà al consell escolar.
4. Els membres del consell escolar hauran de tindre en el seu poder aquest projecte almenys setanta-dues hores abans de la celebració de la sessió del consell en la qual se sotmetrà a estudi i a la possible aprovació abans del 30 de gener.
5. En cas de produir-se canvis en l'assignació de recursos de la conselleria competent en matèria d'educació per a despeses de funcionament i inversions, es reajustarà el pressupost i se sotmetrà de nou a l'aprovació del consell escolar.
6. El pressupost vincularà el centre docent en la seua quantia total, tot i que es podrà reajustar, amb les mateixes formalitats previstes per a l'aprovació d'aquest, d'acord amb les necessitats que es produïsquen.

Article 54. Ingressos i despeses

1. Els centres docents disposaran dels recursos necessaris per al seu funcionament de manera que puguin desplegar els seus objectius.
2. Constituïran ingressos dels centres docents, que podran ser aplicats a despeses de funcionament, adquisició de béns, contractació d'obres, serveis i altres subministraments, els que s'estableixen anualment en la corresponent llei de pressupostos de la Generalitat.
3. L'execució de les despeses es realitzarà d'acord amb els termes establits en la normativa reguladora de la gestió econòmica dels centres docents.

Article 55. Comptabilitat del centre

1. La comptabilitat del centre es realitzarà d'acord amb la normativa vigent que regule la gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris.
2. La comptabilitat del centre es realitzarà a través de l'aplicació que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
3. Les despeses efectuades pel centre docent s'atindran a les normes següents:
- a) Tota despesa que el centre docent efectue haurà de comptar prèviament amb la conformitat de la secretaria del centre i el vistiplau de la direcció del centre. Es requerirà l'aprovació prèvia del consell escolar en aquells casos que així ho determine la normativa vigent.
 - b) Qualsevol despesa que faça el centre haurà de comptar amb la documentació justificativa corresponent, que complirà amb els requisits que determine la normativa vigent, ateses les característiques del tipus de despesa.

Article 56. Manteniment, conservació i vigilància de les instal·lacions

1. D'acord amb el que s'estableix en el marc legal actual, la conservació, el manteniment i la vigilància dels edificis destinats a centres públics d'Educació Infantil, d'Educació Primària o d'Educació Especial correspondran a l'ajuntament respectivament, amb l'excepció de les infraestructures de comunicacions.
2. Qualsevol membre de la comunitat educativa que siga coneixedor d'una deficiència en les instal·lacions o en l'equipament didàctic la comunicarà immediatament a la direcció del centre.
3. La direcció del centre docent comunicarà a la corporació local qualsevol deficiència que es produïsca en les instal·lacions tan bon punt en tinga coneixement.
4. La direcció del centre docent comunicarà a l'òrgan competent en matèria TIC, pel procediment que es determine, qualsevol deficiència que es produïsca en la infraestructura de comunicacions tan bon punt en tinga coneixement; així mateix, informará de la comunicació realitzada a la direcció territorial de la conselleria competent en matèria d'educació.
5. La direcció del centre facilitarà l'accés al centre dels tècnics de l'òrgan competent en matèria TIC, i atendrà les seues indicacions al voltant de la infraestructura i accessos de comunicacions, així com respecte al maquinari i el programari.

Article 57. Pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus

1. Els centres docents col·laboraran amb els tècnics de l'Administració municipal en l'elaboració d'un pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus, que formarà part del projecte de gestió.
2. L'esmentat pla haurà de tindre l'informe del claustre de professorat i del consell escolar.

Secció segona

Normes d'organització i funcionament

Article 58. Normes d'organització i funcionament

1. Els centres docents redactaran les normes d'organització i funcionament atenent el que es disposa en la normativa bàsica i d'acord amb les línies i criteris indicats en el projecte educatiu. La comunitat educativa haurà de ser escoltada en les seues propostes per a l'elaboració d'aquestes normes.
2. Aquestes normes inclouran, de manera prioritària, el pla d'igualtat i convivència, d'acord amb el Pla director de coeducació i els plans d'igualtat impulsats per la Generalitat que siguen aplicables.

Article 59. Horari general del centre educatiu

1. L'horari general del centre reflectirà totes les activitats d'aquest i s'acomodarà al millor aprofitament de les activitats docents i a les particularitats del centre. Aquest horari general transcorrerà entre l'obertura i el tancament de les instal·lacions durant el curs escolar, i haurà d'especificar:
 - a) L'horari de funcionament en el qual estarà disponible per a la comunitat educativa cadascun dels serveis i de les instal·lacions del centre, dins i fora de la jornada escolar, i les condicions per a fer-ne ús.
 - b) La jornada de les activitats escolars lectives i de les activitats complementàries, així com els programes que conformen l'oferta educativa del centre, que es desenvoluparà de dilluns a divendres.
 - c) L'horari disponible per a les activitats extraescolars.
2. L'equip directiu, amb l'informe del claustre i del consell escolar, elaborarà l'horari general del centre d'acord amb la normativa vigent i el posarà a disposició de la comunitat educativa, preferentment per mitjans electrònics o telemàtics.

Article 60. Activitats escolars lectives

1. Als centres que imparteixen Educació Infantil i Educació Primària, les activitats escolars lectives es realitzaran de dilluns a divendres, amb el nombre de sessions i amb la durada que determine la normativa d'ordenació de les etapes educatives corresponents. Durant aquestes hores lectives s'inclouran els períodes d'esbarjo.
2. L'organització de l'horari lectiu, així com el nombre de sessions diàries, seran establits pel centre d'acord amb la normativa autonòmica que regule els currículums dels ensenyaments impartits.
3. Durant els temps lectius d'esplai de l'alumnat, l'equip directiu garantirà l'atenció adequada a l'alumnat mitjançant la presència, com a mínim, de tantes persones docents com unitats autoritzades tinga en funcionament el centre.
4. La sol·licitud d'aplicació d'horaris especials que comporten una durada diferent de la que s'estableix amb caràcter general requerirà sempre l'autorització de l'òrgan que determine la conselleria competent en matèria d'educació. En tot cas, els centres aplicaran, per a un altre tipus de modificacions excepcionals, les instruccions que s'aproven anualment per a establir el calendari d'activitats d'inici, desenvolupament i finalització del curs escolar.

Article 61. Atenció a l'alumnat en absència de professorat

1. Els centres, en l'exercici de la seua autonomia organitzativa, elaboraran un pla d'atenció a l'alumnat en cas d'absència de professorat, del qual formarà part el personal docent disponible en cada sessió sense hores de docència directa. Es donarà prioritat a l'alumnat de menys edat i s'evitarà, en la mesura que siga possible, la distribució de l'alumnat.
2. A aquest efecte, correspon als equips de cicle i als equips docents, fent ús de la seua autonomia pedagògica, proposar les activitats que realitzarà l'alumnat en els casos d'absència de professorat. Donades les etapes educatives a les quals es dirigeix, aquestes activitats hauran d'afavorir l'adquisició de les competències clau.
3. La programació general anual inclourà els criteris establits per a l'elaboració de les activitats i les tasques que hauran d'estar disponibles en cas d'absència del professorat.

Article 62. Accés als centres educatius

1. Les condicions d'accés als centres s'inclouran en les seues normes d'organització i funcionament.
2. Amb caràcter general i a fi d'evitar l'absentisme escolar i de preservar la defensa de l'interés superior dels menors, els centres hauran de permetre l'accés de l'alumnat al centre durant tota la jornada escolar.
3. Serà el centre, segons la seua autonomia, qui establisca el protocol d'accés a l'aula.

4. La conselleria competent en matèria d'educació, els ajuntaments i els centres han de garantir les condicions que asseguren l'accessibilitat física, cognitiva i sensorial dels espais, serveis i processos educatius i de gestió administrativa de forma que puguin ser entesos i utilitzats per tot l'alumnat i per les persones membres de la comunitat educativa sense cap mena de discriminació.

Article 63. Mitjans de difusió als centres docents

1. En tots els centres docents hi haurà, com a mitjà de difusió de la informació, una pàgina web de centre allotjada en els espais proporcionats per l'administració competent i un o diversos taulers d'anuncis i cartells oficials. En aquests es recolliran els cartells, actes i comunicacions de l'Administració de la Generalitat, especialment de la conselleria competent en matèria d'educació, així com d'altres organismes oficials i dels òrgans de govern del centre, que, per la seua transcendència o per requisits legals, es considere necessari col·locar en aquests.
2. Als centres docents, amb la finalitat de facilitar els drets a la participació, informació, llibertat d'expressió i altres drets previstos en la normativa vigent, s'habilitaran, als diferents mitjans de difusió, espais a disposició de les associacions de mares i pares de l'alumnat. La gestió d'aquests correspondrà a les associacions esmentades, que seran responsables d'ordenar-los i organitzar-los.
3. La direcció dels centres no permetrà l'exposició d'aquells cartells, notes i comunicats que, en els seus textos o imatges, atempten contra els drets fonamentals i les llibertats reconegudes per la Constitució, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la resta de l'ordenament jurídic o normatiu, o que els vulneren, o que promoguen conductes discriminatòries per raó de naixement, raça, sexe, gènere, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, o que de qualsevol manera fomenten la violència, amb especial atenció a aquells que atempten contra els drets dels diferents membres de la comunitat educativa.
4. A la sala de professorat s'habilitarà un tauler d'anuncis per a la informació de tipus sindical procedent de la junta de personal docent, del comitè de salut i d'altres òrgans de representació del professorat.

Article 64. Ús social dels centres educatius

1. La conselleria competent en matèria d'educació, els ajuntaments i els centres públics podran promoure l'ús social dels edificis i les instal·lacions dels centres educatius públics, fora de l'horari escolar, per part de persones físiques o jurídiques sense ànim de lucre, per a la realització d'activitats educatives, socioculturals, artístiques, esportives que no suposen obligacions jurídiques contractuals.
2. L'ús social dels centres no ha d'interferir, dificultar o impedir les activitats ordinàries d'aquests dins de l'horari escolar.
3. Correspon als ajuntaments resoldre sobre l'ús social, fora de l'horari escolar, als centres que siguen de titularitat pública, una vegada establides les necessitats d'utilització del centre per part del consell escolar i de les associacions de mares i pares del centre.
4. Les persones físiques o jurídiques autoritzades per a l'ús d'edificis educatius han de contractar en tots els casos una pòlissa d'assegurança que done cobertura sobre la seua responsabilitat civil i la del personal al seu servei derivada de l'ús i de l'activitat, pels danys i els perjudicis que per la seua activitat es puguin ocasionar durant la realització d'aquesta.
5. L'ús dels espais del centre per part de les associacions de mares i pares de l'alumnat serà prioritari sobre el que en pugui fer qualsevol altra associació o organització aliena a la comunitat escolar d'acord amb el que s'estableix en la normativa reguladora d'aquestes associacions.
6. El procediment per a l'ús social dels centres educatius serà establert per la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 65. Protecció de dades de caràcter personal

La direcció del centre vetlarà pel compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades tant europea, estatal i autonòmica elaborada amb caràcter general, com l'específica realitzada per l'Administració educativa.

Article 66. Salut i seguretat als centres educatius

1. Queden prohibides totes aquelles activitats que perjudiquen la salut pública i, en particular, la publicitat, l'expedició i el consum de tabac i begudes alcohòliques, així com la col·locació de màquines expenedores d'aliments que no oferisquen productes saludables. Així mateix, la pràctica d'activitats físicoesportives als centres educatius es realitzarà d'acord amb les condicions de seguretat establides en la normativa vigent.
2. A més, pel que fa al foment d'una alimentació saludable i sostenible en els centres educatius, s'estarà al que dispose la normativa desplegada per les conselleries competents en matèria d'educació i en matèria de sanitat.
3. Els centres compliran la normativa d'aplicació en matèria de seguretat i salut per a tots els empleats públics, docents i no docents, adscrits al centre.

Article 67. Mesures d'emergència i pla d'autoprotecció del centre

1. Els centres establiran mesures d'emergència i, si escau, un pla d'autoprotecció, d'acord amb el que s'establisca en la normativa sobre la matèria, la implantació de la qual és responsabilitat de l'equip directiu. En aquest es detallaran els mecanismes i els mitjans disponibles per a fer front a qualsevol incidència que afecte la seguretat de les instal·lacions del recinte escolar o de les persones que l'utilitzen.
2. Per a la seua possible divulgació entre les forces i els cossos de protecció civil, així com per al seu registre i control administratiu, les mesures d'emergència i, si escau, el pla d'autoprotecció del centre s'haurà d'allotjar en l'aplicació informàtica que es determine a aquest efecte per a aquest procés.
3. Les mesures d'emergència i el pla d'autoprotecció contindran un pla d'emergència, així com els diferents procediments de control d'accés de persones alienes al centre educatiu, d'eixides justificades de l'alumnat durant el període lectiu i d'actuació davant d'un accident o incident escolar.

4. El pla d'emergència haurà de recollir els passos que cal seguir des que es produeix una situació d'emergència fins que les persones que es troben en un centre escolar estiguen protegides. Totes les persones que formen la comunitat educativa han de conèixer el contingut d'aquest pla i els mecanismes per a posar-lo en marxa. Aquest pla ha de preveure la realització de simulacres, almenys un en cada curs escolar amb resultat positiu, per a garantir que hi ha un procediment ordenat amb el qual fer front a aquest tipus de situacions.
5. Quan les autoritats competents en matèria de seguretat i emergències decreten la suspensió de les activitats escolars, complementàries i extraescolars per declaració d'emergència per fenomen meteorològic advers o per qualsevol altra incidència ocorreguda en l'exterior al centre educatiu, s'hauran d'aplicar els procediments d'actuació i l'organització de l'activitat escolar establits davant de riscos d'aquesta naturalesa referits en el pla d'emergència, de manera que es permeti la salvaguarda de les persones i els béns, ateses les condicions concretes de persones, lloc i temps, i tenint en compte les instruccions que es dicten a aquest efecte.
6. En el cas que la incidència que dona origen a una situació d'emergència no pugui ser controlada pels mitjans propis, es procedirà a avisar immediatament al Centre Coordinador de Seguretat i Emergències (112) i es posarà en marxa la situació preventiva -evacuació o confinament- que correspongui. De manera immediata, es comunicarà també dita incidència a la Direcció Territorial d'Educació corresponent.
7. En cas de robatoris, furtos o destrosses a l'interior del recinte escolar, es posarà la corresponent denúncia i, si és el cas, es donarà part a l'entitat asseguradora i s'enviaran còpies d'ambdues a la Direcció Territorial d'Educació corresponent i a la direcció general competent en matèria de centres docents.
8. En finalitzar la jornada escolar, el centre adoptarà les mesures que estime necessàries per a evitar possibles pèrdues o consums innecessaris de diferents subministraments, com aigua, electricitat o gas.
9. Les mesures d'emergència i, si escau, el pla d'autoprotecció, hauran de preveure els procediments d'actuació necessaris per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i, especialment, per a l'alumnat amb discapacitat o trastorns generalitzats del desenvolupament.

Article 68. Assistència sanitària a l'alumnat

1. Els centres docents, en totes les qüestions relacionades amb l'atenció sanitària a l'alumnat, atendran allò que estableix la normativa general sobre protecció integral de la infància i sobre salut escolar desplegada per les conselleries competents en aquestes matèries i en les instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius desplegades conjuntament per les conselleries competents en educació i sanitat.
2. En relació amb el procediment per a facilitar l'atenció sanitària de l'alumnat en situacions d'urgència previsible i no previsible i l'administració de medicaments al centre escolar, s'actuarà amb la deguda diligència i s'estarà al que es disposa en els protocols d'actuació corresponents que elaboren conjuntament les conselleries competents en educació i sanitat.
3. Amb caràcter general, en el moment de formalitzar la matrícula al centre, se sol·licitarà una fotocòpia de la cartilla de la Seguretat Social o de l'entitat asseguradora, pública o privada, que cobrisca l'atenció mèdica i hospitalària de l'alumnat, així com els informes mèdics necessaris, especialment si la persona que es matricula pateix una malaltia o condició que pugui provocar, durant el temps de permanència al centre, l'aparició d'episodis o crisis davant dels quals és imprescindible i vital l'administració d'algun medicament, a més de la resta de la documentació prevista en la normativa d'admissió.
4. A més del que es preveu en els apartats anteriors, seran aplicables les orientacions i les pautes fixades en els protocols que, amb assessorament especialitzat previ, estableixi l'òrgan superior que correspongui de la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 69. Prevenció de riscos laborals

Per a col·laborar en l'acompliment de les funcions de l'activitat preventiva de nivell bàsic previstes en la normativa vigent, la direcció dels centres educatius podrà nomenar una persona coordinadora de prevenció de riscos laborals entre el personal docent triat pel claustre, preferentment amb destinació definitiva.

Capítol III

La programació general anual

Article 70. Normes generals

1. La programació general anual és l'instrument bàsic que recull la planificació, l'organització i el funcionament del centre, com a concreció anual dels diferents aspectes recollits en el projecte educatiu del centre. L'elaboració d'aquest document s'ha d'adequar a les exigències de rigor, senzillesa i utilitat.
2. Les escoles d'Educació Infantil, els col·legis d'Educació Infantil i Primària, els col·legis d'Educació Primària i els centres d'Educació Especial elaboraran al principi de cada curs acadèmic una programació general anual (PGA).
3. La PGA estarà constituïda pel conjunt d'actuacions derivades de les decisions adoptades en el projecte educatiu elaborat al centre i la concreció del currículum. Recollirà tots els aspectes relatius a l'organització i el funcionament del centre, inclosos els projectes, el currículum, les normes i els plans d'actuació acordats i aprovats.
4. La PGA facilitarà el desenvolupament coordinat de totes les activitats educatives, el correcte exercici de les competències dels diferents òrgans de govern i de coordinació docent i la participació de tots els sectors de la comunitat escolar sobre la base dels principis de coeducació.

Article 71. Elaboració, aprovació i seguiment de la PGA

1. L'equip directiu coordinarà l'elaboració de la PGA del centre i es responsabilitzarà de redactar-la, d'acord amb les propostes efectuades pel consell escolar i el claustre de professorat, i estudiarà les propostes formulades per les associacions de mares i pares.

2. La PGA serà aprovada d'acord amb el que s'estableix en la normativa bàsica vigent, tenint en compte l'informe previ del consell escolar i del claustre, i podrà ser modificada al llarg del curs escolar d'acord amb el procediment que determine l'Administració educativa.
3. La PGA serà de compliment obligat per a tots els membres de la comunitat escolar.
4. En finalitzar les activitats escolars del curs acadèmic, el consell escolar, el claustre i l'equip directiu avaluaran el grau de compliment de la PGA i els resultats de l'avaluació i promoció de l'alumnat. A aquest efecte, l'equip directiu elaborarà una proposta de memòria per al coneixement, anàlisi i valoració del claustre i del consell escolar, incloent-hi propostes de millora per al curs següent. Aquestes propostes de millora seran tingudes en compte per la direcció del centre en l'elaboració de la PGA i del pla d'actuació per a la millora del curs escolar següent.
5. El contingut de la memòria serà establert per la conselleria competent en matèria d'educació.
6. La memòria final serà aprovada pel claustre i pel consell escolar del centre i es posarà a disposició de l'Administració educativa i de la comunitat educativa del centre.

Article 72. Contingut de la PGA

1. Els seus continguts s'adequaran al que s'estableix en la normativa bàsica, en aquest decret i en les disposicions vigents que establisquen la inclusió de determinats aspectes com a part del contingut de la PGA.
2. La PGA inclourà, almenys, els aspectes següents:
 - a) Informació de caràcter administratiu, a través de l'aplicació que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - b) Pla d'actuació per a la millora.

Article 73. Pla d'actuació per a la millora

1. El pla d'actuació per a la millora (PAM), considerat com la part pedagògica de la PGA, és el document en el qual es concreta la intervenció educativa que es durà a terme al centre educatiu i al seu entorn, durant un curs escolar.
2. El PAM té les finalitats següents: incrementar el percentatge d'alumnes que aconsegueix els objectius i les competències educatives corresponents, reduir l'absentisme escolar, millorar la competència emocional i les habilitats d'interacció social de l'alumnat per a aconseguir una integració socioeducativa més elevada i desenvolupar accions per a previndre i compensar les desigualtats en educació des d'una perspectiva inclusiva.
3. El PAM haurà de contindre, almenys, els elements següents:
 - a) Descripció de les intervencions educatives que es desenvoluparan per a atendre la diversitat de l'alumnat des d'una perspectiva inclusiva.
 - b) L'actualització dels diferents plans i programes desenvolupats pel centre, amb menció especial al pla d'igualtat i convivència.
 - c) Criteris i procediments previstos per al seguiment i l'avaluació del PAM.

Títol V

Avaluació dels centres docents

Article 74. Avaluació interna

1. Sense perjudici del desenvolupament dels plans d'avaluació dels centres que duga a terme la conselleria competent en matèria d'educació, els centres educatius realitzaran una autoavaluació del mateix funcionament, dels programes i activitats que desenvolupen, dels processos d'ensenyament i aprenentatge i dels resultats acadèmics obtinguts per l'alumnat, així com de les mesures i actuacions dirigides a la prevenció de les dificultats d'aprenentatge de l'alumnat.
2. Aquesta avaluació tindrà com a referents els objectius recollits en el projecte educatiu de centre i en els diferents plans i programes que formen part d'aquest projecte, i inclourà un mesurament dels diferents indicadors establerts que permeti valorar el grau del compliment d'aquests objectius, el funcionament global del centre, dels seus òrgans de govern i de coordinació docent i del grau d'utilització dels diferents serveis de suport a l'educació i de les actuacions d'aquests serveis al centre.
3. La conselleria competent en matèria d'educació, a través de l'òrgan directiu amb competències en avaluació, podrà establir indicadors per a afavorir el procediment d'avaluació interna dels centres.
4. El resultat d'aquest procés d'avaluació es plasmarà, en finalitzar cada curs escolar, en un informe d'autoavaluació que haurà d'aprovar el consell escolar del centre, i tindrà en compte, per a fer-ho, les aportacions que faci el claustre de professorat, i que inclourà, almenys, una valoració d'assoliments i dificultats a partir de la informació facilitada pels indicadors establerts així com propostes de millora per a incloure-les en la PGA del curs següent.
5. Per a la realització de l'informe d'autoavaluació es crearà un equip d'avaluació en el qual estiguen representats, a més de l'equip directiu, els diferents sectors de la comunitat educativa triats pel consell escolar entre els seus membres, d'acord amb el procediment que s'establisca en les normes d'organització i funcionament del centre.

Article 75. Avaluació externa

1. La conselleria competent en matèria d'educació establirà programes d'avaluació periòdica dels centres, que hauran de prendre en consideració les circumstàncies en les quals es desenvolupen les activitats educatives, la dotació del personal docent i no docent del centre i els recursos materials i tècnics amb els quals compten els centres.
2. Per a l'aplicació d'aquests programes es tindrà en compte la col·laboració dels òrgans col·legiats i unipersonals de govern i els òrgans de coordinació docent dels centres, així com de la inspecció d'educació.
3. L'avaluació s'efectuarà sobre els processos educatius i sobre els resultats obtinguts, tant quant a l'organització, gestió i funcionament, com al conjunt de les activitats d'ensenyament i aprenentatge.
4. L'avaluació dels centres haurà de tindre en compte les conclusions obtingudes en avaluacions anteriors, els resultats de les seues avaluacions internes, així com el context socioeconòmic i els recursos de què es disposa.
5. Els resultats específics de l'avaluació realitzada seran comunicats al consell escolar i al claustre de professorat de cada centre.

6. La conselleria competent en matèria d'educació farà públiques les conclusions generals derivades dels resultats de l'avaluació dels centres, sense identificació de dades de caràcter personal ni de dades que permeten identificar els centres sotmesos a avaluació.

BLOC 2.

Atenent al Decret 195/2022

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. Objecte

Establir i regular el model de gestió de la igualtat i la convivència en el sistema educatiu valencià.

Regular l'organització, el funcionament i la composició del Observatori de la Igualtat i la Convivència del sistema educatiu valencià.

Regular els drets i deures del alumnat, del professorat, de les famílies o representants legals del alumnat i del personal d'administració i serveis i del personal no docent d'atenció educativa.

Article 2. Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquest decret són els centres educatius d'ensenyaments no universitaris sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana.

La titularitat dels centres privats concertats, en el marc del'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió que els seua règim jurídic els reconeix, adaptarà el que preveu aquest decret a la normativa pròpia que els és aplicable.

Els centres educatius privats d'ensenyaments no universitaris podran acollir-se al que regula la normativa vigent que els és aplicable.

TÍTOL I

Sobre la gestió de la igualtat i la convivència en els centres educatius

CAPÍTOL I

Conceptualització del model de gestió de la igualtat i la convivència en els centres

Article 3. La gestió de la igualtat i la convivència

La gestió de la igualtat i la convivència s'ha de realitzar en un marc general d'actuació, amb perspectiva global de centre i comunitària. Ha de basar-se en el dret a l'igualtat, el desenvolupament de la competència socioemocional, la prevenció de la violència i la intervenció educativa.

Aquest model de gestió de la igualtat i la convivència s'ha de concretar en el projecte educatiu de centre de format transversal, sempre tenint en compte els quatre nivells de resposta educativa per a l'inclusió i establir-se en l'article 14 del Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupa en els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

Article 4. El projecte educatiu com a marc general per a la gestió de la igualtat i la convivència

El projecte educatiu de centre és el document institucional de la comunitat educativa que recull els principis que fonamenten, donen sentit i orienten les decisions que es generen, i vertebral els diferents projectes, plans i activitats del centre.

A més del que es preveu en l'article 121.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, recollirà els valors, els objectius i les prioritats d'actuació. Així mateix, incorporarà la creació del currículum establert per l'Administració educativa, que correspon fixar i provar al claustre, així com el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l'educació en valors i altres ensenyaments.

El projecte educatiu de centre, d'acord amb el que estableix el Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil i d'Educació Primària, i el Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació Professional, ha d'incloure les línies i criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures amb itjà a llarg termini per a la promoció de la igualtat i la convivència, amb una part específica en què consten les accions de tota la comunitat educativa per a construir un clima escolar

positiu que afavoreix la sensibilització, la prevenció, la detecció, el tractament educatiu dels conflictes i una intervenció efectiva en la regulació de la convivència escolar i la reparació del dany.

La resta de centres, amb independència del nivell, l'etapa, el règim o la modalitat, com ara les escoles oficials d'idiomes, els centres integrats de Formació Professional, els conservatoris de Música i Dansa, les escoles superiors d'Art i Disseny, els centres de formació d'adults, els centres acreditats per als ensenyaments de règim especial, d'acord

amb la normativa vigent en matèria de regulació de la seua organització i funcionament, recolliran les línies i criteris bàsics per a promoure la

igualtat i la convivència en la seua comunitat educativa, i establiran les seues estratègies per a afavorir la prevenció i la construcció d'un clima de convivència positiu.

La direcció dels centres públics i la titularitat dels centres privats concertats garantirà l'aplicació de les normes de convivència incloses en el projecte educatiu.

Article 5. Autonomia pedagògica i organitzativa

L'agència de gestió de la igualtat i la convivència s'ha tractat en els diferents òrgans de govern i coordinació del centre: consell escolar, claustre, comissió de coordinació pedagògica, comissió d'igualtat i convivència, o en altres òrgans existents en el centre.

L'equip directiu promourà una anàlisi dels espais educatius i del projecte educatiu. Del resultat d'aquesta anàlisi es dissenyarà, planificant i desenvolupant totes les accions que garanteixen l'enfocament preventiu, incloent-hi, coeducació integral.

Els centres educatius posaran en marxa estratègies orientades a la promoció de la igualtat i la convivència avaluant per l'evidència científica.

L'alumnat i les famílies participaran en els processos de presa de decisions a través de les tutories, assemblees o espais de diàleg.

Article 6. La formació en igualtat i convivència

Els centres educatius, després de l'anàlisi del seu projecte educatiu, determinaran les línies formatives del centre.

La conselleria competent en matèria d'educació impulsarà formacions específiques en:

- la igualtat i convivència escolar, que afavoreix l'adquisició d'habilitats i competències personals, professionals i socials, que permeten al professorat la prevenció, la detecció i la resolució de conflictes, la promoció del bon tracte i el millor del benestar emocional i la gestió del clima escolar.
- Interculturalitat.
- El desenvolupament i l'aplicació dels protocols d'actuació davant de supòsits de violència, amb les pautes de prevenció, actuació i intervenció que es poden adoptar.
- Continguts i competències que faciliten al professorat estratègies per a la promoció de la igualtat i la convivència.
- Participació infantil i adolescent en l'àmbit escolar.
- L'acompanyament i assessorament als equips directius i a la comunitat educativa en situacions d'assetjament escolar i ciberassetjament.
- Educació inclusiva.
- Seguretat i seguretat responsable d'internet.
- Drets, seguretat i responsabilitat digital.

La formació en igualtat i convivència s'ha de preveure per al professorat en pràctiques.

La conselleria competent en matèria d'educació realitzarà periòdicament campanyes de sensibilització i informació a través dels mitjans de comunicació per a la promoció d'una convivència positiva en els centres, la prevenció de la violència i la lluita contra l'assetjament escolar, la promoció del bon tracte, la igualtat efectiva entre homes i dones, el respecte a la identitat de gènere, el respecte a la discapacitat o la diversitat funcional i la diversitat familiar, sexual i de gènere, ètnica, cultural i religiosa, la prevenció de la disforia i l'LGTBfòbia, dirigida a tots els membres de la comunitat educativa.

CAPÍTOL II

Principis i valors

Article 7. Principis rectorors

El model de gestió de la igualtat i convivència es basa en els següents principis rectorors:

- El compliment efectiu dels drets de la infància reconeguts en la Convenció sobre els drets de l'infant de les Nacions Unides de 1989.
- El respecte pels drets humans, la igualtat de gènere, la diversitat, la solidaritat, la pau i els valors democràtics.
- L'interès superior del xiquet i la xiqueta com a eix rector en la presa de decisions.
- La promoció de la participació de l'alumnat, les famílies, el professorat i la comunitat educativa.
- El foment del bon tracte, de la cultura de no-violència i de la resolució pacífica dels conflictes.
- La concepció i promoció dels centres educatius com a entorns segurs i protectors.
- La concepció integral de l'atenció a la igualtat i la convivència, incloent-hi la sensibilització, la prevenció, la detecció, la gestió i la restauració del dany.

Article 8. Valors de centre constructors d'igualtat i convivència

Els valors de centre constructors d'igualtat i convivència són:

- La promoció de la igualtat i la convivència des d'un enfocament interseccional i de drets humans, amb respecte a la diversitat de l'alumnat.
- L'exercici de la igualtat efectiva entre homes i dones.
- La prevenció de la violència de gènere, de les violències sexuals i de les violències masclistes a través de la coeducació.
- L'impuls de la masculinitat igualitària, crítiques amb les actituds i comportaments propis de la masculinitat hegemònica, basades en la posició dominant del home i la subordinació de les dones.
- El respecte a la diversitat d'identitats de gènere, d'expressions de gènere, d'orientacions sexuals i de diversitat familiar.
- La valoració i visibilització d'actituds de posicionament obert en contra de la violència, en especial de la violència de gènere.
- El rebuig de qualsevol tipus de violència, incloent-hi l'assetjament i ciberassetjament contra membres de la comunitat educativa per motius de naixement, d'origen racial o ètnic, religió, convicció, edat, discapacitat o diversitat funcional, orientació, identitat o expressió de gènere, condicions socioeconòmiques o qualsevol altra situació, condició o context que atempti contra la dignitat de les persones.
- Promoure el bon tracte en les relacions interpersonals dins del centre, en el seu entorn comunitari i virtual.
- La promoció de la participació i la reflexió dialògica de totes les persones que conformen la comunitat educativa en els processos de presa de decisions.
- La promoció d'entorns escolars com a espais protectors, segurs, acollidors i universalment accessibles.
- El foment de la responsabilitat compartida de pares, mares i representants legals en la construcció d'una convivència positiva, basada en el bon tracte i en no discriminació de les persones.
- La promoció de la competència socioemocional en la vida del centre.
- La promoció de l'educació afectivo sexual i de totes les etapes educatives com a mesura de prevenció davant de les violències sexuals.

Lapromociódelaparticipació,laimplicacióilaformacióde lesfamílies.
 Laincorporaciódelesartsil'esportcomaínesquepromouenelrespectealadiferènciaielsentimentdepertinença.
 Lapromoció d'unaciudadaniaglobal,queafavoriscaundesenvolupamenthumàsostenibleiequitatiu,basatenlasolidaritatilatransformaciódesituacionsinjustes.
 Lapersecuciódelajustíciasocial.
 L'adopciódesuresd'intervenció,decaràctereducatiuires-
 tauradoriajustadesquedonenrespostaasituacionsd'alteracionsgreusdelaconducta.
 Elrespectealadiversitatcultural,ètnicaireligiosa,aixícomelfomentd'actitudsinterculturalspositives.

CAPÍTOL III **Estructures organitzatives**

Article 9. Estructures i mesures organitzatives

Amblafinalitatdepromoureunbonclimaescolar,elscentreseducatiusdesplegaranlessegüentsestructuresiadoptaranlessegüentsmesures:

L'organitzacióelfuncionamentdelscentreseducatius
 D'acordambelDecret253/2019ielDecret252/2019,de29denovembre,delConsell,l'organitzaciódelscentreseducatiusconstitueixunaenabàsicaenlaconsecuciódelesfinalitatsalesquals'orientaelsistemaeducatiudelComunitatValenciana.
 Laplanificacióilintervencióconjunta,coordinadaiflexibledetotselsòrganscol·legiats,degovernidelesestructureshabilitadesenelscentreseducatiusresultaimprescindibleperaafavorirel desenvolupamentpersonalisocialdel'alumnat,iperagarantirlaprevalença delsprincipisivalorsdelagualtatilaconvivència.
 Aixímateix,segonselsarticles68i83d'ambdósdecrets,sobrenormesd'organitzacióifuncionament,elscentresdocentsredactaran lesnormesd'organitzacióifuncionamentd'acordambelqueesdisposaenlanormativabàsicaidd'acordambleslíniesicriterisindicatsenel projecteeducatiu.Lacomunitateducativahauràdeseròidaenlesseuespropostesperal'elaboraciód'aquestesnormes.
 Deconformitatambl'article127.a,enrelacióambl'article120.2delaLleiorgànica2/2006,de3demaig,d'educació,elconsellescolardelcentre seràl'òrgancompetentperal'aprovaciódelesnormesd'organitzacióifuncionamentdelscentresdocents públics.
 Respecteal'alumnatilaseuaparticipacióenl'elaboraciódelesnormesd'organitzacióifuncionament,d'acordambl'article43.2delaLlei 26/2018,de21dedesembre,dedretsigarantiesdelainfànciail'adolescència,laseuaopinióhauràdesertingudaencompte,ambl'objectiudecomplirlaparticipacióactivaiplea,ifacilitarlaseuaintervencióenelsprocessosdemocràticsd'adopciódedecisions.

Els espais de participació

Elscentreseducatiuspromouranespaisaccessiblesdediàlegidereflexiócomunsentre'alumnat,professorat,famíliesialtresagentspertald'afavorirlaparticipacióelconsensal'horadeprendredecisions.
 Elscentreseducatiuspromouranespaispropisdeparticipacióinfantiliadolescentenelsqualsl'alumnatpugaassumir,progressivament,elprotagonismedelespropostesiefomentenhabilitatsivalorsdemocràticsiderepresentació.
 Elscentreseducatiusplanificaranuncalendariambespaisfísicsiuportsmaterialsihumansnecessaris,temsiipersonesresponsables dedinamitzarlesassembleesdeclasse,lescomissionsielsòrgansiestructuresdeparticipaciódetotalacomunitateducativa.
 Elscentreseducatius,atravésd'aquestsespaisdeparticipació,
 promouran,fomentaraniprotegiranlesrelacionsentreelsseusmembres,donantseguretatalsseusintegrantsienfortintelsentimentde pertinençaaugrup.Laparticipacióenlavidadelcentreésunaeninaambelpropòsitdefercomunitaticonstruirunahistòriacomuna.
 Respectealaparticipaciódel'alumnat,iadaptadaalesseuescaracterístiquesd'edat:
 Espromouràlaseuaparticipacióactiva,enigualtatdecondicionsiambelssuportsnecessaris,enl'elaboraciódelesnormesd'igualtaticonvivència,lesnormesd'aula,ladistribuciód'espais,eldissenylaparticipacióenelsprojectes,l'organitzaciódeltempsd'esbarjo,lapreparaciódejornades,lesactivitatscomplementàriesiextraescolars,elprocésd'avaluació,lesaccionscomunitàriesielsprocessosrestauratius,
 aixícomenaquellesqüestionsque,apropostadel'alumnatodelarestadepersonesdelacomunitateducativaesconsiderenrellevants.
 Elcentreeducatiuconcretaràlesestructures,lespersonesilestratègiesnecessàriesquefacilitenidinamitzenlaparticipaciódel'alumnatatravésdelesassembleesoespaisdediàleg.
 Elcentreeducatiuplanificaràiposaràaladisposiciódel'alumnat,enfunciódelaseuaedat,nivellmaduratiuinecessitatsdesuport, elsmitjansperarecollirlaseuaopinióiarribaraacordssobreelstemesqueelsafectenmatèriad'igualtaticonvivència,sigaatravésdefigurespersonalsielsseusrepresentants,sigaatravésdebústiesoaltresformesdigitalsqueesconsiderenoportunesieficaces,garantint laprotecciódelesdadespersonals.
 Totselsformatsicanalsdecomunicacióseranuniversalmentaccessibles.
 Se'lsfacilitaràlainformaciónecessàriaperalaseuaparticipacióde manera comprensibleienunformataccessible.
 Peracomprovarcomesduenatermeelsacords,s'avaluaràl'aplicaciódelsacords,elsassolimentsaconseguitsielsaspectesquesiganecessarimillorar.S'establiranmesuresd'informació,deseguintiderendiciódecomptessobrelespropostesiliiniciativesplantejades perl'alumnat.
 Elprofessoratprogramaràiduràatermeactivitatsdefomentdelaparticipació,sempretenintencomptel'edatdel'alumnatinivell maduratiu,atravésdel'activitacadèmica,lestutoriesielseactivitats complementàriesiextraescolars.
 Sobrelaparticipaciódelesfamílies,iespecialmentdelesdel'alumnatmenord'edat,ésnecessari duratermeuntreballconjuntde l'escolailesfamíliesquepermetaunaacciócoherenticoordinada.
 Lesfamíliescontribuiranalamilloradeldclimadeconvivència delcentreialcomplimentdelesnormes,promovenenelsseusfills, fillesorepresentatselrespecteperlesnormesdeconvivènciadelcentre.

Els centres promouran mesures que fomenten la participació de les famílies en la vida del centre educatiu, especialment de les famílies del·l'alumnat més vulnerable o pertanyent a minories ètniques, a través de les associacions de pares i mares del·l'alumnat, del consell escolar i altres espais de participació formal i no formal.

Les famílies tindran una participació activa en l'elaboració, con-

re. del compliment i avaluació de les normes de convivència del centre, a través de les estructures participatives que determini cada centre.

Sobre la participació d'agents externs:

El personal extern realitzarà, amb caràcter general, funcions de col·laboració i suport al personal docent i no docent del centre en les tasques que li siguin encomanades, en accions educatives de tipus formatiu, de suport a l'inclusió, o en la realització d'activitats complementàries o extraescolars, i en l'aplicació de les mesures educatives que determini el centre.

El personal extern i els agents sociocomunitaris que participen i col·laboren amb els centres educatius hauran de conèixer les normes d'organització i funcionament dels centres educatius, guardar la confidencialitat de la informació a què tinga accés en el desenvolupament de l'activitat, i complir amb la finalitat de les activitats per a les quals han sigut requerits.

La participació dels diferents agents externs en l'activitat dels centres educatius haurà de ser degudament planificada i avaluada en funció dels objectius plantejats en els diferents documents d'organització i funcionament del centre educatiu.

En cap cas existirà vinculació laboral o deure jurídic entre aquestes persones i el centre educatiu, i qualsevol tipus de participació, siga d'assessorament o d'intervenció puntual, no pots obligar les persones que realitzen el treball a assignar al centre educatiu i a realitzar a l'emprenya esències i a tota la supervisió del personal del centre.

Al·l'horade participar amb la resta de membres de la comunitat educativa, hauran d'acreditar uns requisits de competència en l'àmbit en què participaran i presentar el certificat negatiu del Registre central de delinqüents sexuals o qualsevol altre requisit que l'Administració determine.

El consell escolar del centre educatiu serà informat de la participació de les activitats realitzades per part d'aquests agents externs en el marc de la programació general anual i dels plans d'atenció personalitzats.

Les normes d'igualtat i convivència

Les normes d'igualtat i convivència, que formen part de les normes d'organització i funcionament del centre, són regles de comportament consensuades per tota la comunitat educativa, que fixen el que cadamembre del grup esperadelsaltres. Regulen les relacions interpersonals i ajuden a previndre i gestionar els conflictes.

Tindran com a objectiu fonamental desenvolupar relacions positives entre els diferents membres de la comunitat educativa i permetre aconseguir el desenvolupament integral de l'alumnat.

A favorir el respecte i l'exercici efectiu dels drets i el compliment dels deures.

Concretaran, entre altres aspectes, les estratègies per a la prevenció i la resolució de conflictes, així com les mesures d'abordatge educatiu aplicables en cas d'incompliment, que hauran de ser de caràcter

educatiu i restauratiu i tindran en compte les variables contextuals, en particular, la consideració de situacions i condicions personals de l'alumnat.

L'elaboració de les normes de convivència tindrà en compte les següents orientacions:

Serelaborades des d'una perspectiva inclusiva i coeducativa, que compti amb la participació de tot l'alumnat i tota la comunitat que gaudeix dels suports materials i humans necessaris perquè aquesta participació sigui efectiva.

Identificar i fer explícits els pensaments i les conductes positives que es volen potenciar.

Fomentar el desenvolupament d'hàbits positius, des d'una perspectiva sociocomunitària, tenint en compte les relacions dins del centre, en l'entorn i l'espai virtual.

Assenyalar les conseqüències de l'incompliment, tenint en compte les situacions i condicions personals de les persones que les infringeixen.

Les normes poden ser, en funció de la seva extensió i aplicabilitat, normes de centre o normes d'aula.

Les normes del centre descriuen conductes concretes de respecte, empatia i igualtat de l'alumnat i de la resta de la comunitat educativa en vers els altres en el funcionament del centre. S'ajustaran a la que estableix aquest decret i la normativa vigent reguladora de la igualtat i la convivència i seran consensuades per la comunitat educativa.

Les normes d'aula seran consensuades entre l'alumnat i el professorat a principis de curs i en les respectives tutories i hauran de ser coherents amb les normes de centre, de conformitat amb les prescripcions d'aquest decret.

Les normes regularan:

L'assistència i la puntualitat de l'alumnat i del personal del centre.

L'acuradament del material de les instal·lacions.

Les relacions interpersonals, identificant també clares conductes contràries als drets humans i als discursos d'odi, i treballant amb missatges clars i accessibles en funció de l'etapa educativa i les necessitats de suport de l'alumnat.

Els aspectes d'aspiració i higiene.

Les competències pròpies del professorat, de la tutoria i de l'equip directiu, en matèria d'igualtat i convivència, així com les situacions en les quals han d'intervindre altres agents.

Qualsevol altra qüestió que sigui rellevant per a la promoció de la igualtat i la convivència en el centre, acordades i consensuades per la comunitat educativa.

L'ús dels dispositius mòbils dins de les instal·lacions del centre educatiu.

Les normes, un cop aprovades, seran obligatòries i complir-les per tots els membres de la comunitat educativa. Hauran de ser públiques i documentades en formats accessibles, procurant la màxima difusió en la comunitat educativa i, si és el cas, es facilitaran a través del portal dels centres, del web del centre escolar i dels canals de comunicació oficialment establits.

CAPÍTOL IV *Pràctiques educatives*

Article 10. Definició

Les pràctiques educatives en igualtat de convivència són el conjunt d'estratègies específiques orientades a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de la violència, que es concreten i dissenyen i implementant actuacions en l'àmbit del centre i el seu entorn, d'aula i individual, tenint en compte els quatre nivells de resposta educativa.

Article 11. Estratègies orientades a la promoció de la igualtat i la convivència

Les estratègies orientades a la promoció de la igualtat i la convivència poden ser, entre altres:

Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes

El model dialògic és una actuació educativa d'èxit recollida en el projecte d'investigació INCLUD-ED del VI Programa marcadament de la Comissió Europea, encaminada a consensuar les normes que asseguruen una relació lliure de violència a partir dels primers dats.

En aquest procés s'arreglen les opinions de tots els participants de la comunitat, ja que totes les persones tenen aportacions a fer en la transformació d'un conflicte. A més, les capacitats de resolució i les habilitats dels diferents membres suposen un enriquiment al diàleg i al treball.

És un procés on s'assegura el diàleg i la participació, en igualtat de condicions i amb el suport humà i material necessari, de tota la comunitat pren protagonisme l'ètica procedimental i la democràcia deliberativa, ja que l'argumentació i el consens superen la votació i possibiliten l'intercanvi de postures quan s'escolten arguments de valors i de les altres persones de la comunitat. És un model que se centra en la prevenció i on destaca l'implicació de tota la comunitat, de tal manera que es millora la convivència dins del centre, però també en el conjunt de la comunitat educativa i en els contextos escolars més pròxims.

Quan l'alumnat, famílies i professors atenen oportunitats d'opinió

participar conjuntament en la creació de normes consensuades, la convivència millora i el centre educatiu s'impregna d'una cultura de participació capaç de transformar les estructures de poder i de tenir relacions igualitàries lliures de violència. És el que hom coneix com a cultura de la no-violència o antiassetjament.

Aprenentatge servei

L'aprenentatge servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un únic projecte, ben articulats, en el qual els participants s'orienten treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo. Serveixen a l'entorn que poden influir en la millora del medi ambient, la promoció de la salut i el benestar, la defensa dels drets humans i de l'infància, la cura del patrimoni artístic, la promoció de les relacions intergeneracionals, el foment de la convivència, el suport a persones en situació d'exclusió social i la participació ciutadana, entre altres.

Tutoria entre iguals

Es basa en l'ajuda i l'acompanyament que un estudiant major ofereix a un altre menor. Se centra en el desenvolupament de l'intel·ligència emocional, en l'escolta activa i en la creació d'espais d'afecte i suport entre l'alumnat. És una forma d'implicació de l'alumnat en la creació d'un clima de benestar en el qual tots poden aprendre i créixer com a persones. A més, facilita enormement la transició de Primària a Secundària, o l'acolliment de l'alumnat d'altres centres o modalitats de l'ensenyament.

Mediació

La mediació és una eina per a previndre i abordar conflictes no constitutius de delictes, que inclou la formació voluntària de l'alumnat i dels docents, amb la qual l'alumnat participant adquireix protagonisme en la prevenció i la millora del clima escolar. És una negociació estructurada i guiada per una tercera persona, que facilita el procés de comunicació, ajudant les parts a definir clarament el seu problema, a comprendre els interessos de cadascuna, a generar opcions dirigides cap a un possible acord, almenys, cap a un major enteniment. Durant el procés de mediació, les parts tenen l'oportunitat d'explicar el seu punt de vista, les seues preocupacions, necessitats i interessos, proporcionant-los l'oportunitat per a expressar les seues sensacions i sentir-se escoltats. Les persones mediadores no imposen una solució al problema, són les parts les que mantenen sempre la responsabilitat de prendre la seua pròpia decisió.

Pràctiques restauratives

Aquest model de gestió de la convivència persegueix la reparació del dany i tan en els aspectes materials com en els emocionals i morals. Aquestes pràctiques inclouen una gran varietat d'actuacions que permeten previndre, gestionar i resoldre situacions de conflicte. Estratègia d'abordar els conflictes de forma comunitària, en què es pot donar la presència i la participació, a més de les parts directament implicades,

de les persones que s'han vist afectades en algun mesura (amistats, observadors, professorat, famílies...). Les pràctiques restauratives són aplicables en qualsevol grup on es vulgui millorar les relacions interpersonals, gestionar els conflictes de forma dialogada i participativa, crear un clima favorable de convivència i reforçar valors fonamentals com el respecte mutu.

En educació, les pràctiques restauratives proporcionen oportunitats perquè l'alumnat compartisca els seus sentiments, forgi relacions i resolga problemes. La finalitat d'aquest procés és la transformació de les situacions conflictives en oportunitats d'aprenentatge.

Aquestes pràctiques es podran adoptar, consensuar, adaptar o combinar amb altres valors de la literatura científica o considerades bones pràctiques.

Entotcas, aquestes pràctiques promouran:

L'accessibilitat universal.

Formacions conjuntes d'equips educatius i famílies.

El desenvolupament de projectes d'innovació i investigació educativa, amb la difusió de metodologies, recursos i materials associats a la millora de la convivència escolar i a la prevenció i resolució dels conflictes en els centres docents.

La difusió de projectes i experiències educatives de qualitat relacionats amb la participació i els models de gestió d'igualtat i convivència, com a eines de millora de la convivència escolar.

L'establiment d'exemples de centres per a la participació i l'enriquiment mutu i facilitar la formació compartida.

La col·laboració i coordinació amb altres entitats, organismes i institucions per a la millora de la convivència escolar.

La participació activa de l'alumnat en la promoció de l'igualtat i la convivència i a la resolució dels conflictes entre iguals.

CAPÍTOL V

Gestió de conflictes que alteren la convivència

Secció I

Abordatge educatiu del conflicte que altera la convivència

Article 12. Estratègies i finalitat

El diàleg, la conciliació i la restauració seran estratègies habituals i preferents per a la resolució de conflictes.

Finalitat:

Facilitar l'adquisició de la competència socioemocional per a desenvolupar identitats saludables, manejar les emocions, aconseguir metes personals i col·lectives, sentir i mostrar empatia pels altres, establir i mantenir relacions de suport i prendre decisions responsables.

Promoure el respecte a l'integritat física i moral, la dignitat, el benestar i la seguretat de tots els membres de la comunitat educativa.

Afavorir i potenciar els valors de la comunicació, el diàleg i la restauració, fonamentals a l'hora de viure, que han de regir les relacions entre tots els membres de la comunitat educativa.

Educar l'alumnat en el reconeixement dels límits dels seus actes i en l'assumpció de les conseqüències d'aquests.

Preservar el procés educatiu de l'alumnat.

Sensibilitzar sobre el problema estructural de la violència de gènere.

Article 13. Criteris necessaris per a la presa de decisions

No es podrà privar l'alumnat del dret a l'educació.

El caràcter educatiu i recuperador de les mesures haurà de garantir el respecte als drets de tots els membres de la comunitat educativa i procurar la millora de les relacions.

S'adoptaran mesures preventives per a fer front a l'absentisme, l'abandonament escolar prematur i la segregació escolar.

Davant de qualsevol situació de vulneració dels drets de l'alumnat, haurà de prevaldre l'interès superior de la persona menuda.

Ampliar la finalitat de no interrompre el procés educatiu de l'alumnat quan s'apliquen mesures que contemplin la interrupció temporal de la participació lectiva o en activitats extraescolars, si es assignaran, i se'n

farà el seguiment periòdic, tasques i activitats acadèmiques que indiqui el professorat que li imparteix docència.

Les mesures d'abordatge educatiu s'ajustaran a l'edat i a la maduresa de l'alumnat, a les seues necessitats de suport i a la seua situació socioemocional, així com a la naturalesa i la gravetat dels fets.

Secció II

Abordatge educatiu de conductes que alteren la convivència

Article 14. Classificació de les conductes que alteren la convivència

Les conductes que alteren la convivència en els centres es classifiquen en:

Conductes contràries a la convivència.

Conductes greument perjudicials per a la convivència.

Article 15. Conductes contràries a la convivència

Amb caràcter general, són conductes contràries a la convivència:

Les faltes injustificades de puntualitat o assistència. Es consideraran faltes injustificades aquelles que manquen de validesa informativa i documental, traslladada per l'alumnat, o els pares, mares o representants legals encas demenors d'edat, al tutor o tutor del alumne o alumna.

Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre, especialment de les activitats d'aula.

Els danys en les instal·lacions, recursos materials o documents del centre, o en les pertinències dels membres de la comunitat educativa.

L'ús de qualsevol objecte o substància no permesos.

Les conductes que puguen impedir o dificultar l'exercici del dret a l'estudi de la resta del alumnat.
La incitació a cometre actes contraris a les normes de convivència.
Els actes d'incorrecció desconsideració al professorat o a altres membres de la comunitat educativa.
Qualsevol altra conducta que alteri el normal desenvolupament
de l'activitat educativa, que no constituïska conducta greu ment perjudicial per a la convivència.
Les normes d'organització i funcionament del centre podran concretar a quèstes conductes amb la finalitat d'aconseguir la seua adaptació als diferents cursos, cicles, nivells i etapes educatives i ensenyaments, així com al alumnat escolaritzat al context de cada centre.
Afectes administratius, les conductes contràries a la convivència prescriuran en el termini de 20 dies naturals, comptats a partir de la data de comissió.

Article 16. Mesures d'abordatge educatiu davant de conductes contràries a la convivència

1. D'acord amb el que estableix l'article 15, a questes són:

Amonestació oral, preservant la privacitat adequada.

Amonestació per escrit.

Compareixença immediata davant de la direcció d'estudi o la direcció del centre.

Realització de treballs específics en horari no lectiu.

Realització de tasques educatives que contribuïsqen a la millora del desenvolupament de les activitats del centre i/o dirigides a reparar el mal causat en les instal·lacions, material del centre o pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.

Retirada dels objectes o substàncies no permesos, d'acord amb el que es determina en les normes d'organització i funcionament del centre.

Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries del centre durant un període màxim de 15 dies naturals.

Canvi de grup del alumnat o alumna durant un termini màxim de 5 dies lectius.

Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un termini màxim de 3 dies lectius. Durant el temps que dure la suspensió, l'alumne haurà de romandre en el centre i realitzar les activitats formatives que es determinen per garantir la continuïtat del seu procés educatiu.

Per a l'abordatge educatiu de conductes contràries a la convivència, no serà necessària la prèvia instrucció del procediment ordinari descrit a partir de l'article 18. No obstant això, per a les mesures g) i j) serà preceptiu el tràmit d'audiència al alumnat i als seus pares, mares o representants legals, encas des de menors d'edat, en un termini de 5 dies hàbils.

La mesura aplicable serà proporcional als fets o la situació, així com dirigida a assolir la conducta alternativa.

Les mesures d'abordatge educatiu per a conductes contràries a la convivència prescriuran en el termini de 20 dies naturals de la seua adopció.

La direcció del centre podrà alçar la suspensió prevista en les lletres g), h) i j) del punt 1, abans que finalitze el compliment de la mesura, prèvia constatació que s'ha produït un canvi positiu en l'actitud del alumnat.

Article 17. Responsables de l'aplicació de mesures d'abordatge educatiu davant de conductes contràries a la convivència.

Correspon aplicar les mesures d'abordatge educatiu davant de conductes contràries a la convivència a la direcció del centre i al professorat.

L'aplicació de les mesures a, b, c i d de l'article 16 correspondrà al professorat present en aquell moment, o al tutor o tutora del grup quant in ga coneixement del fet.

Correspon a la direcció del centre l'aplicació de les mesures e, f, g, h i i de l'article 16, que podrà ser delegada a l'òrgan o càrrec que la direcció determine. Aquestes mesures seran comunicades al alumnat o alumna, a la direcció del centre, al tutor o tutora, que al seu torn ho comunicarà als pares, mares o representants legals quan sigan menors d'edat.

El centre educatiu concretarà, dins de les normes d'organització i funcionament, les mesures que cal prendre, garantint en tot cas el que estableixen els articles 12 i 13 d'aquest decret.

Si, transcorreguts vint dies naturals des del coneixement de l'autoria dels fets, no s'hagueren aplicat mesures educatives, no serà pertinen t l'aplicació d'aquestes.

Article 18. Conductes greument perjudicials per a la convivència

Atots els efectes, són conductes greument perjudicials per a la convivència:

Els actes greus d'indisciplina, desconsideració, insults, amenaces, faltades respecte o actituds desafiantes, comesos cap al professorat i personal del centre.

L'assetjament i el ciberassetjament a qualsevol membre de la comunitat educativa.

L'ús de la intimidació o la violència, les agressions, les ofenses greus, l'abús sexual i els actes d'odi, o els que atempten greument contra el dret a l'imitat, al honor, a la pròpia imatge o a la salut dels membres de la comunitat educativa.

Violència de gènere.

La discriminació, les vexacions o les humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, ja siguin per raó de naixement, ètnia, sexe, religió, orientació sexual, identitat de gènere, discapacitat o diversitat funcional, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

L'enregistrament, manipulació, publicitat i/o difusió no autoritzada d'imatges, a través de qualsevol mitjà o suport, quan aquest fet resulte contrari al dret a l'imitat, o contingut vexatori, agressiu i/o humiliatori a qualsevol membre de la comunitat educativa.

Els danys greus causats intencionadament, operús indegut, en

les instal·lacions, materials i documents del centre o en les pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.

La suplantació de personalitat i la falsificació o el rastreig de documents acadèmics.

L'ús, la incitació a aquest, la introducció en el centre o el comerç d'objectes o substàncies perjudicials per a la salut o perilloses per a la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.

L'accés indegut sense autorització a documents, fitxers i servidors del centre.

La incitació o estímul a la comissió d'una falta que perjudica greument la convivència.

L'incompliment d'algun mesura imposada per una conducta contra les normes de convivència, així com l'incompliment de les mesures d'abordatge educatiu dirigides a reparar els danys o assumir els costos, o afegir les mesures substitutives imposades.

Afectes administratius, aquestes conductes, tipificades com a greument perjudicials per a la convivència, prescriuen en el transcurs del termini de dos mesos comptats a partir de la comissió dels fets.

En el cas de comissió d'actes que pogueren ser constitutius de delictes o pogueren derivar-se'n responsabilitat penal, la direcció del centre públic o titularitat del centre privat concertat té l'obligació de comunicar els fets a l'administració corresponent, als Mossos d'Esquadra i al Ministeri Fiscal. Se'n informarà l'alumne o alumna i la família o representants legals quan siguin menors d'edat.

Article 19. Mesures d'abordatge educatiu davant de conductes greument perjudicials per a la convivència

Al·horad'adoptar mesures definitives i/o cautelars davant de conductes greument perjudicials per a la convivència es descriuen en l'article 18, s'hauran de tindre en compte:

Les pràctiques en igualtat de convivència desenvolupades pel centre, en l'àmbit de grup i de centre segons els que s'exposen al capítol IV d'aquest decret.

Els criteris es descriuen en l'article 13.

La revisió de totes les actuacions realitzades relatives a la situació de les persones implicades.

El coneixement per part de tots els membres de la comunitat educativa de la possibilitat d'incorporar el procediment conciliatori procediment ordinari per a l'aplicació de mesures, es descriuen en l'article 26, amb les excepcions que es descriuen al mateix article.

Els drets de la majoria dels membres de la comunitat educativa i, amb caràcter prioritari, els de les víctimes d'actes antisocials, agressions o assetjament, prevalent l'interès superior dels i les menors sobre qualsevol altre interès.

El manteniment del clima de treball de convivència positiva necessària perquè el centre educatiu i l'activitat docent complisca amb la seua funció.

Evitar que les mesures que s'adopten, com ara la suspensió del dret d'assistència al centre educatiu, accentuen els casos d'absentisme o risc d'abandonament escolar.

Tindre en compte les conseqüències educatives i socials de les persones agredides o víctimes, així com la repercussió social en l'entorn de l'alumnat, ocasionades per les conductes que han derivat en l'aplicació de mesures correctores, amb la finalitat de protegir-les i no revictimitzar-les.

D'acord amb el que estableix l'article 18, les mesures que es poden adoptar davant de conductes que perjudiquen greument la convivència són:

Realització de tasques fora del·horari lectiu en benefici de la comunitat educativa, per a la reparació del mal causat en instal·lacions, transportes, menjador, materials, documents o en les pertinenes d'altres persones.

Suspensió del dret a participar en activitats complementàries i/o extraescolars del centre durant un màxim d'entre 15 i 30 dies naturals.

Suspensió del dret d'eixida al pati, quan la conducta hagi sigut començada en aquest espai o quan se vola al trespaï com a ús de convivència del centre, durant un període màxim d'entre 7 i 15 dies naturals. Durant el compliment de la mesura, es garanteixen les actuacions d'intervenció pedagògica per a treballar la presa de consciència dels fets, amb la finalitat d'interioritzar els valors de respecte i convivència.

Trasllat definitiu de l'alumne o l'alumna a un altre grup del mateix curs.

Suspensió del dret d'assistència a classe en una o diverses matèries, o excepcionalment al centre, per un període de com a més entre 7 i 15 dies naturals.

Excepcionalment, quan la gravetat dels fets ho justifiqui, es podrà suspendre l'assistència al centre educatiu per un període d'entre 15 i 30 dies naturals. En aquest cas, i durant aquest interval, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar les activitats formatives que es determinen el professorat per a evitar la interrupció del seu procés educatiu i avaluatiu. Amb aquesta finalitat, es dissenyarà un pla de treball que coordinarà i supervisarà la direcció d'estudis del centre, les activitats del qual tindran un seguiment per part de l'equip educatiu i s'entreguen descompte en l'avaluació final de les matèries. Així mateix, l'alumne o l'alumna podrà realitzar les proves objectives d'avaluació que hi haguera programades en aquest període.

Suspensió del dret a utilitzar el menjador escolar durant un període de entre 7 i 15 dies naturals quan la conducta hagi sigut començada en el menjador escolar.

Excepcionalment, quan concorre la circumstància d'especial gravetat en la comunitat educativa, la direcció del centre n'informarà la comissió de convivència del consell escolar i comunicarà a la Inspecció d'Educació la possibilitat de canviar de centre educatiu, que es durà a terme, preferentment, en la localitat o districte en el qual es troba escolaritzat, amb la garantia dels serveis complementaris que siguin necessaris, condició sense la qual no podrà aplicar-se aquesta mesura.

En aquelles situacions en les quals el centre tinga coneixement que concorre la circumstància d'especial situació de risc de possible desamparament que poguera afectar a una persona menor, la direcció del centre públic o titularitat del centre privat concertat ha de comunicar a les instàncies corresponents a la Inspecció d'Educació, tal com especifica la legislació vigent en matèria de protecció de persones menors i adolescents.

En el cas de fets que pogueren ser constitutius d'infracció o responsabilitat penal, s'haurà d'exceptuar l'aplicació dels procediments i mesures d'abordatge que pogueren interferir o resultar incompatibles amb mesures de decisions judicials. En el cas d'haver-se iniciat un procediment ordinari, aquest quedarà suspès mentre no recaigui un pronunciament judicial.

Les mesures d'abordatge educatiu davant de conductes greument perjudicials per a la convivència prescriuen en el termini de dos mesos des de la resolució.

Article 20. Procediment ordinari per a l'aplicació de mesures davant de conductes greument perjudicials per a la convivència

Les mesures d'abordatge educatiu descriu en l'article 19, aplicables a conductes greument perjudicials per a la convivència escolar, establides en l'article 18, només seran aplicables permetint l'ajuda i el suport a l'evolució i desenvolupament del procediment ordinari desplegats en els articles 20a i 27.

Qualsevol conducta greument perjudicial per a la convivència, o les conseqüències que se'n deriven, haurà de ser comunicada al director del centre.

Coneguts els fets, correspon al director del centre iniciar el procediment ordinari en el termini màxim de tres dies hàbils des del coneixement d'aquests.

El director o el director/a informaran la comissió d'igualtat i con-vivència del consell escolar.

La direcció del centre, amb l'assessorament del professorat d'orientació educativa, haurà de notificar en el mòdul PREVIITACAO en la plataforma habilitada les alteracions greus de la conducta o situacions que perjudiquen greument la convivència.

Article 21. Inicid del procediment ordinari

1. El procediment ordinari s'iniciarà amb el document per escrit, en el qual constaran:

Alumnat presumptament implicat.

Fets que motiven l'inici del procediment.

Conducta i mesures d'abordatge educatiu que pogueren derivar-se'n.

Nomenament de la persona instructora, i persona amb funcions de secretaria en els casos d'especial complexitat, triada o triades d'entre els components del claustre, segons el sistema determinat pel centre i recollit en les normes d'organització i funcionament.

Comunicació sobre el manteniment o el cessament de les mesures cautelars de caràcter provisional que, si escau, haja acordat la direcció del centre, descriu en l'article 27 d'aquest decret, sense perjudici d'aquelles que puguin adoptar-se durant el tot del procediment.

Informació explícita sobre el dret a presentar al·legacions a l'audiència en el procediment, amb indicació del termini de 5 dies lectius, així com indicació que, encas de no efectuar al·legacions en el termini previst sobre el contingut del acord d'iniciació, aquest podrà ser considerat proposat de resolució quan continga un pronunciament precís sobre la mesura que cal adoptar.

Igualment, s'informarà l'alumnat i els pares, mares o representants legals encas de ser menors d'edat, sobre el dret a presentar en aquestes escritures una recusació fundada, segons el que estableixen els articles 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, contra el nomenament de la persona instructora.

Informació explícita sobre la possibilitat d'acollir-se al procediment conciliat d'acord amb el que estableix l'article 26.

Òrgan competent per a la resolució.

Només les persones que tinguen condició legal d'interessades en el desenvolupament del procediment ordinari tenen dret a conèixer el seu contingut en qualsevol moment de la tramitació, garantint la normativament vigent sobre la protecció de dades.

Els centres privats concertats podran establir en les seues normes d'organització i funcionament terminis diferents dels establits en el present decret, per al desenvolupament de la resolució dels procediments ordinaris que es tramiten en els seus centres.

Article 22. Continuació del procediment ordinari

La persona instructora del procediment ordinari, una vegada rebuda la notificació de l'enomenament i en el termini màxim de 5 dies lectius, realitzarà les actuacions que considere oportunes i sol·licitarà els informes i les proves que estime pertinents per a l'esclariment dels fets.

Una vegada practicades les actuacions anteriors, i abans de redactar la proposta de resolució, es donarà un termini de 5 dies lectius d'audiència a les persones interessades perquè puguin al·legar i presentar els documents que estimen pertinents. Si abans del venciment d'aquest termini manifesten la seua intenció de no efectuar al·legacions, es podrà per realitzar aquest tràmit.

La proposta de resolució haurà de contindre:

Fets que es consideren provats i la seua exacta qualificació, imputats a l'alumne o a l'alumna que motiva aquest procediment.

Conducta objectada d'abordatge, segons el que es preveu en l'article 18 d'aquest decret.

Informació sobre el procediment conciliat, així com de circumstàncies atenuants i agreujants.

Medures d'abordatge educatiu previstes en l'article 19 d'aquest decret.

Especificació de la normativa que estableix la competència del director o el director/a per a resoldre.

Es consideraran circumstàncies atenuants o agreujants:

Circumstàncies atenuants:

El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.

La reparació espontània.

No haver incorregut amb anterioritat en l'incompliment de les normes de convivència durant el curs acadèmic.

L'absència d'intencionalitat.

La presentació de disculpes, per iniciativa pròpia, encas d'alteració del desenvolupament de les activitats del centre.

L'oferiment a realitzar actuacions compensadores del malcausat.

Circumstàncies agreujants:

Qualsevol conducta que estiga associada a comportaments discriminatoris per raó de naixement, ètnia, sexe, religió, opinió, identitat de gènere, orientació sexual, discapacitat o diversitat funcional o altres circumstàncies relacionades amb les necessitats educatives específiques de l'alumnat, o per qualsevol altra circumstància personal o social, especialment les vinculades a la violència masclista i de gènere.

La premeditació.

El dany, l'agressió, l'insult o l'ofensa a qualsevol membre de la comunitat que estigues en situació d'indifensió, desigualtat o inferioritat, o que presente qualsevol tipus de discapacitat.

Els actes realitzats de manera col·lectiva que vaguen en contra dels drets d'altres membres de la comunitat educativa.

La publicació de conductes de menys preu aladignitat de qualsevol persona i la publicitat d'actes que afecten les normes de convivència de l'centre, en qualsevol mitjà o suport.
La reiteració.

Article 23. Resolució del procediment

La persona instructora elevarà a la direcció del centre tota la documentació, que inclourà:
La proposta de resolució motivada, amb els fets o conductes objectes de la instrucció del procediment, la valoració de la prova practicada, i les circumstàncies atenuant o agreujants, si n'hi haguera, els fonaments jurídics en què es basa la mesura d'abordatge educatiu proposada, la seu data d'efecte, l'òrgan davant del qual cal interposar una reclamació i el termini.
Les alegacions formulades.
La direcció del centre, en el termini màxim de dos dies lectius, comptats a partir del'endemà del lliurament de la proposta de resolució per part del' instructor o instructora, dictarà una resolució de fide procediment que posarà fi a la via administrativa. El termini de dos dies lectius podrà ampliar-se en cas que, segons el pare de la direcció, existisquen causes que ho justifiquen. Aquesta resolució inclourà, almenys:
Fets provats i conductes que cal abordar.
Mesures d'abordatge educatiu que cal aplicar, si escau, data de començament i finalització d'aquestes mesures per aplicar-les.
Especificació de la normativa que estableix la seu competència per aplicar les mesures corresponents.
Circumstàncies atenuant o agreujants, si n'hi haguera.
Procediment i termini de reclamacions davant del consell escolar.

Article 24. Comunicació i notificació

Totes les citacions a l'alumnat o als seus pares, mares o representants legals, quan l'alumne o l'alumna sigui menor d'edat, es realitzaran a través dels mitjans utilitzats ordinàriament pel centre per a comunicar-se amb l'alumnat i les seues famílies, i en quedarà constància de la remissió de data, operant-se el mitjà de comunicació immediata que per metadeixar constància fa efecte de la remissió de data.
Per a la notificació de les resolucions se citaran les persones i nteresades segons s'assenyala en el punt anterior, que hauran de compareixer en persona per a la recepció d'aquesta notificació, i se'ndeixarà constància per escrit. Si no es presenten personalment per a la recepció de la resolució, el centre reemetrà pel qualsevol mitjà de comunicació que permet deixar constància de la remissió de data de recepció.

La incompareixença sense una causa justificada del pare, mare o representant legal, si l'alumne o l'alumna és menor d'edat, obelana negativa a rebre comunicacions o notificacions, no impedirà la continuació del procediment i l'adopció de les mesures adoptades.
La resolució adoptada per l'òrgan competent serà notificada a l'alumne o l'alumna, si és el cas, als seus pares, mares o representants legals, així com al consell escolar, quan siga convocat, a l'equip docent i a l'inspecció d'Educació.

Article 25. Reclamacions

1. Notificació de la resolució de fide procediment prèvia a la seu impugnació davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, l'alumnat major d'edat, o els pares, mares o representants legals del' alumne o l'alumna menor d'edat, podran reclamar davant del consell escolar la revisió de la decisió adoptada pel director o la directora dins dels dos dies lectius següents a la seu recepció.
Aquesta reclamació té caràcter de substitutiu dels recursos administratius, d'acord amb el que es preveu en l'article 112.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 127 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
Amb la finalitat de revisar la decisió adoptada, es convocarà una sessió extraordinària de consell escolar, que, a la vista de la resolució de fide el procediment de la reclamació, proposarà al director o la directora la confirmació de la mesura aplicada o la modificació o anul·lació d'aquesta.
La proposta del consell escolar produirà en un termini màxim de deu dies lectius comptats des del'endemà de la recepció de la reclamació. La direcció, en el termini màxim de dos dies lectius comptats des del'endemà de la recepció d'aquesta proposta, podrà sol·licitar assessorament a l'inspecció d'Educació, si escau, un informe sobre la legalitat de la decisió adoptada, quan la proposta del consell escolar sigades modificació o anul·lació d'aquesta, el qual haurà d'emetre's en el termini de deu dies hàbils. La direcció haurà de resoldre i notificar per escrit la seu resolució al reclamant.
En aquesta notificació haurà d'indicar-se el recurs que es pot interposar contra aquesta resolució, així com l'òrgan judicial davant del qual ha de presentar-se i el termini per a interposar-lo.

Article 26. Procediment conciliat per a l'aplicació de mesures d'abordatge educatiu davant de conductes greument perjudicials per a la convivència

La direcció del centre presentarà a l'alumnat i als seus pares, mares o representants legals, la possibilitat d'acollir-se a la tramitació per procediment conciliat quan concórreguen les circumstàncies següents:
L'acceptació i subscripció d'un compromís de col·laboració entre el centre docent, l'alumnat i els seus pares, mares o representants legals, a fide coordinar amb el professorat i amb altres professionals les accions i mesures proposades.
El reconeixement de la conducta greument perjudicial.
La petició de disculpes davant dels perjudicats o les perjudicades, si n'hi haguera.
Altres circumstàncies considerades pel centre i que estiguen recollides en les seues normes de convivència.
Queda exclosa la possibilitat de tramitació per procediment conciliat en els supòsits següents:
Quan l'alumnat implicat seli a tramitar, en el mateix curs escolar, un altre procediment conciliat per la mateixa conducta o situació de la mateixa naturalesa.
Quan l'alumne o l'alumna rebutja la mesura d'abordatge proposada.

La possibilitat de tramitació per procediment conciliat serà inclòs en el document d'inici del procediment ordinari i es proposarà a les persones interessades una reunió a la qual quedaran degudament convocades.

Aquesta reunió, amb la direcció del centre, tindrà com a finalitat l'explicació dels avantatges del procediment que inclou el compromís. En aquesta mateixa reunió, l'alumne o les alumnes i les famílies o representants legals decidiran si accepten o no, però en aquest procediment, la falta de compareixença, així com el rebuig d'aquest procediment, suposarà la tramitació del procediment ordinari. En aquest cas, el termini per a la realització d'al·legacions o recusacions començarà des de l'endemà de la celebració de la reunió.

La tramitació del procediment conciliatiu és per a persones que participen i es defineix pel centre en les seues corresponents normes d'organització i funcionament. En qualsevol cas, la mesura aplicada serà més lleu que la que s'haguera establert en el document d'inici del procediment.

La tramitació del procediment conciliatiu requereix la redacció, per part de la direcció, del consegüent compromís, que haurà de contindre, a més, l'acceptació d'aquest compromís per part de l'alumne o les alumnes i dels seus pares, mares o representants legals, la mesura educativa aplicada i els mitjans per a la seua aplicació. Aquest compromís serà definitiu i s'inscriurà en el termini màxim de tres dies lectius comptats a partir de l'endemà de la celebració de la reunió. Aquesta subscripció posarà fi al procediment conciliatiu.

Entretant, la tramitació pel procediment conciliatiu haurà de concloure's en un termini màxim de 20 dies lectius des de la comunicació del inici del procediment. Si no és així, es continuarà amb el procediment ordinari.

Si durant la tramitació per aquest procediment estrena el compromís o es reincideix en la conducta, es continuarà amb el procediment ordinari. En aquest cas, el termini per a al·legacions i recusacions començarà des de l'endemà de produir-se la ruptura del compromís.

El centre educatiu ha de garantir, tant en el procediment ordinari com en el conciliatiu, des dels articles 20a i 27 d'aquest decret, que es complixin les condicions d'accessibilitat universal que, en cas de necessitat, es faciliten els suports materials i humans necessaris.

Article 27. Mesures de caràcter cautelar provisional

D'acord amb l'article 56 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, abans del inici del procediment ordinari o en qualsevol fase de la tramitació, el director o la directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de la persona instructora, o de la comissió de convivència del consell escolar del centre, podrà adoptar la decisió de prendre mesures provisionals amb finalitat cautelar i educativa, si foran necessàries, per a garantir el normal desenvolupament de les activitats del centre.

En el cas que l'alumne o les alumnes i les famílies no s'edat, aques-tes mesures provisionals s'hauran de ser comunicades al pare, la mare o els representants legals.

Podran ser revocades en qualsevol moment, especialment quan s'arriben a acords dins del marc del procediment conciliatiu.

Quan es resolga el procés ordinari, si s'haguera adoptat alguna mesura provisional durant la tramitació, el compliment de la mesura serà tinguda en compte en la realització de la mesura d'abordatge de l'educatiu i resolta, sempre que ambdues tinguen la mateixa naturalesa.

La direcció del centre podrà aplicar mesures cautelars, recollides en les normes de convivència i incloses en les normes d'organització i funcionament del centre, que podran consistir en:

- El canvi temporal de grup.
- La suspensió temporal d'assistència a determinades classes o al centre.
- La suspensió d'assistència a activitats complementàries o extraescolars.
- La suspensió de l'utilització dels serveis complementaris del centre.
- Les mesures provisionals podran establir-se per un període màxim de 5 dies lectius.

De manera excepcional, i en intenció de possible perjudici ocasionat a la convivència del centre, els danys causats o les conseqüències sobre les persones, es podrà mantenir la mesura provisional fins a la resolució del procediment ordinari. Aquesta no podrà tindre una durada superior ni una naturalesa diferent de la mesura d'abordatge educatiu establida en el procediment.

Article 28. Arxivament de la documentació i cancel·lació de l'anotació registral

La documentació corresponent a la tramitació d'un procediment d'aplicació de mesures d'abordatge educatiu davant de la comissió de conductes greument perjudicials per a la convivència d'un alumne o alumnes s'arxivaran segons el procediment i suport establert pel centre.

Les normes vulnerades si les mesures aplicades constaran en el registre del centre durant el termini de dos anys des del compliment de la mesura corresponent, i es procedirà a la seua cancel·lació d'ofici, sempre que durant aquest temps no s'haguera iniciat un nou procediment de conductes greument perjudicial.

En cap cas les conductes que hagen sigut objecte de cancel·lació en el corresponent registre seran computades al efecte de reincidència.

CAPÍTOL VI

Estructures de suport per a la gestió de la convivència

Article 29. Planificació

La planificació en l'àmbit de la igualtat a la convivència facilita la detecció de situacions i, per tant, l'actuació davant de situacions de violència. Malgrat això, els centres educatius han d'estar preparats per al·l'abordatge d'aquestes situacions a través de les seues pràctiques i dels protocols vigents. Els protocols que en els passos per dur a terme l'abordatge sistemàtic especialitzat que cada situació requereix.

Article 30. Organització de suport

Les primeres mesures de suport són totes aquelles que el centre té contemplades per a la promoció de la igualtat a la convivència en el projecte educatiu.

En el mateix centre l'orientació educativa és un mecanisme de suport fonamental a través del adocència i tutoria i del l'orientació educativa especialitzada integrada en el centre a través dels equips d'orientació educativa i departaments d'orientació educativa i professional. El Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització del l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià, en l'article 12 estableix un altrenivell de suport més especialitzat a través de les unitats especialitzades d'orientació. Aquestes unitats completen el nivell de suport i intervenen i quere realitzen els equips d'orientació educativa, els departaments d'orientació educativa i professional en els àmbits d'especialització següents: convivència i conducta; igualtat i diversitat; trastorns del l'espectre del l'autisme (TEA); discapacitats sensorials, auditives i visuals; discapacitat motriu; discapacitat intel·lectual; altescapacitats intel·lectuals; dificultats específiques d'aprenentatge; trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH).

Article 31. Sobre la intervenció

Detectades alteracions greus de la conducta o situacions que perjudiquen greument la convivència en el centre, s'inicia el protocol corresponent i es realitzen les primeres actuacions que siguin necessàries. Donada la gravetat d'aquestes situacions, la direcció del centre, amb l'assessorament del professorat d'orientació educativa, ha d'informar la situació en el mòdul PREVIITACA en la plataforma habilitada al l'efecte.

La inspecció d'Educació quan rebia aquestes notificacions decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció i, si ho estima oportú, sol·licitarà l'assessorament a l'intervenció de la Unitat Especialitzada d'Orientació de l'àmbit de convivència i conducta.

Si la direcció del centre considera que els fets poden ser constitutius de delictes, ho ha de comunicar a l'autoritat judicial o a les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, d'acord amb el que s'estableix en la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.

TÍTOL II

L'Observatori de la qualitat i la convivència

Article 32. Creació de l'Observatori de la qualitat i la convivència

Es crea l'Observatori de la qualitat i la convivència del sistema educatiu valencià com a òrgan de caràcter consultiu i adscrit a la conselleria amb competència en matèria d'educació.

Article 33. Naturalesa i finalitat

És l'òrgan col·legiat de deliberació, assessorament i participació, de caràcter consultiu, adscrit a la conselleria amb competències en matèria d'educació, i al servei de la comunitat educativa i a la societat valenciana.

La finalitat de l'Observatori és afavorir la qualitat i la convivència escolar, orientar la comunitat educativa, fer propostes, planificar i coordinar les intervencions necessàries per a fomentar la qualitat i la convivència, i promoure la prevenció de la violència i a la resolució pacífica de conflictes en l'entorn escolar.

Article 34. Línies d'actuació

Les funcions i les principals línies d'actuació seran:

L'estudi sistemàtic de la qualitat i la convivència en els centres educatius.

Elaborar, emetre i fer públic l'informe de l'estudi en matèria d'igualtat i convivència escolar, així com de les propostes que faciliten la millora del clima escolar i la convivència en els centres educatius.

La promoció de la investigació sobre models de gestió de la qualitat i la convivència que faciliten estratègies per a la prevenció i la resolució pacífica dels conflictes.

La proposta d'accions formatives dirigides a la comunitat educativa i tendents a la prevenció de conflictes i a la resolució d'aquests.

L'anàlisi i, si és el cas, la proposta d'actualització de la normativa existent en matèria d'igualtat i convivència.

L'impuls d'actuacions que possibiliten la millora de la qualitat i la convivència escolar.

La coordinació interinstitucional com a forma d'abordar la resolució de problemes des d'una visió holística i coordinada entre les diferents institucions implicades.

Article 35. Composició

L'Observatori de la qualitat i la convivència funcionarà a través de l'Pl del l'Observatori, que estarà compost per:

Presidència: titular de la conselleria amb competències en matèria d'educació.

Vicepresidència primera: titular de la secretaria autonòmica de la conselleria amb competències en matèria d'educació.

Vicepresidència segona: titular de la direcció general amb competències en matèria d'igualtat i convivència de la conselleria amb competències en matèria d'educació.

Vocals:

El titular de la direcció general competent en matèria de centres docents d'Infantil, Primària i Secundària, públics i concertats.

Una persona en representació de la conselleria competent en matèria de justícia.

Una persona en representació de la conselleria competent en matèria d'infància i adolescència.

Una persona en representació de la conselleria competent en sanitat.

Una persona en representació de la direcció general amb competències en tecnologies de l'informació i la comunicació aplicades a l'àmbit educatiu.

Una persona en representació de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació.

Una persona en representació de la Inspecció d'Educació, a proposta del titular de la secretaria autonòmica de la conselleria amb competències en matèria d'educació.

Una persona en representació de la Fiscalia de Menors, a proposta del responsable d'aquest òrgan.

Una persona en representació dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, proposats per l'òrgan competent en aquesta matèria.

Una persona en representació de les administracions locals, a proposta de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

La presidència del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana.

Tres membres del Consell Escolar Valencià en representació del professorat, de l'alumnat i dels pares i mares de l'alumnat, a proposta de la presidència del Consell Escolar, en funció del seu nivell de representativitat.

Tres directores o directors de centres educatius d'ensenyaments no universitaris ostint un càrrec públic, designats per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació.

Una persona experta reconeguda per prestigi en matèria d'igualtat i convivència, designada pel conseller o la consellera competent en matèria d'educació.

Una persona en representació d'una entitat sense ànim de lucre dedicada a la protecció de l'infància, designada per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació.

Una persona en representació d'una entitat sense ànim de lucre dedicada a la defensa dels drets de les persones LGTBI, designada per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació.

Una persona en representació d'una entitat sense ànim de lucre dedicada a la protecció dels menors amb discapacitat o diversitat funcional, designada per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació.

Una persona en representació d'una entitat representativa dels professionals dels mitjans de comunicació, designada per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació.

Una persona en representació d'una entitat sense ànim de lucre dedicada a la defensa dels drets de la població gitana, la població migratícia i d'origen migrat, designada per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'igualtat i serveis socials.

Secretaria: una persona nomenada per la presidència, d'entre les persones funcionàries de la conselleria amb competències en matèria d'educació.

La presidència podrà convidar a la persona o persones que considere oportú per raons de competència o per raons que hagen de tractar en el Ple. Participaran en el Ple, amb caràcter singular i extraordinari, amb veu però sense vot.

La composició del Ple de l'Observatori de l'igualtat i la Convivència procurarà ajustar-se al principi de presència equilibrada entre dones i homes conforme al que disposa la disposició addicional primera de la Llei 3/2007, de 22 de març, per la qual s'ha aprovat la Llei de mesures.

Article 36. Funcions

Correspon a la presidència del Ple les funcions següents:

La representació legal del l'Observatori, actuant com a portaveu d'aquest.

Acordar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries, així com la fixació del l'ordre del dia.

Presidir les sessions i moderar-ne el desenvolupament.

Assegurar el compliment de les disposicions legals establides en el present decret.

Correspon a les vicepresidències del Ple les funcions següents:

Substituir la presidència en els casos de vacants, malaltia, absència o altres causes d'impossibilitat.

Les funcions que el l'Observatori delega a la presidència.

Correspon a les vocalies les funcions següents:

Assistir a les reunions i participar en els debats, exposant la seua opinió i formular les propostes que estimen oportunes.

Proposar a la presidència, a través de la secretaria de l'Observatori, la inclusió de punts en l'ordre del dia de les sessions ordinàries i formular precisions i preguntes. Quan la proposta d'inclusió en l'ordre del dia sigui presentada per, almenys, un terç dels seus membres, el punt serà necessàriament inclòs en l'ordre del dia.

Article 37. Funcionament

L'Observatori de l'igualtat i la Convivència es reunirà, almenys, dues vegades a l'any amb caràcter ordinari; i tant vegades com siga convocat per la presidència, a iniciativa pròpia o, a proposta, almenys, d'un terç de la part dels vocals. Els vocals rebran amb tel·lefonat la convocatòria de les reunions, així com l'ordre del dia.

L'Observatori de l'igualtat i la Convivència funcionarà en ple o en comissions de treball, la creació de les quals podrà ser acordada per la majoria dels membres. En les comissions podran participar membres de l'Observatori i qualsevol persona amb veu però sense vot, prèvia invitació, que per raons de tipus tècnic pugui prestar assistència i informació. L'Observatori podrà acordar la creació de les comissions de treball que estime oportú.

El funcionament del l'Observatori de l'igualtat i la Convivència es regirà per aquest decret.

TÍTOL III

Dels drets i deures de l'alumnat, les famílies, el professorat i el personal no docent

CAPÍTOL I

Març regulador dels drets i deures de l'alumnat

Article 38. Responsabilitat compartida en matèria d'igualtat i convivència

Correspon a tots els membres de la comunitat educativa responsabilitzar-se de promoure i garantir la igualtat i convivència positiva en els centres educatius i vetllar pel compliment dels seus drets i deures. En aquest sentit:

La direcció del centre vetllarà pel desenvolupament dels aprenentatges, l'adquisició de les competències de l'alumnat i la correcta gestió de la igualtat i convivència, i procurarà la resolució dels conflictes.

mitjançant el diàleg, l'acord, les pràctiques restauratives i la mediació i adoptar les mesures educatives que corresponga per al compliment de la legislació vigent.

El consell escolar i el claustre proposaran mesures i iniciatives que afavorisquen la igualtat i la convivència positiva en el centre, participant en els seus desenvolupaments i seran informats de les mesures educatives adoptades a l'efecte.

Els tutors i les tutores garantiran el desenvolupament d'estratègies i activitats per afavorir la gestió positiva de la convivència. Amb aquesta finalitat, es coordinaran amb el professorat i les famílies representants legals, a través d'entrevistes, reunions i tots els instruments que es consideren oportuns.

El professorat contribuirà a l'efecte que les activitats del centre es desenvolupen en un clima de respecte que afavorisca els processos d'ensenyament-aprenentatge.

Així mateix, és responsable de les primeres intervencions i aplicar les mesures d'abordatge educatiu oportunes en la resolució de conflictes.

L'alumnat actuarà responsablement en l'exercici dels seus drets i el compliment dels seus deures.

Els pares, mares o representants legals, com a responsables primaris i principals del'educació dels seus fills i filles, hauran d'adoptar les mesures oportunes en l'àmbit familiar, fomentant el reconeixement de l'autoritat del professorat i col·laborar perquè el procés educatiu duga a terme de manera adequada, respectant les decisions adoptades pel centre educatiu.

La conselleria competent en matèria d'educació garantirà la protecció i l'assistència jurídica, tant als equips directius com al professorat, al personal d'administració i serveis i al personal no docent en cas que es produïsquen conflictes en l'exercici de les seues funcions.

CAPÍTOL II

Drets i deures de l'alumnat

Article 39. Principis generals dels drets i deures de l'alumnat

Tot l'alumnat té els mateixos deures i els mateixos drets.

Durant la seua escolarització té el deure d'assumir responsablement els seus deures, així com conèixer i exercir els seus drets.

La direcció del centre, el professorat i la resta dels membres de la comunitat educativa han de garantir l'exercici d'aquests drets i deures en el context educatiu.

Article 40. Drets de l'alumnat

1. L'alumnat té dret a rebre una educació inclusiva i integral, basada en el respecte als drets i llibertats fonamentals i en els principis democràtics de la igualtat i la convivència, que es concreten en:

Educació en l'exercici del respecte, la igualtat i l'libertat dins

els principis democràtics de convivència, així com en la prevenció de conflictes i la gestió i resolució pacífica d'aquests.

b)

Educació en els principis i drets reconeguts en la Convenció sobre els drets de l'infant de Nations Unides, en el tractat internacional en matèria de drets humans ratificats per Espanya, en la Declaració Universal dels Drets Humans i en els valors comuns que constitueixen en el substrat de la ciutadania democràtica, així com en el respecte a la dignitat de tota persona, siga quina siga la seua condició.

Educació en els valors i principis reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Educació en els drets i deures que es reconeixen a l'alumnat i als altres membres de la comunitat educativa recollits en el present decret i en la legislació vigent.

L'alumnat té dret a rebre una educació integral de qualitat i en condicions d'equitat que contribueix al desenvolupament de la seua personalitat, que es concreten en:

Educació en competències clau que permeten el desenvolupament personal i la seua participació social.

Formació amb criteris de qualitat i en condicions d'equitat en les diferents àrees, matèries i àmbits.

Educació adaptada a la diversitat d'interessos i formatius i a les capacitats de l'alumnat.

Educació socioemocional que facilita afrontar de manera adequada les relacions interpersonals.

Formació ètica i moral que estiga d'acord amb les seues pròpies creences i conviccions de conformitat amb la Constitució Espanyola.

Orientació escolar, personal i professional que permet alapresa de decisions d'acord amb les seues aptituds, capacitats i interessos.

Formació en el respecte a la pluralitat lingüística i cultural.

L'alumnat té dret al respecte a la seua identitat, integritat física i dignitat personals, així com a la seua llibertat de consciència i a les seues conviccions ideològiques, religioses i morals, drets reconeguts en la Convenció sobre els drets de l'infant de Nations Unides, en el tractat internacional en matèria de drets humans ratificats per Espanya, en la

Declaració Universal dels Drets Humans i en la Constitució Espanyola, que es concreten en:

Respecte a la intimitat, la integritat, la dignitat personal, l'orientació sexual, l'expressió de gènere, la identitat de gènere, l'origen ètnic i nacional.

Respecte a la llibertat de consciència.

Respecte a les conviccions ideològiques, religioses i morals. D'acord amb aquest dret, l'alumnat podrà usar indumentària i elements característics de la seua ètnia o religió per accedir als centres

educatius, sempre que no suposen un problema d'identificació personal o a l'atempten contra la dignitat de les altres persones.

Respecte a la diferència i a la diversitat de totes les persones, sense estereotips, biaixos de gènere o altres condicionants externs, incloent-hi l'elecció de vestuari d'acord amb la identitat de gènere sentida o a les seues preferències personals. En el cas que les normes d'organització

o funcionament del centre prevegen l'ús de l'uniforme escolar per a l'alumnat, aquest no podrà incloure peces obligatòries diferenciades per sexe que pogueren constituir discriminació o limitació en l'liure elecció del tipus de peces de vestir per a l'alumnat.

Protecció contra tota agressió física, emocional, sexual o moral,

com les motivades per identitat de gènere, expressió de gènere, orientació sexual, per motius de discapacitat o diversitat funcional, de violència de gènere o supremacisme ètnic o cultural.

L'alumnat té dret a ser valorat amb objectivitat, la qual cosa implica:

- Ser informat, de manera universalment accessible, i participar activament en l'evolució del seu propi procés d'aprenentatge.
- Podersol·licitar aclariments i presentar reclamacions sobre les decisions i qualificacions obtingudes, tant en les avaluacions parcials com en les finals, en el terme establert en normativa vigent.
- Que l'avaluació sigui útil en la millora del seu procés d'aprenentatge.
- Conèixer els aspectes bàsics del'avaluació dins del programa -cions d'ètics (criteris d'avaluació, instruments d'avaluació i criteris de qualificació) i els criteris que s'hagen establert per a la promoció i la permanència.
- Conèixer els criteris establerts en les normes d'organització i funcionament del centre en la part de l'avaluació contínua.
- Aser avaluat amb una diversitat d'instruments d'avaluació, adaptats a les característiques personals de tot l'alumnat, i al reconeixement de les diverses formes d'expressió, codis i mitjans de comunicació.
- L'alumnat té dret a participar, amb els suports que requereixi a cada cas, en la vida del centre, de manera individual i col·lectiva. Aquest dret es concreta en:
 - La participació del' alumnat en les estructures constituïdes en cada centre, recollides en les normes d'organització i funcionament del centre, així com en els òrgans de govern, a través dels seus representants i de les associacions del' alumnat legalment constituïdes i establides.
 - L'alumnat té dret a participar en les estructures pròpies de participació infantil i adolescent establides en els centres, amb l'objectiu de promoure una participació autònoma, significativa i que promogui els hàbitats democràtics.
 - L'exercici de la llibertat d'expressió, amb possibilitat de manifestar de manera respectuosa les seues opinions, dins del marc dels drets universals, de valors democràtics i del respecte al projecte educatiu. Els centres, en les seues normes de convivència, regularan la forma i els espais a través dels quals es podrà exercir aquest dret.
 - L'exercici del dret d'associació i reunió, d'acord amb la legislació vigent.
 - La participació activa en el model de gestió de la igualtat i la convivència.
 - La participació activa en el propi procés d'ensenyament i aprenentatge, a través del' ús de metodologies educatives participatives que potencien la seua creativitat i la capacitat crítica.
- L'alumnat té dret a l'inclusió, la protecció social i a ser format en condicions d'igualtat d'oportunitats. Aquest dret, en l'àmbit educatiu, es concreta en:
 - Rebre mesures de protecció i suport de compensació de desigualtats, per situacions de manca o desavantatge de tipus personal, familiar, econòmic, social o cultural, especialment en situacions que impedisquen o dificulten l'accés, la participació, la permanència i l'aprenentatge en el sistema educatiu.
 - Rebre protecció i els suports necessaris en casos d'infortuni, accident, operacions de malaltia greu o prolongada, per a minimitzar l'impacte d'unades escolarització forçada i per a facilitar el seu progrés educatiu i personal.
 - Parar atenció especial a l'alumnat víctima de violència de gènere o d'assetjament o ciberassetjament.
 - Garantir l'atenció específica i la provisió dels suports necessaris a l'alumnat que presente qualsevol tipus de discapacitat, si és el cas, necessitats específiques de suport educatiu, de conformitat amb el que es disposa en el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupa en els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
 - Rebre protecció en cas que for víctima de violència, i en casos d'indícia o no de confirmació de maltractament físic, psicològic o qualsevol tipus de negligència o de protecció.
- L'alumnat té dret a la protecció de la salut i a la seua promoció. Aquest dret s'ha de traduir en:
 - La promoció del' activitat física i l'ocasió de la salutables d'unapersonapectiva educativa i comunitària.
 - La promoció d'hàbits alimentaris i de menús saludables en els cas dels menjadors escolars.
 - La promoció d'hàbits digitals saludables i en l'ús i maneig de les tecnologies de la informació, la comunicació i la relació, i de protecció en el món digital.
 - La promoció d'una educació sexual integral, que li permet viure la seua pròpia sexualitat de manera positiva.
 - La protecció específica de la seua salut mental.
- L'alumnat té dret a rebre una educació igualitària, que es concreta en:
 - El desenvolupament de competències per a la consecució del' autòdeterminació personal i la responsabilitat de gènere, especialment en relació amb el treball domèstic i la cura de les persones.
 - La consideració de la igualtat total entre dones i homes, i el rescat del' oblit del' aportació de les dones en les diferents disciplines i la seua contribució, social i històrica, al desenvolupament de la humanitat.
 - La utilització d'un llenguatge no sexista i respectuós amb la diversitat.
 - La capacitat per què l'elecció de les opcions acadèmiques, personals i professionals realitzades i l'urede condicions basats en estereotips associats al gènere.
 - La consolidació de la maduresa personal, social i moral per a actuar de manera responsable i autònoma en les relacions personals i afectives, sexuals, per a analitzar críticament la societat i contribuir a la igualtat real i efectiva entre les persones.

Article 41. Deures del' alumnat

Són deures bàsics del' alumnat:

Respectar totes les persones. Aquest deure implica:

• Ser respectuós amb les altres persones, com a norma fonamental de convivència.

• Respectar la llibertat de consciència, les conviccions ideològiques, religioses i morals que estroben emparades i reconegudes per la Declaració Universal dels Drets Humans, la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i la Constitució Espanyola.

• Respectar la identitat i expressió de gènere, l'orientació sexual, així com la dignitat personal, l'integritat i l'intimitat de totes les persones que conformen la comunitat educativa, evitant qualsevol discriminació per raó d'ètnia, origen racial o ètnic, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

• Rebutjar la violència a totes les seues formes.

• Respectar els drets de tots els membres de la comunitat educativa.

• Estudiar. Aquest deure implica:

Participar activament en el procés d'aprenentatge per a l' desenvolupament d' actituds i habilitats i en l' adquisició del coneixement. Assistir a totes les activitats escolars obligatòries i participar-hi activament.

Ser puntual i respectar el horari de les activitats del centre, independentment que aquestes es desenvolupin dins o fora de les instal·lacions.

Esforçar-se per aconseguir el desenvolupament ple com a persones.

Exercir hàbits saludables referents al descans, l'alimentació i la higiene.

Respectar el professorat i tots els professionals que integren l'equip educatiu que presten els seus serveis en la comunitat educativa. Aquest deure implica:

Respectar la labor del professorat, del personal d'administració i serveis i del personal no docent d'atenció educativa, i seguir les seues indicacions, tant en l'exercici de la seua labor educativa com en el control del compliment de les normes de convivència i de les normes d'organització i funcionament del centre.

Fer el treball sota les ordenances del professorat.

Respectar el projecte educatiu del centre.

Practicar la convivència positiva. Aquest deure implica:

Complir les normes d'organització i funcionament i les normes de convivència del centre.

Participar i col·laborar activament i positivament amb la resta dels membres de la comunitat educativa per a afavorir el desenvolupament de totes les activitats educatives.

Posicionar-se activament a favor de les persones més vulnerables, les que puguin patir assetjament escolar, respectant, defensar i integrar qualsevol possible víctima.

Cuidar i utilitzar adequadament les instal·lacions del centre. Aquest deure implica:

Cuidar i respectar les instal·lacions i l'equipament del centre, incloent-hi les del menjador i el transport escolar, els sistemes d'emergència i els diferents materials emprats en l'activitat educativa.

Respectar el medi ambient i fer un ús adequat i sostenible de l'aigua i de l'energia.

Respectar l'entorn del centre, mantenir l'ordre i cuidar les instal·lacions i l'entorn: jardins, voreres, portals, façanes, parets, etc.

CAPÍTOL III

Drets i deures de les famílies de l'alumnat

Article 42. Drets de les famílies

Les famílies o representants legals, en relació amb l'educació dels seus fills i filles sotutelats, menors d'edat, sense perjudici dels drets reconeguts en l'article 4.1 de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, tindran els següents drets:

A conèixer el projecte educatiu del centre, així com la resta dels plans i protocols educatius, i a ser orientades al respecte.

A participar en l'elaboració i revisió de les normes que regulen l'organització, la igualtat i la convivència en el centre, en els termes establits en la normativa vigent.

A participar en l'organització, el funcionament, el govern i l'avaluació del centre educatiu, en els termes establits en la normativa vigent.

A ser respectades per la resta de la comunitat educativa i a que es respecten les seues conviccions ideològiques, polítiques, religioses i morals.

A participar en els òrgans i estructures establides en la normativa vigent, i en aquelles altres habilitades en cada centre, que tinguen atribucions en l'àmbit de la gestió i de la igualtat i convivència.

A ser informades sobre totes aquelles decisions relacionades amb la convivència escolar que afecten els seus fills i filles, tutelats o tutelades, així com a presentar reclamacions d'acord amb la normativa vigent.

A col·laborar amb els centres educatius en la prevenció i l'abordatge de les conductes contràries a les normes de convivència.

A col·laborar en la proposta de mesures i iniciatives que afavoreixen la convivència escolar.

A ser escoltades en els procediments oberts, relatius a alteracions greus de la convivència.

A associar-se lliurement.

A ser escoltades en aquelles decisions que afecten l'orientació i el progrés acadèmic de fills i filles sotutelats.

A la intimitat i confidencialitat en el tractament de la informació que afecta les seues filles i fills sotutelats o el nucli familiar.

A la possibilitat de formar-se en matèria d'igualtat i convivència.

Article 43. Deures de les famílies

1. Corresponsals pares, les mares i representants legals, com a primers principals responsables de l'educació dels seus fills i filles sotutelats, l'adopció de les mesures oportunes, la sol·licitud i l'ajuda corresponsal a col·laborar amb el centre perquè el procés educatiu es duga a terme de manera adequada.

Es concreta en els següents deures:

Adoptar les mesures, recursos i condicions necessàries que garanteixen l'assistència a classe, l'estudi i la participació dels seus fills i filles sotutelats. D'acord amb l'article 49, de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència, sobre la no escolarització, absentisme i abandó escolar: «Les persones progenitores i altres representants legals de persones menors d'edat, com a responsables de la seua educació i formació, tenen el deure de vetllar perquè aquest curs es desenvolupa de manera efectiva i al nivell obligatori d'ensenyament, i de garantir l'assistència a classe».

Conèixer i donar suport al procés educatiu dels fills, filles sotutelats, en col·laboració amb el professorat.

Fomentar el respecte per tots els components de la comunitat educativa.

Mantenir i afavorir una comunicació contínua i fluida amb el professorat i el centre educatiu.

Col·laborar amb els centres educatius i amb el professorat en tots aquells aspectes relacionats amb la convivència escolar i contribuir a millorar-la.

Respectar la llibertat de consciència i les conviccions ideològiques, polítiques, religioses i morals, així com la dignitat, la integritat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.

Participar en la reflexió i la redacció de les normes de convivència del centre i respectar-les.

Conèixer el projecte educatiu del centre, així com les normes de convivència i les normes d'organització i funcionament.

Respectar i fer respectar l'autoritat i les orientacions del professorat en l'exercici de les seues funcions.

Participar de manera activa en els acords o compromisos particulars establits entre el tutor i la tutora, l'alumne o l'alumna i la seua família, com a mecanisme de resolució d'un conflicte.

Fomentar una actitud responsable en l'ús de les tecnologies de l'informació, la comunicació i la relació, incloent-hi l'ús del telèfon mòbil i altres dispositius electrònics, prestant especial atenció a mesures de prevenció del ciberassetjament.

Participar en les actuacions previstes per al seguiment i l'avaluació de la convivència en el centre.

Aquestes obligacions s'enten en sentit de perjudici de les establides en l'article 4.2 de la Llei orgànica 8/1985, de 3 juliol, reguladora del dret a l'educació.

Per al degut compliment de les seues deures, les famílies tindran garantit el dret a l'accessibilitat universal.

CAPÍTOL IV

Drets i deures del professorat

Article 44. Drets del professorat

El professorat té els següents drets:

A

ser respectat, a rebre un tracte adequat i a ser valorat per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.

Que se respecten les seues indicacions en el compliment de les normes establides en el centre educatiu i en l'entorn escolar.

A mantindre la comunicació i la col·laboració necessària amb les famílies i membres de la comunitat educativa amb els suports que necessiten en cadascun.

A l'autonomia pedagògica i a la presada de decisions relatives a l'aplicació de les normes de convivència.

A desenvolupar la funció docent en un ambient educatiu on es respecten els seus drets i la seua integritat física i moral.

A rebre formació permanent en matèria d'atenció a la diversitat, sobre igualtat i convivència escolar i sobre estratègies de gestió de la convivència.

A participar en els òrgans i estructures que tinguen atribuïdes competències en l'àmbit de la convivència escolar.

A expressar lliurement la seua opinió, sempre que no sigui en discriminació cap a cap minoria o grup social, ni potències conductes antidemocràtiques.

A exercir el dret d'associació i reunió, d'acord amb la legislació vigent.

A la defensa jurídica en els procediments que pogueren derivar-se del exercici legítim de les seues funcions, en els termes establits en la normativa vigent.

A la consideració d'autoritat pública, segons s'estableix en la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'autoritat del professorat.

Article 45. Deures del professorat

El professorat té els següents deures:

Proporcionar a l'alumnat una educació de qualitat, igualitària, equitativa i respectar la seua diversitat i fomentar un bon clima de participació i convivència.

Informar l'alumnat i les famílies o representants legals sobre els continguts, procediments, instruments i criteris d'avaluació.

Actualitzar-se de forma continuada sobre atenció a la diversitat, la igualtat i convivència escolar i la gestió de la igualtat i la convivència, en el marc dels plans de formació oficials que promou l'Administració educativa.

Respectar la llibertat de consciència, la identitat i l'expressió de gènere, l'orientació sexual i les conviccions religioses i morals, així com la dignitat, integritat i intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.

Participar en l'elaboració de les normes d'organització i funcionament del centre.

Fomentar un clima positiu de convivència en el centre i en l'aula, i durant les activitats complementàries i extraescolars.

Col·laborar en la prevenció, detecció, intervenció i gestió de la

igualtat i la convivència, i aplicar les mesures d'abordatge educatiu necessàries, d'acord amb el que es disposa en aquest decret.

Comunicar al director del centre educatiu les situacions que perjudiquen o greument la convivència i per què es puguem prendre mesures oportunes, guardant secret, confidencialitat i sigil professional sobre la informació i circumstàncies personals i familiars del alumnat, com en forma de normativa vigent, i sense perjudici de prestar l'atenció immediata que escaiga.

Informar les famílies sobre els incompliments de les normes de convivència i per part dels seus fills, filles o tutelats, i sobre les mesures d'abordatge educatiu adoptades.

Controlar les faltes d'assistència i els retards, i comunicar-les a les famílies o representants legals.

CAPÍTOL V

Drets i deures del personal no docent

Article 46. Drets del personal d'administració i serveis i del personal no docent d'atenció educativa

A ser respectats, a rebre un tracte adequat i a ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.

A expressar lliurement la seua opinió, sempre que no sigui en discriminació cap a cap minoria o grup social, ni potències conductes antidemocràtiques.

Ala defensa jurídica en els procediments que pogueren derivar-se del exercici legítim de les seues funcions, en el terme establert en la normativa vigent.

Article 47. Deures del personal d'administració i serveis i del personal no docent d'atenció educativa

Conéixer i participar en l'elaboració de les normes d'igualtat i convivència, a través de les estructures participatives constituïdes en cada centre.

Col·laborar amb el centre per a establir un bon clima de convivència, així com vetllar, en l'àmbit de les seues funcions, pel compliment de les normes d'igualtat i convivència.

Respectar la llibertat de consciència, les conviccions religioses i morals, la dignitat, la integritat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.

Comunicar al·ludat de les conductes que suposen una alteració greu de la convivència i per què es puguin prendre mesures oportunes, guardant secret, confidencialitat i sigil professional sobre la informació i circumstàncies personals i familiars del·l alumnat, com nfor- mealan normativa vigent, i sense perjudici de prestar l'atenció immediat que escaiga.

En el cas del personal d'administració i serveis, col·laborar en la custòdia i documentació administrativa relacionada amb la convivència escolar, així com guardant sigil i confidencialitat respecte a les actuacions de les quals tingueren coneixement.

BLOC 3.

Normes de funcionament internes

TÍTOL I

Professorat i tutories.

Art. 1

Criteris per a l'assignació de tutories

1. L'assignació dels diferents nivells, grups d'alumnes i àrees al professorat dins de cada cicle la realitzarà la Direcció del Centre a proposta del Cap d'Estudis al començament del curs escolar, atenent als criteris pedagògics fixats pel Claustre, d'acord amb les necessitats generals del Centre i específiques de l'alumnat. Estos criteris fan referència a la idoneïtat del professorat marcada per les seues titulacions, habilitacions, especialitats, etc... Rentabilitzar la tasca escolar al llarg de dos anys afavorint el major grau de coneixement dels alumnes, famílies, etc...

2. Es tindrà en compte que aquell mestre/a què, durant un curs escolar, haja tingut assignat el primer nivell de qualsevol cicle d'infantil o primària, restarà en el mateix fins la finalització del cicle, atenent al mateix grup d'alumnes amb els que va començar, sempre que no hi hagueren aspectes d'organització o pedagògics que ho desaconsellaren.

3. L'assignació de la resta de nivells o tutories, primarà l'acord intern entre el professorat implicat i es tindrà en compte les necessitats pedagògiques i organitzatives del Centre i la idoneïtat, que arbitrarà l'Equip Directiu. En cas de no existir acord intern entre els/les mestres que opten als mateixos nivells, l'adscripció la portarà a cap la Direcció, escoltant el Cap d'Estudis, atenent el grau d'idoneïtat dels interessats, les necessitats del Centre i dels grups d'alumnes i tenint en conter l'antiguitat com a propietari definitiu en el Centre en l'etapa educativa a assignar, en cas d'empat, major antiguitat en el Cos com a funcionari de carrera; de persistir l'empat, menor NRP.

Atenent a la normativa vigent, l'adjudicació d'un determinat lloc de treball no eximeix al professorat d'impartir altres ensenyances o activitats que pogueren correspondre-li d'acord amb l'organització pedagògica del Centre.

El suport d'infantil s'assignarà en aplicació dels criteris anteriors i de forma rotatoria al professorat que acaba 5ANYS.

Art. 2

L'acció tutorial.

1. Este document forma part del PEC .Serà elaborat per la comissió de coordinació pedagògica amb l'assessorament de l'equip d'orientació educativa, i s'hi establiran els criteris generals que hauran d'orientar la labor de tots els mestres tutors al llarg del curs escolar.

2. Estes mesures hauran de contemplar les característiques i la situació personal de cada alumne o alumna i la necessitat específica de suport educatiu, i per a això preveurà els criteris de coordinació dels tutors i tutores amb tots els professionals de suport l'equip d'orientació educativa.

3. Així mateix, hauran de planificar-se les activitats d'informació i assessorament acadèmic als alumnes, especialment quan hagen de prendre decisions enfront de distintes opcions educatives, i les que afavorisquen la màxima adaptació i participació de l'alumnat en el centre, especialment del procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés, així com les que faciliten el desenrotllament personal de l'alumne o alumna i la seua integració en el grup-classe.

4. En la planificació d'activitats caldrà, igualment, preveure aquelles que facen possible la necessària coordinació entre els representants legals d'alumnes i professors.

5. Aquestes mesures potenciaran el paper de la tutoria en la prevenció i mediació per a la resolució pacífica dels conflictes en la millora de la convivència escolar.

Art. 4

Substitucions del professorat

1. Les substitucions del professorat estarà al que disposa les normes dictades a l'efecte per la Conselleria d'Educació o pel Claustre, arbitrant l'equitat i idoneïtat el Cap d'Estudis, atenent a les necessitats generals del Centre.

2. Quan falte el professorat de religió, el professor@ tutor (o el professor@ que done l'assignatura alternativa) atendrà el nivell/grup corresponent, realitzant activitats neutres.

3. Quan es preveja que no van a enviar professorat substitut per cobrir una baixa, el/la Cap d'Estudis arbitrarà normes per a l'adequat treball en el grup o grups afectats, seguint la corresponent programació. A l'efecte hi haurà un quadre a la taula del

professor, on cada mestr@ anotarà el que ha fet durant la sessió, per a dur un seguiment i coordinació entre el professorat que passe per l'aula.

4. De qualsevol incident o anomalia es donarà compte el més prompte al/a Cap d'Estudis, per establir les mesures necessàries.

5. Per tal de poder seguir adequadament la tasca programada en les diferents àrees, del professorat que falte, es fa necessari incidir en la corresponent programació d'aula, de la qual tindrà còpia el/la Cap d'Estudis.

Art. 5 Treballs extraescolars (Deures)

El professorat tutor coordinarà a principi de curs amb els especialistes els criteris sobre els deures i estudi de casa. A l'efecte s'utilitzarà el tauler "vileda" que cada classe disposa.

En tot moment s'atendrà a que siguin tasques equilibrades amb les necessitats (repàs, tasques inacabades en classe, treball amb els pares, etc.) evitant sobrecarregar.

A nivell de referència es podria constatar que en infantil els deures com a tal no existiran, deixant-se a criteri del professorat. S'estima que un alumne en 1r deuria tindre deures d'uns 20', de 30' en 2n., de 40' en 3r., de 50' en 4rt. de 60' en 5é i de 75' en 6é.

El control corresponent és molt important, revisant-se diàriament i corregint-se segons el criteri dels professorat.

S'informarà periòdicament als pares de les deficiències observades o, a criteri del professorat, de la bona disposició de l'alumne respecte als mateixos.

TÍTOL II

Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials. Tractament de la diversitat i inclusió educativa.

Art. 6 De la incorporació de l'alumnat d'Educació Infantil.

La incorporació de xiquets/tes per primera vegada al Centre requereix una especial atenció, per això es realitzarà en xicotets grups, de forma escalonada en el temps i amb la possibilitat d'assistència puntual de les famílies. El grup inicial s'anirà incrementant progressivament fins a la seua configuració total al finalitzar la primera setmana del curs escolar. La prioritat en la incorporació es farà tenint en compte els següents criteris:

- a) Existència de germans matriculats en el Centre
- b) Necessitats familiars: horari de treball del pare i de la mare.
- c) Qualsevol altre que contemple la necessitat de prioritzar l'entrada.

En la programació específica per a este primer període d'incorporació i per a facilitar l'adaptació inicial dels xiquets i xiquetes es tindrà en compte en els objectius, continguts i activitats que es planifiquen, la flexibilitat en el temps per a respectar els ritmes i necessitats de cada xiquet@. Conseqüentment les propostes d'activitats preferents aniran en la línia de:

- a) Aconseguir l'acceptació de la separació familiar.
- b) Fomentar el coneixement de les persones que integren el seu grup i altres grups (mestr@, tutor@, companys, altres mestres, altres xiquets)
- c) Facilitar l'establiment de relacions comunicatives i nexes afectius amb el professorat i amb els companys.
- d) Situar-se en l'espai, orientar-se en el mateix i identificar les dependències del Centre.
- e) Conèixer i utilitzar els distints elements de l'aula.
- f) Participar en jocs i treballs de forma individual i en grup.
- g) Adquirir els més elementals hàbits d'higiene i orde.
- h) Adquirir una progressiva autonomia en les activitats que realitzen dins de l'escola.

Al mateix temps en eixe període es fa imprescindible un reforç de la informació i comunicació entre l'escola i la família per a unificar criteris i pautes d'actuació, que ajuden als xiquets i xiquetes i a tota la comunitat escolar a resoldre positivament els conflictes o dubtes que es generen en els inicis de l'escolarització de l'alumnat. Per això, és especialment important definir el model de la primera reunió informativa amb els pares, mares o tutors legals de l'alumnat, que ha de ser prèvia a l'inici del curs. En ella s'abordan els següents aspectes:

- a) Consideracions sobre el procés d'adaptació de l'alumnat: importància d'este període, criteris que s'han establert per a l'organització de grups, pautes per a la incorporació de l'alumnat, actituds de pares, mares, tutors legals, mestres i mestres aconsellables durant els primers dies d'escola, objectius, continguts i activitats que van a realitzar-se durant este període.
- b) Orientacions pedagògiques de l'Educació Infantil
- c) Qüestions pràctiques relatives al Centre i al cicle.
- d) Mètodes de comunicació i informació a les famílies.
- e) Model de primera entrevista entre la família i el tutor/a, que començarà a realitzar-se immediatament i abans de l'inici de la incorporació de l'alumnat, d'acord amb el qüestionari a l'efecte.

Art. 7 Pedagogia Terapèutica/Audició i Llenguatge

El professorat de Pedagogia Terapèutica o Audició i Llenguatge, assignat al Centre atendrà amb caràcter prioritari els distints aspectes relacionats amb la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials, des de l'atenció de l'alumnat en el context de la unitat a què pertany i en col·laboració amb els mestres tutors respectius.

El professorat de PT i AL tindrà entre altres les següents funcions:

1. Formar part de l'equip d'orientació educativa.
2. Atendre en grup o individualment a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
3. Un d'ells formarà part de la Comissió de Coordinació Pedagògica.
4. Coordinar amb l'orientador/a del Centre i els/les mestres tutors/es, la detecció, valoració i seguiment d'este alumnat.
5. Col·laborar amb els mestres tutors i el Cap d'Estudis en l'elaboració de les adaptacions curriculars.

6. Informar i orientar als pares mares o tutors legals de l'alumnat amb necessitats educatives especials, a fi d'aconseguir la major col·laboració en el procés d'aprenentatge.
7. Elaborar els materials didàctics adaptats que es requereixen.
8. Complirà l'horari docent establert amb caràcter general i atendrà l'atenció i vigilància dels espais.

Art. 8 L'orientació educativa escolar.

L'orientador/a escolar formarà part del claustre i atendrà al corresponent alumnat en base a la normativa legal vigent.

Entre les seues **funcions** destacaran:

1. L'avaluació i valoració sociopsicopedagògica.
2. Detecció en l'inici de l'escolarització de les condicions personals, socials i de desenvolupament que faciliten o dificulten el procés de l'aprenentatge.
3. Avaluació i Orientació psicopedagògica en els processos d'aprenentatge i en les adaptacions les diferents etapes educatives.
4. Col·laborar amb els tutors i personal especialitzat en la detecció i seguiment de les dificultats del procés educatiu i en la formació d'alumnes amb deficiències educatives.
5. Col·laborar amb els tutors en l'establiment de plans d'acció tutorial per mitjà de l'anàlisi i la valoració de models tècnics i instruments per a l'exercici d'esta, així com l'avaluació per a diagnosticar ACIS, adaptacions al currículum o altres mesures complementàries.
6. Formar part de l'equip d'orientació educativa i col·laborar en els processos d'elaboració, avaluació i revisió dels projectes curriculars per mitjà de la participació en la Comissió de Coordinació Pedagògica.
7. Assessorament a les famílies, prèvia petició als tutors, i participació en el desenvolupament de programes formatius per a pares.
8. Assessorament a l'Equip Directiu en totes les activitats relatives a les funcions anteriorment mencionades.

Art. 9 Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.

Davant d'una sospita de vulnerabilitat o de possibles necessitats educatives especials per part del tutor/a o altre professor/a del grup al que pertany l'alumne i després de la constatació que les mesures de nivell I, II i III s'han aplicat amb resultats insuficients, **es comunicarà automàticament a la directora del centre** qui posarà en marxa el corresponent protocol.

- a) **Reunió conjunta de l'equip educatiu** per a valorar la situació i les barreres detectades. El tutor/a omplirà acta de la reunió segons el corresponent model i s'entregarà a la directora qui custodiarà aquest document. La reunió es realitzarà tenint en compte el calendari de reunions general del centre.
- b) Si realitzada aquesta valoració, està justificat iniciar el procediment d'avaluació, la directora facilitarà al tutor/a la informació necessària i la temporalització per al següent pas del procediment.
- c) El tutor/a informarà als pares o representants legals de l'alumne/a de la realització d'aquest estudi. Posteriorment omplirà el **Consentiment Informat**, una còpia del qual s'entregarà a la família i altra a la directora.
- d) La directora traslladarà a la major brevetat possible l'acta de la reunió conjunta i el consentiment informat a l'orientador/a del centre per a l'**inici de l'avaluació i realització del corresponent Informe Sociopsicopedagògic**.
- e) Al termini del procés d'avaluació, l'orientador/a farà entrega a la directora de tota la documentació requerida per a la realització de l'informe (acta de la reunió de l'equip educatiu, consentiment informat, Informe Sociopsicopedagògic, Audiència a la família, informes mèdics i qualsevol altra documentació d'interès). La directora traslladarà a la **Secretària del centre** tota la documentació per a que siga inclosa a l'expedient de l'alumne/a.
- f) La directora notificarà a l'equip docent de la **conclusió del procés** i introducció de l'informe en l'expedient de l'alumne/a per a possibles consultes. A partir d'eixe moment i no abans, l'especialista atendrà a l'alumne/a.
- g) Es donarà de **baixa a un alumne/a** de PT, A.L.L., ACIS, etc... a proposta del tutor/a o especialista corresponent amb el vist i plau de l'orientador/a. En cas de no existir acord entre el tutor/a i l'especialista, l'orientador/a, després d'escollir les diferents postures determinarà la continuïtat o no de l'alumne. El tutor/a convocarà als pares per a comunicar la decisió omplint el **DOC.4 Audiència a la família**. (El centre disposa d'aquest document adequat per a donar de baixa de Mesures nivell IV).

Art. 10 En quan a la coordinació amb l'organització general del centre.

Les accions a tindre en compte seran:

1. Mirar la safata personal en Secretaria no mes arribar al centre per a no perdre cap convocatòria de reunió, sessió d'avaluació etc... i estar informats de l'activitat diària de l'escola.
2. La forma de demanar cita amb l'orientador/a serà sempre a través del tutor/a.
3. La prioritització de les derivacions sol·licitades seran:
Modalitat d'escolarització, ACIS, Educador, PT, A.L.L., Estudi general de l'alumne.
4. Si l'alumne necessita atenció d'educador especificar en l'informe les funcions tipificades del mateix.
5. Qualsevol informe mèdic que arribe a l'orientador/a o al tutor haurà de quedar en l'expedient personal de l'alumne (armari de secretaria).
6. A l'iniciar un informe s'haurà de mirar prèviament l'expedient de l'alumne per a replegar informació al voltant del seu història acadèmic, mèdic i social. Determinar les hores d'atenció setmanal que l'orientador/a proposa. No oblidar signar i posar les dates.

Quan estiga finalitzat l'informe l'orientador/a entregarà tota la documentació a la directora, donarà el vist i plau i introduirà tota la informació a ITACA. Tota esta documentació s'entregarà a la Secretària per a ser inclosa a l'expedient personal de l'alumne. Seguidament s'informarà al tutor i als especialistes la resolució de l'informe i que este es troba a la seua disposició per a ser consultat. En ningú cas l'orientador/a entregarà al tutor còpia de l'informe.

L'orientador/a informarà a la família del resultat de l'informe.

7. Salvo indicació de la direcció, l'orientador/a sempre priorititzarà la realització d'informes davant de qualsevol altra competència.

8. Les propostes de baixa de l'atenció en PT/A.LL./ED. la realitzarà l'especialista corresponent i tindrà que ser ratificada en l'acta corresponent pel tutor. Després la signarà l'orientador/a .
En cas de no haver acord entre especialista i tutor, "desempatarà" l'orientador/a. Per últim s'informarà a la família d'esta baixa. Esta acta quedarà arxivada en l'expedient de l'alumne.

Art. 11 Tractament de la diversitat de l'alumnat.

1. De la matriculació d'alumnat estranger.

Els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que desitgen incorporar-se als cursos d'Educació Primària, no hauran de realitzar tràmit algun de revalidació d'estudis. La seua incorporació al curs que corresponga s'efectuarà en el que l'interessat vaja a prosseguir estudis, d'acord amb l'edat exigida en cada curs i amb el vigent procés d'admissió d'alumnat.

En cas de produir-se la incorporació fora dels terminis establerts en la normativa vigent per a l'admissió de l'alumnat, se'ls farà unes proves de nivell per si calguera fer la inscripció en un grup diferent de la seua edat. Es prestarà especial atenció a l'aprenentatge del castellà i del valencià. En este cas els pares o tutors del/a alumne@ hauran de ser informats adequadament de la normativa vigent respecte l'obligació d'adquirir el coneixement de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana. Si fora necessari, el centre posarà en marxa el Pla d'Acollida dissenyat a l'efecte per aconseguir una integració ho més ràpida

2. Programes d'atenció a l'alumnat MREI (mesures de resposta educativa a la inclusió).

En este apartat, recollim les mesures amb les quals conta el centre per a donar resposta a les necessitats del nostre alumnat de forma individualitzada.

Mesures de nivell III

- Accessibilitat personalitzada amb mitjans comuns.
- Ajudes i beques a l'estudi
- Coordinació amb agents i serveis externs.
- Adequació personalitzada de les programacions didàctiques
- Reforç pedagògic: Reforç aula comuna /Desdoble/Taller de reforç.
- Programa d'aprenentatge intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut
- Programa d'enriquiment curricular.
- Permanència d'un any més en el mateix curs. Repetició

Mesures de Nivell IV.

- Accessibilitat personalitzada amb mitjans específics o singulars
- Programes personalitzats que comporten suports personals especialitzats.
 - Programa personalitzat per a per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla.
 - Programa personalitzat per a l'aprenentatge de la lectura i la escritura.
 - Programa personalitzat per a l'aprenentatge de les matemàtiques.
 - Programa personalitzat per al desenvolupament de l'autonomia personal.
 - Adaptació curricular individual significativa (ACIS)
- Pròrroga de permanència d'un any més en el segon cicle d'Educació Infantil per a l'alumnat amb necessitats educatives especials (NIVELL IV)

3. Alumnat que requereix la compensació de desigualtats educatives.

Afecta a l'alumnat en desavantatge socioeducatiu.

Quan s'escolaritze alumnat en desavantatge respecte de l'accés, permanència i promoció en el sistema educatiu o que incorporen alumnat pertanyent a minories ètniques o culturals en situacions socioeducatives de desavantatge, podran aplicar mesures individualitzades d'intervenció educativa que permeten previndre i compensar les desigualtats educatives, de forma que facen efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació. Així mateix tindran prioritat per a l'atenció dels professionals de l'equip d'orientació educativa tant en les necessitats d'assistència social com en les necessitats d'atenció a la interculturalitat.

En estos supòsits, les mesures que s'adopten podran suposar una reordenació dels elements curriculars en projectes de treball o unitats didàctiques, o una reducció a l'essencial dels elements curriculars preceptius.

Per a l'alumnat que haja sol·licitat exempció del Valencià, per incorporació tardana o residència temporal, i que necessite una atenció especial per a suplir la baixa competència en valencià, el Centre adoptarà les mesures necessàries de suport, organitzatives, metodològiques i didàctiques perquè este alumnat, durant el període de l'exempció, puga aconseguir ràpidament una competència en valencià que li permeta seguir el programa d'educació bilingüe que aplique el Centre.

TÍTOL III Al voltant de la convivència

Art. 12 Mesures educatives i preventives.

El Consell Escolar, la seua comissió de convivència, els altres òrgans de govern del Centre, el professorat i els restants membres de la comunitat educativa posaran especial atenció en la prevenció d'actuacions contràries a les normes de convivència, establint les necessàries mesures educatives i formatives.

El Centre podrà proposar a les institucions públiques competents, l'adopció de mesures dirigides a modificar aquelles circumstàncies personals, familiars o socials que puguin ser determinants d'actuacions contràries a les normes de convivència.

Per tal de garantir este aspecte, el Centre té elaborat unes mesures on s'especifiquen normes per a l'aplicació de la Convivència amb tota la seua Comunitat Educativa, així com el seguiment i avaluació corresponents.

Atenent a la resolució de 17 d'abril de 2024, l'alumnat tindrà prohibit dur telèfons a l'escola a excepció d'urgències sol·licitades pels pares i autoritzades pel tutor/a. En este cas l'alumnat haurà d'entregar l'aparell a primera hora al tutor/a i arregar-lo a la fi de la jornada escolar. L'incompliment d'esta norma suposarà la retirada del telèfon.

Art. 13 Principis generals de les correccions.

Les correccions que hagen d'aplicar-se per l'incompliment de les normes de convivència hauran de tindre un caràcter educatiu i recuperador, hauran de garantir el respecte als drets de la resta dels alumnes i procuraran la millora en les relacions de tots els membres de la comunitat educativa.

Les faltes fora del recinte escolar (i a criteri del professorat) no serà obviat per a l'aplicació del present reglament, sempre i quan la comissió de la falta tinga relació amb activitats escolars o siga conseqüència d'alguna actuació entre membres de la comunitat escolar, que haja tingut lloc dins el recinte o marc escolar.

Art. 14 Conductes contràries a les normes de convivència del Centre.

Les conductes irregulars de l'alumnat és desglossen en infraccions simples, faltes lleus, faltes greus i faltes molt greus.

Es consideren infraccions simples les conductes que, per interferir en el desenvolupament normal de l'activitat escolar, han de ser corregides i esmenades però no revesteixen la suficient gravetat per a ser qualificades com a faltes.

Correspondrà sancionar les infraccions simples i les lleus al professorat de l'alumnat.

L'avaluació i seguiment de les conductes contràries a les normes de convivència es faran a través del professorat (tutors i especialistes) mitjançant les reunions al respecte sobre disciplina i convivència seguint en tot moment les directrius previstes en el Decret 39/2008.

Són faltes lleus:

- Qualsevol acte injustificat que altere lleugerament el normal desenvolupament de l'activitat escolar (utilització de mòbils en les normals activitats de classe, altres aparells electrònics (reproductors de música, gravadores, consoles, etc.) que puguin interferir el desenvolupament de les classes).
- Els retards injustificats a l'hora d'incorporar-se als activitats escolars, sempre que estos no siguen reiteratius.
- Les absències injustificades a les activitats escolars, sempre que no siguen reiteratives.
- (Es consideraren faltes d'assistència a classe o de puntualitat, les que no siguen excusades amb fonament, de forma escrita o oral pels pares o tutors).
- La lleu deterioració, per ús indegut de dependències i del material del Centre, o dels objectes i pertinences d'altres membres de la comunitat educativa. Per tal d'avaluar este supòsit serà requisit ineludible que l'esmentada deterioració siga com a conseqüència d'actuació negligent per part de l'alumnat.
- Els actes d'indisciplina, falta de respecte, injúria i ofensa no greus que es produeixen contra qualsevol membre de la comunitat educativa. Les agressions físiques entre alumnes que no tindran suficient entitat per a ser qualificades com a greus. Caldrà tenir en compte, especialment, les circumstàncies d'edat, lloc i context en què es duguen a terme.
- Acumulació de 3 infraccions simples.

Són faltes greus:

- Els actes d'indisciplina, injúria i ofensa greus contra els membres de la comunitat escolar.
- L'agressió física greu contra els membres de la comunitat escolar.
- Causar, per ús indegut, danys greus en els locals, els materials i els documents del Centre, o en els objectes que pertanyen a altres membres de la comunitat educativa.
- Els actes injustificats que pertorben greument la vida acadèmica.
- Les actuacions irregulars encaminades a obtenir resultats superiors als merescuts en les proves d'avaluació.
- La sostracció de béns i objectes que pertanyen a altres membres de la comunitat escolar.
- La introducció i el consum de substàncies o elements nocius en el Centre.
- Acumulació de 3 faltes lleus.

Són faltes molt greus:

- Els actes d'indisciplina, injúria i ofensa molt greus contra membres de la comunitat escolar.
- L'agressió física molt greu contra qualsevol membre de la comunitat escolar.
- La suplantació de la personalitat en els actes de la vida docent i la sostracció, ocultació i falsificació de documents acadèmics.
- La incitació sistemàtica a actuacions greument perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- Causar, intencionadament, danys molt greus en els locals, materials i documents del Centre o en els objectes que pertanyen a altres membres de la comunitat escolar.
- Acumulació de 3 faltes greus.

Art. 15 Sancions

Per **infraccions simples**, la correcció d'estes conductes, segons la naturalesa, gravetat i reiteració dels fets, mitjançant la utilització dels mètodes oportuns que tendiran a la integració de l'alumn@ en la normal convivència.

Per **faltes lleus**:

- Amonestació privada.
- Apercebiment escrit als pares o tutors.
- Realització de tasques dins o fora de l'horari lectiu que contribueixen a la millora i desenvolupament de les activitats del Centre, així com a reparar el mal causat a instal·lacions o recursos materials.

Per **faltes greus**:

- Amonestació amb advertiment, en el qual s'inclourà un informe detallat del professor/a de la matèria o del tutor/a.
- Realització de tasques dins o fora de l'horari lectiu que contribueixen a la millora i desenvolupament de les activitats del Centre, així com a reparar el mal causat a instal·lacions o recursos materials.
- Suspensió del dret d'assistència al Centre o a determinades classes per un període inferior a set dies de classe, sense que això implique una pèrdua d'avaluació i sense perjudici que això comporte la realització de determinades activitats o tasques en el domicili de l'alumne o l'alumna, sota la supervisió del professor@ o tutor@.

Per **faltes molt greus**:

- Pèrdua del dret a l'avaluació contínua. L'alumne/a se sotmetrà a les proves finals que s'establiran a l'efecte.
- Privació del dret d'assistència al Centre o a determinades classes durant un període de set dies a un mes, sense perjudici que això comporte la realització de determinades tasques acadèmiques en el domicili de l'alumne/a, sota la supervisió del professor@ o tutor@; així com a reparar el mal causat a instal·lacions o recursos materials, si es produïren.
- Inhabilitació per a cursar estudis en el Centre en què es va cometre la falta durant el temps que reste per a la finalització del curs escolar.
- Inhabilitació definitiva per a cursar estudis en el Centre en què es va cometre la falta.

Art. 16 Normes de funcionament i convivència del Menjador Escolar

Els alumnes d'infantil seran replegats pels educadors directament en les aules i entraran després d'haver-se llavat les mans; tindran un lloc reservat per a un millor control i atenció. La resta aniran entrant començant pels nivells inferiors, també després de la supervisió per part dels cuidadors/es d'haver-se llavat les mans.

En cas de tindre que fer dos torns per la capacitat del mateix, primer entrarien els alumnes d'infantil i primer cicle i després en el segon torn la resta. Els alumnes del segon torn restarien als llocs prevists a l'efecte fins el moment d'entrar.

En eixir els alumnes d'infantil, després de llavar-se, es dirigiran acompanyats pels cuidadors/es al pati d'infantil o a l'aula corresponent per seguir activitats previstes, especialment els dies que la meteorologia així ho aconselle. La resta ho faran acompanyats pels cuidadors/es al pati o a les aules corresponents segons les activitats previstes en l'horari.

Els alumnes d'infantil tindran la safata (bandeja multiplat) en les taules previstes, la resta dels nivells passaran per torn a replegar-la i així mateix procediran a retirar-la una vegada conclòs el dinar. Especialment els alumnes dels nivells superiors podran ajudar en l'organització.

Els alumnes s'abstindran d'entrar en la cuina baix ningú concepte.

Una vegada sentats, es deuran respectar totes les normes de l'educació en la taula i atendre amb respecte i consideració les recomanacions dels/les cuidadors/es. Es procurarà en tot moment:

- . Parlar en veu baixa amb els components de la taula.
- . Seguir la norma de no jugar amb el menjar.
- . Utilitzar els materials (gots, coberts) de forma correcta.
- . Dirigir-se als cuidadors/es amb correcció, davant qualsevol anomalia.
- . Asseure's correctament.
- . Demanar permís als cuidadors/es per anar al servici.
- . Respectar els bons hàbits alimentaris (acabar-se el menjar...).
- . Respecte al personal de cuina.

Art. 17

Faltes i sancions (al respecte del menjador)

Les conductes irregulars de l'alumnat és desglossen en infraccions simples, faltes lleus, faltes greus i faltes molt greus.

Les sancions es classificaran en avisos, amonestacions, mesures complementàries i expulsions temporals o definitives del servei de menjador. Estes faltes i sancions seran d'aplicació durant l'horari de menjador.

Les faltes lleus seran potestat dels cuidadors/es de corregir-les mitjançant els avisos, amonestacions o d'altres (apercebiment verbal, canvi de taula...) A tal efecte en lloc visible mitjançant quadre/taula i en la fulla diària de control com a incidències en la convivència, així com en el "quadern de faltes" s'anotaren per a deixar constància i prendre les mesures oportunes per part dels cuidadors, encarregats de menjador i l'expulsió per reiteració d'amonestacions.

Infraccions simples:

Es consideren infraccions simples les conductes que, per interferir en el desenvolupament normal de l'activitat del menjador, han de ser corregides i esmenades però no revesteixen la suficient gravetat per a ser qualificades com a faltes.

Seràn infraccions simples aquelles que es deriven d'un comportament que no limiten l'activitat i el normal desenvolupament del dinar o les activitats posteriors i que no revesteixen major atenció (no llavar-se les mans, no atendre les recomanacions dels cuidadors, no respectar el bons hàbits alimentaris, asseure's incorrectament...) sempre i quan no resulten reiteratives.

Faltes lleus:

Seràn faltes lleus les anteriors, quan resulten especialment reiteratives i segons l'edat dels alumnes (mereixen especial atenció els alumnes d'infantil)

Faltes greus:

Es consideraran faltes greus aquelles que alteren l'harmonia: el descontent habitual pels menjars, agressió verbal contra qualsevol membre del servei, eixir del recinte durant el temps de menjador, ocasionar desperfectes intencionats, no fer cas reiteradament de les indicacions o avisos dels educadors, sostroure o furtar materials del Centre l'acumulació de faltes lleus, la lleu deterioració, per ús indegut de dependències i del material del Centre, o dels objectes i pertinences d'altres membres de la comunitat educativa. Per tal d'avaluar este supòsit serà requisit ineludible que l'esmentada deterioració siga com a conseqüència d'actuació negligent per part de l'alumnat.

Les sancions en el cas de les faltes greus, a més de l'apercibiment per part, encarregat/da del menjador o Director@ poden arribar a l'expulsió temporal a proposta de la Comissió de Menjador, sent comunicada la decisió al pares o tutors de l'alumne; en el cas de desperfectes la família a més es farà càrrec del pagament d'estos.

Faltes molt greus:

Es consideraren faltes molt greus les que es consideren falta de respecte greu, manifestades a cuidadors/es o personal de cuina, la conducta nociva contra els companys, la violència física amb resultat de lesions, sostroure o furtar materials del Centre /depenent de la quantia), la greu deterioració, per ús indegut de dependències i del material del Centre, o dels objectes i pertinences d'altres membres de la comunitat educativa, i l'acumulació de faltes greus.

En aquestos casos es pot arribar, pel mateix procediment anterior, però a l'expulsió definitiva del servei de menjador; en el cas de desperfectes la família a més es farà càrrec del pagament d'estos.

TÍTOL IV Infraestructures del centre.

Art. 18. Espais i recursos del Centre

Ajustant-se a la política d'optimització de recursos, les diverses dependències i espais del Centre s'atendran al criteris que dispose la direcció després d'escoltar les parts implicades.

Les dependències susceptibles podran ser utilitzades per part d'associacions, agrupacions, ajuntament, etc. per a la realització d'activitats fora de l'horari lectiu del Centre, prèvia sol·licitud per escrit a la Direcció, qui a través del Consell Escolar donarà resposta en el menor termini possible. En la dita sol·licitud, i amb la suficient antelació, haurà d'especificar-se l'organisme, entitat o persona sol·licitant, activitat/s a realitzar, els fins de les mateixes, organització (horaris i especificacions d'ús per a portar-les a cap) i nom de la persona/es responsables. La direcció del centre quedarà exempta de responsabilitat derivades d'estes activitats.

Art. 19 Decoració de corredors i aules

En l'interior del Centre, els motius ornamentals es limitaran a l'equilibri en què l'estètica de corredors, aules i la resta de dependències no es veja afectada per elements innecessaris, o recarregament, renovant-se periòdicament al llarg dels trimestres, adaptant-los a les necessitats pedagògiques. A tal efecte s'utilitzaran els panells disposats a l'efecte i es seguiran les directrius del responsable d'eixe àmbit o del Secretari@. Els murals, cartells o treballs penjats en els corredors o aules es deuran llevar, després del temps prudencial previst, o d'un deterioro significatiu, per la persona/es que els col·locaren.

Art. 20 Espais reservats a la informació

Els canals d'informació interns i externs del Centre se centraran, entre altres, en els següents:

1. Taulers d'anuncis:

Es distribuïran pel Centre distints tipus de taulers d'anuncis d'informació general, col·locats en llocs visibles i de fàcil accés al públic a qui van dirigits, amb informació específica i dirigida a cada u dels sectors de la Comunitat Educativa i ubicats en les següents llocs: Exterior (per a pares), secretaria (professors); sala de professors: formació del professorat i informació sindical, aules (per a alumnes); tauler d'informació a les famílies, música a l'esplai i esplai actiu, en el rebedor de l'extrada principal. Evitant la col·locació de cartells fora dels llocs destinats a l'efecte. Hauran de ser revisats i netejats periòdicament d'informació caduca pel Secretari@, tutors i personal responsable segons procedisca.

2. Safates professorat, Servei d'orientació, AMPA i altres.

En el lloc destinat a l'efecte (secretaria) es disposaran els casillers per a deixar informació per a tot el personal del Centre. Les convocatòries als distints òrgans col·legiats, reunions, actes específics i puntuals, determinades informacions de caràcter general o documentació per al seu estudi, aniran dirigides al sector corresponent i dutes a terme per la persona responsable. A l'efecte qualsevol informació, notificació o convocatòria de reunió, haurà de portar la data i anar firmada per la persona que convoca, notifica o dirigeix la informació.

En la porta del despatx del servei d'orientació i de l'AMPA figurarà un cartell on s'especifique l'horari d'atenció. A més en el de l'AMPA hi haurà una bústia per replegar altra informació, especialment dels associats.

Art. 21 Distribució d'espais, instal·lacions i recursos materials del Centre

1. Recursos materials

D'acord amb els criteris establerts pel Claustre, el professorat podrà exercir altres tasques necessàries per a l'organització i bon funcionament del Centre. Seran designats per a estes tasques pel Director@ a proposta del Cap d'Estudis.

Entre estes tasques estan: Coordinació d'activitats esportives, musicals i/o culturals, organització dels recursos didàctics (audiovisuals o informàtics), organització i funcionament de la biblioteca escolar i quantes es consideren oportunes per a millorar l'organització i el funcionament del Centre.

Respecte als recursos materials amb què compte el Centre, mitjançant el CD de cicle, que coordina el/la Secretari/a es trobarà l'inventari actualitzat de tots ells amb indicació del tipus o recurs per àrea o matèria, la seua ubicació, destí, i existències; així mateix aquella documentació bàsica i necessària (NOF, PEC, Pla d'Autoprotecció...). Qualsevol membre de la comunitat educativa del Centre que precise d'algun d'estos recursos, dins de l'àmbit de les seues competències, haurà de sol·licitar-lo al Secretari@, devent-se seguir acuradament les instruccions d'este sobre el seu ús, condicions, temps, etc. així com haurà de responsabilitzar-se del correcte ús del mateix i de les incidències que puguin ocórrer derivat d'això.

A fi d'agilitzar i rendibilitzar la utilització dels recursos, els distints responsables-encarregats (biblioteca, informàtica, laboratori, megafonia-música, educació física, encarregat/da de material d'infantil, esplai actiu i altres que puguem sorgir derivats de l'organització del Centre) seran els responsables de portar el control sobre préstecs i devolucions.

Es considerarà material de préstec tot aquell que eixca de l'aula o dependència disposada a l'efecte. El material objecte de préstec (material didàctic, utensilis de laboratori, mapes o cartells, DVD's etc.) estarà davall la responsabilitat del professorat que el sol·licitara. Serà de la seua incumbència informar o deixar constància del préstec, de la forma prevista a l'efecte, així com de la seua devolució a la major brevetat, així com d'informar de les incidències que pogueren ocórrer en el transcurs de la seua utilització. Qualsevol suggeriment, proposta de millora, reposició, modificació, etc. es canalitzarà a través de l'encarregat/da corresponent, que si procedeix farà arribar al Secretari@, com a responsable del material del Centre.

La responsabilitat, en horari no lectiu, de la utilització de material o dependències del Centre, serà de l'òrgan, entitat o persona que la utilitze prèvia autorització de la Direcció, havent de responsabilitzar-se de tot el seu contingut, el seu correcte ús, i de les incidències que puguem ocórrer en el transcurs de la seua utilització, així com deixar correctament ordenat l'aula o dependència, després del seu ús per a no entorpir el normal desenrotllament de l'activitat docent en horari lectiu.

Els responsables dels distints recursos materials del Centre, que s'especificaran a continuació, tindran com a missió general:

- Fomentar, tindre cura i vetlar sobre el correcte ús dels mateixos.
- Informar al Secretari@ de les possibles incidències per a modificació de l'inventari o adquisició-reparació-reposició del material o nous recursos;
- Fomentar, organitzar i donar publicitat sobre els recursos davall la seua responsabilitat amb l'objecte que siguem aprofitats adequadament al màxim i amb màxima rendibilitat.
- Controlar els dits recursos.
- Proposar a l'òrgan o equip docent corresponent les millores de qualsevol tipus que estime oportunes per a portar a terme tot l'esmentat.

A nivell més específic s'anomenaran cada curs, segons les necessitats, les següents competències, amb la finalitat de coordinar les necessitats del Centre:

A l'efecte els objectius i **competències** seran:

Biblioteca

Informar a principi de curs sobre els Objectius generals i trimestrals en relació a les mesures del centre per al foment lector.

Promoure iniciatives per a millorar el rendiment dels recursos.

Donar d'alta i baixa llibres o materials relacionats.

Portar el control dels préstecs.

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç. Activitats o incidències. Propostes de millora.

Menjador

Informar a principi de curs sobre els objectius generals i trimestrals.

Portar el control diari dels comensals.

Portar la comptabilitat (preparant la documentació de cara als òrgans pertinents)

Programar, junt als educadors les activitats a desenvolupar durant el temps.

Alçar acta de les reunions de la Comissió de Menjador

Promoure iniciatives per a millorar la qualitat del Servei.

Preparar junt al director/a el Pla Anual i la Memòria

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç (núm. de comensals) incidències (informe del servei, deficiències observades...) Propostes de millora.

Festes i commemoracions

Informar a principi de curs sobre els objectius generals i trimestrals.

Prendre nota de les activitats, festes i commemoracions que s'aproven a principi de curs pel Claustre per tal de coordinar les accions pertinents.

Coordinar les accions amb els col·laboradors.

Promoure iniciatives per a millorar el rendiment de les activitats.

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç. Activitats o incidències, deficiències observades...

Propostes de millora.

Música a l'esplai

Informar a principi de curs sobre els objectius generals i trimestrals.

Coordinar o promoure iniciatives per millorar el rendiment de l'equip de Megafonia

Portar el control de l'equip de Megafonia (compres, reparacions d'accessoris etc...)

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç. Activitats o incidències, deficiències observades...

Propostes de millora.

Coordinació amb l'AMPA (membre de l'Equip Directiu)

Informar a principi de curs sobre objectius generals i trimestrals de la seua tasca.

Col·laborar i assessorar en la programació d'activitats a l'AMPA.

Ser punt de connexió entre el professorat i la Junta Directiva, servint de mitjà per a la informació i assessorament en aquells aspectes concernents a ambdós.

Assistir periòdicament a les reunions de la Junta de l'AMPA

Canalitzar al responsable corresponents les peticions o iniciatives de l'AMPA

Canalitzar peticions o iniciatives del Claustre

Promoure iniciatives per a millorar la coordinació entre el Centre i l'AMPA.

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç. Activitats o incidències, deficiències observades...

Propostes de millora.

Col·laborar en l'actualització de l'app de l'AMPA.

Esplai Actiu (Entenem per esplai actiu l'opció de donar alternatives a l'alumnat per a gaudir de l'esplai, mitjançant jocs populars i altres on eixe temps tinga una oferta ampla per potenciar la creativitat i altres aspectes educatius).

Informar a principi de curs sobre els objectius generals i trimestrals.

Coordinar les accions necessàries i informar als tutors.

Coordinar als alumnes responsables dels préstecs i materials.

Promoure iniciatives per a millorar el rendiment de l'esplai actiu.

Informar al Claustre sobre objectius aconseguits, Avaluació, Balanç, Activitats o incidències, deficiències observades...

Propostes de millora.

Organitzar activitats lúdiques, en les quals participen els alumnes i els mestres, com a ferramenta per a promoure la convivència i la relació positiva mestre-alumne.

El jardí botànic del centre.

Manteniment i cuidado del jardí botànic del centre.

Promoure visites didàctiques de l'alumnat per assolir de forma pràctica les competències curricular referides a la botànica.

Recolzar les visites amb l'elaboració de materials didàctics adaptat a cada nivell.

Recursos on line i digitals.

El descobriment i recomanació guiada d'algunes webs i enllaços educatius útils incloent la nostra feina amb la PDI i l'ús complementari dels llibres digitals.

Hort escolar.

L'hort escolar com un entorn educatiu complementari a l'aula des de totes les àrees educatives.

Facilitar als membres de la comunitat educativa idees i propostes engrescadores en torn al projecte d'hort escolar.

Promoure la participació activa i organitzada al projecte.

Qualsevol altra que en el seu moment estime convenient l'Equip Directiu o el Claustre, les competències de les quals s'especificaran segons les previsions a l'efecte.

Art. 22 Descripció d'espais i instal·lacions, utilitat i contingut, responsables i normes d'ús tant en horari lectiu com no lectiu

Normes generals

Totes les dependències del Centre: aules, audiovisuals, taller polivalent, informàtica, biblioteca sala de professors i de reunions, del conserge, magatzem, despatxos i qualsevol altra, després del seu ús hauran d'estar degudament ordenades, de tot això seran responsables els que les utilitzen o hagen fet el seu últim ús, sent falta de qui corresponga la inobservança d'esta norma.

Qualsevol espai (taller polivalent, informàtica, biblioteca, etc.) s'atindrà a l'horari assignat com a ús de dependències i que a l'efecte elaborarà el Cap d'Estudis. En cas de voler ser utilitzada per un altre professorat distint a l'assignat haurà de sol·licitar-se el seu permís al professor@ que la ténia assignada.

Es considera aula d'Educació física el **pati** i el gimnàs. El magatzem del material esportiu estarà davall la supervisió del professorat d'Educació Física.

En horari lectiu no d'esplai, el pati serà utilitzat fonamental i exclusivament per a impartir l'àrea d'educació física i/o psicomotricitat, segons horari. Durant dit horari el responsable de tot el contingut del pati serà el professor@ corresponent qui haurà de vetlar perquè els alumnes facen correcte ús de les instal·lacions, així com que seguiscuen adequadament les instruccions sobre l'activitat a realitzar. Els mestres d'Educació Física hauràn d'informar al Secretari@ de les incidències o deficiències que observe en les instal·lacions del pati per a modificació, adquisició-reparació.

La utilitat de les distintes **aules** serà la pròpia d'impartir la docència de cada nivell en horari lectiu o una altra que se sol·licite adequadament en horari no lectiu. El contingut de les distintes aules serà el propi de cada nivell.

La responsabilitat, en **horari lectiu**, de cada aula serà, principalment, del tutor del grup corresponent, i el propi grup d'alumnes, en la mesura de les seues competències. Cada tutor haurà de responsabilitzar-se del correcte ús del mateix i de les incidències que puguin ocórrer, divent així mateix: mantindre ordenat tot el material i mobiliari, sobretot al finalitzar la jornada escolar; de fomentar, tindre cura i vetlar sobre el correcte ús del mobiliari i materials; informar al Secretari@ de les incidències sobre els mateixos per a modificació de l'inventari o adquisició-reparació-reposició del material o nous recursos; fomentar, organitzar i donar publicitat en el seu cicle sobre els recursos davall la seua responsabilitat, amb l'objecte que siguen aprofitats adequadament al màxim; controlar els dits recursos; proposar a l'òrgan o equip docent corresponent les millores de qualsevol tipus que estime oportunes per a dur a terme tot l'anteriorment citat; informar al corresponent coordinador de cicle sobre el material existent en l'aula per al seu control.

La responsabilitat, en **horari no lectiu**, serà de l'òrgan, entitat o persona que la utilitze prèvia autorització del Director@ o de qui procedisca, havent de responsabilitzar-se de tot el seu contingut, el seu correcte ús, i de les incidències que puguin ocórrer en el transcurs de la seua utilització, així com deixar correctament ordenada l'aula després del seu ús per a no entorpir el normal desenvolupament de les posteriors activitats docents.

Cada u dels càrrecs unipersonals serà el responsable del correcte ús dels **despatxos** i el seu contingut, divent així mateix mantindre ordenat el material i mobiliari, de tindre cura i vetlar sobre el correcte ús dels mateixos.

L'horari **d'atenció al públic** per part de cada u dels òrgans unipersonals es detallarà al començament de cada curs en la Programació General Anual (PGA) i el mateix haurà de ser informat al públic en general per mitjà de circular als pares i exposició en lloc visible del Centre (tauler general d'anuncis exterior, interior, etc.)

Com a norma general es tindrà en compte el tractar d'eliminar les barreres arquitectòniques, facilitant l'accés a l'alumnat i altre personal del Centre. Tant en el pati com en els accessos es tindrà en compte d'anar eliminant aspectes que pogueren presentar perillositat (cantons, clots, elements d'entrebanc, etc.)

Lavabos de professors i alumnes El material higiènic-sanitari estarà ubicat en la consergeria del Centre i en les dependències de neteja. El dels alumnes en cada una de les aules, davall la supervisió del professor@ corresponent. Serà responsabilitat dels professors el correcte ús dels mateixos, informant al Secretari@ de qualsevol incidència.

Dependències de neteja i trasters. Serveix com a magatzem de productes i materials de neteja, material higiènic-sanitari general, traster general, etc. i d'ús exclusiu pel personal de servicis del Centre (conserge i personal de neteja), els que es responsabilitzaran del seu correcte ús i manteniment permanentment ordenat, havent d'informar estos al Secretari@ del Centre de qualsevol incidència que observen en la dita instal·lació i el seu material així com proposar qualsevol suggeriment per a la seua millora i correcte ús. Donada la seua potencial perillositat romandran tancats o davall la supervisió de qui procedisca; així mateix els propis per a l'ús del menjador.

Altres aules d'ús específic

El/s responsable/s de la dependència en horari lectiu serà el tutor@ o especialista que faça ús d'ella, procurant respectar les normes d'utilització per al normal desenvolupament de les posteriors activitats.

Fóra de l'horari escolar es seguirà el mateix criteri per a totes les dependències: sol·licitar l'entitat, associació etc. a la direcció la petició (justificant necessitat, activitat a realitzar, especificant horari previst i persona responsable) qui traslladarà la petició al Consell Escolar per a la seua aprovació si corresponguera.

La responsabilitat en horari no lectiu, serà de l'òrgan, entitat o persona que la utilitze prèvia autorització de la Direcció, havent de responsabilitzar-se de tot el seu contingut, el seu correcte ús, i de les incidències que pogueren derivar-se en el transcurs de la seua utilització. Haurà de deixar correctament ordenat tot després del seu ús per a no entorpir el normal desenvolupament de les posteriors activitats docents.

L'horari setmanal previndrà (si hi haguera suficient disponibilitat horària) desdobles per poder treballar en xicotet grup recursos com: laboratori, informàtica, botànica, teatre, recuperacions.

Sala d'Audiovisuals.

El seu ús estarà coordinat per l'encarregat/da d'audiovisuals anomenat a l'efecte qui presentarà al claustre a principi de curs la seua programació d'activitats.

La seua capacitat converteix esta sala en el lloc més adequat per a fer activitats de gran grup (reunions amb famílies, conferències, xarrades, audicions, graduacions, etc...)

La seua utilització requereix de reserva a través dels mecanismes acordats en claustre.

Qualsevol altra circumstància extraordinària es consultarà amb l'encarregat/da o la direcció del centre.

Aula taller polivalent.

Dins d'esta aula trobarem ubicats el laboratori, la biblioteca i el magatzem de material didàctic.

Laboratori.:

Les nou taules grans, els bancs individuals i tot el material específic fan d'este l'espai apropiat per a la realització d'experiments amb els alumnes.

Magatzem de material didàctic:

Es tracta de mantindre localitzat de forma fàcil i ordenada tot el material didàctic d'ús comú del centre (materials per assignatures, mapes, làmines, esquelets, figura humana, material per dramatitzacions, etc...). A efecte de tindre localitzat el material, s'annotarà en la graella corresponent la seua adquisició i tornada al puesto.

Biblioteca:

El seu ús i activitats estaran coordinades pels corresponents encarregats/des que s'anomenaran a principi de curs i que presentaran al claustre la seua programació d'activitats que tindrà com objectiu general el foment de la lectura. Igualment, dins d'esta programació es determinarà les condicions i l'organització dels préstecs.

Dins de la biblioteca existirà un espai reservat per a l'animació lectora amb dotació pressupostària pròpia destinat a infantil i primer cicle de primària que podrà ser utilitzat per l'alumnat baix el criteri del tutor/a corresponent amb l'objectiu final de potenciar la iniciació lectora.

Les mesures per al foment lector serà el document oficial de referència.

Per al bon ús d'este recurs es respectaran totes les indicacions que al respecte dissenyen els encarregats/des corresponents.

La seua utilització requereix de reserva a través dels mecanismes acordats en claustre.

Igualment el Secretari/a serà la persona encarregada del bon ús en general d'esta dependència.

Informàtica.

El responsable de l'aula d'Informàtica serà el que es designe al començament de cada curs, s'atindrà al que estableix les seues competències.

El professorat podrà disposar dels ordinadors com un recurs més del Centre. Dins de l'horari lectiu podrà disposar dels ubicats en l'aula d'informàtica. Fora de l'horari lectiu es podrà utilitzar, atenint-se en tot moment a les normes que establisca la direcció i a les instruccions de l'encarregat/da per al correcte ús dels ordinadors i perifèrics.

Gimnàs

Dins l'objectiu d'optimitzar el recurs, s'atendran 3 aspectes per a la seua utilització: horari de classes, espais i altres (organització campionats, activitats per a parees, etc.)

El gimnàs estarà destinat prioritàriament a donar les classes d'educació física. També la psicomotricitat d'infantil, que s'adaptarà a l'horari d'esta assignatura de primària.

Durant l'esplai sols s'utilitzarà baix la supervisió del/la responsable d'esplai actiu, donant prioritat a activitats relacionades amb este recurs.

El/la responsable, en horari tant lectiu com no lectiu, serà de l'òrgan, entitat o persona que la utilitze prèvia autorització de la Direcció o de qui procedisca, havent de responsabilitzar-se de tot el seu contingut, el seu correcte ús, i de les incidències que puguin ocórrer en el transcurs de la seua utilització, així com haurà de deixar correctament ordenat tot després del seu ús per a no entorpir el normal desenvolupament de l'activitat docent al respecte. Fora de l'horari escolar es seguirà el mateix criteri que per a totes les dependències: sol·licitar l'entitat, associació etc. a la direcció, qui traslladarà la petició al Consell Escolar per a la seua aprovació si calguera.

Aula de Música

El responsable de l'aula de Música serà el professorat de música, s'atindrà al que estableix les seues competències.

Aula d'usos múltiples d'Infantil

S'atendran a les normes generals, sent el seu ús coordinat per l'equip d'infantil i la direcció. Excepcionalment podrà ser utilitzada amb un altra finalitat per determinació de la direcció del centre en funció de les necessitats generals d'organització dels espais.

Aula taller polivalent

S'atendran a les normes generals.

Aula de Pedagogia Terapèutica

El responsable de l'aula serà el professorat designat al respecte, s'atindrà al que estableix les seues competències.

Aula Audició i Llenguatge

El responsable de l'aula serà el professorat designat al respecte, s'atindrà al que estableix les seues competències.

Servei Orientació Educativa.

El/la responsable de la utilització de la dependència serà l'orientador/a educatiu, atenint-se a les seues competències. Els pares/mares podran demanar cita a través dels tutors/es dels seus fills i dins de l'horari establert.

AMPA

La utilització de la dependència és responsabilitat de la Presidència o en qui delegue, per a l'ús o finalitats derivades de la seua activitat.

Sala de Professors

Destinada bàsicament a lloc de treball i reunió del professorat, es regirà per les normes generals indicades anteriorment. El possible material ubicat en ella serà responsabilitat del professorat, a l'efecte s'arbitraran les mesures oportunes per a que en tot moment hi haja un/uns responsable/s de referència, per tal de coordinar i optimitzar els recursos.

Aules d'Equips docents de Primària o Infantil

Destinada bàsicament a lloc de treball i reunió del professorat o treball en xicotet grup, es regirà per les normes generals indicades anteriorment.

Corredors.

Els corredors tant de planta baixa com primera hauran d'utilitzar-se exclusivament per a accés a les distintes dependències, no permetent-se l'estada en ells, per part d'alumnes, en horari lectiu sense causes justificades i en tot cas no es recomana que els alumnes queden sols en els corredors expulsats de classe; serà responsable de l'incompliment de l'anterior i les seues conseqüències el professor@ davall qui haguera d'estar l'alumn@. Tampoc seran lloc de joc els dies de pluja, devent els alumnes romandre en les seues aules respectives, baix la supervisió del tutor@.

Per accedir de la planta baixa a la primera es farà de manera sempre ordenada, utilitzant els passamans. Es pujarà per la part dreta i es baixarà igualment per la dreta, tractant sempre que les escales representen el menor perill possible.

Menjador/Cuina/Rebost

Com a dependència s'utilitzarà a les hores establertes per a donar servei de menjador, atenent-se a l'horari que cada curs s'especifique.

La cuina i rebost no podrà ser utilitzada per ningú grup d'alumnes, inclòs el professorat. En cas de voler accedir algun professor@ als electrodomèstics es comptarà en tot moment amb l'autorització de la persona de cuina, encarregat/da o Direcció, així mateix al rebost, el qual romandrà tancat en clau donada la perillositat potencial que representen els diversos utensilis i productes de neteja que allí es guarden.

Aula de la natura.

Espai dissenyat per a poder donar classe a l'aire lliure amb arbres i dotada amb uns bancs de fusta tipo pic-nic.

Jardí Botànic.

Jardí ubicat dins del centre on podem trobar al voltant d'una cinquentena de espècies vegetals entre plantes, arbres i arbustos. Tots ells classificats amb cartells informatius per a impartir classes de botànica en un entorn pròxim.

Hort escolar.

Espai a l'aire lliure dissenyat com un entorn educatiu complementari a l'aula des de totes les àrees educatives.

TÍTOL V **Xarxa llibres**

Art. 23

El centre aplicarà la normativa vigent que regula el reciclatge de llibres (Programa Xarxa Llibres).

La comissió per a la coordinació i gestió del banc de llibres i material curricular estarà formada pels membres de la Comissió de Coordinació Pedagògica, un mestre que farà de coordinador i el director del centre, així com la resta del claustre que formant part de diferents comitès.

Esta comissió vetlarà pel bon funcionament i organització del programa, tenint competència per a dictar normes per a una correcta aplicació del programa.

Recepció i termini d'entrega dels llibres de text.

En la data acordada per la direcció del centre les famílies disposaran d'uns dies per a formalitzar l'entrega dels llibres seguint les instruccions de l'Administració i especificades en la corresponent circular informativa creada pel centre a l'efecte.

Esta entrega es farà en les aules i en presència del mestre/a tutor/a qui arreplegarà els llibres i la corresponent sol·licitud.

Posteriorment, una comissió formada pel professorat del centre validarà els llibres entregats i els classificaran en funció de la conservació del mateix.

Esta validació es farà marcant un gomet en la part superior dreta de la portada de cada llibre seguint la següent consigna:

Nivell 1. Llibre en mal estat. Estos llibres no entraran en el banc.

Nivell 2. Llibre en bon estat, però ratllat i sense folrar. (gomet roig)

Nivell 3. Llibre en bon estat però ratllat o sense folrar. (gomet grog)

Nivell 4. Llibre en bon estat, sense ratllar i folrat. (gomet verd)

D'esta forma i després de tindre, si fora el cas, els corresponents llibres de reposició s'intentarà respectar la correlació en la conservació dels llibres, de tal forma que qui haja deixat un llibre rebrà un altre de similar o millor conservació.

Els llibres nous de reposició, si fora el cas, seran sortejats pels tutors/es entre l'alumnat que varen deixar llibres del nivell verd.

Posteriorment es farà entrega a l'alumnat dels corresponents llibres reciclats de tal forma que les famílies tinguin temps de valorar l'ús o no dels llibres entregats. Els llibres del banc que siguin rebujats per les famílies hauran de ser tornats al centre.

Normes d'ús i conservació dels llibres.

Com a norma general, els llibres es folraràn amb protectors adhesius. S'evitarà, en qualsevol cas, l'ús de retoladors i de bolígrafs. Les activitats es traslladaran al quadern d'exercicis i no es faran sobre el llibre de text, encara que aquests habiliten espais per a la realització d'exercicis.

Per tant, per aplicar la norma anterior es podrà utilitzar a soles bolígrafs borrarables.

La participació en aquest programa suposarà l'acceptació de les normes que es deriven d'aquest reglament i les decisions que el centre determine al respecte.

TÍTOL VI AMPA

Art. 24 Drets i Deures de les AMPAs:

A través del seu representant en el Consell Escolar podrà:

Participar en la presa de decisions del Consell Escolar.

Realitzar propostes per a l'elaboració o revisió del Projecte Educatiu, la Programació General Anual (PGA) i orde del dia del Consell Escolar.

Rebre la informació relativa a l'Orde del dia del Consell Escolar, a les modificacions del Projecte Educatiu i Programació General Anual (PGA), als resultats acadèmics generals de l'alumnat, a l'ús escolar de materials didàctics curriculars.

Conèixer els resultats acadèmics i la valoració que dels mateixos realitza el Consell Escolar.

Realitzar propostes per a l'elaboració del present NOF i modificacions.

A través de la Junta Directiva podrà:

Informar als pares i mares de la seua activitat a través la seua app i amb la col·laboració del centre.

Col·laborar i coordinar la venda externa del material escolar.

Realitzar la inscripció de socis.

Contractar a la empresa responsable de la realització de les activitats extraescolars dins de centre i fora de l'horari lectiu.

Elaborar informes per al Consell Escolar a iniciativa pròpia o a petició d'este.

Formular propostes al Cap d'Estudis per a la realització d'activitats complementàries col·laborar en el desenrotllament de les mateixes.

Tindre a la seua disposició un exemplar del Projecte de Centre i de les seues modificacions, així com la Programació General Anual (PGA) i de la Memòria Final de Curs.

Rebre informació sobre els llibres de text i els materials didàctics adoptats pel Centre.

Fomentar la col·laboració entre les famílies i el professorat del Centre per a contribuir a un millor funcionament i convivència en el mateix.

Responsabilitzar-se del bon ús del despatx cedit pel centre.

Utilitzar les instal·lacions del Centre, prèvia sol·licitud a la Direcció en els termes que estableisca el Consell Escolar.

Funcionar d'acord als Estatuts de l'AMPAs, els quals estaran a disposició de tots aquells socis que els sol·liciten.

A través del seu president/a:

Mantindre una coordinació general en tots els sentits amb el director del centre.

Informar al director del centre d'allò que li siga requerit en virtut de les seues competències.

Col·laborar amb l'Equip Directiu en les avaluacions internes i externes del centre i en l'execució de les decisions del Consell Escolar.

Designar al representant de l'AMPA al Consell Escolar i Comissió econòmica d'infantil.

TÍTOL VII Normes generals d'organització.

Art. 25

Normes generals de funcionament del Menjador

El menjador escolar deu complir estrictament tots i cadascun dels requisits que especifica la reglamentació vigent, tant de condicions de seguretat, com sanitàries. A tal efecte el Centre compta amb les revisions periòdiques per part de la Conselleria de

Sanitat, un Pla d'Autoprotecció que contempla les actuacions a respectar en cas de sinistre, mesures en matèria de prevenció d'accidents i actuacions d'autoprotecció.

Totes les persones que assisteixen al Menjador, deuran observar les següents **normes** (que seran fetes públiques al començament de cada curs escolar):

Podran assistir al Menjador totes aquelles persones relacionades directament amb l'ensenyança, amb preferència les del Centre.

L'horari de menjador serà fixat cada curs (atenent-se en tot moment a l'horari aprovat per la Direcció Territorial, informant degudament a les famílies). Durant aquest temps queden baix la tutela dels cuidadors/es al respecte.

Totes les persones implicades en el Menjador (cuidadors/es, professorat, personal de cuina) fomentaran quotidianament els hàbits de comportament en el menjar, així com les actituds dels alumnes, respecte a la convivència duren el temps del mateix.

Els alumnes ocuparan el lloc que se'ls assignen i seguiran respectuosament les indicacions dels responsables (cuidadors, professors).

Sempre que per alguna causa justificada no es puga acudir al menjador es deurà avisar abans de les 9'30 hores (si canviara l'horari s'informaria a les famílies) en cas contrari es considerarà el cobert a pagar.

El comensals fixes pagaran a principi de mes mitjançant domicialització bancària. L'impago repercutirà en la suspensió de l'assistència.

Els comensals eventuais deuran notificar-ho a l'hora d'entrada al centre a la persona encarregada i se'ls cobrarà directament.

Els cuidadors/es es comprometen a comprovar el llistat diari i informar periòdicament sobre les incidències d'interès als pares (menús, incidència comensal, comportament). És molt important que a est respecte els pares o tutors tornen firmades les notes que els alumnes lliuren, per tal de portar un control seriós. Qualsevol observació dels pares la faran saber directament a l'Encarregat/da de Menjador als efectes oportuns.

El Menjador té creada una Comissió presidida pel Director@, que tindrà com a missió bàsica vetllar pel bon funcionament del mateix, resolent els problemes d'organització, disciplina i derivats.

Els cuidadors/es podran proposar a la Comissió de Menjador la realització de determinades activitats de col·laboració dels alumnes com a mitjà per a una major integració.

Si algun alumne presentara greus problemes de disciplina (a tal efecte és recorda als pares la importància de recordar als fills el degut respecte i comportament als cuidadors/es) la Comissió de Menjador mitjançant la Direcció imposaria les sancions pertinents, podent-se arribar a excloure a l'alumne de la utilització d'aquest servei. Altres incidències de menor importància seran informades si procedeix als tutors als efectes pertinents.

Els menús de menjador estaran a disposició dels pares pels mitjos de comunicació habituals. (Tauler, app, etc..)

Qualsevol, observació, o reclamació seguirà els tràmits reglamentaris: notificar-ho al responsable corresponent (educador, encarregat/da de menjador, Director@).

Els dos documents que regulen el funcionament del menjador son el Projecte Educatiu de Menjador i el Pla Anual de Menjador.

Art. 26 Delegats i Consell de Delegats

Delegats.

Els delegats, seran la unitat bàsica de participació en el grup o classe. En cadascuna de les classes de Primària, s'escolliran a principi de curs un delegat/da i un subdelegat/da que representarà als seus companys al llarg del curs. Opcionalment a criteri del professorat o a petició dels alumnes de la classe podran renovar-se mensualment. Estos podran ser revocats dels seus càrrecs per decisió de la meitat més un del conjunt dels seus companys que els escolliren.

El delegat de la classe és el principal representant i les seues **funcions** seran:

Col·laborar amb els professors per a afavorir un correcte funcionament de la classe i una bona harmonia.

Recollir reclamacions, suggeriments, opinions i propostes dels seus companys i dirigir-los al professor-tutor, al Director@ i al consell de delegats, segons corresponga.

Assistir a les reunions del consell de delegats com a portaveu dels seus companys.

Informar als seus companys dels acords en el consell de delegats.

Coordinar amb el subdelegat/da en totes les funcions anteriors.

El subdelegat/da, deurà coordinar amb el delegat/da en totes les funcions i substituir-li en absència d'aquell/a.

Consell de delegats.

Estarà constituït pel Director@, que serà el seu president, el/la Cap d'Estudiis dels delegats i subdelegats de cada classe o grup de alumnes.

La junta o consell es reunirà trimestralment. Les seues funcions seran les de recollir les propostes, peticions i suggeriments dels alumnes així com la de normalitzar i millorar el funcionament del Centre recabant el punt de vista i les informacions dels alumnes.

Art. 27 Horari lectiu de l'alumnat

L'horari lectiu de l'alumnat serà de 25 hores setmanals, repartit en sessions diàries de matí i vesprada i seguint la normativa vigent.

L'esplai de l'alumnat d'Educació Infantil podrà organitzar-se entre les sessions de matí i vesprada i serà de 3 hores i 40 minuts setmanals.

L'esplai de l'alumnat de Primària tindrà una duració de mitja hora diària i se situarà en les hores centrals de la jornada lectiva del matí.

En tot cas, s'informarà de l'horari a la comunitat educativa a principi de curs en el butlletí informatiu corresponent.

Art. 28 Entrades i eixides

L'entrada dels alumnes de Primària es farà pel parc San Carlos i la dels alumnes d'Infantil pel carrer Torrent., quedant reservada l'entrada per Lluís Arnau per a la resta de circumstàncies. A les hores d'entrada i eixida determinades les portes del recinte escolar estaran obertes. L'alumnat procedirà a entrar en les aules d'una manera ordenada, havent-se agrupat prèviament per nivells i en filera en els llocs que de cada curs s'acorde.

Les entrades i eixides dels alumnes es realitzaran per on es determine segons necessitats organitzatives, de la qual cosa s'informaria a les famílies.

Els pares d'alumnes s'abstindran d'accedir al Centre en les hores d'entrada dels alumnes, excepte causes molt justificades o dies de pluja, en els que podran esperar als seus fills en l'entrada de l'edifici baix el portxe. En estos casos l'eixida dels alumnes de Primària es farà per les portes de l'edifici que dona al carrer Lluís Arnau. En infantil es podrà entrar a l'aula. També estos dies de pluja els alumnes no faran files en el pati, sinó que entraran directament en les seues aules.

Amb els alumnes d'Infantil i primer cicle de Primària s'observarà una especial atenció a la tutoria legal, divent els pares o tutors acreditar documentalment la situació davant del tutor/a qui informará d'estes situacions especials a la Direcció del Centre als efectes oportuns.

A les hores oficials d'entrada, cada tutor o professor@ en qui es delegue arrebregarà la seua filera per a procedir a l'entrada en classe en el major silenci possible i ordenadament, abstenint-se els alumnes d'entrar als servicis. Les eixides dels alumnes de Primària es realitzarà acompanyant i vigilant cada professor@ als seus alumnes fins a l'eixida del recinte escolar, procurant baixar i pujar les escales i circular pel Centre en silenci o amb la màxima correcció. A partir d'eix moment quedarà l'alumn@ davall la total responsabilitat dels seus pares/tutors, els quals deuran arrebregar-los a l'eixida del recinte escolar. En casos excepcionals i amb l'autorització per escrit dels pares es podria permetre altre tipus d'eixides, tant de l'escola com del menjador.

El recinte escolar es tancarà cinc minuts després de les hores oficials d'entrada. És responsabilitat dels pares complir l'horari, divent justificar els retards. A l'efecte, el professorat tutor prendrà nota dels mateixos per a deixar constància, de cara a les actuacions que donaren lloc. Excepte casos excepcionals o urgents i segons el parer de la Direcció o professors tutors, els pares/tutors o familiars dels alumnes no podran visitar als alumnes durant l'horari lectiu en l'interior del recinte escolar.

Efectuada l'eixida oficial lectiva dels alumnes del Centre, queda terminantment prohibit romandre o entrar en el recinte escolar, excepte autorització i davall la responsabilitat directa d'un professor@ o d'una altra persona degudament autoritzada per la Direcció, sent de la total responsabilitat dels pares i professorat l'incompliment d'esta norma per part dels seus fills/alumnes.

A este respecte, els pares hauran de tindre cura de la puntualitat a l'hora d'arrebregar als seus fills, quan procedisca. En cas de retard excessiu, el tutor o la Direcció intentarà localitzar a estos o els seus familiars o prendre les mesures oportunes segons procedisca.

Les visites dels pares/tutors als professors, orientador/a escolar o Equip Directiu es faran en l'horari específic que per a això es determinarà al començament de cada curs, comunicat a tots els pares/tutors mitjançant circular, excepte casos excepcionals o urgents i segons el parer de la Direcció o professorat. Tractant en tot moment que personal alien al Centre accedeisca al mateix sense autorització. El/la conserge col·laborarà en la mesura de les seues atribucions al respecte.

Especial atenció s'observarà al respecte de l'absentisme, seguint-se el protocol previst a l'efecte.

Art 29. Entrades i eixides fora de l'horari normal.

Com a norma general una vegada tancades les portes no es podrà accedir al centre fins a l'hora de l'esplai, excepte casos excepcionals degudament justificats.

Les eixides dels alumnes dins de l'horari escolar per causes justificades com anar al metge també es realitzaran preferentment a l'hora de l'esplai. En casos excepcionals es requerirà l'autorització de la direcció del centre per a acordar la recollida del xiquet/a en horari diferent a l'establert genèricament.

L'autorització de les eixides dins l'horari lectiu requerirà la presència d'un responsable directe i reconegut de l'alumn@, degudament autoritzat, que vindria a arrebregar-l@. Qualsevol alteració respecte a la tutoria legal o custòdia serà notificada al professor@ tutor i a la Direcció perquè prenga constància i arbitre les mesures oportunes.

Els lliuraments de material oblidat (entrepanes, estoigs, flautes, etc...) per part dels pares fora de l'horari escolar es realitzarà en l'hora de l'esplai. El/la conserge gestionarà la recollida i lliurament d'aquest material.

Art. 30 Compliment d'horaris

Del professorat

En cas d'absència d'un professor@, qualsevol professor@, el conserge o delegad@ de classe, si és procedent, avisarà a la Direcció perquè prenga les mesures oportunes.

El control de l'assistència del professorat serà realitzat pel Cap d'Estudis i supervisat pel Director@. Qualsevol absència o retard d'un mestr@ serà notificat per este, a la major brevetat, al Director als efectes oportuns.

Independentment de la tramitació dels preceptius parts mèdics de baixa, el professorat haurà de complimentar, firmar i entregar el Cap d'Estudis, els justificants del retard o la baixa el mateix dia de la seua reincorporació al Centre. A l'efecte, si fora necessari, el professorat tindrà a la seua disposició els models de justificació corresponent.

Qualsevol absència del professorat dins del seu horari de treball precisarà autorització de la Direcció.

Els permisos i absències al treball així com les seues justificacions es registrarà pel que estableix la legislació a l'efecte, la qual estarà exposada en el tauler d'anuncis de professors per a coneixement d'estos i compliment del que s'estableix a l'efecte.

Els professors hauran de comunicar a la Direcció, a la major brevetat possible, la seua absència al treball amb l'objecte que el Cap d'Estudis arbitre les mesures per a la seua substitució.

Amb caràcter general, el Cap d'Estudis inclourà en ITACA abans del dia 5 de cada mes, el comunicat de faltes del mes anterior. Una còpia del part mensual de faltes farà pública en lloc visible de la sala de professors.

La Direcció del Centre, comunicarà al Director Territorial de Cultura i Educació, en el termini màxim de tres dies, qualsevol absència o retard no justificat, a fi de procedir a la corresponent deducció d'havers, o si es tracta de falta disciplinària, per a iniciar la tramitació de l'oportú expedient.

En cas de vaga se seguiran les instruccions que dicte al respecte la Direcció territorial.

De l'alumnat

El/la professor@ tutor@ prendrà nota, a l'entrar, de l'assistència dels alumnes de la seua classe. Les faltes d'assistència de l'alumnat es justificaran per escrit o oralment pels pares/tutors, i si són correlatives i/o sospitoses amb la presentació d'un escrit metge o justificat acreditatiu del motiu de l'absència.

Serà responsabilitat del professor@ tutor portar el control d'estes faltes i de la justificació de les mateixes. Així mateix de notificar al Cap d'Estudis quan hi haguera una acumulació de 10 faltes justificades o no, per a procedir, si fora necessari, a posar en funcionament el protocol d'absentisme que el centre té dissenyat en coordinació amb la Comissió d'Absentisme Municipal.

Si foren justificades i sobrepassaren el 40% dels dies lectius, davant de la impossibilitat de realitzar una avaluació contínua de manera correcta l'alumn@ haurà de realitzar activitats complementàries que suplisquen la dita avaluació; estes activitats seran les que dispose el professor tutor o l'Equip de Cicle.

En tot cas el centre aplicarà el seu protocol d'absentisme aprovat.

Del personal d'administració i servicis.

El personal d'administració i servicis, tant de funcionari com laboral, complirà la jornada de treball, els permisos i les vacances establertes amb caràcter general en les normes que respectivament regulen la seua relació jurídica amb l'administració de què depenen.

Qualsevol absència al/del treball serà notificada a la Direcció per a que prenga les mesures oportunes.

L'horari de treball del personal d'administració i servicis s'acomodarà a les necessitats de funcionament del Centre, sense perjudici del respecte a les normes sobre descans entre jornades, descans setmanal, permisos, vacances i la resta de preceptes d'obligat compliment.

L'horari de treball del personal laboral s'ajustarà al que disposa el conveni col·lectiu que li siga d'aplicació.

El secretari/a del Centre vetllarà pel compliment de la jornada i horari de treball d'este personal, i posarà en coneixement del Director/a qualsevol incompliment, de forma immediata.

Art. 31 Normes de classe

Cada alumn@, la classe col·lectivament i cada professor@ es farà responsable de l'aula que li corresponga així com del mobiliari i material en ella existent i el seu correcte ordre.

Durant el temps de classe es guardarà el silenci precís, es prestarà la deguda atenció al professor@ i es realitzaran responsablement els treballs assenyalats per est@.

En els canvis de classe, que hauran de ser puntuals i controlats pels professors corresponents, o en absència del professor@, es guardarà l'orde necessari. En cap concepte, en estos casos, els alumnes eixiran als corredors, servicis o pati. Els delegats de classe cooperaran atenent les seues funcions o seguint les instruccions del professorat.

Per a evitar descontrol d'alumnes fora de l'aula, els professorat de PT, ALL, Música, Anglès, Educació Física, Religió i suport general, s'encarregaran d'arreglar de les seues aules als alumnes que hagen d'atendre així com tornar-los al mateix lloc, una vegada finalitzada la seua atenció, respectant l'orde necessari.

Es procurarà acostumar als alumnes a fer un correcte ús del servicis: respectant el paper de wc. i altres útils propis. També a les hores apropiades, evitant eixides només entrar del carrer, del pati o de les classes d'Educació Física.

Igualment queda prohibida l'estada o circulació d'alumnes pels corredors o pati en hores de classe, llevat que estiguen realitzant una activitat dirigida per un professor@.

S'evitarà expulsar als alumnes fora de classe, al corredor o un altre lloc no vigilat, per la responsabilitat que comporta la seua estada sense control, sent responsabilitat del professor a càrrec de la classe.

Altres normes particulars, segons cada nivell, es decidiran pels equips de cicle, al voltant de la consecució dels hàbits necessaris (al voltant de respectar l'ordre i l'aseo de la classe, el torn de paraula, disposició dels materials, etc.)

Art. 32 Esplais

Tots els mestres atendran l'atenció i vigilància dels esplais, a excepció dels membres de l'equip directiu, que quedaran alliberats d'esta tasca, llevat que siga absolutament necessària la seua participació.

En temps d'esplai, cap alumn@ podrà entrar o romandre en les aules, excepte expressa autorització, i vigilància del professor@.

Respecte al professorat:

Serà responsabilitat del professorat:

Ser puntuals en atendre les zones assignades.

Vigilar que durant el temps de esplai s'evite el desenrotllament, entre els alumnes, de jocs o activitats violentes, o que inciten a elles, dels que es puguén originar danys a persones o coses, així com que tots els alumnes respecten este temps d'oci a altres alumnes, especialment als de menor edat.

Vigilar el que els alumnes no romanguen o penetren en l'interior de l'edifici escolar en el temps de esplai sense autorització d'algun mestre.

Els dies de pluja, inclemències climàtiques o un altre tipus d'incidència que impedeisca una correcta i segura estada en el pati, se suprimiran els esplais romanent els alumnes en les aules davall la vigilància i responsabilitat del tutor corresponent o especialista en qui delegue, encarregant-se este que l'ús dels servicis per part dels alumnes, durant l'esmentat període, es realitze de manera ordenada i escalonada.

Vigilar als alumnes que estiguen complint una sanció (bé en l'aula o pati), sent responsable especial de la vigilància el professorat que haja sancionat.

Vigilar que les instal·lacions que s'utilitzen, estiguen en correcte estat, devent informar al Secretari/a de qualsevol anomalia al respecte.

Fomentar la neteja del pati instant a l'alumnat a l'arreglar de les deixades que de forma voluntària o no es pogueren produir.

Respecte a l'alumnat:

Romandre fora de l'edifici i només accedir amb permís.

Respectar les normes per mantindre net el pati i els servicis.

Practicar jocs participatius que promoguen el respecte i la camaraderia, evitant realitzar jocs violents, o jugar amb objectes que per la seua duresa o qualitat pogueren donar lloc a accidents. Els jocs de birles, trompes... es realitzaran en els llocs apropiats, tractant d'evitar l'anterior.

Respectar les plantes, adorns estètics de l'edifici i pati així com les instal·lacions del recinte escolar.

Respectar molt especialment als alumnes de menor edat o disminuïts.

Atendre les indicacions que done el professorat en els esplais.

Abstenir-se de mantindre conversacions amb gent aliena al Centre des de la tanca del col·legi.

Respectar el material de "l'esplai actiu" i seguir les recomanacions del professorat encarregat/da i dels alumnes responsables del dit material.

Informar de qualsevol anomalia al professorat.

Art. 33 Activitats complementàries:

Són les activitats que, restant integrades dintre de la programació de l'aula, no es realitzen en l'àmbit físic del Centre. A l'efecte de tindre la major concordança amb el PEC, es realitzarà un estudi periòdic per tal d'adaptar-los al currículum de cadascuns dels nivells.

Serán programades al començament del curs, incloses a la PGA i aprovades pel Consell Escolar, tenint en compte l'històric d'eixides dels alumnes implicats per evitar repeticions. Atenent a les situacions econòmicament desfavorables d'algunes famílies i amb l'objecte de no discriminar, es procurarà triar activitats el més econòmiques possibles.

Totes les activitats complementàries seran programades amb els objectius, activitats, valoració i així també amb la descripció de l'activitat.

Els pares mares o tutors, seran informats amb antelació suficient de les activitats i presentaran l'autorització per escrit i signada. A tal efecte, i per a les eixides dins de la localitat es signarà una única autorització.

Prenent com a referència les línies generals establertes en PEC, es procurarà programar i canalitzar estes activitats perquè siguin una activitat lúdica i al mateix temps cultural, que complemente el currículum A l'efecte d'un màxim aprofitament es realitzaran treballs previs a les visites per a preparar als alumnes cap a les mateixes i posteriorment, per a fer una valoració i estudi del que visita. En tot moment es valorarà el respecte, atenció i ordre a persones i instal·lacions. A l'efecte s'informarà a la Direcció d'Estudis amb la suficient antelació perquè coordine les necessitats i les activitats atenint-se a les directrius de la Comissió de Coordinació Pedagògica, del Claustre i aprovades pel Consell Escolar. Igualment s'anotarà l'activitat en el corresponent calendari situat en Secretaria.

Es procurarà que a les mateixes assisteixen grups d'alumnes d'edats semblants i preferentment del mateix cicle, així com que assisteixen la majoria del grup d'alumnes a què van dirigides replantejant-se la conveniència de les mateixes de no ser així. Es prendrà com a referència per a desestimar una activitat d'aula/classe, en la qual hi haja una participació inferior al 70%. Per a previndre esta situació el tutor/a, en contacte amb les famílies, realitzarà una reserva prèvia per a determinar el número exacte de participants. Esta reserva es farà quand una activitat supere el preu total de 10€.

En el cas de que una classe no arribae al 70% d'assistents es comunicarà immediatament al Cap d'Estudis per a fer les valoracions oportunes.

El reforç del grup amb més professorat que el tutor, es considerarà en funció de les necessitats i disponibilitat i serà decisió de la direcció del centre.

Un professor@ acompanyant serà sempre el tutor, i/o el professor@ encarregat/da de la matèria sobre la qual versa l'activitat per a eixe grup/s d'alumnes.

La educadora acompanyarà sempre al grup on estiga ubicat el seu alumnat.

Els alumnes no assistents a l'activitat complementària, que tindrà caràcter obligatori per estar emmarcada en l'horari escolar, podran acudir al Centre i seran atesos de la manera que la direcció estime oportuna, als quals se'ls proporcionarà el material corresponent i adequat per part de cada tutor o especialista. En estos casos l'alumnat se ubicarà dins d'un grup ho més pròxim en edat.

En supòsits extrems (alumnes amb problemes conductuals, sancionats...) i a criteri de l'Equip de cicle o de la Direcció es prendran mesures especials davant determinades activitats complementàries com podria ser la no autorització a realitzar-la.

Art. 34 Sobre el pressupost del Centre i optimització dels recursos materials.

El pressupost del Centre permet adequar el gasto a les necessitats. Les previsions necessàries tindran com a punt de partida les propostes de millora del curs anterior, reflectides en la Memòria, al voltant del material didàctic. El projecte de pressupost, elaborat per l'Equip Directiu, serà presentat al Claustre durant el mes de setembre, a l'efecte de fer les corresponents previsions. Per a la confecció del pressupost es tindrà en compte el balanç econòmic del curs passat així com l'històric més recent i les necessitats globals suggerides pel claustre No hi hauran, per tant, partides fixes per nivell, cicle o especialitats.

L'optimització de recursos materials implica donar prioritat a les necessitats col·lectives sobre les individuals. El/la Secretari@ informarà trimestralment al Claustre de l'estat de comptes, a l'efecte de fer seguiment i avaluació.

Es posarà especial atenció al respecte de la incidència que poden tindre certes partides (material fungible, fotocopiadora, cartutxos impressores, biblioteca, material didàctic i aula d'informàtica.) sobre el pressupost.

Este apartat es desenvoluparà seguint el Projecte de Gestió i Règim Econòmic aprovat pel centre.

Art. 35 Ús de material fungible, fotocopiadora, impressores i altres.

Atenent a les necessitats del Centre i sent un dels capítols de major pes en el pressupost del mateix, a principi de curs, en el projecte de pressupost es prendran en compte les necessitats generals i particulars (degudament justificades) sent el punt de partida l'anàlisi i les propostes de millora incloses en la Memòria del curs anterior, fent-se així les previsions.

El material fungible d'ús exclusiu del professorat estarà organitzat en l'armari dedicat a l'efecte. De la reposició i organització s'encarregarà el Secretari@. Qualsevol petició serà anotada en full a l'efecte en l'interior de la porta, per a la seua consideració i reposició.

Pel fet que els equips de reproducció pertanyen a la dotació general del Centre, estos estaran a disposició de tota la Comunitat Educativa, atenent a les següents normes per al seu millor aprofitament i rendibilitat:

Ús de la fotocopiadora/multicopista:

Es procurarà atenir-se a les directrius adoptades pel Claustre, havent de preveure cada professor@ el gasto de folis i fotocòpies que cada classe tindrà durant el curs per l'ús de la mateixa. La previsió general de fotocòpies es realitzarà en el mes de setembre dins un apartat al respecte, atenent a les necessitats previstes. A l'efecte es farà periòdicament un còmput individualitzat amb la flexibilitat necessària que requereisca. En cap concepte els alumnes o pares utilitzaran els equips de reproducció a causa de la complexitat i delicadesa de la seua maquinària. Les fotocòpies realitzades per l'AMPA, orientador/a, Menjador o particulars es faran a càrrec dels interessats. Es posarà especial atenció en el material a fotocopiar per no vulnerar els drets d'autor legalment establerts.

Ús d'impressores:

Atenent a les necessitats també serà objecte de seguiment (pel pes del gasto que comporta) l'ús de les impressores, arbitrant-se cada curs les mesures necessàries.

Ús del telèfon:

L'ús del telèfon es limitarà a les cridades precises per al normal funcionament del Centre i a aquelles altres que precise realitzar qualsevol membre de la Comunitat Educativa. Els alumnes i pares/tutors s'abstindran d'utilitzar el telèfon sense autorització expressa de la Direcció o professor@ responsable. Queda totalment prohibit per part de l'alumnat l'ús de dispositius mòbils. De forma excepcional i amb l'autorització del professorat es podria permetre la seua utilització per causes justificades.

El professorat que precise fer fotocòpies, imprimir o fer cridades particulars de telèfon, deurà anotar-les. Periòdicament la Secretari@ farà un recompte d'allò que s'ha realitzat per al seu control i facturació.

Art. 36 Materials didàctics

A fi de rentabilitzar els recursos didàctics estos estaran centralitzats en l'aula taller polivalent. inventariats per a la seua localització i davall la supervisió del Secretari/a

Cada classe d'infantil i primer cycle disposaran d'una dotació pròpia que es deurà inventariar cada curs. Els tutors/res corresponents tindran el deure de controlar i fer un bon ús d'este material. El segon i tercer cycle, per les seues característiques, no disposaran de material didàctic propi. Totes les seues necessitats al respecte estaran localitzades en l'aula taller polivalent del qual es farà ús puntualment, deixant constància en la graella corresponent per a tindre localitzat en tot moment el material. En cada aula/dependència hi haurà una dotació bàsica, de la qual es farà responsable el professorat tutor o especialista, sent responsable de la seua reposició el Secretari@.

En la sala de professors es trobarà un "expositor de novetats", per tal de donar a conèixer les noves adquisicions per part dels diferents responsables de recursos/mestres.

Art. 37 Llibres de text i altres materials impresos

La CCP (Comissió de Coordinació Pedagògica) i el Claustre establiran les directrius coordinaran la idoneïtat dels llibres i altres materials complementaris, procurant unificar editorials per àrees o matèries en un cycle com a mínim i preferentment en l'etapa.

Els llibres de text i altres materials curriculars no podran canviar-se abans de 4 anys, seguint la normativa vigent a este respecte.

El Centre mantindrà una coordinació amb els pares, AMPA i Ajuntament si procedira, a fi de vetlar pel correcte ús d'estos materials, procurant mantindre una política d'estalvi i aprofitament idonis.

Durant els mesos de maig i juny es mantindran les reunions pertinents per a ultimar els llistats dels llibres i la resta de materials per al curs següent i fer-los públics abans que acabe el curs escolar.

Una vegada feta pública la llista no es podrà introduir cap variació a no ser per error, per causes alienes al Centre o altres causes justificades.

Art. 38 L'horari general

L'horari general del Centre, tant lectiu com no lectiu, d'activitats extraescolars, d'atenció al públic, pares, AMPAs, etc. s'especificarà per a cada curs en la Programació General Anual (PGA).

Els horaris del professorat, tant lectiu com no lectiu i d'obligada permanència en el Centre igual que la distribució de matèries per àrees o matèries curriculars, seran confeccionats a principis de cada curs per l'Equip Directiu; correspondrà al Servei d'Inspecció Educativa l'aprovació definitiva dels horaris, havent de vetlar el Director@ pel seu estricte compliment. Dits horaris formaran part de la Programació General Anual (PGA) de Centre de cada curs. En general segons normativa vigent s'atindran als següents criteris:

Art. 39 Criteris per a la confecció d'horaris acadèmics del professorat i alumnes

Atenent a les competències del Claustre que seran establir els criteris pedagògics per a l'elaboració de l'horari general del Centre, dels horaris dels alumnes i de l'horari del professorat. Escollit el Claustre, el Cap d'Estudis confeccionarà els horaris.

Els criteris per l'organització de l'horari lectiu contemplaran:

Que la distribució horària del currículum de l'Educació Infantil s'organitze dins d'un enfocament globalitzador i inclourà activitats i experiències que permeten respectar els ritmes d'aprenentatge. No es farà una distribució del temps escolar per àrees o àmbits d'experiència, donat el caràcter globalitzador del model curricular.

Que en Primària els Equips de Cycle estableixquen la distribució setmanal del temps assignat segons normativa vigent, a les àrees en la manera que millor s'adapte al context del projecte educatiu, respectant l'enfocament globalitzador i integrador, una vegada distribuïdes les hores dels especialistes (Ed. Física, Anglès, Música, Religió).

Que d'acord amb l'organització del Centre, una vegada ateses totes les necessitats d'hores lectives curriculars i les hores de dedicació dels òrgans unipersonals, les hores disponibles del professorat fins les 23 h. lectives, s'assignaran a:

Reforç educatiu a l'alumnat que promoció de cycle amb recomanació expressa del mencionat reforç o que requereisca romandre un any més en el mateix cycle.

Dedicació dels coordinadors de cycle o nivell.

Reduir l'horari lectiu dels mestres amb 55 o més anys d'edat quan els interessats el sol·liciten formalment a la direcció, fins a un màxim de 3 h. lectives setmanals. Estos mestres realitzaran activitats complementàries fins a completar les 23 h. setmanals.

Recursos didàctics.

Altres que a criteri del Claustre o de la Direcció s'estimaren oportuns.

Atendre's a la normativa que indica que l'adjudicació d'un determinat lloc de treball no eximeix d'impartir altres matèries o activitats que pogueren correspondre-li d'acord amb l'organització pedagògica del Centre.

Buscar l'equilibri en l'horari lectiu del professorat, tractant d'oferir una disponibilitat semblant per a cobrir suport, recursos i reforços.

A totes les àrees curriculars se'ls donarà la mateixa importància a l'hora de confeccionar l'horari (tan sols l'Educació Física no es donarà a primera hora de la vesprada, atenent a la normativa legal vigent).

Es procurarà que l'atenció als alumnes amb NEE (necessitats educatives especials) es faça sense perjudici de les àrees que afavorisquen el seu desenvolupament.

Tindre en compte que l'interval entre les sessions mati-vesprada siga com a mínim de 1:30 h.

L'esplai de l'alumnat d'Educació Infantil s'organitze entre les sessions de matí i vesprada i que serà de 3 h. i 45 minuts setmanals.

L'esplai en Primària tinga la duració de ½ h. diària, situant-se en les hores centrals de la jornada lectiva del matí.

Qualsevol membre del Claustre a nivell individual podrà, atenent a particulars necessitats (realització de cursos, reducció de jornada, necessitats justificades...), sol·licitar a la Direcció i Cap d'Estudis li siguen ateses. Deurà presentar per escrit la petició en els terminis que s'indiquen a l'efecte.

Els criteris per l'organització de l'horari complementari contemplaran:

En relació amb la distribució de l'horari dels mestres s'aplicarà el següent:

La jornada laboral dels mestres serà, amb caràcter general de 37,30 h. setmanals.

Durant els períodes lectius establerts en el calendari escolar vigent els mestres dedicaran a les activitats del Centre 30 h. setmanals, dels quals 23 seran lectives i les restants es distribuïran entre complementàries, arreglades en l'horari individual setmanal, i complementàries computades mensualment. L'horari especial de juny i setembre també contemplarà les 30 h. setmanals de permanència en el Centre.

Les 7,30 h. restants fins completar la jornada laboral seran de lliure disposició del professorat per a la preparació de classes, el perfeccionament individual o qualsevol altra activitat pedagògica complementària.

Respecte de les hores complementàries arreglades en l'horari individual, a més de l'horari lectiu, es dedicarà una hora setmanal, en el Centre, a l'acció tutorial amb l'alumnat i les famílies.

Respecte de les hores complementàries computades mensualment, les hores restants fins a completar les 30h. setmanals de dedicació al Centre, es computarà mensualment a cada mestr@ per la Direcció d'Estudis i comprendrà les següents activitats:

Assistència a reunions del Claustre i del Consell Escolar.

Assistència a sessions d'avaluació.

Assistència a reunions d'Equips de Cicle.

Participació en activitats de formació incloses en el Pla Anual de Formació.

Programació i realització d'activitats complementàries.

Assistència a activitats encaminades a Formació del Professorat en Centre.

Assistència a reunions de la CCP (Comissió de Coordinació Pedagògica), Comissió Econòmica, de Menjador, de Convivència, etc.

Altres assignades per la Direcció atenent a la normativa legal vigent.

Art. 40 Dels criteris d'avaluació i promoció de l'alumnat

Els criteris de promoció s'atendran a la normativa legal vigent.

La nota de l'àrea d'Artística serà la mitjana de les assignatures de Música i Plàstica. L'àrea no es superarà amb una assignatura suspesa i en el butlletí informatiu s'especificarà de forma diferenciada les dues assignatures.

La no promoció de l'alumnat es decidirà en la corresponent sessió d'avaluació a proposta del tutor/a després d'escoltar a l'equip de nivell.

La decisió de no promocionar a un alumne/a es prendrà per majoria absoluta del professorat implicat en la labor docent del xiquet/a.

Una vegada decidida la repetició es procedirà a situar a l'alumne/o en el grup més idoni i tenint en compte les vacants.

Art. 41. Altres coordinacions i comissions.

Consultat el Claustre, els mestres podran exercir tasques necessàries per a l'organització i bon funcionament del Centre, d'acord a l'optimització de recursos i amb disponibilitat horària per a la realització de les corresponents activitats.

Seràn designats per a estes tasques pel Director@ a proposta del Cap d'estudis.

Entre estes tasques estan: Coordinació d'activitats esportives, musicals i/o culturals; organització dels recursos didàctics del centre (audiovisuals, esplai actiu, jardí botànic, música a l'esplai, ...), organització i funcionament de la biblioteca escolar i quantes es consideren oportunes.

Equip d'orientació educativa.

La finalitat d'este equip, entre altres coses, serà col·laborar amb l'equip directiu i el professorat en la implementació del model d'escola inclusiva i en l'organització dels diferents nivells de mesures de resposta educativa. Estarà format, almenys, pel personal especialitzat en Orientació Educativa i pel personal especialitzat de suport a la inclusió, docent i no docent, que intervé en el centre. S'actuarà sota la coordinació de l'orientador/a escolar i es podran incorporar altres professionals del centre que es consideren necessaris.

El centre tindrà una comissió de disciplina que es reunirà mensualment per a tractar temes de convivència.

També una comissió econòmica d'Infantil que gestionarà les despeses d'este cicle.

Art. 42 Religió/Atenció educativa.

Tindrà caràcter opcional, sent els representants legals dels alumnes qui per escrit i segons model del Centre, faran constar l'esmentada opció, que serà la mateixa mentre no es manifeste lo contrari per part del pares. Tots el anys al llarg del mes de juny s'obrirà un termini per a sol·licitar el canvi d'assignatura.

Art. 43 Avaluació Interna.

El Director i l'Equip Directiu del Centre realitzaran informes periòdicament reflectint les activitats i la situació general del Centre. Les conclusions d'estos informes formaran part de la Memòria final del curs dins del marc dels diferents plans de millora.

Art. 44 Pla d'Autoprotecció

El Centre compta amb un **Pla d'Autoprotecció** en el que s'especifiquen els recursos i mitjans per educar en autoprotecció i per a fer front a possibles emergències.

A continuació es resumeix el **Pla d'Evacuació** com a element bàsic a considerar en aquest document. Es contemplen el corresponents simulacres d'evacuació per emergència, d'acord amb les especificacions del simulacre, que seran objecte d'avaluació per tal de replegar propostes de millora. Les normes particulars figuraran en el Pla d'Autoprotecció, que serà objecte de revisió i actualització periòdicament.

Coordinador General: Director@

Suplent: Cap d'estudis

Normes per al professorat:

L'evacuació es farà de manera ordenada, atenent a les instruccions generals que consten en el següent Pla i que tot tutor deu conèixer.

Quan hagen desocupat tots els alumnes, comprovarà que l'aula i els recintes que té assignats queden buits.

Passarà llista en el lloc de concentració (el/la tutor/a).

Normes per als alumnes:

Cada grup d'alumnes ha d'actuar sempre d'acord amb les indicacions del tutor/a.

No arreglaran objectes personals per tal d'evitar obstacles i demores.

Si es trobaren en els lavabos o en altres dependències en sentir sonar l'alarma s'hauran d'incorporar immediatament al seu grup.

Si es trobaren per qualsevol circumstància en distinta planta o baix la tutela d'algun altre professor/a (PT, ALL, Religió, Música,

Anglès, Ed. Física, orientador/a o altres ...) evacuaran amb ell/a, seguint el previst en les normes particulars. Tots els desplaçaments s'hauran de fer de pressa, però en ordre, sense córrer, sense atropellar ni empenyar als altres. Ningú es detindrà al costat de les portes d'eixida.

Ningú tornarà arrere de cap manera amb el pretext de buscar germans menors, amics o objectes personals.

Els grups romandran sempre units, sense disgregar-se ni avançar els altres, seguint les instruccions dels professors/es, fins i tot quan es troben a l'exterior, per tal de facilitar al professor/a el recompte dels alumnes.

Normes per a la Consergeria

Obrir les ales de les portes de l'edifici principal i les de les portes exteriors (les menudes i les grans; especialment estes últimes).

Desconnectar la instal·lació general de l'edifici (electricitat i gas-oil o gas).

Normes per a l'Equip Directiu

A la Direcció li cal coordinar les accions més directes i importants: donar la veu d'alarma i prendre les mesures per a la ràpida evacuació i si calgueren altres posteriors: avisar als bombers, ambulància, pares afectats, etc.

Al Cap d'Estudis assumir el paper de la Direcció en cas de que esta no estiguera o recolzar les mesures desglossades en les normes particulars.

Al Secretari/a recolzar altres mesures (recollir llistats d'emergència, preparats a l'efecte i llistat d'alumnes, així com telèfon mòbil també previst a l'efecte).

Normes per als cuidadors/es de menjador

En cas de qualsevol incident durant el temps de menjador, les mesures d'autoprotecció contemplen seguir els protocols previstos en el present Pla d'Autoprotecció i que preveuen tres actuacions bàsiques:

En cas d'accident lleu.

En cas d'accident greu

En cas d'evacuació del centre.

L'equip de cuidadors/es serà sabedor de les mesures a prendre contemplades en les "Normes particulars", normes per a l'evacuació i llocs de reunió per a recompte. De les quals coses seran informats puntualment cada curs.

La coordinació l'exercirà la Direcció en el seu defecte l'encarregat/da o el coordinador de cuidadors/es, qui serà el responsable de les mesures a prendre davant qualsevol emergència.

Art. 45. Actuacions en cas de malaltia o accident escolar.

No s'administrarà ningú tipus de medicament, excepció feta dels medicaments per a crisis (asma, epilèpsia...) i degudament autoritzats pels pares o tutors amb prescripció mèdica, tant en l'horari lectiu com de Menjador, segons l'apartat "**Atenció sanitària específica de l'alumnat amb problemes de salut.**"

Davant d'algun accident ocorregut en horari lectiu, si revestira una certa gravetat s'avisarà el més prompte possible al Cap d'intervenció (Director@) o en el seu defecte al Cap d'Estudis, qui arbitrarà les mesures oportunes. Entre les mesures complementàries s'avisarà al professor/a tutor/a i als pares o tutors per a que facen la valoració corresponent i adopten les adequades mesures. Si la gravetat de l'accident així ho aconsellara el Centre adoptaria les mesures que considerara més adequades.

Si l'accident fora lleu, el Centre té elaborades unes normes bàsiques per al tractament i cura de ferides; dites normes deuran ser conegudes i respectades per tot el professorat.

Art. 46. Atenció sanitària específica

El present document, inclòs en el PEC del centre, tracta de regular diferents accions emmarcades en esmentada resolució.

Com a norma general, el professorat, al no ser personal sanitari, no podrà administrar ni custodiar medicaments, expte en els casos d'urgència que regula aquest document.

Al començament de cada curs escolar es convocarà un claustre per a detectar e informar dels alumnes amb necessitat d'atenció sanitària amb malalties cròniques, amb necessitat de medicació d'urgència, amb intoleràncies alimentàries i altres enfermetats.

Igualment es recordarà el protocol d'actuació en cada cas i l'actualització permanent dels nous casos al llarg del curs escolar.

El llistat d'estos alumnes estarà exposat en diferents llocs estratègics del centre (sala professors, secretaria, gabinet, direcció, cuina, etc...)

DEFINICIONS.

Alumnat amb malaltia crònica.

Són alumnes amb trastorns orgànics i funcionals que obliguen a una modificació de la manera de viure de l'individu, i que han persistit i es problematitzen durant molt de temps.

Alumnat amb medicació d'urgència.

Són alumnes que poden tindre un problema de salut que es presenta sobtadament, requereix atenció o tractament immediat, i porta implícita una alta probabilitat de risc de la vida, si no és atesa. És previsible que es pugui produir, però no és possible determinar ni el moment ni el lloc, ni garantir en tot moment la presència d'un professional sanitari titulat.

Alumnat amb intoleràncies alimentàries.

Són alumnes que presenten problemes en la ingesta de determinats aliments i que els poden produir al·lèrgies i altres símptomes (celiacs, fructosa, etc...)

Alumnat amb altres enfermetats.

En aquest grup estarien la resta d'alumnes amb particularitats específiques que no s'englobarien en els anteriors grups.

Accidents escolars lleus.

És una situació de salut que es presenta sobtadament, requereix atenció o tractament immediat i que afecta una persona que no pateix una malaltia de risc o de la qual el centre educatiu no en té constància. Algunes de les urgències no previsible als centres docents són les següents: xicotets talls i ferides, contusions i magolaments, esgarrons, fractures, picadures i mossos, trastorn gastrointestinal, mal de cap, intoxicacions lleus o poc greus.

PROTOCOLS D'ACTUACIÓ.

Alumnat amb malaltia crònica.

Perquè el centre de salut pugui procedir a planificar l'atenció sanitària necessària en els centres educatius del seu àmbit, es duran a terme durant cada curs escolar les següents actuacions:

Durant la segona setmana del mes de setembre la persona responsable de la direcció del centre educatiu:

- Sol·licitarà a les famílies o representants legals de l'alumnat amb problemes de salut crònics matriculats en el seu centre, un informe mèdic del facultatiu encarregat habitualment de la salut del xiquet o xiqueta, sobre les condicions de salut que requereixen atenció sanitària durant la seua estada en el centre docent.

- Proporcionarà a la persona coordinadora del centre, un llistat de l'alumnat escolaritzat afectat per malalties cròniques i que requereix d'atenció sanitària específica en l'horari escolar, així com els informes mèdics de cadascú. Quan al llarg del curs s'incorpore al centre educatiu alumnat nou que requereix atenció sanitària, la persona responsable de la direcció del centre ho comunicarà a la persona coordinadora del centre de salut perquè es procedisca a la valoració de les necessitats de l'alumnat i s'incloga en el Protocol per a la prestació de l'atenció sanitària específica.

Durant la tercera setmana del mes de setembre, la persona coordinadora de centre de salut i la coordinació d'infermeria del centre de salut:

- Valoraran les necessitats d'atenció sanitàries de l'alumnat amb malalties cròniques de cada centre educatiu, i en demanaran la informació clínica necessària en cada cas.

- Sempre que siga possible, la valoració de necessitats es farà en el centre educatiu per a evitar-ne el desplaçament de l'alumnat. Quan haja de realitzar-se en el centre de salut, l'alumnat serà acompanyat per la seua família, representants legals o persona en qui deleguen. – Establiran una atenció a l'alumnat que ho requereixca en cada centre educatiu del seu àmbit. Es procurarà que esta atenció sanitària interrompa el mínim possible l'horari escolar de l'alumnat afectat.

El Protocol per a la prestació de l'atenció sanitària específica inclourà la informació corresponent a:

- Dades d'identificació del centre educatiu – Dades d'identificació del centre sanitari – Curs escolar – Dades d'identificació de cada alumne o l'alumna: nom, cognoms, SIP – Atenció sanitària específica a prestar a cada alumne/alumna – Activitats a realitzar pels professionals sanitaris: recursos destinats, temps de dedicació i horari d'atenció – Alta de l'atenció quan no siga necessària la prestació de l'atenció sanitària específica – Observacions – Dades d'identificació i firma de la persona coordinadora del centre de salut – Dades d'identificació i firma del coordinador o coordinadora d'infermeria – Dades d'identificació i firma de la persona responsable de la direcció del centre educatiu

Procediment de coordinació entre el centre de salut i el centre educatiu.

Per a garantir una atenció sanitària específica òptima en els centres educatius es duran a terme, si més no, almenys les actuacions següents:

- Per part de la persona coordinadora del centre de salut:

1. Es posarà en contacte amb la persona responsable de la direcció del centre educatiu per facilitar-li el protocol que s'haja establert per a la prestació de l'atenció sanitària específica.

2. Enviarà còpia a la persona responsable de la direcció d'atenció primària del departament de salut, qui ho comunicarà a la Direcció General d'Assistència Sanitària.

Durant l'última setmana del mes de setembre, la persona coordinadora del centre de salut i la persona responsable de la direcció del centre educatiu organitzaran el desenvolupament i la implementació del protocol per a la prestació sanitària específica per al curs escolar.

Durant el curs escolar, la persona responsable de la direcció del centre educatiu comunicarà al coordinador mèdic del centre sanitari qualsevol canvi en la situació de l'alumnat del seu centre que implique la necessitat de modificar el protocol per a la prestació sanitària específica o per adaptar-lo a les necessitats reals del centre.

Alumnat amb medicació d'urgència.

El tutor contactarà amb la família per a recabar informació de la malaltia i comprovar que es tracta d'una situació catalogada dins del grup amb necessitat de medicació d'urgència. Valorar si els pares treballen o no davant la possibilitat de que siguen ells els que acudisquen al centre a medicar. També es valorarà la distància al centre.

Es demarà als pares la corresponent autorització (Annex V) per a poder administrar la medicació així com el certificat del metge amb indicació de la posologia (Annex IV) i la corresponent medicació que serà penjada al tauler de tutoria, en classe, de forma visible amb els telèfons de contactes per avisar a la família.

Si es tinguera constància que l'alumne també es queda al menjador la documentació i la medicació també estarà duplicada i a disposició del personal de menjador.

L'autorització i el certificat mèdic original quedarà arxivat a l'expedient de l'alumne pendent de revisió cada curs escolar i en el seu cas de la possible baixa que haurà de ser notificada i signada per la família.

Alumnat amb intoleràncies alimentàries.

El tutor contactarà amb la família per a recabar informació de la malaltia i comprovar que es tracta d'una situació catalogada dins del grup amb intoleràncies alimentàries.

Al tauler de tutoria, en classe, de forma visible es posarà el nom de l'alumne/a i la intolerància referida.

En estos casos es prestarà especial atenció a les activitats externes que suposen ingesta d'aliments per part dels alumnes (xurros, bocadillos, mona, xuxes, etc...). Serà responsabilitat del tutor/a avisar de les característiques dels alumnes per a prendre les corresponents precaucions.

L'alumnat amb estes característiques que fan ús de forma fixa del menjador, aportaran el corresponent certificat mèdic. Esta situació es comunicarà a l'empresa contratada del dinar per a que dissenye un menú mensual adaptat a la intolerància de l'alumne/a.

Al menjador i en la cuina existirà un llistat informatiu d'estos casos i les safates eixiràn de la cuina amb un cartellet indicatiu amb el nom de l'alumne i la corresponent intolerància per a evitar possibles contaminacions.

Alumnat amb altres enfermetats.

El tutor contactarà amb la família per a recabar informació de la malaltia i comprovar que es tracta d'una situació no catalogada dins dels grups anteriors pero que es necessita tindre en conter per a poder actuar en cas necessari. Al tauler de tutoria, en classe, de forma visible es posarà el nom de l'alumne/a i la enfermetat referida.

Accidents escolars lleus.

En estos casos la persona responsable de l'alumne/a en eixe moment valorarà la situació i utilitzarà, si fora el cas, la farmaciola del centre.

Si l'accident es considera més important s'avisarà a casa per a que vinguen a per l'alumne/a.

En últim cas i en funció de la gravetat s'avisarà també al director qui prendrà les oportunes decisions.

Atenció sanitària en situacions d'urgència previsible i no previsible.

Davant una urgència, la persona del centre educatiu que estiga present en eixe moment, haurà de fer-se càrrec de la primera actuació i seguir el procediment establert a continuació.

1. Telefonar al 112 i avisar a la família.
2. Indicar que es tracta d'una "Alerta Escolar". Informar que es tracta d'una urgència per malaltia crònica (asma, diabetis, epilèpsia o al·lèrgia) o que es tracta d'una situació sobtada.
3. Indicar al 112 la localització de la urgència: direcció del centre i persona i telèfon de contacte.
4. Dades mèdiques de l'alumne o alumna i símptomes i signes que presenta (conscient, inconscient, dificultat respiratòria, ferides, etc.).
5. Seguir les indicacions mèdiques del centre d'informació i coordinació d'urgència (CICU), que donarà les pautes d'actuació i indicarà l'enviament de serveis sanitaris al lloc, o si procedeix el trasllat de l'alumne o alumna al centre de salut, entre altres.

FARMACIOLA EN EL CENTRE ESCOLAR.

Encara que la legislació no obliga a l'equipament amb una farmaciola reglamentària a cap centre educatiu, el centre disposa de quatre. Una situada en la zona d'infantil, una altra en la zona de primària, una altra al despatx del departament d'Educació Física i una altra al menjador. També existeix, en cas necessari, una farmaciola mòbil per a les eixides extraescolars que es puguin realitzar.

La persona responsable, encarregada de reposar la farmaciola serà la secretària segons indicació dels usuaris que tindran la obligació d'avisar quan s'esgoti alguna existència.

Periodicament el conserge revisarà la caducitat dels productes.

El contingut de la farmaciola estarà visible en la seua part frontal i serà el següent:

- ✓ Sabó líquid
- ✓ Tirites Esparadrap
- ✓ Gases
- ✓ Guants de goma
- ✓ Tisores
- ✓ Pinces
- ✓ Termómetro
- ✓ Suero fisiològic

ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS

Llevat els casos anteriorment especificats, es tindrà en conter les següents consideracions:

- El personal del centre no administrarà cap medicament.
- L'alumnat no podrà autoadministrar-se ni dur en la motxila cap medicament.
- Les famílies hauràn d'adaptar la possible administració de medicaments de posologia periòdica (com antibiòtics) a l'hora d'apertura del centre per a que l'administració siga sempre per part de les famílies i no del personal del centre.
- Qualsevol excepció haurà de ser autoritzada per la direcció del centre.

PEDICULOSI

La primera norma a tindre en compte és el sentit comú (cada cas és particular) i per la sensibilitat que hi ha socialment cap a este tema es recomana "ma esquerra", tacte i respecte. Es tindrà especial atenció en els nivells inferiors (infantil, primer cicle de primària).

En termes generals es seguiran els passos següents:

1. Abans de prendre qualsevol mesura. Comunicar la situació al director.
2. Davant d'una detecció passar circular (Annex III) a tots els alumnes de l'aula i les classes dels germans majors afectats.
3. El tutor/a parlarà discreta i personalment amb la família i li mostrarà el cap del seu fill/a per a que quede constància de la situació. (Seria convenient que també estiguera present un altra mestre). Instar a la mare/pare a solucionar el problema en dos dies.
4. Dos dies després realitzar la mateixa comprovació a ser possible en presència de la mare/pare. Si el problema no s'ha resolt tornem a donar un termini de dos dies i es comunica la situació al director.
5. Passat este segon termini, realitzar la mateixa comprovació en presència de la mare/pare i el director. Si el problema no s'ha resolt es valorarà la possibilitat d'excloure a l'alumne fins a que no es resolga el problema.

6. Abans de la incorporació a l'aula es repetirà la revisió abans d'entrar a classe en presència de la mare/pare. Si el problema no s'ha solucionat el tutor/a impedirà l'accès a l'alumne.

Observacions:

- Totes les revisions de cap es faran en presència de la mare/pare i, si pot ser, d'un altre mestre/a per a recabar una segona opinió.
- En ningú moment es contempla que el professor prengui mesures unilaterals d'excloure a l'alumne/a de les classes, o de no assistir al centre, sense consultar amb la direcció.
- En casos molt especials la direcció determinarà les mesures a prendre (informar al responsable de l'àrea de salut d'Albal, assistència social, inspecció...)

ANNEX IV

INFORME DE SALUT I PRESCRIPCIÓ MÈDICA PER A L'ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS EN HORARI ESCOLAR

DADES DE L'ALUMNE/A:

DIAGNÒSTIC:

TRACTAMENT:

L'alumne/a ha de rebre en horari escolar la medicació següent:

Medicació (nom comercial del producte)	Dosi	Hora d'administració	Procediment/vi a per a la seua administració	Duració del tractament	Indicacions específiques sobre conservació, custòdia i administració del medicament

Recomanacions d'actuació i altres observacions:

Facultatiu o facultativa que prescriu el tractament:

Data:

Signat

Núm. col·legiat/col·legiada:

ANNEX V

CONSENTIMENT INFORMAT DEL PARE, MARE O TUTOR/A LEGAL I

SOL·LICITUD A LA PERSONA RESPONSABLE DE LA DIRECCIÓ DEL CENTRE PER A SUBMINISTRAR MEDICACIÓ O UNA ALTRA ATENCIÓ SANITÀRIA
EN HORARI ESCOLAR

Sr./Sra. _____

amb NIF: _____, amb domicili als efectes de notificació a _____

localitat _____ CP _____ província _____

telèfons _____ / _____ / _____

correu electrònic _____

pare, mare, tutor / tutora legal de l'alumne/alumna _____

_____ del curs _____ grup _____

del centre educatiu **CEIP SAN CARLOS BORROMEIO** de la localitat d'**ALBAL**

Indica que ha sigut informat/ada pel metge / per la metgessa, Sr./Sra.

col·legiat/col·legiada núm. _____ de tots els aspectes relatius a l'administració de la medicació prescrita a l'alumne/alumna en horari escolar i dóna el seu consentiment per a la seua administració en el centre educatiu pel personal no sanitari, i

SOL·LICITA

A la persona responsable de la direcció del centre educatiu que arbitre els mitjans necessaris per a administrar la medicació / l'atenció específica, segons la prescripció i indicacions mèdiques que s'adjunten.

Aquesta autorització podrà ser revocada prèvia comunicació escrita a la persona responsable de la direcció del centre docent.

Documentació que s'aporta (OBLIGATORI): informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar (annex IV).

_____, _____, de/d' _____, 20____

Signat _____ NIF _____

C.E.I.P. San Carlos Borromeo

ANNEX II

Albal a de de 20....

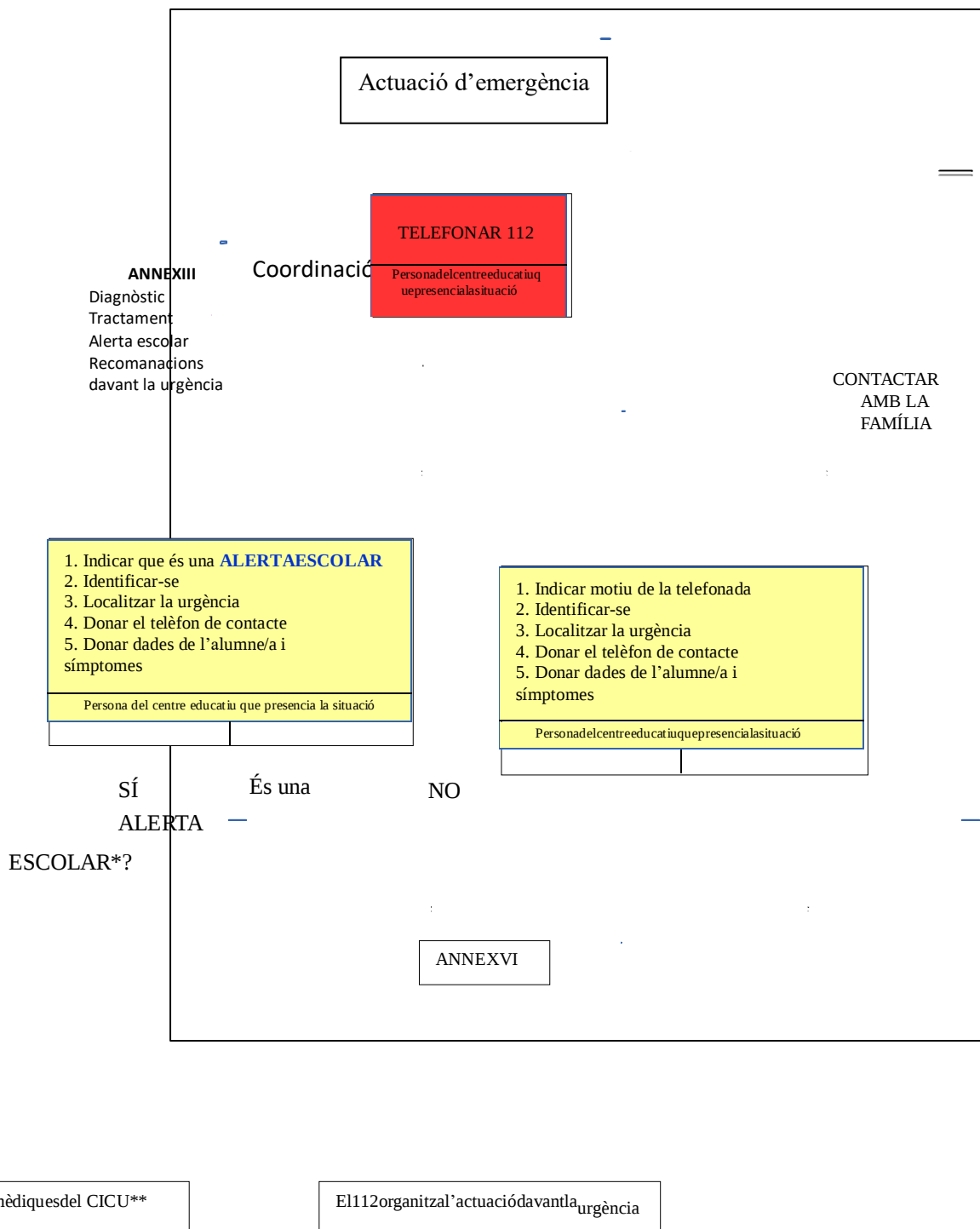
Sres. pares/mares:

Degut a alguns casos de "Pediculosis" (polls) al centre es recomana que vigilen i prenguen les mesures oportunes de higiene.

Atentament

El Tutor/La Tutora

Procediment d'actuació davant una situació d'urgència sanitària

*ALERTA ESCOLAR:
urgència per malaltia
crònica

**CICU: Centre
d'Informació i

Art. 47 Regulació llepolies i joguets al centre.

Atenent als diferents programes de salut de la Conselleria, com a norma general, no es donaran ni repartiran llepolies per premiar i/o reforçar la conducta o el treball de l'alumnat. Buscar alternatives.

Per evitar conflictes innecessaris al pati/aula/menjador, no està permès portar jocs, joguets, peluixos, cartes, cromos, pales de ping-pong...etc, al centre, a excepció de que siga una activitat programada i coordinada pel professorat o monitors. En cas de no seguir aquesta norma i que es donara la situació de que algun alumne/a portara aquestos objectes a l'escola, podrien ser requisats pel professorat, monitors, personal educador...etc.

Art. 48 Disposicions finals

Per a delimitar funcions i evitar mal entesos o la invalidació del procediment, davant de qualsevol queixa fonamentada per part de qualsevol membre de la comunitat educativa, relacionada amb la vida del Centre ha de seguir-se els tràmits pertinents (verbal o per escrit), procurant fer ús del pas següent només si no ha tingut efecte l'anterior.

Es tendirà a aplicar la "norma", contemplada en el present Reglament, no obstant el tractament de l'excepció serà contemplada com a tal i cada cas serà tractat de manera particular.

El present document ha sigut elaborat, estudiat i aprovat per la Comissió de Coordinació Pedagògica, Claustre i Consell Escolar d'aquest Centre amb data, a partir de la qual entren en vigor tots els components de la comunitat educativa afectats pel mateix, si bé les present normes podran ser objecte de revisió en qualsevol moment, seguint els procediments legalment establerts.

ANNEX I

RECORDATORIS AL VOLTANT DEL MANTENIMENT DEL CENTRE (Document que es repartix al professorat a principi de curs)

El col·legi és, entre altres coses, l'espai on es procura realitzar una labor educativa integral dirigida als xiquets/es. Des d'aquest punt de vista l'entorn on es realitza aquesta labor ha de ser en tot moment l'adequat. Açò suposa una labor important de manteniment del col·legi en el que hem de col·laborar tots els membres de la comunitat educativa evitant, en la mesura que siga possible, que el pas del temps deteriore les instal·lacions del centre.

Per a això, tenim establert uns protocols d'actuació que s'han de tindre en compte:

Com a norma general, els desperfectes que qualsevol membre del claustre detecte (i no ho puga solucionar-ho el mateix) s'haurà de comunicar al secretari/a, que canalitzarà les actuacions pertinents per a intentar resoldre el problema.

Si és una actuació senzilla, el conserge intervindrà, amb la qual cosa hauria de solucionar-se ràpidament.

Si és un poc més complicat es donarà part a l'Ajuntament per a que envie al personal corresponent amb el consegüent retard en la solució.

En tot cas, si has comunicat una incidència al secretari/a i en el termini de dos setmanes no s'ha solucionat, hauràs de tornar a comunicar-ho.

A continuació recordem algunes actuacions a tindre en compte:

1. Cada mestre/a és el responsable de vetlar per la cura i bon ús de la seua aula/dependència comunicant els desperfectes al secretari/a.
2. Entrega al secretari qualsevol peça que et trobes per terra. Tin en compte que encara que aparentment no tinga valor, pot ser una peça important sense repost.
3. Evita penjar cartells en els corredors. En cas contrari retira'ls quan la seua finalitat didàctica haja conclòs i sempre que estiguen deteriorats. Neteja les marques adhesives que es pugen quedar en la paret. Açò no és competència exclusiva de les dones de la neteja.
4. Dins de les aules/dependències, utilitzar els murals de suro. En cap cas les parets blanques ni els vinils. D'esta manera evitem marques i forats innecessaris. **Tin en compte que l'aula, generalment, passa l'any següent a un altre company/a, que no té per què heretar una aula deteriorada.**
5. No apegar cintes adhesives en el sòl que pugen deixar marques quan acabe l'activitat (sobretot infantil).
6. Recorda't de tancar la teua aula/dependència amb clau en acabar la jornada. Tanca les finestres. No és la primera vegada que s'han colat els "cacos" per una d'elles. Els corralets d'infantil també.
7. Tindre clauer propi comporta la responsabilitat de no perdre'l. Tin en compte que si algú el troba podria tindre accés al centre. Comunica al secretari/a el més prompte possible qualsevol incidència al respecte.
8. Al començar la jornada, no pujar les persianes fins al final per a evitar que es queden atascades.
9. Apaga, en l'àmbit de les teues competències, totes les màquines quan acabes la jornada, o els llums que no siguen necessaris.
10. Torna al puesto qualsevol cosa que agafes (Claus, material didàctic, biblioteca professorat, material fungible etc...)
11. Fes un ús responsable de totes les dependències i materials.

13. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular.

El centre aplicarà la normativa vigent que regula el reciclatge de llibres (Programa Xarxa Llibres).

La comissió per a la coordinació i gestió del banc de llibres i material curricular estarà formada pels membres de la Comissió de Coordinació Pedagògica, un mestre que farà de coordinador i el director del centre, així com la resta del claustre que formant part de diferents comitès.

Esta comissió vetlarà pel bon funcionament i organització del programa, tenint competència per a dictar normes per a una correcta aplicació del programa.

Recepció i termini d'entrega dels llibres de text.

En la data acordada per la direcció del centre les famílies disposaran d'uns dies per a formalitzar l'entrega dels llibres seguint les instruccions de l'Administració i especificades en la corresponent circular informativa creada pel centre a l'efecte.

Esta entrega es farà en les aules i en presència del mestre/a tutor/a qui arreplegarà els llibres i la corresponent sol·licitud. Posteriorment, una comissió formada pel professorat del centre validarà els llibres entregats i els classificaran en funció de la conservació del mateix.

Esta validació es farà marcant un gomet en la part superior dreta de la portada de cada llibre seguint la següent consigna:

Nivell 1. Llibre en mal estat. Estos llibres no entraran en el banc.

Nivell 2. Llibre en bon estat, però ratllat i sense folrar. (gomet roig)

Nivell 3. Llibre en bon estat però ratllat o sense folrar. (gomet grog)

Nivell 4. Llibre en bon estat, sense ratllar i folrat. (gomet verd)

D'esta forma i després de tindre, si fora el cas, els corresponents llibres de reposició s'intentarà respectar la correlació en la conservació dels llibres, de tal forma que qui haja deixat un llibre rebrà un altre de similar o millor conservació.

Els llibres nous de reposició, si fora el cas, seràn sortejats pels tutors/es entre l'alumnat que varen deixar llibres del nivell verd.

Posteriorment es farà entrega a l'alumnat dels corresponents llibres reciclats de tal forma que les famílies tinguin temps de valorar l'ús o no dels llibres entregats. Els llibres del banc que siguen rebujats per les famílies hauran de ser tornats al centre.

Normes d'ús i conservació dels llibres.

Com a norma general, els llibres es folraràn amb protectors adhesius. S'evitarà, en qualsevol cas, l'ús de retoladors i de bolígrafs. Les activitats es traslladaran al quadern d'exercicis i no es faran sobre el llibre de text, encara que aquests habiliten espais per a la realització d'exercicis.

Per tant, per aplicar la norma anterior es podrà utilitzar llapiceres o bolígrafs borrables.

La participació en aquest programa suposarà l'acceptació de les normes que es deriven d'aquest reglament i les decisions que el centre determine al respecte.

14. Projecte educatiu del menjador escolar.

1. OBJECTIUS DEL SERVICI

L'entorn social on està situat el nostre centre fa que el servei complementari del menjador siga una necessitat per a moltes famílies, afavorint d'esta forma, la conciliació laboral i familiar amb l'adequada atenció nutricional dels seus fills/es.

D'altra banda, el menjador escolar a través del sistema de beques ajuda a compensar les desigualtats socials contribuint a una alimentació digna a totes les famílies.

Per tant, l'alumnat té dret a rebre una alimentació de qualitat i, a més, a aprofitar este temps rebent una formació integral per mitja d'activitats educatives que el formen en aspectes relacionats amb els hàbits d'alimentació, els hàbits socials i els hàbits de vida saludable, tot això en un adequat clima de respecte i convivència.

2. MODEL DE GESTIÓ.

Gestió directa del mateix centre amb la contractació d'empresa autoritzada.

3. NORMES D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT.

El Menjador té una capacitat de 100 comensals (en dos torns 200). A final del curs s'obri un termini d'inscripció. En cas de que la demanda superara l'oferta de places es prioritzarà donar un servei a les famílies que vertaderament tingueren necessitat. A tal efecte, s'establirien les següents prioritats:

- Beneficiaris d'ajuda assistencial de menjador.
- Treball dels dos pares. (En cas de família monoparental mare/pare). Per a la justificació s'haurà de presentar declaració jurada i certificat de l'empresa on s'especifique l'horari.
- Alumnat ordenat segons nombre de germans.
- En cas d'empat la comissió de menjador realitzarà un sorteig entre les famílies sol·licitants, sent beneficiaris tots els fills de la família.
- Eventuals amb casos molt justificats per qüestions organitzatives de cuidadors i previsions de cuina.
- La comissió de menjador podrà dissenyar altres criteris d'admissió que seràn aprovats en el Pla Anual de Menjador.

Els alumnes que tinguen deutes pendents del curs anterior no podran fer ús del servei. Primer deuran posar-se al dia i en cas d'haver llista d'espera passaran a la cua.

Els alumnes que el curs anterior tingueren mal comportament, est serà tingut en compte per la comissió, igualment qui presentara irregularitats en el pago.

L'horari general de menjador s'adaptarà cada any a l'horari general del centre i en ningú cas serà inferior a 1:30 hores. Durant est temps els alumnes queden baix la tutela dels/les cuidadors/es anomenats al respecte. Qualsevol observació dels pares la faran saber directament als/les cuidadors/es o a l'Encarregat/da de Menjador als efectes oportuns.

Totes les persones implicades en el Menjador (educadors/es, professors, personal de cuina) fomentaran quotidianament els hàbits de comportament en el menjar, així com les actituds dels alumnes, respecte a la convivència durant el temps del mateix.

El comensals fixes pagaran per adelantat a principi de mes. L'impago repercutirà en la suspensió de la qualitat de beneficiari. La reiteració també serà objecte de possible exclusió del servei de menjador.

Les absències per malalties i excursions es detrauran en el rebut del mes següent segons les normes de funcionament aprovades en el Pla Anual del Menjador.

Sempre que per alguna causa justificada no es puga acudir al menjador els pares/tutors deuran avisar fins les 9:30 hores. Si per raó molt justificada haveren d'entrar a les 11 (hora de l'esplai) deuran notificar-ho també, per tal de fer les previsions. Si no ho notificaren no es podran quedar. La reincidència en no contemplar la norma podrà donar lloc a l'exclusió del servei.

Els comensals eventuais, en casos molt justificats, deuran notificar-ho a les 9 hores a la persona encarregada, pagant en eix moment (sense excepcions), devent aportar justificant que acredite la necessitat.

Els/Les cuidadors/es es comprometen a informar periòdicament sobre les incidències d'interès als pares (menús, incidència comensal, comportament).

El Menjador té creada una Comissió que tindrà com a missió vetllar pel bon funcionament del mateix, resolent els problemes de baremació (per capacitat), qualitat del menjar, disciplina, absentisme i altres.

Si algun alumne presentara greus problemes de disciplina (a tal efecte es recorda als pares la importància de recordar als fills el degut comportament i respecte als cuidadors/es) la Comissió de Menjador, imposarà les sancions pertinents. Reservant-se el dret a no acceptar alumnes que creen seriosos problemes en la convivència.

Els alumnes becats deuran mostrar especial rigor en l'assistència i justificar els retards i les absències, sent motiu de sanció l'incompliment de la norma.

Igualment, es tindràn en compte altres normes que anualment es puguin afegir al Pla Anual del Menjador que tots els anys serà revisat i aprovat pel Consell Escolar.

4. DRETS I DEURES DELS USUARIS.

(EN EL CONTEXT DEL N.O.F. DEL CENTRE)

Normes de funcionament i convivència del Menjador Escolar

1. Els alumnes d'infantil seran replegats pels educadors directament en els aules i entraran després d'haver-se llavat els mans; tindran un lloc reservat per a un millor control i atenció. La resta aniran entrant començant pels nivells inferiors, també després de la supervisió per part dels cuidadors/es d'haver-se llavat les mans.
2. En cas de tindre que fer dos torns per la capacitat del mateix, primer entrarien els alumnes d'infantil i primer cicle i després en el segon torn la resta. Els alumnes del segon torn restarien als llocs prevists a l'efecte fins el moment d'entrar.

3. En eixir els alumnes d'infantil, després de llavar-se, es dirigiran acompanyats pels cuidadors/es al pati d'infantil o a l'aula corresponent per seguir activitats previstes, especialment els dies que la meteorologia així ho aconselle. La resta ho faran acompanyats pels cuidadors/es al pati o a les aules corresponents segons les activitats previstes en l'horari.
4. Els alumnes d'infantil tindran la safata (bandeja multiplat) en les taules previstes, la resta dels nivells passaran per torn a replegar-la i així mateix procediran a retirar-la una vegada conclòs el dinar. Especialment els alumnes dels nivells superiors podran ajudar en l'organització.
5. Els alumnes s'abstindran d'entrar en la cuina baix ningú concepte.
6. Una vegada sentats, es deuran respectar totes les normes de l'educació en la taula i atendre amb respecte i consideració les recomanacions dels/les cuidadors/es. Es procurarà en tot moment:
 - . Parlar en veu baixa amb els components de la taula.
 - . Seguir la norma de no jugar amb el menjar.
 - . Utilitzar els materials (gots, coberts) de forma correcta.
 - . Dirigir-se als cuidadors/es amb correcció, davant qualsevol anomalia.
 - . Asseure's correctament.
 - . Demanar permís als cuidadors/es per anar al servici.
 - . Respectar els bons hàbits alimentaris (acabar-se el menjar...).
 - . Respecte al personal de cuina.

Faltes i sancions (al respecte del menjador)

Les conductes irregulars de l'alumnat és desglossen en infraccions simples, faltes lleus, faltes greus i faltes molt greus.

Les sancions es classificaran en avisos, amonestacions, mesures complementàries i expulsions temporals o definitives del servei de menjador. Estes faltes i sancions seran d'aplicació durant l'horari de menjador.

Les faltes lleus seran potestat dels cuidadors/es de corregir-les mitjançant els avisos, amonestacions o d'altres (apercebiment verbal, canvi de taula...) A tal efecte en lloc visible mitjançant quadre/taula i en la fulla diària de control com a incidències en la convivència, així com en el "quadern de faltes" s'anotaren per a deixar constància i prendre les mesures oportunes per part dels cuidadors, encarregats de menjador i l'expulsió per reiteració d'amonestacions. Les anotacions de faltes seran d'aplicació als alumnes de primària, especialment als de segon i tercer cicle.

El Pla Anual de Menjador actualitzarà periòdicament l'aplicació de les faltes i sancions d'acord amb la normativa vigent.

Infraccions simples:

Es consideren infraccions simples les conductes que, per interferir en el desenvolupament normal de l'activitat del menjador, han de ser corregides i esmenades però no revesteixen la suficient gravetat per a ser qualificades com a faltes.

Seràn infraccions simples aquelles que es deriven d'un comportament que no limiten l'activitat i el normal desenvolupament del dinar o les activitats posteriors i que no revesteixen major atenció (no llavar-se les mans, no atendre les recomanacions dels cuidadors, no respectar els bons hàbits alimentaris, asseure's incorrectament...) sempre i quan no resulten reiteratives.

Faltes lleus:

Seràn faltes lleus les anteriors, quan resulten especialment reiteratives i segons l'edat dels alumnes (mereixen especial atenció els alumnes d'infantil)

Faltes greus:

Es consideraran faltes greus aquelles que alteren l'harmonia: el descontent habitual pels menjars, agressió verbal contra qualsevol membre del servei, eixir del recinte durant el temps de menjador, ocasionar desperfectes intencionats, no fer cas reiteradament de les indicacions o avisos dels educadors, sotraure o furtar materials del Centre l'acumulació de faltes lleus, la lleu deterioració, per ús indegut de dependències i del material del Centre, o dels objectes i pertinences d'altres membres de la comunitat educativa. Per tal d'avaluar este supòsit serà requisit ineludible que l'esmentada deterioració siga com a conseqüència d'actuació negligent per part de l'alumnat.

Les sancions en el cas de les faltes greus, a més de l'apercebiment per part, encarregat/da del menjador o Director@ poden arribar a l'expulsió temporal de 3 ó 5 dies, a proposta de la Comissió de Menjador, sent comunicada la decisió al pares o tutors de l'alumne; en el cas de desperfectes la família a més es farà càrrec del pagament d'estos.

Faltes molt greus:

Es consideraren faltes molt greus les que es consideren falta de respecte greu, manifestades a cuidadors/es o personal de cuina, la conducta nociva contra els companys, la violència física amb resultat de lesions, sotraure o furtar materials del Centre /depenent de la quantia), la greu deterioració, per ús indegut de dependències i del material del Centre, o dels objectes i pertinences d'altres membres de la comunitat educativa, i l'acumulació de faltes greus.

En aquestos casos es pot arribar, pel mateix procediment anterior, però a l'expulsió definitiva del servei de menjador; en el cas de desperfectes la família a més es farà càrrec del pagament d'estos.

Drets i deures de l'alumnat usuari del servici i de les seues famílies (Segons orde 53/2012)

1. L'alumnat usuari del servici de menjador escolar té dret a:
 - a) Rebre una dieta equilibrada i saludable.
 - b) Rebre orientacions en matèria d'educació per a la higiene i la salut i d'adquisició d'hàbits alimentaris i socials.
 - c) Participar en les activitats educatives programades.
 - d) Rebre, si és procedent, les ajudes assistencials per a la prestació del servici, d'acord amb la normativa vigent.
2. La resta d'usuaris tindran dret a rebre una dieta equilibrada i saludable.
3. L'alumnat usuari del servici de menjador escolar està obligat a:
 - a) Acceptar i respectar el projecte educatiu del menjador.
 - b) Observar un comportament adequat segons les normes de convivència.
 - c) Respectar el personal que presta el servici i complir les seues orientacions.
 - d) Mostrar respecte i consideració cap a la resta de l'alumnat usuari.
 - e) Respectar les instal·lacions i utilitzar adequadament el mobiliari i el parament.
 - f) Participar en les activitats educatives programades.
4. Els pares, mares o tutors de l'alumnat tenen dret a ser informats periòdicament de la programació de menús del servici de menjador.
5. Els pares, mares o tutors de l'alumnat usuari, així com la resta d'usuaris, estan obligats a:
 - a) Abonar la quantia que els corresponga pel cost del servici.

- b) Respectar el projecte educatiu del menjador.

Deure de respecte als altres (Atenent al Decret 195/2022)

1. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de respectar l'exercici dels drets i les llibertats de tots els membres de la comunitat educativa.
2. Este deure es concreta en les obligacions següents:
 - a) Respectar la llibertat de consciència, i les conviccions religioses, morals i ideològiques dels membres de la comunitat educativa.
 - b) Respectar la identitat, la integritat, la dignitat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.
 - c) Col·laborar amb el professorat en la seua responsabilitat de transmissió de coneixements i valors.
 - d) Complir les normes i seguir les pautes establides pel professorat.
 - e) No discriminar cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe, llengua, o per qualsevol altra circumstància personal o social.

Deure de respectar les normes de convivència

1. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de respectar les normes d'organització, convivència i disciplina del centre educatiu.
2. Este deure es concreta en les obligacions següents:
 - a) Participar i col·laborar en la promoció d'un ambient de convivència escolar adequat, així com conèixer el pla de convivència del centre.
 - b) Respectar el dret dels restants alumnes que no siga pertorbada l'activitat educativa.
 - c) Justificar de manera adequada i documentalment, davant del tutor o tutora, les faltes d'assistència i de puntualitat. En cas que siga menor d'edat, es justificarà per part dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne i l'alumna.
 - d) Utilitzar adequadament les instal·lacions, els materials i els recursos educatius utilitzats en el centre.
 - e) Respectar els béns i les pertinences dels membres de la comunitat educativa.
 - f) Complir el reglament de règim interior del centre.
 - g) Respectar i complir les decisions dels òrgans unipersonals i col·legiats del centre, sense perjuí de fer valdre els seus drets quan considere que alguna de les decisions en vulnere algun, d'acord amb el procediment que establisca el reglament de règim interior del centre i la legislació vigent.
 - h) Complir les normes de seguretat, salut i higiene en els centres docents, considerant expressament la prohibició de fumar, portar i consumir begudes alcohòliques, estupefaents i psicòtrops.
 - i) Respectar el projecte educatiu, o el caràcter propi del centre, d'acord amb la legislació vigent.
 - j) Responsabilitzar-se de les comunicacions que s'establisquen entre la família i el centre educatiu i vicerversa.
 - k) Utilitzar l'equipament informàtic, programari i comunicacions del centre, incloent-hi Internet, per a fins estrictament educatius.
 - l) Respectar el que estableix el reglament de règim interior del centre respecte als usos i prohibicions en la utilització de les noves tecnologies (telèfons mòbils, aparells reproduïdors, videojocs, etc.), tant en l'activitat acadèmica com quan no servisquen als fins educatius establits en el projecte educatiu del centre.

Incompliment de les normes de convivència

1. Podran ser objecte de mesures correctores o disciplinàries les conductes tipificades en el NOF que siguen realitzades pels alumnes dins del recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars, així com durant la prestació dels servicis de menjador i transport escolar.
2. Igualment podran ser corregides o sancionades aquelles accions o actituds que, encara que dutes a terme fora del recinte escolar, estiguen motivades o directament relacionades amb la vida escolar i afecten algun membre de la comunitat educativa. Tot això sense perjuí de l'obligació, si és el cas, de comunicar les dites conductes a les autoritats competents.

Gradació de les mesures educatives correctores i de les mesures educatives disciplinàries

1. Els incompliments de les normes de convivència hauran de ser valorats considerant la situació de l'alumne o de l'alumna. Per a això, els òrgans responsables de la instrucció de l'expedient o d'imposició de mesures educatives correctores o disciplinàries, hauran de tindre en compte les circumstàncies personals, familiars o socials, i l'edat de l'alumne o de l'alumna, per a la qual cosa podran sol·licitar tots els informes que consideren pertinents per a acreditar la dita situació o circumstància.
2. A l'efecte de gradació de les mesures educatives correctores i de les mesures educatives disciplinàries, es tindran en compte les següents circumstàncies atenuants:
 - a) El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.
 - b) La no-comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de convivència.
 - c) La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenrotllament de les activitats del centre.
 - d) L'oferiment d'actuacions compensadores del dany causat.
 - e) La falta d'intencionalitat.
 - f) El caràcter ocasional de l'acte en la conducta i el comportament habitual.
 - g) La provocació suficient.
3. A este efecte, es tindran en compte les següents circumstàncies agreujants:
 - a) La premeditació.
 - b) La reiteració.
 - c) Qualsevol conducta discriminatòria per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
 - d) Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa es realitze contra qui es trobe en situació d'inferior edat, minusvalidesa, recent incorporació al centre o situació d'indefensió.
 - f) La publicitat, incloent-hi la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.
 - g) La realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat.

Tipificació

Es consideren conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu les següents:

- a) Les faltes de puntualitat injustificades.
- b) Les faltes d'assistència injustificades.

- c) Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.
- d) Els actes d'indisciplina.
- e) Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.
- f) El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.
- g) El furt o el deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.
- h) Les accions que puguin ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa.
- i) La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament del procés d'ensenyança-aprenentatge.
- j) La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.
- k) L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.
- l) La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.
- m) La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
- n) L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
- o) Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.
- p) La incitació o estímulo a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
- q) La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
- r) L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.
- s) La desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi del centre i que estiguen incloses en el seu projecte educatiu.

Mesures educatives correctores

1. Davant les conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu, tipificades en l'article anterior, el pla de convivència i el reglament de règim interior del centre podran preveure mesures d'intervenció que concreten, ajusten o modulen les mesures educatives correctores recollides en este article i que són les següents:

- a) Amonestació verbal.
 - b) Compareixença immediata davant del cap o la cap d'estudis o el director o directora.
 - c) Amonestació per escrit.
 - d) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats de manera reiterada durant les activitats que es realitzen al centre educatiu. Es retiraran apagats i seran tornats als pares, mares, tutors o tutores legals en presència de l'alumne o de l'alumna. En cas que l'alumne o l'alumna siga major d'edat, se li tornarà una vegada finalitzada la jornada lectiva. No obstant això, l'ús d'aparells electrònics en el recinte dels centres docents es podrà prohibir, sempre que no siguin necessaris per a dur a terme les tasques docents, si així ho preveu el reglament de règim interior del centre.
 - e) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius.
 - f) Incorporació a l'aula de convivència.
 - g) Realització de tasques educadores per l'alumne o l'alumna en horari no lectiu. La realització d'estes tasques no es podrà prolongar per un període superior a cinc dies lectius.
 - h) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
 - i) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguin encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.
2. Per a l'aplicació de les mesures educatives correctores, no serà necessària la instrucció prèvia d'expedient disciplinari; no obstant això, per a la imposició de les mesures educatives correctores dels apartats h) i i) serà preceptiu el tràmit d'audiència a l'alumne o alumna, o als pares, mares, tutors o tutores en cas de ser menors d'edat, en un termini de deu dies hàbils.
3. Les mesures educatives correctores que s'imposen seran immediatament executives.

Comunicació als pares, mares, tutors o tutores legals de l'alumnat que siga objecte de mesures educatives correctores

Totes les mesures correctores previstes en l'article anterior hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes menors d'edat.

Igualment, es tindran en compte altres normes que anualment es puguin afegir al Pla Anual del Menjador que tots els anys serà revisat i aprovat pel Consell Escolar.

5. PLA D'AUTOPROTECCIÓ I MESURES D'EMERGÈNCIA.

5.1 JUSTIFICACIÓ

El Pla d'Autoprotecció contempla les mesures complementàries que han anat ampliant-se, tractant d'adaptar-se a les necessitats del Centre, amb la intenció d'establir unes mesures en cas d'emergència escolar greu. Les mesures generals d'intervenció estan previstes en el pla general d'autoprotecció. Com a document complementari adaptat al servei del menjador, s'estableixen algunes normes a contemplar durant el temps del menjador.

5.2. EMERGÈNCIA DURANT EL TEMPS DE MENJADOR

- En cas de que l'emergència es produïra durant el **temps de menjador**, l'equip de monitores/as/es o qui detecte l'emergència ho posarà en coneixement del màxim responsable en eix moment, qui farà les vegades del Cap d'intervenció i Coordinador General (Director/a, Encarregat/a, monitor/a/a coordinador/a...) qui adoptarà les mesures oportunes. A tal efecte, si calguera l'evacuació, es farà dins del recinte escolar, en el pati d'infantil i pista 2 per a Primària; sempre depenent del tipus d'emergència detectada. Si s'aconsellara evacuar el recinte ho farien tots al carrer Torrent (sempre que alguna causa major no ho impedira) on es prendrien les mesures oportunes.
- El recompte i les novetats es donaran al Cap d'Intervenció, qui serà l'encarregat de replegar el llistat del menjador, el general i el mòbil, així com les novetats en el lloc de reunió. L'evacuació seguiria les normes generals, fent-se càrrec l'equip de monitores/as/es de la manera en que eix dia estiguera establert (per a Primària i per a Infantil).
- El professorat que en eix moment estiguera en el Centre col·laboraria en l'evacuació, seguint les instruccions del coordinador general en funcions.
- Els possibles simulacres d'emergència estaran en funció de les previsions, possibilitats i necessitats al respecte.
- L'avaluació seguirà el mateix protocol que per simulacres d'emergències generals.

5.3 PLA D'EVACUACIÓ

Coordinador General: Director/a

Suplent: Encarregat/da de Menjador /Coordinador/a monitores/as/es

5.3.1 NORMES A SEGUIR PER A UNA EVACUACIÓ ORDENADA

NORMES D'EVACUACIÓ PELS ALUMNES.

Cada grup d'alumnes ha d'actuar sempre d'acord amb les indicacions dels monitores/as/es o professor/a en eix moment.

No arreblegaran objectes personals per tal d'evitar obstacles i demores.

Si es trobaren en els lavabos o en altres dependències en sentir sonar l'alarma s'hauran d'incorporar immediatament al grup. Si es trobaren per qualsevol circumstància en distinta planta o baix la tutela d'algun professor/a o monitor/a evacuaran amb ell/a, seguint el previst en les normes particulars per a l'evacuació ordenada.

Tots els desplaçaments s'hauran de fer de pressa, però en ordre, sense córrer, sense atropellar ni empenyar als altres posant especial atenció en els alumnes d'infantil

Ningú es detindrà al costat de les portes d'eixida.

Ningú tornarà arrere amb el pretext de buscar germans, amics o objectes personals.

Els grups romandran sempre units, sense disgregar-se ni avançar els altres, seguint les instruccions dels monitores/asors/es, en el lloc de reunió, per tal de facilitar el recompte i donar novetats al coordinador general (Director).

NORMES D'EVACUACIÓ PELS MONITORS.

En cas d'evacuació, **el punt d'encontre** on tenen que acudir els alumnes és l'especificat en el croquis de baix.

Tant si l'evacuació els pillara dinant o en el pati tots acudiràn a les valles de la **pista 2** i formaran les files per a procedir al recompte. Els alumnes tindran que col·locar-se amb l'esquena pegada a la valla i en fila.

Fixar-se en la numeració inscrita en les valles.

La señal per a evacuar la donarà el Cap d'intervenció (Director) amb **colps de xiulet intermitents**.

L'alumnat que en el moment de l'evacuació es trobara al pati, gimnàs... anirà directament a les valles.

L'alumnat i els monitors que en el moment de l'evacuació es trobaran dinant seguiràn les següents consideracions:

- La evacuació es fara de forma ordenada, **taula tras taula començant per la més propera a la eixida 2.**
- Prèviament, el monitor/a de la primera taula, **si es el cas,** haurà **obert la porta d'eixida.**
- De forma immediata cada monitor es farà càrrec del seu grup.
- Els alumnes exiran sense córrer cap al lloc de reunió per a col·locar-se pegats a les valles. **Els monitors faran recompte** assegurant-se de que están tots els seus alumnes. Passaran la noticia a l'encarregada del menjador.

ALTRES CONSIDERACIONS:

- ✓ Els monitors deuràn tindre sempre a ma, **el llistat d'assistents** per a poder fer un recompte exacte dels seus alumnes.
- ✓ Periòdicament mostrar al seu grup el lloc de reunió i fer alguna xicoteta pràctica informal en forma de joc. Important treballar el fet de no alçar-se tots de colp al sentir el xiulet. Esperar la indicació del monitor per alçar-se de la cadira.
- ✓ El professorat que eixe dia estiguera al centre acudirà al lloc de reunió i es posaran a disposició del cap d'intervenció.

NORMES D'EVACUACIÓ PER ENCARREGADA DEL MENJADOR.

En el moment de tindre coneixement de l'inici de la evacuació, es dirigirà cap el punt d'encontre per a rebre les notícies de cadascú dels monitors d'infantil i primària.

Seguidament esperarà l'arribada del cap d'intervenció per a comunicar-li les novetats.

NORMES D'EVACUACIÓ CAP D'INTERVENCIÓ.

El Cap d'intervenció serà el director del centre qui coordinarà totes les actuacions de l'evacuació.

En el moment de rebre la noticia de l'incident (foc, explosió, terratrèmol, etc...) es dirigirà cap al menjador fent xiular **el xiulet de forma intermitent**, senyal, a partir de la qual, es té que començar l'evacuació.

A partir de ahí, el Cap d'Intervenció iniciarà un recorregut estudiat per a comunicar a tot l'espai del centre l'ordre d'evacuar. El recorregut serà el següent:

Menjador- Cuina-Menjador del professorat-Pista 2-Pati d'infantil - Aules d'infantil -Gimnàs-WC del portxe -Pista2-Porta d'accés al pati d'infantil.

En aquesta porta es trobarà l'encarregada del menjador que haurà arreplegat totes les novetats de cada monitor/a comunicant-les al Cap d'intervenció ho més ràpid possible. En eixe moment es parará el cronòmetre i es procedirà a la valoració del simulacre.

NORMES D'EVACUACIÓ (CUINER I PINXES)

En el moment de tindre coneiximent de l'inici de l'evacuació, (xiulets intermitents del director) les pinxes es dirigiran cap el punt d'encontre. El cuiner desconnectarà, en la medida de lo possible, el gas i la llum assegurant-se que no queda ningú en el menjador ni en la cuina. Després acudirà al punt d'encontre, esperant l'arribada del cap d'intervenció per a comunicar-li les novetats.

NORMES D'EVACUACIÓ PROFESSORAT.

En cas d'evacuació, **el punt d'encontre** on tenen que acudir els alumnes és l'especificat en el croquis de baix. Tant si l'evacuació els pille dinant o en el pati tots acudirán a les valles de la pista 2 i formaran les files per a procedir al recompte. Els alumnes tindran que col·locar-se amb l'esquena pegada a la valla i en fila.

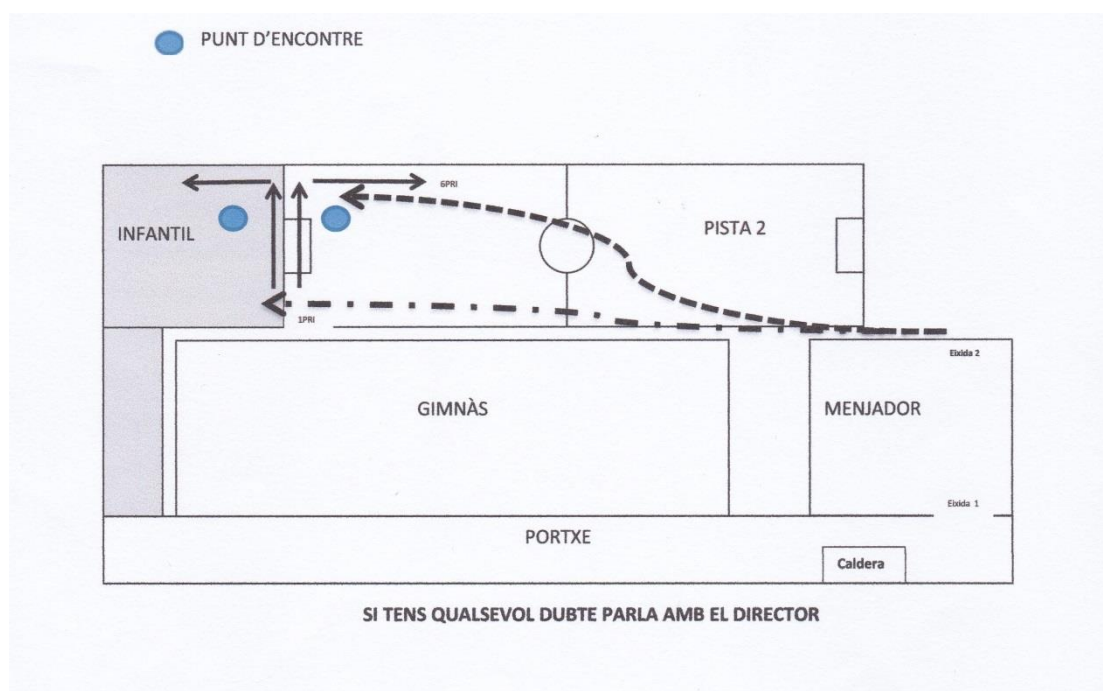
Al ser este un tipus d'evacuació que fins ara no hem fet i afecta a tots els alumnes (fixes i eventuais en potència), **al llarg d'estos dies el professorat mostrarà als seus alumnes la col·locació de les files en les valles. Fixar-se en la numeració inscrita.**

En infantil la dinàmica sera la mateixa que en una evacuació convencional. L'alumnat, conforme va arribant en fila, es col·loca pegats a la valla.

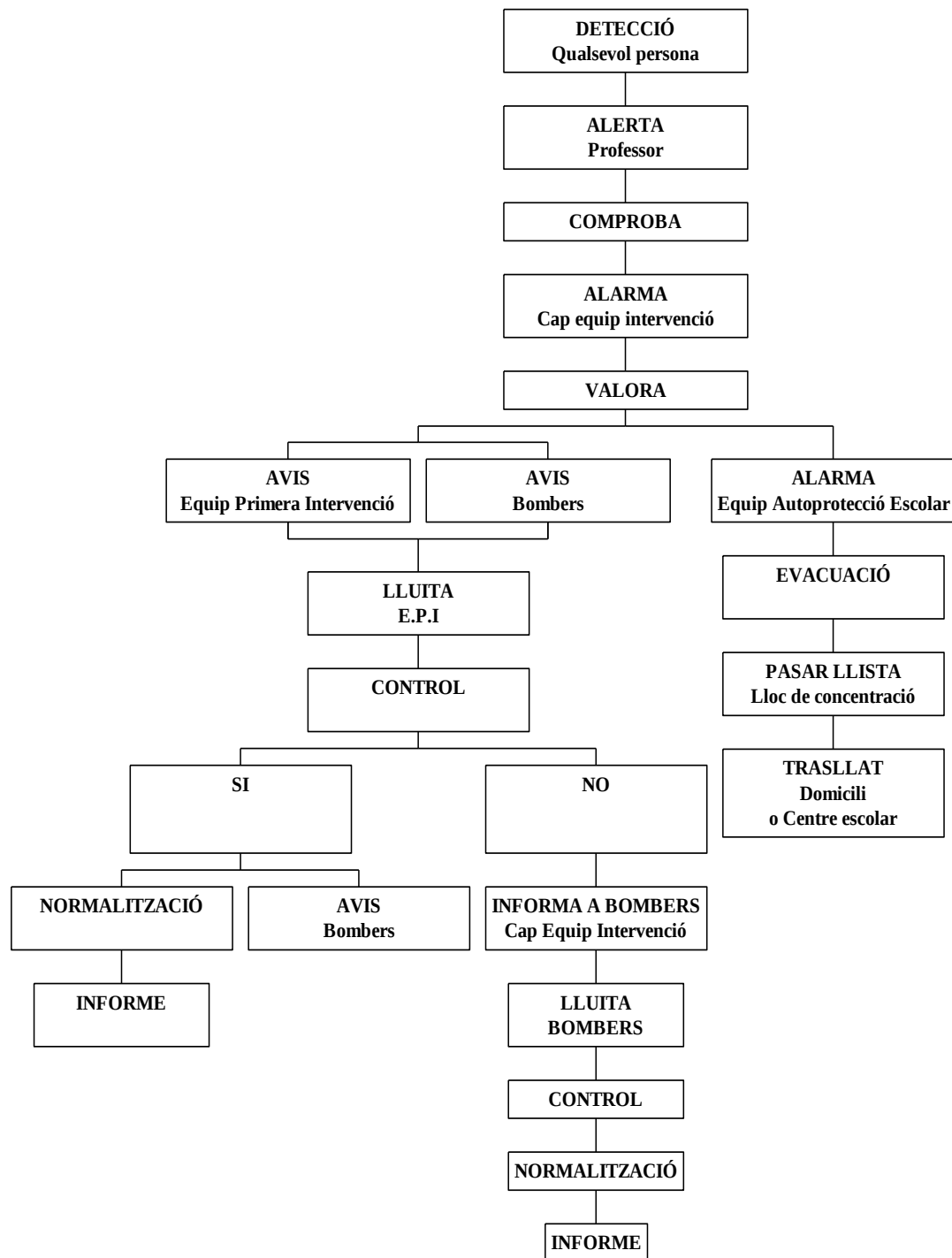
Durant estos dies treballar en classe tots els aspectes relacionats amb una evacuació (ordre, files, seguir instruccions, punt de trobada, etc...) i especialment les característiques de l'evacuació que ens ocupa (menjador).

El professorat que en el moment de l'evacuació es trobe al centre acudirà al mateix puesto que el seu alumnat de primària o infantil ajudant en la col·locació de les files i posant-se a disposició del director per a qualsevol cosa.

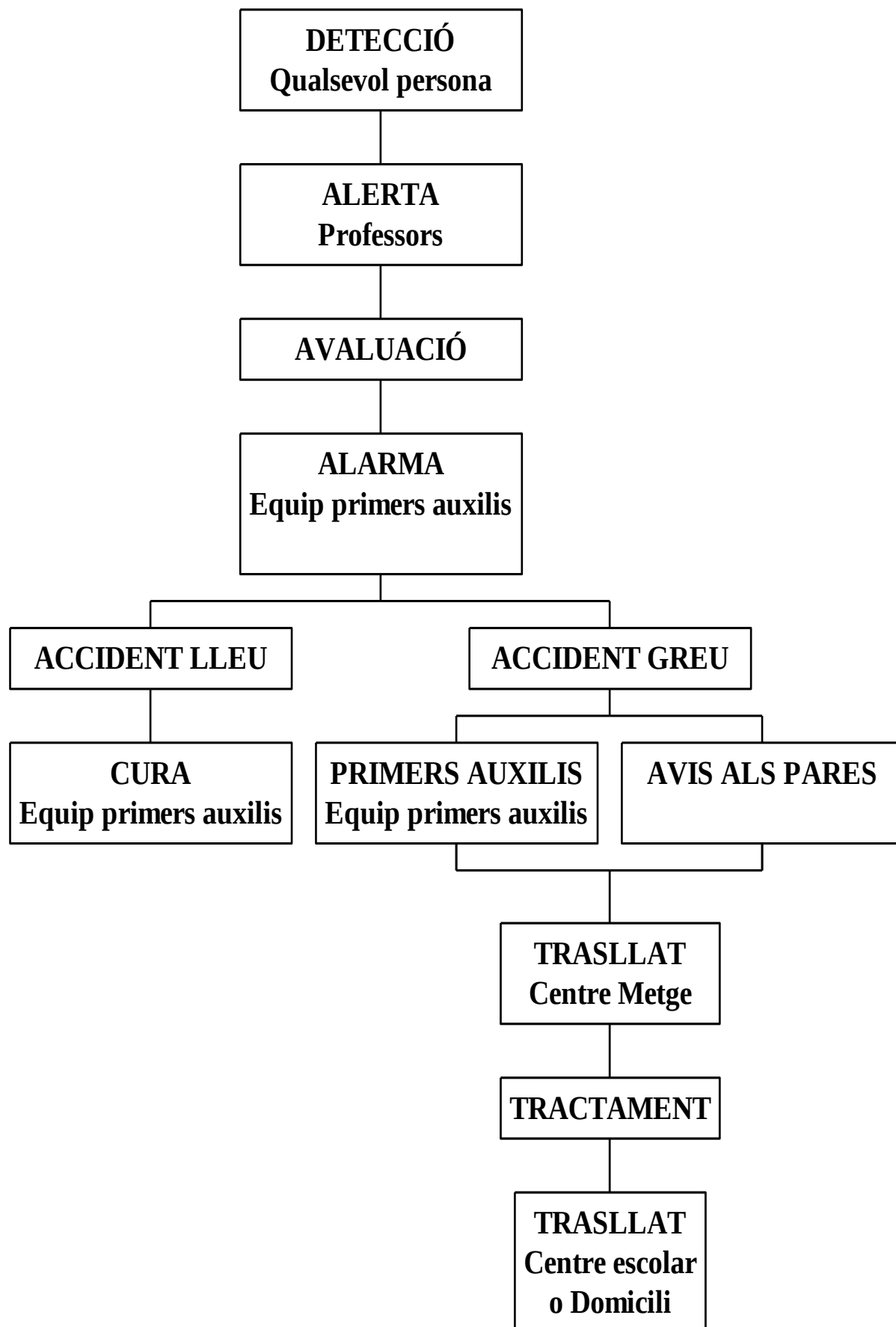
En el moment de l'evacuació i per orde del cap d'intervenció, qualsevol mestre/a podrà rebre la instrucció de recórrer les dependències restants del centre (zona de despatxos, sala de mestres, biblioteca, audiovisuals etc...) per avisar de l'evacuació, físicament i amb la megafonia. **El professorat que potencialment es trobe en esta situació deuria conèixer el funcionament de la megafonia.**

EMERGENCIA COL·LECTIVA PER INCENDI

EMERGENCIA ACCIDENT ESCOLAR

15. Pla digital del centre.

INTRODUCCIÓ

Context

Albal és un municipi molt a prop de la capital, dedicat principalment a la indústria i al sector serveis. La situació econòmica, als anys 60 va canviar de ser bàsicament agrícola a industrial, perquè hi hagué un fenomen d'emigrants d'Andalusia i Extremadura. La llengua (el valencià) va passar de ser la llengua dominant a ser la minoritària.

Actualment tenim una població al voltant de 16 500 habitants i, encara que la realitat cultural i socioeconòmica pareixia que s'havia estabilitzat en un nivell mig, des de fa 5 ó 7 anys la població està sotmetent-se a un nou reajust migratori, esta vegada estranger, amb idiomes i condicions socioeconòmiques i culturals molt més diversificades, el que estableix nous reptes en les estratègies educatives.

El municipi oferta diferents activitats esportives i culturals per als xiquets i xiquetes en horari de vesprada, com: classes de música, teatre, atletisme, tennis,... A més, es compta amb una Biblioteca Pública oberta en horari complet, casal jove, activitats ofertades per l'ajuntament,...

El col·legi és un centre d'infantil i primària amb dos línies situat a Albal, a la comarca de l'Horta Sud i que dista uns 10 km de la ciutat de València. Les característiques de la zona han anat canviant al llarg dels anys, com s'ha explicat al principi.

El centre esta situat al nord-est de la població, prop de la Biblioteca municipal i de l'IES d'Albal. El centre va ser reformat i ampliat l'any 2006 sobre els terrenys de l'anterior centre. Es una edificació en forma de L i altre bloc d'edificis on es troba el gimnàs els vestuaris i el menjador escolar.

Missió, visió i valors

Missió: Formar persones digitalment competents amb els valors i les capacitats suficients per incorporar-se al món laboral i relacionar-se amb la societat de manera activa.

Visió: Que les tecnologies digitals siguen el motor de la modernització dels processos educatius, de manera que s'utilitzen les oportunitats que aquestes ofereixen per millorar l'accés a l'educació i el procés d'aprenentatge. Facilitant així una formació íntegra de l'alumnat i professorat.

Valors: El nostre centre està compromès en formar persones fomentant la coeducació, la igualtat de gènere, el respecte a la privacitat, el dret a la igualtat en l'avaluació i l'aprenentatge significatiu. A més, de reduir la bretxa digital.

Justificació del pla

Els centres educatius formen part d'un món en canvi permanent i d'una societat i mercat laboral cada vegada més digitalitzat i per aqueixa raó, els centres educatius han de donar respostes a aqueixes necessitats i demandes de la societat i mercat laboral per a poder formar ciutadans del futur amb les competències necessàries per a desembolicar-se en un entorn digitalitzat. L'ús de la tecnologia en les diverses pràctiques que tenen lloc en una organització escolar, des de les relacionades amb les qüestions organitzatives, fins a les pròpies dels processos d'ensenyament i aprenentatge és ja ineludible.

L'Educació és un recurs clau per a assegurar la igualtat social, la promoció de les persones i més genèricament la millora de les condicions de vida de comunitats i persones. Així doncs, l'Estratègia Europa 2020 reconeix la necessitat d'una transformació dels sistemes d'educació i formació que garantisca l'adquisició de competències digitals, que al seu torn permeten aprofitar les oportunitats.

D'altra banda, les organitzacions educatives tenen la necessitat de revisar les seues estratègies amb l'objectiu de millorar la seua capacitat per a promoure la innovació i traure el màxim partit de les tecnologies de la informació i comunicació, i dels recursos educatius digitals.

Mitjançant l'objectiu del Pla Digital de Centre, pretenem:

Avaluar la situació d'un centre educatiu en relació amb l'ús de les TIC en els diferents elements clau que recull el Marc Europeu per a Organitzacions Educatives Digitalment Competents, per a poder, a continuació, dissenyar i emprendre un procés de transformació en el centre.

Reconèixer el Pla Digital de Centre com un recurs clau per a la planificació de l'estratègia digital d'una organització educativa.

Transformar el centre educatiu en una organització que aprén, sent només possible si és una organització digitalment competent.

Valorar les implicacions de les organitzacions escolars per a desenvolupar una cultura digital en aquestes.

Així mateix, a la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, s'indica què "El projecte educatiu del centre recollirà així mateix l'estratègia digital del centre, d'acord amb el que s'estableix en l'article 111 bis.5". En la nova llei educativa, la competència digital tant de l'alumnat com del professorat cobra una importància notable que ha d'estar reflectida als documents del nostre centre:

"(...) l'ús generalitzat de les tecnologies d'informació i comunicació en múltiples aspectes de la vida quotidiana ha accelerat canvis profunds en la comprensió de la realitat i en la manera de comprometre's i participar en ella, en les capacitats per a construir la pròpia personalitat i aprendre al llarg de la vida, en la cultura i en la convivència democràtiques, entre altres. Aquest canvi d'enfocament requereix d'una comprensió integral de l'impacte personal i social de la tecnologia, de com aquest impacte és diferent en les dones i els homes i una reflexió ètica sobre la relació entre tecnologies, persones, economia i medi ambient, que es desenvolupe tant en la competència digital de l'alumnat com en la competència digital docent. En conseqüència, es fa necessari que el sistema educatiu done resposta a aquesta realitat social i incloga un enfocament de la competència digital més modern i ampli, d'acord amb les recomanacions europees relatives a les competències clau per a l'aprenentatge permanent."

"(...) la Llei insisteix en la necessitat de tindre en compte el canvi digital que s'està produint en les nostres societats i que forçosament afecta a l'activitat educativa. El desenvolupament de la competència digital no suposa solament el domini dels diferents dispositius i aplicacions. El món digital és un nou hàbitat en el qual la infància i la joventut viuen cada vegada més: en ell aprenen, es relacionen, consumeixen, gaudeixen del seu temps lliure. Amb l'objectiu que el sistema educatiu adopte el lloc que li correspon en el canvi digital, s'inclou l'atenció al desenvolupament de la competència digital dels i les estudiants de totes les etapes educatives, tant a través de continguts específics com en una perspectiva transversal, i posant l'accent en la bretxa digital de gènere."

Al Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària, la competència digital és una de les competències clau:

"La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes.

Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític."

En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna...	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CD1. Realitza cerques guiades en internet i fa ús d'estratègies senzilles per al tractament digital de la informació (paraules clau, selecció d'informació rellevant, organització de dades...) amb una actitud crítica sobre els continguts obtinguts.	CD1. Realitza cerques en internet atenent criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant els resultats de manera crítica i arxivant-los, per a recuperar-los, referenciar-los i reutilitzar-los, respectant la propietat intel·lectual.
CD2. Crea, integra i reelabora continguts digitals en diferents formats (text, taula, imatge, àudio, vídeo, programa informàtic...) mitjançant l'ús de diferents eines digitals per a expressar idees, sentiments i coneixements, respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor dels continguts que reutilitza.	CD2. Gestiona i utilitza el seu entorn personal digital d'aprenentatge per a construir coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les seues necessitats d'aprenentatge permanent.
CD3. Participa en activitats o projectes escolars mitjançant l'ús d'eines o plataformes virtuals per a construir nou coneixement, comunicar-se, treballar cooperativament, i compartir dades i continguts en entorns digitals restringits i supervisats de manera segura, amb una actitud oberta i responsable davant el seu ús.	CD3. Es comunica, participa, col·labora i interactua compartint continguts, dades i informació mitjançant eines o plataformes virtuals, i gestiona de manera responsable les seues accions, presència i visibilitat en la xarxa, per a exercir una ciutadania digital activa, cívica i reflexiva.
CD4. Coneix els riscos i adopta, amb l'orientació del docent, mesures preventives en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i s'inicia en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.	CD4. Identifica riscos i adopta mesures preventives en usar les tecnologies digitals per a protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i per a prendre consciència de la importància i necessitat de fer un ús crític, legal, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.
CD5. S'inicia en el desenvolupament de solucions digitals senzilles i sostenibles (reutilització de materials tecnològics, programació informàtica per blocs, robòtica educativa...) per a resoldre problemes concrets o reptes proposats de manera creativa, sol·licitant ajuda en cas necessari.	CD5. Desenvolupa aplicacions informàtiques senzilles i solucions tecnològiques creatives i sostenibles per a resoldre problemes concrets o respondre a reptes proposats, mostrant interès i curiositat per l'evolució de les tecnologies digitals i pel seu desenvolupament sostenible i ús ètic.

ANÀLISI

Punt de partida

Les noves tecnologies són una ferramenta didàctica fonamental per aconseguir molts dels objectius del PEC. El centre, a mesura que estes tecnologies han anat avançant, s'ha preocupat d'estar al dia i ha invertit des de les corresponents partides pressupostàries per a disposar del material necessari.

En l'àmbit de infraestructures, el centre disposa d'una aula d'informàtica que es renova periòdicament i a la qual acudeixen de forma regular tot l'alumnat de primària. Esta disposa de molts programes informàtics que són un important recolzament curricular i de forma motivadora són utilitzats pel corresponent professorat.

Igualment el centre disposa d'una gran sala d'audiovisuals per a poder atendre a grans grups i realitzar les corresponents activitats programades.

En l'àmbit dels recursos materials, destacar que totes les aules del centre disposen de pissarres digitals amb connexió a internet. Dins de les aules i segons les necessitats, disposem d'ordinadors connectats a la xarxa que

s'utilitzen com a recurs per a la inclusió i ferramenta de treball per atendre a l'alumnat amb dificultats educatives. La sala d'audiovisual disposa de diferents recursos materials per a atendre les necessitats del professorat (pissarra digital, projector multimèdia, càmeres de fotos i vídeo digital, megafonia, retroprojectors, inventari de pel·lícules educatives, pantalles croma, etc.).

En l'àmbit dels recursos humans tots els anys s'anomenen tres persones que s'encarregaran de dinamitzar i promocionar l'ús de les tecnologies de la informació i les comunicacions. En este sentit treballa l'encarregat/a de l'aula d'informàtica, l'encarregat/a de la sala d'audiovisuals i l'encarregat/a dels recursos online i digitals amb una programació anual d'activitat que periòdicament es presenta al claustre i forma part de present PEC. Destacar en este aspecte la confecció, manteniment i actualització permanent de la pàgina web del centre com una potent ferramenta de comunicació amb les famílies i l'entorn social amb una connexió amb l'APP de l'AMPA, que amb continguts diferents complementen l'acció informativa de la comunitat escolar.

En l'àmbit de la promoció i del bon ús d'estes tecnologies el centre tots els anys, dins del programa ESCOLA OBERTA, organitza xarrades i activitats dirigides a les famílies i a l'alumnat al voltant del perill d'internet, xarxes socials, telèfons, etc... Igualment el centre té regulat a través del RRI l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat i allò relacionat amb la protecció de dades.

Organització d'infraestructures i recursos disponibles

El desenvolupament d'aquest Pla està intrínsecament unit a la disposició d'unes infraestructures i recursos necessaris per a aconseguir els objectius plantejats en ell. De l'organització i gestió dels mateixos, dependrà en gran mesura la seua eficàcia, doncs el plantejament d'activitats i el desenvolupament dels continguts estaran subjectes a la presència o no de mitjans i a la disponibilitat dels mateixos.

El centre disposa de dos xarxes separades d'accés a internet per cable, una línia per a la connexió de Secretaria i que connecta els equips d'administració i de l'equip directiu; i l'altra línia d'accés per a la connexió de la resta d'equips: sala de Mestres, aula d'informàtica, departaments, biblioteca, audiovisuals i la resta d'aules.

La xarxa d'accés a Internet es per fibra òptica (300Mbps), actualització realitzada el 18/05/2021, 200 per a la xarxa d'aules, 90 per a Secretaria i 10 per a telefonia

En febrer del 2022 es va realitzar una millora de la xarxa LAN, dins del Projecte Fènix. Es canviaren els switch dels Racks i els convertidors a 1GB, però a les aules sols funciona a velocitat de 100 Mb.

També dins del Marc del Projecte d'Escoles Connectades, des de maig del 2022, tenim accés a Internet per Wifi, en totes les instal·lacions del centre. Disposem de 2 xarxes d'accés funcionals, un per l'equip docent i altre per a l'alumnat; més avant una 3a per a convidats.

En juny es va sol·licitar la incorporació del nostre centre al Projecte de Centre Digital (PDC) que ens permetrà un accés a les diferents aplicacions de ser un centre CDC, com és la llicència de l'Office 365 i les seues ferramentes.

Autoreflexió (SELFIE)

- **Indicació de les eines o mètodes utilitzats per a fer l'anàlisi:** ferramenta SELFIE
- **Data de l'anàlisi:** Sessió 3, 25 de maig del 2022
- **Participació.**

AGENTS	Número previst	Número participants	Percentatge
Equip Directiu	3	3	100%
Professorat	28	28	100%
Alumnat	49	49	100%

- **Resum per àrees.**

Àrea A – Lideratge	Aquesta és una de les àrees que te una puntuació entre mig. Caldria millorar alguns aspectes com 'Estratègia digital' perquè es convertira en una fortalesa.
Àrea B – Col·laboració i xarxes	Aquesta és una de les àrees que te una puntuació entre mig. Caldria millorar alguns aspectes com 'Avaluació del progrés' perquè es convertira en una fortalesa.
Àrea C – Infraestructura i equipaments	Aquesta és l'àrea amb pitjor puntuació ja que tots els indicadors estan per davall de 3

	a excepció de 'Infraestructura' i Dispositius digitals per a l'ensenyament.
Àrea D – Desenvolupament professional continu	Aquesta àrea la considerarem com a fortalesa ja que tots els indicadors puntuen per damunt de 3.
Àrea E – Recolzament i recursos pedagògics	Aquesta àrea també la considerarem com a fortalesa ja que puntua de mitjana per damunt de 3 llevat l'indicador 'Ús d'entorns virtuals d'aprenentatge'.
Àrea F – Implementació a l'aula	Aquesta àrea la considerarem com a intermèdia o neutral ja que tots els indicadors puntuen per damunt de 3 excepte 'Col·laboració de l'alumnat' i 'Projectes interdisciplinaris'.
Àrea G – Pràctiques d'avaluació	Aquesta és l'àrea que rep menys puntuació ja que tots els indicadors estan per davall de 3.
Àrea H – Competències digitals de l'alumnat	Aquesta àrea també la considerarem com a feblesa ja que tots els indicadors estan per davalla de 3 exceptuant 'Comportament responsable' i 'Comportament segur'.

ALTRES ÀREES: (Bona correlació ED/Claustre)

Factors que limiten l'ús de les tecnologies (més d'un 50% de coincidència)

- Falta de fons
- Equip digital insuficient
- Connexió a internet poc fiable o lenta
- Suport tècnic limitat o inexistent
- Manca de temps per als professors
- Professorat amb competències digitals insuficients
- Alumnat amb competències digitals insuficients

Factors negatius per aprenentatge híbrid

- Accés limitat de l'alumnat a dispositius digitals
- Accés limitat de l'alumnat a una connexió a internet de confiança
- Baixa competència digital de les famílies
- Els docents no tenen temps per a desenvolupar material per a l'aprenentatge
- Els docents no tenen temps per a contestar a l'alumnat
- Dificultats per a involucrar a l'alumnat
- Dificultats per donar suport a les famílies o tutors

Factors positius per aprenentatge híbrid

- El professorat participa en programes de desenvolupament professional
- L'escola té una bona comunicació regular i ben organitzada amb les famílies

Conclusions de l'anàlisi dels resultats SELFIE. Valoració final de l'informe.

Després d'utilitzar la ferramenta SELFIE i fer una diagnosi de les diferents àrees que avalua hem arribat a les següents conclusions finals:

- 1) Les àrees pitjor puntuades i que és consideren debilitats son: infraestructura i equipaments. pràctiques d'avaluació així com la competència digital de l'alumnat.
- 2) Les àrees que han rebut una puntuació mitjana, i que amb diferents actuacions poden transformar-se en punts forts son: Lideratge, Col·laboració i xarxes, infraestructura i equipaments, Pedagogia: implementació a l'aula.
- 3) Les àrees millor puntuades i que per tant, és consideren fortaleeses son: desenvolupament professional i continu Recolzament i recursos pedagògics.

Selecció d'estratègies

DEBILITATS (Descriuen els factors en els quals poseïm una posició desfavorable respecte a les TIC)	FORTALESES (Descriuen els recursos i les destreses TIC que ha adquirit el centre, Què sabem fer millor?)
<u>A. Lideratge</u> A4. Temps per a explorar l'ensenyança digital (1,8) A1. Estratègia digital (2,4)	<u>A. Lideratge</u> A3. Noves modalitats d'ensenyament (4) A2. Desenvolupament de l'estratègia amb el professorat (3,3)
<u>B. Col·laboració i xarxes</u> B1. Avaluació del progrés (2,5)	<u>B. Col·laboració i xarxes</u> B2. Debat sobre l'ús de la tecnologia (3) B3. Col·laboracions (3)
<u>C. Infraestructura y equipament</u> C10. Dispositius per a l'alumnat (1,1) C15. Tecnologies assistencials (1,5) C8. Dispositius digitals per a l'aprenentatge (2,1) C7. Protecció dades (2,3) C3. Accés a internet (2,3) C5. Assistència tècnica (2,6)	<u>C. Infraestructura y equipament</u> C2. Dispositius digitals per a l'ensenyament (3,3) C1. Infraestructura (3,1)
<u>D. Desenvolupament professional continu</u>	<u>D. Desenvolupament professional continu</u> D3. Intercanvi d'experiències (4,3) D1. Necessitats del DPC (3,8) D2. Participació en el DPC (3,5)
<u>E. Pedagogia: suport i recursos</u>	<u>E. Pedagogia: suport i recursos</u>

E3. Ús d'entorns virtuals d'aprenentatge (2,4)	E1. Recursos educatius en línia (4,3) E2. Creació de recursos digitals (3,8) E4. Comunicació amb la comunitat educativa (4,6)
<u>F. Pedagogia: implementació a l'aula</u> F6. Projectes interdisciplinaris (1,4) F5. Col·laboració de l'alumnat (2)	<u>F. Pedagogia: implementació a l'aula</u> F1. Adaptació a les necessitats de l'alumnat (3,4) F4. Implicació de l'alumnat (3,3) F3. Foment de la creativitat (3,1)
<u>G. Pràctiques d'avaluació</u> G6. Comentaris a altre alumnat sobre el seu treball (1,4) G5. Autoreflexió sobre l'aprenentatge (1,8) G7. Avaluació digital (1,9) G3. Retroalimentació adequada (2,5) G1. Avaluació de les capacitats (2,9)	<u>G. Pràctiques d'avaluació</u>
<u>H. Competències digitals de l'alumnat</u> H10. Habilitats digitals per a diferents matèries (2,8) H4. Verificar la qualitat de la informació (2,6) H6. Atorgar reconeixement a la feina dels altres (2,4) H8. Aprendre a comunicar-se (2,4) H7. Creació de continguts digitals (2,2)	<u>H. Competències digitals de l'alumnat</u> H3. Comportament responsable (3,6) H1. Comportament segur (3,3)

PLA D'ACTUACIÓ

Objectius

OBJECTIUS REFERITS A LA COMUNITAT EDUCATIVA:

OBJECTIUS	
B	Potenciar la comunicació amb la Comunitat Educativa i el seu voltant, mitjançant el PortalEdu.
B	Treballar a través de plataformes educatives online que ens permeten estar en contacte permanent amb les famílies i fer un seguiment conjunt de les tasques, avanços i dificultats del alumnat (Aules, Itaca, PortalEdu).

OBJECTIUS REFERITS A L'ALUMNAT:

OBJECTIUS	
F	Fomentar la capacitat crítica i a la vegada humana i contextualitzada de les informacions

	obtingudes a través d'Internet.
F-H	Utilitzar recursos digitals que faciliten l'aprenentatge de les diferents àrees de contingut.
F	Despertar l'interès, utilitzant les ferramentes digitals com un mitjà d'investigació, de creació, d'integració, de cooperació, de potenciació de valors socials i d'expressió de les idees de cadascú i cadascuna.
F	Treballar a través de plataformes educatives online que permeten a l'alumnat fer un ús responsable de les TIC com ferramentes educatives, que ajuda al desenvolupament de les Competències i el prepara per a futures etapes educatives (Aules).
F301	Fomentar la creativitat de l'alumnat amb activitats digitals.
F501	Fomentar la realització d'activitats de col·laboració amb l'alumnat.
G501	Fomentar la reflexió de l'alumnat sobre el seu aprenentatge mitjançant la incorporació, en les activitats interactives, de situacions que ho permeten.
G601	Millorar les activitats digitals perquè l'alumnat pugui opinar i reflexionar sobre el treball dels companys i companyes i viceversa.

OBJECTIUS REFERITS AL PROFESSORAT:

OBJECTIUS	
D	Utilitzar les TIC com un medi de perfeccionar l'activitat docent a través de la seua utilització, per a millorar el plantejament pedagògic a través del seu ús elaborant els nostres propis materials didàctics a través d'aplicacions multimèdia, presentacions, pàgines web, etc.
B101	Avaluar el progrés d'ensenyament-aprenentatge amb tecnologies digitals.
E301	Incloure la utilització d'Entorns Virtuals d'Aprenentatge (EVA) en totes les àrees dels diferents nivells del centre.
G101	Incrementar el nombre de situacions en les quals s'avaluen les habilitats de l'alumnat mitjançant l'ús de tecnologies digitals.

OBJECTIUS REFERITS AL CENTRE:

OBJECTIUS	
A	Despertar en el professorat i alumnat l'interès per l'ús de les noves tecnologies com ferramenta quotidiana per a abastir noves metes i objectius.
A	Fomentar la igualtat d'oportunitats entre el nostre alumnat, a través de la integració de les TIC en l'aula.
A404	Sensibilitzar el professorat en la importància d'organitzar el seu temps de treball per a incloure espais per a millorar en l'ensenyament de metodologies amb tecnologies digitals.
B201	Fomentar el debat sobre l'ensenyament i aprenentatge digital.
B301	Fomentar la col·laboració amb altres centres.
C101	Millorar la infraestructura del centre per a facilitar l'ensenyament i l'aprenentatge a través de les TICs.
C701	Protocol·litzar un sistema de protecció de dades en el centre.
C1501	Detectar i sol·licitar tecnologies assistencials per a l'alumnat.

NOTA: Els objectius estan referits a les 8 àrees en les que està dividida la ferramenta d'anàlisi SELFIE. Les 8 àrees són:

- A: Lideratge.
- B: Col·laboració i xarxes.
- C: Infraestructures i equips.
- D: Desenvolupament Professional Continu.
- E: Pedagogia: recolzament i recursos.
- F: Pedagogia: implementació en l'aula.

- G: Pràctiques d'avaluació.
- H: Competències digitals de l'alumnat.

Proposta de treball.

Les TIC en la programació d'aula. Un projecte interdisciplinar del centre.

La relació Currículum i TIC ha anat canviant al llarg d'aquests anys, en els que han anat adquirint importància. En el nostre cas s'intenta que les TIC siguin presents en el currículum. Pretenem que les TIC estiguin permanentment a disposició de l'alumnat i professorat, com instruments de treball intel·lectual i de construcció compartida i creativa de coneixement.

A tal efecte cada grup disposarà d'un temps setmanal dins de l'horari lectiu per a treballar les TIC i poder utilitzar l'aula d'informàtica per a desenvolupar aquest projecte interdisciplinar.

Per a treballar de forma més individualitzada es formaran dos grups per classe que baixaran a l'aula d'informàtica de forma rotatòria setmanalment. L'altra mitat de la classe, baix l'atenció d'un altre mestre/a, realitzaran altres activitats referides a qualsevol altre projecte interdisciplinar planificat. A l'horari establert hauran sessions de lliure disposició, les quals els docents especialistes i/o altres docents podran utilitzar-les, amb una prevista planificació.

El desenvolupament de la competència digital i altres competències claus relacionades, requerís posar l'accent en els aspectes purament metodològics, més que en els tecnològics, que s'aniran adquirint amb l'ús de les diferents ferramentes, i amb les necessitats i reptes que se li vagi presentant a l'alumnat.

- Afavorir l'aprenentatge interactiu, constructiu i tecnològic.
- Emfatitzar la variant cooperativa de l'aprenentatge: alumnes, professors/es, famílies, foros, wikis, etc.
- Desenvolupar habilitats instrumentals.
- Alternar models de ensenyança i aprenentatge variats.

Els continguts o recursos digitals els podríem definir com qualsevol tipus d'informació que se troba emmagatzemada en format digital i que pugui ser fotografies, textos, il·lustracions, àudio o so, documents, presentacions, simulacions, aplicacions interactives o hipermèdia, vídeos, 3D...

Cal dissenyar propostes didàctiques en les que siga possible incloure, en les activitats que se realitzen habitualment en l'aula, l'ús de les tecnologies. Realitzant-se de forma gradual, per a què l'alumne/a pugui adquirir la competència digital necessària per al desenvolupament de les activitats proposades.

Les activitats respondran als interessos del nostre alumnat, i partiran dels seus coneixements previs, així com del seu nivell maduratiu. A través d'elles es donarà el millor ús als recursos disponibles al centre, integrant-los a les Programacions d'Aula.

AVALUACIÓ

L'avaluació, al ser la expressió observable de la consecució de les metes plantejades, orienta y regula tot el procés d'aprenentatge. L'avaluació és un element central del procés de aprenentatge per competències i deu ser considerada como un catalitzador del canvi metodològic.

L'avaluació de tots els apartats d'aquest Pla Digital del Centre es realitzarà al llarg del tercer trimestre dins del marc de la Memòria de final de curs.

ANNEX

OBJECTIUS A LLARG TERMINI

Referits a la comunitat educativa.

- Potenciar la comunicació amb la Comunitat Educativa i el seu voltant, mitjançant la Weblog i a través de la qual es divulgarà tota la informació referent al Centre i la seua oferta educativa.
- Establir canals d'informació econòmics, ràpids i segurs amb les famílies (Telegram).
- Treballar a través de plataformes educatives online que ens permeten estar en contacte permanent amb les famílies i fer un seguiment conjunt de les tasques, avanços i dificultats del alumnat (Aules, Itaca).

Referits a l'alumnat.

- Fomentar la capacitat crítica i a la vegada humana i contextualitzada de les informacions obtingudes.
- Utilitzar recursos digitals que faciliten l'aprenentatge de les diferents àrees de contingut.
- Utilitzar les possibilitats de les TIC per a facilitar els processos d'aprenentatge: programes, entorns d'aprenentatge autònom, individualitzats o de grup,...
- Afavorir l'ús i maneig responsable, dels recursos disponibles en el centre com ferramentes d'aprenentatge que afavorisquen l'adquisició d'habilitats, destreses, i coneixements. Incitar a la cerca, anàlisi i selecció d'informació a través d'Internet.
- Despertar l'interès, utilitzant l'ordinador com un mitjà d'investigació, de creació, d'integració, de cooperació, de potenciació de valors socials i d'expressió de les idees de cadascú i cadascuna.
- Treballar a través de plataformes educatives online que permeten a l'alumnat fer un ús responsable de les TIC com ferramentes educatives, que ajuda al desenvolupament de les Competències i el prepara per a futures etapes educatives (Aules).

Referits al professorat.

- Utilitzar les TIC com una ferramenta més del treball personal i de aula. Es una ferramenta que afavorís les tasques de reforç i el desenvolupament de les activitats que se realitzen en l'aula.

- Utilitzar les TIC com un medi de perfeccionar l'activitat docent a través de la seua utilització, per a millorar el plantejament pedagògic a través del seu ús. Elaborant els nostres propis materials didàctics a través d'aplicacions multimèdia, presentacions, pàgines web, etc
- Proposar i participar en accions formatives que permeten al nostre professorat conèixer i manejar els recursos TIC del centre, així com mantindre'ns informats i informades de les novetats tecnològiques a nivell educatiu (aplicacions, programes i la resta de recursos).

Referits al centre.

- Ser un canal de comunicació més amb els pares, amb la comunitat educativa i la societat.
- Despertar en el professorat i alumnat l'interès per l'ús de les noves tecnologies com ferramenta quotidiana per a abastir noves metes i objectius.
- Fomentar la igualtat d'oportunitats entre el nostre alumnat, a través de la integració de les TIC en l'aula.
- Dotar al centre de la infraestructura necessària per a poder desenvolupar aquesta competència bàsica de manera adequada. a través de la seua selecció, inventariar i manteniment.

REFERITS A LA COMUNITAT EDUCATIVA			
Objectius	Tasques	Responsables	Temporalització
• Potenciar la comunicació amb la Comunitat Educativa i el seu voltant, mitjançant la Weblog, a través de les quals es divulgarà tota la informació referent al Centre i la seua oferta educativa. • Establir canals d'informació econòmics, ràpids i segurs amb les famílies (Telegram). • Treballar a través de plataformes educatives online que ens permeten estar en contacte permanent amb les famílies i fer un seguiment conjunt de las tasques, avanços i dificultats del alumnat (Aules, Itaca).	- <i>Mantenir actualitzada la weblog i les xarxes socials del centre.</i> - <i>Publicar bolletins de informació i comunicats.</i> - <i>Gestionar les suggerències i aportacions de tots els membres de la comunitat educativa.</i> - <i>Gestionar el correu electrònic del Centre diàriament per a mantenir-se informat de qualsevol novetat.</i> - <i>Enviar comunicats amb les novetats que es produïsquen.</i>	<i>Equipo directiu</i> <i>Coordinador TIC.</i>	<i>Tot el curs</i>

REFERITS A L'ALUMNAT			
Objectius	Tasques	Responsables	Temporalització
• <i>Utilitzar recursos digitals que faciliten l'aprenentatge de les diferents àrees de continguts.</i>	- <i>Utilitzar programes informàtics educatius com reforç y/o suport en les distintes àrees del Currículum de Primària e Infantil.</i> - <i>Ampliar i assolir les tècniques instrumentals bàsiques (lectura, escriptura, càlcul i raonament) utilitzant activitats dels diferents programes informàtics.</i>	<i>Equips de cicle</i>	<i>Tot el curs</i>
• <i>Despertar l'interès, utilitzant l'ordinador y/o tablets com un mig d'investigació, de creació, d'integració, de cooperació, de potenciació de valors socials i d'expressió de les idees de cadascú i cadascuna</i>	- <i>Conèixer i utilitzar els buscadors (de pàgines web, imatges...) més usuals.</i> - <i>Navegar per pàgines o portals educatius</i> - <i>Realitzar recerques a través de paraules mitjançant els motors de recerca.</i> - <i>Desenvolupar xicotets projectes d'investigació en les aules.</i>	<i>Equips de cicle</i>	<i>Tot el curs</i>
• <i>Afavorir l'ús i maneig, responsable, dels recursos disponibles en el centre com ferramentes d'aprenentatge que afavorisquen la adquisició d'habilitats, destreses, i coneixements.</i>	- <i>Conèixer i utilitzar els recursos del Programa Lliurex.</i> - <i>Utilitzar els recursos disponibles en el centro amb fins educatius.</i>	<i>Equips de cicle</i>	<i>Tot el curs</i>

REFERITS AL PROFESSORAT			
Objectius	Tasques	Responsables	Temporalització
• <i>Utilitzar las TIC com un mig de perfeccionar l'activitat docent a través de la seua utilització, per a millorar el plantejament</i>	- <i>Donar a conèixer i compartir recursos educatius.</i>	<i>Coordinador TIC</i>	<i>Al llarg del Curs</i>
	- <i>Elaboració de materials didàctics multimèdia.</i> - <i>Afavorir i fomentar l'ús dels recursos</i>	<i>Docents</i>	

<i>pedagògic a través del seu ús.</i>	<i>disponibles en el centre per part del alumnat.</i> - Integrar els recursos disponibles en les Programacions d'Aula, com un recurs més		
• <i>Proposar i participar en accions formatives que permeten al nostre professorat conèixer i manipular els recursos TIC del centre, així com mantenir-se informats i iinformades de les novetats tecnològiques a nivell educatiu (aplicacions, programes y la resta de recursos).</i>	- <i>Elaborar projectes comuns a tot el centre que suposen la utilització de les TIC.</i> - <i>Promocionar les ofertes de formació del CEFIRE i autoformació relacionades amb las TIC.</i> - <i>Facilitar l'assistència a cursos, jornades.</i> - <i>Facilitar en l'organització del centre moments i espais per a promocionar les TIC .</i> - <i>Formació en metodologies concretes de TIC:</i>	<i>Coordinador TIC</i> <i>CEFIRE</i> <i>Equip Directiu</i>	<i>Al llarg del Curs</i>

REFERITS AL CENTRE			
Objectius	Tasques	Responsables	Temporalització
• <i>Fomentar l'ús responsable dels recursos al nostre abast, i utilitzar-los com elements integradores que afavorisquen el treball cooperatiu.</i>	- <i>Organitzar la utilització general dels recursos multimèdia del centre.</i> - <i>Informar d'experiències que fomenten el desenvolupament de projectes cooperatius d'integració de les TIC en el Centre.</i> - <i>Afavorir les actuacions en relació a la inclusió de les TIC en el quefer diari del centre</i>	<i>Equip Directiu</i> <i>Coordinador TIC</i>	<i>Al llarg del Curs</i>
• <i>Fomentar la igualtat d'oportunitats entre el nostre alumnat, a través de la integració de les TIC en l'aula.</i>	- <i>Tutoritzar en l'ús i maneig dels recursos digitals a l'alumnat amb més carències formatives.</i> - <i>Afavorir l'ús de les TIC en l'aula</i>	<i>Docents</i>	<i>Al llarg del curs</i>
• <i>Dotar dels mitjos i recursos materials necessaris per a l'aplicació del Pla en tots els nivells a través de la seua selecció, inventariat i manteniment.</i>	- <i>Destinar recursos econòmics al manteniment i adquisició d'equips i materials relacionats amb les TIC i dins del pressupost anual del Centre.</i>	<i>Equip directiu</i>	<i>Al llarg de tot el curs</i>

16. Altres projectes.

Amb l'objecte de rentabilitzar els recursos materials del centre i donar eixida a projectes innovadors que puguin sorgir o proposats pel claustre en funció de les necessitats del centre, cada curs s'anomenen uns encarregats/es de recursos que programen una sèrie de activitats a tal efecte.

El seguiment d'estos projectes es fan en claustre i en molts casos formen part del Pla d'Actuacions per a la Millora.

Seguidament fem una exposició introductòria dels objectius generals de cada projecte.

Recursos online i digitals

El descobriment i recomanació guiada d'algunes webs i enllaços educatius útils incloent la nova incorporació gradual a la nostra feina de la PI i l'ús complementari dels llibres digitals.

Esplai Actiu.

Recuperar els jocs tradicionals valencians en el temps lliure dels alumnes

Promoure activitats lliures a l'hora de l'esplai

Organitzar diverses activitats lúdiques dirigides als alumnes i al professorat

Fomentar aspectes actitudinals com la coeducació, el joc en grup i el cuidado del material

Donar alternatives al joc del futbol a l'hora de l'esplai.

Minimitzar al màxim els accidents lleus dins de l'esplai.

Reposar i mantindre en bon estat el material.

Participació dels pares en les classes d'Educació Física.

El jardí botànic de l'escola.

Manteniment i cuidado del jardí botànic del centre.

Promoure visites didàctiques de l'alumnat per assolir de forma pràctica les competències curricular referides a la botànica.

Recolzar les visites amb l'elaboració de materials didàctics adaptat a cada nivell.

Música a l'esplai.

Aprofitar l'equip de Megafonia com recurs didàctic per a l'aprenentatge de la història de la música.

Utilitzar la Megafonia com mitjà de comunicació (ràdio).

Conèixer i gaudir de diversos gèneres musicals.

Conèixer i saber utilitzar diferents programes TIC per a desenvolupar un programa de ràdio.

Mediació Escolar

Abordar els aspectes negatius i destructius del conflicte i transformar-los eliminant la violència que habitualment es genera.

Convertir les situacions conflictives que es viuen diàriament a l'escola en oportunitats d'aprenentatge.

Preveindre la formació de conflictes dins el marc escolar mitjançant el diàleg i la resolució creativa de problemes.

Afavorir la convivència i participació de tots els membres de la comunitat educativa.

Valorar l'operativitat del recurs de mediació mitjançant registres de les actuacions de mediació.

Aula d'informàtica

Promoure i atendre iniciatives per a millorar l'ús de l'aula d'informàtica, així com la resta d'ordinadors i pdis.

Seguiment i manteniment pàgina web del Centre.

Informar trimestralment sobre: objectius aconseguits, programes utilitzats, incidències, gastos, propostes, etc.

Fer un seguiment i manteniment al llarg del curs de l'aula, flota d'ordinadors, perifèrics i pdis.

Fer una reunió amb els professors/es que passen a informàtica per tractar més a prop l'organització/funcionament.

Biblioteca i foment lector.

Organització i funcionament de la Biblioteca del professorat.

Inventariar, organitzar i donar continuïtat a la Biblioteca de l'alumnat.

Fomentar l'ús de la Biblioteca del Centre i de les seues normes.

Desenvolupar l'espai de l'animació lectora per a infantil i primer cicle.

Organitzar el servei de préstec bibliotecari per a l'alumnat de 3r. fins a 6é.

Continuar la tasca d'actualització i ampliació (amb suport informàtic) dels llistats de llibres i posar-los a disposició del professorat.

Fomentar la valoració i manteniment dels llibres com: un material que proporciona informació i recursos per a l'aprenentatge; una font de plaer personal; una activitat per al temps d'oci.

Fer arribar a les famílies la importància del foment de l'hàbit lector en el desenvolupament personal i en l'educació de l'alumnat.

Donar cabuda a les necessitats del professorat en quant a l'adquisició de material bibliogràfic a través del pressupost anual de la biblioteca.

Avaluar el desenvolupament de la Biblioteca com a recurs del Centre.

Audiovisuals

Coordinar l'ús de la sala d'audiovisuals.

Utilització i manteniment del material audiovisual. (Equip multimedia, Pissarra Digital, DVD, vídeos, retroprojector, megafonia exterior, càmera de foto i video etc.).

Mantindre actualitzat l'inventari de pel·lícules, documents, etc...

Festes i commemoracions.

Organitzar i coordinar la realització d'activitats commemoratives i culturals en que participe tot el centre.

Hort ecològic escolar.

Construcció i manteniment d'un hort escolar com un entorn educatiu complementari a l'aula des de totes les àrees educatives.

Facilitar als membres de la comunitat educativa idees i propostes engrescadores en torn al projecte d'hort escolar.

Promoure la participació activa i organitzada al projecte.

Projecte de gestió i règim econòmic

Justificació.

El present document té com a objectiu principal donar a conèixer les línies d'actuació del centre respecte a tot allò relacionat amb la gestió econòmica.

El nostre centre, com qualsevol centre públic, reb unes assignacions econòmiques que han de ser gestionades de forma transparent, seguint la normativa marcada per l'Administració i amb la participació dels corresponents òrgans del centre.

Criteris per a l'elaboració del pressupost anual del centre i per a la distribució dels ingressos entre les diferents partides de despeses.

En aquest sentit hem de destacar l'elaboració de dues línies de gestió.

La primera fa referència a una gestió econòmica dins del marc de l'any natural i la segona a una gestió econòmica dins del marc del curs escolar.

La gestió econòmica de l'any natural ve determinada bàsicament per l'orde de 18 de maig de 1995 i és la gestió que administrativament es justifica i aprova anualment.

En canvi, la gestió econòmica del curs escolar, igualment controlada a través dels diferents òrgans de participació del centre, serà la que, de forma principal, guiarà l'activitat econòmica al llarg del curs escolar.

Gestió econòmica de l'any natural.

Tal com s'ha mencionat anteriorment, està regulada per l'orde de 18 de maig de 1995.

A continuació destaquem els principals aspectes i línies d'actuacions que el centre realitza dins d'esta normativa.

El director de centre, amb la col·laboració de la secretària, elaborarà un projecte de pressupost de centre per a cada exercici, el presentarà a la comissió econòmica per al seu informe i, posteriorment, al Consell Escolar del centre que procedirà, en el primer trimestre de cada any, a la seua aprovació.

El pressupost de despeses vincularà el centre i, en cas necessari, es podrà reajustar en funció de les necessitats que es puguin produir.

Les partides pressupostàries bàsiques (tant als ingressos com a les despeses) estan de terminades per l'Administració

Els ingressos es comptabilitzaran a partir dels diners que arriben per part de la Conselleria d'Educació, per part d'altres Conselleries i per part d'altres organismes (Ajuntament, AMPA, Menjador, etc...).

Les despeses, principalment s'ubicaran en partides com reparació i conservació de bens, transports i comunicacions, treballs realitzats per altres empreses, material d'oficina, mobiliari i equip, etc...

A nivell de gestió comptable es podran realitzar subpartides segons les necessitats.

Les despeses destinades a la reparació i conservació dels immobles del centre escolar són, exclusivament, les de reparació i conservació dels edificis inclosos en l'àmbit de la parcel·la escolar i les seues instal·lacions, com reparar o substituir paviments, revestiments de parets i de sostres, finestres, portes, persianes, vidres, sanitaris, aixetes, pintura, lluminàries, pistes poliesportives, tanques de tancament, etc. i elements de les instal·lacions.

Queden excloses totes aquelles obres que estiguen regulades per normes tècniques que exigisquen projecte signat per tècnic competent i que comporten responsabilitat per al seu autor, o aquelles altres que modifiquen els espais funcionals de l'edifici, els seus usos i el dels espais exteriors; dins de les primeres es troben les que afecten la seguretat, estabilitat i estanquitat de l'edifici, i les que modifiquen substancialment les seues instal·lacions; entre les segones hi ha les que alteren per addició o reducció dels espais funcionals de l'edifici de la parcel·la escolar.

Les despeses destinades al manteniment d'immobles (com els derivats del consum d'energia elèctrica, calefacció, aigua i neteja) i les ocasionades per la conservació i reparació dels mateixos seran coberts per l'administració local.

La justificació de les despeses s'efectuarà mitjançant presentació del compte de gestió anual.

A aquest efecte, el director del centre formularà per triplicat aquest compte de gestió anual que consta de l'estat lletra A, que recull les operacions d'ingressos procedents de la Conselleria d'Educació i de despeses amb càrrec a aquests ingressos; estat lletra B, que recull els recursos d'altres procedències i les despeses amb càrrec a aquests recursos; i estat lletra C, que recull la situació inicial i final de la tresoreria de centre resultant d'ambdós tipus d'operacions.

La tramitació del compte de gestió anual tindrà el següent procés:

Al mes de gener de cada any, el director del centre presentarà al consell escolar per a la seua aprovació, si escau, el compte de gestió anual de l'exercici anterior.

Un cop aprovada pel consell escolar es remetrà a la direcció territorial d'Educació, abans del 15 de febrer, dos exemplars d'aquest compte, en què constarà la diligència d'aprovació pel consell escolar.

A més de la justificació anual, el director del centre informará trimestralment a la comunitat escolar, a través del consell escolar, de l'estat de comptes del centre.

El centre disposarà d'un únic compte corrent, obert al seu nom, en qualsevol entitat bancària o d'estalvi, a través de la qual s'efectuaran els corresponents ingressos i pagaments. Les ordres de pagament que s'expedisquen contra aquest compte ho seran sota les signatures mancomunades del director i de la secretària.

La persona responsable de dur la comptabilitat del centre serà la secretària, utilitzant la corresponent aplicació comptable dissenyada per l'administració (ITACA).

Gestió econòmica del curs escolar.

Seguint les indicacions formals de l'orde de 18 de maig de 1995 i la resta de normatives que regulen la gestió econòmica, el centre, de forma paral·lela i per motius d'eficiència, realitzarà dins del curs escolar els corresponents pressupostos i balanços econòmics per a gestionar l'any acadèmic.

Al mes de juliol es realitzarà un claustre on es presentarà el balanç econòmic del curs explicant com han quedat les diferents partides pressupostàries i recordant quines han sigut les despeses més significatives.

A continuació i amb l'objecte de preparar el projecte de pressupost del curs següent es demana als presents concretar diferents propostes de millora i necessitats de compres de certa importància (mobiliari, material didàctic, instal·lacions, ...) donant la possibilitat a que qualsevol membre del claustre puga sol·licitar diferents recursos que milloren la seua docència.

Atenent a estes propostes realitzades pel claustre, a l'històric dels diferents balanços econòmics realitzats els anys anteriors, a les propostes del Consell Escolar realitzades a través de la Memòria i a les necessitats detectades per l'equip directiu, la secretària del centre presentarà al claustre (al llarg de la primera setmana de setembre) el projecte de pressupost del curs escolar amb les corresponents partides pressupostàries per a la seua aprovació.

En aquest claustre, igualment es recorda els criteris per a la distribució dels ingressos entre les diferents partides.

A partir de l'aprovació d'estes partides la distribució dels ingressos es realitza en funció de les necessitats de cada membre del claustre o cicle pel que fa a material d'oficina, mobiliari i equip i material didàctic principalment. Per tant, cada membre del claustre al llarg de la primera quinzena de setembre té l'oportunitat de sol·licitar les seues necessitats de compra de material a través de la presentació d'un llistat prioritzat amb la quantia

aproximada de gasto.

Una vegada estudiades totes les necessitats la secretària del centre, després de fer les corresponents consultes i tenint en compte l'inventari del centre, autoritzarà les compres sempre dins del pressupost aprovat de la corresponent partida.

Amb l'objecte d'optimitzar els recursos, el centre disposa d'una aplicació dissenyada perquè qualsevol membre del claustre sàpia el material didàctic del qual es disposa i la seua ubicació.

Igualment, en la sala del professorat està ubicat l'expositor de novetats, lloc al qual es deposita durant uns dies tot el material que arriba al centre. D'esta forma tot el claustre és sabedor de l'existència d'este material evitant d'aquesta forma la duplicitat en les compres.

A banda de les peticions que es fan i s'aproven a l'inici del curs, en qualsevol moment el professorat pot tindre una necessitat sobrevinguda que serà comentada a la secretària, que, després de contrastar la petició i consultar la situació de la corresponent partida, autoritzarà o no la compra.

En el claustre del mes de gener es farà un balanç de la situació econòmica del centre. Es comentaran una per una totes les partides i es revisarà la situació econòmica de cadascuna d'elles per si fora necessari fer algun reajust.

La distribució dels ingressos en base a les necessitats, en contra de l'assignació fixa per departaments, cicles o especialitats considerem que és la millor fórmula per optimitzar els recursos econòmics.

Criteris per a l'obtenció d'ingressos derivats de la prestació de serveis diferents dels procedents de les administracions públiques.

Els ingressos catalogats en aquest sentit podríem classificar-los en esporàdics i continus.

Els ingressos esporàdics són aquells que no arriben de forma sistemàtica i per tant, es comptabilitzaran segons les seues característiques. (donacions de l'AMPA, concursos, etc.).

Els ingressos continus són els que fan referència als corresponents menús que aporten els comensals del menjador escolar i que està regulat en el Projecte Educatiu de Menjador i en el Pla Anual de Menjador que tots els anys aprova el Consell Escolar i que es poden consultar respectivament en el Projecte Educatiu del Centre i en la Programació General Anual.

Mesures per a la conservació i renovació de les instal·lacions i de l'equipament escolar.

Segons la normativa actual correspon a l'Ajuntament el manteniment i conservació de les instal·lacions del centre.

En aquest sentit, l'escola té protocol·litzat una sèrie d'actuacions al respecte.

Trimestralment i coincidint amb les vacances escolars per a evitar les obres en períodes lectius, la secretària del centre recava informació de les deficiències observades a nivell d'electricistes, pintors, obrers, fusters, ferrers, fontaners, etc... Esta relació es passa per registre d'entrada a la corresponent regidoria d'educació amb recordatoris d'accions pendents d'altres trimestres.

El llistat de les deficiències es realitza amb l'aportació d'informació de tota la comunitat escolar (conserge, personal de neteja, personal de menjador i membres del claustre) que tenen l'obligació de detectar qualsevol anomalia dins de les seues dependències. Per tant, cada tutor/a i especialista controlarà i verificarà el correcte estat de les instal·lacions de les seues aules, el coordinador TIC de l'aula d'informàtica, el mestre/a d'Educació Física del gimnàs i pistes esportives, el personal de neteja dels corresponents WC, el personal de menjador de la cuina, etc.,...

La conservació de les instal·lacions formen part de l'acció tutorial i és un aspecte que es treballa en classe.

De totes les normes de manteniment, s'informa als responsables de les diferents activitats que es realitzen al centre (escola matineria, extraescolars, menjador, escola d'estiu, etc.).

Periòdicament es passa al claustre uns recordatoris de les normes de manteniment. A continuació, un exemple:

RECORDATORIS AL VOLTANT DEL MANTENIMENT DEL CENTRE (Document que es repartix al professorat a principi de curs)

El col·legi és, entre altres coses, l'espai on es procura realitzar una labor educativa integral dirigida als xiquets/es. Des d'aquest punt de vista l'entorn on es realitza aquesta labor ha de ser en tot moment l'adequat. Açò suposa una labor important de manteniment del col·legi en el que hem de col·laborar tots els membres de la comunitat educativa evitant, en la mesura que siga possible, que el pas del temps deteriore les instal·lacions del centre.

Per a això, tenim establert uns protocols d'actuació que s'han de tindre en compte:

- Com a norma general, els desperfectes que qualsevol membre del claustre detecte (i no ho puga solucionar-ho el mateix) s'haurà de comunicar al secretari/a, que canalitzarà les actuacions pertinents per a intentar resoldre el problema.
- Si és una actuació senzilla, el conserge intervindrà, amb la qual cosa hauria de solucionar-se ràpidament.
- Si és un poc més complicat es donarà part a l'Ajuntament per a que envie al personal corresponent amb el consegüent retard en la solució.
- En tot cas, si has comunicat una incidència al secretari/a i en el termini de dos setmanes no s'ha solucionat, hauràs de tornar a comunicar-ho.

A continuació recordem algunes actuacions a tindre en compte:

- Cada mestre/a és el responsable de vetlar per la cura i bon ús de la seua aula/dependència comunicant els desperfectes al secretari/a.
- Entrega al secretari qualsevol peça que et trobes per terra. Tin en compte que encara que aparentment no tinga valor, pot ser una peça important sense repost.
- Evita penjar cartells en els corredors. En cas contrari retira'ls quan la seua finalitat didàctica haja conclòs i sempre que estiguen deteriorats. Neteja les marques adhesives que es pugen quedar en la paret. Açò no és competència exclusiva de les dones de la neteja.
- Dins de les aules/dependències, utilitzar els murals de suro. En cap cas les parets blanques ni els vinils. D'esta manera evitem marques i forats innecessaris. Tin en compte que l'aula, generalment, passa l'any següent a un altre company/a, que no té per què heretar una aula deteriorada.
- No apegar cintes adhesives en el sòl que pugen deixar marques quan acabe l'activitat (sobretot infantil).
- Recordat de tancar la teua aula/dependència amb clau en acabar la jornada. Tanca les finestres. No és la primera vegada que s'han colat els "cacos" per una d'elles. Els corralets d'infantil també.
- Tindre clau propi comporta la responsabilitat de no perdre'l. Tin en compte que si algú el troba podria tindre accés al centre. Comunica al secretari/a el més prompte possible qualsevol incidència al respecte.
- Al començar la jornada, no pujar les persianes fins al final per a evitar que es queden atascades.
- Apaga, en l'àmbit de les teues competències, totes les màquines quan acabes la jornada, o els llums que no siguen necessaris.

- Torna al puesto qualsevol cosa que agafes (Claus, material didàctic, biblioteca professorat, material fungible etc...)
- Fes un ús responsable de totes les dependències i materials.

L'inventari de recursos materials del centre.

Aquest inventari és una ferramenta important per a saber en tot moment el material del qual disposa el centre i la seua ubicació, evitant d'esta forma compres innecessàries o repetides.

Al llarg del mes de juliol i coordinat per la secretària del centre el claustre realitza l'actualització de l'inventari de material didàctic del centre. A principi de curs es penjarà al Teams l'inventari de totes les aules/dependències i es passarà una còpia als responsables de cada dependència (tutories, especialistes, PT, AL, etc...) amb l'objecte que cada membre del claustre conega el material del qual disposa i puga fer la petició de necessitats de la forma més rigorosa optimitzant els recursos.

A tal efecte hem dissenyat una aplicació accessible a tot el claustre (Teams) amb l'objecte que qualsevol professor/a puga conèixer l'existència d'un material i la seua ubicació.

Igualment el centre disposa i actualitza periòdicament un inventari de biblioteca i un altre de material audiovisual gestionat pels corresponents encarregats/des.

Pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus.

Les mesures encaminades a millorar l'educació ambiental, com a part de l'educació integral, són objectius a tindre en compte i contemplats en el PEC i en el desenvolupament dels temes transversals a nivell de centre.

Aquest pla es concretarà i formarà part de les diferents programacions didàctiques anuals.

Objectius

Col·laborar amb els tècnics de l'Administració municipal en l'elaboració del pla.

Realitzar una gestió sostenible i eficient de tots els recursos del centre i dels residus, compatible amb el medi ambient.

Evitar i/o reduir els residus i augmentar el reciclatge i la reutilització.

Eliminar el consum innecessari d'energia.

Fer partícipe a tota la comunitat educativa en la reflexió, disseny i aplicació de mesures concretes per aconseguir l'objectiu general.

Ofertar una sèrie d'activitats que cada mestre/a desenvoluparà dins de la seua programació didàctica anual.

Treballar els aspectes mediambientals contemplats en el PEC en les àrees transversals.

Contemplar els recursos mediambientals a l'abast del centre per a dur a terme les activitats del pla.

Planificar actuacions de cara a crear bons hàbits.

Participar en les activitats mediambientals dissenyades per l'Ajuntament.

Programar activitats complementàries (eixides, visites, etc...) de caràcter medi ambiental.

Potenciar la participació d'activitats dins del jardí botànic del centre.

Utilització dels arbres del centre com a recurs didàctic.

Activitats.

A continuació s'exposen les activitats dissenyades segons els àmbits a qui van dirigides (alumnat, professorat, equip directiu) i nivell (Infantil, primer, segon o tercer cicle).

El professorat les inclourà en la seua programació didàctica anual i es desenvoluparan de forma transversal.

Alumnat (A) / Professorat (P) / Equip Directiu (ED)	Qui?	INF	1C	2C	3C
Respecte a Materials i Residus.					
Tindre en classe diferents contenidors o similar per a separar els residus.	A/P	X	X	X	X
Organitzar la forma de buidar els diferents contenidors.	A/P	X	X	X	X
Dipositar piles gastades i cartutxos d'impresora al contenidor del centre.	A/P	X	X	X	X
Racionalitzar la utilització de paper de WC.	A/P	X	X	X	X
Importància de tirar als WC a soles paper higiènic per evitar embossaments del sistema de canalització del centre.	A	X	X	X	X
Racionalitzar l'ús de folis (utilitzant per les dues cares, dosificant el número...).	A/P		X	X	X
Reutilitzar folis (papiroflèxia, llibretetes...).	P	X	X	X	X
Utilització de materials reciclats en l'àrea d'Educació Física (pilotes malabars, suavibol, pneumàtics, carros, xanques, etc...).	A		X	X	X
Constatar neteja del pati després de l'esplai.	A		X	X	X
Constatar entrepans i altres que es tiren a les papereres.	A/P		X	X	X
Fer bon ús de les papereres i servicis.	A	X	X	X	X
Utilitzar els contenidors de reciclatge de plàstic de l'aula i centre.	A/P		X	X	X
Respecte al consum d'aigua.					
Revisar i regular cisternes.	ED				
Regular rec per goteig del jardí botànic del centre.	ED				
Vigilar el bon ús de les fonts als patis.	P	X	X	X	X

Tancament del servei de dutxes als vestuaris.	ED				
Respecte del consum d'energíes.					
Revisions periòdiques de les calderes, quadres elèctrics, ascensor, aigua i gas.	ED				
Regular la temperatura de la calefacció en aules.	ED				
Controlar i regular ventilació de les classes .	P	X	X	X	X
Regular radiadors Nord/Sud; tancar innecessaris	ED				
Controlar enllumenat d'aules, corredors.	P	X	X	X	X
Apagar aparells electrònics i acabar la jornada.(Llum de classe,PDI,ordinadors...)	P	X	X	X	X
Respecte contaminació acústica.					
Evitar el soroll de l'aula per damunt de 45 db amb els semàfors acústics.	A	X	X	X	X
Evitar fer soroll amb taules i/o cadires.	A		X	X	X
Revisar i procurar que totes les taules i cadires porten els tacos.	P		X	X	X
Evitar parlar en veu alta.	A/P	X	X	X	X
Crear hàbits de control de la parla; marcar temps per a treballar el silenci.	A		X	X	X
Treballar els hàbits i les normes bàsiques d'intervencions verbals (alçar la mà, evitar fer comentaris quan no toca, etc,...)	A	X	X	X	X
Respecte a la qualitat ambiental.					
Controlar llocs, situacions i materials de risc per tal de previndre accidents (escales, porteries, jocs, portes, columnes...)	ED/P	X	X	X	X
Respectar el mobiliari (taules, cadires...)	A	X	X	X	X
Respectar els arbres i espais verds del centre.	A	X	X	X	X
Controlar la sobrecàrrega en la decoració d'aules i corredors.	P	X	X	X	X
Respectar les normes de manteniment del centre. (professorat)	P	X	X	X	X
Controlar les barreres arquitectòniques per facilitar l'accés a persones amb mobilitat reduïda.	ED				
Organitzar disposició del mobiliari en aules i dependències per tal de facilitar la comunicació i crear ambients agradables.	P	X	X	X	X
Buscar la idoneïtat en la utilització dels espais per a la realització d'exposicions, taulers d'anuncis, etc...	ED/P	X	X	X	X
Mantindre la neteja, ordre i higiene adequats en classe	A	X	X	X	X
Controlar la neteja dels corredors i accessos.	A/P	X	X	X	X
Respecte a altres activitats globals					
Realitzar almenys una activitat per trimestre al jardí botànic del centre.	A/P	X	X	X	X
Fer partícips als pares d'alguna activitat al voltant del medi ambient (en el centre o fora)	P	X			X
Participar en les activitats mediambientals dissenyades per l'Ajuntament.	A/P	X	X	X	X
Programar almenys una activitat complementàries (eixides, visites, etc,...) de caràcter medi ambiental.	A/P	X	X	X	X
Mantindre informades a les famílies sobre les activitats al voltant del medi ambient que s'estan realitzant sol.licitant recolzament en l'adquisició d'hàbits.	P	X	X	X	X
Treballar dins del marc de xarxa llibre la reutilització i reciclatge dels llibres de text.	A/P		X	X	X
Introduir hàbits per reduir ús de gotets en el café, aigua...	ED/P				
Fomentar l'ús de la bicicleta en l'alumnat.	A			X	X
Utilitzar periòdicament l'aula de la natura.	P	X	X	X	X
Treballar el decàleg de bones pràctiques adaptant-ho al nivell del grup.(comentar en classe, assemblea, fer pòster, aportar iniciatives, etc...).	P	X	X	X	X
Participar en la donació i cura de plantes al jardí botànic del centre.	A/P	X	X	X	X
Habilitar aparcabicis dins del centre.	ED				
Instal.lació fotovoltaica al centre	ED				
Realitzar visites periòdiques a l'hort escolar	A/P	X	X	X	X

DECÀLEG DE BONES PRÀCTIQUES (Alumnat)

1. **Fes** un ús adequat de les instal·lacions.
2. **Contribueix** a millorar l'aspecte del Centre. El desordre, les deixalles i pintades donen una pèssima imatge i produeixen un impacte visual desagradable. Evita les pintades, en taules, cadires o parets.
3. **Participa** activament en les activitats que realitzi el centre, encaminades a millorar l'aspecte del mateix.
4. En les assemblees de classe i en les de delegats **fes propostes per millorar** l'aspecte de l'aula o del centre.
5. **Optimitza** la utilització del paper.
 - Cuida els llibres de text.
 - Utilitza adequadament el paper higiènic i de mans.
 - Diposita el paper utilitzat en les caixes de reciclatge de classe.
 - No tires deixalles al WC. (a soles paper higiènic)
 - Utilitza adequadament les papereres del pati.
6. Diposita les **piles gastades** de casa i els **cartutxos d'impressores** al contenidor de Secretaria .
7. **Separa deixalles** (plàstics-tetrabrics, paper, orgànics) utilitzant les papereres de classe.
8. Porta l'**esmorzar** que et vages a menjar. Tirar l'entrepà o els sucus no es correcte. Comenta-ho en casa.
9. **Estalvia l'aigua.** Fes ús de les aixetes l'estrictament necessari (evita els jocs)
10. **Evita cridar i fer soroll** (són també una forma de contaminació acústica).

LA CONCRECIÓ CURRICULAR.

17. Ordenació en l'Educació Infantil.

(Atenent al DECRET 100/2022 de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Infantil)

Definicions i conceptes bàsics.

Objectius: assoliments que s'espera que les xiquetes i xiquets hagen aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada al'adquisició de les competències clau.

Competències clau:

acompliments que es consideren imprescindibles perquè els xiquets i xiquetes puguin progressar amb garanties d'èxit en l'itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Són l'adaptació al sistema educatiu i la valència de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Competències específiques:

acompliments que la xiqueta o xiquet ha de poder desplegar en activitats o situacions l'abordatges dels quals requereix els sabers bàsics de cada àrea. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau i, d'altra banda, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.

Criteris d'avaluació:

referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en el xiquet o la xiqueta en les situacions o activitats a les quals se refereixen les competències específiques de cada àrea en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.

Sabers bàsics: coneixements, destreses i actituds que constitueixen el contingut propi d'una àrea i l'aprenentatge dels quals és necessari per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordre d'aquests sabers, tal com es especifica a cada una de les àrees, no comporta cap seqüenciació d'aprenentatge. Seguint els criteris de la concreció curricular del centre, que coneixen la diversitat en el grup,

el context educatiu i altres criteris pedagògics, l'equip docent pot aprofundir en uns més que en uns altres, o agrupar-los i articular-los.

Situacions d'aprenentatge: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de la xiqueta o xiquet d'actuacions associades a les competències clau i competències específiques, i que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes.

Línia pedagògica:

conjunt d'estratègies, procediments, tècniques i accions organitzades i planificades pel personal

educatiu, de manera conscient i reflexiva, que, coordinades entre si, tenen la

finalitat de facilitar oportunitats d'aprenentatge i de la xiqueta o xiquet a la consecució dels objectius i les competències clau i específiques.

Propostes pedagògiques: desenvolupament dels elements del currículum per cada nivell i que formen part de la concreció curricular del centre.

L'Educació Infantil en el marc del sistema educatiu.

L'Educació Infantil constitueix l'etapa educativa amb identitat pròpia que atén xiquets i xiquetes des que s'incorporen al sistema educatiu fins que tenen sis anys.

Aquesta etapa s'ordena en dos cicles. El primer comprén fins als tres anys i el segon, des dels tres fins als sis anys.

Finalitats de l'etapa

La finalitat de l'Educació Infantil és contribuir al desenvolupament integral i harmònic dels xiquets i xiquetes en totes les dimensions: física, emocional, afectiva, sexual, social, cognitiva, artística i cultural; potenciar l'autonomia personal, i facilitar que cada xiqueta o xiquet pugui desenvolupar una imatge positiva, equilibrada i igualitària de si mateixa i d'acord amb les seues característiques personals.

L'acció educativa ha de tenir l'interès i la curiositat d'aprenentatge, l'iniciativa de fer preguntes i de comprendre el món que l'envolta; i la habilitat de buscar respostes creatives a reptes que es plantegen i la seua capacitat de relacionar-se, comunicar-se i aprendre de manera conjunta que té el xiquet o la xiqueta.

Principis pedagògics

L'escola ha de entendre's com un espai de benestar i d'aprenentatge. La pràctica educativa s'ha de basar en el joc, l'experimentació i en experiències d'aprenentatge significatives dins de la vida quotidiana. S'ha de dur a terme en un ambient segur, on el xiquet o la xiqueta se sent atesa, estimada, acceptada i pugui integrar-se en el grup. Així mateix, es vetllarà per garantir, des del primer contacte, una transició positiva des de l'entorn familiar i escolar, així com la continuïtat entre els dos etapes.

L'acció educativa en aquesta etapa, en col·laboració amb les famílies, buscarà el desenvolupament integral i harmònic de l'infant, considerant-lo com una persona competent, i assentar progressivament les bases que faciliten el màxim desenvolupament de totes les seues potencialitats.

S'ha de tenir en compte progressivament els aspectes relacionats amb el desenvolupament afectiu i la gestió emocional; el moviment, les possibilitats i necessitats del seu cos; la comunicació amb altres permetjant diferents

llenguatges; l'establiment de relacions socials de convivència i respecte; així com l'exploració de l'entorn, dels éssers vius que hi conviuen i de les característiques físiques i socials del medi on viuen.

També s'ha de incloure l'educació en valors, l'educació per al consum responsable i sostenible i la promoció de l'educació per a la salut, partint de situacions significatives quotidianes.

S'ha de fomentar que els xiquets i xiquetes adquiriscen autonomia personal i el treball en un grup i que desenvolupen una actitud positiva, equilibrada i igualitària, lliure de estereotips i discriminació. S'ha de fomentar el desenvolupament de tots els llenguatges i maneres de percepció específiques d'aquests dades per a desenvolupar el conjunt de les seues potencialitats, respectant l'especificitat cultural de la infància que defineixen la Convenció sobre els Drets del Xiquet i les observacions generals del seu comitè.

D'igual manera, sense que resulte exigible per a l'Educació Primària, es pot afavorir una primera aproximació a la lectura i a l'escriptura a partir de textos significatius, en diferents formats, així com experiències d'iniciació en destreses lògiques i matemàtiques que tinguen sentit en situacions de la vida quotidiana; utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos que afavoreixen el pensament creatiu, i en l'expressió visual i musical en qualsevol altre que es determineix en la conselleria competent en matèria d'educació.

Integrar la diversitat present en un entorn cada vegada més global, multicultural i multilingüe

suposa per a l'escola tot un repte, alhora que una oportunitat per a generar nous aprenentatges. En aquest context, fomentar actituds de curiositat i respecte envers les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia del territori, i el castellà, així com per les llengües familiars i no curriculars, facilitar la inclusió social, alhora, i permetre avançar cap a igualtat d'oportunitats.

Cal afavorir les primeres exposicions a una llengua estrangera, mitjançant l'interacció espontània.

Elements del currículum

Els elements del currículum

són els objectius generals de l'etapa, les competències clau, les competències específiques, els criteris d'avaluació, els sabers bàsics i les situacions d'aprenentatge.

Objectius generals d'etapa

L'Educació Infantil contribueix a desenvolupar en els xiquets i les xiquetes les capacitats que els permeten:

- Conèixer el seu propi cos i el dels altres, així com les seues possibilitats d'acció i aprendre a respectar les diferències.
- Observar i explorar el seu entorn familiar, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte, i participar en activitats socials i culturals de la comunitat.
- Adquirir progressivament autonomia en les situacions de la vida quotidiana.
- Desenvolupar les seues capacitats emocionals i afectives per a formar-se una imatge positiva d'ells mateixos i establir vincles segurs amb les persones adultes i amb altres xiquets i xiquetes.
- Relacionar-se amb altres en igualtat i adquirir progressivament pautes elementals de convivència i relació social, així com exercitar-se en l'ús de l'empatia i la resolució pacífica de conflictes, desenvolupant actituds d'interès i ajuda, evitant qualsevol tipus de violència.
- Comunicar i representar la realitat a través dels diferents llenguatges i formes d'expressió.
- Explorar l'ús de la raonament lògic i matemàtiques, en la lectura i l'escriptura, i en el moviment, el gest i el ritme de les situacions quotidianes i contextualitzades.
- Promoure, aplicar i desenvolupar les normes socials que fomenten la igualtat de drets i responsabilitats de les persones, des d'una perspectiva d'igualtat de tracte i no discriminació.
- Descobrir i aprofitar la multilingüïa i multicultural present en la societat, on conviu en la llengua pròpia i oficial, el valencià, i el castellà, llengua cooficial, amb altres llengües familiars i desenvolupar actituds positives envers aquesta diversitat.
- Desenvolupar habilitats comunicatives en les dos llengües oficials i iniciar-se en la descoberta d'una llengua estrangera.

Competències clau de l'etapa.

Aquestes competències són les següents:

- Competència en comunicació lingüística.
- Competència plurilingüe.
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria
- Competència digital.
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Competència ciutadana.
- Competència emprenedora.
- Competència en consciència i expressió culturals.

Competència en comunicació lingüística

En l'Educació Infantil es potencia l'intercanvi comunicatiu respectuos amb altres infants i amb les persones adultes, als quals es dota d'intencionalitat i continguts progressivament elaborats a partir de coneixements, destreses i actituds que es vagan adquirint. Amb això s'afavoreix l'aparició d'expressions decreixent complexitat i correcció sobre necessitats, vivències, emocions i sentiments propis i dels altres. A més, l'oralitat té un paper destacat en aquesta etapa, no només per ser l'instrument principal per a la comunicació, l'expressió i la regulació de la conducta, sinó també perquè és el vehicle principal que permet als xiquets i les xiquetes gaudir d'un primer acostament a la cultura i l'ètica i permetjà de les rimas, les tirallongues, les endevinalles i els contes, que enriqueixen el seu bagatge sociocultural i lingüístic des del respecte de la diversitat.

Competència plurilingüe

En aquesta etapa s'inicia el contacte amb llengües i cultures diferents de la familiar i es fomenta en els infants les actituds de respecte i estimar per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interès per l'enriquiment del seu repertori lingüístic. Es promouen, d'aquesta manera, el diàleg i la convivència democràtica.

Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria

Als infants s'inicien les destreses lògic i matemàtiques i fanel primeres passos cap al pensament científic mitjançant el joc, la manipulació i la realització d'experiments senzills. El procés d'ensenyament i aprenentatge en l'Educació Infantil planteja en un context suggeridor i divertit en el qual s'estimula, des d'un enfocament coeducatiu, la curiositat dels xiquets i les xiquetes per entendre allò que configura la seua realitat, sobre tot el que està al voltant de la seua percepció i experiència, i es respecten els seus ritmes d'aprenentatge. Amb aquesta finalitat, es convidava a observar, classificar, quantificar, construir, fer preguntes, provar i comprovar, per a entendre i explicar alguns fenòmens de l'entorn natural pròxim, iniciar-se en l'estimar el medi ambient i l'adquisició d'hàbits saludables. Per al desenvolupament d'aquesta competència cal que es presta una atenció especial a l'iniciació primerenca en habilitats numèriques bàsiques, la manipulació d'objectes i la comprovació de fenòmens.

Competència digital

S'inicia, en aquesta etapa, el procés d'alfabetització digital que comporta, entre altres, l'accés a la informació, la comunicació i la creació de continguts amb mitjans digitals, així com l'ús saludable i responsable d'eines digitals. A més, l'ús i la integració d'aquestes eines en les activitats, les experiències i els materials de l'aula poden contribuir a augmentar la motivació, la comprensió i el progrés en l'adquisició d'aprenentatges de xiquets i xiquetes.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

Resulta especialment rellevant que els xiquets i les xiquetes s'inicien en el reconeixement, l'expressió i el control progressiu de les seues pròpies emocions i sentiments i avancen en la identificació de les emocions i els sentiments dels altres, així com en el desenvolupament d'actituds de comprensió i empatia. D'altra banda, l'escolarització en aquesta etapa suposat ambé el descobriment d'un entorn diferent del familiar, en el qual s'experimenta la satisfacció d'aprendre en societat mentre es comparteix l'experiència pròpia amb altres persones i es coopera amb elles de manera constructiva. Per a fer-ho, els infants comencen a posar en marxa, de manera cada vegada més efectiva, recursos personals i estratègies que els ajuden a actuar en l'entorn social amb una autonomia i un progressiu aïllament dels conflictes permetjàndels dialogar en un context integrador i de suport.

Competència ciutadana

Ambl'objectiu d'establir les bases per a l'exercici d'una ciutadania democràtica, s'ofereixen, en aquesta etapa, models positius que afavoreixen l'aprenentatge d'actituds basades en els valors del respecte, l'equitat, la igualtat, la inclusió i la convivència, i que ofereixen pautes per a la resolució pacífica i dialògica dels conflictes. Es convidat ambé a la identificació de fet socials relatius a la pròpia identitat i cultura. Així mateix, es fomenta un compromís actiu amb els valors i les pràctiques de la sostenibilitat i la cura i la protecció dels animals. Amb aquestes finalitats promou l'adquisició d'hàbits saludables i sostenibles a partir de rutines que els xiquets i les xiquetes aniran integrant en les seues pràctiques quotidianes. Amés, s'estableixen les condicions necessàries per a crear comportaments respectuosos amb ells mateixos, amb els altres i amb el medi, que previnguen conductes discriminatòries de qualsevol mena.

Competència emprendedora

La creació i l'innovació són dos factors clau per al desenvolupament personal, la inclusió social i la ciutadania activa al llarg de la vida. L'Educació Infantil és una etapa en la qual

s'estimula la curiositat, l'iniciativa, l'imaginació i la disposició a indagar i a crear mitjançant el joc, les activitats dirigides i lliures, els projectes cooperatius i altres propostes d'aprenentatge, la qual cosa suposa una oportunitat per a potenciar l'autonomia i materialitzar les idees personals o col·lectives.

D'aquesta manera, s'assenen les bases tant del pensament estratègic i creatiu, com de la resolució de problemes, i es fomenta l'anàlisi crítica i la constructivitat des dels primers dades.

Competència en consciència i expressió culturals

Perquè els infants construïsquien i enriqueixen la seua identitat, es fomenta en aquesta etapa l'expressió creativa d'idees, sentiments i emocions mitjançant diversos mitjans i llenguatges i formes artístiques. Així mateix, s'ajuda al desenvolupament de la consciència cultural i del sentit de pertinença a la societat permetjànd'uns primers acostumaments a les manifestacions culturals i artístiques.

Àrees

Els ensenyaments de l'Educació Infantil s'organitzen en àrees corresponents a tots els àmbits propis de l'experiència i del desenvolupament infantil. S'han d'abordar permetjàndes proposar globalitzades d'aprenentatge que tinguen interès i significat per als xiquets i les xiquetes.

Les àrees de l'Educació Infantil són les següents:

- Creixement en harmonia.
- Descobriments i exploració de l'entorn.
- Comunicació i representació de la realitat.

Aquestes àrees han d'entendre's com a àmbits d'experiència i d'inseparabilitat relacionats entre si, per la qual cosa es requereix un plantejament educatiu que promogua la configuració de situacions d'aprenentatge globals, significatives i estimulants que ajuden a establir relacions entre tots els elements que les conformen.

Ensenyament de les llengües.

La Llei 4/2018 regula l'ensenyament i ús vehicular de les llengües curriculars amb la finalitat d'assegurar el domini de les competències plurilingües i intercultural i promoure la presència en l'itinerari educatiu de les llengües no curriculars existents en els centres educatius. Amb aquest objectiu s'estableix un model lingüístic basat en l'aplicació del Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (PEPLI).

El Projecte lingüístic de centre (PLC) concretarà adequadament el PEPLI en el context socioeducatiu i de molingüístic.

En el Pla d'ensenyament i ús de les llengües del PLC es determina la proporció d'ús vehicular de les llengües oficials, el valencià i el castellà, i el anglés.

Així mateix, en el Pla d'ensenyament i ús de les llengües es concretarà la metodologia que s'ha d'emprar a l'horari d'ensenyar les llengües i que ha de fomentar-se en el tractament integrat de les llengües i el tractament integrat de les llengües i els continguts.

En aquesta línia, les llengües vehiculars han d'estar presents en situacions comunicatives

quotidianes, funcionals, lúdiques i participatives que requereixen la interacció oral. S'han de recrear contextos reals per a afavorir el procés natural d'adquisició de les llengües per part dels xiquets i les xiquetes.

D'altra banda, en el Pla de normalització lingüística del PLC, s'estableixen els objectius i les accions que han de promoure l'ús del valencià en els diversos àmbits d'intervenció del centre (administratiu, gestió i planificació pedagògica del centre, social i d'interrelació amb l'entorn), amb la finalitat també d'afavorir l'adquisició del valencià per part dels infants així com de desenvolupar actituds positives cap a la llengua minoritzada.

Organització escolar

Temps escolar

Tots els moments de la jornada escolar tenen caràcter educatiu.

El període escolar en Educació Infantil s'entén com a distribució en seqüència i en temps dels moments de la pròpia vida quotidiana que permet alternar moments de joc i diferents propostes d'aprenentatge, amb períodes de descans, alimentació i cures quotidianes, en funció de les necessitats biològiques dels xiquets i les xiquetes.

El desenvolupament de la jornada escolar ha de garantir el benestar i els drets dels infants, per això s'ha d'organitzar sota els principis de flexibilitat i globalitat que permeten a l'equip educatiu adaptar-se a les situacions d'aprenentatge, de manera que la distribució del temps s'ajuste a les necessitats reals de l'equip i de l'alumne.

El centre, dins de l'autonomia que té, pot organitzar entrades i eixides

flexibles dins del període lectiu que ajuden en el moment de separació i trobada entre els xiquets i les xiquetes, les famílies i el tutor o tutora.

L'incorporació per primera vegada al centre dels xiquets i les xiquetes ha de ser flexible i incloure un període d'acollida.

Períoded'acollida

L'entradaal' escolainfantilsuposaungrancanviemocionaltantperalxiquetola xiquetaacomperalafamília.Comsesentenacolllitsil' atenciórebudaelsprimersdiessónaspectesmolimportantsperacrearvinclesdeseguretatideconfiançaal'e scola.

Elcentrehadevetlarpergarantir,desdelprimercontacte,unatransiciópositivadesdel' entornfamiliarcapal' escolarambl' objectiuquelesxiquetsixiquetspugu envincular-seambelnouespai,ambelgrupiambl' adultdereferència.

Abansdelcomençamentdelcursescolar (juliol),elcentreorganitzaràunesentrevistesamblesfamíliesiamblesseuesfillesofillsamb l'objecte de recabar informació, familiaritzar-

seamblespaisicompartirexperiènciescomunes.Tambés' had' informarenquèconsisteixelperíoded'acollidalespautesorecomanacionsdelesactuacionsqu efacilitenl' entradaal' escolail' organitzaciótemporaldelaincorporaciódelxiquetsixiquetes.

Elcentre organitzarà, durantelmésdesetembre,elprocés d'acollidad' unamaneraflexible iprogressiva.

Elsxiquetsixiquetspodràen estaracompanyatsperunmembredela família,almenyselsprimersdies, finsquelesfamíliesieltutor/aconsiderenquel' infantse sentseguriconfiatenl' espai.

Els tutorso tutores handedocumentar, apartir del' observaciódelxiqueto xiqueta, comes relacionaihaconstruïtvinclreambl' espai,elgrupil' adultdereferència,tantlesexperiènciesquel' hagenafavoridacomlescircumstànciesquel' hagendificulta da. Alhora, hadeservirperaobservarpossiblesdificultatsobarreresi/ofortalesesd' accés,departicipacióid'aprenentatge.

Concreció de l'incorporació progressiva de l'alumnat de 2 i 3 anys. Exemple

Esta incorporació s'aplicarà a tot l'alumnat de 2 anys i a les noves matrícules de tres anys.

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
9:10h- 10:50 GRUP A	9:10h- 10:50 GRUP B	9:10h- 10:50 GRUP C	9:10h- 10:50 GRUP D	9:10h- 10:50 GRUP E
		PATI		
GRUP A	10:50h-13h GRUP A+ B	10:50h-13h GRUP A+ B+ C	10:50h-13h GRUP A+ B+ C+ D	10:50h-13h GRUP A+ B+C+D+E

Aquesta incorporació es faria de 4 o 5 alumnes per cada grup, segons la quantitat d'alumnes matriculats. Si són pocs alumnes es podria reduir la incorporació a menys dies, i l'últim dia ja poder entrar tots junts tot el dia. Però en principi, si són 20 o 23 alumnes aquesta seria la incorporació ideal, per a què tots els grups tinguin un matí de 9:10 a 10:50. L' entrada pel matí seria per la porta d'infantil a les 9 :10 hores per a què no entren amb tots els xiquets d'infantil. Els grups que entren a l'hora del pati seria per la porta d'infantil a les 10:50 hores, per a què encara no estiguen els alumnes d'infantil al pati. Aquest és el model tipus, segons la quantitat d'alumnes es podran fer xicotetes modificacions per a millorar la qualitat de la incorporació. En qualsevol cas, en cinc dies lectius, la incorporació had'estar completada.

Elsespaisielsmaterials

Totselsespaisdel' escolasóeducatius ihandepermetregenerarunclimadebenestar.

Handeseracollidors,ordenatsiestèticamentcuidats,ioferiropoportunitatsdejoc,dellibertatdemoviment,derelació,d'exploracióidedescans.

Elsespaiseducatiushandesersosteniblesirespectuososambelmedi.

Elsespaisexteriorshandecomptarambelements naturalsquepermetenactuarainteractuaerencontacteentrelmedinaturalisocial. Almateix temps,handepoder convertir-seenecosistemestenintencomptelafaunaautòctona

Latutoraeltutorhadedissenyarespaiscontextossignificatius,ricsenoportunitatsiderelacions,quepotencienlaautonomia,la

comunicació,lacuriositatnatural i elsdesitjosd'aprendre dels xiquetsixiquetes,ial

mateix temps,oferirl' espaiacomunllocdeconvivènciaid'investigaciópera infantsielpersonesadultes.

Latutoraeltutorproposaràespaisflexibles,tantenl' interiorcoml' exterior, pertald' oferirdiversitatd'entorns d'aprenentatgeactiuquedonenunarespostapers onalitzadaalesdiferentsnecessitatsipotencialitatsdels infants.

Els materials sil' equipamentdelsespaishandedespertarlacuriositat,laimaginacióilacreativitatihandepermetreoferirdiversitatstipusdejocisituacionsd'aprene ntatged'exploració,experimentació,representacióexpressió. Hand'estarpensatsiseleccionatsacuradamentperl' equipeducatiusegonsuncriterisdesegure tat, qualitat, sostenibilitat, estèticaenseñapestereotip.

Programacionsd'aula

Laprogramaciód'aula,fruitdelareflexiópedagògica,s' hadeconsideraruninstrumentflexibleiobert, enconstrucció, revisióimilloraconstants.

Elsilesmestres,iencol·laboracióambelpersonaleducadorqueatenenelgrup,hand'elaborari

avaluarlesprogramacionsd'aulaencoherènciaamblaliniapedagògicadescriaenelprojecteeducatiudelcentreielscriterisacordatsenlapropostapedagògicad ecicle.

Laprogramaciód'aulaéseldocumentonlatutoraotutorprojectalesintencionseducativesenl' organitzacióde les situacionsd'aprenentatge significativesque s' oferisquenals infants

enelcontextdelavidaquotidianapertaldedonarunarespostaeducativaajustadaalescaracterístiques,elsinteressosinecessitatscol·lectivesiindividuals.

Laprogramaciód'aulahad'incloureelselementssegüents:

- Característiquesdelgrup.
- Situacionsd'aprenentatge.

- Organització dels espais d'aprenentatge.
- Distribució del temps.
- Selecció i organització dels recursos materials.
- Mesures d'atenció a les diferències individuals.
- Observació i documentació pedagògica: instruments de recollida i models de registre.

En les programacions d'aules s'han de preveure les adequacions necessàries per a atendre als xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva, tenint en compte els principis del DUA.

Tutoria

Cada grup té un tutor o tutora que ha de realitzar el seguiment, tant individual com de grup, del procés d'aprenentatge de tots els infants, i a favorir que es senten segurs i aïllats. Ha de coordinar l'acció del conjunt de mestres o de professionals educadors que intervenen en el grup i mantindre una relació permanent amb la família, afavorir i facilitar l'exercici dels drets reconeguts en la legislació vigent, i també ha de sensibilitzar sobre el valor educatiu que ofereix l'Educació Infantil.

Equip de cicle

L'equip de cicle està constituït pel tutor de cada grup i les persones que intervinguen en el cicle.

El seu equip de cicle ha de reflexionar de manera compartida sobre el sentit de les seues actuacions, la coherència de les propostes que ofereixen als xiquets i xiquetes i l'adequació del'organització i selecció dels materials.

Atenció a les diferències individuals

L'atenció a tots els infants i, especialment, als xiquets i xiquetes amb necessitats específiques de suport educatiu es fonamentaran en els principis d'equitat i inclusió que s'estableixen en la norma vigent d'inclusió.

Totes les xiquetes i xiquets, independentment de les especificitats individuals o de caràcter social, tenen dret a una educació adequada a les seues característiques personals, necessitats, interessos i estil cognitiu, és per això que l'atenció individualitzada constitueix la pauta ordinària de l'acció educativa de l'equip docent i de les professionals de l'educació.

Les

propostes pedagògiques s'ajustaran a les singularitats de cada xiqueta o xiquet i a l'atenció a les diferències individuals amb l'objectiu d'assegurar el màxim desenvolupament de les seues capacitats personals.

Relació entre el centre i les famílies.

A fi de respectar la responsabilitat fonamental de les mares i pares o tutors legals en aquesta etapa, el centre ha de cooperar estretament ambells amb la condició de garantir la continuïtat educativa entre el centre i la família.

S'adoptaran mecanismes de comunicació periòdica amb les famílies que permetan la participació i col·laboració per a recollir informació necessària, informar i orientar i sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge dels xiquets i xiquetes.

Es realitzaran les corresponents reunions de grup amb les famílies i a petició de les mares, pares o representants legals es podran concertar reunions individuals per a tractar temes puntuals d'un alumne/a.

El centre establirà, al començament de cada curs, el calendari de reunions, entrevistes, lliurament dels informes escrits i

altres mitjans que considere adequats per a facilitar la informació a les famílies sobre el seu seguiment i l'evolució educativa de les seues filles i fills.

Avaluació

L'avaluació en aquesta etapa està orientada a recollir informació rellevant per a conèixer i valorar el procés de desenvolupament i aprenentatge dels xiquets i xiquetes i es vincula a l'escola.

L'avaluació en l'Educació Infantil tracta d'identificar la història personal de cada nen o nena i d'entrar a l'escala dels estrets personals, culturals, estils d'aprenentatge que marquen el ritme i característiques de l'evolució de cada xiqueta o xiquet.

A aquest efecte, es pren com a referència els criteris d'avaluació establits per a cada cicle en cada una de les àrees per a observar el desenvolupament de les competències sense pretendre que tots arriben a aconseguir-los de la mateixa manera i al mateix temps.

Quan el desenvolupament o el procés d'aprenentatge d'un xiqueta o xiquet no és el que s'espera d'acord amb la proposta pedagògica del centre, s'han d'establir mesures de suport. A aquestes mesures s'han d'adoptar en el moment del curs en què es detecten les dificultats i s'han de dirigir a garantir el desenvolupament de les competències específiques.

Característiques de l'avaluació.

L'avaluació té caràcter continuu i global, ja que ha de considerar-se com una part integrada de tots els moments d'ensenyament i aprenentatge i no com un registre presenciat.

de decisions al final de cada trimestre. L'observació i la documentació pedagògica constitueixen dues de les estratègies de l'avaluació continuada en aquesta etapa.

L'avaluació és qualitativa i positiva: qualitativa perquè explica l'evolució dels xiquets i xiquetes sense valorar els resultats ni organitzar qualificacions; i positiva, ja que es centra en reconèixer els processos individuals i capacitats de cada xiqueta o xiquet, i no en les seues limitacions.

L'avaluació també té una funció formativa perquè pot contribuir a millorar el procés d'ensenyament

i d'aprenentatge de tots els professionals a través de la recollida d'informacions.

Les mares, pares, tutors o tutors legals han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades, així com conèixer les decisions relatives a l'avaluació i col·laborar en les mesures que adopten els centres per a facilitar el seu progrés educatiu.

L'observació i documentació pedagògica

L'observació i la documentació són dues eines bàsiques que sensen i reflexionen i comporten una avaluació.

El procés d'observació i documentació pedagògica són interdependents i permeten al'equip educatiu recollir, registrar, analitzar, interpretar i comunicar la informació sobre algun d'aquests tres objectes d'avaluació:

- Mostrar algunes pèrdes de la vida a l'escola dels xiquets i xiquetes o de la cultura de la infància.
- Fer visible algun procés d'aprenentatge que s'ha dut a terme de manera col·lectiva o individual.
- En un estudi per a la millora continuada de la pràctica docent.

L'objectiu dels informes ha de ser el d'explicar la individualitat del xiquet o la xiqueta i el procés de desenvolupament que ha viscut a l'escola en el moment concret de l'emissió. El missatge que transmet l'informe ha de ser clar per a la família i per al xiquet o xiqueta: constituir un relat descriptiu, contextualitzat que mostri el seu desenvolupament global des de les seues múltiples capacitats, deixant clar la possibilitat real d'una evolució.

Les informacions que s'ofereixen han de estar sota la tutela dels registres i les observacions prèviament obtinguts sobre les quals s'haurà reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

Abans d'esmorzar, van a fer pipí, i es llaven i eixuguen les mans després.
Després d'entrar del pati, es renten les mans i fan pipí.
Quan s'embruten amb materials plàstics, es renten les mans en grups.

Fer necessitats al w.c.

Quan entren al WC, aprendran a baixar-se i pujar-se ells/es sols/es pantalons, calces i calçotets o braguetes. Si tornar a pujar-se'ls resulta difícil, tractarem de que aprenguen graduant la dificultat del moviment d'estirar la roba de forma progressiva.
Per a torcar-se després de fer necessitats, utilitzaran paper higiènic, farem que aprenguen el moviment correcte (de davant enrere) i graduarem la dificultat pel mètode d'aproximacions successives.
Després es renten les mans amb sabó.

Esmorzar-dinar

A l'hora d'esmorzar, agafar el seu saquet i seure al seu lloc. Si necessiten ajuda per obrir o traure l'esmorzar, la demanen. Han d'esmorzar asseguts a la cadira. Després, deixen el saquet a la perxa.
Amb la/el mestra/e, fan una estadística dels esmorzars. Fiquen un gomet en la casella del seu nom que correspon al tipus d'esmorzar que han dut eixe dia. Al final de la setmana, comptem quants alumnes han portat cada tipus d'esmorzar. Podem representar-ho amb torres de colors o diagrames gràfics (diagrames de barres de colors) sobre paper.
A l'hora de dinar, es fem a la fila de menjador.

Rutines relacionals

Assemblea

Quan s'han ficat el babero, van al lloc determinat per a l'assemblea i s'acaben de botonar allí.
Una vegada tots asseguts l'encarregat del dia comença per passar llista saludant: "HA VINGUT _____" i l'altre respon: "Si he vingut" (o no).
Després comptabilitzem els que som a la classe i els que han faltat, comptant els xiquets i els noms que falten a la llista.
Tot seguit, assenyalen el dia de la setmana on estem, canviant la mascota que tenien assignada. Després anem a la finestra/porta per comprovar l'oratge i fem al dia del tauló setmanal, el símbol corresponent. (pluja, núvols, sol, vent, sol-núvols, etc.)
Podem cantar la cançó dels dies de la setmana. Al calendari mensual fem l'icon de l'oratge, per a fer estadística de l'oratge mensual. Els majors fem un termòmetre d'exterior per fer estadística de la temperatura, enregistrant a una graella els graus de cada dia. A final de mes, comentem els canvis en l'oratge.
Els dilluns o primer dia de classe parlem del que hem fet el cap de setmana.

Arreplega de joguines.

Des de l'inici de curs, el/la tutor/a acostumarà el grup a arreplegar joguines després de finalitzar el temps de joc lliure, podem fer-ho utilitzant cançons com:
"Arreplegar poc a poc, cada cosa al seu lloc"
"a qui més arreplegue, més besades li pegue"

Projectes de treball

L'idea fonamental és que l'alumnat s'iniciï en el aprenentatge d'uns procediments que li permetisquen organitzar i assimilar una informació.
Entenem que un Projecte de Treball deu ser flexible:
per les característiques i coneixements previs de l'alumne.
per les expectatives d'aprenentatge de l'alumne.
pel desenvolupament del projecte en qüestió.
per la dinàmica de la vida a l'aula: permeteix incorporar situacions espontànies, ocasionals...

Racons

Mitjançant el treball per Racons volem afavorir:

l'autonomia personal, l'organització del treball, la presa de decisions, la relació i comunicació, el companyerisme i la col·laboració.

En els Racons, el treball pot ser individual o en xicotet grup. És un espai on se li dona importància al procés d'aprenentatge més que al producte obtingut, és un espai d'utilització de recursos coneguts i treballats. Els xiquets i xiquetes de la classe participen, proposem, aporten material i col·laboren en la decisió i organització d'alguns racons.

Les activitats que s'organitzen tenen en compte diferents criteris:

- El moment evolutiu del grup. Partim de treballs poc estructurats i més lúdics per a passar poc a poc a un conjunt d'activitats més específiques.
- Trobar materials necessaris, per part de la mestra i els alumnes.
- Distribució del temps i durada de les activitats.
- Seguiment i control de les activitats i els seus participants mitjançant diversos instruments de registre.

Al llarg del curs els xiquets/es participen en racons molt diferents:

Racó de joc simbòlic (cuineta, nines, metge, disfresses, construccions, titelles, botiga)
Racó de lecto-escriptura (construcció de paraules, jocs de llenguatge,...)
Racó de jocs de taula (dominó, puzzles, praxis, oca, memòria,...)
Racó de jocs lògic-matemàtics.
Racó sensorial.

Noves matrícules de 2 i 3 anys. Reunions amb les famílies.

La necessitat d'informació i comunicació família-centre es fa imprescindible en aquest període. Una vegada formalitzada la matrícula de l'alumnat es convoca els pares, mares o tutors legals a finals del mes de juny a una reunió general que té com a punts a tractar els següents:

Característiques del cicle: unitats, ubicació, tutors, suport, especialistes,...

Projecte lingüístic del centre.

Metodologia de treball: projectes de treballs, racons, rutines, ...

Hàbits d'autonomia: control d'esfínters, ...

Incorporació progressiva.

Entrevistes personals.

Material que han de dur el primer dia d'incorporació i al llarg del curs.

Precs i preguntes.

Abans del començament de l'activitat escolar (juliol), quan encara no s'ha iniciat la incorporació dels xiquets cada mestra/e tutor/a estableix la primera relació amb la família de cada xiquet/a. Aquesta primera relació es porta a terme a través d'una entrevista amb assistència del xiquet/a. Mitjançant aquesta primera relació el tutor o la tutora de l'alumne/a recull la informació necessària i rellevant de les dades significatives de la vida del xiquet/a que permet conèixer'l millor per tal d'ajustar la intervenció educativa atenent a la individualitat.

Uns dies abans de l'inici de les classes es convocarà una reunió general per a informar de temes generals de l'organització de la vida escolar.

PROPOSTA PEDAGÒGICA 1r CICLE D'INFANTIL (2 anys)

Àrea: Creixement en harmonia

Competències específiques

Competència específica 1

Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos permetjà del moviment en diversos espais, i mostrar-se segur i at, respecte i confiança.

En el primer cicle, la llibertat de moviment permet l'exploració sensorial, l'experimentació i la interacció amb l'entorn i els altres. D'aquesta manera, ha de suposar la base necessària per poder diferenciar-se dels objectes i les persones amb les quals es relaciona i organitzar així el seu món interior i exterior; és a dir, aniran construint una primera representació mental de si mateixos. Aquesta autoconcepció inicial permetrà ser conscients de les limitacions i possibilitats personals des del respecte. A més, la percepció que el xiquet o la xiqueta adquireix del seu cos posicionat en l'espai fa acil·larà que actuen per si mateixos sobre els objectes i es desplacen fins al·locs als quals abans només arribaven amb l'ajut de l'adult o del mestre, de la mestra o del personal educador.

Competència específica 2

Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat

En el primer cicle, quant a la satisfacció de les necessitats pròpies i en les situacions de joc, és quan les emocions estan més vinculades al desenvolupament del jo. Mitjançant les interaccions amb altres persones, l'infant aprofundirà la identificació i la comprensió d'aquestes, que permeten adquirir informació valuosa sobre si mateix. També es desenvolupa la confiança en els altres, la qual cosa incideix en la millora de les relacions socials, de la motivació pel que fa a les activitats i els jocs, i de la comprensió i l'expressió del que sent, pensa, prefereix i li interessa. Tot això facilita que cada xiquet o xiqueta pugui identificar i superar els seus límits, reforçar les seues fortaleses i regular les necessitats personals.

Competència específica 3

Establir interaccions amb els seus iguals i els adults del entorn social més pròxim permetjà de vivències quotidianes i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia

En el primer cicle, mitjançant les cures personals per part de les figures de referència, els xiquets i les xiquetes s'inicien en el reconeixement de les persones i es donen els primers vincles de confiança i seguretat. A partir d'aquest moment, es començarà a establir interaccions amb els seus iguals, que els ajudarà a construir la pròpia imatge en relació amb els altres.

Competència específica 4

Mostrar comportaments i actuacions concordants amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, i de cura del entorn pròxim i d'iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana

Des d'edats primerenques, l'adquisició d'hàbits saludables i la consciència de les necessitats pròpies contribueixen a la cura del cos i de l'espai i garanteixen el benestar físic, mental, social i emocional.

Les rutines i cures quotidianes donen lloc a situacions que satisfan les necessitats bàsiques dels xiquets i les xiquetes i, a més, permeten anticipar l'organització del temps en la vida quotidiana. Per a dur a terme aquests moments, resulta imprescindible un acompanyament personal i individualitzat, des del respecte i la diàleg mitjançant el gest, la paraula i el tacte. Tot això contribuirà a generar un clima segur en el qual es senta valorat, confiat i protagonista en aquestes situacions perquè pugui créixer amb seguretat i respecte.

Cal propiciar la col·laboració entre la família i l'escola amb l'objectiu de garantir una coordinació pel que fa a les cures, amb la finalitat d'ajudar els infants en el seu pas de la dependència total a l'autonomia.

Els moments d'higiene ajuden les xiquetes i els xiquets a ser conscients de les necessitats físiques dels cos. De manera gradual, a llarg del primer cicle, imitant les cues de la persona adulta, començaran a conèixer l'importància d'accions com llavar-se i eixugar-se les mans i la cara, netejar-se les nas, i la necessitat de canviar el bolquer o utilitzar el bany en funció dels propis ritmes.

Competència específica 5

**Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resol-
dre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia**

A llarg del primer cicle, mitjançant processos inicialment senzills, manipulatiu i posteriorment exploratori, d'acord amb les necessitats i els interessos que tenen, i segons el seu desenvolupament maduratiu, els infants trobaran solucions o alternatives origin-
als i creatives a les diverses situacions del dia a dia.

Sabers bàsics

Bloc A: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.

1r cicle
1. Parts del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics. 2. Joc exploratori, sensorial, simbòlic i motor. 3. El moviment lliure en les diverses situacions de la vida quotidiana. 4. Control dinàmic: desplaçaments en l'espai i coordinació visomotriu a través del contacte amb objectes i materials. 5. Iniciació en el control estàtic: respiració, 6. relaxació, tonicitat i autocontrol. 7. Accions relacionades amb les necessitats bàsiques quotidianes d'alimentació, descans i higiene personal en espais no habituals. 8. Estratègies per identificar i evitar situacions de risc i perill. 9. Identificació i adequació d'estats emocionals a les diverses situacions: temps d'espera, xicotetes frustracions associades a la satisfacció de necessitats bàsiques i cures. 10. Satisfacció dels progressos assolits que generen de seguretat i confiança. 11. Accions bàsiques en la resolució de tasques senzilles i reptes amb demanda d'ajuda. 12. Xicotetes responsabilitats en jocs, situacions i activitats.

Bloc B: construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres

1r cicle
1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola. 2. Interès a conèixer altres persones. 3. Vinculació afectiva amb les persones de referència. 4. Les primeres organitzacions socials i grups de pertinença: la família, la casa i l'escola. 5. Estratègies per a proposar, comunicar 6. experiències i participar activament en situacions de la vida quotidiana i gestionar possibles conflictes.

Criteris d'avaluació

1r cicle
Identificar les parts del cos, les seues possibilitats i les característiques de manera global. Mostrar acceptació i respecte pel propi cos i el dels altres. Explorar amb interès i prudència l'entorn a través del moviment lliure. Expressar necessitats bàsiques i preferències amb persones diferents del context familiar. Manifestar i identificar emocions bàsiques. Establir relacions de confiança amb les persones pròximes. Reproduir conductes i situacions prèviament observades en l'entorn social pròxim. Portar a la pràctica rutines relacionades amb la cura personal i l'alimentació amb l'ajuda de la persona adulta quan siga necessària. Afrontar xicotetes adversitats, prendre decisions i sol·licitar ajuda quan calga.

Àrea II: descobriment i exploració del'entorn

Competències específiques

Competència específica 1

Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial del'entorn

Durant el primer cicle d'aquesta etapa d'aproximació als objectes que els envoltent centra el seu interès i curiositat, tot un procés de descobriment del món que permetrà comprendre'l. L'observació, la manipulació i l'experimentació sensorial afavoreixen una obertura constant a l'experiència en la construcció dels nous coneixements, procediments i actituds; per la qual cosa, constitueixen les estratègies bàsiques d'aprenentatge en el primer cicle.

A poca poc es descobreixen els atributs i les característiques dels objectes, materials i éssers vius, partint dels més fàcilment perceptibles fins a arribar a altres menys immediats, com ara la posició, les utilitats, les relacions que tenen i com es comporten en la quotidianitat i les relacions que s'estableixen o es poden establir entre ells.

La imitació i el vincle segur amb l'adult permetrà als infants aproximar-se al que és nou, desconegut, i oferir-los noves possibilitats d'aprenentatge.

Competència específica 2

Durante la investigació senzilles, individuals i grupals, orientada a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos del'entorn pròxim utilitzant destreses lògiques i matemàtiques, científiques i tecnològiques elementals

En el primer cicle, el fet de viure les transformacions i els processos de múltiples maneres permetrà despertar l'interès per la indagació i el descobriment. Les experiències sensorials permeten la relació amb objectes i els atributs, observar i scanvisques'hi donen i sentir el pas del temps en processos dinàmics. Aquestes experiències afavoriran una actitud investigadora i curiosa.

Cal aprofitar des dels primers moments els espais naturals i els fenòmens pròxims com a font de vivències i qüestionament. L'extracte de viure per a entendre millor el que ocorre al seu voltant des d'una comprensió creixent que connecta la globalitat del món des del plantejament a just a la realitat, i respectar els seus processos, les maneres, les estratègies d'acció i comprovació, el temps i els ritmes personals.

Els procediments i les actituds s'han d'abordar des de l'exploració i la vivència de sensacions com ara la textura, la temperatura, la humitat, la forma, l'aspecte, la puresa, la duresa, la ductilitat, la viscositat, entre altres, que capten l'atenció dels xiquets i les xiquetes i mantenen la curiositat pròpia de la infància mitjançant experiències riques.

Competència específica 3

Identificar i intervenir en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat del'entorn pròxim, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si

En el primer cicle, el fet de viure situacions en què està present l'acció adulta, relacionades amb les cures pròpies, dels altres i del'entorn, els permetrà observar i imitar models.

Mitjançant activitats, accions habituals i rutines quotidianes, els xiquets i les xiquetes inicien l'aprenentatge que els permetrà actuar davant dels altres i del món amb una actitud proactiva.

BlocA:observacióiexperimentaciódel’entornimmediatfísicinatural

1rcicle

1. Exploració sensorial.
2. Interés i curiositat durant l’exploració.
3. Característiques elementals dels objectes i materials amb els quals es relacionen.
4. Iniciació a l’establiment de relacions d’ordre, correspondència, classificació i comparació.
5. Sensacions dels elements que formen part del seu entorn pròxim a través de les possibilitats perceptives.
6. Nocions espacials bàsiques en relació amb el propi cos i amb els objectes que l’envolten.
7. Quantificadors bàsics contextualitzats.
8. Necessitats dels éssers vius.
9. Processos i canvis perceptibles en allò que ens envolta.
10. Elements naturals, observació i experimentació.

BlocB:curiositat,iniciacióalpensamentcientíficiraonamentlògicdesdelacreativitat

1rcicle

1. Interacció amb els altres i amb l’entorn.
2. Connexions entre el que es coneix i el que és nou.
3. Observació i experimentació sobre l’entorn pròxim. L’intencionalitat.
4. Iniciació a la planificació i la presa de decisions.
5. Iniciació a les mesures espacials i numèriques.
6. Observació i curiositat davant d’allò que ens envolta.

BlocC:valoració,respecte,curaiacciósobrel’entorn

1rcicle

1. Els elements i els fenòmens naturals del seu entorn.
2. Efectes de les accions pròpies en el medi físic i natural.
3. Les cures del’entorn i dels éssers vius.

Criteris d'avaluació

1r cicle

1. Observar i manipular sensorialment materials i objectes del'entorn, des de la curiositat.
2. Establir relacions senzilles entre objectes i materials sobre la base de les qualitats i els atributs que tenen.
3. Utilitzar els quantificadors bàsics més significatius relacionats amb les experiències quotidianes de joc i relació amb els altres.
4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques partint del cos propi i dels elements i objectes del'entorn.
5. Mostrar interès per les activitats en contacte amb la naturalesa i la interacció amb alguns elements naturals.
6. Identificar algunes característiques bàsiques dels elements i éssers vius del'entorn natural i mostrar-hi respecte.
7. Plantejar accions per a la resolució de problemes, tasques i reptes senzills.
8. Identificar i anomenar els fenòmens atmosfèrics habituals en l'entorn i relacionar-los amb alguna conseqüència en la seva vida quotidiana.

Àrea III: Comunicació i representació de la realitat

Competències específiques

Competència específica 1

**Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-
nel'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.**

En el primer cicle de l'etapa, el potencial sensorial dels infants fa necessari dotar-los d'estímul multisensorial: visuals, auditius, olfactoris i tàctils presents en diversos materials, objectes i instruments relacionats amb els llenguatges, que permeten realitzar accions com agafar-los, mirar-los, tocar-los, emportar-se'ls a la boca, olorar-los, pegar-los colps, escoltar-los, deixar-los caure i experimentar-hi.

Competència específica 2

Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana permetentjà de diversos llenguatges, prenent com a base el coneixement i els recursos de la seua pròpia experiència.

En el primer cicle, la comprensió i l'emissió de missatges està estretament relacionada amb la necessitat de contacte i satisfacció de les necessitats més bàsiques. El llenguatge corporal i gestual és essencial en aquest primer acte comunicatiu. Aspectes de la comunicació per a verbal com ara els acompanyaments vocals, les expressions facials, la mirada i els gestos han d'actuar com a suports que faciliten la comprensió de missatges senzills mitjançant la interacció amb els altres.

Competència específica 3

Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en contextos escolars i familiars.

En el primer cicle, el desenvolupament corporal els permetrà inicialment utilitzar les possibilitats motores que el cos ofereix per a expressar mitjançant el gest i moviment. Des de l'expressió plàstica, les actuacions que es propicien han d'anar dirigides a combinar la imaginació amb el coneixement i el domini de materials i tècniques per a lliure expressió, tenint presents les característiques del període del desenvolupament en què els xiquets i xiquetes se troben.

El llenguatge oral estarà present des de l'aparició i la repetició dels primers sons i paraules, que li permetran, en primer lloc, expressar idees a través d'una sola paraula per a avançar cap a les primeres construccions telegràfiques. Les actuacions que es faciliten des de l'escola han d'estimular i crear la necessitat d'expressar-se.

Competència específica 4

Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comunicatives bàsiques i valorar la comunicativa que això suposa.

En el primer cicle, el desenvolupament d'hàbits fonètics, propis d'un període prelingüístic, facilitarà l'adquisició posterior del sistema semàntic de la llengua en el qual s'aprenen els noms d'objectes, qualitats i accions i s'ajustarà la relació entre el significatiu i el significat, mentre augmenta progressivament el repertori lèxic que permet avançar cap a la construcció d'estructures lingüístiques més complexes en acabar el segon cicle.

La consciència fonològica, mitjançant propostes significatives, des de l'escolta i l'oralitat, serà essencial per al descobriment de les llengües i els seus sistemes fonològics, amb què es pretén que els xiquets i xiquetes noten, pensen, assagen i produïsquen els sons individuals en les paraules, de manera que s'establisquen així les bases per a un desenvolupament posterior de la lectura i l'escriptura.

En el primer cicle, les intencions i les funcions comunicatives personals i interpersonals a través de l'ús del llenguatge oral seran les que marcaran el intercanvi comunicatiu i permetran als infants, inicialment, expressar i

compartir la pròpia individualitat: sensacions, sentiments i estats.

En el segon cicle, aprofitant l'riquesa lèxica més gran que s'abasta, avançar cap a funcions regulatives que mostren més intencionalitat sobre els altres i cap a funcions referencials que denoten una comprensió superior de la realitat en la qual viuen.

Les funcions representativa, lúdica i creativa del llenguatge verbal estan presents en total l'etapa i contribuiran al fet que els xiquets i xiquetes

els xiquets i xiquetes valoren les llengües en les diverses manifestacions, alhora que les coneixen, es diverteixen i adquireixen coneixements culturals diversos. Gèneres com les cançons, els contes, les endevinalles, el sembarbussament o els poemes suposaran un element motivador que permetrà, a més, ajudar a distingir entre el món imaginari i el real. S'ha de propiciar actuacions lingüístiques com ara escoltar,

mostrar, presentar, cantar, recitar, comptar, argumentar i dialogar, integrant, si hi ha la possibilitat, suports d'altres llenguatges com el gestual, el corporal, les imatges i la fotografia, entre altres, que assegurin una comprensió millor, considerant la diversitat d'èritmes existents.

Les diferents situacions d'aprenentatge que es plantegen han de crear i estimular la necessitat de fer que els infants es comuniquen, afidant-los en l'entorn i en les seues experiències. Propostes obertes, dinàmiques i participatives en les quals s'adapti la complexitat del parlar al moment maduratiu de les xiquetes i xiquets que faciliten processos d'adquisició en aquestes primerenques.

L'ús de les llengües en situacions quotidianes contribuirà a crear actituds de respecte que ajuden a valorar, sense cap perjudici, la importància que tenen totes com a llengües de comunicació

Competència específica 5

Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estrangera.

Al llarg d'aquest cicle, en el context escolar, els infants s'inicien en l'aprenentatge de llengües estrangeres. Amb això es pretén desenvolupar una actitud positiva envers les llengües, partint de l'escolta activa i de l'ús de recursos auditius i visuals en situacions quotidianes que faciliten la comprensió i expressió de missatges orals senzills.

Les actuacions que es proposen han de propiciar l'adquisició de fonemes, el treball del ritme i l'entonació, l'ampliació de lèxic, la capacitat de comprendre instruccions senzilles i de reconèixer el sentit general de textos breus.

D'aquesta manera, es facilitarà la interiorització d'estructures lingüístiques simples mitjançant les quals els xiquets i xiquetes puguin expressar emocions, vivències senzilles, formes de cortesia i verbalitzar determinades necessitats.

Les diverses llengües presents a l'escola, tant oficials com estrangeres, conviden a promoure el reconeixement de semblances i diferències entre els seus codis a mesura que s'adquireixen, i a desenvolupar una certa curiositat i respecte cap a les mateixes.

Competència específica 6

Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuant amb els altres, des del respecte a la diversitat.

En el primer cicle, l'infant parteix de la seua pròpia identitat i realitat, que creu única, per a anar descobrint que cada persona pot ser, sentir i viure de manera diferent. A mesura que les experiències relacionals de xiquets i xiquetes augmenten, la consciència de l'entorn social i cultural que els envolta serà més alta i es facilitarà així una millor comprensió del món que habita a la fi de l'etapa. Per això, des d'edats primerenques, la diversitat cultural constitueix una oportunitat perquè els infants puguin observar, reconèixer i apreciar formes de vida diferents de la seua, que els permeten conviure de manera harmònica i, per tant, puguin identificar i actuar davant de qualsevol situació discriminatòria.

Les manifestacions i representacions artístiques i socioculturals presents en l'entorn pròxim i relacionades amb el llegat històric cultural propi de la comunitat: costums, celebracions, cançons, balls, jocs populars i tradicionals, llegat artístic, literari i gastronòmic, entre altres, formaran part de la cultura escolar.

En el primer cicle, l'acostament a aquestes manifestacions partirà d'actuacions com observar, escoltar, experimentar, ballar, representar i participar en diferents propostes com ara representacions musicals, gèneres de literatura infantil, jocs, tradicions i celebracions arrelades a l'entorn més pròxim.

Sabers bàsics

Bloc A: descobriment dels llenguatges

1r cicle
1. Els objectes d'ús compartit com a mediadors simbòlics en els primers contextos d'interacció. 2. Possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments. 3. La imatge i el so en l'entorn físic. 4. L'escolta com a descobriment i gaudi del entorn. 5. Cançons i altres manifestacions musicals. 6. Cançons de bressol, non-non i jocs de falda. Sensacions que les acompanyen, reconeixement, evocació i reproducció. 7. Exploració i expressió a través del gest i del moviment lliure. Els desplaçaments per l'espai. 8. Materials, colors, textures, tècniques i procediments plàstics. 9. El joc simbòlic com a mitjà d'expressió. 10. Desig de comunicar-se i interès a participar en diferents propostes artístiques. 11. Aproximació als codis de representació gràfica (dibuix, imatges, símbols, etc.) en diversos suports. 12. Primeres representacions indeterminades.

Bloc B: possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal

1r cicle
1. Escolta activa i comprensió de paraules i missatges orals senzills en les dues llengües oficials. 2. Sons, expressió sonora i articulació de les paraules. 3. Jocs d'imitació, lingüístics i de percepció auditiva. 4. Interès per participar en interaccions orals i situacions habituals de comunicació de la realitat lingüística. 5. El llenguatge oral en situacions quotidianes: expressió de necessitats, emocions i vivències, primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció. 6. Estratègies que faciliten el canvi: contacte visual amb l'interlocutor, escolta atenta i espera per a intervenir en situacions quotidianes que afavoreixen el respecte i la igualtat. 7. Interès i atenció per escoltar textos llegits per altres persones. 8. Observació i manipulació de textos i imatges en diversos formats: llibres, revistes, cartells, etiquetes. 9. Repertori lingüístic individual. 10. Lèxic de les llengües oficials relacionat amb situacions quotidianes.

Bloc C: patrimoni i cultura

1r cicle
1. Celebracions, costums i tradicions i elements culturals presents en l'entorn. 2. Els paisatges i els elements culturals com a font de gaudi. 3. Participació i interès en els diversos gèneres literaris infantils de la nostra cultura popular: contes, relats, endevinalles, teatre, treball en llengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol... sense estereotips sexistes, com a font de plaer i aprenentatge. 4. Convivència amb la diversitat lingüística i cultural del 'aula i del 'entorn.

Criteris d'avaluació

1rcicle

1. Explorar les possibilitats expressives i comunicatives dels diferents llenguatges i utilitzar els seus mitjans materials propis per expressar-se lliurement en diversos contextos.
2. Establir i reforçar els vincles afectius amb els altres i participar amb interès en interaccions en contextos quotidians de comunicació.
3. Participar en situacions comunicatives i adequar la postura, el gest i els moviments a les intencions.
4. Prendre l'iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.
5. Utilitzar el llenguatge oral, mostrar interès per expressar-se, compartir sentiments, desitjos, emocions i vivències i mostrar curiositat pels diferents perfils lingüístics.
6. Participar en activitats individuals i col·lectives relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals.

PROPOSTA PEDAGÒGICA 2n CICLE D'INFANTIL

ÀREA I: Creixement en harmonia.

Competències específiques

Competència específica 1

Explorar i experimentar les necessitats i possibilitats del cos permetent el moviment en diversos espais, i mostrar-se seguretat, respecte i confiança.

Competència específica 2

Manifestar i compartir emocions, sentiments, necessitats, interessos i pensaments en situacions de la vida quotidiana amb respecte i seguretat.

Competència específica 3

Establir interaccions amb els seus iguals i els adults del seu entorn social més pròxim permetent la vivència quotidiana i valorar la importància de la cura, l'amistat, el respecte i l'empatia.

Competència específica 4

Mostrar comportaments i actuacions concordes amb el propi benestar físic, mental, social i emocional, de cura del seu entorn pròxim i iniciació al consum responsable en situacions habituals de la vida quotidiana.

Competència específica 5

Prendre iniciativa, planificar i seqüenciar la pròpia acció, de manera individual o en grup, amb la finalitat d'afrontar reptes i resoldre tasques o problemes senzills en el context del dia a dia.

Sabers bàsics

SABER BÀSIC. BLOC A: Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb si mateix.	1r	2n	3r.
1. Imatge global i segmentària del cos: característiques individuals i percepció dels canvis físics.	X	X	X
2. Autoimatge positiva i ajustada davant dels altres. Identificació i respecte a les diferències.	X	X	X
3. Joc exploratori, sensorial, simbòlic, motor i de regles.	X	X	X
4. El moviment com a font d'aprenentatge i desenvolupament.	X	X	X
5. Control dinàmic: coordinació general, equilibri, coordinació visomotriu. Desplaçaments en diferents espais.	X	X	X
6. Control estàtic: respiració, tonicitat, relaxació i autocontrol.	X	X	X
7. Estratègies per a desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seues necessitats, possibilitats i limitacions.	X	X	X
8. Estratègies per a manifestar i regular les necessitats bàsiques en relació amb el benestar personal.	X	X	X
9. Participació en hàbits i pràctiques sostenibles i responsables relacionades amb l'alimentació, l'higiene, el descans, l'autocura i la cura de l'entorn	X	X	X
10. Actituds de prudència davant de situacions de risc i perill.	X	X	X
11. Estratègies per a compartir pensaments i planificar accions que ajuden a resoldre un problema o una tasca de manera creativa en situacions de la vida quotidiana.	X	X	X
12. Seguretat i confiança en les pròpies possibilitats d'aprenentatge i satisfacció dels progressos aconseguits.		X	X
13. Compromís en jocs, situacions i activitats.	X	X	X
	X	X	X

SABER BÀSIC. BLOC B: Construcció de la identitat i l'autonomia en relació amb els altres.	1r	2n	3r.
1. La transició del grup familiar al grup social de l'escola.	X	X	X
2. L'amistat com a element de protecció, de prevenció de la violència i de desenvolupament de la cultura de la pau.	X	X	X
3. Fórmules de cortesia i interacció social positiva.	X	X	X
4. Sentit de pertinença al grup i relacions amb les persones de l'entorn.			
5. Les primeres organitzacions socials: la família, la casa, l'escola i altres grups socials. Característiques, funcions i relacions.	X	X	X

6. Estratègies per a la resolució pacífica i al·logada de conflictes sorgits en les interaccions amb els altres.	X	X	X
7. Pautes bàsiques de convivència que incloguen el respecte a les diferències i la igualtat de gènere.	X	X	X
8. Estratègies per a proposar, comunicar i participar activament en la presa de decisions de situacions de la vida quotidiana.	X	X	X

Criteris d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	1r	2n	3r.
1. Identificar i controlar les parts del cos, les seues possibilitats, les limitacions i característiques, de manera global i segmentària.	X	X	X
2. Identificar i acceptar les diferències entre el propi cos i el dels altres.	X	X	X
3. Adequar el moviment del cos a les particularitats i característiques de cada situació.	X	X	X
4. Ser conscient i expressar les necessitats personals bàsiques amb persones adultes del entorn pròxim.	X	X	X
5. Expressar i compartir amb adults i iguals pensaments, inquietuds, preferències i emocions d'un mateix.	X	X	X
6. Reproduir conductes, accions o situacions del entorn social a través del joc en interacció amb els seus iguals.			
7. Adoptar estratègies senzilles de regulació emocional.	X	X	X
8. Establir vincles d'afecte amb adults i iguals de manera respectuosa i allunyada d'estereotips que generen desigualtat i exclusió.	X	X	X
9. Participar activament en situacions escolars que requereixen reflexió i presa de decisions i a favorisquen un clima de convivència.	X	X	X
10. Adoptar hàbits d'higiene personal, neteja i ordre relacionats amb les situacions quotidianes.		X	X
11. Respectar la seqüència temporal associada als esdeveniments i les activitats quotidianes i desenvolupar comportaments respectuosos cap als altres persones.	X	X	X
12. Identificar i evitar situacions perilloses que contribuïsquen a prevenir accidents.	X	X	X
13. Afrontar xicotetes adversitats i prendre decisions, manifestar actituds d'esperança, sol·licitar i prestar ajuda.	X	X	X
14. Planificar i organitzar accions per arribar a un meta realista o resoldre problemes senzills de la vida quotidiana.	X	X	X
15. Mostrar satisfacció i seguretat en els comportaments i al parlar sobre si mateix.	X	X	X

--	--	--	--

Àrea II: descobriment i exploració del'entorn.

Competències específiques

Competència específica 1

Identificar algunes característiques bàsiques, propietats i atributs destacats en materials, objectes, fenòmens habituals, éssers vius i les relacions que tenen mitjançant l'exploració sensorial del'entorn.

Competència específica 2

Dur a terme investigacions senzilles, individuals i grupals, orientades a explorar objectes, éssers vius, fenòmens i successos del'entorn proper utilitzant destreses lògiques, matemàtiques, científiques i tecnològiques elementals.

Competència específica 3

Identificar i intervenir en les accions i situacions presents en la vida quotidiana que posen en risc la sostenibilitat del'entorn proper, mitjançant la cura i la conservació d'aquest i el benestar de les persones, i reconèixer les relacions bàsiques entre si.

Sabers bàsics

SABER BàSIC. BLOC A: Observació i experimentació del entorn immediat físic i natural.	1r	2n	3r.
1. Sensacions, el sentit socioemocional dels descobriments mitjançant l'experiència en el món que els envolta.	X	X	X
2. Interès, curiositat i actituds respectades durant l'exploració.	X	X	X
3. Qualitatso atributs dels objectes, des de la integració sensorial del món.	X	X	X
4. Relacions d'ordre, classificació, agrupació, comparació i correspondència.	X	X	X
5. Característiques, propietats i comportaments d'objectes i materials.	X	X	X
6. Exploració de la capacitat, el pes, la grandària, el volum, les mescleres i les transvasaments.	X X	X X	X X
7. Els objectes, les eines i la relació que tenen amb l'ésser humà en diversos contextos experimentals pròxims a la vida quotidiana.	X	X	X
8. Nocions espacials bàsiques en relació amb els propis objectes i les accions, tant en repòs com en moviment.	X	X	X
9. Quantificadors bàsics contextualitzats: funcionalitat dels números en la vida quotidiana, situacions de mesura. El temps i l'organització d'aquest.	X	X	X
10. Les necessitats dels éssers vius i les diferències amb els objectes inerts des de les experiències més pròximes a la infància.	X	X	X
11. El canvi en els éssers vius, objectes, materials i elements del entorn pròxim: creixement, transformacions, processos i reaccions elementals i perceptibles.	X X	X X	X X
12. Elements naturals. Les relacions bàsiques entre els éssers humans, els animals i les plantes. Repercussió en la vida quotidiana.	X	X	X

SABER BàSIC. BLOC B: Curiositat, iniciació al pensament científic i raonament lògic des de la creativitat.	1r	2n	3r.
1. Les relacions entre el que es coneix i el que és nou.	X	X	X
2. L'interacció en l'entorn social, físic i natural.	X	X	X
3. Estratègies d'investigació elementals: observació, experimentació, formulació i comprovació d'hipòtesis.	X	X	X
4. Iniciativa en la planificació seguint procediments científics en l'entorn pròxim.		X	X

5. Processos i eines per proposar, anticipar i comunicar solucions a problemes senzills del seu entorn des del descobriment, la creativitat i la imaginació.		X	X
6. Autoavaluació i coavaluació dels plantejaments i dels resultats trobats.		X	X
7. Satisfacció pròpia i compartida en els processos i els descobriments.		X	X
8. Sentit numèric, sentit de la mesura i sentit espacial.	X	X	X
	X	X	X

SABER BÀSIC. BLOC C: Valoració, respecte, cura i acció sobre l'entorn.	1r	2n	3r.
1. Repercussió dels elements i fenòmens naturals en la vida de les persones en el seu entorn proper.	X	X	X
2. La influència de les accions de les persones en el medi físic i natural. Exemples senzills sobre efectes del canvi climàtic.	X	X	X
3. La indagació sobre l'entorn: observació, curiositat i descobriment.			
4. Introducció bàsica a les energies i a les energies netes i naturals, així com al concepte de sostenibilitat des d'actituds respectuoses en el seu entorn proper.	X	X	X
5. Les accions de l'ésser humà i la repercussió que tenen en el medi.	X	X	X
6. Cura i respecte cap als éssers vius i als entorns que habiten.			

CRITERIS D'AVALUACIÓ	1r	2n	3r.
1. Explorari i identificar materials i objectes del'entorn pròxim sobre la base dels seus atributs, des de la curiositat i l'interès.	X	X	X
2. Establir relacions entre objectes, materials i elements a partir de les qualitats, les propietats i els atributs que tenen, que els permeten identificar-los, relacionar-los i diferenciar-los.	X	X	X
3. Emprar els quantificadors bàsics de complexitat creixent en el context del joc i en la interacció amb els altres.	X	X	X
4. Localitzar espais habituals i aplicar nocions espacials bàsiques a partir del propi cos i dels elements i objectes del'entorn i en moviment (posició, relació i trajectòria, mesura, quantificació, dimensions, estimació i temps).	X	X	X
5. Identificar les situacions quotidianes en les quals cal mesurar, i utilitzar el cos o altres materials i eines per efectuar les mesures.	X	X	X
6. Utilitzar nocions temporals bàsiques per organitzar la seua activitat i ordenar seqüències.	X	X	X
7. Proposar seqüències d'acció o instruccions per a la resolució de tasques i reptes senzills, i utilitzar quantificadors temporals i ordinals.	X	X	X
8. Plantejar hipòtesis sobre el comportament d'un objecte i elements materials i comprovar-les mitjançant la manipulació i l'actuació sobre aquests.		X	X
9. Participar en projectes col·laboratius senzills, compartir i valorar opinions pròpies i alienes, així com expressar les seues conclusions.		X	X
10. Prendre decisions, mostrar iniciativa, en la indagació i en la resolució de problemes senzills de l'entorn pròxim, buscant solucions o alternatives creatives i originals.	X	X	X
11. Mantindre l'activitat que està desenvolupant, encara que no s'obtinguen els resultats esperats, i sol·licitar l'acompanyament en els aprenentatsges quan sigui necessari.	X	X	X
12. Mostrar una actitud de respecte i cura cap al medi natural i a l'entorn pròxim.	X	X	X
13. Identificar algun exemple del impacte positiu o negatiu d'algunes accions humanes sobre el medi natural i l'entorn pròxim.	X	X	X
14. Intervindre en les situacions properes en què calga la cura d'un mateix i de l'entorn físic, natural i social.	X	X	X
15. Identificar els trets bàsics comuns i diferents entre éssers vius i inerts.	X	X	X
16. Establir alguna relació senzilla entre el medi natural i social a partir de l'observació i l'identificació d'alguns fenòmens naturals.			

Criteris d'avaluació.

Àrea III: Comunicació i representació de la realitat

Competències específiques

Competència específica 1

Explorar i utilitzar materials, tècniques, instruments i codis dels diversos llenguatges, i ajustar-
nel'ús a les característiques de les situacions quotidianes de comunicació.

Competència específica 2

Comprendre missatges i representacions senzilles de la vida quotidiana permetjant diversos llenguatges, prenent com a
base coneixements i recursos de la seua pròpia experiència.

Competència específica 3

Expressar sentiments, idees i pensaments propis utilitzant els diversos llenguatges de manera personal i creativa en con-
textos escolars i familiars.

Competència específica 4

Interactuar en situacions quotidianes utilitzant les dues llengües oficials en el context escolar mitjançant funcions comu-
nicatives bàsiques i valorar la riquesa comunicativa que això suposa.

Competència específica 5

Mostrar interès per participar en situacions comunicatives orals del context escolar en les quals s'utilitza una llengua estran-
gera.

Competència específica 6

Identificar, valorar i participar de les diferents manifestacions culturals presents en l'escola i en l'entorn pròxim interactuan-
t amb altres, des del respecte a la diversitat.

Sabers bàsics

SABER BÀSIC. BLOC A: Descobriment dels llenguatges.	1r	2n	3r.
1.	X	X	X
Qualitat expressiva i creativa dels diferents materials i objectes quotidians: naturals, artificials i rebuig.	X	X	X
2. Possibilitats creatives i comunicatives d'aplicacions i eines digitals.	X	X	X
3. L'imatge i el so en l'entorn físic i virtual.			
4.	X	X	X
Aproximació al llenguatge sonor i a les possibilitats expressives i creatives de la veu, el cos, els objectes quotidians i dels instruments.	X	X	X
5. Identificació i discriminació visual i auditiva.	X	X	X
6. Cançons i altres manifestacions musicals i artístiques. Sentiments, emocions i accions que es suggereixen.	X	X	X
7. Curar la veu. Relaxació i intensitat vocal.			
8. El gest, el moviment, la mímica, la dansa i el teatre. Interès i participació.	X	X	X
9.			
Materials específics i inespecífics, eines, tècniques i elements en les representacions plàstiques.	X	X	X
10. Jocs d'expressió corporal i dramàtica.	X	X	X
11. Intenció expressiva i el desig de comunicar-se a partir de les produccions artístiques.	X	X	X
12.			
Aproximació al codi de representació gràfica: dibuix, imatges, símbols, signes i nombrosos diferents suports. Usos socials de la comunicació.			

SABER BÀSIC. BLOC B: Possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge verbal.	1r	2n	3r.
1. Comprensió de missatges orals en les dues llengües oficials.	X	X	X
2. Articulació de paraules i estructures senzilles. Jocs d'imitació lingüístics, de percepció auditiva i consciència fonològica.	X	X	X
3. Interès per participar en interaccions orals i diferents situacions de comunicació.	X	X	X
4. Expressió de missatges que responguen a les seues necessitats i interessos i a diferents situacions: quotidianes, viscudes o imaginades.	X	X	X
5.			

Estratègies i convencions socials del'intercanvi lingüístic en situacions comunicatives que potencien el respecte i la igualtat: atenció, escolta activa, torns de diàleg i alternança.	X	X	X
6. Usos socials de la lectura i l'escriptura. Models de lectura i referència.	X	X	X
7. Textos orals formals i informals en les dues llengües oficials amb suports d'altres llenguatges.	X	X	X
8. Repertori lingüístic: situacions i funcions comunicatives i representatives. Converses col·lectives, lèxic en les llengües oficials i discurs.	X	X	X
9. Aproximació a la llengua estrangera. Elements per a una comunicació funcional bàsica.	X	X	X
10. Relats orals en llengua estrangera.		X	X

SABER BÀSIC. BLOC C: Patrimoni i cultura.	1r	2n	3r.
1. Les manifestacions artístiques musicals, plàstiques, visuals, audiovisuals i gènere dramàtic de l'entorn com a part del patrimoni.	X	X	X
2. Celebracions, costums i jocs tradicionals de la cultura pròpia de la Comunitat. Estimació i desenvolupament de l'identitat i l'etnocultural present en l'entorn.	X	X	X
3. Els paisatges i llocs culturals, com a fonts d'informació i gaudi.			
4. Característiques i possibilitats representatives de diversos gèneres literaris infantils de diferents cultures (contes, relats, endevinalles, teatre, treball en llengües, poesia, faules, rondalles, llegendes, cançons de bressol...).	X	X	X
5. Actitud positiva cap a la diversitat lingüística i cultural de l'entorn social i escolar.	X	X	X
6. Interès per l'ús de la llengua en qualsevol situació, especialment quan no és la llengua habitual.	X	X	X
7. Curiositat i interès pels aspectes diferencials de les llengües estrangeres, en comparació de les llengües oficials.			

Criteris d'avaluació

CRITERIS D'AVALUACIÓ	1r	2n	3r.
1. Utilitzar els diferents llenguatges en el seu entorn immediat i experimentar les possibilitats dels materials, tècniques i els instruments propis d'aquests llenguatges.	X	X	X
2. Identificar algunes de les característiques pròpies dels diferents llenguatges i la seua funcionalitat en situacions quotidianes, amb el demostrat interès i iniciativa pels codis convencionals i no convencionals.	X	X	X
3. Elaborar creacions senzilles en qualsevol dels llenguatges (plàstiques, musicals, dramàtiques, corporals...) i participar activament en el treball en grup quan calga.	X	X	X
4. Participar en propostes de manera que el seu moviment i expressió lliures s'ajusten harmònicament a l'espai i als altres.	X	X	X
5. Prendre l'iniciativa en la interacció social i gaudir de les situacions comunicatives amb una actitud respectuosa.	X	X	X
6. Interpretar i ajustar la reacció a missatges senzills i les intencions comunicatives dels altres, en les quals mostrar una actitud curiosa i responsable.	X	X	X
7. Expressar i comunicar emocions, pensaments i preferències pròpies, gaudir del procés creatiu i compartir-les amb els altres.	X	X	X
8. Utilitzar diverses eines o aplicacions digitals intuïtives i visuals per a expressar-se i comunicar-se de manera creativa.	X	X	X
9. Adquirir el repertori comunicatiu en les dues llengües oficials i ajustar-lo a les particularitats de les situacions quotidianes de l'àmbit escolar, així com als interlocutors.	X	X	X
10. Identificar la pluralitat lingüística i cultural del seu entorn i manifestar interès per altres llengües, ètnies i cultures.	X	X	X
11. Participar en interaccions comunicatives orals, bàsiques i senzilles en llengua estrangera relacionades amb rutines i situacions quotidianes.		X	X
12. Recórrer a la biblioteca de l'aula o del centre escolar a qualsevol espai i llegir com a font d'informació i gaudi, amb respecte a les normes d'ús.	X	X	X
13. Mostrar interès i gust en activitats d'aproximació a gèneres de la literatura infantil del entorn pròxim, tant individualment com en contextos de diàleg.	X	X	X
14. Participar en les manifestacions culturals presents en l'entorn pròxim i conèixer les més identificatives de la Comunitat Valenciana.			

Àrea: RELIGIÓ

Competències específiques

Competència específica 1

Descobrir, experimentar i expressar la identitat personal a través del coneixement del seu cos i el desenvolupament de les seues capacitats afectives i qualitats, mitjançant l'acostament a figures bíbliques i persones significatives, per a adquirir autonomia en les seues activitats quotidianes i hàbits bàsics de relació.

Competència específica 2

Reconéixer, experimentar i apreciar les relacions personals i amb l'entorn, desenvolupant habilitats socials i actituds de respecte, a través de l'escolta i comprensió de narracions bíbliques, per a promoure valors de la vida en comunitat i contribuir així a la fraternitat humana.

Competència específica 3

Observar, acceptar i gaudir la diversitat personal i social descobrint en els seus entorns pròxims situacions en les quals puga cooperar en la cura de la casa comuna, des del reconeixement dels valors del missatge i els fets de Jesús de Natzaret, per a generar espais inclusius i pacífics de convivència.

Competència específica 4

Explorar i admirar diferents entorns naturals, socials, culturals i artístics gaudint de les seues manifestacions més significatives i descobrint els seus valors cristians, per a desenvolupar creativitat, sensibilitat estètica i sentit de pertinença.

Competència específica 5

Descobrir, manifestar i generar gust per cultivar la seua interioritat, explorant pensaments, emocions, sentiments i vivències, admirant diferents expressions de la tradició judeocristiana i altres tradicions religioses, per a créixer amb la llibertat i seguretat necessàries que possibiliten el desenvolupament de la dimensió espiritual i les bases del propi sistema de valors i creences.

Competència específica 6

Conéixer i apreciar la figura de Jesús de Natzaret i de la comunitat eclesial, a través de relats bíblics i manifestacions religioses de l'entorn, per a reconéixer l'específic de la tradició cristiana en un context social de pluralitat religiosa.

Sabers bàsics.

	1r	2n	3r.
1. Presentació de diversos relats bíblics que reflectisquen les accions i sentiments de Jesús de Natzaret cap als més necessitats.	X	X	X
2. La igualtat i dignitat de tots els éssers humans a la llum de l'Evangelí		X	X
3. Reconeixement de símbols propis de les festes religioses			X

Criteris d'avaluació.

	1r	2n	3r.
1. Propiciar espais inclusius i pacífics de convivència, prenent com a exemple les paraules i accions de Jesús de Natzaret.	X	X	X
2. Reconèixer la importància de Jesús de Natzaret per a la construcció d'un món més fratern i compassiu		X	X
3. Expressar en diversos llenguatges els costums socials de l'entorn que reflecteixen la vivència de valors cristians, mostrant respecte i estima.			X

19. L'ordenació en l'Educació Primària

(Atenent al DECRET 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària.)

Definicions i conceptes bàsics.

El **perfil competencial d'eixida** constitueix la concreció dels

principis i fins del sistema educatiu referits a l'educació bàsica que fonamenta la presa de decisions curriculars. El perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències que l'alumnat ha de haver desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica, i introdueix orientacions sobre el nivell d'acompliment esperat.

El **subjectiu** són assoliments que s'espera que l'alumnat hagi aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada al'adquisició de les competències clau.

Les **competències clau** són els assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Les competències clau apareixen recollides en el Perfil d'eixida del' alumnat al final del' ensenyament bàsic i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea, de 22 de maig de 2018 i relatiu a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Les **competències específiques de les àrees** són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o situacions d'aprenentatge l'abordatge del' es qual requereix dels sabers bàsics de cada àrea o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el Perfil d'eixida del' alumnat, i, per una altra, els sabers bàsics de les àrees o àmbits i els criteris d'avaluació.

Els **sabers bàsics** són coneixements, destreses i actituds propis d'una àrea que constitueixen el contingut necessari per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordenació d'aquests sabers, així com apareixen al currículum de les àrees, no comporten cap seqüenciació. Tot seguint els criteris de la concreció curricular del centre, atesa la diversitat dels alumnes, el context educatiu i altres criteris pedagògics, l'equip docent podrà aprofundir en uns més que en uns altres, amés d'agrupar-los i articular-los.

Els **criteris d'avaluació** són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions d'aprenentatge a les quals es refereixen les competències específiques de cada àrea.

Les **situacions d'aprenentatge** suposen la creació de contextos reals a l'aula perquè l'alumnat pugui donar resposta i desenvolupar els aprenentatges a través d'una perspectiva competencial. L'apartat de situacions d'aprenentatge de les àrees del currículum inclou un conjunt de criteris i principis per dissenyar situacions i activitats orientades a promoure i afavorir l'adquisició i el desenvolupament de les competències específiques corresponents i, a través d'elles, de les competències clau incloses en el perfil d'eixida del' alumnat.

El **línia pedagògica de centre** és el conjunt d'estratègies, procediments, tècniques i accions organitzades i planificades pel personal educatiu, de manera conscient i reflexiva, que, coordinades entre si, tenen la finalitat de facilitar possibilitats d'aprenentatge del' alumnat i de la qual s'espera que contribueixi a la consecució dels objectius i les competències clau específiques.

El **postapadagògic de cicle** és el desenvolupament del currículum per a cada nivell que forma part de la concreció curricular del centre.

L'etapa d'Educació Primària en el marc del sistema educatiu.

L'Educació Primària és una etapa educativa que constitueix, juntament amb l'Educació Secundària Obligatòria i els Cicles Formatius de Grau Bàsic, l'Educació Bàsica. Comprèn tres cicles de dos nivells acadèmics cadascun i s'organitza en àrees que tenen un caràcter global i integrador, i estan orientades al desenvolupament de les competències del' alumnat i poden organitzar-se en àmbits.

Finalitats de l'etapa

La finalitat de l'Educació Primària és facilitar als alumnes i alumneses l'aprenentatge del' expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura, el càlcul, les habilitats lògiques i matemàtiques, l'adquisició de nocions bàsiques de la cultura, i l'hàbit

de convivència així com els d'estudi i treball, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat, amb la finalitat de garantir una formació integral que contribueixi al desenvolupament de la seua personalitat.

El desenvolupament curricular de l'etapa d'Educació Primària ha de contribuir al desenvolupament personal, emocional i social de tot l'alumnat de forma equilibrada i des d'una perspectiva inclusiva, fomentant l'esperit crític i el·laborador i tot els països dissenyats per a la participació social i democràtica.

Principis generals

L'etapa d'Educació Primària ha de atendre els principis d'equitat i universalitat per garantir l'igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat.

És una etapa que comprèn cursos organitzats en tres cicles de dos anys acadèmics cadascun i té caràcter obligatori i gratuït.

L'etapa d'Educació Primària i l'Educació Secundària conformen l'educació bàsica, per la qual cosa l'atenció a les característiques pròpies de cada etapa ha d'atendre's a través d'una coordinació pedagògica entre els centres educatius.

En la incorporació a l'etapa d'Educació Primària s'ha de atendre el desenvolupament maduratiu propi del' alumnat

, així com l'estructura i metodologia pròpia de l'etapa d'Educació Infantil per a facilitar l'alumnat la continuïtat entre les dues etapes.

L'acció educativa ha de estar orientada al desenvolupament de les competències específiques a través de la integració de diverses situacions d'aprenentatge, tenint en compte els diferents ritmes evolutius del' alumnat.

Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten amb eixes finalitats regiran pels principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA).

En el procés d'aprenentatge resulta fonamental l'adquisició d'hàbits de treball i l'autonomia en el procés formatiu, en aquest aspecte, les famílies han de col·laborar amb el centre educatiu per donar suport als seus fills, filles, tutelats o tutelades, en el desenvolupament màxim de les seues capacitats.

Principis pedagògics

La intervenció educativa ha de buscar desenvolupar i assentar progressivament les bases que faciliten a cada alumne o alumna una adreçada adquisició de les competències clau previstes en el Perfil d'eixida del' alumnat al final del' ensenyament bàsic, tenint sempre en compte el procés maduratiu individual, així com els nivells d'acompliment esperats per a aquesta etapa.

En aquesta etapa cal posar èmfasi especial en garantir l'inclusió educativa, l'atenció personalitzada al' alumnat i a les seues necessitats d'aprenentatge, la participació i la convivència, la prevenció de dificultats d'aprenentatge i la posada en pràctica de mecanismes de reforç i flexibilització,

alternatives metodològiques i altres mesures adequades a prompte com es detecten en qualsevol d'aquestes situacions. Sense perjudici del tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, la competència digital, el foment de la creativitat, de l'esperit crític i de l'emprenedoria s'han de treballar i tot les àrees o àmbits de manera transversal i a través dels diversos projectes interdisciplinaris.

El desenvolupament de les competències específiques i de les competències clau ha de tenir en compte les característiques i les necessitats de cada alumne o alumna i de les seues capacitats i habilitats. L'educació afectiva i sexual forma part del currículum i coeducatiu i tot les le

tapes educatives i situació com a objectius a favorir la promoció d'una sexualitat positiva basada en els drets sexuals i reproductius, igualitària i saludable, que respecta la diversitat i evita tot tipus de prejudicis per a l'orientació sexual i afectiva.

Cal parlar d'atenció especial a l'orientació educativa i al·l'acció tutorial com a espais per a la correcta personalització del procés d'aprenentatge i un desenvolupament personal adequat amb l'alumnat amb les famílies.

L'educació emocional ha de contribuir al desenvolupament de les habilitats emocionals, al reconeixement i gestió de les pròpies emocions i a treballar l'empatia i el respecte a les interaccions que es produeixen en el seu entorn.

L'alumne i l'alumna són el centre del procés d'aprenentatge i ha de dissenyar-se el procés d'ensenyament des d'aquesta perspectiva,

potenciant així mateix l'aprenentatge significatiu que promogui l'autonomia i la reflexió.

Cal fomentar la competència digital i el pensament computacional des de la perspectiva del ús segur dels entorns digitals, així com de la reflexió i visió crítica de les xarxes socials.

La importància de l'entorn físic s'aborda des dels principis de sostenibilitat i protecció del medi ambient a través d'accions d'aula, iniciatives de centre, projectes comunitaris o qualsevol altra acció que contribueixi a la cura del nostre entorn i a la transició ecològica.

Una de les finalitats de fomentar l'hàbit de llegir és el desenvolupament de la lectura, el centre realitzarà

accions sobre la dinamització de la lectura i de la gestió i dinamització de la biblioteca escolar com a espai educatiu flexible, com a centre de recursos d'informació, de lectura, de cultura, que fomenti l'aprenentatge autònom i que sigui un factor de compensació social que afavoresca la igualtat i la diversitat. Caldrà planificar i organitzar els temps i els espais per a llegir, crear i consolidar actituds favorables a la lectura i a la cultura en totes les àrees i àmbits. Aquestes accions s'han de concretar en els documents oficials que es desenvolupen en el projecte educatiu de centre i contemplaran un temps diari de lectura amb l'objectiu de fomentar l'hàbit lector i el gust de llegir a través de diferents formats i tipologies.

A fi de fomentar la integració de les competències, s'ha de dedicar un temps del horari lectiu a la realització de projectes interdisciplinaris per a l'alumnat i a la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat.

Les llengües, en un sistema educatiu plurilingüe, es situen en el centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a l'informació i a la construcció de coneixement. L'aprenentatge de les llengües es planteja des d'una perspectiva

competencial i globalitzada, a través dels enfocaments metodològics centrats en el tractament del l'aprenentatge integrat de les llengües i continguts (TILC).

En el procés d'aprenentatge de la llengua estrangera, les llengües oficials s'utilitzaran només com a suport en el procés d'aprenentatge. En aquest procés, cal prioritzar la comprensió, la mediació, l'expressió i la interacció oral en la llengua estrangera i la creació de situacions d'aprenentatge que facilitin a l'alumnat la transferència de les competències adquirides i de generar un aprenentatge significatiu.

Objectius

L'Educació Primària contribuirà al desenvolupament de les habilitats i les actituds que els permeten:

- Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrir-se a l'altre amb una actitud empàtica, preparar-se per a l'exercici de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
- Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius de gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació i identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- Conèixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit, les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua oficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- Adquirir i enllangua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permet comprendre i expressar missatges en situacions quotidianes.
- Desenvolupar actituds positives envers la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviu en, el valencià i el castellà, a més d'altres llengües familiars.
- Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seva vida quotidiana.
- Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Natura, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seva utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un sentit crític davant el seu funcionament i els missatges que rebem i el treball.
- Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat i potenciant la creació artística.
- Valorar la higiene i la salut, acceptar el risc i els riscos, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- Desenvolupar actituds de respecte i cura envers tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportament empàtic i correctes amb els animals de companyia.
- Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips existents.
- Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa i autònoma i saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incideixen en la prevenció dels accidents de trànsit.
- Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient, en el camí cap a la transició ecològica.
- Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

Ordenació del l'Educació Primària

Curriculum de l'etapa

El currículum del'educació primària inclou els següents elements: els objectius generals del'etapa, les àrees del currículum, i per cadascuna de les àrees, les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació.

Àrees

Les àrees del'Educació Primària són les següents:

- Coneixement del Medi natural, Social i Cultural
- Plàstica i Visual
- Música i Dansa
- Educació Física
- Valencià: Llengua i Literatura
- Llengua Castellana i Literatura
- Llengua Estrangera
- Matemàtiques

Les àrees inclouen l'apartat anterior afegint a l'etapa d'assignatura d'Educació en Valors Cívics i Ètics.

El centre disposa, a més de les àrees descrites anteriorment, d'un temps específic per al desenvolupament de projectes interdisciplinaris.

L'organització en àrees s'entendrà sense perjudici del caràcter global de l'etapa, per la qual cosa es requereix un plantejament educatiu que integri les diferents experiències i aprenentatges de l'alumnat en aquestes dades, i que ajudi a l'alumnat

establir relacions entre tots els elements que el conformen. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adopten han de personalitzar l'aprenentatge i basar-se en el DUA.

Projectes interdisciplinaris

Els projectes interdisciplinaris integren competències, sabers, mètodes o formes de comunicació de dues o més àrees, per a comprendre un fenomen, resoldre un problema o crear un producte, alhora que crea un vincle entre l'àmbit de coneixement i el seu torn sociocultural. Els projectes interdisciplinaris s'han de desenvolupar dins del'horari lectiu.

En cada projecte, l'alumnat ha de seguir un procés que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estratègies, la comunicació en format divers i altres. Cal

fomentar la integració dels aprenentatges de manera transversal, significativa i rellevant, i a resolució de problemes de manera col·laborativa, afidant i reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat de l'alumnat.

El centre desenvolupa projectes interdisciplinaris que permeten integrar diverses àrees del coneixement amb un propòsit pedagògic comú que permet a un desenvolupament coordinat i conjunt de l'aprenentatge, adaptatiu i vinculat amb la realitat de cada estudiant. Així mateix, dins del temps dedicat als projectes interdisciplinaris, es poden desenvolupar un o més projectes utilitzant qualsevol dels llenguatges vehiculars.

Per al desenvolupament dels

diferents programes promoguts per la conselleria competent en matèria d'educació, es pot destinar part del temps lectiu assignats als projectes interdisciplinaris.

A tal efecte, l'escola té dissenyat diferents projectes de centre.

- Un jardí botànic al centre.
- L'hort Escolar.
- Foment de la lectura.
- Esplai actiu.
- Les tecnologies de la informació i comunicació.
- Música a l'esplai.

Competències clau i competències específiques

Les competències clau del currículum són les següents:

- Competència en comunicació lingüística
- Competència en plurilingüisme
- Competència en matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria
- Competència digital
- Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
- Competència ciutadana
- Competència empresarial
- Competència en consciència i expressió culturals

A fi de fomentar la integració de les competències clau de l'educació bàsica, els centres han de planificar i

portar a la pràctica, de forma continuada, estratègies i actuacions per a potenciar-la

igualtat d'oportunitats i sensibilitzar la comunitat educativa cap a aspectes com la coeducació, la perspectiva de gènere i el hàbit i valors relacionats amb l'educació i l'apau, el consum responsable, el desenvolupament sostenible, la consciència democràtica i l'educació afectiu i sexual, com a factors essencials que contribueixen al benestar emocional, individual i col·lectiu.

Les competències específiques de les àrees, són comunes per a les etapes de l'etapa, així com

els criteris d'avaluació i els coneixements, destreses i actituds, enunciat en forma de sabers bàsics que s'estableixen per a cada àrea de les àrees.

Per a l'adquisició i desenvolupament, tant de les competències clau com de les competències específiques, abans esmentades, l'equip docent ha de dissenyar situacions d'aprenentatge.

Perfil d'eixida de l'alumnat al final del'ensenyament bàsic.

El perfil d'eixida de l'alumnat al final del'ensenyament bàsic (d'ara endavant perfil d'eixida) constitueix la concreció dels principis i fins del sistema educatiu referit a l'educació bàsica que fonamenta la presa de decisions curriculars. El perfil d'eixida identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències

esclauquel'alumnathad'haverdesenvolupatenfinalitzar'l'educacióbàsica,iintrodueixorientacionssobreenivell'd'acomplimentesperatalfinaldel'EducacióPrimària.

Elperfilcompetenciald'eixidafixaelsaprenentatgesmínimsilescompetènciesquetotl'alumnathad'haveradquiritidesenvolupatenfinalitzar'l'educacióbàsica

Ensenyamentdellengües

Elsistemaeducatiuvalencià,mitjançantl'aplicaciódelProgramad'EducacióPlurilingüeIIntercultural

(PEPLI)had'assegurareldominidelescompetènciesplurilingüesiinterculturals.

CadacentreeducatiudeterminaelProjectelingüísticdecentre(PLC),elqualconcretaiadequaelPEPLIatenentalcontextosocioeducatiuidemolingüísticperaass

eguranr-neelsobjectius.

EnelPlad'ensenyamentiusdelesllengüesesdeterminalaproporciód'úsvehiculardelesllengüesoficials,elvalenciàielcastellà,idelallenguaestrangera.Aquest

,s'had'introduirmitjançantunenfocamentd'oberturaales llengüesoatravésdelamodalitatprimerenca,apartirdelsegoncicle

del'educacióinfantil.Amés,s'hiconcretalametodologiaques'had'emprarl'horad'ensenyarlesllengüesiquehadefonamentar-

seeneltractamentintegratdelesllengüesieltractamentintegratdelesllengüesielscontinguts.

Els sistemesaugmentatiusialternatiusde comunicació formen part de les mesures d'accessibilitat a la informació i la comunicació. Cada centre

educatiugaranteix l'ús d'aquestssistemesen toteslessituacionsdelavidaescolarperal'alumnatqueelsrequerisquen.

Lesllengüesvehicularshand'estar presentsen

situacionscomunicativesquotidianes,funcionals,lúdiquestiparticipativesquerequerisqueninteraccióoral,i/osistemesaugmentatiusialternatiusdecomunica

ció,siescau.S'handerecrearcontextosrealsperaafavorirrelprocésnaturald'adquisiciódelesllengüesperpartdelsxiquetsilesxiquetes.

Calpromourelapresènciaenl'itinerarieducatiudelesllengüesfamiliarsnocurriculars,fetquecontribueixapromoureactitudspositivesenverslainterculturalit

atiqueafavoreixl'assolimentdelacompetèncialingüísticaidelacompetènciaplurilingüe.

D'altrabanda,enelPladenormalitzaciólingüística(PNL),s'estableixenelsobjectiusilesaccionsquehandepromourel'úsdelvalenciàenelsdiversosàmbitsd'in

tervenciódelcentre(administratiu,degestióiplanificaciópedagògicadelcentre,socialid'interrelacióamb'l'entorn),amb lafinalitat també d'afavorir l'adquisici

ódelallenguaminoritzadaenelsinfantsaixícomeldesenvolupamentd'actitudspositivescapalvalencià.

Tempsescolar

L'horariassignatales àrees ha d'entendre'scomel tempsnecessari peraltreball en cadascuna d'elles, sense menyscapedelcaràcter global i integrador de

l'etapa, afavorint la igualtat d'oportunitats i la cohesió social.

Les sessions han de tindre una durada de 45 o 60 minuts.

L'espai escolar

Tots els espais del' escolesóneducatius i han de permetre generar un clima de benestar.

Handeseracollidors,ordenatsiestèticament cuidats,i oferir oportunitats de joc, de llibertat de

moviment, de relació, d'exploració i de descans.

Els espais educatius han de dirigir les seues pràctiques i la gestió dels espais, cap a la sostenibilitat i el respecte amb el medi ambient.

El centre ha d'incorporar en la seua vida diària conductes ecosostenibles que reduïsquen el residu d'un

solúsi promou el reciclatge de materials.

Els espais exteriors han de comptar amb elements naturals que permeten actuar i interactuar en contacte amb el medi natural i social. Al mateix temps, han de poder

convertir-se en ecosistemes per a la fauna autòctona de la forma més naturalitzada possible.

L'equip educatiu ha de dissenyar espais i contextos significatius, rics en oportunitats i relacions, que potencien la autonomia, la comunicació, la curiositat i natur

als i els desitjos d'aprendre del'alumnat, i al mateix temps, oferir l'espai com un lloc de convivència i d'investigació per al'alumnat.

Orientació educativa.

L'orientació educativa és un element substancial, que dona suport a l'intervenció educativa i al'avaluació, i contribueix a la dinamització pedagògica, a la qualitat i

al'innovació.

L'orientació educativa consisteix en el conjunt d'actuacions del'equip docent, programades, sistematitzades i avaluades en el marc de la programació general anu

al de centre, per a garantir el desenvolupament integral del'alumne i del'alumnat i l'acompanyament personalitzat a tall de la seua escolarització i que li proporcion

e aut coneixement i autonomia i els guie en la presa de decisions. Requereix que els equips de centre incorporen estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridor

es de la personalització del'aprenentatge i del'autonomia del'alumnat.

L'orientació educativa i professional formen part de la funció docent i s'integren en el procés educatiu a través de diferents àmbits d'actuació: la docència, la tutoria i la

coordinació pedagògica.

El projecte educatiu de centre, ha de contemplar les línies estratègiques del'orientació i definir el model d'acció tutorial d'acord amb aquestes: ensenyament-

aprenentatge, igualtat i convivència, transició i accollida i orientació acadèmica i professional

En Educació Primària, l'orientació i l'acció tutorial han d'acompanyar el procés educatiu individual i col·lectiu del'alumnat. Cal fomentar en l'etapa el respecte mu

tu i la cooperació entre iguals, amb especial atenció a la igualtat de gènere.

Acció tutorial

La tutoria constitueix el nivell bàsic de contacte personal professor-alumne i professor-

família, i forma part de la funció docent. La persona tutor ha de vetlar, especialment, pel desenvolupament personal del'alumnat, el seu benestar i per l'assoliment p

rogressiu de les competències.

La finalitat de l'acció tutorial

és contribuir, juntament amb les famílies, al desenvolupament personal i social del'alumnat, tant en l'àmbit acadèmic com en el personal i social, i realitzar el seu

ment individual i col·lectiu del'alumnat per part de tot el professorat.

L'acció tutorial comporta el seguiment individual, amb un acompanyament personalitzat, i de grups per part de tots els docents, amb l'aplicació de propostes p

edagògiques que contribueixen a la cohesió social dels i les alumnes. Així mateix, promou l'implicació, de manera activa, del'alumnat en el seu procés d'aprenentatg

e i en el seu desenvolupament personal i social.

Des de la tutoria es coordinarà l'intervenció educativa del conjunt dels docents i es mantindrà una relació permanent amb les mares, els pares, les tutores i els tutors i

egals. A fi de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en la legislació vigent.

Correspon a la persona tutor a la relació amb les famílies i tutors i legals de l'alumne i

la formalització i emplenament de la documentació acadèmica que sigui necessària i la coordinació del'equip educatiu en relació amb la gestió pedagògica del'alum

nat.

L'elaboració dels informes de final d'etapas 'hande complimentar per a tot l'alumnat, per la persona que exerceix la tutoria. Així mateix, seran posats a la disposició de les famílies per al seguiment del itinerari formatiu i de desenvolupament competencial del seu fill, filla, tutelat o tutelada.

Des del inici de l'etapa es specialment en el tercer cicle, la tutoria ha de coordinar la incorporació de les actuacions associades a la línia estratègica d'orientació educativa i professional que incloguen, almenys, el descobriment progressiu d'estudis i professions, així com la generació d'interessos vocacionals lliures d'estereotips de gènere i de l'assignació de rols en funció del sexe.

La direcció del centre ha d'afavorir la continuïtat de la persona tutora en un mateix grup al llarg del cicle.

La persona tutora ha de realitzar les entrevistes individuals i col·lectives que assegurin un seguiment apropiat del l'alumnat i el trasllat de la informació adequada al es mares, pares o tutors legals.

Per al desenvolupament de l'acció tutorial, el tutor o tutora dedicarà una sessió setmanal amb l'alumnat en cada nivell educatiu.

Projecte educatiu

El projecte educatiu és una eina útil per a cohesionar l'equip educatiu ja que requereix reflexionar i prendre acords que permeten revisar, actualitzar i consensuar els principis i valors que atorguen identitat al centre.

El projecte educatiu ha de preveure els aspectes essencials en relació amb l'aplicació dels criteris d'organització i gestió pedagògica, les prioritats i els plantejaments educatius, els criteris d'inclusió educativa, els recursos disponibles, la concreció i el desenvolupament del currículum i l'orientació de l'alumnat, afidecompletar una xarxa de suport a l'aprenentatge que es desenvolupa mitjançant el projecte de direcció i la programació general anual.

El projecte educatiu ha de proposar entorns d'aprenentatge flexibles i creatius que ofereixin opcions variades per donar una resposta ajustada a les necessitats educatives de l'alumnat, buscant la personalització de l'aprenentatge, respectant els diferents ritmes de treball i dissenyant activitats i materials que permeten avançar a ritme de cada un dels alumnes.

El centre ha de definir el seu projecte educatiu i ha de establir compromisos amb la comunitat educativa i l'entorn, per incentivar l'aprenentatge de l'alumnat i afavorir la corresponsabilització del centre, la família i la societat respectant el procés educatiu de l'alumne o alumna. Aquest compromís es pot concretar, en propostes coordinades d'activitats educatives, per part dels agents socioeducatius de l'entorn.

El centre ha d'elaborar les seues propostes pedagògiques per a tot l'alumnat d'aquesta etapa. Així mateix, ha d'emprar faciliten l'accés, participació i aprenentatge de tot l'alumnat.

La programació de les àrees o àmbits dels diferents nivells del seu pla educatiu, ha de realitzar-se a partir d'una seqüència de situacions contextualitzades en entorns reals i significatius.

L'aprenentatge basat en situacions, permet organitzar la docència basant-se en un acolliment de contextos, reptes i circumstàncies del món real, dels quals deriven problemes i preguntes que cal contestar i

que entrellacen els sabers, és a dir, els coneixements, les destreses, els valors i les actituds amb les capacitats. associades a les competències específiques corresponents.

Concreció curricular de centre i proposta pedagògica de cicle

La concreció curricular forma part del projecte educatiu del centre.

El Claustre, o el òrgan corresponent, aprova la concreció curricular per tal d'impulsar i desenvolupar els principis, els objectius i la línia pedagògica pròpia, adequada al context del centre i garantir la continuïtat del procés educatiu.

Els centres han de desenvolupar, completar, adequar i concretar el currículum establert per l'Administració, adaptant-lo a les característiques personals de cada alumne o alumna, així com a la seua realitat socioeducativa.

Aquests acords han de formar part de la proposta pedagògica pròpia de cada cicle, que s'ha de recollir en la concreció curricular del centre.

L'equip de cicle, coordinat i dirigit per la persona coordinadora, ha de reflexionar de manera compartida sobre els sentits de les seues actuacions, la coherència de les propostes que ofereixen als xiquets i xiquetes i l'adequació de l'organització i selecció dels materials.

La proposta pedagògica pròpia de cada cicle ha de concretar els elements del currículum necessaris per planificar l'acció educativa, així com els instruments de recollida i registre d'informació, la resposta educativa pròpia i l'inclusió. La proposta inclourà, almenys, els següents elements: la concreció de les competències específiques en el cicle en qüestió, la selecció dels sabers bàsics necessaris per

adquirir i desenvolupar les competències específiques, la concreció dels criteris d'avaluació de les competències específiques.

Aquests acords han de formar part de la proposta pedagògica pròpia de cada cicle, que s'ha de recollir en la concreció curricular del centre.

La concreció curricular, a més de la proposta pedagògica, ha d'incloure:

Les mesures organitzatives per a la coordinació amb els mestres de Primària per al procés de continuïtat entre les etapes,

els models d'informes d'avaluació pròpia de cada un dels cicles de l'etapa i els instruments de recollida i registre de la informació.

Programacions d'aula

La programació, fruit de la reflexió pedagògica, ha de considerar un instrument flexible i obert, en construcció, revisió i millora constants.

Els mestres han d'elaborar i avaluar les programacions d'aula en coherència amb la línia pedagògica de centre i en el projecte educatiu del centre i els criteris acordats en la proposta pedagògica de cicle.

Les programacions d'aula han de projectar les intencions educatives del mestre o mestra per a cada nivell educatiu i àrea en l'organització de les situacions d'aprenentatge i de desenvolupament que s'oferiran al grup classe en el context educatiu d'acord amb les característiques, els interessos i les necessitats col·lectives i individuals de l'alumnat.

Dins de la programació d'aula s'ha de reflectir les situacions d'aprenentatge adaptades a les característiques del grup, l'organització dels espais d'aprenentatge, la distribució del temps, la selecció i organització dels recursos i materials, les mesures d'atenció per a la resposta educativa pròpia i l'inclusió; així com els instruments de recollida i registre d'informació i models de registre.

En les programacions d'aula, s'ha de preveure les adequacions necessàries per a atendre des d'una perspectiva inclusiva l'alumnat amb necessitats específiques d'aprenentatge, tenint en compte els principis del DUA.

L'elaboració de les programacions d'aula és una responsabilitat dels mestres del centre educatiu per a cada nivell educatiu i àrea.

Una vegada elaborades les programacions d'aula, aquestes han d'estar a disposició de tots els membres de la comunitat educativa que ha de poder accedir-hi en qualsevol moment.

Recursos i materials didàctics

Els diferents recursos i materials pedagògics i didàctics que s'utilitzen en els centres educatius han de respondre als principis d'equitat, inclusió i cohesió social, així com a ajustar-se a les necessitats educatives de tot l'alumnat en el context educatiu.

El disseny i la creació dels diferents recursos i materials pedagògics i didàctics ha de permetre l'avanç de tot l'alumnat i tenir en compte els següents aspectes:

La mirada global i respectuosa amb totes les cultures des d'una perspectiva crítica, l'eliminació de barreres d'accés i de comunicació,

la perspectiva de gènere, tot promovent-ne la igualtat, ellenguatge inclusiu, la presència equitativa de dones i homes en els diferents àmbits,

l'eliminació de barreres d'accés i de comunicació, la diversitat i riquesa de materials i que estiguen lliures d'estereotips i de discriminació.

Corresponsals centres educatius, en el marc de la seva autonomia pedagògica, triar els materials curriculars, sempre que s'adapten al rigor científic de qualitat i l'edat dels alumnes i al currículum establert per la conselleria competent en matèria d'educació. Els materials han de reflectir i fomentar els respectes als principis, valors, llibertats, drets i deures constitucionals i estatutaris, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals s'ha d'ajustar el total d'activitat educativa. Es promourà l'ús i l'elaboració de materials didàctics i instruments d'avaluació que promoguen l'implicació i el compromís del·l'alumnat.

Mesures de resposta educativa per a l'inclusió

Organització de la resposta educativa

Els i les docents han de orientar el seu treball cap a l'èxit educatiu de tot l'alumnat, com és propi del sistema educatiu universal al qual aspirem. Els enfocaments educatius com el disseny universal per a l'aprenentatge afavoreixen l'assoliment de les competències i la participació de tot l'alumnat.

L'atenció educativa al·l'alumnat comprén el conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat amb la finalitat de afavorir el seu desenvolupament personal i social i per què avancen en l'assoliment de les competències d'aquesta etapa educativa.

Las actuacions s'encaminaran al desenvolupament d'un model d'inclusió en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, i aprenentatge de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres educatius es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, especialment d'aquelles que estroben en situació de major vulnerabilitat i risc d'exclusió.

A fi de reforçar l'inclusió i assegurar el dret a una educació de qualitat, en aquesta etapa cal posar un èmfasi especial en l'atenció personalitzada als alumnes i alumnes, en la detecció precoç de les seues necessitats específiques i en l'establiment de mecanismes de suport i reforç per a evitar la permanència en un mateix curs, particularment en entorns socialment desfavorits.

Tots els alumnes i totes les alumnes són objecte de l'atenció educativa i han de beneficiar-se,

en un context ordinari de les mesures per a l'accés, la participació i l'aprenentatge que podran estar organitzades bé amb mitjans comuns o bé amb mitjans personalsitzats. Així mateix aquestes mesures s'hauran d'organitzar en tenint compte els quatre nivells de resposta, des de les mesures de centre fins a les mesures personalitzades. Tot amb la finalitat de garantir l'accés a l'educació i l'èxit educatiu en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats.

S'impulsaran les mesures de flexibilització en l'organització de les àrees, els ensenyaments, els espais i el temps, i promoguen alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar l'aprenentatge i els resultats de tot l'alumnat.

Aquestes mesures, que formaran part del projecte educatiu dels centres, estaran orientades a permetre que tot l'alumnat aconseguisca el nivell d'acompliment esperat al final de l'Educació Primària, d'acord amb el Perfil d'èxit i la consecució dels objectius de l'Educació Primària, per la qual cosa encapçala podran suposar una discriminació que impedisca als que beneficien d'elles promocionar al següent cicle o etapa.

Els mecanismes de suport i reforç que s'hauran de posar-se en pràctica han de detectar i detectar les dificultats d'aprenentatge i gèneres organitzatius i curriculars i metodològics. Entre ells podran considerar-se l'adequació personalitzada de

les programacions d'aula, programes personalitzats per a l'adquisició i l'ús funcional de la comunicació: de llenguatge i de la parla, la codocència, la tutoria, el reforç pedagògic, l'enriquiment curricular, actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües, flexibilitzacions i adequacions del currículum així com adaptacions d'accés i participació.

Per què faal'atenció al·l'alumnat amb

necessitats educatives especials, al·l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge, al·l'alumnat amb integració tardana en el sistema educatiu valencià, al·l'alumnat en situació de vulnerabilitat socioeducativa i

cultural, al·l'alumnat d'altres capacitats, al·l'identificació, valoració i intervenció de necessitats específiques de suport educatiu de tot l'alumnat i al·l'actuació personalitzada per a complir al que es disposa en la norma que regula l'organització de la resposta educativa per a l'inclusió del·l'alumnat en els centres.

Amblafinalitat que tot l'alumnat pugaparticiparen les activitats del seu grup classe i assolir

els objectius i les competències claudel'etapa, el professorat ha d'adequar les programacions d'aula als diferents ritmes, estils i capacitats d'aprenentatge. Aquestes adequacions s'han de realitzar durant tot l'etapa educativa i comporten la planificació de les situacions d'aprenentatge en diferents nivells d'amplitud, la utilització de diverses metodologies, formes de representació i d'expressió, activitats i instruments d'avaluació. Amés, han d'estimular la motivació i l'implicació del·l'alumnat i promoure la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals.

Procés d'avaluació

L'avaluació del·l'alumnat ha de ser contínua, global i formativa, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Com a competent essencial de l'aprenentatge del·l'alumnat, forma part de la programació d'aula.

L'avaluació és una part essencial de l'educació i inclou i va més enllà dels objectius: obtenir informació sobre com aprén l'alumna o l'alumne, identificar les seues necessitats, eliminar les barreres que dificulten l'aprenentatge, valorar els seus progressos, organitzar la resposta educativa, així com promoure l'interès per millorar el seu procés d'aprenentatge.

Al primer cicle d'Educació Primària, per avaluare el procés, inonome sel resultat, cal prioritzar l'ús d'eines com l'observació dels alumnes en els seus processos d'aprenentatge, gràcies al registre de l'evolució de l'aprenentatge, entrevistes orals, rúbriques i documentacions pedagògiques.

Només es contemplarà l'ús de les xàndes escrites com a proves d'adquisició de les competències específiques en el segon iter cercle. Encapçala, serà l'únic instrument d'avaluació i es recomana que es realitze de forma puntual. Peral'avaluació del·l'grad d'adquisició de les competències específiques, s'han de prioritzar tècniques com l'observació diària, l'avaluació dels productes finals, resolució de problemes de situacions quotidianes i totes aquelles tècniques que suposen la posada en marxa de les habilitats i competències adquirides dins de l'aula i en el propi procés formatiu.

Amb el fi d'afavorir un procés de reflexió pedagògica en el desenvolupament de l'avaluació,

el tutor i la tutoria han d'elaborar tres informes d'avaluació qualitativa amb una periodicitat trimestral, i un informe quantitatiu al final del curs escolar.

En el context d'aquest procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o alumna no sigal'adequat, s'establiran mesures de reforç educatiu. Aquestes mesures han d'adoptar-se

tan prompte com es detecten les dificultats, amb seguiment a la situació del·l'alumnat amb necessitats educatives especials i han d'estar dirigides a garantir l'adquisició de l'aprenentatge i imprescindibles per a continuar el procés educatiu, amb els suports que cadascun precise.

El centre podrà, conforme a les orientacions de la Conselleria d'Educació,

elaborar programes de reforç d'enriquiment curricular que permeten millorar el nivell de competència del·l'alumnat que el requereixca.

El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges del·l'alumnat com els processos d'ensenyament i la pràctica docent.

Amb independència del seguiment realitzat al llarg del curs, l'equip docent, coordinat pel tutor i la tutora del grup, ha de valorar, de manera col·legiada, el progrés del·l'alumnat en una única sessió d'avaluació que tindrà lloc en la finalització del curs escolar, així com la revisió de les mesures i suports d'atenció educativa, si és el cas, del seguiment del procés d'aprenentatge.

L'alumnat, així com les seues famílies, han de conèixer els objectius d'aprenentatge i els criteris i procediments amb els quals se l'avaluarà.

L'alumnat que requereix mesures personalitzades s'haurà de tindre un seguiment continu i un període de contacte específic directe amb les famílies o representants legals.

Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació són els referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en l'adquisició i desenvolupament de les competències específiques de cada àrea.

Els centres educatius, per a fer efectiu el compromís del alumnat i les famílies en el procés d'aprenentatge, han d'informar de quin són els criteris d'avaluació que s'aplicaran en l'avaluació dels aprenentatges per al pas de cicle i per al promoció del alumnat, atesa la normativa vigent i els principis establits en el projecte educatiu. L'avaluació no és una desventaja, sinó que s'emmarca en la història escolar del alumna o l'alumne i la té en compte, així com té en consideració els elements del context escolar, familiar i social que intervinguen i influeixen.

Les tècniques d'avaluació han de permetre que cada alumna i cada alumne pugui demostrar els seus punts forts, la capacitat potencial d'aprenentatge, les estratègies, les competències i el rendiment. L'avaluació ajuda al professorat en la seua acció docent i tutorial, d'altra banda, al centre en la millora de la seua resposta a l'inclusió.

L'avaluació del alumnat amb criteris inclusius contribueix a prevenir la segregació, evita formes d'etiquetatge i potències a l'inclusió en els centres ordinaris.

Informed'avaluació

Per a l'avaluació del grau d'acompliment de les competències, s'ha d'elaborar de forma trimestral un informe d'avaluació.

Per a la concreció curricular, els equips de cicle han d'elaborar un model propi d'informe d'avaluació de naturalesa qualitativa amb els apartats que ha de contindre, per a cada nivell educatiu.

Cada tutor o tutora, amb ajuda del personal que intervinga en el procés d'ensenyament i aprenentatge, del alumne, és el responsable d'elaborar l'informe d'avaluació personalitzat i únic per a

cada alumne o alumna amb un enfocament competencial. En aquest informe s'han de reflectir els resultats obtinguts en el procés d'aprenentatge del alumne, els aspectes personals i evolutius que es considere oportú, esmentar les mesures i suports d'atenció educativa que s'han adoptat o previst, i la conveniència de la seua continuïtat.

Aquest informe s'ha de redactar destacant els seus progressos, esforços, dificultats superades i talents, així com explicitant els aspectes que caldrà continuar treballant.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtinguts i sobre les quals s'ha reflexionat demanant l'individuació i col·lectiva en les sessions d'equip.

Els informes d'avaluació s'han d'incloure en l'expedient del alumnat.

Per a la redacció dels informes d'avaluació s'utilitzarà un llenguatge inclusiu, respectuós i lliure d'estereotips de gènere.

Qualificació dels aprenentatges a final de curs

Amés del l'avaluació trimestral del l'informe d'avaluació, una vegada finalitzat el curs escolar, l'equip docent coordinat per el tutor o tutora, ha de valorar de forma col·legiada, el progrés del alumne o alumna en una sessió d'avaluació.

En aquesta avaluació, s'ha d'incloure l'avaluació per àrea expressada permetint ja dels termes següents:

Insuficient (IN), Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX).

Aquesta qualificació tindrà en conter els següents criteris:

	1 cicle	2 cicle	3 cicle
Saber ser. Actituds, comportament, participació ...	20%	10%	10%
Aprendre a fer. Deures i treball diari.	20%	30%	20%
Mostre el que se. Proves, fitxes, projectes, producció de textos, exposicions	60%	60%	70%

Sessions d'avaluació

La sessió d'avaluació és la reunió de l'equip docent, coordinada pel tutor o tutora, per a compartir informació i prendre decisions de forma col·legiada sobre el procés d'aprenentatge del alumnat.

Sil'equip docent ho considera, també poden participar, altres docents i altres professionals que intervinguen en el procés d'ensenyament i aprenentatge del alumna t.

En les sessions d'avaluació de tercer cicle d'educació primària s'haurà d'escoltar al alumnat, que prèviament haurà reflexionat sobre els seus processos i resultats d'aprenentatge en les diferents àrees o àmbits. Esta activitat es podrà realitzar en les hores lectives de tutoria.

En el context d'un model educatiu competencial, i per què l'equip docent pugui valorar els aprenentatges de cada alumne o alumna, així com el desenvolupament del procés d'ensenyament i aprenentatge en el grup classe, cal realitzar cada trimestre, com a mínim, una sessió d'avaluació que donarà informació per a omplir l'informe d'avaluació. En la sessió d'avaluació del tercer trimestre a través del l'informe d'avaluació, també s'ha de realitzar la qualificació dels aprenentatges a final de curs.

El tutor o tutora ha de coordinar i presidir les sessions d'avaluació del se grup d'alumnes,

alçar acta, fer constar els acords presos i transmetre l'informe d'avaluació de manera individualitzada a les famílies i al alumnat. Igualment, la resta de docents del equip docent han de informar als alumnes en relació amb les seues àrees, o àmbits.

Avaluació del sistema educatiu i avaluació diagnòstica.

Respecte a l'avaluació general del sistema educatiu en l'últim curs d'educació es durà a terme, amb caràcter mostral i per any, una avaluació de les competències adquirides per l'alumnat. Aquesta avaluació ha de tindre caràcter informatiu, formatiu i orientador per als centres i informatiu per al alumnat, les seues famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. Aquesta avaluació ha de tindre com a marc de referència l'establert d'acord amb l'article 143 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

En el quart curs d'Educació Primària, tots els centres han de realitzar una avaluació diagnòstica, que tindrà caràcter formatiu i intern. La finalitat d'aquesta avaluació és de diagnòstica i s'hi comprovarà almenys el grau de dominis de la competència en comunicació lingüística i de la competència matemàtica. Aquesta avaluació, de caràcter censal, tindrà com a marc de referència l'establert d'acord amb l'article 144.1 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

En cap cas, els resultats d'aquestes avaluacions podran ser utilitzats per a l'establiment de

classificacions dels centres, ni determinar l'expedient acadèmic del alumnat.

Els resultats de les proves diagnòstiques i els informes corresponents, individual, de grup i de centre, conjuntament amb altres indicadors, ajuden els equips docents a analitzar, valorar i reorientar, si fa falta, la pràctica docent per què els alumnes aconseguisquen les competències i els aprenentatges que estableix el currículum.

Com a conseqüència de l'anàlisi dels resultats de l'avaluació, el centre incorporarà en el Pla d'actuació per a la millora (PAM) les mesures corresponents per al tercer cicle d'Educació Primària.

Aquestes avaluacions, han de tindre en compte al alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat, incloent, en les condicions de realització d'aquestes avaluacions, les adaptacions i recursos que hauran de proporcionar.

Dret del alumna a una avaluació objectiva.

Es garanteix el dret del alumna a una avaluació objectiva, es forçi rendiments i guen valorats i reconeguts amb objectivitat, motiu pel qual s'han establert procediments, que, entotcas, han d'atendre les característiques del'avaluació i disposades en la legislació vigent a nivell estatal i autonòmic, en particular, al caràcter global, continuïtat i del'avaluació en aquesta etapa.

La direcció del centre ha de garantir l'inici de cada curs escolar a la publicitat dels criteris d'avaluació i promoció establits en la concreció curricular fixada pel centre, sense perjudici de la responsabilitat que té cada professor o professora d'informar l'alumna i les famílies o representats legals sobre el contingut del'programació d'aula, els plans i de referència dels criteris de qualificació.

Atenció a les diferències individuals en l'avaluació.

En el marc normatiu que es descriu el Decret 104/2018, de 27 de juliol, i en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, s'estableixen les mesures més adequades perquè les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adaptin a les circumstàncies del'alumna amb necessitats específiques de suport educatiu. Aquestes adaptacions en cap cas estindran en compte per a minorar les qualificacions obtingudes.

Igualment, s'ha de promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge, que permeten la valoració objectiva de tot l'alumna.

S'han establert mesures de flexibilització alternatives metodològiques en l'ensenyament a l'avaluació de la llengua estrangera i per a l'alumna amb necessitats específiques de suport educatiu, especialment per a aquell que presenti dificultats en la comprensió i expressió.

Quan les circumstàncies personals del'alumne o alumna amb necessitats educatives especials ho aconsellen per a la consecució dels objectius de l'ensenyament d'Educació Primària, aquest alumna podrà romandre, de forma excepcional, un any més en aquesta etapa educativa, d'acord amb el procediment que preveu per a la norma que regula l'organització de la resposta educativa i per a la inclusió del'alumna en els centres d'ensenyament públics del sistema educatiu valencià.

Es podrà flexibilitzar,

amb caràcter excepcional, la durada del'etapa i per a l'alumna amb tantes capacitats intel·lectuals, d'acord amb la llei que preveu la normativa vigent.

Documents oficials d'avaluació.

En l'Educació Primària, els documents oficials d'avaluació són les actes d'avaluació, l'expedient acadèmic, l'històric acadèmic, l'informe de final d'etapa i, en les ucas, l'informe personal per trasllat que estarà sotacustòdiat del centre.

L'històric acadèmic, en les ucas, l'informe personal per trasllat es consideren documents bàsics per garantir la mobilitat del'alumna pertot el territori nacional.

El director o la directora, com a responsable de totes les activitats del centre, ho és també de les d'avaluació, per a aquest motiu certifica amb la seua signatura tots els documents oficials d'avaluació.

Els documents esmentats han de romandre en el centre, i la persona que exerceix les funcions de secretari o secretària és la responsable de custodiar-los i d'elaborar les certificacions que es sol·liciten.

Entots els documents elaborats s'han d'incorporar un ús no existint de llenguatge.

Actes d'avaluació

Les actes d'avaluació s'han d'estendre per a cada curs dels cursos i estancaran al final del període lectiu ordinari. Comprendran, almenys, la relació nominal del'alumna que compon el grup, juntament amb els resultats de l'avaluació i les decisions sobre pas de curs, promoció i permanència.

En el cas dels àmbits que integren diferents àrees, el resultat de l'avaluació final s'ha d'expressar mitjançant una única qualificació, sense perjudici dels procediments que puguen establir-se per a minar i d'informats de l'evolució en les diferents àrees al'alumne o alumna i als seus pares, mares, tutors o tutores legals.

Les actes d'avaluació han de signar-se pel tutor o la tutora del grup i han d'incorporar el vistiplau de la persona titular de la direcció del centre.

Expedient acadèmic.

L'expedient acadèmic és el document oficial que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumna així com qualsevol altra informació rellevant. L'expedient acadèmic ha de recollir, juntament amb les dades d'identificació del centre, els de l'alumne o alumna, així com la informació relativa al procés d'avaluació. S'obrirà en el moment d'incorporació al centre i recollirà, almenys, els informes de l'avaluació, els informes de grau d'adquisició de les competències de les àrees o àmbits, i les decisions de promoció d'etapa, les mesures de suport educatiu i les adaptacions curriculars que s'han adoptat per a l'alumne o alumna, i totes les observacions que l'equip docent consideri oportunes i rellevants.

En el cas que existisquen àrees que hagen sigut cursades de forma integrada en un àmbit, en l'expedient figurarà, juntament amb la denominació d'aquest àmbit, la indicació expressada de les àrees integrades en aquest.

Informe individualitzat sobre el grau d'adquisició de competències del primer i segon cicle

El tutor o la tutora de quart d'Educació Primària ha d'emetre al finalitzar cada curs acadèmic un informe sobre el grau d'adquisició de les competències de cada alumne o alumna, en el qual cal indicar, si escau, les mesures de reforç que cal considerar en el cicle següent. La formalització de l'informe individualitzat de final d'etapa és responsabilitat del tutor.

El centre educatiu ha de proporcionar a les famílies una còpia d'aquest documentació.

Informe individualitzat de final d'etapa

Amplafinalitatdegarantir la continuïtat del

procés de formació del'alumna, cada alumne o alumna ha de disposar en finalitzar l'etapa d'un informe elaborat pel tutor o la tutora sobre l'evolució i el grau d'adquisició de les competències desenvolupades.

En el cas d'alumna amb necessitats educatives especials, l'informe ha de reflectir els suports i les mesures de resposta educativa i per a la inclusió i la seua necessitat de continuïtat en l'etapa escolar següent, d'acord amb el que disposa en per a la norma que regula l'organització de la resposta educativa i per a la inclusió del'alumna en els centres d'ensenyament públics del sistema educatiu valencià.

La formalització de l'informe individualitzat de final d'etapa és responsabilitat del tutor o la tutora.

El centre emissor i el centre receptor de l'informe han de garantir la confidencialitat de les dades que conté aquest document.

El centre educatiu ha de proporcionar a les famílies una còpia d'aquest documentació.

Històric acadèmic

L'històric acadèmic és el document oficial que reflecteix els resultats de l'avaluació i les decisions relatives al progrés acadèmic del'alumne al llarg de l'etapa, i té valor acreditatiu dels estudis cursats.

L'obertura de l'històric acadèmic s'ha d'efectuar en el moment en què l'alumne o

alumna s'incorpore a l'etapa. En l'històric acadèmic ha de figurar el número d'identificació del'alumna (NIA). A aquest efecte, en el moment de l'obertura de l'hist

orialacadèmics'hadecomprovarsil'alumnealumnadisposad'aquestnúmeroperalseuaintroduccióenl'historial;encasdenodisposard'ell,ladirecciódelscentreseducatiushaderealitzaràelsprocessosconduentsal'assignacióigeneraciódelNIAMateixsegonsel procedimentestablenlanormativavigent. L'historialacadèmicahadeportarelvistiplaudeldirectorodirectoraihadetindrevaloracreditiudelsstudisrealitzats.Com a mínimhaderecollirlesdadesidentificativesde l'alumnealumna,lesàreescursadesealsàmbitsidelsprojectesglobalitzadorsdecaràctertransversalqueelcentrehajapogutprogramaren cadascundelsanysd'escolarització,lesmesurescurricularsiorganitzativesaplicades,elsresultatsdel'avaluació,lesdecisionssobrepromocióipermanència,lainformaciórelativaalscanvisde centreilesdatesenquès'hanproduïtlesdiferentsfites.Hadefigurar,aixímateix,laindicaciódelesàreesques'hancursatambadaptacionscurricularssignificatives. Afidegarantirlamobilitatdel'alumnat,quandiversesàreesahagensigut cursadesintegradesenunàmbit, calqueconste en l'historial la qualificacióobtinguda en cadascuna d'elles.Aquesta qualificacióhadeseerlamateixaquefigureenl'expedientperal'àmbitcorresponent. Després definalitzar l'etapa, l'historialacadèmicd'EducacióPrimària'shad'entregar als pares, mares,tutorsotutoresdel'alumnealumna.Igualment,s'had'enviarunacòpiadel'historialacadèmicidel'informedefinald'etapaalcentred'educaciósecundària enelqualseguiscaelsestudisl'alumnealumna,prèviapeticiód'aquestcentre. Enelcasqueexistisquenàreesquehagensigut cursadesdeformaintegradaenunàmbit,enl'historialacadèmicafigurarà,juntamentambladenominaciód'aquest àmbit,la indicacióexpressa delesàreesintegradesenaquestailavaloraciódel'avaluaciófinal.

Informe personal per trasllat.

L'informe personal per trasllat ha de tenir com a figura ntl'continuitat del procés d'aprenentatge del'alumnat que es trasllada a un altre centre sense haver conclòs undeterminat curs del'EducacióPrimària. Elcentre d'origen ha de remetre al dedestinació,iapeticiód'aquest,l'informe personal per trasllat,junt amb unacòpiadel'historialacadèmic. Elcentre receptor ha de matricular al'alumnealumna en el curs corresponent. Lamatriculacióadquiriràcaràcterdefinitiu unavegada rebuda lacòpiadel'historia acadèmic. L'informe personal per trasllat serà realitzat pel tutor o tutora i contindrà els resultats de les avaluacions que s'hagueren realitzat, l'aplicació, si escau, de mesures curricularsiorganitzatives, itotes aquelles observacions que es consideren oportunes sobre el progrés general del'alumne o del'alumna. En aquest informe s'inclouran les dades d'identificació del centre i del'alumnealumna. Aquest informe ha de ser elaborat i signat per latutor o el tutor, amb el vistiplau de ladiector o el director, apartir de les dades facilitades per l'equip docent que imparteix cadocència al'alumnealumna. Quan l'alumna o alumnes incorpori a un centre estranger a Espanya o en l'exterior queno imparteix ensenyaments del sistema educatiu espanyol, no es traslladarà a aquell l'historialacadèmic. En aquest cas, el centre d'origenemetrà unacertificacióacadèmica completadel'alumna o l'alumne. L'historialacadèmic ha de continuar custodiat per l'últim centre en el qual l'alumna o l'alumne va estar matriculat fins al seu apossible incorporació als ensenyaments del sistema educatiu espanyol, en el mateix o un altre centre, als quals'hadetraslladaren aquest cas, obé fins al seu lliurament al'alumnat després de la conclusió del sestudis estrangersequivalents al'EducacióPrimària.

Decisions de promoció.

Al final de cadacicle, l'equip docent ha d'adoptar les decisions relatives a la promoció de l'alumnat de manera col·legiada, prenent especialment en consideració l'informació i el criteri del tutor o la tutora. En qualsevol cas, les decisions sobre la promoció s'had'adoptar a la finalització dels cursos de segon, quart i sisè, i ha de ser aquesta automàtica en la resta de cursos de l'etapa. L'alumnat ha de rebre els suports necessaris per a recuperar els aprenentatges que no ha pogut aconseguir durant el curs anterior. Si en algun cas es després d'haver aplicat les mesures ordinàries i suficients, adequades i personalitzades per a atendre les fases de treball curricular o les dificultats d'aprenentatge del'alumne o l'alumna, l'equip docent considera que la permanència a un any més en el mateix curs és la mesuramésadequadaperaafavorirelse desenvolupament, s'had'organitzar un pla específic de suport perquè, durant aquell curs, pugui aconseguir el grau esperat d'adquisició de les competències corresponents. Aquesta decisió només es podrà adoptar unavegada durant l'etapa i tindrà, entot cas, caràcter excepcional.

Pla específic de suport

El pla de suport, ha de tenir en compte els següents aspectes: Incrementar els nivells d'èxites col·legials del'alumnat que roman un any més al mateix curs. Prevenir i actuar sobre les dificultats específiques que presentia a favor i a la millora del seu rendiment. Millorar les seves perspectives escolars reforçant la seua autoestima a través de la millora en les diferents àrees del currículum. Contribuir a la consecució de les competències clau i incidir sobre tot en la comprensió, expressió i resolució de problemes. Implicar a la família en la millora del procés d'aprenentatge.

Participació de les famílies i representants legals del'alumnat.

Participació i dret a l'informació de pares, mares, tutors o tutores legals.

Les mares, pares, tutors o tutores legals han de participar i donar suport al'evolució del procés educatiu del seu fill, filla, tutelat o tutelada, col·laborant en les mesures de suport o reforç que adopten els centres per a facilitar el seu progrés. Han de tenir, amés, dret a conèixer les decisions relatives al'avaluació i promoció, així com al'accés als documents oficials d'avaluació i a les proves i documents de les avaluacions que es realitzen als seus fills, filles, tutelats o tutelades, sense perjudici de les respectables garanties establides en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantiant els drets digitals, i una altra normativa aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal. El centre, especialment l'equip directiu i les tutories, establirà els mitjans necessaris per a facilitar aquesta participació i el dret a rebre l'informació en format accessible, ajustant-se a les característiques i necessitats de cada família.

Comunicació amb les famílies

La comunicació amb les mares, pares, tutors o tutores legals s'haderealitzar a través de les plataformes educatives habilitades i autoritzades per la Conselleria d'Educació. En el cas de que les mares, pares, tutors o tutores legals no tinguin accés a les plataformes, el centre establirà els mecanismes necessaris per a assegurar unacorrecta comunicació a través de mitjans electrònics segurs i fiables. El centre ha d'assegurar que les famílies tenen accés als diferents documents públics de gestió del centre educatiu i a tota l'informació relacionada amb l'activitat educativa del'alumnat i la vida comunitària del centre.

La documentació que s'haja de posar a disposició de les persones membres de la comunitat educativa ha de ser inclosa en la pàgina web del centre per garantir la seu a difusió i accessibilitat a tots els membres de la comunitat educativa, sense perjudici de la seua inclusió, si escau, al taulell d'anuncis del centre.

Per a facilitar l'exercici del dret deure de les famílies a participar en el procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades, el centre ha d'informar les famílies o tutors legals de l'alumne o alumna del'evolució escolar permetjà d'informes qualitius escrits, entrevistes individuals, reunions col·lectives i altres mitjans que considere oportuns. S'ha de garantir, com a mínim, una entrevista individual a l'inici del' escolaritat en cada l'etapa educativa, una altra al llarg del curs, una reunió col·lectiva a l'inici de cada curs i del curs o una reunió col·lectiva a la finalització dels cursos escolars.

Les reunions informatives als pares, mares, tutors o tutores legals, i les sessions de tutoria amb els representants legals del' alumne han d'establir-se preferentment en horari de vesprada, fora del' horari lectiu, o en un horari que permet al' assistència. Les famílies també podran sol·licitar puntualment un altre horari d'atenció per tractar qüestions particulars del' alumne o alumna si així ho acorden amb l'equip docent.

Amés, la persona tutora podrà realitzar les entrevistes i les reunions individuals i col·lectives que asseguren una adequada seguiment del' alumne i el trasllat de la informació adequada a petició del tutor o tutora.

Les mares, pares, tutors o tutores legals han de conèixer les decisions relatives a l'avaluació, decurs i promoció, i col·laborar en les mesures de suport que adopten els centres per a participar i fer costat a l'evolució del procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades.

Continuïtatentre tapes

Per garantir la continuïtat del procés de formació i una transició evolutiva positiva des del l'educació infantil l'educació primària i des d'aquesta al l'educació secundària obligatòria, la Conselleria competent en matèria d'educació i els centres han d'establir mecanismes per afavorir la coordinació entre les diferents etapes.

El centre ha de disposar d'unes dades pasad'informació per garantir la continuïtat en el desenvolupament del saprenentat gesi el seguiment personalitzat del·l'alumnat en el pas de curs a llarg del·l'etapa. El centre ha de preveure mecanismes de coordinació per garantir la continuïtat del procés educatiu del·l'alumnat en la transició entre etapes, supose on un canvi de centre per l'alumne. Aquests mecanismes que podens suposar establir col·laboracions entre els diferents professionals dels centres d'origen i destinació on indispensables quantal'alumnat amb necessitats específiques desuport educatiu. L'equip directiu del centre d'Educació Primària ha de vetllar per un procés de la transició opòsiu entre les diferents etapes educatives, flexibilitzant i al flexibilitzar aquelles mesures que se centren en el benefici del·l'alumnat i posen en el centre del·l'procés, en aquells sentit, i en clouran el seu projecte educatiu i els criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures amb itjà a llarg termini per a la coordinació d'aquesta transició entre etapes i nivells.

Continuïtatdesdel'etapad'educacióinfantil

Amblafinitatdegarantirlacontinuitateducativaentrel'etapad'EducacióInfantililadePrimària,calprioritzarl'adopciódenfocamentsglobalitzatsilúdics,l'úsdiversderecursosdidàcticsimaterials,lapossibilitatd'organitzaragrupamentsdiversos,l'úsdespaisdesmaneramésglobalidinàmica,aixícomunamajorflexibilitatn'organitzaciódeltemps,especialmentenelprimerciclel'EducacióPrimària.

Continuïtat dins del'etapad'EducacióPrimària.

Dins del 'etapad' Educació Primària els canvis de nivell educatiu es cicles 'hand' atendre tenint en compte el caràcter global del 'etapa'. Per garantir la continuïtat dins del 'etapad' Educació Primària els tutors de cada nivell educatiu es reuniran amb el tutor o tutoraprevist per al curs següent per al matí o el grupabans del començament del curs.

En el cas de què mancança de continuïtat del tutor o tutor del grup, s'han de reunir els equips docents actuals i els previstos per al curs següent, per tal d'establir les mesures necessàries per donar continuïtat al procés educatiu de l'alumnat.

Continuïtat a l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria

El centre ha d'establir mesures específiques per coordinar-se amb els centres d'Educació Secundària als quals estiguin adscrits i han de preveure mecanismes de comunicació entre els centres implicats, abans de començar el curs. El centre ha de proporcionar als centres de secundària una còpia del 'historial acadèmic' del 'alumne' i l'informe individualitzat del final d'etapa en el centre d'educació secundària on prosseguirà el seu estudi l'alumne o l'alumna, prèvia petició del centre.

En el cas dels centres adscrits, s'ha de realitzar en el tercer trimestre de 6é de primària, almenys una entrevista entre el tutor o tutorade l'últim curs d'Educació Primària i el tutor o tutorade primer curs d'educació secundària obligatòria o al personal designat per la direcció del centre de secundària, amb l'objectiu de completar la informació sobre el recorregut dels aprenentats dels alumnes. En el cas dels alumnes amb necessitats de suport educatiu específic del 'alumnat', també han de participar l'equip d'orientació del centre d'educació primària i el departament d'orientació educativa de l'institut d'Educació Secundària.

En aquest procés, s'ha de realitzar una anàlisi del context atencional del centre de procedència i al de destí, s'establiran els mecanismes de coordinació i es definirà l'equip que durà a terme aquesta continuïtat, tenint sempre en compte l'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu adaptant, en les ocasions, els procediments establits a les seues necessitats.

El centre d'Educació Primària ha d'organitzar una visita a l'institut adscrit per tal de conèixer les instal·lacions, els espais del centre, el funcionament general i si estigueren designat, el tutor o tutorade primer curs d'Educació Secundària Obligatoria.

Les mesures organitzatives per la continuïtat a l'etapa d'Educació Secundària inclouran en la concreció curricular de centre.

Ensenyamentsdereligió

La determinació del currículum del ensenyament de religió catòlica de les diferents confessions religioses amb les quals l'Estat ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa serà competència, respectivament, de la jerarquia eclesial catòlica de les corresponents autoritats religioses.

El centre ha de garantir que, en el període de matrícula, les mares, els pares, les tutores o els tutors dels alumnes i les alumnes puguin manifestar si volen cursar o no en senyament de religió.

Peral'alumnatqueurseensenyamentsdereligió:

L'avaluació del desenvolupament de la religió s'ha de realitzar en el mateix osterme si amb el mateix o efectes que la de les altres àrees de l'Educació Primària. L'avaluació del desenvolupament de les diferents confessions religioses s'ha d'ajustar al que s'estableix en els acords de cooperació subscrits per l'Estat.

Ambla
finalitatdegarantirelprincipid'igualtatil·lureconcurrènciaentretotl'alumnat,lesqualificacionsques'haguerenobtingutenl'avaluaciódelsensenyamentsder
eligiónos'handecomputaren lesconvocatòriesen lesqualshagen d'entrar en
concurrènciaelsexpeditentsacadèmicsni quan calgaacudiraaquestsal'efected' admissiódelsilel·lumnas,perarealitzarunaseleccióentrel·l sol·licitants.

Peral'alumnatquenocursaensenyamentsdereligió:

El centre ha de disposar les mesures organitzatives perquè els alumnes i les alumnes, les mares, pares, tutors o tutors dels quals no hagen optat perquè cursen en sentit dels valors de l'ètica i de la ciutadania, sense que s'establis cap àrea o àmbit d'alternativa.

Aquesta atenció educativa s'ha de planificar i establir pels centres de manera que es dirigeixi al desenvolupament de les competències clau a través de la realització de projectes significatius per a l'alumnat de la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat. En tot cas, les activitats

proposades han d'anar dirigides a reforçar els aspectes més transversals del currículum, afavorint la interdisciplinarietat i la connexió entre els diferents sabers. Les activitats a les quals es refereix aquesta part tenen a càrrec de comportar l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós i a qual se vol llegir de l'etapa i han de ser qualificades.

20. Proposta pedagògica de l'Educació Primària.

CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1.

Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear continguts digitals senzills amb seguretat i eficàcia.

PRIMER CICLE

L'alumnat valorarà la utilitat de la tecnologia a la societat, l'escola, la llar, la cultura i l'oci. Apreciarà, d'aquesta manera, la gran versatilitat que té tant per donar suport al desenvolupament del l'èsser humà com per aconseguir el coneixement, facilitar l'expressió artística o el gaudi. La seva utilització se centrarà en dispositius, programes i aplicacions que faciliten la comunicació amb altres persones.

SEGON CICLE

La utilització de la tecnologia i els dispositius digitals s'haurà de centrar en la cerca d'informació de forma guiada en internet per crear continguts digitals senzills en forma de documents amb imatges i diferents tipografies, i per comunicar idees. Alhora, s'haurà d'ensenyar a qüestionar el benestar i a utilitzar l'ús de la tecnologia, reconeixent els riscos d'un ús poc adequat (addiccions i ciberassetjament) i poc segur (accés a continguts inadequats, publicitat i correus no desitjats, virus, etc.), i s'haurà d'iniciar en l'ús de la netiqueta.

TERCER CICLE

L'ús dels dispositius i la tecnologia acompanyarà, de forma guiada, totes les fases d'un projecte: cerca d'informació, selecció, organització, registre i presentació. Per a l'usuari eficient, l'alumnat haurà de tenir coneixements pràctics bàsics de mecanografia. Igualment, haurà de conèixer eines que permeten representar dades en diferents formats, així com crear i presentar contingut digital senzill (documents, presentacions i vídeos). S'haurà d'iniciar en l'ús d'entorns personals d'aprenentatge, on l'alumnat podrà accedir a informació, col·laborar, comunicar-se i presentar. La comunicació i la interacció adquireix un nivell de complexitat major en entrar en el treball en xarxes d'aprenentatge, tant internes com externes (*eTwinning*). Quanta l'ús segur i adequat de la tecnologia i d'Internet, s'ampliarà a tot el treball en el cicle anterior amb la sensibilització cap a qüestions com la propietat intel·lectual o el treball d'estratègies bàsiques d'afrontament del ciberassetjament. Finalment, l'alumnat tindrà un coneixement bàsic del funcionament dels dispositius que li permeti resoldre alguns dels problemes tècnics bàsics més habituals.

Competència específica 2.

Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb l'ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

PRIMER CICLE

L'alumnats'iniciaràenl'ús demetodologiesd'indagació, apartir d'observaricomprendreelseuentorn,identificantdubtesoproblemesiexpressantdiferentsideesamb mitjansoralsogràficssenzillsperarespondre-lesosolucionar-los.Partdel'èmfasiessposaenquè identifiquel passosaseguiren elprocés, desdelaidentificaciódelaqüestióqueésobjectedela indagaciófinsal plantejamentd'unarespostapossible.Elprocéseduràatermeambelsuportd'un guióinclinouràsituacionsmanipulativesimecàniquesquepermetenpensarsolucionsconcretesi provar-les,perafinalmentcompartir-lesambelscompanyes.Aquestprocésesrealitzarà,enlamajor partdelesocasions,enequipsetreball, onl'alumnatescoltaràlesaportacionsalienes,acceptarà altres puntsdevista,aportaràideespròpiesconstructives, buscaràajudaquanlaprecise, reconeixerà ivaloraràeltreballd'unsaltres,iesresponsabilitzaràdeltreballpersonalperaaconseguirunameta col·lectiva.S'hauràdutaterme,amés,unainiciacióalaprogramacióalpensamentcomputacional utilitzantrecursos analògicsodigitals adaptats alnivelllector del'alumnat.

SEGON CICLE

L'alumnathauràaprofunditen elseuconeixementidomini deles fases delprocés,comptantencaraambajudaaisuport,identificantproblemesotemesd'interés,proposant diferentsopcions,dissenyant,realitzantprototipsiprovantpossibles solucions,presentantconclusions iavaluantdemaneracontínuaelprocésseguitapartirdeplantillesopautesfacilitadesendiferents momentsdelseudesenvolupament.Aquesttreballs'hauràderealitzaradesdel'assumpciódediferents rols,enelmarcdeprocessosd'aprenentatgecooperatiu,usantestratègiesperaresoldreelsconflictes apartirdeldiàlegiatenent,amés,avalorsihabilitatscomlaconstància, lacapacitatdeconcentració, l'adaptacióalscanvis, laresiliènciadavantpossiblesobstaclesifracassospuntualsilesestratègiesde cercad'orientacióajudaperaafrontar-losisuperar-los.Aixímateix,l'alumnats'iniciaràenla programacióapartir deplataformes digitals que permetenlaprogramacióper blocso l'experimentació conlarobòtica.

TERCER CICLE

L'alumnathauràincorporatnovesvariableselseu mètodedetreball,sentcapaçd'actuarambunamajorllibertatquantalaplanificació,lagestiódel temps,lapresade decisionsil'avaluaciódeprocessosiresultats.Tindràunpapermésprotagonistai unamajorautonomia,assumintunamajorresponsabilitatcompromísantindividualcomcol·lectiu, resolentelsconflictesapartirdeldiàlegifomentantunaconvivènciabasadaenvalorsdemocràtics.Els avançosenelconeixementdelaprogramacióil'ús delsdispositiusieinesdigitals(impressió3D, programacióper blocs,realitaugmentada,realitatvirtual,entornsdigitals,entrealtres)esproduiran fonamentalment enelsproductes finalsdelprojectes.

Competènciespecífica 3.

Plantejarirespondrepreguntessobreqüestionsdelavidaquotidianarelativesal'entorn natural,socialiculturalaplicant,ambsuport iguiadematerials idelprofessorat,elraonamentcientífic il'experimentació.

PRIMER CICLE

L'alumnatseràcapaçdeformularqüestionssenzillsobreel'entorn natural,socialicultural,id'elaborarrespostesaaquestes,secundant-seenunapautaialtresmaterials facilitatspelprofessorat,apartirdecerquesd'informacióensuportsaccessiblesiconcretsimanejant conceptes científicsbàsics.

SEGON CICLE,L'alumnatseràcapaçdeplantejarpreguntessobreel'entornnatural, socialicultural,id'utilitzardemaneraautònomaestratègiessenzillesdecercad'informacióapartird'un conjuntdefontsseleccionadesiaccessibles,aixícomderelacionarlasinformacionsobtingudesamb elsconeixements científicsadquiritsper aelaborar respostes i enriquir elseu aprenentatge.

TERCERCICLE

L'alumnat serà capaç d'aplicar de manera més eficient el raonament científic, podent formular hipòtesis i preguntes més complexes, dissenyar estratègies de cerca i selecció d'informació, analitzar els resultats i relacionar-los amb els coneixements científics dels quals disposa per a obtenir-ne conclusions.

Competència específica 4.

Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic dels cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

PRIMER CICLE,

L'alumnat haurà adoptat hàbits i conductes saludables sobre alimentació, activitat física, descans i consum responsable, recolzats en coneixements científics bàsics i utilitzant eines pautes, per a prevenir les malalties més comunes. S'haurà iniciat en l'adopció d'hàbits de consum responsables sobre l'adquisició de béns i serveis bàsics, i diferenciarà entre aliments naturals i processaments. A més, identificarà les emocions i els sentiments propis.

SEGON CICLE

L'alumnat serà capaç de desplegar de manera autònoma hàbits i conductes saludables sobre alimentació, activitat física, descans i consum responsable, sent capaç de proposar i adoptar millores amb la finalitat de prevenir riscos per a la salut física, mental i emocional. Explicarà els canvis que es van produint en el seu cos i identificarà les emocions i els sentiments propis i aliens amb respecte i empatia.

TERCER CICLE

L'alumnat serà capaç, a més, d'analitzar els hàbits i les conductes saludables amb criteris científics i de formular propostes basades en aquests criteris per a millorar el benestar físic propi i col·lectiu, atès l'equilibri existent entre totes les parts, òrgans i sistemes dels cos humà i la necessitat de prevenir les malalties més comunes (obesitat, diabetis, al·lèrgies, entre altres). També haurà adoptat hàbits de consum responsable basant-se en criteris científics i tenint en compte l'impacte ambiental dels productes i la despesa energètica que suposa la seva elaboració i transport. Reconèixerà i assumirà els canvis que estan ocorrent en el seu cos i els sentiments que els acompanyen, acceptant-los i reaccionant-hi actuant amb assertivitat i empatia davant situacions conflictives diverses.

Competència específica 5.

Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

PRIMER CICLE

L'alumnat analitzarà els paisatges i ecosistemes del seu entorn pròxim, identificant els elements que els configuren, i elaborarà conclusions sobre les actuacions que els afecten, formulant propostes de conservació i cura. Així mateix, identificarà alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, relacionant-los amb les propostes formulades.

SEGON CICLE

Ampliarà l'abast dels paisatges i ecosistemes analitzats, interrelacionant els elements que els configuren, i formularà propostes argumentades per a la seva conservació i cura. A més, reconèixerà i identificarà en el seu entorn pròxim problemes descrits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible, formulant propostes de solucions en el nivell local que tinguen repercussió en l'àmbit global.

TERCERCICLE,

L'alumnat serà capaç d'analitzar la interacció dels principals elements que configuren un paisatge o un ecosistema, així com de realitzar una valoració personal justificada sobre les actuacions que els afecten i d'aportar propostes raonades i viables de conservació i cura. Podrà identificar, a més, els problemes descrits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible tant a nivell local com global i formular propostes de solucions acurades, mitjà i a llarg termini.

Competència específica 6.

Situar cronològicament i espacialment els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvis subjacents i la seua interrelació.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà iniciat en la representació del temps i en l'ús de les formes convencionals per a mesurar-lo. Entendrà i manejarà adequadament les nocions de causa, conseqüència i empatia. Serà capaç d'utilitzar diferents fonts per a obtenir informacions basades, principalment, en recursos digitals. Coneixerà biografies de personatges històricament rellevants des d'una perspectiva coeducativa.

SEGON CICLE

L'alumnat serà capaç d'analitzar períodes cronològics i grans dats de la Història i la seua relació amb l'actualitat. Manejarà les nocions de simultaneïtat i interpretació històrica. Identificarà les característiques de la Península Ibèrica en la Prehistòria i l'Edat Antiga, així com els seus elements més destacables, i haurà iniciat en el coneixement de la cultura i la romanització.

TERCER CICLE

Haurà aprofundit i consolidat les nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació històrica. Serà capaç de reconèixer les característiques de la societat del antic règim i de la revolució liberal i seua reflexió en els canvis socials i econòmics produïts a Espanya. S'haurà iniciat en l'anàlisi de la memòria democràtica del nostre país (dictadura i transició), tenint en compte la diversitat d'interpretacions mitjançant l'ús de diferents recursos per a obtenir informació (recursos digitals, mitjans de comunicació, documents audiovisuals, textuals, fonts orals i expressions culturals).

Competència específica 7.

Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.

PRIMER CICLE

S'haurà iniciat en els àmbits de participació ciutadana més pròxims com són el col·legi i la seua localitat. Reconèixerà la pertinença al grup social familiar i la relació entre els seus membres, i adquirirà responsabilitats en tasques domèstiques per al bon funcionament de la vida familiar. Reconèixerà també les diferències entre medi urbà i rural iindrà coneixement dels equips bàsics educatius, sanitaris i culturals existents en el seu entorn i dels serveis que presten a la comunitat.

SEGON CICLE

Haurà ampliat els àmbits de participació ciutadana en el context escolar, comunitari i municipal, aprofundint el reconeixement de pertinença a un grup social des de la família i assumint majors responsabilitats en el seu funcionament quotidià.

L'alumnat reconeixerà l'importància de la contribució ciutadana al funcionament de les institucions públiques i del paper de l'Administració pública a la Comunitat Valenciana a través de la Generalitat. Alhora, identificarà l'Estat espanyol com el conjunt de totes les comunitats autònomes que el conformen i que constitueixen la base de la seua organització social, política i territorial. Serà també capaç d'identificar i descriure alguns factors demogràfics rellevants de la comunitat de la qual forma part com la natalitat i la mortalitat, els moviments migratoris, el nivell d'inclusió i cohesió social i la diversitat cultural.

Manejarà nocions bàsiques d'economia relacionades amb l'economia domèstica, el càlcul de despeses i ingressos, els diners, l'estalvi, els comptes bancaris, i els targetes de crèdit, tenint en compte l'importància del consum responsable i sostenible.

TERCERCICLE

L'alumnat serà capaç d'identificar i descriure a gran traços l'organització social, política i territorial d'Espanya, i les característiques més destacades de les Institucions de govern municipals, autonòmiques, amb referència específica a la Comunitat Valenciana, i de l'Estat espanyol. A més a més, haurà realitzat una aproximació inicial a la pertinença d'Espanya a la Unió Europea i les seues principals institucions.

Així mateix, l'alumnat serà capaç de diferenciar entre règims democràtics i autoritaris com a formes de govern contraposades, reconeixent l'existència d'un règim democràtic en l'Estat espanyol caracteritzat per ser un monarquia parlamentària i el referent de la qual és la Constitució Espanyola. També podrà realitzar comparacions entre algunes característiques demogràfiques destacades de diferents comunitats autònomes, o de països amb diferents nivells de desenvolupament.

Finalment, serà capaç de reconèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural d'Espanya mostrant una actitud de respecte i estimant per les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Competència específica 8.

Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

PRIMER CICLE

L'alumnat identificarà i reconeixerà els principals elements del patrimoni del municipi, valorant les actuacions públiques i privades orientades a la seua conservació i cura.

SEGON CICLE

L'alumnat serà capaç de diferenciar les diferents representacions del patrimoni i podrà identificar-les a través de diferents mitjans. S'haurà iniciat el coneixement d'altres tipus de patrimoni i n'haurà ampliat el reconeixement.

Aquest descobriment a favorirà la valoració d'elements del patrimoni com a social, històric i cultural, reconeixent les aportacions de les dones com a subjectes individuals i com a col·lectiu. Així mateix, podrà realitzar propostes més complexes sobre la conservació i la cura del patrimoni.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà construït una idea precisa de què és el patrimoni, dels diferents tipus de patrimoni i de l'espai social i cultural. Haurà aprofundit en el seu coneixement sobre aquest tema a partir de l'anàlisi de l'evolució dels elements patrimonials globals.

A més, serà capaç d'elaborar i realitzar exposicions fonamentades sobre el patrimoni conegut iemetre judicis de valor sobre el seu origen i la seua relació amb els esdeveniments històrics des d'una perspectiva coeducativa.

SABERS BÀSICS

Bloc1: Cultura científica.

1.1 Iniciació a l'activitat científica. CE1,CE2,CE3,CE5	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1 Fases del raonament científic del'experimentació			
Curiositat per objectes, fets i fenòmens pròxims.	1-2		
Realització de prediccions senzilles de manera guiada.	1-2		
Estratègies d'utilització de la informació de diferents fonts fiables, pròximes i accessibles	2		
Ús d'instruments i dispositius apropiats per a l'observació i mesurament.	1-2		
Procediments i mètodes guiats per a l'experimentació	1-2		
Registre de les observacions.	2		
Vocabulari científic bàsic per comunicar de manera oral o gràfica el resultat de les investigacions	1-2		
Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.		3-4	5-6
Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim.		3-4	5-6
Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació emprant els instruments i dispositius adequats		3-4	5-6
Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles i llenguatge científic bàsic adquirit.		3-4	5-6
Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.		3-4	5-6
Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit		3-4	6
G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere			
Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere	1-2	3-4	5-6
			CI

1.2La vida en el nostre planeta.CE3,CE4, CE5,CE8	1r cic	2n cicle	3r cicle
G1. Éssers vius			
Els éssers vius i els objectes inerts.	1-2		
Les plantes i els animals. Diferències bàsiques.	1-2		
L'hàbitat dels éssers vius en relació amb les seues necessitats bàsiques	1-2		
Valoració i respecte per l'hàbitat natural dels éssers vius.	1-2		
La classificació dels éssers vius, els grans regnes de la natura		4	
Les plantes. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al medi, obtenció d'energia, relació i reproducció.		4	
Els animals. Classificació en subgrups segons les seues característiques d'adaptació al mig, obtenció d'energia, relació i reproducció		3	
La cèl·lula			6
La cadena alimentària			6
G2. Paisatges i ecosistemes			
Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes	1 - 2	3-4	5-6
Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació.		3-4	6
El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.		3	5-6
L'extinció d'algunes espècies, valoració, causes i conseqüències			5-6
G3. Desenvolupament sostenible			
La cistella de la compra a casa i els béns de primera necessitat, hàbits de consum responsable.	1 - 2		
Accions per al consum responsable de béns i serveis.		3-4	
Petjada ecològica i sostenibilitat / no sostenibilitat derivada del consum		3-4	
Reutilització, reducció i reciclatge de materials.		3-4	
Corresponsabilitat en la protecció mediambiental		3-4	
Equilibri entre el desenvolupament social i econòmic i la defensa del medi ambient			5-6
Drets, deures i responsabilitats de l'alumnat com a consumidor conscient i ecològicament.			5-6
La publicitat i l'etiquetatge dels productes que consumeix l'alumnat.			6
G4. El cos humà			
El cos humà, les seues parts bàsiques: cap, troncs i extremitats. Els sentits.	1		
Hàbits saludables, alimentació, descans, activitat física i higiene personal relacionats amb el benestar físic	1-2		
Les malalties més comunes	1-2		

Morfologia del cos humà. Esquelet, musculatura i articulacions.		3	
Parts i òrgans principals del cos humà i les seues funcions		3-4	
Relació entre el benestar i la pràctica de determinats hàbits: alimentació variada, higiene personal, exercici físic regulat sense excessos i descans		3-4	
L'organització del cos humà. Sistemes, aparells i funcions. Equilibri i relació entre totes elles. Relació amb l'entorn i amb els altres.			5-6
Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com a elements per a la cura i el respecte per	u		5-6
L'aparell reproductor i la sexualitat responsable			6
G5. Educació emocional			
Estratègies d'identificació i gestió de les emocions pròpies i alienes	1-2		
Acceptació de les diferències i semblances davant la diversitat a l'aula i a l'entorn pròxim.	1-2		
Treball de la dimensió afectiu-sexual.	2		
Diferències i semblances entre les persones, empatia i respecte per les semblances i diferències amb els altres.	1-2		
Reconeixement dels sentiments i emocions pròpies i dels companys i companyes per a establir relacions socials adequades.		3-4	
Coneixements bàsics sobre la sexualitat humana com a forma de relació i comunicació		3	
Establiment d'hàbits per a desenvolupar una salut emocional i mental equilibrada que fomenten l'autoconcepte, l'empatia i el respecte pels altres			5-6
Acceptació dels canvis físics i emocionals derivats de l'inici de l'adolescència i la pubertat que condicionen unes relacions socials i afectives sanes. Coneixement i acceptació d'un mateix i dels altres			6

1.3 Matèries, força i energia. CE2, CE3, CE5	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Matèria			
Les propietats dels materials en funció del ús habitual en la vida quotidiana	1-2		
Les propietats dels materials: duresa, flexibilitat, massa i volum. Materials naturals i artificials		3	
La matèria i les seues propietats. Massa, volum i densitat			5-6
G2. Forces i energia			
Formes d'energia pròximes, la llum i el so. Ús responsable en la vida quotidiana.	1-2		
Tipus d'energia, el so, la llum i la calor. L'energia elèctrica. Ús i consum responsable		3	
Les forces i el moviment. Els efectes que produeixen les forces, deformacions i moviment. La velocitat i la gravetat.			5-6
L'energia. Formes i propietats. La transformació de l'energia. Fonts d'energia renovables i no renovables, sostenibilitat.			6
G3. Màquines i instruments			
Ús d'objectes de l'entorn amb eficàcia i seguretat.	1-2		
Construccions d'estructures a partir de simulacions i jocs de construccions amb materials diversos	2		

Màquines simples.		4	
Aplicacions usades en la vida quotidiana de màquines, aparells i estructures.		4	
Us de balances i pesos com a instruments de mesura.		4	
Grans fites en la invenció de màquines, aparells i estructures que van canviar la humanitat des d'una perspectiva de gènere		4	
El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.			5-6
Us d'instruments de mesura i de càlcul.			5-6
Màquines i estructures. Elements que les componen.			6
Valoració dels avanços científics i tecnològics i la seva relació amb la societat actual			5-6

Bloc 2: Tecnologia i digitalització.

2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. CE1	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1 Presència			
Presència de la ciència i de la tecnologia a la societat, a l'escola, al llar, en la cultura i l'oci.	1-2		
G2 Comunicació en la xarxa			
Dispositius, programes i aplicacions informàtiques per comunicar-se de manera segura.	2		
Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic.		3-4	5-6
Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per comunicar-se amb altres persones en xarxa: el xati i el fòrum.			6
Ús de xarxes socials per a la comunicació i construcció de la ciutadania digital.			6
Netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.	2		5-6
Netiqueta digital, regles bàsiques de cortesia i respecte en les xarxes socials i estratègies per a resoldre problemes en la comunicació digital a través de xats i fòrums: respecte a la temàtica, ús moderat de les icones, respecte cap a altres opinions, construcció de coneixement en xarxa (ciberètica).			6
G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques			
Cercadors.		3-4	5-6
Emmagatzematge de dades (imatges, documents, xifres,)			5-6
Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)		3-4	5-6
Presentació de la informació: presentacions i vídeos.			5-6
Estratègies bàsiques de mecanografia			5-6
Entorn personal d'aprenentatge		4	5-6
Problemes tècnics senzills en les aplicacions i dispositius TIC de manera guiada			5-6

G4. Salut i seguretat			
Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a prevenir addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament.		3	5
Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: ciberassetjament, empremta digital, propietat intel·lectual, protecció de la informació personal en xarxes socials			6
Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges publicitàries, correus no desitjats, phishing o informació personal,		3	5-6
Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: "amics" d'internet, correus electrònics amb enllaços o descarregables dubtosos			5-6
G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació			
Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació		3-4	5-6
Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades que faciliten la comprensió i l'anàlisi. Citat.			6

2.2. Projectes de disseny i pensament computacional. CE2	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Projectes de disseny			
Observació del medi natural i social; admiració d'un tema concret.	1-2	3-4	5-6
Identificació d'objectius, necessitats, dubtes i problemes.	1-2	3-4	5-6
Expressió de diferents solucions i respostes.	1-2	3-4	5-6
Selecció de l'aspecte a desenvolupar.			6
Comprovació, disseny, prototip i prova.	2	3-4	5-6
Avaluació			6
Presentació i comunicació	2	3-4	5-6
G2. Pensament computacional			
Abstracció		3-4	5-6
Pensament algorítmic		3-4	5-6
Descomposició en parts més senzilles	2	3-4	6
Identificació de patrons			6
Pensament lògic utilitzant variables que contenen dos valors (vertader/fals, sí/no)			6
G3. Tecnologia			
Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur	1-2	3-4	5-6
Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc		3-4	6
Operadors mecànics i màquines simples (senyors, motors,)			6
Recursos digitals: realitat virtual, realitat augmentada, simuladors, impressores 3D...			6
Circuits elèctrics bàsics: elements, efectes, ús quotidià.			6
G4. Iniciació al programari			

Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).	1-2	3-4	5-6
Programació per blocs a través de robots programables senzills.	2	3-4	5-6
Programació per blocs en entorns digitals.		3-4	6
G5. Treball Cooperatiu			
Estratègies bàsiques de treball en equip	1-2		
Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.		3-4	5-6
Estratègies per al gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives		3-4	5-6
Estratègies en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia, valoració de l'error com a oportunitat d'aprenentatge			5-6

Bloc 3: Societat i territoris.

3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Pensament crític			
Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles	1-2		
Conjectures i planificació de tasques senzilles.		3-4	
Estratègies per a l'emissió d'opinions senzilles a partir d'una informació donada.		3-4	
Estratègies per a l'emissió d'opinions i judicis de valor a partir de diferents tipus de fonts.			5-6
Adquisició d'habilitats per a l'expressió de conclusions a través de textos expositius i elements gràfics			5-6
Ús de fonts diverses (primàries i secundàries) com a textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procediments dels mitjans de comunicació i altres fonts.			5-6
Acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives		3-4	
G2. Drets i llibertats			
Noció de desigualtat.	1-2		
Noció de desigualtat social i conflictes socials.		3-4	
Noció de diversitat cultural.			5-6
Noció de drets i llibertats.			5-6
Noció d'obligacions.			5-6

1

3.2. Societats en el temps. CE6, CE8.	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. El pas del temps			
Ús del temps i de les formes convencionals per a mesurar-lo	1-2		
Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura	1-2	3	

Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).		3	5-6
Estratègies per a la representació del temps mitjançant línies del temps i el coneixement dels diferents períodes cronològics		3	
G2. Educació patrimonial			
Identificació del patrimoni material com a element del municipi.	1-2		
Propostes de cura del patrimoni a petita escala	1-2		
Reconeixement de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història i la seva aportació al patrimoni.		3-4	
Reconeixement d'altres tipus de patrimoni (immaterial) i localització d'expressions culturals i històriques (patrimoni) més pròximes a la seva localitat a nivell nacional		3-4	
Tipologia, paper social i cultural del patrimoni.			5-6
Elements patrimonials aplicants a nocions temporals bàsiques.			5-6
Emissió de judicis de valor sobre l'origen del patrimoni i la seva relació amb els esdeveniments històrics.			6
G3. Societats i diversitat cultural			
Biografia de personatges rellevants des d'una perspectiva coeducativa.	2		
Identificació dels trets diferencials de les societats a través del temps		3-4	
Reconeixement de les característiques de les societats prehistòriques i del Antiguitat, així com els seus elements més destacables		4	
Coneixement de les característiques de la cultura i la romanització i l'anàlisi de la seva herència en la societat actual		4	
La societat del antic règim i revolució liberal, així com els canvis socials i econòmics produïts a Espanya			6
Aproximació a la història recent (Guerra Civil, dictadura i transició) i a la memòria democràtica.			6
Societats i cultures del Època Medieval i Moderna		4	5
G4. Interpretació històrica			
Nocions de causa, conseqüència i empatia.	2		
Nocions de causa, conseqüència, empatia, simultaneïtat i interpretació		3-4	
Noció de canvi, continuïtat, simultaneïtat i durada i evidència			5-6

3.3. Alfabetització cívica. CE7.	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Organització social			
La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats domèstiques	1-2		
Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit		3-4	5-6
La família i la relació entre els seus membres: adquisició de responsabilitats en l'entorn familiar.		4	
Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les comunitats autònomes i Espanya.		4	
La Constitució Espanyola.			6

Identificació del'organització social d'Espanya.			6
Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible	1-2	3-4	5-6
G2. Estructura política			
Identificació i ús dels equipaments bàsics de l'entorn social: educatius, sanitaris i culturals	1-2		
Característiques del sector privat i del sector públic		3	
Organització de l'Administració Pública a través de la Generalitat		4	
Institucions de govern municipals, autonòmiques i estatals.			5
Aproximació a la Unió Europea: organització territorial, institucions, competències i responsabilitats			6
Reconeixement de l'organització política i territorial d'Espanya.			6
La monarquia parlamentària.			6
Diferenciació de formes de govern: règims democràtics i autoritaris			5-6
G3. Població			
Medi urbà i rural. El medi urbà i rural de la Comunitat Valenciana.		3-4	
Distribució de la població: natalitat i mortalitat,		4	
Moviments migratoris i riscos naturals		4	
Moviments migratoris a la Comunitat Valenciana, Espanya i Europa			6
Identificació de les característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats			6
Reconeixement i respecte per la diversitat cultural i lingüística d'Espanya			5-6

3.4. Consciència ecosocial. CE5.	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Representació			
Ús de plànols i mapes senzills	1-2		
La Terra en plànols i mapes senzills	2		
Representació cartogràfica.		3-4	5-6
G2. El clima			
El canvi estacional	1-2		
Variables meteorològiques. Registre i representació de dades	2		
El temps i el clima: característiques i diferències	1-2		
El canvi climàtic: factors desencadenants i impacte sobre l'entorn	1-2		
Factors climàtics.		4	
El canvi climàtic: presa de consciència del l'impacte a l'entorn		3-4	
Factors climàtics: distribució dels climes.			5-6
El canvi climàtic: accions d'afrontament.			5-6
G3. Responsabilitat ecosocial			
La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic.	1-2	3	5-6
El Sistema Solar		4	6
L'Univers			6
Identificació dels estats de l'aigua.	1-2		
L'ús responsable de l'aigua com a recurs càs i la seua conservació	1-2	3-4	5-6
Elements bàsics del relleu		3	

Elements del relleu anivell local i nacional		3	
Conservació i curad dels elements paisatgístics de l'entorn		3-4	
Turisme sostenible		3-4	5-6
Elements del relleu anivell europeu.			6
Reconeixement dels paisatges agropecuaris i turístics			5-6
Xarxes de transport i comunicacions			5-6

CRITERIS D' AVALUACIÓ

Competència específica 1.

Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per buscar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

PRIMER CICLE

1R	2N
Utilitzar dispositius i recursos digitals de manera segura i d'acord amb les necessitats del context educatiu.	Utilitzar dispositius i recursos digitals de manera segura i d'acord amb les necessitats del context educatiu.

SEGON CICLE

3R	4T
Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes d'interès pròxim i persona.	Usar aplicacions informàtiques senzilles d'ús habitual per buscar informació en internet, de forma guiada i segura, sobre temes d'interès pròxim i persona.
Usar dispositius senzills per comunicar-se iniciant-se en l'ús del correu electrònic.	Usar dispositius senzills per comunicar-se mitjançant el correu electrònic, aplicant les normes de la netiqueta.
Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades.	Crear textos digitals senzills utilitzant guies detallades.
Identificar hàbits que afavoreixen i tendeixen a una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals.	Identificar hàbits que afavoreixen i tendeixen a una relació saludable i adequada amb l'ús de les tecnologies digitals.
Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.	Identificar conductes segures i poc segures relacionades amb la informació personal (imatge, dades i contrasenyes) en l'ús de les tecnologies digitals.

TERCER CICLE

5É	6É
Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.	Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.
	Comunicar-se utilitzant plataformes i aplicacions en línia, principalment el correu electrònic, fòrums i xats, aplicant les normes de la netiqueta.
	Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seva elaboració.
Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals.	Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals.
Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats falses i la protecció antiviral.	Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats falses i la protecció antiviral.

Competència específica 2.

Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i l'ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

PRIMER CICLE

1R	2N
Mostrar curiositat per objectes, fets i fenòmens pròxims, formulant preguntes.	Mostrar curiositat per objectes, fets i fenòmens pròxims, formulant preguntes i realitzant prediccions.
	Buscar informació senzilla de diferents fonts segures i fiables de forma guiada, utilitzant-la en investigacions relacionades amb el medi natural, social i cultural.
Iniciar-se a l'observació i experimentació de l'entorn amb curiositat.	Participar en experiments pautats o guiats, quan la investigació ho requereixca, utilitzant tècniques senzilles d'indagació, emprant de manera segura els instruments i registrant les observacions de manera clara.
Proposar respostes a les preguntes plantejades.	Proposar respostes a les preguntes plantejades, comparant la informació i els resultats obtinguts amb les prediccions realitzades.
Comunicar de forma oral amb claretat en les interaccions quotidianes.	Comunicar de manera oral o gràfica el resultat de les investigacions, explicant els passos seguits amb ajuda d'un guió.

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.	Identificar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim d'especial interès i rellevància susceptibles de ser abordats mitjançant senzills processos d'investigació.
Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.	Proposar possibles solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'activitat quotidiana, utilitzant tècniques senzilles de pensament de disseny i pensament computacional.
Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.	Manejar de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials utilitzats habitualment en desenvolupament de projectes i la realització de xicotetes investigacions.
Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.	Presentar el producte final en diferents formats, explicant els passos seguits.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim.	Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per abordar-los.
Proposar diferents solucions a qüestions o problemes del seu entorn pròxim.	Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social i cultural pròxim utilitzant tècniques de pensament de disseny i pensament computacional.
Elaborar cooperativament un producte final que doni solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, establint uns objectius precisos.	Elaborar cooperativament un producte final que doni solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototipsos de solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.
Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora.	Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora.
Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.	Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.

Competència específica 3.

Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives al'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i del professorat, el raonament científic i l'experimentació.

PRIMER CICLE

1R	2N
Realitzar de forma guiada un producte final senzill.	Realitzar, de forma guiada, un producte final senzill que done solució a un problema de disseny, provant en equip diferents prototips i utilitzant de manera segura els materials adequats.
Presentar de manera oral el producte final	Presentar de manera oral o gràfica el producte final dels projectes de disseny, explicant els passos seguits amb ajuda d'un guió.
Mostrar interès en la resolució guiada de problemes senzills de programació.	Mostrar interès pel pensament computacional, participant en la resolució guiada de problemes senzills de programació.

SEGON CICLE

3R	4T
Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.	Cercar i recopilar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a l'investigació que es realitza.	Realitzar de forma guiada experiments senzills, utilitzant les tècniques més apropiades per a l'investigació que es realitza.
Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament.	Emprar de manera segura instruments i dispositius, realitzant observacions i mesuraments precisos i registrar-les correctament.
Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.	Interpretar la informació obtinguda com a resultat de la realització d'un experiment.
Presentar els resultats de les investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.	Presentar els resultats de les investigacions en forma d'esquemes visualment senzills, utilitzant correctament un llenguatge científic bàsic i explicant els passos que s'han seguit en el procés.

TERCER CICLE

5É	6É
Mostrar curiositat sobre qüestions del medi natural, social i cultural i formular preguntes sobre elles.	Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre qüestions relacionades amb el medi natural, social i cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formular preguntes sobre elles.
Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.	Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts.	Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts.
Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.	Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.
Presentar el resultat d'un projecte senzill i valorar si compleix els objectius.	Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix amb els seus objectius.

Competència Específica 4.

Adoptar hàbitssaludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

Valencianai Espanyai explorar i formular propostes per a promoure el seu coneixement i protecció.

PRIMER CICLE

1R	2N
Identificar les emocions pròpies i les dels altres, entenent les relacions familiars i escolars a les quals pertanyen i reconeixent les accions que afavorisquen el benestar emocional i social.	Identificar les emocions pròpies i les dels altres, entenent les relacions familiars i escolars a les quals pertanyen i reconeixent les accions que afavorisquen el benestar emocional i social.
Reconèixer estils de vida saludables valorant la importància d'una alimentació variada, equilibrada i sostenible, la higiene, l'exercici físic, el contacte amb la naturalesa, el descans i l'ús adequat de les tecnologies.	Reconèixer estils de vida saludables valorant la importància d'una alimentació variada, equilibrada i sostenible, la higiene, l'exercici físic, el contacte amb la naturalesa, el descans i l'ús adequat de les tecnologies.

SEGON CICLE

3R	4T
Relacionar la pràctica habitual autònoma d'hàbitssaludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora.	Relacionar la pràctica habitual autònoma d'hàbitssaludables d'alimentació, exercici físic i descans amb el coneixement científic del cos i formular propostes de millora.
Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se d'una manera empàtica en les relacions amb altres persones per afavorir la convivència.	Identificar emocions i sentiments propis i aliens i comportar-se d'una manera empàtica en les relacions amb altres persones per afavorir la convivència.
Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpia i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats	Reconèixer i acceptar la identitat sexual i de gènere pròpia i rebutjar prejudicis i estereotips relacionats amb aquestes identitats
Assumir responsabilitats i situar-se en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.	Assumir responsabilitats i situar-se en els contextos escolar, familiar i comunitari pròxim superant els estereotips sexistes.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables.	Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables.
Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquenal millorad del benestar físic, mental i emocional tant individual com col·lectiu.	Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquenal millorad del benestar físic, mental i emocional tant individual com col·lectiu.
Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquenal benestar propi i col·lectiu.	Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquenal benestar propi i col·lectiu.
	Descriure, explicar i acceptar els canvis que es produeixen en el propi cos en aquest període vital i adoptar hàbits de cura i respectar cap a si mateix i als altres relacionats amb aquests canvis.
Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals i comunitàries, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.	Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals i comunitàries, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.

Competència específica 5.

Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconéixer les característiques, l'organització i les propietats dels elements del medi natural, social i cultural.	Reconéixer les característiques, l'organització i les propietats dels elements del medi natural, social i cultural a través de la indagació, utilitzant les eines i processos adequats de manera pautada.
Reconéixer connexions senzilles i directes entre diferents elements del medi natural, social i cultural per mitjà de l'observació, la manipulació i l'experimentació.	Reconéixer connexions senzilles i directes entre diferents elements del medi natural, social i cultural per mitjà de l'observació, la manipulació i l'experimentació.
Mostrar actituds de respecte davant el patrimoni natural i cultural, reconeixent-lo com un bé comú.	Mostrar actituds de respecte davant el patrimoni natural i cultural, reconeixent-lo com un bé comú.

SEGON CICLE

3R	4T
Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.	Relacionar les accions que realitzen les persones en la vida quotidiana i el medi en el qual viuen, tenint en compte els factors naturals i socials.
Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambiental i el paisatge proper.	Esmentar els avantatges i els inconvenients d'una actuació humana rellevant i significativa amb un fort impacte en el medi ambiental i el paisatge proper.
Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn proper.	Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació orientades a la solució de problemes ecològics presents en l'entorn proper.
Reconèixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per l'acció dels agents que incideixen en ell.	Reconèixer i establir les causes i les conseqüències dels canvis produïts en un element del paisatge o d'un ecosistema amb el pas del temps i per l'acció dels agents que incideixen en ell.
Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.	Identificar les accions pròpies realitzades diàriament en benefici del consum responsable de materials escolars, aliments, aigua i electricitat.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials.	Analitzar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials.
Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local com global.	Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local com global.
Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació aonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambiental i el paisatge.	Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació aonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambiental i el paisatge.
Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actua sobre ell.	Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actua sobre ell.
Identificar i justificar les accions pròpies realitzades habitualment en l'entorn proper i en benefici del consum responsable de béns i serveis.	Identificar i justificar les accions pròpies realitzades habitualment en l'entorn proper i en benefici del consum responsable de béns i serveis.

Competència específica 6.

Situar cronològicament i espacialment els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps i identificar i explicar els principals processos de canvis subjacents i la seua interrelació.

Valencianai Espanyai explorar i formular propostes per a promoure el seu reconeixement i protecció.

PRIMER CICLE

1R	2N
Valorar la importància del respecte als elements i éssers del planeta i els seus recursos com el sòl i l'aigua.	Mostrar estils de vida sostenible i valorar la importància del respecte, les cures, la corresponsabilitat i la protecció dels elements i éssers del planeta, identificant la relació de la vida de les persones amb les seues accions sobre els elements i recursos del mitjà com el sòl i l'aigua.

SEGON CICLE

3R	4T
Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada i segle, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.	
Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere.	Ordenar cronològicament fets socials i persones rellevants de la història recent utilitzant eines bàsiques de mesura de temps i incorporant la perspectiva de gènere.
Ordenar temporalment l'espai alguns dels fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana.	Ordenar temporalment l'espai alguns dels fets especialment rellevants de la història de la Comunitat Valenciana.
	Descriure algunes formes de vida representatives dels grans períodes històrics fins al'Edat Antiga.
	Explicar i comparar les característiques principals dels diferents períodes històrics fins a l'Edat Antiga.

TERCER CICLE

5É	6É
Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.	Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada, lustre, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.
	Situar l'espai temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya mostrant la seua interrelació i incorporant la perspectiva de gènere.
Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des del'Edat mitjana fins a l'actualitat.	Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des del'Edat mitjana fins a l'actualitat.
Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des del'Edat mitjana fins a l'actualitat.	Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des del'Edat mitjana fins a l'actualitat.
	Identificar i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre elements destacats del medi social i cultural des del'Edat mitjana fins a l'actualitat.

Competència específica 7.

Reconèixer i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més rellevants de les seues principals institucions i funcions.

Valenciana i Espanya i explorar i formular propostes per a promoure el seu coneixement i protecció.

PRIMER CICLE

1R	2N
Ordenar temporalment fets de l'entorn social i cultural pròxim.	Ordenar temporalment fets de l'entorn social i cultural pròxim, emprant nocions bàsiques de mesura i successió.
Conèixer persones i grups socials rellevants de la història.	Conèixer persones i grups socials rellevants de la història, així com formes de vida del passat, incorporant la perspectiva de gènere.

SEGON CICLE

3R	4T
-----------	-----------

Identificar els principals òrgans de govern del municipi i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i la convivència social.	Identificar els principals òrgans de govern del municipi, de la província i de la Comunitat Valenciana i identificar la seua funció i responsabilitat en la millora de la vida de les persones i la convivència social.
Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política territorial del seu municipi.	Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política territorial del seu municipi, la província i la Comunitat Valenciana.
Conèixer les funcions de l'administració del municipi, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania i la participació ciutadana.	

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya.	Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea, i reconèixer la seua funció i responsabilitat en el benestar de les persones i en la millora de la convivència social.
Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya.	Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea.
Distingir les funcions de l'administració del municipi i de la Comunitat Valenciana, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania, la participació ciutadana i el desenvolupament dels principis de funcionament democràtic.	Distingir les funcions de l'administració del municipi i de la Comunitat Valenciana, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania, la participació ciutadana i el desenvolupament dels principis de funcionament democràtic.

Competència específica 8.

Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya i explorar i formular propostes per a promoure el seu reconeixement i protecció.

PRIMER CICLE

1R	2N
Recollir informació sobre manifestacions culturals del propi entorn.	Recollir informació sobre manifestacions culturals del propi entorn, mostrant respecte, valorant la seua diversitat i riquesa, i apreciand-les com a font d'aprenentatge.
Mostrar actituds que fomenten la igualtat de gènere.	Mostrar actituds que fomenten la igualtat de gènere i les conductes no sexistes reconeixent models positius en l'entorn pròxim

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.	Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.
Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.	Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural del municipi i de la Comunitat Valenciana i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

TERCER CICLE

5É	6É
	Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica

	iel seu origen històric.
	Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

CASTELLÀ: LLENGUA I LITERATURA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1. Multilingüisme i interculturalitat.

Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües del·l'alumnat i del·l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.

PRIMER CICLE

En aquesta etapa, la motivació per aprendre idiomes ha de ser fonamental. El treball del codi oral ha de tindre un paper destacat, així com l'acceptació de l'existència de sons diferents de la llengua pròpia.

SEGON CICLE

Els aprenents haurien d'adoptar un paper més actiu en l'aprenentatge de les llengües i pertald'identificar prejudicis i estereotips lingüístics freqüents i reconèixer la diversitat cultural i lingüística com una oportunitat compartida per al conjunt de la ciutadania.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria d'adquirir un grau més alt de coneixement de la varietat lingüística, pertald'ampliar el seu perfil lingüístic. La reflexió sobre les llengües com a element constitutiu de la seua identitat resulta de molta importància. A part de la reflexió lingüística, l'alumnat hauria de començar a ser conscient dels efectes del contacte entre llengües amb diferents estatus socials; també hauria de començar a contrastar estructures lingüístiques de diferents llengües i d'iniciar-se en la consciència interlingüística. Al llarg d'aquest cicle haurien d'avançar en la detecció de prejudicis i estereotips lingüístics per a valorar de manera positiva les oportunitats personals i socials que ens aporta la pluralitat lingüística. El factor emocional té un pes destacat en el desenvolupament d'aquesta competència al llarg de l'etapa.

Competència específica 2. Comprensió oral i multimodal.

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través del' escolta activa, l' aplicació d' estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.

1R CICLE

Hauria de ser capaç d' identificar el tema i les idees principals de discursos orals de situacions comunicatives conegudes i del' àmbit escolar, en diferents registres (col·loquial i formal) i tenint en compte els elements no verbals.

2N CICLE

L' alumne també hauria de relacionar les idees principals i les secundàries en diferents textos amb suports visuals i sense.

3R CICLE

L' alumne hauria de comprendre i valorar diferents textos de situacions comunicatives conegudes i específiques d' interès personal, amb diferents tipus de registres.

Competència específica 3. Comprensió escrita i multimodal.

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l' aplicació d' estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.

1R CICLE

Les situacions d' aprenentatge es planifiquen perquè l' alumne aprengui a llegir (desxifrar el codi) i a comprendre els textos (construir el significat del text en contextos de lectura significatius). Per tal de desenvolupar aquesta competència, l' alumne hauria de ser capaç, en finalitzar el 1r cicle de primària, de llegir amb una bona fluïdesa i de començar a aplicar estratègies per a comprendre, amb ajuda, el sentit global i la informació específica d' un text, i de fer inferències durant la lectura.

Finalment, caldria tenir en compte també que, per a poder arribar a comprendre, un text és necessari que l' alumne domini la mecànica lectora, per tal de poder centrar l' atenció en les habilitats de comprensió del text i no tant en les de decodificació. Per això, paral·lelament a la lectura mecànica, l' alumne ha de poder efectuar la lectura comprensiva, que ha de prendre més autonomia en el segon i el tercer cicle. En qualsevol moment es poden aprofitar recursos com la lectura fàcil per a tenir en compte la inclusió i els principis del disseny universal d' aprenentatge.

SEGON CICLE

L' alumne també hauria de distingir les idees principals de les secundàries i fer valoracions personals.

TERCER CICLE

Hauria d' aplicar estratègies per a comprendre el sentit global (de manera autònoma), fer valoracions personals argumentades i identificar el tipus de text i les seues característiques.

Competència específica 4. Expressió oral.

Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.

PRIMER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç de realitzar produccions orals senzilles de manera guiada, adaptades a diferents situacions de comunicació pròximes a ell.

SEGON CICLE

Les produccions orals han d'augmentar l'extensió, la planificació i el grau de formalitat. L'alumnat, amb l'ajuda del docent, hauria de saber expressar, descriure i argumentar idees, sentiments, emocions, fets, opinions i conceptes en intenció de plantejar aspectes verbals com els no verbals. En aquest cicle s'ha d'iniciar en l'anàlisi de les produccions pròpies mitjançant l'autoavaluació.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç de construir un discurs adequat i coherent, que incorpori elements bàsics de cohesió, utilitzant estratègies per integrar la informació amb un propòsit comunicatiu.

Competència específica 5. Expressió escrita i multimodal.

Produir, de manera guiada, textos escrits multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

PRIMER CICLE,

Seguint pautas accessibles i partint d'exemples bàsics, l'alumnat hauria de ser capaç d'escriure individualment, en parelles o grups i de manera acompanyada, un text breu relacionat amb l'àmbit escolar amb una estructura clara. Els i les alumnes, que comencen a ser conscients del procés escriptor, s'iniciaran en la planificació, amb l'orientació permanent del professorat.

SEGON CICLE

L'alumnat hauria d'escriure (individualment o col·laborativament), amb l'ajuda del professorat i a partir de models, textos coherents de gènere discursiu senzills i sense marcatge de situacions d'aprenentatge. A més, els i les alumnes, amb el suport del professorat, haurien de planificar i revisar els seus textos mitjançant estratègies elementals. Així mateix, haurien de cuidar tant els aspectes formals com la correcció lingüística, ortogràfica i gramatical corresponent al nivell educatiu.

TERCER CICLE

L'alumnat, de manera guiada, hauria de crear textos escrits multimodals de gènere discursiu variats que responguen a la situació comunicativa plantejada. També hauria de produir textos coherents amb un vocabulari apropiat utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

Competència específica 6. Interacció oral, escrita i multimodal.

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió

i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

PRIMER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç d'interactuar en situacions quotidianes senzilles utilitzant estratègies bàsiques per a la participació: demanar i complir el torn de paraula, així com saber escoltar.

SEGON CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç d'interactuar de manera oral en les situacions comunicatives habituals utilitzant estratègies que faciliten la participació, com ara saber escoltar i mantindre el tema, aportar idees i respectar les dels altres, així com les convencions establides per a la situació comunicativa. De manera escrita i multimodal, la interacció es donarà en situacions asíncrones i de manera guiada.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria d'utilitzar estratègies d'escolta activa per evitar repetir idees, incloure en la intervenció les opinions dels interlocutors, cooperar amb ells.
L'alumnat hauria d'utilitzar, a més, el registre adequat per a cada situació comunicativa.
Finalment, la interacció escrita i multimodal pot incloure puntualment interaccions síncrones, i s'ha d'afavorir l'autonomia progressiva de l'alumnat.

Competència 7. Mediació oral, escrita i multimodal.

Mediador entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.

1R CICLE.

Pertant, durant els dos primers cursos cal planificar les situacions d'aprenentatge perquè l'alumnat aprengui a llegir i a mateix temps es consolidi la lectura autònoma. Com a base per al desenvolupament

d'aquesta competència, l'alumnat, en finalitzar el 1r cicle de primària, hauria de ser capaç de llegir amb una bona fluïdesa obres adequades a la seua edat. També hauria de començar a ser capaç d'aplicar estratègies de comprensió lectora.

2N CICLE

L'alumnat hauria de llegir de manera autònoma i guiada obres i textos diversos, i de seleccionar amb autonomia i creixent els que s'ajusten als seus gustos i interessos. D'aquesta manera, l'alumnat s'inicia en la construcció de la seua identitat lectora. També hauria de compartir les seues experiències de lectura participant en comunitats lectores.

3R CICLE

L'alumnat hauria de llegir i de seleccionar, de manera autònoma i amb criteri propi, obres i textos que s'ajusten als seus gustos i interessos, i progressar en la construcció de la seua identitat lectora. De la mateixa manera, hauria de seguir compartint les seues experiències de lectura a través de la participació en comunitats lectores en els àmbits educatiu i social.

Competència 9. Competència literària.

Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.

PRIMER CICLE

L'alumne hauria de conèixer representacions poètiques i narratives emmarcades en la tradició (cançons populars, rondalles i contes), i crear

versionssenzillesibreus,utilitzantelseullenguatgepròxim,sobremodelsiambl'ajudadel docent.

SEGON CICLE

L'alumne hauria de ser capaç de llegir i d'interpretartextosliterarissenzillspropisdelatradició,d'expressaropiniósobreelstextos,crear versionssenzillesibreusambintencióliterària,ambparaulesdelseurepertori,partintdemodels iamb ajudadel docent, i participarenrecitacions i dramatitzacions.

TERCER CICLE

L'alumnathauriadellegririinterpretarobresliteràriespròximesals seusinteressos iexpressar-hila seua opinióutilitzantrecursos retòricsbàsics. Amés, hauriade poderrelacionardemaneramoltelementallessobresliteràriesielseusautorsambelscontextos socioculturalsdecreacióiderecepció.Finalment,hauriadecrearversionsliteràriessenzilles (textosnarratius,poètics,teatral)i participarenrecitacionsirepresentacionsescèniques,partint de models, i demanera guiada.

SABERS BÀSICS

Bloc 1: LLengua i ús

	CICLE
--	-------

Les llengües i els parlants: CE1, CE4, CE5, CE6 i CE7	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Biografia lingüística personal	2	3-4	5-6
Mapa lingüístic de l'aula	1-2		
Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic		3-4	6
La variació lingüística	1-2	3-4	5-6
Prejudicis i estereotips lingüístics	1-2	3-4	
Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics			6
Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències	1-2	3-4	5-6
Expressions pròpies de la llengua	2	3-4	5-6

Bloc 2: Estratègies comunicatives

Subbloc 2.1. Sabers comuns: CE2, CE3, CE4, CE5, CE6 i CE7	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
Estratègies per adaptar el discurs a l'intenció comunicativa, als participants i a la situació	2	3-4	5-6
Estratègies per adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal	2	3-4	5-6
Estratègies per adaptar el discurs al registre	2	3-4	5-6
Adequació textual a la situació comunicativa	2	3-4	5-6
Estructura del discurs: la coherència i la cohesió	2	3-4	5-6
Elements de contingut (tema, fórmules, frases, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges)	1-2	3-4	5-6
Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia)		4	6
Tipologies textuals i gèneres discursius	1-2	3-4	5-6
Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no	1-2	3-4	5-6
Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció	1-2	3-4	5-6
Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació	1-2	3-4	5-6

	CICLE
--	-------

Subbloc 2.2. Alfabetització informacional: transversal a totes les CE	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses		4	6
Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats	2	3-4	5-6
Diferenciació entre fets i opinions		3-4	5-6
Detecció de la manipulació informativa			6
Ús de models per a sintetitzar i reelaborar informació			6
Propietat intel·lectual			6
Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals	1-2	3-4	5-6
Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació		3-4	6
Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals		4	5-6

Subbloc 2.3. Reflexió sobre la llengua: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5 i CE7	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
Diferències entre llengua oral i llengua escrita	1-2	3-4	5-6
Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà	1-2	3-4	5-6
Formulació i comprovació d'hipòtesis	2	3-4	5-6
Generalitzacions sobre aspectes lingüístics	1-2	3-4	5-6
Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques		3-4	5-6
Signes de puntuació	1-2	3-4	5-6
Relacions de forma i significat entre les paraules	1-2	3-4	5-6
Relacions sintàctiques de les paraules		3-4	5-6
Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos	2	3-4	5-6
Estratègies per a la transferència entre les llengües	2	3-4	5-6

Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Comprensió oral: C2, C6 i C7			
Estratègies: informació i sentit global del discurs	1-2	3-4	5-6
Estratègies: reconèixer idees no explícites del discurs			6

G2. Expressió oral: C4, C6 i C7			
Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades	1-2	3-4	5-6
Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació verbal	1-2	3-4	5-6
Planificació i producció de textos orals multimodals	1-2	3-4	5-6
G3. Interacció oral: C6 i C7			
Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere	1-2	3-4	5-6
Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes	1-2	3-4	5-6
Interaccions orals en situacions comunicatives	1-2	3-4	5-6
Estratègies de cortesia lingüística	1-2	3-4	5-6

Subbloc 2.5. Comprensió escrita: C3, C6 i C7	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Lectura mecànica (desxifrar el codi)	1-2		
Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació		3-4	5-6
Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica	1-2	3-4	5-6
Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies	1-2	3-4	5-6
Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en el text		3-4	5-6
Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text	1-2	3-4	5-6
Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure'n conclusions		3-4	5-6

Subbloc 2.6. Expressió escrita i multimodal: C5, C6 i C7	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Aplicació de les normes ortogràfiques		3-4	5-6
Presentació acurada de les produccions escrites	1-2	3-4	5-6
Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió	1-2	3-4	5-6
Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció		3-4	5-6

Elements gràfics i paratextuals	2	3-4	5-6
---------------------------------	---	-----	-----

Bloc 3: Lectura i literatura

Subbloc 3.1. Hàbit lector: CE8	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Identitat lectora: expressió de gustos i interessos.	1-2	3-4	5-6
Identitat lectora: valoració crítica del text.		4	5-6
La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries	1-2	3-4	5-6
Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca	1-2	3-4	5-6

Subbloc 3.2. Literatura: CE9	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors	1-2		5-6
Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris	2	3-4	5-6
Estratègies per a la interpretació del text literari		3-4	5-6
Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals	1-2	3-4	5-6
Planificació i producció de textos literaris	2	3-4	5-6

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Competència específica 1.

Reconèixer la diversitat lingüística cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.

PRIMER CICLE

1R	2N
Mostrar interès i respecte a les diferents llengües	Mostrar interès i respecte a les diferents llengües i varietats dialectals del seu entorn, valorant la igualtat en les diferències.
	Reconèixer, de manera acompanyada i en contextos pròxims, alguns prejudicis i estereotips lingüístics i culturals molt freqüents

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.	Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.
Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.	Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.
Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.	Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.
Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.	Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.
Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.	Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar i valorar les varietats lingüístiques de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i del món.	Identificar i valorar les varietats lingüístiques de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i del món.
Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives dels àmbits personal, social i educatiu.	Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives dels àmbits personal, social i educatiu.
Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn, i identificar-ne les característiques bàsiques.	Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn, i identificar-ne les característiques bàsiques.
	Detectar en contextos pròxims, de manera guiada, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i valorar la pluralitat lingüística del món comuna font de riquesa cultural.
Reflexionar i buscar exemples, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament de la llengua.	Reflexionar i buscar exemples, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament de la llengua, a partir de l'observació, la comparació i la manipulació de paraules, oracions i textos, de diferents llengües.

Competència específica 2.

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.

PRIMER CICLE

1R	2N
Comprendre el sentit de textos orals amb ajuda d'elements no verbals.	Comprendre el sentit de textos orals i multimodals senzills, reconeixent les idees principals i els missatges explícits i els missatges implícits més senzills, i iniciant, de manera acompanyada, la valoració del contingut i dels elements no verbals més elementals.

SEGON CICLE

3R	4T
Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.
Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer l'informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut dels elements no verbals elementals.	Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer l'informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut dels elements no verbals elementals.
Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.	Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.
Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent l'informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut dels elements no verbals elementals.	Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent l'informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut dels elements no verbals elementals.

TERCER CICLE

5É	6É
Escoltar de manera activa i llegir textos orals senzills als diferents àmbits.	Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.
Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals senzills.	Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns elements formals elementals, i donar una opinió raonada sobre el que ha escoltat.
Escoltar de manera activa, interpretar i valorar diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, de manera guiada.	Escoltar de manera activa, interpretar i valorar diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, de manera guiada, dels àmbits personal, social i educatiu.
Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos multimodals senzills de coneixements diversos.	Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos multimodals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns aspectes formals elementals, i donar una opinió raonada.

Competència específica 3.

Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.

PRIMER CICLE

1R	2N
Produir textos orals i multimodals coherents, amb planificació acompanyada i utilitzant recursos no verbals elementals.	Produir textos orals i multimodals coherents, amb planificació acompanyada i utilitzant recursos no verbals elementals.
Participar en interaccions orals espontànies, incorporant estratègies elementals d'escolta activa i de cortesia lingüística.	Participar en interaccions orals espontànies, incorporant estratègies elementals d'escolta activa i de cortesia lingüística.

SEGON CICLE

3R	4T
Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.
Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.	Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.
Identificar el tipus de text i l'estructura principal del text, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals del text escrit i multimodal, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.	Identificar el tipus de text i l'estructura principal del text, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals del text escrit i multimodal, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.
Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzill procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura i de diferents textos multimodals senzills digitals, amb l'ajuda del docent.	Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzill procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura i de diferents textos multimodals senzills digitals, amb l'ajuda del docent.
	Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca i la selecció de la informació i de diferents textos multimodals, per ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, i iniciar-se en el contrast de la informació citant les referències bibliogràfiques.

TERCER CICLE

5É	6É
Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.
Aplicar, de manera guiada, tots tipus d'estratègies per comprendre el sentit global i específic, distingir les idees principals de les secundàries i fer algunes valoracions personals argumentades de diferents textos.	Aplicar, de manera guiada, tots tipus d'estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals argumentades de diferents textos sobre coneixements diversos.
Identificar el tipus i l'estructura del text i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits multimodals, avaluar-ne la qualitat, la fiabilitat, la idoneïtat en funció de l'objectiu de la lectura, així com algunes de les característiques	Identificar el tipus i l'estructura del text i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits multimodals, avaluar-ne la qualitat, la fiabilitat, la idoneïtat en funció

lingüístiques específiques de cada tipus de text.	de l'objectiu de la lectura, així com algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.
Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent de dues o més fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera guiada.	Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent de dues o més fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera guiada.

Competència específica 4.

Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.

PRIMER CICLE

1R	2N
Comprendre el sentit global i la informació rellevant de textos pròxims, escrits i multimodals, a partir d'estratègies bàsiques de comprensió abans, durant i després de la lectura.	Comprendre el sentit global i la informació rellevant de textos pròxims, escrits i multimodals, a partir d'estratègies bàsiques de comprensió abans, durant i després de la lectura.
Comprendre el contingut i elements bàsics de textos escrits senzills.	Analitzar, de manera acompanyada, el contingut i aspectes formals i no formals elementals de textos escrits i multimodals senzills valorant el seu contingut i estructura

SEGON CICLE

3R	4T
Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.	Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.
Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.	Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.
Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i al interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles.	Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i al interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles.
Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.	Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.

TERCER CICLE

5É	6É
Produir, de manera guiada, discursos orals estructurats, sobre coneixements diversos, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant connectors bàsics.	Produir, de manera guiada, discursos orals estructurats, sobre coneixements diversos, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant connectors bàsics.
Produir discursos orals amb una pronunciació clara, i amb un ritme i entonació adequats, i incorporar recursos no verbals bàsics que reforcen el discurs i l'ús de suports audiovisuals.	Produir discursos orals amb una pronunciació clara, i amb un ritme i entonació adequats, i incorporar recursos no verbals bàsics que reforcen el discurs i l'ús de suports audiovisuals.
Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i al interlocutor, amb un vocabulari adequat, sense expressions col·loquials, i amb varietat d'estructures morfosintàctiques, amb una reflexió progressiva en l'ús de la llengua.	Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i al interlocutor, amb un vocabulari adequat, sense expressions col·loquials, i amb varietat d'estructures morfosintàctiques, amb una reflexió progressiva en l'ús de la llengua.

Competència específica 5.

Produir, de manera guiada, textos escrits multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

PRIMER CICLE

1R	2N
Produir textos escrits i multimodals senzills.	Produir textos escrits i multimodals senzills i coherents en diferents suports, des de les diferents etapes del procés evolutiu de l'escriptura, ajustant-se a models donats i mobilitzant, de manera acompanyada, estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, textualització i revisió.

SEGON CICLE

3R	4T
Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari i discriminador bàsic d'ús freqüent.	Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari i discriminador bàsic d'ús freqüent.
Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.	Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.
Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.	Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.
Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'un o dos fonts.	Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'un o dos fonts i incloure les seues referències en compartir-la.

TERCER CICLE

5É	6É
Produir, a partir d'exemples i de manera guiada, textos escrits multimodals de gènere discursius dels àmbits personal, social i educatiu adequats i coherents, amb vocabulari i discriminador apropiat i estratègies bàsiques de cohesió.	Produir, a partir d'exemples i de manera guiada, textos escrits multimodals de gènere discursius dels àmbits personal, social i educatiu adequats i coherents, amb vocabulari i discriminador apropiat i estratègies bàsiques de cohesió.
	Utilitzar, de manera acompanyada i puntualment amb reflexió progressiva, els coneixements lingüístics i discursius bàsics necessaris en la situació d'aprenentatge i la terminologia elemental corresponent.
Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera guiada, mitjançant instruments i estratègies bàsiques, com a part explícita del procés d'escriptura.	Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera guiada, mitjançant instruments i estratègies bàsiques, com a part explícita del procés d'escriptura.
Localitzar, seleccionar, gestionar i integrar en el text, de manera puntualment acompanyada, la informació de dos o més fonts i incloure les seues referències en compartir-la.	Localitzar, seleccionar, gestionar i integrar en el text, de manera puntualment acompanyada, la informació de dos o més fonts i incloure les seues referències en compartir-la.

Competència específica 6.

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

PRIMER CICLE

1R	2N
	Localitzar, seleccionar i contrastar informació de diferents fonts, incloses les digitals, citant-les i recreant-les mitjançant l'adaptació creativa de models donats.
Compartir els temes d'interés personal de forma individual i grupal.	Compartir els resultats d'un procés d'investigació senzill, individual o grupal, sobre algun tema d'interés personal, realitzat de manera acompanyada.
Adoptar hàbits saludables d'ús de les tecnologies digitals.	Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la cerca i la comunicació de la informació.

SEGON CICLE

3R	4T
Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantenir el tema i respectar les convencions establides.	Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantenir el tema i respectar les convencions establides.
Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes.	Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes.
Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.	Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.
Interactuar en textos escrits multimodals, de manera asincrònica guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.	Interactuar en textos escrits multimodals, de manera asincrònica guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.

TERCER CICLE

5É	6É
Interactuar oralment, de manera pautada, sobre coneixements que s'ajusten a la situació comunicativa, a través de diferents suports, utilitzant un vocabulari apropiat i ètic i recursos com la cortesia lingüística, l'entonació, el ritme pausat, o el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta activa per a la construcció d'un discurs comú.	Interactuar oralment, de manera pautada, sobre coneixements que s'ajusten a la situació comunicativa, a través de diferents suports, utilitzant un vocabulari apropiat i ètic i recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, l'entonació, el ritme pausat, o el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta activa per a la construcció d'un discurs comú.
Utilitzar, amb l'ajuda de pautes, estratègies bàsiques per a la deliberació argumentada, el consens i la gestió dialogada de conflictes.	Utilitzar, amb l'ajuda de pautes, estratègies bàsiques per a la deliberació argumentada, el consens i la gestió dialogada de conflictes.
Identificar i rebutjar, de manera progressiva i autònoma, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.	Identificar i rebutjar, de manera progressiva i autònoma, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.
	Interactuar en textos escrits, de manera asincrònica i sincrònica amb ajuda, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per expressar missatges adequats amb un vocabulari apropiat i ètic.
Interactuar en textos multimodals, de manera asincrònica i guiada, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors.	Interactuar en textos multimodals, de manera asincrònica i guiada, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors.

Competència específica 7.

Medi entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar

transmetre informació bàsica senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.

PRIMER CICLE

1R	2N
Llegir textos senzills d'acord als seus interessos i procés evolutiu de la lectura.	Llegir amb progressiva autonomia textos de diferents autors i autores concordes amb els seus gustos i interessos, seleccionats de manera acompanyada, des de les diferents etapes del procés evolutiu de la lectura.
Compartir oralment l'experiència i gaudi per la lectura participant en comunitats lectores d'àmbit escolar.	Compartir oralment l'experiència i gaudi per la lectura participant en comunitats lectores d'àmbit escolar.

SEGON CICLE

3R	4T
Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.	Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.
Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.	Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.
Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.	Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.

TERCER CICLE

5É	6É
Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, en situacions habituals dels àmbits personal, social i educatiu.	Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, en situacions habituals dels àmbits personal, social i educatiu.
Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar-ne la informació o explicar-ne els conceptes, de manera oral o escrita entre llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2); tot això en textos sobre assumptes diversos que incloguen vocabulari freqüent.	Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar-ne la informació o explicar-ne els conceptes, de manera oral o escrita entre llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2); tot això en textos sobre assumptes diversos que incloguen vocabulari freqüent.
Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals i escrites d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.	Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals i escrites d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.

Competència específica 8.

Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent als seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.

PRIMER CICLE

1R	2N
Ecoltar i llegir textos orals i escrits de la literatura infantil, que recullen diversitat d'autors i autores.	Ecoltar i llegir textos orals i escrits de la literatura infantil, que recullen diversitat d'autors i autores, establint de manera acompanyada relacions elementals entre ells i

	amb altres manifestacions artístiques o culturals.
	Produir, de manera acompanyada, textos senzills individuals o col·lectius amb intenció literària, adaptats a les diferents etapes del procés evolutiu de l'escriptura, ajustant-se a models donats, en diferents suports i complementant-los amb altres llenguatges artístics.

SEGON CICLE

3R	4T
	Llegir de manera autònoma obres diverses adequades al seu edat i textos escrits multimodals dels àmbits personal, social i educatiu, seleccionar amb autonomia creixent els que millors s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seva identitat lectora.
	Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.

TERCER CICLE

5É	6É
Llegir de manera autònoma obres diverses adequades al seu edat i textos escrits multimodals dels àmbits personal, social i educatiu, ser conscient dels seus gustos i seleccionar les lectures amb criteri propi amb autonomia progressiva.	Llegir de manera autònoma obres diverses adequades al seu edat i textos escrits multimodals dels àmbits personal, social i educatiu, ser conscient dels seus gustos i seleccionar les lectures amb criteri propi amb autonomia progressiva.
Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en els àmbits educatiu i social.	Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en els àmbits educatiu i social.

Competència específica 9.

Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font d'aprenentatge i de coneixement.

PRIMER CICLE

1R	2N
Expressar-se amb coherència i concordança als textos orals i escrits senzills.	Formular conclusions elementals sobre el funcionament de la llengua, prestant especial atenció a la concordança i a les relacions de significat entre les paraules, a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules i enunciat, en un procés acompanyat de producció o comprensió de textos en contextos significatius.
Iniciar-se a la comprensió lectora d'acord al seu procés evolutiu de lectura.	Revisar i millorar els textos propis i esmenar alguns problemes de comprensió lectora, de manera acompanyada, a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i usant la terminologia lingüística bàsica adequada.

SEGON CICLE

3R	4T
Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat amb ajuda del docent.	Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat amb ajuda del docent.
Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.	Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.
Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies del·l'alumne amb ajuda del docent.	Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies del·l'alumne amb ajuda del docent.
Crear versions de textos literaris senzills breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.	Crear versions de textos literaris senzills breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.

Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.	Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.
--	--

TERCER CICLE

5É	6É
Llegir i escoltar fragments literaris senzills i obres completes, pròxims als interessos de l'alumne, de manera guiada.	Llegir i escoltar fragments literaris senzills i obres completes, pròxims als interessos de l'alumne, de manera guiada.
Interpretar i relacionar textos literaris senzills de la literatura popular i d'autoria coneguda, en el marc de la tradició literària i del context sociocultural pròxim.	Interpretar i relacionar textos literaris senzills de la literatura popular i d'autoria coneguda, en el marc de la tradició literària i del context sociocultural pròxim.
Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics bàsics dels gèneres, de manera guiada.	Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics bàsics dels gèneres, de manera guiada.
Crear versions de textos literaris senzills (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.	Crear versions de textos literaris senzills (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.
Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.	Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

MATEMÀTIQUES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1.

Resoldre problemes relacionats amb situacions reals del entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.

PRIMER CICLE

Hauria d'abordar tasques necessàries i reptes en un context personal, és a dir, en un entorn pròxim relacionat amb la seua experiència quotidiana, per al qual hauria de construir de manera gradual algorismes elementals que permeten transformar en relacions matemàtiques concretes –de tipus aritmètic, geomètric, de mesures, patrons, etc.– les relacions del context real, amb el suport d'eines tecnològiques bàsiques que ajudent al desenvolupament com a la resolució d'aquestes.

SEGON CICLE

Les actuacions de l'alumnat haurien d'abastar contextos més amplis, propis de l'àmbit social o educatiu. En les situacions d'aprenentatge, l'alumnat hauria de ser capaç de mobilitzar competències, sabers, recursos, entre aquests els eines TIC, i actituds per abordar les

problemàtiques més generals i rellevants per a la ciutadania, encaminades a aquestes a introduir els grans reptes del segle XXI.

L'alumnat hauria de resoldre situacions d'aprenentatge que demanin de manera directa mobilitzar competències matemàtiques, però també hauria de ser capaç, de manera progressiva, d'enfrontar-se a situacions en les quals es demana una actuació de manera indirecta i d'usar les seues habilitats de comprensió lectora.

TERCERCICLE

L'alumnat hauria d'haver desenvolupat de manera comprensiva estratègies informals, i també algunes de formals, per a abordar la resolució de problemes matemàtics, usant llenguatge simbòlic i numèric, encara que recolzat en gràfics, dibuixos, esquemes o taules. Hauria de ser capaç d'abordar tasques senzilles que exigisquen formular conjectures o buscar dades sobre la situació problemàtica perquè falti informació. També hauria de treballar en el plantejament de nous problemes d'un mateix tipus i hauria d'explorar com usar la solució d'una situació en altres contextos.

Competència específica 2.

Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures.

PRIMER CICLE

L'alumnat hauria d'establir conjectures i hauria de fer-se preguntes sobre fenòmens i situacions del seu entorn pròxim, la resposta de les quals requereix carregar matemàticament, encara que inicialment sigui de manera més intuïtiva. Els processos mentals faciliten la comprensió i definició intuïtiva, lligada a la visualització i a la manipulació de conceptes i procediments relacionats amb tots els grups de continguts bàsics: Sentit numèric de les operacions, Sentit espacial i geomètric, Sentit de la mesura i de l'estimació, Sentit estocàstic i pensament computacional.

SEGON CICLE

L'alumnat hauria d'ampliar i profundir els sentits dels conceptes i procediments matemàtics ja formats, i el hauria de començar a enriquir amb connexions, al mateix temps que hauria de continuar desenvolupant nous continguts matemàtics intuïtius a partir de situacions d'aprenentatge més complexes. L'alumnat hauria d'utilitzar els procediments de manera flexible, coneixent i comparant diferents maneres de transformar i manipular continguts matemàtics.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria d'haver ampliat la comprensió del contingut matemàtic i hauria de ser capaç de formalitzar conceptes i procediments, així com de construir de manera comprensiva un sistema connectat de conceptes i procediments deslligats d'una situació concreta que poden aplicar-se en diferents situacions. L'alumnat hauria de poder analitzar conceptes matemàtics més enllà de la visualització i manipulació d'aquests, i convertir algunes característiques concretes en propietats generals. A més, hauria d'haver adquirit fluïdesa procedimental, és a dir, hauria de ser capaç de fer un ús flexible dels procediments matemàtics, alhora que hauria d'intentar ser precís i buscar les maneres més eficients d'execució.

Competència específica 3.

Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per a abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu o social.

PRIMER CICLE

L'alumnat s'iniciarà en la modelització i l'aplicació de les matemàtiques en contextos reals pròxims a la seua experiència, en l'àmbit personal, social i educatiu. En el primer cicle, l'alumnat hauria de començar a donar raons lògiques i matemàtiques, de manera informal, sobre situacions reals pròximes a la seua experiència, mitjançant exemples que permeten fonamentar i defensar les seues conclusions, i hauria de començar a comprendre què cal anar més enllà del argument immediati intuïtiu sobre aquesta situació. Per exemple, modelitzant mitjançant material o dibuix situacions de naturalesa aritmètica (repartiments, agrupaments, combinacions, etc.).

SEGON CICLE

L'alumnat hauria d'identificar relacions i patrons en situacions reals senzilles que li permeten aplicar procediments i conceptes matemàtics, amb ajuda d'eines TIC, per a extraure conclusions útils dels seus arguments o per a contrastar una informació o per a decidir sobre veracitat d'aquesta.

L'alumnat hauria de ser capaç de desenvolupar procediments i conceptes matemàtics a partir de situacions reals, tant informals com formals, que conduïsquen a un model matemàtic que li permet interpretar i obtindre conclusions senzilles sobre les situacions de partida. Modelitzar matemàticament una situació real implica, a més, que discrimine informació de la situació, en formular la hipòtesi i l'estructura.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria d'haver establert les bases del aportació del raonament matemàtic i del pensament crític: ser capaç de fonamentar les seues argumentacions sobre situacions reals pròximes i sobre algunes situacions d'interés general per a la ciutadania, aplicar eines i llenguatge matemàtic com a mesura i estimar contrastant amb la informació que la situació proporciona, extraure dades, organitzar-les i representar-les per a obtindre conclusions estadístiques sobre la situació, estructurar una solució senzilla mitjançant algorismes computacionals, o reflexionar sobre el grau d'incertesa d'un fenomen. A més, hauria de ser capaç de detectar errors de tipus lògic o matemàtic en argumentacions sobre situacions reals concretes i algunes generals.

Competència específica 4.

Construir i aplicar algorismes senzills per a afrontar situacions i resoldre problemes rellevants de l'àmbit personal, educatiu o social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i utilitzant eines TIC.

PRIMER CICLE,

L'alumnat hauria de començar a desenvolupar les bases del pensament computacional a través d'activitats desendollades (*unplugged*). Hauria de ser capaç de col·laborar en grups per a reproduir o per a dissenyar algorismes senzills que seran executats per si mateix, a través dels seus o dels materials manipulatius, mitjançant codis de programació visual o amb fletxes. L'alumnat també hauria de ser capaç de resoldre situacions en les quals la solució hagués de ser implementada a un robot; per exemple, programar les instruccions perquè un robot segueixca una trajectòria que permet resoldre el problema.

SEGON CICLE

L'alumnat hauria de començar a utilitzar la programació per blocs mitjançant alguna eina tecnològica o informàtica, hauria de reconèixer patrons i enfrontar-se a problemes que requereixen ser dividits en parts.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç d'realitzar dissenys d'algorismes senzills de programació per blocs, implementar-los amb eines tecnològiques i, en alguns casos, fer una anàlisi informal de les seues limitacions.

Competència específica 5.

Utilitzar amb correcció el simbolisme matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions iconiques manipulatives numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants del àmbit personal, educatiu o social.

PRIMER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç d'usar de manera informal els registres propis del llenguatge natural, iconic o manipulatiu, numèric i geomètric per a expressar matemàticament una situació concreta del seu entorn. L'alumnat hauria de realitzar algunes conversions entre aquests registres, almenys en una direcció; per exemple, traduir transformacions manipulatives de materials al registre numèric mitjançant operacions aritmètiques.

SEGON CICLE

L'alumnat hauria de començar a produir simbolisme matemàtic respectant algunes regles bàsiques de correcció, i hauria de fer algunes conversions bidireccionals entre registres de representació (per exemple, ser capaç d'expressar en llenguatge natural el significat d'una operació aritmètica, i viceversa).

TERCER CICLE

L'alumnat hauria de ser capaç d'abordar situacions d'aprenentatge en les quals ha d'interpretar informació procedent de diferents fonts i combinar diversos registres de representació: enunciats verbals, imatges, taules i gràfics. A més, hauria de poder exercir-se en situacions diverses que requereixen produir per escrit, amb correcció, simbolisme matemàtic en els registres de representació iconic o manipulatiu, numèric, geomètric i gràfic. L'alumnat hauria d'adquirir, pertant, la capacitat de representar els conceptes matemàtics relacionats amb els grups de sabers bàsics i de fer conversions entre aquests registres per a connectar diferents representacions d'un mateix contingut. Per exemple, hauria de ser capaç d'expressar el concepte de producte de dues quantitats oralment, o representar-lo numèricament, o mitjançant la manipulació d'objectes, o geomètricament, i hauria de poder explicar com es tradueix el significat d'una representació a una altra.

Competència específica 6.

Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, utilitzant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar arguments sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions del àmbit personal, educatiu o social.

PRIMER CICLE

L'alumnat hauria d'haver adquirit el vocabulari bàsic dels continguts matemàtics que requereixen les situacions familiars en les quals participa, i hauria de ser capaç de comprendre i produir missatges matemàtics senzills i informals que expressen les seues idees, sobretot de manera oral, encara que també per escrit.

SEGONCICLE

L'alumnathauriad'haverampliataquestvocabularimatemàticihauriade començaraafrontarsituacionsd'aprenentatgequeexigisquendeatre ambels companys i les companyes, discutint, per exemple, quantes persones podrien cabre a la seua aula, basant-se en estimacions senzilles.

TERCER CICLE

L'alumnathauriadeser capaç de comunicar amb les matemàtiques idees i arguments útils per a afrontar els reptes del segle XXI, usant un vocabulari prou ric com per a comunicar amb claredat i eficàcia les seues idees. Hauriadeser capaç de comunicar missatges que integren els resultats matemàtics en un discurs o aloes crit més complex. L'alumnathauriade poder afrontar situacions grupals que exigisquen comunicar-se, comparar idees de debat, arguments, aspectes o necessitats d'un context rellevant usant ell llenguatge matemàtic. També hauriadeser capaç de comprendre i interpretar informació (procedent d'una o diverses fonts, usant una o diverses representacions) presentada de manera directa o indirecta, discriminant l'informació rellevant o havent de completar-la.

Competència específica 7.

Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic té un paper decisiu.

PRIMER CICLE,

L'alumnathauriade començar a reflexionar sobre la utilitat de les matemàtiques en la seua experiència, especialment després d'eresoldre problemes de la vida quotidiana utilitzant coneixements matemàtics.

SEGONCICLE

L'alumnathauriade reflexionar també sobre la utilitat de les matemàtiques en jocs i activitats socials, i hauriade començar a abordar situacions i contextos en els quals experimentar la funció estètica de les matemàtiques.

TERCER CICLE

L'alumnathauriad'haver comprés l'importància i utilitat de les matemàtiques en situacions molt diferents, el caràcter flexible i multidisciplinari de la matèria, i hauriade valorar-ho positivament, reconeixent l'importància de l'alfabetització matemàtica per a moure's bé en la vida quotidiana, sinó també en la societat en general. Així mateix, l'alumnathauriade tindre coneixement i hauriadeser capaç de reflexionar sobre exemples variats del paper que han tingut les matemàtiques en determinats avanços culturals i socials.

Competència específica 8.

Gestionar les emocions i actituds implicades en els processos matemàtics, acceptant l'incertesa, les dificultats i els errors que aquests processos comporten, i controlant l'atenció per aconseguir un aprenentatge significatiu i adaptable a diferents situacions.

PRIMER CICLE

L'alumnathauriade poder identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques, i hauriadeser capaç

demantindre una actitud positiva i perseverant en la cerca d'una solució.

SEGON CICLE

Els estudiants i les estudiantes haurien d'haver adquirit destreses emocionals i actituds positives, i haurien d'assumir els errors com una forma d'aprenentatge. En aquest moment haurien d'haver desenvolupat estratègies per regular l'atenció cap als processos d'aprenentatge de les matemàtiques i per controlar en quin apart del procés estan, identificant dificultats i gestionant alguns recursos de tipus cognitiu i emocional.

TERCER CICLE

L'alumnat hauria d'haver desenvolupat unes creences i actituds positives sobre les seues capacitats per aprendre i per a fer treball matemàtic a través d'experiències d'èxit i del treball en la gestió i regulació d'emocions. A més, hauria de tindre coneixement del seu procés d'aprenentatge, i hauria de ser capaç d'identificar els factors rellevants que intervenen en l'atenció, comprensió i gestió dels recursos cognitiu i emocional necessaris per a conduir el procés en moments de dificultat o d'incertesa.

SABERS BÀSICS

Bloc1. Nombres naturals. Operacions amb nombres naturals i les seues propietats. Fraccions i decimals.

SABERSBÀSICS	1r cicle	2ncicle	3r cicle
NOMBRESNATURALS			
Recompte dels elements d'un conjunt. Cardinalitat	1-2		

Introducció aladeseña.	1		
Descomposicions i estructura del nombre, patronsiregularitats(parell, imparell).	1-2		
Comprensiódel sistemadenumeració decimal:composicióidescomposicióen unitats, desenes,icentenenes.	2	3	
Lectura, escriptura i representació de numeralssuperiors al miler.		3-4	5-6
Estratègies de representació. Recta numèrica.Comparació i ordenació.	1-2	3-4	
Múltiples i divisors. Nombres primers i compostos.Propietats icriteris dedivisibilitat.		3	5-6
Introduccióalnúmeronegatiu:comparació i ordenació.			5-6
Contribuciódelahumanitat al desenvolupamentnumèric,entésaquestcom unanecessitat bàsica. Usos socials delsentit numèric.	1-2	3-4	5-6
Tècniquescooperativesperaestimularel treballenequiprelacionat amb elsentit numèric i l'aritmètica.	1-2	3-4	5-6

SABERSBÀSICS	1r cicle	2ncicle	3r cicle
--------------	----------	---------	----------

OPERACIONS AMB NATURALS I LES SEUES PROPIETATS			
Significats, estratègies i representacions per a la suma (afegir, combinar, comparar) i la resta (detracció, diferència, escala ascendent, escala descendent).	1-2	3	
Doble i meitat. Iniciació al significat de la multiplicació (suma reiterada, producte	2		

cartesià) i de la divisió (repartiment, agrupació).			
Significats, estratègies i representacions per al producte i el quocient (suma repetida, partició, producte cartesià, diagrama d'arbre).		3-4	5-6
Significat i ús de la igualtat i les desigualtats en relacions i expressions aritmètiques senzilles.	1-2	3-4	5-6
Potències i la seua relació amb el producte. Quadrats, cubs i potències de 10.			6
Relacions i propietats de les operacions. Propietat commutativa, associativa i distributiva.		3-4	5-6
Càlcul mental. Estimació i aproximació.	1-2	3-4	5-6
Contribució de la humanitat al desenvolupament numèric incorporant la perspectiva de gènere.	2	3-4	5-6
Autonomia i tolerància a la frustració enfront de dificultats relacionades amb les propietats numèriques.	1-2	3-4	5-6

SABERS BÀSICS	1r cicle	2n cicle	3r cicle
FRACCIONS I DECIMALS			
La fracció com a mesura i com a relació entre les parts i el tot.		4	5-6
Fracció decimal. Nombres decimals (dècimes, centèsimes i mil·lèsimes). Operacions bàsiques.		4	5-6
Aproximació i arrodoniment de nombres decimals.			5-6

Càlcul mental: multiplicació i divisió de decimals per 10,100,1000.		4	5-6
Comparació i ordenació de nombres naturals i fraccions.		4	5-6
Correspondència entre fraccions decimals i percentatges.			5-6
Fraccions equivalents.			6
Proporcionalitat directa.			5-6
Introducció a la suma i resta de fraccions.			5-6
Valoració de situacions en les quals s'útil·l'ús de fraccions i decimals.	2	3-4	5-6
Estratègies de millora en la perseverança en la resolució de problemes aritmètics.	2	3-4	5-6

Bloc2. Estimació i mesurament. Magnituds i unitats.

SABERS BÀSICS	1r cicle	2n cicle	3r cicle
ESTIMACIÓ I MESURAMENT. MAGNITUDS I UNITATS.			
Unitats no convencionals per a mesurar i estimar les dimensions dels objectes pròxims i del propi cos.	1-2		
Estratègies de mesura i estimació de temps, longitud, capacitat, volum i massa mitjançant unitats no convencionals en situacions reals.	1-2	3	
Elecció i utilització dels instruments adequats per a mesurar amb precisió diferents magnituds.		3-4	5-6
Experimentació i conceptualització de magnituds: temps, longitud, angles, massa, superfície, capacitat i volum, temperatura i monedes.	1-2	3-4	5-6

Unitats de magnitud convencionals. Relació, comparació directa, ordenació i conversió entre unitats de la mateixa magnitud. Valoració de resultats en mesuraments i estimacions realitzades.	2	4	5-6
Contribució de la humanitat a la unificació de sistemes de mesura i magnituds, i valoració dels seus usos socials i científics.	2	3-4	5-6
Tècniques cooperatives per a estimular el treball en equip relacionat amb la mesura i estimació de magnituds.	1-2	3-4	5-6

Bloc 3. Geometria plana i espacial.

SABERS BÀSICS	1r cicle	2n cicle	3r cicle
GEOMETRIA PLANA I ESPACIAL			
Localització i visualització d'objectes. Orientació bàsica en l'espai (dreta, esquerra, davant, darrere, dalt, baix, etc.)	1-2		
Localització d'objectes (punts) sobre els eixos, el pla cartesià. Localització en mapes a partir de punts de referència, inclosos els punts cardinals.		3	5-6
Elements bàsics: vèrtexs i costats. Polígons regulars.	1-2	3-4	5-6
Poliedres regulars. Vocabulari bàsic. Relació entre vèrtexs, arestes i cares.		3-4	5-6
Línies rectes i corbes.	1-2	3	
Intersecció, paral·lelisme i perpendicularitat. Posicions relatives de rectes en el pla.		3	5-6
Identificació i descripció de diferents polígons. Composició i descomposició.	1-2	3-4	5-6
Càlcul de perímetres i àrees de polígons.		3	5-6
La circumferència i el cercle. Elements i propietats.	1-2	3	5-6

Longitud de la circumferència i àrea del cercle. Númeropi.			5-6
Angles, mesurament i classificació d'angles. Classificació de triangles.		3-4	5-6
Transformacions: girs, translacions		3	5-6
Semblança: identificació i generació a partir de patrons.			5-6
Concavitat i convexitat de figures planes.		3-4	5-6
Desenvolupament i classificació de prismes i piràmides.			5-6
Programes informàtics de geometria dinàmica.	2	3-4	5-6
Desenvolupament i usos de la geometria, tant a nivell pràctic com estètic, incorporant la perspectiva de gènere.	2	3-4	6
Estratègies d'aprenentatge de conceptes geomètrics i acceptació de dificultats.	1-2	3-4	5-6

Bloc 4. Incertesa i probabilitat.

SABERS BÀSICS	1r cicle	2n cicle	3r cicle
INCERTESA I PROBABILITAT			
Concepte de situació aleatòria i situació determinista. Incertesa. Contribució de la humanitat al coneixement de les lleis de l'atzar i la incertesa.	2	3-4	5-6
Idea intuïtiva de probabilitat: ocorre sempre, moltes vegades, algunes vegades, poques vegades, mai.	1-2	3	
Concepte de succés i de succés elemental.		3-4	5-6
Espai mostral en experiments aleatoris simples senzills: concepte i determinació.		3-4	5-6

Ús de taules de contingència i diagrames d'arbre per a obtenir l'espai mostral en experiments compostos senzills.			6
Concepte de probabilitat com a mesura de la possibilitat que ocorregui un determinat succés en un experiment aleatori senzill.			5-6
Estimació de probabilitats a partir de l'experimentació i simulació.		3-4	5-6
Regla de Laplace en successos equiprobables.			6
Relació entre la Regla de Laplace i l'estimació de probabilitats en experiments senzills.			6
Gestió de les emocions i utilització d'estratègies que permeten afrontar la incertesa.	1-2	3-4	5-6

Bloc 5. anàlisi de dades i càlculs estadístics.

SABERS BÀSICS	1r cicle	2n cicle	3r cicle
---------------	----------	----------	----------

ANÀLISI DE DADES I CÀLCULS ESTADÍSTICS			
Elaboració de preguntes i enquestes senzilles per a obtenir dades.	1-2	3-4	5-6
Variables qualitatives i quantitatives discretes: recompte de casos i construcció de taules de freqüència.	2	3-4	5-6
Elaboració de diagrames de barres.	1-2	3	
Representacions (pictogrames, diagrames de sectors, polígons de freqüències...). Ús d'eines tecnològiques per generar diferents tipus de representacions.	2	3-4	5-6
Interpretació de dades a partir de diferents representacions (taules, gràfiques), i anàlisis en casos senzills.	1-2	3-4	5-6
Significatiu i interpretació dels principals mesuraments centrals (moda, mitjana i mitjana aritmètica).		4	5-6

Significati i interpretació de la idea de dispersió a partir de representacions gràfiques. Rang.		4	5-6
Diferenciació entre població i mostra. Comparació entre mostres de la mateixa població.			6
Introducció a les variables quantitatives contínues. Histogrames.			6
Contribució de la humanitat al desenvolupament i evolució de l'estadística i tractament de dades, incorporant la perspectiva de gènere.	2	3-4	5-6
Respecte, sensibilitat i tolerància davant diferents interpretacions sobre resultats estadístics, mostrant-ne buig davant actituds discriminatòries	1-2	3-4	5-6

Bloc 6. Pensament computacional.

	1.º ciclo	2.º ciclo	3.º ciclo
PENSAMENT COMPUTACIONAL			
Identificació de regularitats, interpretació de rutines o instruccions amb passos ordenats. Predicció de termes en seqüències de figures o imatges o nombres.	1-2	3-4	
Identificació de regularitats i predicció de termes de seqüències numèriques. Creació de patrons.		3-4	5-6
Interpretació, modificació i creació d'algorismes senzills.		3-4	5-6
Interpretació i disseny d'algorismes senzills en fulls de càlcul i mitjançant programació per blocs.			6
Cerca i anàlisi d'estratègies en jocs abstractes sense informació oculta i presència d'atzar: escacs, dames, etc.	2	3-4	5-6
Simbolització i obtenció de dades senzilles desconeixent expressions ambigüitats.	2	3-4	5-6

Valoració del'evolució del pensament computacional i la seua repercussió social, incorporant la perspectiva de gènere.	2	3-4	5-6
Treball cooperatiu en situacions que involucren disseny i aplicació d'algorismes. Estratègies d'aprenentatge específiques del pensament computacional.	1-2	3-4	5-6

CRITERIS D'AVUACIÓ

Competència específica 1.

Resoldre problemes relacionats amb situacions reals de l'entorn personal, social i educatiu utilitzant estratègies informals, representacions i conceptes concrets.

PRIMER CICLE

1R	2N
Comprendre les preguntes plantejades a través dels problemes de la vida quotidiana.	Comprendre les preguntes plantejades a través de diferents estratègies o eines, reconeixent la informació continguda en problemes de la vida quotidiana.
Entendre representacions de situacions problematitzades senzilles amb recursos manipulatiu i gràfics.	Proporcionar exemples de representacions de situacions problematitzades senzilles, amb recursos manipulatiu i gràfics que ajuden en la resolució d'un problema de la vida quotidiana.

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeti abordar la resolució.	Identificar la informació rellevant i irrellevant d'un problema o situació problemàtica de l'entorn personal i social de l'alumnat que permeti abordar la resolució.
Desenvolupar estratègies informals per a obtenir la resolució correcta en un problema o situació problemàtica i sistematitzar procediments informals de resolució a nivell inicial.	Desenvolupar estratègies informals per a obtenir la resolució correcta en un problema o situació problemàtica i sistematitzar procediments informals de resolució a nivell inicial.
Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions i exigències de l'enunciat.	Comprovar si la solució obtinguda en un problema compleix les condicions i exigències de l'enunciat.
Extraure conseqüències de la situació problemàtica plantejada i obtenir eines o estratègies aplicables en l'àmbit personal o educatiu.	Extraure conseqüències de la situació problemàtica plantejada i obtenir eines o estratègies aplicables en l'àmbit personal o educatiu.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar la informació de l'enunciat d'un problema o situació plantejada, relacionant-la amb altres situacions del seu entorn pròxim i amb els coneixements i procediments adquirits.	Identificar la informació de l'enunciat d'un problema o situació plantejada, relacionant-la amb altres situacions anàlogues del seu entorn pròxim i amb els coneixements i procediments adquirits.
Utilitzar i aplicar estratègies formals bàsiques aplicant els conceptes i procediments.	Utilitzar i aplicar estratègies formals bàsiques aplicant els conceptes i procediments que li permeten obtenir la resolució correcta en un

	problema o situació problemàtica.
Reflexionar sobre la coherència i l'adequació de la solució obtinguda al problema plantejat.	Reflexionar sobre la coherència i l'adequació de la solució obtinguda al problema plantejat.
Connectar la situació problemàtica amb l'entorn personal, educatiu i social, i extraure conclusions que li permeten plantejar problemes, tant del mateix com d'altres contextos.	Connectar la situació problemàtica amb l'entorn personal, educatiu i social, i extraure conclusions que li permeten plantejar problemes, tant del mateix com d'altres contextos.

Competència específica 2.

Observar, formular, explorar i comprovar conjectures senzilles sobre propietats i relacions matemàtiques concretes, reconeixent i connectant procediments, patrons, regularitats i estructures.

PRIMER CICLE

1R	2N
Emprar algunes estratègies adequades en la resolució de problemes.	Emprar algunes estratègies adequades en la resolució de problemes.
Obtindre possibles solucions a problemes, de forma guiada, aplicant estratègies bàsiques de resolució.	Obtindre possibles solucions a problemes, de forma guiada, aplicant estratègies bàsiques de resolució.
Comprendre i resoldre un problema a partir de les preguntes plantejades.	Descriure verbalment la idoneïtat de les solucions d'un problema a partir de les preguntes prèviament plantejades.

SEGON CICLE

3R	4T
Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.	Comprovar conjectures sobre relacions matemàtiques que permeten desenvolupar de manera intuïtiva un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.
Comprovar relacions matemàtiques en imitant els procediments de raonament matemàtic intuïtiu.	Comprovar relacions matemàtiques en imitant els procediments de raonament matemàtic intuïtiu.
Reconèixer patrons de regularitats, construint intuïtivament un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.	Reconèixer patrons de regularitats, construint intuïtivament un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.
Comparar diferents procediments matemàtics relatiu al càlcul, la mesura, l'espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris, i utilitzar-los de manera flexible.	Comparar diferents procediments matemàtics relatiu al càlcul, la mesura, l'espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris, i utilitzar-los de manera flexible.

TERCER CICLE

5É	6É
Realitzar conjectures matemàtiques a partir de l'observació o experimentació de casos concrets, i formalitzar els conceptes i procediments implicats.	Realitzar conjectures matemàtiques a partir de l'observació o experimentació de casos concrets, i formalitzar els conceptes i procediments implicats.
Connectar conceptes i relacions matemàtiques en imitant els procediments de raonament matemàtic.	Connectar conceptes i relacions matemàtiques en imitant els procediments de raonament matemàtic.
Analitzar i justificar patrons de regularitats, construint intuïtivament un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.	Analitzar i justificar patrons de regularitats, construint intuïtivament un contingut matemàtic de naturalesa numèrica, mètrica, espacial, geomètrica o estocàstica.
Utilitzar i comparar amb fluïdesa de manera flexible diferents procediments matemàtics relatiu al càlcul, la mesura, l'espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris.	Utilitzar i comparar amb fluïdesa de manera flexible diferents procediments matemàtics relatiu al càlcul, la mesura, l'espacial i geomètric, el tractament de dades o els processos aleatoris.

Competència específica 3.

Construir models matemàtics concrets i utilitzar conceptes i procediments matemàtics senzills per abordar i interpretar situacions, fenòmens i problemes rellevants en l'àmbit personal, educatiu i social.

PRIMER CICLE

1R	2N
----	----

Realitzar conjectures matemàtiques senzilles de forma guiada.	Realitzar conjectures matemàtiques senzilles, investigant patrons, propietats i relacions de forma guiada.
Donar exemples de problemes a partir de situacions quotidianes que es resolen matemàticament.	Donar exemples de problemes a partir de situacions quotidianes que es resolen matemàticament.

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, i així possibilitar la construcció de models matemàtics bàsics.	Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals pròximes i rellevants, i així possibilitar la construcció de models matemàtics bàsics.
Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure'n conclusions.	Usar models matemàtics bàsics que permeten interpretar una situació real senzilla, i extraure'n conclusions.
Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.	Comparar models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals de l'àmbit personal, educatiu i social, i així possibilitar la construcció de models matemàtics concrets.	Identificar el contingut i les eines matemàtiques senzilles que permeten abordar situacions reals de l'àmbit personal, educatiu i social, i així possibilitar la construcció de models matemàtics concrets.
Treballar matemàticament sobre un model concret amb la finalitat d'obtenir resolucions que permet descriure, interpretar i extraure conclusions sobre una situació real.	Treballar matemàticament sobre un model concret amb la finalitat d'obtenir resolucions que permet descriure, interpretar i extraure conclusions sobre una situació real.
Identificar i justificar diferències i similituds entre models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.	Identificar i justificar diferències i similituds entre models matemàtics corresponents a situacions reals en contextos similars.
Validar la solució obtinguda a partir d'un model matemàtic i detectar errors bàsics en contrastar-la amb la situació real.	Validar la solució obtinguda a partir d'un model matemàtic i detectar errors bàsics en contrastar-la amb la situació real.

Competència 4. Pensament computacional.

Construir i aplicar algorismes senzills per afrontar situacions i resoldre problemes rellevants de l'àmbit personal, educatiu i social, organitzant dades, descomponent un problema en parts, reconeixent patrons i utilitzant eines TIC

PRIMER CICLE

1R	2N
Descriure rutines i activitats senzilles de la vida quotidiana.	Descriure rutines i activitats senzilles de la vida quotidiana que es realitzen pas a pas, utilitzant principis bàsics del pensament computacional de forma guiada.
	Emprar eines tecnològiques adequades, de forma guiada, en el procés de resolució de problemes.

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills.	Identificar regularitats en una seqüència de dades i predir resultats mitjançant el reconeixement de patrons senzills.
Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals.	Interpretar i reproduir algorismes senzills mitjançant codis visuals.
Aplicar algorismes senzills mitjançant codis visuals i/o eines tecnològiques bàsiques per resoldre situacions problemàtiques.	Aplicar algorismes senzills mitjançant codis visuals i/o eines tecnològiques bàsiques per resoldre situacions problemàtiques.
Analitzar situacions senzilles per definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs delògics o jocs de tauler.	Analitzar situacions senzilles per definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs delògics o jocs de tauler.

TERCER CICLE

5É	6É
Aplicar algorismessenzills pera resoldre situacionsproblemàtiques.	Dissenyar i aplicar algorismessenzills mitjançant codisvisualsi/oenestecnològiquesbàsiquespera resoldre situacionsproblemàtiques.
	Descompondre patrons d'unacerta complexitat en unsaltres deméssenzillsutilitzantprogramació per blocs.
	Utilitzar lasimbologia bàsicadelaprogramació per blocsper aresoldre problemes.
Analitzar situacions bàsiques, valorant diferents possibilitats i combinacions, per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs delògica o jocs de tauler.	Analitzar situacions d'unacerta dificultat, valorant diferents possibilitats i combinacions, per a definir i aconseguir estratègies guanyadores en jocs delògica o jocs de tauler.

Competència específica 5.

Utilitzar amb correcció el símbol i el matemàtic, fent transformacions i algunes conversions entre representacions iconiques i manipulatives numèriques, geomètriques i gràfiques, per a descriure i analitzar situacions rellevants del àmbit personal, educatiu i social.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconèixer connexions entre els diferents elements matemàtics, aplicant coneixements i experiències propis.	Reconèixer connexions entre els diferents elements matemàtics, aplicant coneixements i experiències propis.
Reconèixer les matemàtiques presents en la vida quotidiana i en altres àrees, establint connexions senzilles entre elles.	Reconèixer les matemàtiques presents en la vida quotidiana i en altres àrees, establint connexions senzilles entre elles.

SEGON CICLE

3R	4T
Utilitzar correctament les representacions iconiques i manipulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions properes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen.	Utilitzar correctament les representacions iconiques i manipulatives d'objectes i processos matemàtics en situacions properes a l'alumnat, respectant les regles bàsiques que els regeixen.
Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos properes a l'alumnat.	Reconèixer representacions numèriques, geomètriques i gràfiques que descriuen objectes matemàtics elementals en contextos properes a l'alumnat.
Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions properes a l'alumnat.	Usar representacions numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics elementals en situacions properes a l'alumnat.

TERCER CICLE

5É	6É
Manejar les representacions iconiques i manipulatives, numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics en situacions reals del àmbit personal, educatiu i social, respectant les regles que els regeixen.	Manejar les representacions iconiques i manipulatives, numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics en situacions reals del àmbit personal, educatiu i social, respectant les regles que els regeixen.
	Realitzar conversions entre les representacions iconiques i manipulatives, numèriques, geomètriques i gràfiques d'objectes matemàtics en situacions reals del àmbit personal, educatiu i social.
Seleccionar el símbol i el matemàtic adequat per a descriure matemàticament situacions corresponents a l'àmbit personal, educatiu i social.	Seleccionar el símbol i el matemàtic adequat per a descriure matemàticament situacions corresponents a l'àmbit personal, educatiu i social.

Competència específica 6.

Comprendre i produir missatges orals i escrits concrets de manera informal, utilitzant un llenguatge matemàtic senzill per a comunicar i argumentar sobre característiques, conceptes, procediments i resultats relacionats amb situacions del àmbit personal, educatiu i social.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconèixer llenguatge matemàtic senzill present en la vida quotidiana, adquirint vocabulari específic bàsic.	Reconèixer llenguatge matemàtic senzill present en la vida quotidiana, adquirint vocabulari específic bàsic.
Explicar idees i processos matemàtics senzills, els passos seguits en la resolució d'un problema o els resultats matemàtics, de manera verbal o gràfica.	Explicar idees i processos matemàtics senzills, els passos seguits en la resolució d'un problema o els resultats matemàtics, de manera verbal o gràfica.

SEGON CICLE

3R	4T
Reconèixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguin llenguatge matemàtic bàsic.	Reconèixer i comprendre missatges orals i escrits senzills que continguin llenguatge matemàtic bàsic.
Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat.	Comunicar de manera informal aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics senzills presents en contextos pròxims a l'alumnat.
Justificar adequadament la validesa dels resultats provinents de situacions problemàtiques del entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals.	Justificar adequadament la validesa dels resultats provinents de situacions problemàtiques del entorn personal o educatiu de l'alumnat, a través de comunicacions orals o escrites informals.
Utilitzar un llenguatge matemàtic adequat per a defensar els raonaments de forma argumentada.	Utilitzar un llenguatge matemàtic adequat per a defensar els raonaments de forma argumentada.

TERCER CICLE

5É	6É
Interpretar correctament missatges orals i escrits que incloguen contingut matemàtic.	Interpretar correctament missatges orals i escrits que incloguen contingut matemàtic.
Comunicar aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics, emprant alguns elements formals bàsics.	Comunicar aspectes relacionats amb conceptes i procediments matemàtics, emprant alguns elements formals bàsics.
Explicar i donar significat matemàtic a resultats provinents de situacions problemàtiques del àmbit personal, educatiu o social.	Explicar i donar significat matemàtic a resultats provinents de situacions problemàtiques del àmbit personal, educatiu o social.
	Argumentar i debatre, contrastant amb els seus companys i les seues companyes, els propis raonaments, secundant-se en el llenguatge matemàtic.

Competència específica 7.

Identificar fenòmens i problemes importants des del punt de vista cultural i social en els quals el coneixement matemàtic té un paper decisiu.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconèixer les emocions bàsiques pròpies en abordar reptes matemàtics, demanant ajuda només quan siga necessari.	Reconèixer les emocions bàsiques pròpies en abordar reptes matemàtics, demanant ajuda només quan siga necessari.
Expressar actituds positives davant reptes matemàtics, valorant l'error com una oportunitat d'aprenentatge	Expressar actituds positives davant reptes matemàtics, valorant l'error com una oportunitat d'aprenentatge

SEGON CICLE

3R	4T
Reconèixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat.	Reconèixer el contingut matemàtic present en jocs, activitats socials i productes culturals pròxims a l'experiència de l'alumnat.
Valorar la importància de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la	Valorar la importància de les matemàtiques per a resoldre problemes de la vida quotidiana que involucren aspectes com el càlcul aritmètic, la

incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial.	incertesa, el raonament lògic, el pensament computacional, l'ús i interpretació de dades o el sentit geomètric i espacial.
Apreciar el caràcter polivalent de les matemàtiques, tant per la seua utilitat per a la resolució de problemes en diferents àrees (instrumentalitat), com per a afavorir el desenvolupament intel·lectual, creatiu i cultural de les persones.	Apreciar el caràcter polivalent de les matemàtiques, tant per la seua utilitat per a la resolució de problemes en diferents àrees (instrumentalitat), com per a afavorir el desenvolupament intel·lectual, creatiu i cultural de les persones.

TERCER CICLE

5É	6É
Reconèixer l'importància de les matemàtiques per a la comprensió i tractament d'algunes situacions o qüestions rellevants en la vida quotidiana del alumnat.	Reconèixer l'importància de les matemàtiques per a la comprensió i tractament d'algunes situacions o qüestions rellevants en la vida quotidiana del alumnat.
Reconèixer el contingut matemàtic de caràcter numèric, geomètric i espacial present en obres pictòriques, dibuixos animats, còmics, elements arquitectònics, escultures i altres manifestacions artístiques.	Reconèixer el contingut matemàtic de caràcter numèric, geomètric i espacial present en obres pictòriques, dibuixos animats, còmics, elements arquitectònics, escultures i altres manifestacions artístiques.
Reconèixer i valorar l'importància de la creació de conceptes, idees i eines matemàtiques, com a elements necessaris per a l'avanç social i cultural.	Reconèixer i valorar l'importància de la creació de conceptes, idees i eines matemàtiques, com a elements necessaris per a l'avanç social i cultural.

Competència específica 8.

Gestionar les emocions i actituds implicades en els processos matemàtics, acceptant l'incertesa, les dificultats i els errors que aquests processos comporten, i controlant l'atenció per aconseguir un aprenentatges significatiu i adaptable a diferents situacions.

PRIMER CICLE

1R	2N
Participar respectuosament en el treball en equip, establint relacions saludables basades en el respecte, la igualtat i la resolució pacífica de conflictes.	Participar respectuosament en el treball en equip, establint relacions saludables basades en el respecte, la igualtat i la resolució pacífica de conflictes.
Acceptar la tasca i rol assignat en el treball en equip, complint amb les responsabilitats individuals i contribuint a la consecució dels objectius del grup.	Acceptar la tasca i rol assignat en el treball en equip, complint amb les responsabilitats individuals i contribuint a la consecució dels objectius del grup.

SEGON CICLE

3R	4T
Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatges relacionades amb les matemàtiques.	Identificar i verbalitzar emocions i actituds en la resolució de problemes o en situacions d'aprenentatges relacionades amb les matemàtiques.
Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic, tant individual com col·laboratiu.	Mostrar una actitud positiva i perseverant en el treball matemàtic, tant individual com col·laboratiu.
Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.	Mostrar una disposició favorable a la superació i millora personal i del treball en equip en la realització de tasques i activitats relacionades amb les matemàtiques.

TERCER CICLE

5É	6É
Assumir els errors com a part del procés d'aprenentatge, sense cedir a la frustració i expressant emocions i actituds positives i adequades per a la seua superació.	Assumir els errors com a part del procés d'aprenentatge, sense cedir a la frustració i expressant emocions i actituds positives i adequades per a la seua superació.
Identificar els factors rellevants que intervenen en l'atenció i la comprensió, afavorint-les o dificultant-les, tant en el treball individual com en el col·laboratiu.	Identificar els factors rellevants que intervenen en l'atenció i la comprensió, afavorint-les o dificultant-les, tant en el treball individual com en el col·laboratiu.
Gestionar els recursos cognitius i emocionals per a conduir el procés d'aprenentatge en moments de dificultat o incertesa, així com en les	Gestionar els recursos cognitius i emocionals per a conduir el procés d'aprenentatge en moments de dificultat o incertesa, així com en les

situacionsdeconflictederivadesdeltreballen equip.	situacionsdeconflictederivadesdeltreballen equip.
Assumirreptesienfrontar-seasituacions problemàtiquesdesd'unaperspectivaoberta, superantelsprejudicis.	Assumirreptesienfrontar-seasituacions problemàtiquesdesd'unaperspectivaoberta, superantelsprejudicis.

EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1

Explorar propostes artístiques del 'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual permetjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà pogut explorar l'entorn més pròxim que li permet anar configurant referents socioculturals. Aquest primer acostament serà fonamentalment sensorial, perquè no es requiriran processos d'anàlisi ni d'investigació posteriors. Això proporcionarà, mitjançant les sensacions percebudes, permetjà delssentits, un enriquiment de la seua representació mental del món. En aquesta percepció, és el poder del 'estímul que atrau el subjecte, però sense ser capaç de decidir en què se centra el focus d'aplicació de la seua atenció.

SEGON CICLE,

L'alumnat haurà de ser capaç d'interpretar les sensacions segons les experiències i records que ha anat a trobar a l'entorn del primer cicle de Primària en l'exploració de l'entorn local i autonòmic. La percepció és la capacitat per a seleccionar, organitzar i interpretar les nostres

sensacions. Perquè a aquestes siga efectiva hi ha un requisit fonamental, que és l'atenció, ja que implica focalització i concentració.

TERCERCICLE

L'alumnat haurà de haver desenvolupat hàbits de participació i percepció activa, és a dir que podrà decidir on aplicar (i on no aplicar) la seua capacitat atencional. En aquest sentit, haurà de ser capaç d'establir relacions senzilles entre les propostes culturals del seu entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual del seu context més pròxim i altres formes culturals, i ser capaç de reconèixer els elements més bàsics de llenguatge visual.

Competència específica 2

Reconèixer i valorar les característiques fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació directa.

PRIMER CICLE

Es pretén que l'alumnat es familiaritze amb les pràctiques artístiques contemporànies i les integre com a referents socioculturals vàlids.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç d'incorporar en les seues creacions elements de la contemporaneïtat artística, com poden ser formats i materials. D'aquesta manera, la pràctica artística contemporània funciona com a estímulo per a les seues pròpies creacions.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç d'identificar i establir relacions entre els elements de la contemporaneïtat artística i les seues pròpies creacions i les alienes.

Competència específica 3

Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea i dels elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.

PRIMER CICLE

L'alumnat començarà a familiaritzar-se amb el vocabulari específic de l'àrea a partir de l'experiència d'apreciació de diferents obres.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de reconèixer i utilitzar amb propietat el vocabulari específic, de manera oral i escrita, en els diferents moments de percepció i creació, així com expressar amb respecte opinions sobre les propostes pròpies i alienes.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'incorporar estratègies de pensament visual als jocs incorporats mitjançant orals i textuals en l'expressió de l'experiència d'apreciació i creació. Així mateix, valorarà de manera assertiva i justificada el procés de treball propi i el dels altres, i haurà d'argumentar d'acord amb conceptes lliures de prejudicis.

Competència específica 4

Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individual i col·lectives.

PRIMER CICLE

L'experimentació s'haurà de realitzar de manera intuïtiva, de manera que permeti a l'alumnat explorar la relació entre el estímuls rebuts i les decisions espontànies.

SEGON CICLE

L'alumnat ha de fer un ús adequat i respectuós dels diferents materials i espais, i ha de valorar la diversitat i possibilitats d'aquests, desenvolupar hàbits de treball i constància i integrar el compromís que implica la finalització del procés d'experimentació artística.

TERCER CICLE

S'haurà de relacionar els missatges i idees que es volen transmetre amb les possibilitats dels diferents materials i suports. Es buscarà la consecució d'un procés de treball en el qual la finalització d'aquest tinga exigència estètica i de qualitat. En aquest sentit, el nivell d'abstracció al qual s'haurà arribat l'alumnat al final del tercer cicle estarà vinculat al fet d'elaborar produccions artístiques lligades a conceptes cada vegada més complexos i ric en matisos.

Competència específica 5

Utilitzar de manera guiada recursos digitals aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.

PRIMER CICLE

L'alumnat s'inicia en l'ús dels recursos informàtics per accedir a propostes artístiques i en la cerca assistida d'informació sobre aquest tema, de manera que s'educa en la construcció de la identitat digital d'acord amb un ús conscient dels mitjans digitals.

SEGON CICLE

Haurà de ser capaç de buscar informació de manera responsable i guiada, coneixent les normes bàsiques vigents respecte a l'autoria i l'ús compartit d'imatges i aplicacions bàsiques.

TERCER CICLE

L'alumnat ha de ser capaç d'utilitzar, de manera guiada, aplicacions i recursos informàtics senzills en la cerca de la informació i el procés de creació. Aquesta cerca serà filtrada, de manera que pugui discernir la veracitat de la informació i respectar la normativa vigent.

Competència específica 6

Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles.

PRIMER CICLE

L'alumnat podrà participar en processos col·lectius de creació, de manera guiada i entenent el pla d'acció. La seua contribució ha de suposar un estímulo en el sentit de pertinença a un grup.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç d'exercir diferents funcions, de manera guiada,

en un procés col·laboratiu, entenent els objectius mínims. Serà capaç de comunicar dubtes i aportacions al procés, de manera assertiva i pensant a contribuir a l'objectiu comú.

TERCER CICLE

L'alumnat podrà planificar de manera col·laborativa un projecte creatiu i participar-hi assumint diferents rols i funcions amb compromís i voluntat d'aportar. Serà capaç de fer una valoració d'aquest de manera respectuosa i assertiva, així com proposar propostes de millora.

B.1.1. Exploració i interpretació de l'entorn CE1,CE2,CE3,CE5	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Patrimoni històric artístic i cultura visual contemporània:			
<i>Patrimoni històric artístic. Manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals:</i>			
Patrimoni històric artístic local: exploració i anàlisi.	2	3-4	5-6
Patrimoni històric artístic autonòmic: exploració i anàlisi.		3-4	5-6
Patrimoni històric artístic universal: exploració i anàlisi.			5-6
<i>Elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual:</i>			
Els elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques de diferents èpoques i estils.	2	3-4	5-6
Possibilitat expressiva i comunicativa dels elements bàsics del llenguatge visual en manifestacions artístiques plàstiques i visuals de diferents èpoques i estils.		3-4	5-6
Els elements bàsics del llenguatge audiovisual i les seues possibilitats expressives i comunicatives en imatges fixes i en moviment.			5-6
<i>Contemporaneïtat artística:</i>			
Característiques fonamentals dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.	1-2	3-4	5-6
Qualitat expressiva dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.		3-4	5-6
Processos de treball: la forma al servei de la idea. La creació com a procés d'investigació.			5-6
Professions relacionades amb el món de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals.	1-2	3-4	5-6
G2. Actituds:			
Estratègies de recepció activa.	1-2	3-4	5-6
Estratègies bàsiques d'anàlisi de propostes artístiques des d'una perspectiva de gènere.	2	4	5-6
Respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques i visuals en entorns físics i virtuals.	1-2		
Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació.		3-4	

Atenció, respecte, interès i participació en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. El valor del silenci en l'atenció i apreciació.			5-6
G3. Entorns digitals:			
Estratègies de cerca i filtració d'informació.	2	4	5-6
Normes bàsiques de protecció de dades i llicències d'ús en suports i recursos digitals.			5-6
Recursos digitals bàsics per a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals.	1-2	3-4	5-6
G4. Utilització de la terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència i l'apreciació:			
Per a l'expressió de l'experiència i l'exploració de propostes culturals i artístiques.	2	3-4	5-6
Per a l'expressió de les idees, emocions i experiències derivades de l'exploració de propostes culturals i artístiques.		3-4	5-6
Per a la descripció formal de propostes culturals i artístiques.			5-6

B1.2. Alfabetització visual i audiovisual CE1, CE2, CE3	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Percepció visual:			
Tipus de percepció sensorial en l'exploració de l'entorn: òptica, acústica i hàptica.	2		
Grau d'iconicitat de les imatges: imatge realista, figurativa i abstracta.		4	
Organització del camp visual. Lleis bàsiques: semblança, figura-fons, proximitat, simetria, continuïtat, direcció comuna, simplicitat, igualtat i tancament.			5-6
Aspectes interpretatius del procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions.			5-6
G2. Comunicació visual i audiovisual:			
El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge.	1-2		
El procés comunicatiu: codi i canal. La diversitat de canals de comunicació.		3-4	
Funcions de la imatge: estètica, informativa, exhortativa, expressiva.			5-6
La imatge fixa: format, enquadrament, composició. La imatge digital: mapa de bits i imatge vectorial. La imatge en moviment: angles i moviments de càmera.			6
Cultura visual i audiovisual: la imatge en el món contemporani. Estratègies de lectura i interpretació.			5-6
G3. Llenguatge visual i audiovisual: elements configuradors:			
El punt, la línia i el pla com a elements expressius. Formes orgàniques i formes geomètriques. Formes planes i formes volumètriques. Textures. Colors primaris i secundaris.	1-2		

Les formes geomètriques bàsiques: quadrat, triangle i cercle. La circumferència. Polígons regulars i sòlids geomètrics bàsics. Textures naturals i artificials, tàctils i visuals. Colors complementaris. Gammes cromàtiques.		3-4	
Usos expressius i culturals del color en mitjans visuals i audiovisuals. Esquemes compositius bàsics.			5-6

Bloc 2. Experimentació i creació

2

B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràfica i plàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació. CE1, CE2, CE4, CE5	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Tècniques i materials:			
Tècniques bidimensionals seques, humides i grasses. Tècniques mixtes i experimentals. Tècniques tridimensionals. Qualitat sensorials, expressives i comunicatives.	1-2	3-4	5-6
Materials i suports. Material reciclat. Criteris de sostenibilitat.	1-2	3-4	5-6
Maneig d'eines bàsiques per al traçat del dibuix geomètric.		4	5-6
Utilització de traçats geomètrics bàsics en l'elaboració de dissenys, composicions creatives i il·lustracions.		3-4	5-6
Procediments fotogràfics analògics i digitals bàsics.			5-6
Producció audiovisual: principis bàsics. Animació: eines i tècniques bàsiques. El cinema com a forma de narració. Gèneres i formats. Origen i evolució.			6
G2. Formats i materials de la contemporaneïtat artística:			
Instal·lació. Art natural.	2		
Art urbà. Intervenció artística en espais públics.		3-4	
Videocreació. Art d'acció.			6
Propostes multidisciplinàries i multimodals.			6
G3. Aplicacions digitals:			
Aplicacions interactives per a l'expressió gràfica i plàstica.	1-2		
Aplicacions interactives per al dibuix geomètric.		3-4	
Programes i dispositius bàsics de captura i tractament d'imatges fixes i registre i edició bàsica d'imatges en moviment.			5-6
G4. Àmbits d'aplicació:			
Produccions plàstiques i visuals per mitjà de llenguatge de la pintura, l'escultura, el dibuix, i les arts decoratives.	1-2	3-4	5-6
Produccions plàstiques i visuals per mitjà de llenguatge de l'arquitectura, el disseny, la il·lustració i la publicitat.		3-4	5-6

Produccionsplàstiques,visualsiaudiovisualsper llenguatge de la fotografia, el còmic i el cinema. Produccions multidisciplinàries multimodals.	mitjà del		5-6
--	-----------	--	-----

B2.2. L'experiència artística: processos de treball CE4, CE5, CE6	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
G1. Les fases del procés creatiu:			
Generació d'idees i creació.	1-2	3-4	5-6
Investigació i creació.		3-4	5-6
Avaluació			5-6
G2. Documentació gràfica de processos:			
Portafolis d'evidències del procés creatiu.	1-2	3-4	5-6
Cartografies d'aprenentatge. Mapes visuals (<i>Visual Thinking</i>).		4	6
Infografies senzilles.			6
G3. Terminologia bàsica per a l'expressió de l'experiència de creació:			
Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació de l'expressió gràfica plàstica.	1-2	3-4	5-6
Relativa a tècniques, materials i àmbits d'aplicació del dibuix geomètric.		3-4	5-6
Relativa al llenguatge i àmbits d'aplicació de la creació audiovisual.			5-6
G4. Actituds:			
Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.	1-2	3-4	5-6
Respecte per la diversitat d'idees i produccions alienes i utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic.	1-2	3-4	5-6
Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques.	1-2	3-4	5-6
Cura d'espais i materials de treball.	1-2	3-4	5-6
G5. La creació artística com a experiència social: projectes artístics col·lectius:			
Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions.	1-2	3-4	5-6
Consens, respecte i empatia a les aportacions de les companyes i companyes en el procés de treball col·lectiu. Sensibilitat i comprensió cap		3-4	5-6
Investigació: cerca i anàlisi de referents.			5-6
Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i cometes.	2	3-4	5-6
Creació: disseny i producció de la proposta. Cooperació i responsabilitat en la part individual per aconseguir un objectiu comú i la cohesió del grup.	2	3-4	5-6

Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora.			5-6
--	--	--	-----

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Competència específica 1.

Explorar propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual per mitjà de diferents canals i contextos, desenvolupant hàbits de percepció activa.

PRIMER CICLE

1R	2N
Descobrir diferents propostes artístiques amb curiositat i respecte.	Descobrir propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures, a través de la recepció activa i mostrant curiositat i respecte per aquestes.
Explorar manifestacions culturals i artístiques de l'entorn proper.	Descriure manifestacions culturals i artístiques de l'entorn proper, i explorar-ne les característiques amb actitud oberta i interès.

SEGON CICLE

3R	4T
Mostrar interès, curiositat i respecte cap a totes les propostes artístiques del nostre patrimoni.	Mostrar interès, curiositat i respecte cap a diferents propostes artístiques de l'entorn patrimonial i de la cultura visual i audiovisual present en els diferents contextos en els quals es duu a terme l'experiència d'apreciació.
Conèixer les diferents tipus de propostes artístiques.	Classificar les diferents propostes artístiques tenint en compte els diferents canals per mitjà dels quals les percebem.
Identificar elements bàsics de l'entorn pròxim.	Identificar elements bàsics de contingut en propostes artístiques mitjançant l'apreciació de l'entorn patrimonial pròxim i de la cultura visual i audiovisual.

TERCER CICLE

5É	6É
Distingir diferents propostes artístiques de l'entorn per mitjà dels elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual.	Distingir diferents propostes artístiques de l'entorn per mitjà dels elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual.
Interpretar diferents propostes artístiques del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual, tenint en compte els diferents contextos en els quals es generen.	Interpretar diferents propostes artístiques del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual, tenint en compte els diferents contextos en els quals es generen.
Relacionar els elements característics de la cultura local amb altres formes culturals, mostrant una actitud oberta i respectuosa, i valorar la diversitat.	Relacionar els elements característics de la cultura local amb altres formes culturals, mostrant una actitud oberta i respectuosa, i valorar la diversitat.

Competència específica 2.

Reconèixer i valorar les característiques fonamentals de la contemporaneïtat artística mitjançant la percepció de diferents obres i l'experimentació directa.

PRIMER CICLE

1R	2N
Cercar informació de forma guiada sobre manifestacions culturals i artístiques.	Seleccionar i aplicar estratègies elementals per a la cerca guiada d'informació sobre manifestacions culturals i artístiques, a través de canals i mitjans d'accés senzills, tant individualment com cooperativament.
Conèixer elements característics bàsics de diferents manifestacions culturals i artístiques.	Reconèixer elements característics bàsics de diferents manifestacions culturals i artístiques que formen part del patrimoni, indicant els canals, mitjans i tècniques emprats i identificant diferències i

	similituds.
--	-------------

SEGON CICLE

3R	4T
Valorar i respectar l'art contemporani.	Apreciar la diversitat i heterogeneïtat de propostes artístiques contemporànies mostrant una actitud de respecte per a superar prejudicis.
Usar formats i materials contemporanis.	Incorporar l'ús d'alguns formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en les seues pròpies creacions.
Reconèixer les diferents temàtiques de l'art contemporani.	Reconèixer les diferents temàtiques en les obres artístiques contemporànies a partir del fet d'establir relacions senzilles amb els reptes i circumstàncies del present.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar els formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en propostes creatives pròpies i alienes, des d'una perspectiva multicultural i integradora.	Identificar els formats i materials propis de la contemporaneïtat artística en propostes creatives pròpies i alienes, des d'una perspectiva multicultural i integradora.
Experimentar amb les possibilitats comunicatives dels llenguatges contemporanis en propostes artístiques creatives senzilles en les quals s'establisquen relacions significatives entre idees, materials i formats.	Experimentar amb les possibilitats comunicatives dels llenguatges contemporanis en propostes artístiques creatives senzilles en les quals s'establisquen relacions significatives entre idees, materials i formats.
Valorar la labor de les creadores i creadors en la seua contribució a la societat actual, a partir del fet de relacionar el seu treball i els missatges de la creació artística contemporània amb els reptes i circumstàncies del present.	Valorar la labor de les creadores i creadors en la seua contribució a la societat actual, a partir del fet de relacionar el seu treball i els missatges de la creació artística contemporània amb els reptes i circumstàncies del present.

Competència específica 3.

Emprar de manera adequada la terminologia específica de l'àrea relativa a elements configuratius, formats, tècniques i materials en l'expressió de les experiències d'apreciació i creació artística.

PRIMER CICLE

1R	2N
Produir obres pròpies de manera guiada, utilitzant algunes de les possibilitats expressives del cos, el so, la imatge i els mitjans digitals bàsics i mostrant confiança en les capacitats pròpies	Produir obres pròpies de manera guiada, utilitzant algunes de les possibilitats expressives del cos, el so, la imatge i els mitjans digitals bàsics i mostrant confiança en les capacitats pròpies.
Expressar de manera guiada idees, sentiments i emocions a través de manifestacions artístiques senzilles, experimentant amb els diferents llenguatges i instruments al seu abast.	Expressar de manera guiada idees, sentiments i emocions a través de manifestacions artístiques senzilles, experimentant amb els diferents llenguatges i instruments al seu abast.

SEGON CICLE

3R	4T
Participar activament en les creacions artístiques.	Participar activament en els diferents moments d'expressió en l'experiència d'apreciació i creació artística, utilitzant un vocabulari adequat i respectuós.

Emprar el vocabulari bàsic de l'àrea.	Emprar el vocabulari bàsic de l'àrea per a identificar elements configuratius, formats, tècniques i materials en diferents propostes artístiques.
Mostrar respecte pel treball dels seus companys.	Mostrar una actitud respectuosa amb les diferents opinions emeses sobre produccions artístiques.

TERCER CICLE

5É	6É
Descriure les diferents obres i imatges emprant correctament el vocabulari específic de l'àrea en l'experiència d'apreciació artística i incorporant mitjans orals, textuals i estratègies de pensament visual.	Descriure les diferents obres i imatges emprant correctament el vocabulari específic de l'àrea en l'experiència d'apreciació artística i incorporant mitjans orals, textuals i estratègies de pensament visual.
Aplicar la terminologia adequada per a descriure les pròpies creacions artístiques i argumentar les decisions adoptades en relació a formats, tècniques i materials.	Aplicar la terminologia adequada per a descriure les pròpies creacions artístiques i argumentar les decisions adoptades en relació a formats, tècniques i materials.
Expressar de manera assertiva i respectuosa opinions derivades de les experiències d'apreciació i creació artística.	Expressar de manera assertiva i respectuosa opinions derivades de les experiències d'apreciació i creació artística.

Competència específica 4.

Experimentar amb els elements bàsics del llenguatge visual i audiovisual, així com amb diferents tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions en l'elaboració de produccions artístiques individuals o col·lectives.

PRIMER CICLE

1R	2N
Treballar de manera cooperativa en produccions culturals i artístiques elementals.	Participar de manera guiada en el disseny de produccions culturals i artístiques elementals, treballant de manera cooperativa a partir de la igualtat i el respecte a la diversitat.
Participar cooperativament en produccions culturals i respecte amb respecte.	Prendre part en el procés cooperatiu de produccions culturals i artístiques de manera respectuosa i utilitzant elements bàsics de diferents llenguatges i tècniques artístiques.
Compartir els projectes creatius valorant les experiències pròpies i dels altres.	Compartir els projectes creatius, explicant el procés i el resultat final obtingut, i valorar les experiències pròpies i les dels altres.

SEGON CICLE

3R	4T
Fer ús responsable dels materials i tècniques.	Fer un ús adequat dels materials, eines i espais de treball en el procés d'elaboració de propostes artístiques.
Emprar diferents materials i tècniques	Emprar diferents tècniques i materials per a experimentar amb les seues qualitats expressives en produccions artístiques creatives senzilles.
Ser constant i esforçar-se al treballar.	Desenvolupar hàbits de constància i esforç en els processos de treball per a finalitzar les propostes artístiques iniciades.

TERCER CICLE

5É	6É
Incorporar els coneixements derivats dels referents explorats com a estímul en les pròpies produccions creatives.	4.1. Incorporar els coneixements derivats dels referents explorats com a estímul en les pròpies produccions creatives.

Seleccionar les tècniques, materials i elements de contingut més adequats per a l'expressió d'idees, sentiments i emocions en les diferents produccions artístiques creatives.	Seleccionar les tècniques, materials i elements de contingut més adequats per a l'expressió d'idees, sentiments i emocions en les diferents produccions artístiques creatives.
Utilitzar materials no convencionals en la creació artística i buscar-ne els més adequats per al que es pretén transmetre, tot incorporant- hi criteris de sostenibilitat.	Utilitzar materials no convencionals en la creació artística i buscar-ne els més adequats per al que es pretén transmetre, tot incorporant- hi criteris de sostenibilitat.

Competència específica 5.

Utilitzar de manera guiada recursos digitals aplicats a la cerca d'informació i a la creació artística, i fer-ne un ús responsable d'acord amb la normativa vigent.

PRIMER CICLE

1R	2N

SEGON CICLE

3R	4T
	Buscar, de manera guiada i responsable, informació i recursos artístics en mitjans digitals, respectant la normativa vigent.
	Respectar les indicacions a l'hora de buscar informació o crear propostes artístiques digitals.
Iniciar-se en l'ús d'aplicacions de realitat virtual i creació digital.	Iniciar-se en l'ús de recursos digitals bàsics per a desenvolupar creacions artístiques visuals o audiovisuals senzilles.

TERCER CICLE

5É	6É
Aplicar les normes bàsiques de protecció de dades, d'autoria i llicències d'ús en la cerca d'informació i en els processos de creació artística digitals.	Aplicar les normes bàsiques de protecció de dades, d'autoria i llicències d'ús en la cerca d'informació i en els processos de creació artística digitals.
Contrastar les diferents informacions trobades durant el procés de cerca sobre qüestions artístiques, i seleccionar-ne les més rellevants i més fidels a la realitat.	Contrastar les diferents informacions trobades durant el procés de cerca sobre qüestions artístiques, i seleccionar-ne les més rellevants i més fidels a la realitat.
Emprar de manera guiada diferents recursos digitals bàsics de producció gràfica i audiovisual, i adequar-se a la intencionalitat representativa i als objectius de l'activitat artística plantejada.	Emprar de manera guiada diferents recursos digitals bàsics de producció gràfica i audiovisual, i adequar-se a la intencionalitat representativa i als objectius de l'activitat artística plantejada.

Competència específica 6.

Participar en les diferents fases d'un procés creatiu col·laboratiu amb actitud inclusiva, assumint diferents rols en el desenvolupament de produccions visuals i audiovisuals senzilles.

PRIMER CICLE

1R	2N

--	--

SEGON CICLE

3R	4T
Col·laborar activament als treballs cooperatius i respectar totes les opinions.	Assumir sense prejudicis diferents rols en el desenvolupament de produccions artístiques col·laboratives i mostrar interès i respecte per les diferents funcions a exercir.
	Col·laborar de manera guiada en el desenvolupament d'un producte artístic final satisfactori que complisca amb els objectius mínims establits.
Expressar les seues necessitats i dubtes en el treball.	Expressar inquietuds, dubtes i incerteses emprant estratègies comunicatives bàsiques, de manera assertiva i respectuosa, durant el procés de desenvolupament de les diferents produccions artístiques visuals o audiovisuals.
Desenvolupa propostes creatives.	Desenvolupar de manera guiada propostes creatives, registrant els processos de treball i compartint el resultat.

TERCER CICLE

5É	6É
Cooperar en la planificació d'una producció artística col·lectiva proposant objectius, fases, rols, necessitats materials i tècniques i espais de treball.	Cooperar en la planificació d'una producció artística col·lectiva proposant objectius, fases, rols, necessitats materials i tècniques i espais de treball.
Contribuir de manera eficaç a la consecució d'un producte creatiu comprenent i integrant les funcions assignades i participant en l'objectiu comú	Contribuir de manera eficaç a la consecució d'un producte creatiu comprenent i integrant les funcions assignades i participant en l'objectiu comú.
Comprometre's en el mateix grau amb les diferents fases del procés creatiu, des de la idea inicial fins a la consecució i difusió d'un producte visual o audiovisual satisfactori.	Comprometre's en el mateix grau amb les diferents fases del procés creatiu, des de la idea inicial fins a la consecució i difusió d'un producte visual o audiovisual satisfactori.
Desenvolupar propostes creatives, registrant els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual i compartint el resultat.	Desenvolupar propostes creatives, registrant els processos de treball de manera textual, gràfica i/o audiovisual i compartint el resultat.

EDUCACIÓ EN VALORS ÈTICS I CÍVICS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1.

Dialogar i debatre de manera assertiva i respectuosa en situacions de l'entorn personal, educatiu i social de l'alumnat per poder arribar a acords o consensos.

PRIMER I SEGON CICLE DE PRIMÀRIA,

L'alumnat s'exercita i va consolidant

progressivament les estratègies mencionades (escolta activa, assertivitat, respecte del torn de paraula...) en assemblees d'aula, durant l'exposició de treballs i projectes, mitjançant el treball cooperatiu, en els processos d'elaboració de normes, etc. En definitiva, en totes les àrees de primària i en la tutoria. Tota i xò propi al·l'ambient adequat per arribar a acords en el TERCER CICLE.

Competència específica 2.

Reconèixer les emocions pròpies i alienes en situacions de conflicte de l'àmbit escolar i personal, i gestionar-les emprant estratègies senzilles per trobar solucions equitatives respecte de la imatge, la dignitat i els drets de les persones durant la comunicació digital.

PRIMER I SEGON CICLE,

L'alumnat s'exercita i va consolidant

progressivament el reconeixement de les emocions pròpies i alienes, així com, l'autoregulació de les emocions bàsiques.

TERCER CICLE

Aquestes habilitats faciliten l'ús d'estratègies senzilles per trobar solucions equitatives en els conflictes.

L'empatia, el treball en equip, la resolució de problemes, les capacitats analítiques, la creativitat i la mirada intercultural, imprescindibles per a la convivència democràtica, es desenvolupen des d'una perspectiva crítica fonamentada en el respecte als drets humans.

Competència específica 3

Participar en l'elaboració de les regles de convivència escolar en el marc dels principis democràtics i dels drets de l'infància.

PRIMER I SEGON CICLE

Des del primer curs de l'educació primària, i fins i tot abans, l'alumnat participa en

l'elaboració democràtica de les normes de convivència escolar i s'exercita en tots els

procediments implicats en el procés (reflexió, escolta activa, respecte del torn de paraula, autoregulació emocional...) consolidant-los progressivament amb la guia del professorat i adquirint més autonomia.

TERCER CICLE,

Es pertinença l'aproximació als processos

participatius que emanen de les institucions democràtiques i de la legislació espanyola, europea i internacional vigent. D'una altra banda, la transformació tecnològica de la societat del segle XXI requereix la incorporació al currículum d'un codi ètic digital.

Competència específica 4

Identificar, analitzar i valorar críticament estereotips que incideixen en el benestar físic i emocional propi i aliè i en l'establiment de relacions interpersonals igualitàries.

PRIMER I SEGON CICLE

Des del primer curs de primària, i fins i tot abans, l'alumnat s'exercita en l'expressió i

acceptació d'emocions i sentiments propis i aliens. De manera gradual, avança en la identificació d'estereotips en l'entorn escolar i social propi i en l'ús d'un llenguatge igualitari i inclusiu.

TERCER CICLE, a més, és capaç d'analitzar i valorar l'impacte dels estereotips que fomenten la intolerància, la discriminació i la violència.

Competència específica 5

Identificar en l'entorn proper els beneficis dels valors democràtics promoguts per les lleis i institucions per a la construcció d'una ciutadania participativa i responsable.

PRIMER I SEGON CICLE

La capacitat de reconèixer els beneficis dels valors democràtics en l'entorn pròxim s'exercita des del inici de l'etapa i en totes les àrees, espais i temps educatius durant la intervenció en els processos participatius del centre, la convivència diària i el contacte amb les institucions principalment locals.

TERCER CICLE

A més a més, es familiaritza amb els conceptes fonamentals, el marc legislatiu i vigent i les funcions de les institucions. És capaç d'analitzar les conseqüències de la privació dels drets democràtics en societats determinades i de prendre consciència de la seua responsabilitat ciutadana.

Competència específica 6

Proposar i implicar-se en accions front a situacions de desigualtat i injustícies socials en l'àmbit escolar i l'entorn proper en el marc dels principis d'una societat igualitària i inclusiva.

PRIMER I SEGON CICLE

Així doncs, el nostre alumnat comença a construir les bases que li permetran distingir entre legitimitat i legalitat, des del acció no violenta pròpia de la cultura de la pau.

La capacitat d'identificar i reaccionar front a les situacions d'injustícia en l'àmbit escolar es treballa des del inici de l'etapa i en totes les àrees, espais i temps educatius mitjançant les assemblees, el foment de l'empatia i el respecte a la diversitat de tot tipus.

TERCER CICLE,

Es familiaritza amb conceptes clau com la diferència entre legalitat i legitimitat, justícia i injustícia, etc. i s'exercita en la revisió crítica de les normes i el disseny de propostes i accions per combatre les injustícies.

Competència específica 7

Identificar els desafiaments ecològics plantejats pels Objectius de Desenvolupament Sostenible i actuar de manera compromesa amb la transformació de l'entorn proper.

PRIMER, SEGON I TERCER CICLE

Allargada de total l'etapa, es promou l'adopció d'hàbits ecològicament sostenibles i amb repercussions en l'entorn proper i en la lluita contra el canvi climàtic. En l'últim cicle es treballa la reflexió i l'anàlisi de la informació continguda pels d'interioritzar i aplicar aquestes accions i entendre que poden ser transferibles a altres àmbits.

SABERS BÀSICS

Bloc1:Persona	CICLE		
	1r cicle	2ncicl e	3r cicle
<i>Elbenestar físiciemocional</i>			
Autoconcepte i autoestima			5-6
Emociosn i sentiments			5-6
Educació afectiva isexual			6
<i>La diversitat</i>			
Diversitat familiar, sexual idegènere			6
Diversitat social i cultural			5-6
<i>La igualtat entre dones i homes</i>			
Sexisme i estereotips de gènere			5-6
Prevenició del'abús sexual i la violència masclista			5-6
Dones i àmbits de coneixement			5-6
Llenguatge igualitari			5-6

3

Bloc2:Pau	CICLE		
	1r cicle	2ncicl e	3r cicle
<i>La resolució de conflictes</i>			
Estratègies per abordar els conflictes de manera positiva: "provenció" o conflicte com a oportunitat per a la resiliència, assertivitat i creativitat o Maltractament, assetjament i exclusió			5-6
Cultura de la pau i la no violència			5-6
Conductes addictives			6
<i>Els deures i els drets de les persones</i>			

Normes de convivència de les esferes escolar, familiar i social			5-6
Marc ètic per a l'ús de dispositius, aplicacions, eines informàtiques i xarxes socials			5-6
Principis bàsics de la Declaració Universal dels Drets Humans			5-6
Convenció sobre els Drets de l'Infància			5-6
Valors democràtics			5-6

Bloc 3: Prosperitat	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament sostenible			
Fam i pobresa			5-6
Explotació infantil			5-6
L'adesigualtat			
Per raó de gènere, origen, creença i cultura			5-6
Estereotips i prejudicis			5-6
Conductes solidàries i altruistes			5-6

Bloc 4: Planeta	CICLE		
	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Impacte de l'ésser humà en el planeta			5-6
Límits del planeta i canvi climàtic			5-6
Empatia i cura respecte dels altres vius i el medi natural			5-6
Accions quotidianes, activisme i emprenedoria escolar			5-6

Bloc 5: Participació	CICLE		
	1r cicle	2n cicle 3r i 4t	3r cicle
Habilitats			
Diàleg i debat			5-6
Pensament crític i creatiu			5-6
Treball en equip			5-6

Àmbits			
Processos participatius en els àmbits escolar i local			5-6
Activisme en les esferes escolar i local			5-6

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Competència específica 1.

Dialogar i debatre de manera assertiva i respectuosa en situacions del entorn personal, educatiu i social del alumnat per poder arribar a acords o consensos.

TERCER CICLE

5É	6É
Participar en debats i diàlegs respectant el torn de paraula amb be escolta activa, dialogant de manera assertiva i utilitzant un llenguatge inclusiu i igualitari.	Participar en debats i diàlegs respectant el torn de paraula amb be escolta activa, dialogant de manera assertiva i utilitzant un llenguatge inclusiu i igualitari.
Arribar a acords integrant els plantejaments i les intervencions de la resta de participants mitjançant el diàleg col·lectiu.	Arribar a acords integrant els plantejaments i les intervencions de la resta de participants mitjançant el diàleg col·lectiu.
Utilitzar adequadament els conceptes treballats en la matèria de manera oral i escrita.	Utilitzar adequadament els conceptes treballats en la matèria de manera oral i escrita.

Competència específica 2.

Reconèixer les emocions pròpies i alienes en situacions de conflicte del àmbit escolar i personal, i gestionar-les emprant estratègies senzilles per trobar solucions equitatives.

TERCER CICLE

5É	6É
Valorar i respectar les diferències culturals, especialment en les situacions de conflicte i l'elaboració de les normes de classe i en els espais comuns del centre.	Valorar i respectar les diferències culturals, especialment en les situacions de conflicte durant l'ús de les xarxes socials i l'elaboració de les normes de classe i en els espais comuns del centre.
Respectar la imatge, la dignitat i els drets de les altres persones.	Respectar la imatge, la dignitat i els drets de les altres persones en l'ús de la comunicació digital.

Competència específica 3.

Participar en l'elaboració de les regles de convivència escolar en el marc dels principis democràtics i dels drets de l'infància.

TERCER CICLE

5É	6É
Intervenir de manera proactiva en els processos participatius del aula i del centre.	Intervenir de manera proactiva en els processos participatius del aula i del centre.
Analitzar les causes dels incompliments de les normes elaborades i proposar mesures reparadores.	Analitzar les causes dels incompliments de les normes elaborades i proposar mesures reparadores.
	Identificar i descriure els agents i els processos que han intervingut en la concreció de les normes

	de convivència del centre i d'altres contextos educatius com ara el menjador i el transport escolar.
--	--

Competència específica 4.

Identificar, analitzar i valorar críticament estereotips que incideixen en el benestar físic i emocional propi i alié i en l'establiment de relacions interpersonals igualitàries.

TERCER CICLE

5É	6É
Descriure el seu aspecte físic i les característiques que defineixen el seu estil personal expressant una imatge positiva i meditada.	Descriure el seu aspecte físic i les característiques que defineixen el seu estil personal expressant una imatge positiva i meditada.
Identificar senyals de desigualtat de gènere, sexisme i masclisme en materials didàctics, llenguatge, anuncis publicitaris, videojocs, produccions audiovisuals i xarxes socials.	Identificar senyals de desigualtat de gènere, sexisme i masclisme en materials didàctics, llenguatge, anuncis publicitaris, videojocs, produccions audiovisuals i xarxes socials.
Identificar i explicar les repercussions dels estereotips discriminatòris en la convivència de les persones.	Identificar i explicar les repercussions dels estereotips discriminatòris en la convivència de les persones.

Competència específica 5.

Identificar en l'entorn proper els beneficis dels valors democràtics promoguts per les lleis i institucions per a la construcció d'una ciutadania participativa i responsable.

TERCER CICLE

5É	6É
Buscar, seleccionar i exposar informació de fonts fiables referida als valors democràtics en l'entorn proper.	Buscar, seleccionar i exposar informació de fonts fiables referida als valors democràtics en l'entorn proper.
Participar en el debat sobre els beneficis dels valors democràtics en l'entorn més proper amb aportacions raonades.	Participar en el debat sobre els beneficis dels valors democràtics en l'entorn més proper amb aportacions raonades.

Competència específica 6.

Proposar i implicar-se en accions front a situacions de desigualtat i injustícia social en l'àmbit escolar i l'entorn proper en el marc del principi d'una societat igualitària i inclusiva.

TERCER CICLE

5É	6É
Detectar situacions injustes en l'entorn proper, les xarxes socials i els mitjans de comunicació.	Detectar situacions injustes en l'entorn proper, les xarxes socials i els mitjans de comunicació.
Planificar i participar en accions transformadores de les situacions d'injustícia en l'entorn proper basades en el respecte als drets humans.	Planificar i participar en accions transformadores de les situacions d'injustícia en l'entorn proper basades en el respecte als drets humans.

Competència específica 7.

Identificar els desafiaments ecològics plantejats pels Objectius de Desenvolupament Sostenible i actuar de manera compromesa amb la transformació del entorn proper.

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar els principals problemes del planeta i relacionar-los amb alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.	Identificar els principals problemes del planeta i relacionar-los amb alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.
Identificar i avaluar l'impacte de les pròpies accions en les esferes escolar, familiar i local en relació amb la sostenibilitat ecològica.	Identificar i avaluar l'impacte de les pròpies accions en les esferes escolar, familiar i local en relació amb la sostenibilitat ecològica.
Idear i planificar equips d'accions innovadores en caminades a la cura i protecció de les persones, els animals i l'entorn proper.	Idear i planificar equips d'accions innovadores en caminades a la cura i protecció de les persones, els animals i l'entorn proper.

MÚSICA I DANSA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1.

Reconèixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries d'èpoques i estils diferents a través de l'audició activa i vivencial.

PRIMER CICLE

L'audició és l'eix pel qual es desenvolupa i s'estructura la música en el procés d'ensenyament-aprenentatge. El treball es basarà en la participació activa i vivencial dels elements i components musicals a través del moviment, la veu, els instruments, l'audició i altres mitjans que permeten interioritzar-los.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de considerar el silenci com a element indispensable en diverses audicions actives, a partir del reconeixement i la identificació dels elements expressius del llenguatge sonor i audiovisual; haurà d'identificar les característiques formals i tècniques més destacades en fragments i propostes musicals diverses; haurà de reconèixer diferents gèneres musicals i escènics amb atenció i respecte, tot iniciant-se en el coneixement del patrimoni; i haurà de descriure, fent servir la terminologia donada, els elements tècnics més destacats amb la distinció de la repetició, el contrast i la variació en fragments o obres musicals.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de diferenciar les característiques de gèneres i estils musicals i escènics, i descriure els elements tècnics de diverses propostes, utilitzant un llenguatge específic; haurà de conèixer obres de gèneres, èpoques i autoria diversos; a més, haurà de ser capaç de respectar les normes de comportament davant de les propostes artístiques com a espectador en diferents contextos; i també, haurà de conèixer aspectes bàsics del patrimoni musical i escènic, valorant la diversitat que presenta amb actitud oberta.

Competència específica 2.

Explorar, distingir i relacionar els paràmetres del so, les característiques i representacions gràfiques pròpies, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu, a partir de l'anàlisi auditiva i visual.

PRIMER CICLE

La identificació del so i el silenci, com a elements de l'atenció i com a components musicals amb les diferents duracions que presenten, permet generar una valoració en l'exercici de l'audició o la interpretació. Aquest és el pas previ per a la identificació d'agressions acústiques i el reconeixement de les normes de comportament en propostes variades.

El coneixement i reconeixement de les característiques tímbriques i del registre vocal permetran una comprensió millor de les possibilitats expressives i comunicatives de la pròpia veu. Això, unit a la identificació de les característiques tímbriques i de registre d'instruments diferents, així com de diversos elements sonors,

contribuirà a un desenvolupament de l'escolta a través de la comprensió de les propietats fisicoacústiques, del gaudi de produccions més extenses i de la participació en projectes.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de relacionar el silenci i les qualitats del so amb elements gràfics diversos; haurà de ser capaç de classificar i relacionar els registres tant de la veu com dels instruments, així com d'identificar les famílies instrumentals i algunes agrupacions. A més, haurà de poder valorar les possibilitats sonores i el silenci com a elements necessaris en l'atenció i el respecte cap a diferents manifestacions musicals.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'identificar les qualitats i les característiques del so, utilitzant elements gràfics i terminologia específica; haurà de conèixer, classificar i relacionar agrupacions musicals diverses, identificant les característiques intrínseques i possibilitats sonores; finalment, haurà de reconèixer agressions acústiques i plantejar propostes de millora.

Competència específica 3.

Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva.

PRIMER CICLE

La veu, com a eina de comunicació i instrument natural humà, ha de ser explorada per a una adquisició gradual de tècnica vocal i arribar així a desenvolupar-ne un ús efectiu i adequat tant en el treball coral com en projectes més amplis.

L'ús dels instruments i objectes sonors en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la música té una perspectiva formativa dins de l'àmbit musical i una perspectiva creativa, que contribueix al desenvolupament de la capacitat expressiva i interpretativa. Per a la correcta adquisició i habilitat tècnica d'aquestes perspectives, s'ha de partir de l'exploració i experimentació sonora a través de la pràctica de propostes variades.

La veu i els instruments són un mitjà de comunicació fonamental que, juntament amb el cos, despleguen habilitats expressives i comprensives del so i del moviment, cosa que possibilita la cohesió grupal i la confiança.

A més, la diversitat de mitjans digitals existents que es poden utilitzar en la interpretació de propostes artístiques amplia la varietat de possibilitats sonores amb les quals ens podem comunicar i transmetre idees, sentiments o emocions.

La interpretació de propostes musicals i escèniques breus tindrà un caràcter variat amb una diversitat d'elements expressius. Les diferents modalitats d'aplicació interpretativa, des d'una perspectiva inclusiva, permetran una millora en l'aprenentatge de l'alumnat i generaran motivació en la pràctica.

Entrar en contacte amb el so i amb el moviment mitjançant el joc i la improvisació contribueix a l'adquisició i la comprensió graduals dels elements musicals i, alhora, ajuda a gaudir-ne, descobrir-los i interpretar-los de manera més profunda. La pràctica musical lúdica, a través de diferents mitjans, afavoreix la comunicació, la cohesió de grup i les relacions socials que, al costat de la improvisació, són eines amb les quals explorar la creativitat. Finalment, el reconeixement de l'esforç i la coordinació en la interpretació individual i col·lectiva són fonamentals en l'aprenentatge.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'haver experimentat amb la veu, el cos, amb objectes i instruments diversos, jocs musicals i improvisacions senzilles que possibiliten la interpretació de partitures gràfiques, de danses i de dramatitzacions amb una finalitat expressiva. La relaxació, la respiració i la consciència corporal faciliten la cura de la veu i del cos. A més, haurà d'expressar sensacions amb actitud constructiva i de respecte cap al material utilitzat a partir de la interpretació individual i en grup. Finalment, haurà de ser capaç d'interpretar propostes musicals i escèniques breus, i compartir l'experiència, valorant l'esforç en l'execució individual i col·lectiva de manera respectuosa.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de poder interpretar propostes musicals i escèniques diverses amb la veu, el cos i els instruments amb diferents elements sonors i mitjans digitals, utilitzant el llenguatge musical de forma adequada i atenent les habilitats tècniques necessàries en la interpretació amb una finalitat expressiva. A més, hauran de saber compartir l'experiència i reconèixer l'esforç i la coordinació en la interpretació tant individual com col·lectiva, aportant propostes de millora.

Competència específica 4.

Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.

PRIMER CICLE

En la societat actual, la utilització d'elements artístics en produccions visuals i audiovisuals amb presència en diversos contextos i mitjans de difusió és una constant en gran part de l'activitat humana. Utilitzar, en la creació de propostes musicals i escèniques, elements de diferents llenguatges com a mitjà d'expressió fomenta la creativitat, el treball en equip, el sentit crític i l'esperit emprenedor.

Mitjançant la participació en projectes musicals i multidisciplinaris, es desenvolupen hàbits de treball individual i en equip en què es valora l'esforç, la responsabilitat i les normes de convivència, a més de generar actituds de confiança en un mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge. Tot això contribuirà a l'enriquiment i a la construcció de la identitat pròpia, utilitzant l'expressió artística i els múltiples llenguatges que la integren.

A través de la creació de propostes musicals i escèniques senzilles, es reforça l'aprenentatge, l'experimentació i la reflexió, en relació als elements artístics i les múltiples combinacions possibles. Amb la seua aplicació en projectes musicals i multidisciplinaris, es té consciència de l'esforç que suposa tota activitat grupal i es fomenta el respecte per les diferents expressions culturals i artístiques. Les propostes creades han de tindre una aplicació directa en la interpretació, en la representació i en la realització de projectes.

El treball en equip, amb l'assumpció de diferents rols per part de l'alumnat, genera un entorn d'aprenentatge enriquidor per al desenvolupament ple de l'individu, pel fet de posar en pràctica una gran varietat de situacions d'aprenentatge que seran compartides per a la consecució d'un objectiu comú. Aquest treball en equip prepara l'alumnat per a l'exercici d'una ciutadania activa en un entorn de respecte i pluralitat propi d'una societat democràtica.

La intervenció en produccions i projectes grupals comporta la participació, el disseny, l'elaboració i la seua difusió. Tot això esdevé imprescindible, ja que el treball conjunt implica l'acceptació i la comprensió de l'existència de rols diversos que cal conèixer, respectar i valorar. La correcta realització de les funcions pròpies promou la millora de la pràctica grupal.

Amb la creació de propostes musicals i escèniques, i la planificació de projectes artístics i multidisciplinaris de manera guiada, s'aconsegueix accomplir, individualment i en grup, els objectius prefixats en l'inici del procés, així com un resultat final que hi concorde. L'alumnat anirà desenvolupant i aprofundint en les diferents fases de creació al llarg de l'etapa, evidenciant el compromís amb el projecte mitjançant una participació activa i respectuosa amb la labor pròpia i la del grup.

A través d'aquesta competència específica, l'alumnat construirà també la identitat individual i de grup, ja que, en la producció de diferents propostes expressives, ha de mostrar confiança en les capacitats pròpies i valorar i respectar les dels altres. A més, ha de compartir l'experiència creativa del procés i del producte, incorporant l'opinió dels altres en les propostes de millora en forma de retroalimentació i com a element imprescindible de la millora personal.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç d'iniciar-se en els processos de creació de propostes musicals i escèniques breus de forma guiada, utilitzant elements del llenguatge musical i del llenguatge escènic ja treballats; a més, de compartir l'experiència creativa amb l'ús de diferents estratègies comunicatives bàsiques. De la mateixa manera, haurà de participar activament en diferents fases de la creació de projectes artístics i multidisciplinaris amb una valoració tant el procés com el producte final. També, caldrà aprofundir en la gestió i la selecció de la informació i dels materials necessaris per a desenvolupar-les, a més d'iniciar l'avaluació del projecte amb l'ajuda de guies. Les idees s'hauran de transformar en accions a través del treball participatiu i en equip, amb una actitud oberta que accepte les diferents aportacions, la confluència i el control de l'expressió, els sentiments i les emocions en la resolució dialogada dels conflictes que puguin sorgir.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de crear propostes musicals i escèniques breus, utilitzant elements de diferents llenguatges i emprant diferents estratègies comunicatives com a mecanisme de difusió de l'experiència creativa; a més, haurà de participar activament en la planificació i el disseny de les diferents fases de creació de projectes artístics i multidisciplinaris de forma guiada, aportant i respectant les diferents contribucions. Es desenvoluparan així, al costat dels aspectes anteriors, estratègies de presa de decisions amb l'aportació d'idees per a la resolució de problemes i els mecanismes d'avaluació del projecte. Per aquest motiu, és important treballar amb un enfocament coeducatiu basat en la igualtat i el respecte a la diversitat.

Competència específica 5.

Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la recerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.

PRIMER CICLE

Els avanços tecnològics en la societat faciliten l'accés a la informació i la comunicació, i l'ús quotidià que en fem afecta tots els elements de la vida social, a la qual la música no és aliena. Convertida en un producte de consum massiu, la tecnologia és present tant en la creació, l'audició i la interpretació com en la pedagogia musical, fet que evidencia la necessitat d'incorporar-la al procés d'ensenyament i aprenentatge amb la finalitat de formar l'alumnat en l'ús creatiu, responsable i crític.

Aprendre a utilitzar i seleccionar diversos recursos digitals i audiovisuals senzills per a l'escolta, la recerca d'informació, la interpretació i l'edició sota supervisió serà fonamental per a dotar l'alumnat d'uns coneixements que els permeten identificar els possibles riscos que comporta.

Conèixer diversos recursos tecnològics relacionats amb l'educació musical i saber seleccionar fonts d'informació diverses en funció de la necessitat i la utilitat que suposarà aprendre, a través d'una pràctica, habilitats que afavorisquen un alumnat reflexiu, amb els recursos utilitzats per al maneig de la informació i l'ús d'eines tecnològiques.

S'emfatitzarà la utilització responsable dels recursos digitals i audiovisuals a través de l'exploració i l'experimentació amb el so i la imatge, realitzant cerques guiades d'informació amb respecte a la propietat intel·lectual i la normativa vigent.

Finalment, les eines digitals estan presents en productes audiovisuals i en projectes multidisciplinaris enfocades tant a la creació com a l'edició, la interpretació, la producció i la difusió. Caldrà aproximar l'alumnat a aquestes eines de manera gradual per a aconseguir un coneixement que permeti una selecció prèvia de les més adequades.

Reconèixer les diferents utilitats dels recursos tecnològics dotarà l'alumnat d'autonomia per a triar els més adequats segons les necessitats i circumstàncies, i promourà la adaptació d'aquests recursos a nous contextos de comunicació i d'aprenentatge.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de buscar informació a través de fonts digitals diverses i d'utilitzar, sota guiatge, recursos per a l'emmagatzematge, l'escolta, l'enregistrament o l'edició musical, coneixent les normes de protecció de dades i autoria per a un consum responsable i acurat dels dispositius.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de poder seleccionar recursos musicals de forma guiada amb diversos mitjans digitals i audiovisuals per a l'escolta, la creació, la interpretació, l'enregistrament, l'edició musical o la difusió en projectes musicals i audiovisuals, tenint en compte les llicències d'ús i respectant les normes de protecció de dades i autoria.

SABERS BÀSICS

Bloc1: Percepció i anàlisi.

SB1.1- Contextos musicals i culturals. CE1, CE2, CE5	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Obres			
Peces breus de gèneres diferents: vocals, instrumentals i mixtos.	1-2		
Fragmentos d'obres de gèneres, èpoques, estils i autors diferents. Classificació.		3-4	5-6
G2. Patrimoni			
El patrimoni musical: iniciació.	1-2		
Els paisos culturals i artístics. El patrimoni de la Comunitat Valenciana.		3-4	5-6
El patrimoni musical i escènic. Les institucions. Funció social.			5-6
G3. Gèneres escènics i musicals			
Els gèneres escènics i musicals. Professions vinculades.	1-2	3-4	5-6
G4. Agrupacions vocals i instrumentals			
Les agrupacions vocals, instrumentals i mixtes.	1-2	3-4	5-6
Agrupacions de folklore, d'estils diversos i gèneres actuals.			6
G5. L'aveu			
Veus masculina, veu femenina i veu infantil.	2		

Registre de les veus i classificació.		4	5
---------------------------------------	--	---	---

G6. Els instruments			
Instruments i objectes sonors més pròxims. Identificació visual i auditiva. Principals.	1-2		
Els instruments musicals: classificació per famílies, descripció i ús en agrupacions. Identificació.		3-4	5
Els instruments musicals electrònics, acústics i digitals.			6
G7. Normes de comportament			
Actitud atenta en l'audició i davant de propostes artístiques. El silenci individual.	1-2	3-4	5-6
Atenció i respecte en l'audició i davant de les propostes artístiques.		3-4	
Normes de comportament en l'audició musical i davant de les propostes artístiques. Actitud oberta i respectuosa.			5-6
SB1.2- Elements i estructura CE1, CE2, CE3, CE5	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. So i silenci			
So, silenci i agressions acústiques en l'entorn proper.	1		
Ús del so i del silenci en el món actual.		3	
Les agressions acústiques. Estratègies d'afrontament, neutralització i millora.			6
G2. Les qualitats del so			
Contrasts d'altura, intensitat, duració, timbre: representació gràfica.	1-2		
Diferents graus d'altures, duracions, intensitats i timbres: representació gràfica.		3	5
G3. Ritme, tempo i caràcter			
Lapulsació i l'accent. Els contrastos en el tempo. El caràcter i la sensació.	1-2		

L'apulsació i l'accent en els compassos simples. El signe de divisió. El tempo. El caràcter i l'expressió.		3-4	
L'accent en compassos composts. La ruptura de l'accent. El canvi de tempo. El caràcter i els elements musicals que el determinen.			6
G4. Melodia i harmonia			
Melodia. Direccionalitat.	1-2		
Frase i semifrase. Interval i cadència. El mode. Identificació.		4	5
Harmonia i l'acord. Melodia i textura.			5
G5. Estructura i forma			
Repetició, contrast i variació.	1-2	3-4	5-6
L'estructura i la forma.		3-4	5-6
Formes simples.			5-6
G6. Elements escènics			
Rols, materials i espais.		4	5
Temps, tema, argument i estructura dramàtica bàsica.			5

Bloc2: Interpretació i creació

SB2.1-Expressió individual i col·lectiva. CE2, CE3, CE4, CE5	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Interpretació i tècnica vocal			
La respiració, la relaxació i la intensitat vocal. Jocs vocals: altures, intensitats i timbres. La imitació i el cal.	1-2		
Desenvolupament de la capacitat respiratòria. L'emissió vocal en la parla i en el cant. Jocs vocals: combinació d'altures, intensitats, duracions i timbres. L'accent prosòdic i l'accent musical. Reconstrucció de textos a cançons donades.		3-4	
El suport i la imitació en la parla i en el cant. Cura i manteniment de la veu: hàbits saludables. Interpretacions variades i introducció a la cançó a dues veus. La creació breu de textos i musicalització.			5-6
Cançó a l'uníson, <i>acappella</i> i amb acompanyament. La memorització de repertori.	1-2	3-4	5-6
G2. Interpretació i cura instrumental			
Curar i mantenir els instruments. L'ús i la utilització i la transformació de materials de l'entorn en la construcció d'instruments senzills.	1-2	3-4	5-6
La tècnica en la pràctica instrumental.	1-2	3-4	5-6
Propostes breus i jocs instrumentals.	1-2	3-4	

Experimentació de registres, intensitats i timbres. L'eco i la pregunta-resposta instrumental. Ostinatos rítmics i rítmic melòdics breus.	1-2		
Combinació de diferents altures, intensitats, duracions i timbres. Polirítmics senzilles. L'ostinato i la improvisació.		3-4	5-6
G3. Creació			
Moviments, expressions corporals i coreografies senzilles.		3-4	5-6
Acompanyaments musicals.			5-6
Propostes musicals i sonoritzacions breus.	1-2	3	5
G4. La comunicació			
Expressió vocal i expressió corporal.	1-2	3-4	5-6
El llenguatge escènic.	2	4	5-6
G5. La notació musical			
Iniciació a la notació musical.	1-2		
Elements de la notació musical en la interpretació i la creació.		3-4	5-6
G6. Habilitats motrius			
Habilitats motrius bàsiques.	1-2		
L'espai en la dansa. Les qualitats del moviment.		3-4	5-6
G7. El moviment i la dansa			
Moviments en propostes musicals breus: imitació, memorització i expressió. Danses breus: La posició i el desplaçament..	1-2	3	
Moviments en coreografies breus. La coordinació grupal, les figures i l'espai en les danses.		4	
Coreografies en peces de diferents estils i gèneres. Danses variades de diferents estils, èpoques i cultures.			5-6
SB2.2-Propostes artístiques. CE1, CE3, CE4, CE5	1r cicle	2n cicle	3r cicle
G1. Representació			
El personatge en propostes artístiques multidisciplinàries.	2	4	5
Espai i posició. Els segments corporals: expressió i gestualitat.		4	5-6
El gest. El llenguatge corporal de l'actor. Imitació i improvisació.			5-6
G2. Elements escènics			
L'ambientació sonora i l'attrezzo.		4	

Escenografia, vestuari i il·luminació.			5-6
G3. Elements expressius i comunicatius en llenguatge audiovisual			
Relació imatge, acció i so.	2	4	5
G4. Projectes artístics multidisciplinaris			
Disseny, rols, selecció de materials, informació i criteris de valoració.		4	6
Les fases de projectes artístics: planificació, presa de decisions i avaluació.			6
Responsabilitat individual i grupal en la participació i en la creació de propostes senzilles.	1-2	3-4	5-6
G5. Eines digitals			
Ús de bancs de sons i selecció d'informació.	2	3-4	5-6
L'gestió responsable.		4	5-6
Enregistrament, interpretació, creació i edició. Normes de protecció de dades i autoria.		4	6
G6. Expressió de sensacions i opinions			
Expressió oral de sensacions en l'audició i interpretació amb la terminologia musical donada.	1-2		
Expressió de sensacions i opinions en propostes variades amb ús de la terminologia musical donada. Actitud oberta i respectuosa. Confiança personal.		3-4	5-6

Competència específica 1.

Reconèixer i investigar obres de diversos gèneres i els components estructurals i tècnics més destacats en propostes musicals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de l'audició activa i vivencial.

PRIMER CICLE

1R	2N
1.1. Descobrir instruments musicals a través l'audició de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures.	1.1. Descobrir propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures, a través de la recepció activa i mostrant curiositat i respecte per aquestes.
1.2. Descriure manifestacions culturals i artístiques de l'entorn proper.	1.2. Descriure manifestacions culturals i artístiques de l'entorn proper, i explorar-ne les característiques amb actitud oberta i interès.

SEGON CICLE

3R	4T
1.1. Reconèixer gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques.	1.1. Reconèixer gèneres escènics i obres musicals de diferents estils i èpoques amb els elements contrastants tècnics i formals més destacats que els caracteritzen.
1.2. Descriure els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries.	1.2. Descriure els elements més destacats que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries, utilitzant vocabulari específic.
1.3. Valorar el patrimoni musical i escènic respectant-ne la diversitat.	1.3. Valorar el patrimoni musical i escènic respectant-ne la diversitat.

TERCER CICLE

5É	6É
1.1. Reconèixer obres de diversos gèneres, tipus de músiques, d'èpoques i estils diferents, a través de l'audició activa i vivencial.	1.1. Identificar propostes musicals i escèniques de diferents èpoques, estils i gèneres amb la distinció de les característiques, elements estructurals i tecnicocompositius més destacats i la seua valoració.
1.2. Descriure els elements que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries i la relació amb les sensacions produïdes.	1.2. Descriure els elements que conformen les diferents propostes musicals o multidisciplinàries i la relació amb les sensacions produïdes, utilitzant un llenguatge específic.
1.3. Valorar les diferents manifestacions artístiques, el patrimoni musical i, també, de les arts escèniques.	1.3. Valorar les diferents manifestacions artístiques, el patrimoni musical i, també, de les arts escèniques, coneixent els espais on es desenvolupen i la funció social, respectant-ne diversitat.

Competència específica 2.

Explorar, distingir i relacionar els paràmetres, les característiques i les representacions gràfiques del so, el silenci i les agressions acústiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual.

PRIMER CICLE

1R	2N
2.1. Cercar informació de manera guiada sobre manifestacions culturals i artístiques, a través de canals i mitjans d'accés senzills, cooperativament.	2.1. Seleccionar i aplicar estratègies elementals per a la cerca guiada d'informació sobre manifestacions culturals i artístiques, a través de canals i mitjans d'accés senzills, tant individualment com cooperativament.
2.2. Reconèixer elements característics bàsics de diferents manifestacions culturals i artístiques que formen part del patrimoni.	2.2. Reconèixer elements característics bàsics de diferents manifestacions culturals i artístiques que formen part del patrimoni, indicant els canals, mitjans i tècniques emprats i identificant diferències i

	similituds.
--	-------------

SEGON CICLE

3R	4T
2.1. Relacionar les qualitats del so amb els elements gràfics associats.	2.1. Relacionar les qualitats del so amb els elements gràfics associats, utilitzant un vocabulari adequat.
2.2. Reconèixer diversos instruments i famílies d'instruments a través de l'audició activa i vivencial.	2.2. Identificar el tipus de veu, els instruments, les famílies instrumentals i agrupacions, relacionant-ne les característiques.
2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.	2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, respectant les diferents manifestacions musicals.

TERCER CICLE

5É	6É
2.1. Identificar les qualitats del so i les característiques pròpies, utilitzant elements gràfics.	2.1. Identificar les qualitats del so i les característiques pròpies, utilitzant elements gràfics i una terminologia adequada.
2.2. Classificar els instruments musicals relacionant-ne característiques i possibilitats sonores.	2.2. Classificar la veu, els instruments i les agrupacions musicals relacionant-ne característiques i possibilitats sonores.
2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn amb una actitud atenta i respectuosa.	2.3. Valorar el silenci i les possibilitats sonores de l'entorn, identificant agressions acústiques, amb una actitud atenta i respectuosa davant de les diferents manifestacions artístiques.

Competència específica 3.

Interpretar jocs i propostes musicals i escèniques diverses a través de la veu, els instruments, el cos i altres mitjans, buscant varietat expressiva.

PRIMER CICLE

1R	2N
3.1 Produir obres pròpies de manera guiada, utilitzant algunes de les possibilitats expressives del cos, el so, la imatge i els mitjans digitals bàsics.	3.1 Produir obres pròpies de manera guiada, utilitzant algunes de les possibilitats expressives del cos, el so, la imatge i els mitjans digitals bàsics i mostrant confiança en les capacitats pròpies.
3.2 Expressar de manera guiada sentiments i emocions a través d'audicions, experimentant amb els diferents instruments del seu abast.	3.2 Expressar de manera guiada idees, sentiments i emocions a través de manifestacions artístiques senzilles, experimentant amb els diferents llenguatges i instruments al seu abast.

SEGON CICLE

3R	4T
3.1. Explorar, a través de la veu, del cos i dels instruments, jocs musicals, escènics i improvisacions breus.	3.1. Explorar, a través de la veu, del cos, dels instruments i dels diferents elements sonors, jocs musicals, escènics i improvisacions breus amb una finalitat expressiva.
3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu i dels instruments, propostes musicals breus.	3.2. Interpretar, a través del cos, de la veu, dels instruments i dels diferents elements sonors, propostes musicals breus o escèniques amb intencionalitat tècnica.
3.3. Reconèixer l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.	3.3. Reconèixer l'esforç en la interpretació individual o col·lectiva.

TERCER CICLE

5É	6É
3.1. Experimentar a través	3.1. Experimentar a través de la veu, del cos, dels

delaveu, delcos i dels instruments, jocsmusicals,escènicsiimprovisacions.	instrumentsielselementssonorsjocsmusicals,escènicsiimprovisacions,utilitzantellen guatgemusicalambunafinalitatexpressiva.
3.2. Interpretar,atravésdelcos,delaveu, dels instruments,propostesmusicalsoescèniquesdiverses.	3.2. Interpretar,atravésdelcos,delaveu, dels instrumentsidelsdiferentselementssonors,propostesmusicalsoescèniquesdiversesambleshabilitats tècniquesbàsiques.
3.3. Valorar l'esforç i la coordinació en la interpretació individual o col·lectiva.	3.3. Valorar l'esforç i la coordinació en la interpretació individual o col·lectiva,proposant possibilitats de millora.

Competència específica 4.

Crear propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o de diversos llenguatges i mitjançant la participació en projectes.

PRIMER CICLE

1R	2N
4.1 Participar de manera guiada en el disseny de produccions culturals i artístiques elementals, treballant de manera cooperativa.	4.1 Participar de manera guiada en el disseny de produccions culturals i artístiques elementals, treballant de manera cooperativa a partir de la igualtat i el respecte a la diversitat.
4.2 Prendre part en el procés cooperatiu de produccions culturals i artístiques de manera respectuosa.	4.2 Prendre part en el procés cooperatiu de produccions culturals i artístiques de manera respectuosa i utilitzant elements bàsics de diferents llenguatges i tècniques artístiques.
4.3 Compartir els projectes creatius, valorant les experiències pròpies i les dels altres.	4.3 Compartir els projectes creatius, explicant el procés i el resultat final obtingut, i valorar les experiències pròpies i les dels altres.

SEGON CICLE

3R	4T
4.1. Dissenyar propostes musicals breus de forma guiada.	4.1. Dissenyar propostes breus de forma guiada mitjançant l'ús d'elements del llenguatge musical o escènic.
4.2. Participar en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant els rols diferents del grup.	4.2. Participar, de manera activa, en projectes artístics o multidisciplinaris, respectant els rols diferents del grup.
4.3. Identificar els elements d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada.	4.3. Identificar els elements d'un projecte artístic o multidisciplinari de forma guiada amb la valoració tant el procés com el producte final.

TERCER CICLE

5É	6É
4.1. Dissenyar propostes musicals breus.	4.1. Dissenyar propostes breus amb l'ús combinat dels elements del llenguatge musical o escènic.
4.2. Col·laborar en projectes artístics o multidisciplinaris de manera activa.	4.2. Col·laborar en projectes artístics o multidisciplinaris de manera activa, aplicant les funcions concretes del rol assignat.
4.3. Analitzar les fases d'un projecte artístic o multidisciplinari, respectant les diferents contribucions.	4.3. Analitzar les fases d'un projecte artístic o multidisciplinari amb l'aportació de propostes de millora, respectant les diferents contribucions.

Competència específica 5.

Utilitzar recursos digitals i audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la interpretació i la creació de produccions musicals, actuant d'acord amb la normativa vigent.

PRIMER CICLE

1R	2N
5.1. Utilitzar recursos digitals audiovisuals aplicats a l'escolta i l'interpretació musical.	5.1. Utilitzar recursos digitals audiovisuals aplicats a la cerca, l'escolta, l'edició, la creació i l'interpretació musical.

SEGON CICLE

3R	4T
5.1. Buscar breu informació en fonts digitals diverses de forma guiada.	5.1. Buscar informació en fonts digitals diverses de forma guiada.
5.2. Utilitzar recursos digitals per a l'enregistrament musical de forma guiada.	5.2. Utilitzar recursos digitals per a l'edició musical de forma guiada.
5.3. Practicar un consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.	5.3. Practicar un consum responsable en l'ús d'obres musicals i audiovisuals de manera respectuosa amb l'autoria.

TERCER CICLE

5É	6É
5.1. Seleccionar informació i recursos musicals de forma guiada.	5.1. Seleccionar informació i recursos musicals de forma guiada, utilitzant mitjans digitals diversos.
5.2. Utilitzar recursos digitals seleccionats en la creació, la interpretació i l'enregistrament musical.	5.2. Utilitzar recursos digitals seleccionats en la creació, la interpretació, l'enregistrament o l'edició musical.
5.3. Respectar l'autoria en el consum d'obres musicals i audiovisuals.	5.3. Respectar les llicències d'ús i les normes de protecció de dades i autoria en el consum d'obres musicals i audiovisuals.

EDUCACIÓ FÍSICA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1

Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de conèixer els principals hàbits saludables relacionats amb l'alimentació, l'activitat física i la higiene, i ha d'identificar les conductes considerades nocives, com ara el sedentarisme i la mala alimentació com a primer nivell de desenvolupament d'aquesta competència.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de refermar alguns dels hàbits incorporats fins ara i incorporar-ne de nous, incrementant i insistint en el treball de millora de la condició física de manera saludable, en forma de jocs i exercicis adaptats al seu nivell de desenvolupament.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de mostrar que ha incorporat de manera autònoma alguns dels hàbits higiènics, posturals, alimentaris i d'activitat física, i que n'ha pres consciència dels seus beneficis. A més, haurà de ser capaç de prendre la iniciativa en la promoció d'hàbits saludables en el seu entorn escolar i familiar.

Competència específica 2.

Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.

PRIMER CICLE

L'alumnat s'haurà d'haver iniciat en el coneixement dels principals elements anatòmics i corporals, començant a experimentar les possibilitats i les limitacions del cos. D'altra banda, ha de començar a mostrar un control corporal adequat a través de la pràctica i les situacions plantejades, participant en situacions grupals, col·laborant i enriquint el seu repertori motriu personal.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de reconèixer alguns dels elements anatòmics i funcionals que s'activen al moviment i l'activitat física. A més, haurà de mostrar un control corporal adequat que li permeti prendre decisions i seqüenciar accions encaminades a una execució correcta en les situacions plantejades.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de reconèixer i acceptar les limitacions i les possibilitats de la seua corporalitat, respectant les de la resta. D'altra banda, cal que identifique clarament els elements que intervenen en el moviment i l'activitat física i ha d'adquirir un control corporal adequat que li permeti aplicar-lo en la presa de decisions per a la resolució dels problemes plantejats.

Competència específica 3.

Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, les perceptivomotrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana, a través de l'activitat física i del joc.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de resoldre situacions motrius senzilles, mostrant un control adequat de les habilitats motrius bàsiques i plantejant situacions guiades i variades.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'adquirir habilitats motrius específiques derivades de la combinació de les habilitats bàsiques i altres elements com ara l'equilibri i la coordinació. A més, cal reforçar el treball de la condició física adaptat al nivell i relacionat amb l'execució d'activitats físiques i jocs, la qual cosa farà conscient l'alumnat dels beneficis que aporta una bona condició física.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de mostrar un grau d'adquisició de les capacitats físiques i perceptivomotrius adequat, així com la capacitat de combinar habilitats per a poder resoldre amb èxit les situacions i els reptes motrius en entorns variables, amb un cert grau d'autonomia.

Competència específica 4.

Participar en l'execució de propostes artísticopressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos i el moviment.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà d'iniciar-se en l'expressió d'idees mitjançant el cos i participa en dinàmiques d'iniciació a danses i balls. Haurà de començar a executar moviments amb cert grau de desinhibició per a construir la seua identitat, col·laborant amb la resta i de manera individual en diferents muntatges artístics senzills, començant a integrar recursos corporals.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç d'expressar idees i emocions a través del moviment i del llenguatge corporal, participant en dinàmiques, de manera guiada, d'iniciació a la dansa, als balls i a les coreografies senzilles. A més, haurà d'executar moviments creatius, amb cert grau de desinhibició, enriquint la identitat emocional i personal, a través de muntatges artístics interdisciplinaris senzills i dirigits, aplicant recursos expressius del cos.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'expressar idees i emocions fent servir la creativitat, a través del moviment i del llenguatge corporal, participant en projectes coreogràfics senzills, balls i danses. A més, haurà de ser capaç d'executar moviments creatius i amb suport musical de manera desinhibida. Desenvolupant l'autoconfiança i la sensibilitat expressiva i artística s'enriqueix la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals o grupals elaborades i amb la participació activa en l'organització i execució de muntatges artístics interdisciplinaris.

Competència específica 5.

Participar activament en l'exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artísticopressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el medi.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà d'haver practicat algun tipus d'activitat física o artísticopressiva vinculada a un entorn proper i controlat, de manera guiada i amb l'objectiu de conèixer les possibilitats que ofereix l'entorn del centre, fomentant-ne la conservació.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'haver incrementat aquesta exploració i participació en entorns controlats, però amb un grau més d'incertesa, i hauria de valorar aquestes pràctiques com a mitjà d'enriquiment del seu temps d'oci i formació, implicant-se en la conservació d'aquests.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'haver vivenciat activament propostes físiques i artísticopressives en entorns diferents i amb un cert grau d'autonomia que amplien el seu bagatge motriu i d'apropament al patrimoni natural i cultural, a base de fer propostes per a la preservació i sostenibilitat del medi.

Competència específica 6.

Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, utilitzant-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà d'iniciar-se en el coneixement de recursos tecnològics senzills, de manera guiada, en l'ús d'aplicacions TIC relacionades amb la salut i l'activitat física i començarà a conèixer els riscos i les diferents possibilitats.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'identificar els recursos tecnològics, els coneix i utilitza de manera guiada i fa ús d'aplicacions TIC relacionades amb l'activitat física i la salut, en diferents situacions proposades i identifica també els riscos i possibilitats.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'identificar i emprar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, i seleccionar noves fonts d'informació amb esperit crític en funció de la seua utilitat, explorant les aplicacions TIC i indagant en les seues possibilitats i riscos vinculats i relacionats amb els reptes motrius i els jocs preesportius.

També farà un ús de la tecnologia responsable i guiat en diferents dispositius, participant de diferents propostes, tant físiques com artisticoexpressives, i sabrà adaptar-se als nous escenaris que es proposen.

SABERS BÀSICS

Bloc 1. Vida activa i saludable.

B1. Vida activa i saludable. Transversal a totes les competències	Cicle1	Cicle2	Cicle3
G1. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva física			
Higiene postural i mesures de prevenció d'accidents.	2	3-4	5-6
Respiració i relaxació.	1-2	3-4	5-6
Hàbits saludables d'higiene corporal i postural, d'alimentació i d'hidratació.	1-2	3-4	5-6
Beneficis d'un estil de vida actiu basat en l'activitat física regular. El valor del descans. Alimentació saludable.	2	3-4	5-6
Efectes negatius del sedentarisme, la mala alimentació i altres comportaments no saludables.		3-4	5-6
Factors que influeixen en la cura del cos.			5-6
G2. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva psicològica			
Benestar personal. Respects, consciència i acceptació del cos propi. Gestió de les emocions.	2	3-4	5-6
Autoconcepte i autoregulació. Fortaleses i debilitats.		3-4	5-6
Consolidació del autoconeixement.			5-6
G3. Estil de vida actiu i saludable. Perspectiva social			

Respecte i acceptació de la diversitat de les característiques personals.	1-2	3-4	5-6
Jocs i activitat física i esportiva igualitària com a pràctica social saludable davant d'hàbits nocius.		3-4	5-6
Tractament positiu i gestió de la competitivitat. Jocs cooperatius.		3-4	5-6

La diversitat corporal de gènere: visió crítica sobre els estereotips.			5-6
G4. Principis generals anatòmics i funcionals del cos en moviment			
Les parts principals del cos: esquelet i musculatura.	2		
Sistemes implicats en les activitats motrius: muscular i osteoarticular.		3-4	
Aparells implicats en l'activitat física i el moviment: aparell locomotor.			5-6
G5. Aplicacions digitals i recursos tecnològics per al control de l'activitat física des d'una perspectiva saludable			
Recursos tecnològics relacionats amb la salut.		4	6
Control de paràmetres corporals implicats en l'activitat física.			5-6

Bloc 2. Organització i gestió de l'activitat física.

B2. Organització i gestió de l'activitat física. CE1, CE2, CE3 i CE5	Ciclo1	Ciclo2	Ciclo3
G1. Gestió i planificació de l'activitat física			
Programes d'activitat física senzills: definició d'objectius, des d'una perspectiva global de l'activitat física i la salut (àmbit físic, psicològic i social).	2		
Programes d'activitat física: autogestió dels mecanismes per a l'execució (àmbit físic, psicològic i social).		4	
Programes d'activitat física: seguiment i avaluació del procés i efectes (àmbit físic, psicològic i social).			6
G2. Organització de l'activitat física			
Elecció de l'activitat basada en criteris saludables segons l'ús i la finalitat.	2	4	6
Rutines d'activació, calfament i tornada a la calma.	1-2	3-4	5-6

Programa personal d'activitat física basat en criteris saludables.			5-6
G3. Mesures per a la prevenció de lesions i seguretat en la pràctica d'activitat física			
Normes de seguretat bàsiques. Coneixement dels principals riscos.	2	3-4	5-6
Mecanismes de control corporal per a la prevenció de lesions. Equipament adequat.		3-4	5-6

Actuacions i protocols bàsics davant d'accidents en les activitats físiques esportives: protegir, avisar i socórrer (PAS), posicions de seguretat; reanimació cardiopulmonar (RCP).		4	5-6
Consciència de les possibilitats i limitacions personals.		3-4	5-6

Bloc 3. Resolució de problemes en situacions motrius.

B3. Resolució de problemes en situacions motrius. CE1, CE2, CE3 i CE5	Ciclo1	Ciclo2	Ciclo3
G1. La condició física			
Les capacitats físiques bàsiques en l'àmbit lúdic i l'activitat física.	2	4	5-6
L'adaptació i autoregulació del esforç a l'intensitat i duració de l'activitat.		3-4	5-6
La freqüència cardíaca i respiratòria com a conseqüència de l'esforç realitzat.		3-4	5-6
La freqüència cardíaca i respiratòria com a indicador de la intensitat de l'activitat.			5-6
G2. Capacitats perceptivomotrius i habilitats motrius			
Consciència i control de l'esquema corporal i la lateralitat.	1-2	3-4	
Equilibri estàtic i dinàmic.	1-2		
Percepció i estructuració espai-temporal.	1-2	3-4	5-6

Coordinació oculomaniualiculopèdica.	1-2		
--------------------------------------	-----	--	--

Coordinació general i segmentària.	1-2	3-4	
Combinació d'habilitats i creativitat motriu.		3-4	5-6
G3. Els jocs			
Jocs individuals col·lectius, sensorials, simbòlics, psicomotrius i manipulatius.	1-2		
Jocs cooperatius. Jocs alternatius. Jocs modificats.	1-2	3-4	5-6
Grans jocs i trobades.			5-6
G4. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tècnics			
Gestos tècnics bàsics.	2	3-4	5-6
G5. Presa de decisions en diferents situacions motrius. Fonaments tàctics			
Ocupació d'espais.	2	3-4	
Estratègies de progressió, cooperació, oposició i col·laboració-oposició.		3-4	5-6

Bloc 4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius.

B4. Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius. CE2, CE3, CE4 i CE5	Ciclo1	Ciclo2	Ciclo3
G1. Gestió emocional en situacions motrius i jocs			
Identificació i expressió d'emocions i sentiments.	1-2	3-4	
Regulació i gestió emocional. El control de l'expressió i no violent.	1-2	3-4	5-6

Control de la impulsivitat i de les emocions negatives. La relaxació.	1-2	3-4	5-6
G2. Interacció social en situacions motrius i jocs			
Esportivitat i joc net.		3-4	5-6

Normes i regles consensuades en situacions de joc.	1-2	3-4	5-6
Habilitats socials: escolta activa, treball en equip, estratègies de gestió i resolució de conflictes.	1-2	3-4	5-6
Conductes inclusives en les situacions motrius basades en la convivència i la no discriminació per qüestions de gènere, racials, de capacitats físiques o de competència motriu.	1-2	3-4	5-6

Bloc 5. Manifestacions de la cultura motriu

B5. Manifestacions de la cultura motriu. CE3, CE4, CE5 i CE6	Ciclo 1	Ciclo 2	Ciclo 3
G1. Cos comunicador			
El llenguatge comunicatiu no verbal: el gest, la mímica i la dansa creativa.	2	3-4	5-6
Propostes coreogràfiques individuals i grupals amb intenció estètica i expressiva.		4	5-6
Propostes performatives interdisciplinàries. Creativitat motriu i escolta activa.			6
G2. Recursos i manifestacions artístiques expressives			

Dramatitzacions senzilles guiades.	2		
Muntatges artístics expressius.		4	
Projectes artístics expressius.			6
G3. Jocs circenses			
Jocs d'equilibri, malabars i habilitats gimnàstiques.	1-2	3-4	5-6
G4. El ritme i el cos en moviment			
Activitats rítmiques expressives amb suport musical i sense.	2	4	6
El ritme intern.	2	4	6

G5. Ballsidances			
Balls populars infantils, tradicionals i regionals valencians.	2	4	6
Dances del món i dansa creativa. Dances urbanes.		4	6
G6. Jocs i esports inclussius			
Jocs cooperatius i esports educatius.	1-2	3-4	5-6
Estratègies per a l'inclusió.		3-4	5-6
L'esport adaptat, inclussiu i paralímpic.			5-6
G7. Jocs populars i tradicionals			
Principals jocs populars. Els jocs propis del patrimoni cultural valencià.	1-2		

Jocs del món.		3-4	
G8. La pilota valenciana			
Valors de la pilota valenciana. Raspall modificat. Pautes bàsiques. Habilitats motrius bàsiques, coordinació ocular manual i el colpeig.	2		
Bonhomia. Valor cultural de la pilota (BIC-bé d'interès cultural). Modalitat de raspall i modalitats de pilota a paret: frontó i fàrrer. Pautes bàsiques.		4	
Pactes i valors del joc. Aproximació històrica a la pilota a mà. Modalitats de joc més complexes: introducció a galotxa, escala i corda, pilota grossa i llargues. Principals referents, fent èmfasi en la figura de la dona.			5-6
G9. Els valors en les diferents manifestacions motrius			
Pràctiques lúdiques i participatives. Motivació extrínseca.	1-2		
Treball cooperatiu. El valor del diàleg i la reflexió.		3-4	
Superació i reptes. Motivació intrínseca.			5-6

Anàlisi crítica dels inputs dels mitjans de comunicació relacionats amb les situacions motrius, en atenció a la diversitat de gènere i visibilitzant els referents femenins i transgènere.			5-6
--	--	--	-----

Bloc 6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn.

B6. Interacció eficient i sostenible amb l'entorn. CE5 i CE6	Ciclo1	Ciclo2	Ciclo3
G1. Activitats físiques i d'oci actiu adaptades al medi natural			
Itinerari guiats en l'entorn proper al centre.	1-2		

Itinerari a peu i en bicicleta.	2	4	5-6
Orientació. Activitats nàutiques. Organització i planificació d'itineraris. Cartografia bàsica i ús de la brúixola.			5-6
G2. L'entorn i el patrimoni natural, urbà i cultural de la Comunitat Valenciana			
Espais de joc i oci en l'entorn proper al centre.	2	4	5-6
Espais naturals i urbans: ús i gaudi.		4	5-6
Cura i conservació de l'entorn en les activitats físiques i esportives. Col·laboracions amb entitats i organismes.			5-6
G3. L'impacte ambiental de les activitats físiques i esportives en l'entorn natural i urbà. Hàbits de mobilitat sostenible			
Consciència de la sostenibilitat mediambiental i valoració de l'impacte de les activitats en el medi natural i urbà.	2	4	5-6
Accions encaminades a la conservació i la protecció de l'entorn natural i urbà durant la pràctica d'activitat física.		3-4	5-6
Iniciatives i projectes per al foment de la mobilitat respectuosa amb el medi ambient. Mitjans de transport actius i sostenibles: ús de la bicicleta i mitjans no motoritzats.		4	5-6
G4. Mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents			
Protocols bàsics de seguretat en les activitats guiades en l'entorn.	1-2	3-4	5-6

Úscorrectedematerialsiespaisenlapràcticade les activitatsfísiques enl'entorn.		3-4	5-6
--	--	-----	-----

Normes d'educació viària per a vianants i circulació en bicicleta a les vies públiques.		4	5-6
G5. Aplicacions tecnològiques en activitats en el medi natural			
Aplicacions i recursos per a la participació activa.		4	5-6
Seguiment de rutes GPS, ús de mapes i cartografia digital bàsica.			5-6

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Competència específica 1.

Identificar i incorporar hàbits saludables bàsics en la vida quotidiana, desenvolupant un estil de vida actiu, a través de l'activitat física regular i adequada.

PRIMER CICLE

1R	2N
Realitzar els desplaçaments actius com a pràctica saludable.	Identificar els desplaçaments actius com a pràctica saludable, i conèixer-ne els beneficis físics per establir un estil de vida actiu.
Explorar les possibilitats de la pròpia motricitat a través del joc, descobrint els beneficis per a la seua salut.	Explorar les possibilitats de la pròpia motricitat a través del joc, aplicant en diferents situacions quotidianes mesures bàsiques de cura de la salut personal mitjançant la higiene corporal i l'educació postural.
Participar en jocs d'activació i tornada a la calma, reconeixent-ne la utilitat per adaptar el cos a l'activitat física.	Participar en jocs d'activació i tornada a la calma, reconeixent-ne la utilitat per adaptar el cos a l'activitat física i evitar lesions, mantenint la calma i sabent com actuar en cas que es produísca algun accident en contextos de pràctica motriu.
Conèixer els valors positius que fomenta la pràctica motriu compartida.	Conèixer els valors positius que fomenta la pràctica motriu compartida, reconeixent, vivenciant i gaudint-ne els beneficis en contextos variats i inclusius i respectant tots els participants amb independència de les seues diferències individuals.

SEGON CICLE

3R	4T
Incorporar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física i l'alimentació que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional.	Incorporar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física i l'alimentació que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, identificant els principals efectes negatius d'una dieta desequilibrada.
Incorporar progressivament mesures d'higiene postural i de prevenció d'accidents.	Incorporar progressivament mesures d'higiene postural i de prevenció d'accidents.
Executar les fases d'activació i tornada a la calma relacionades amb la condició física, a través de rutines en les activitats físiques quotidianes.	Executar les fases d'activació i tornada a la calma relacionades amb la condició física, a través de rutines en les activitats físiques quotidianes.
Iniciar-se en l'hàbit de practicar activitat física, a través de la realització de jocs que fomenten l'autoconeixement i una interacció harmoniosa.	Iniciar-se en l'hàbit de practicar activitat física, a través de la realització de rutines bàsiques d'exercicis i jocs que fomenten l'autoconeixement i una interacció harmoniosa.

TERCER CICLE

5É	6É
Adoptar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física, l'alimentació i la higiene postural que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, reconeixent	Adoptar hàbits saludables relacionats amb l'activitat física, l'alimentació i la higiene postural que contribueixen a la millora de la salut física, mental i emocional, reconeixent

els efectes negatius del sedentarisme i valorant els beneficis que aporta un estil de vida actiu.	els efectes negatius del sedentarisme i les conductes nocives i valorant els beneficis que aporta un estil de vida actiu.
Adoptar mesures de prevenció.	Adoptar mesures de prevenció, així com protocols d'actuació davant els accidents.
Incorporar autònomament les fases d'activació i tornada a la calma en diferents propostes d'activitat física, relacionant-les amb la condició física.	Incorporar autònomament les fases d'activació i tornada a la calma en diferents propostes d'activitat física, relacionant-les amb la condició física i interioritzant aquestes rutines com un hàbit de pràctica motriu saludable i responsable.
Practicar activitat física de manera regular, a través de jocs o pràctiques preesportives en situacions individuals i col·lectives que fomenten una interacció i convivència harmonioses.	Practicar activitat física de manera regular, a través de la realització de rutines d'exercicis, jocs o pràctiques preesportives en situacions individuals i col·lectives que fomenten una interacció i convivència harmonioses.

Competència específica 2.

Mostrar consciència i control dels elements fonamentals de la corporalitat en la resolució de situacions motrius variades des d'un plantejament crític.

PRIMER CICLE

1R	2N
	Reconèixer la importància d'establir metes clares a l'hora de desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, i valorar-ne la consecució a partir d'una anàlisi dels resultats obtinguts.
Adoptar decisions en contextos de pràctica motriu de manera ajustada segons les circumstàncies.	Adoptar decisions en contextos de pràctica motriu de manera ajustada segons les circumstàncies.
Descobrir i emprar els components qualitatiu i quantitatiu de la motricitat de manera lúdica i integrada en diferents situacions i contextos, millorant-ne progressivament el control i el domini corporal.	Descobrir, reconèixer i emprar els components qualitatiu i quantitatiu de la motricitat de manera lúdica i integrada en diferents situacions i contextos, millorant-ne progressivament el control i el domini corporal.

SEGON CICLE

3R	4T
Prendre consciència de la corporalitat amb les possibilitats i les limitacions, en diferents accions motrius individuals i en convivència, mostrant una disposició positiva cap a la pràctica física.	Prendre consciència de la corporalitat amb les possibilitats i les limitacions, en diferents accions motrius individuals i en convivència, mostrant una disposició positiva cap a la pràctica física.
Identificar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment, en situacions motrius habituals.	Identificar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment, en situacions motrius habituals.
Mostrar un progressiu control corporal adequat a diferents contextos i tipus d'accions motrius.	Mostrar un progressiu control corporal adequat a diferents contextos i tipus d'accions motrius.

TERCER CICLE

5É	6É
Reconéixer i acceptar la corporalitat, valorant i respectant les possibilitats i limitacions personals i alienes, a través de la participació i la resolució de reptes i accions motrius individuals i en convivència.	Reconéixer i acceptar la corporalitat, valorant i respectant les possibilitats i limitacions personals i alienes, a través de la participació i la resolució de reptes i accions motrius individuals i en convivència que impliquen esforç, autoregulació i gestió de les emocions.
Relacionar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment i l'activitat física, en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial.	Relacionar els principals elements anatòmics i funcionals implicats en el moviment i l'activitat física, en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial.
Adquirir un domini i un control corporals adequats, adaptant-se a les demandes de la resolució de problemes en accions motrius variades.	Adquirir un domini i un control corporals adequats, adaptant-se a les demandes de la resolució de problemes en accions motrius variades.

Competència específica 3.

Resoldre reptes i situacions motrius fent ús de les capacitats físiques, perceptivomotrius i les habilitats motrius en diferents contextos de la vida quotidiana a través de l'activitat física i el joc.

PRIMER CICLE

1R	2N
Identificar les emocions que es produeixen durant el joc i intentar gestionar-les i gaudir de l'activitat física.	Identificar les emocions que es produeixen durant el joc i intentar gestionar-les i gaudir de l'activitat física.
Respectar les normes consensuades, així com les regles de joc, i actuar des dels paràmetres de l'esportivitat i el joc net, i acceptar les característiques i els nivells dels participants.	Respectar les normes consensuades, així com les regles de joc, i actuar des dels paràmetres de l'esportivitat i el joc net, i acceptar les característiques i els nivells dels participants.
Participar en les pràctiques motrius quotidianes, començant a desenvolupar habilitats socials d'acollida, inclusió, ajuda i cooperació.	Participar en les pràctiques motrius quotidianes, començant a desenvolupar habilitats socials d'acollida, inclusió, ajuda i cooperació, iniciant-se en la resolució de conflictes personals de manera dialògica i justa i mostrant un compromís actiu davant de les actuacions contràries a la convivència.

SEGON CICLE

3R	4T
Executar desplaçaments, salts, girs i altres accions motrius de manera coordinada, facilitant el desenvolupament motriu en situacions controlades de joc i activitat física en entorns estables i coneguts, a través d'accions motrius individuals o de cooperació.	Executar desplaçaments, salts, girs i altres accions motrius de manera coordinada, facilitant el desenvolupament motriu en situacions controlades de joc i activitat física en entorns estables i coneguts, a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició.
Desenvolupar habilitats socials inclusives en les pràctiques motrius resolent conflictes individuals i col·lectius de manera dialogada	Desenvolupar habilitats socials inclusives en les pràctiques motrius identificant els estereotips i resolent conflictes individuals i

i justa.	col·lectius de manera dialogada i justa.
Experimentar reptes motrius senzills que impliquen les capacitats físiques bàsiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació o d'oposició mitjançant el joc.	Experimentar reptes motrius senzills que impliquen les capacitats físiques bàsiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant el joc.
Utilitzar estratègies bàsiques de joc en accions motrius individuals, de cooperació o d'oposició, identificant els principals valors socials i culturals associats als jocs.	Utilitzar estratègies bàsiques de joc en accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, identificant els principals valors socials i culturals associats als jocs.

TERCER CICLE

5É	6É
Combinar diferents habilitats motrius bàsiques i específiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant la participació activa en situacions de joc en entorns variats i variables, fomentant la tolerància i el treball en equip.	Combinar diferents habilitats motrius bàsiques i específiques a través d'accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant la participació activa en situacions de joc en entorns variats i variables, fomentant la tolerància i el treball en equip.
Convivre en el context de les pràctiques motrius, mostrant habilitats socials per a la resolució dialogada de conflictes i el respecte davant de la diversitat de gènere, afectivosexual, ètnica, socioeconòmica o de competència motriu; amb una actitud crítica cap als estereotips.	Convivre en el context de les pràctiques motrius, mostrant habilitats socials per a la resolució dialogada de conflictes i el respecte davant de la diversitat de gènere, afectivosexual, ètnica, socioeconòmica o de competència motriu; amb una actitud crítica cap als estereotips.
Resoldre desafiaments motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant accions encaminades a la millora de la condició física i adaptant l'esforç a l'activitat física de manera conscient.	Resoldre desafiaments motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició mitjançant exercicis, jocs i accions encaminades a la millora de la condició física i adaptant l'esforç a l'activitat física de manera conscient.
Integrar fonaments tàctics i d'estratègia mitjançant accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, adoptant els valors socials i culturals a través de la participació activa en jocs i activitats preesportives.	Integrar fonaments tècnics, tàctics i d'estratègia mitjançant accions motrius individuals, de cooperació, d'oposició o de col·laboració-oposició, adoptant els valors socials i culturals a través de la participació activa en jocs i activitats preesportives.

Competència específica 4.

Participar en l'execució de propostes artisticoexpressives amb aportacions estètiques i creatives pròpies de la cultura motriu a través de la utilització dels recursos expressius bàsics del cos i el moviment.

PRIMER CICLE

1R	2N
Participar activament en jocs i altres manifestacions artisticoexpressives de caràcter cultural pròpies de l'entorn, valorant-ne el component ludicofestiu i gaudint-ne de la posada en pràctica.	Participar activament en jocs i altres manifestacions artisticoexpressives de caràcter cultural pròpies de l'entorn, valorant-ne el component ludicofestiu i gaudint-ne de la posada en pràctica.
	Conèixer i valorar els èxits de diferents

	referents de l'esport dels dos gèneres, reconeixent l'esforç, la dedicació i els sacrificis requerits per assolir aquests èxits.
Adequar els diferents usos comunicatius de la corporalitat i les seues manifestacions a diferents ritmes i contextos expressius.	Adequar els diferents usos comunicatius de la corporalitat i les seues manifestacions a diferents ritmes i contextos expressius.

SEGON CICLE

3R	4T
Explorar les possibilitats comunicatives del llenguatge corporal, participant en dinàmiques guiades d'iniciació a propostes escèniques, balls i danses.	Explorar les possibilitats comunicatives del llenguatge corporal, participant en dinàmiques guiades d'iniciació a propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses.
Executar moviments creatius i expressius amb progressiva desinhibició, enriquint la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals o grupals senzilles.	Executar moviments creatius i expressius amb progressiva desinhibició, enriquint la seua identitat emocional i personal, a través de representacions individuals o grupals senzilles.
Participar activament en muntatges artístics senzills i guiats, fent ús dels recursos expressius del cos i del moviment.	Participar activament en muntatges artístics senzills i guiats, fent ús dels recursos expressius del cos i del moviment.

TERCER CICLE

5É	6É
Aplicar recursos expressius i tècniques del cos comunicatiu en propostes escèniques, desenvolupant la sensibilitat creativa expressiva i artística, així com l'escolta activa.	Aplicar recursos expressius i tècniques del cos comunicatiu en propostes escèniques, coreogràfiques, balls i danses, desenvolupant la sensibilitat creativa expressiva i artística, així com l'escolta activa.
Crear moviments i composicions expressives amb suport musical i sense, comunicant sensacions, emocions i idees de manera creativa i desinhibida, desenvolupant l'autoconfiança des de l'ús dels recursos rítmics i expressius de la motricitat.	Crear moviments i composicions expressives amb suport musical i sense, comunicant sensacions, emocions i idees de manera creativa i desinhibida, desenvolupant l'autoconfiança des de l'ús dels recursos rítmics i expressius de la motricitat.
Organitzar projectes artístics col·lectius, aplicant els recursos expressius del cos i del moviment.	Organitzar i dissenyar projectes artístics col·lectius, aplicant els recursos expressius del cos i del moviment.

Competència específica 5.

Participar activament en l'exploració del patrimoni natural i cultural de l'entorn, a través d'activitats físiques i artisticoexpressives guiades, adoptant mesures de responsabilitat individuals i col·lectives que afavorisquen la pràctica segura i respectuosa amb el medi.

PRIMER CICLE

1R	2N
Participar en activitats ludicocreatives de forma segura en els entorns natural i urbà i en contextos terrestres, coneixent altres usos des de la motricitat i adoptant actituds de respecte, cura i conservació d'aquests entorns.	Participar en activitats ludicocreatives de forma segura en els entorns natural i urbà i en contextos terrestres o aquàtics, coneixent altres usos des de la motricitat i adoptant actituds de respecte, cura i conservació d'aquests entorns.

SEGON CICLE

3R	4T
Dur a terme activitats físiques i artisticoexpressives en el medi natural o en entorns no habituals, de manera guiada i controlada, coneixent les tècniques adequades.	Dur a terme activitats físiques i artisticoexpressives en el medi natural o en entorns no habituals, de manera guiada i controlada, coneixent les tècniques adequades.
Identificar mesures de seguretat i accions per a la conservació del medi mitjançant la participació en les activitats inclusives en l'entorn.	Identificar mesures de seguretat i accions per a la conservació del medi mitjançant la participació en les activitats inclusives en l'entorn.
Participar en activitats físiques i artisticoexpressives per al coneixement del patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats guiades en l'entorn.	Participar en activitats físiques i artisticoexpressives per al coneixement del patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats guiades en l'entorn.

TERCER CICLE

5É	6É
Participar en l'organització i realització d'activitats físiques i artisticoexpressives en el medi natural o entorns no habituals, aplicant de manera autònoma les tècniques adequades.	Participar en l'organització i realització d'activitats físiques i artisticoexpressives en el medi natural o entorns no habituals, aplicant de manera autònoma les tècniques adequades.
Aplicar mesures de seguretat i accions per a la conservació del medi i la sostenibilitat en les activitats en l'entorn, col·laborant en la seua organització amb perspectiva inclusiva.	Aplicar mesures de seguretat i accions per a la conservació del medi i la sostenibilitat en les activitats en l'entorn, col·laborant en la seua organització amb perspectiva inclusiva.
Reconèixer i valorar el patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats físiques i artisticoexpressives en l'entorn i des d'una perspectiva comunitària i crítica.	Reconèixer i valorar el patrimoni natural i cultural pròxim a través d'activitats físiques i artisticoexpressives en l'entorn i des d'una perspectiva comunitària i crítica.

Competència específica 6.

Identificar i explorar recursos tecnològics relacionats amb l'activitat física i la salut, utilitzant-los de manera responsable i segura, sota la supervisió de l'entorn familiar i escolar.

PRIMER CICLE

1R	2N

SEGON CICLE

3R	4T
	Experimentar amb recursos tecnològics senzills relacionats amb l'activitat física i la salut, en situacions motrius.
	Fer ús de manera guiada d'algunes aplicacions tecnològiques vinculades a reptes

	motrius, jocs i preesports, identificant els beneficis i els riscos.
	Participar en diferents propostes físiques i artisticoexpressives de manera guiada, fent ús de la tecnologia i coneixent els nous escenaris de comunicació i aprenentatge.

TERCER CICLE

5É	6É
	Aplicar recursos tecnològics relacionant-los amb l'activitat física i la salut a través de la resolució de problemes en situacions motrius.
Seleccionar i explorar amb criteri aplicacions tecnològiques diferents relacionades amb l'activitat física i la salut, vinculades a reptes motrius, jocs i preesports, valorant els beneficis i els riscos.	Seleccionar i explorar amb criteri aplicacions tecnològiques diferents relacionades amb l'activitat física i la salut, vinculades a reptes motrius, jocs i preesports, valorant els beneficis i els riscos.
Utilitzar la tecnologia de manera crítica, responsable i guiada en diferents dispositius, a través de propostes físiques i artisticoexpressives, integrant les possibilitats dels nous escenaris de comunicació i aprenentatge.	Utilitzar la tecnologia de manera crítica, responsable i guiada en diferents dispositius, a través de propostes físiques i artisticoexpressives, integrant les possibilitats dels nous escenaris de comunicació i aprenentatge.

LLENGUA ESTRANGERA

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competència específica 1.

Multilingüisme i interculturalitat.

Reconéixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar-ne sobre el funcionament i prendre consciència dels propis coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de discernir les diferències de pronunciació entre la llengua estrangera i la llengua materna, així com de reconéixer aspectes culturals similars i diferents als propis vinculats a l'àmbit personal i social, com puguin ser rutines i hàbits relacionats amb menjars, tradicions i festivitats.

SEGON I TERCER CICLE

L'alumnat haurà de començar a comparar similituds i diferències entre les diferents llengües relacionades amb els aspectes ortogràfics i lèxics, així com a ampliar les situacions culturals dins dels contextos personal, social i educatiu.

Competència específica 2.

Comprensió oral.

Interpretar la informació de textos orals i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de conèixer i interpretar textos orals i multimodals senzills amb la guia del i de la docent, i haurà de completar la idea principal del text a partir d'imatges, gestos i sons que l'acompanyen.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'incorporar textos literaris dins del seu repertori i haurà de ser capaç de discernir entre idees principals i secundàries.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de comprendre la funció comunicativa, el tema principal i les seues idees secundàries per mitjà d'anticipacions fetes a partir de la informació extralingüística i els seus coneixements previs.

Competència específica 3.

Comprensió escrita.

Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de comprendre textos breus i senzills per mitjà de l'aplicació guiada d'estratègies de comprensió que li haurien de permetre completar la idea principal a partir de suports visuals, així com sons o imatges en el cas dels textos multimodals.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'incorporar textos literaris dins del seu repertori i haurà de començar a aplicar estratègies de comprensió escrita.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'identificar el tema principal, la funció comunicativa i les idees secundàries en textos escrits i multimodals i haurà de relacionar la informació extralingüística amb els seus coneixements previs.

Competència específica 4.

Expressió oral.

Produir de manera guiada textos orals i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de produir textos senzills a partir de models guiats pel docent.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'ampliar el seu repertori lingüístic en la producció textual, al mateix temps que haurà d'incorporar estratègies de planificació i de producció.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de poder produir textos breus i benestructurats de diferents tipus, amb l'ajuda de diferents suports i, ocasionalment, del i de la docent.

Competència específica 5.

Expressió escrita.

Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà de poder produir textos escrits i multimodals senzills, a partir de models i amb la guia del docent.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'incorporar estratègies de producció i revisió bàsiques de textos escrits a partir de models.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de produir diversos tipus de textos breus i consolidar les estratègies de revisió, amb l'ajuda ocasional del i de la docent.

Competència específica 6.

Interacció oral i escrita.

Interaccionar de manera oral, escrita i multimodal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.

PRIMER CICLE

L'alumnat haurà d'interaccionar de manera oral en converses molt bàsiques sobre temes quotidians, haurà de mostrar empatia pels interlocutors, haurà de seguir un model i haurà d'utilitzar estratègies elementals i delimitades pròpies del llenguatge oral.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà d'interaccionar utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.

TERCER CICLE

L'alumnat haurà d'interaccionar en converses breus i senzilles sobre temes quotidians i predictibles, de manera oral, escrita i multimodal, utilitzant estratègies elementals i ampliades pròpies del llenguatge oral i escrit.

Competència específica 7.

Mediació oral i escrita.

Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.

PRIMER CICLE

La mediació ha d'haver-se treballat oralment de manera interlingüística, és a dir, l'alumnat haurà de comprendre un missatge molt senzill en l'L2 i haurà de transmetre'l a un tercer en la seua L1, amb el suport d'estratègies elementals com l'ús del llenguatge no verbal.

SEGON CICLE

L'alumnat haurà de ser capaç de transmetre informació molt bàsica a un tercer, així com explicar un concepte de manera oral, amb l'ajuda d'altres i els suports necessaris.

TERCER CICLE

La mediació interlingüística haurà d'haver-se desenvolupat en la forma oral i escrita dels alumnes, alternant la comprensió i la transmissió del missatge de l'L2 a l'L1 i viceversa, utilitzant estratègies no sols extralingüístiques, sinó també lingüístiques, com puga ser l'ús de sinònims o circumloquis molt elementals.

SABERS BÀSICS

Bloc1:Llengua i ús

Llengua i ús. Transversal a totes les CE	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Funcions comunicatives			

Funcions elementals adequades al àmbit al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; identificació de característiques de persones, objectes i llocs; respostes concretes sobre qüestions quotidianes; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai.	1-2		
Funcions bàsiques d'ús comú adequades al àmbit al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions; expressió del temps, de la quantitat i de l'espai.		3-4	
Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit al context comunicatiu: salutacions, comiats i presentacions; descripció de persones, objectes i llocs; situacions d'esdeveniments en el temps; petició i intercanvi d'informació sobre qüestions quotidianes; rutines; indicacions i instruccions; expressió de la pertinença i la quantitat.			5-6
Unitats lingüístiques elementals i significats associats a aquestes estructures, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, afirmació, exclamació, negació i interrogació.		3-4	
Unitats lingüístiques bàsiques d'ús comú i significats associats a aquestes estructures, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, espai i relacions espacials, afirmació, exclamació, negació i interrogació.	2		
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seues propietats, quantitat i nombre, espai i relacions espacials, temps, afirmació, negació, interrogació i exclamació i relacions lògiques elementals.			5-6
Models contextuals i gèneres discursius			
Models contextuals elementals en la comprensió i producció de textos orals, escrits multimodals, breus i senzills, com ara felicitacions, notes, llistes o avisos.	2		
Models contextuals i gèneres discursius bàsics d'ús comú en la comprensió, producció i producció de textos orals, escrits multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris, com ara fullets, instruccions, normes, avisos o converses reguladores de la convivència.		3-4	
Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i producció de textos orals, escrits multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context, organització i estructuració segons l'estructura interna.			5-6
Expressions lèxica			
Lèxic bàsic elemental d'interès per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals bàsiques, habitatge, llocs i entorns pròxims.	1-2		
Lèxic elemental d'interès per a l'alumnat, relatiu a relacions interpersonals properes, habitatge, llocs i entorns pròxims.		3-4	

Lèxic bàsic d'interès per a l'alumnat, relatiu a l'identificació personal, relacions interpersonals properes, llocs i entorns propers, oci i temps lliure i vida quotidiana.			5-6
Lèxic i expressions elementals per a comprendre enunciat sobre la comunicació, la llengua i l'aprenentatge (metallenguatge).		3-4	
Lèxic i expressions d'ús comú per a comprendre enunciat sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i l'aprenentatge (metallenguatge).			5-6

Patrons sonors, accents i entonació			
Iniciació a patrons sonors i accents elementals.	1-2		
Patrons sonors, accents i entonació bàsics d'ús comú i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.		3-4	
Patrons sonors, accents, rítmics i entonació bàsics i funcions comunicatives generals associades a aquests patrons.			5-6
Convencions ortogràfiques			
Iniciació a convencions ortogràfiques elementals.	2		
Convencions ortogràfiques bàsiques d'ús comú i significats associats als formats i elements gràfics.		3-4	
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats associats als formats i elements gràfics.			5-6

Bloc 2: Estratègies comunicatives

Estratègies comunicatives. Transversal a totes les CE	1r cicle (cursos 1r i 2n)	2n cicle (cursos 3r i 4t)	3r cicle (cursos 5è i 6è)
Estratègies de comprensió i expressió			
Iniciació a les estratègies elementals per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.	1-2		
Estratègies bàsiques d'ús comú per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.		3-4	
Estratègies bàsiques per a la comprensió i la producció de textos orals, escrits i multimodals breus, senzills i contextualitzats.			5-6
Estratègies conversacionals			
Convencions i estratègies conversacionals elementals, en formats síncrono i asíncron, per a iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre.	1-2		
Convencions i estratègies conversacionals elementals, en formats síncrono i asíncron, per a iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions.		3-4	

Convencions i estratègies conversacionals bàsiques d'ús comú, en formats síncrono o asíncron, per iniciar, mantindre i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, preguntar i respondre, demanar i donar indicacions, demanar i donar aclariments i explicacions, comparar i contrastar, col·laborar, etc.			5-6
--	--	--	-----

Interès en la participació en intercanvis comunicatius planificats, a través de diferents mitjans, amb estudiants de la llengua estrangera.		3-4	
Interès i valoració positiva per establir contactes i comunicar-se a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.			5-6

Estratègies de mediació			
-------------------------	--	--	--

Coneixements, destreses i actituds elementals que permeten iniciar-se en activitats de mediació en situacions quotidianes bàsiques.		4	5-6
---	--	---	-----

Estratègies de transferència entre llengües			
---	--	--	--

Iniciació a les estratègies elementals per a identificar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) apartir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.	1-2		
---	-----	--	--

Estratègies bàsiques d'ús comú per a identificar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) apartir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		3-4	
---	--	-----	--

Estratègies bàsiques d'ús comú per a identificar, organitzar, retindre, recuperar i utilitzar unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) apartir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.			5-6
--	--	--	-----

Estratègies tècniques elementals de detecció de les mancances comunicatives i les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.		3-4	
---	--	-----	--

Estratègies tècniques de compensació de les mancances comunicatives per a respondre eficaçment a una necessitat concreta, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les llengües familiars.			5-6
---	--	--	-----

Reconeixement de similituds lèxiques entre llengües.		3-4	
--	--	-----	--

Reconeixement de similituds i diferències lèxiques entre llengües.			5-6
--	--	--	-----

Reflexió sobre l'aprenentatge i tractament de l'error			
---	--	--	--

Autoconfiança en l'ús de la llengua estrangera.	1-2		
---	-----	--	--

Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a part integrant del procés.		3-4	
---	--	-----	--

Autoconfiança i reflexió sobre l'aprenentatge. L'error com a instrument de millora.			5-6
---	--	--	-----

Estratègies d'autoavaluació o avaluació			
---	--	--	--

Iniciació a estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.		3-4	
Estratègies i eines bàsiques d'ús comú d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.			5-6
Eines analògiques i digitals			
Eines analògiques i digitals elementals per a la comprensió i producció oral, escrita i multimodal.	1-2		
Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i producció oral, escrita i multimodal, i plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa.		3-4	
Eines analògiques i digitals bàsiques d'ús comú per a la comprensió, producció i producció oral, escrita i multimodal, i plataformes virtuals d'interacció i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants i estudiants de la llengua estrangera.			5-6
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies elementals de recerca guiada d'informació mitjans analògics i digitals.		4	

Bloc 3: Cultura i societat

Cultura i societat. Transversal a totes les CE	1r cicle	2n cicle	3r cicle
Aspectes socioculturals i sociolingüístics			
Patrons culturals elementals propis de la llengua estrangera.	1-2		
Patrons culturals bàsics d'ús freqüent propis de la llengua estrangera.		3-4	
Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals i més significatius relacionats amb la vida quotidiana en països on es parla la llengua estrangera.	1-2		
Aspectes socioculturals i sociolingüístics elementals relacionats amb la vida quotidiana i les relacions interpersonals bàsiques en països on es parla la llengua estrangera.		3-4	
Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics i habituals relacionats amb la vida quotidiana i les relacions interpersonals, convencions socials bàsiques d'ús comú, llenguatge verbal, cortesia lingüística i etiquetatge digital, pròpies de països on es parla la llengua estrangera.			5-6
Diversitat lingüística i cultural			
Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística i cultural.		3-4	
Estratègies bàsiques d'ús comú per a apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent als valors socials i democràtics.		3-4	5-6
Diferències en la comunicació verbal entre les diferents llengües i cultures.			5-6
Diferències i diversitat plurilingüe i intercultural.			5-6

Estereotips d'altres cultures on es parla la llengua estrangera.			6
Reconeixement dels diferents contextos socials i culturals en els quals es desenvolupa la comunicació.			5-6
Llengua estrangera com a mitjà de comunicació			
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.		3-4	
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i relació amb persones d'altres països, com a manera d'accedir a nova informació com a mitjà per a conèixer cultures i maneres de vida diferents.			5-6

CRITERIS D'AVUACIÓ

Competència específica 1.

Multilingüisme i interculturalitat.

Reconèixer i usar els repertoris lingüístics de diverses llengües, reflexionar-ne sobre el funcionament i prendre consciència dels propis coneixements, així com identificar la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera.

PRIMER CICLE

1R	2N
Compara les diferències de pronunciació entre la llengua estrangera i la seua llengua materna.	Compara les diferències de pronunciació entre la llengua estrangera i la seua llengua materna.
Aplica estratègies de millora de la seua capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera.	Aplica estratègies de millora de la seua capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera.
Identifica aspectes culturals i elements de la vida quotidiana.	Identifica aspectes culturals i elements de la vida quotidiana.
Mostra interès i respecte per la diversitat lingüística i cultural.	Mostra interès i respecte per la diversitat lingüística i cultural.

SEGON CICLE

3R	4T
Comparar les similituds i diferències entre	Comparar les similituds i diferències entre

diferents llengües.	diferents llengües i reflexionar, de manera guiada, sobre aspectes bàsics del seu funcionament.
Utilitzar i diferenciar els coneixements del seu repertori lingüístic.	Utilitzar i diferenciar, de manera guiada, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb l'ajuda d'altres participants i els suports analògics i digitals.
Identificar aspectes socioculturals bàsics de la llengua estrangera.	Identificar aspectes socioculturals bàsics de la llengua estrangera i també, amb l'ajuda del i de la docent, elements distintius de la vida quotidiana d'aquesta cultura respecte a la pròpia.
Mostrar interès i respecte per la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.	Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals de la llengua estrangera, i identificar, amb l'ajuda del i de la docent, prejudicis i estereotips, i reconèixer la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.

TERCER CICLE

5É	6É
Comparar les similituds i diferències entre diferents llengües i reflexionar, de manera progressiva i autònoma, sobre els aspectes bàsics del seu funcionament.	Comparar les similituds i diferències entre diferents llengües i reflexionar, de manera progressiva i autònoma, sobre els aspectes bàsics del seu funcionament.
Utilitzar i diferenciar, de manera progressiva i autònoma, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb l'ajuda d'altres participants i els suports analògics i digitals.	Utilitzar i diferenciar, de manera progressiva i autònoma, els coneixements i les estratègies que formen el seu repertori lingüístic, amb l'ajuda d'altres participants i els suports analògics i digitals.
Identificar aspectes socioculturals de la llengua estrangera, comparant, amb l'ajuda ocasional del i de la docent, els elements distintius d'aquesta amb els de la seua pròpia cultura.	Identificar aspectes socioculturals de la llengua estrangera, comparant, amb l'ajuda ocasional del i de la docent, els elements distintius d'aquesta amb els de la seua pròpia cultura.
Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals i reconeixent la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.	Mostrar interès i respecte per les diferències lingüístiques i culturals de la llengua estrangera, valorant, amb l'ajuda ocasional del i de la docent, prejudicis i estereotips, i reconeixent la pluralitat lingüística com a font de riquesa cultural.

Competència específica 2.

Comprensió oral.

Interpretar la informació de textos orals i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diversos temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral.

PRIMER CICLE

1R	2N
Escolta i reconeix estructures simples.	Escolta i reconeix estructures simples.
Identifica amb ajuda el tema i les idees principals d'un text.	Identifica amb ajuda el tema i les idees principals d'un text.

Compren vocabulari freqüent i contextualitzat.	Compren vocabulari freqüent i contextualitzat.
--	--

SEGON CICLE

3R	4T
Escoltar i interpretar textos orals i multimodals senzills.	Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia del i de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al nivell de desenvolupament de l'alumnat, expressats de manera clara.
Identificar la funció comunicativa a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic i extralingüístic.	Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos orals i multimodals, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic i extralingüístic (gestos, entonació, entorn sonor, signes visuals, emotivitat del missatge).
Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents del seu entorn pròxim.	Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim, expressats de manera clara i senzilla.

TERCER CICLE

5É	6É
Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit quotidià, d'interès personal, social i educatiu, així com textos literaris adequats al seu nivell.	Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit quotidià, d'interès personal, social i educatiu, així com textos literaris adequats al seu nivell.
Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit quotidià, d'interès personal, social i educatiu, així com textos literaris adequats al seu nivell.	Escoltar de manera activa i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos orals i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit quotidià, d'interès personal, social i educatiu, així com textos literaris adequats al seu nivell.
Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, així com aplicar estratègies per a reconèixer vocabulari poc freqüent de l'àmbit social, personal i educatiu expressat de manera clara i senzilla.	Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, així com aplicar estratègies per a reconèixer vocabulari poc freqüent de l'àmbit social, personal i educatiu expressat de manera clara i senzilla.

Competència específica 3.

Comprensió escrita.

Interpretar la informació expressada per mitjà de textos escrits i multimodals, breus i senzills, de manera guiada, sobre diferents temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu, mitjançant estratègies que permeten desenvolupar la comprensió escrita.

PRIMER CICLE

1R	2N
Llig i compren seguint estratègies, textos breus i fàcils sobre temes predicibles.	Llig i compren seguint estratègies, textos breus i fàcils sobre temes predicibles.
Completa idees principals d'un text ajudant-se	Completa idees principals d'un text ajudant-se

de suports visuals, sons...	de suports visuals, sons...
Llig i reconeix vocabulari i expressions senzilles.	Llig i reconeix vocabulari i expressions senzilles.
Localitza informació a nivell bàsic en un text.	Localitza informació a nivell bàsic en un text.

SEGON CICLE

3R	4T
Llegir i interpretar, de manera guiada, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell de desenvolupament i expressats de manera comprensible i clara.	Llegir i interpretar, de manera guiada, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell de desenvolupament i expressats de manera comprensible i clara.
Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multimodals, seleccionant i aplicant, de manera guiada, les estratègies de comprensió escrita en situacions del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació) i els seus coneixements previs.	Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multimodals, seleccionant i aplicant, de manera guiada, les estratègies de comprensió escrita en situacions del seu àmbit personal, social i educatiu pròxim, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació) i els seus coneixements previs.
Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals.	Interpretar vocabulari i reconèixer estructures freqüents sobre temes predictibles de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals.
	Localitzar informació en mitjans digitals, amb la guia del i de la docent, a partir de diferents tipus de textos multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.

TERCER CICLE

5É	6É
Llegir i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell i expressats de manera comprensible i clara.	Llegir i interpretar, amb la guia ocasional del i de la docent, textos escrits i multimodals, breus i senzills, sobre temes predictibles d'àmbit personal, social i educatiu pròxim, així com textos literaris adequats al seu nivell i expressats de manera comprensible i clara.
Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multimodals, seleccionant i aplicant, amb la guia ocasional del i de la docent, les estratègies de comprensió escrita, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, i anticipar-ne el significat per mitjà de la informació de caràcter extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació, títols, exclamacions, tipus de lletra) i els seus coneixements previs.	Identificar la funció comunicativa, el tema principal i les idees secundàries de textos escrits i multimodals, seleccionant i aplicant, amb la guia ocasional del i de la docent, les estratègies de comprensió escrita, a partir dels significats explícits de caràcter lingüístic, i anticipar-ne el significat per mitjà de la informació de caràcter extralingüístic (imatges, icones, disposició de la informació, títols, exclamacions, tipus de lletra) i els seus coneixements previs.

Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, i anticipar el significat del vocabulari poc freqüent de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals.	Interpretar el vocabulari i l'ús d'estructures freqüents, i anticipar el significat del vocabulari poc freqüent de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim en textos escrits i multimodals.
Localitzar i seleccionar informació en mitjans digitals, amb la guia ocasional del i de la docent, a partir de diferents tipus de textos multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.	3Localitzar i seleccionar informació en mitjans digitals, amb la guia ocasional del i de la docent, a partir de diferents tipus de textos multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.

Competència específica 4.

Expressió oral.

Produir de manera guiada textos orals i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació i compensació.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reprodueix vocabulari i expressions bàsiques guiat per el docent.	Reprodueix vocabulari i expressions bàsiques guiat per el docent.
Planifica abans de dialogar.	Planifica abans de dialogar.

SEGON CICLE

3R	4T
Produir textos orals i multimodals senzills, expressats amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models prèviament treballats, amb la guia del i de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim.	Produir textos orals i multimodals senzills, expressats amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models prèviament treballats, amb la guia del i de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu pròxim.
Utilitzar estratègies bàsiques, de manera guiada, de planificació i producció, amb el suport del llenguatge corporal o elements extralingüístics per a produir monòlegs senzills.	Utilitzar estratègies bàsiques, de manera guiada, de planificació i producció, amb el suport del llenguatge corporal o elements extralingüístics per a produir monòlegs senzills.

TERCER CICLE

5É	6É
Produir diferents tipus de textos orals i multimodals breus, amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models, amb la guia ocasional del i de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu.	Produir diferents tipus de textos orals i multimodals breus, amb una pronunciació, ritme i entonació adequats, a partir de models, amb la guia ocasional del i de la docent, utilitzant un repertori d'expressions, lèxic i estructures bàsiques en situacions de l'àmbit personal, social i educatiu.
Utilitzar estratègies bàsiques, amb la guia ocasional del i de la docent, de planificació, producció i compensació, per a produir monòlegs breus	Utilitzar estratègies bàsiques, amb la guia ocasional del i de la docent, de planificació, producció i compensació, per a produir monòlegs breus.

Competència específica 5.

Expressió escrita.

Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals, comprensibles i estructurats, per a expressar missatges breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.

PRIMER CICLE

1R	2N
Escriu, amb l'ajuda del docent, vocabulari i expressions escrites breus i senzilles en suports analògics i/o digitals.	Escriu, amb l'ajuda del docent, vocabulari i expressions escrites breus i senzilles en suports analògics i/o digitals.
Revisa textos escrits a partir d'exemples i guiat per el o la docent.	Revisa textos escrits a partir d'exemples i guiat per el o la docent.

SEGON CICLE

3R	4T
Produir textos escrits i multimodals senzills en suports analògics i digitals sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, a partir de models i amb l'ajuda del i de la docent, utilitzant un repertori bàsic d'estructures lingüístiques.	Produir textos escrits i multimodals senzills en suports analògics i digitals sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, a partir de models i amb l'ajuda del i de la docent, utilitzant un repertori bàsic d'estructures lingüístiques.
Revisar els textos escrits a partir de models i amb ajuda del i de la docent.	Revisar els textos escrits a partir de models i amb ajuda del i de la docent.

TERCER CICLE

5É	6É
Produir textos escrits i multimodals senzills i breus de diversos gèneres textuais, en suports analògics i digitals, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, amb l'ajuda ocasional del i de la docent, utilitzant lèxic i estructures d'ús freqüent.	Produir textos escrits i multimodals senzills i breus de diversos gèneres textuais, en suports analògics i digitals, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, amb l'ajuda ocasional del i de la docent, utilitzant lèxic i estructures d'ús freqüent.
Revisar els textos escrits propis i dels seus companys, detectar-ne i comentar-ne els errors, amb l'ajuda del i de la docent.	Revisar els textos escrits propis i dels seus companys, detectar-ne i comentar-ne els errors, amb l'ajuda del i de la docent.

Competència específica 6.

Interacció oral i escrita.

Interaccionar de manera oral, escrita i multimodal per mitjà de textos senzills, breus i guiats, de manera síncrona i asíncrona, per a respondre a necessitats comunicatives relacionades amb l'àmbit personal, social i educatiu.

PRIMER CICLE

1R	2N
Participa, mitjançant el joc, en conversacions bàsiques i treballades, ajudant-se de repetició o llenguatge no verbal.	Participa, mitjançant el joc, en conversacions bàsiques i treballades, ajudant-se de repetició o llenguatge no verbal.
Interacciona amb la resta i amb el/la docent.	Interacciona amb la resta i amb el/la docent.

SEGON CICLE

3R	4T
Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes quotidians i de rellevància personal,	Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes quotidians i de rellevància personal,

preparats prèviament, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.	preparats prèviament, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.
Interaccionar mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges breus i formular i contestar preguntes senzilles.	Interaccionar mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges breus i formular i contestar preguntes senzilles.

TERCER CICLE

5É	6É
Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes predictibles, quotidians i de rellevància personal, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.	Participar en converses, amb intercanvis d'informació breus i senzills, sobre temes predictibles, quotidians i de rellevància personal, en contextos analògics i digitals, utilitzant recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal.
Interaccionar mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, de manera guiada i en situacions quotidianes, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges; formular i contestar preguntes senzilles i iniciar i acabar la comunicació.	Interaccionar mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, de manera guiada i en situacions quotidianes, utilitzant estratègies elementals per a saludar, acomiadar-se i presentar-se; expressar missatges; formular i contestar preguntes senzilles i iniciar i acabar la comunicació.

Competència específica 7.

Mediació oral i escrita.

Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.

PRIMER CICLE

1R	2N
Mostra interès per comprendre el que explica el/la docent.	Mostra interès per comprendre el que explica el/la docent.
Compren expressions senzilles en anglès, i pot ajudar a la resta a entendre-lo ajudant-se de la llengua materna.	Compren expressions senzilles en anglès, i pot ajudar a la resta a entendre-lo ajudant-se de la llengua materna.
Utilitza llenguatge no verbal per a comprendre vocabulari i expressions en anglès.	Utilitza llenguatge no verbal per a comprendre vocabulari i expressions en anglès.

SEGON CICLE

3R	4T
Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal i social.	Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal i social.
Comprendre un missatge breu i senzill en L2, i transmetre oralment la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1, de manera guiada, i recórrer, si cal, a	Comprendre un missatge breu i senzill en L2, i transmetre oralment la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1, de manera guiada, i recórrer, si cal, a l'ajuda

l'ajuda d'altres participants o fonts documentals.	d'altres participants o fonts documentals.
Identificar i utilitzar, de manera guiada, estratègies elementals que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües (de l'L2 a l'L1), com el llenguatge no verbal o la simplificació del llenguatge, usant, amb ajuda, recursos i suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.	Identificar i utilitzar, de manera guiada, estratègies elementals que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües (de l'L2 a l'L1), com el llenguatge no verbal o la simplificació del llenguatge, usant, amb ajuda, recursos i suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.

TERCER CICLE

5É	6É
Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal, social i educatiu.	Mostrar interès per participar en la solució de problemes d'enteniment sobre assumptes quotidians de l'àmbit personal, social i educatiu.
Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar oralment o per escrit la seua informació o explicar els seus conceptes, de l'L2 a la seua L1 o de la seua L1 a l'L2, que incloguen vocabulari freqüent, de manera guiada, i es pot recórrer a l'ajuda d'altres participants.	Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar oralment o per escrit la seua informació o explicar els seus conceptes, de l'L2 a la seua L1 o de la seua L1 a l'L2, que incloguen vocabulari freqüent, de manera guiada, i es pot recórrer a l'ajuda d'altres participants.
Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies bàsiques que faciliten la comprensió i l'expressió oral i escrita d'informació en diferents llengües (de l'L2 a l'L1 i de l'L1 a l'L2), com el llenguatge no verbal, i simplificar o adaptar el missatge, usant, amb ajuda, recursos o suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.	Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies bàsiques que faciliten la comprensió i l'expressió oral i escrita d'informació en diferents llengües (de l'L2 a l'L1 i de l'L1 a l'L2), com el llenguatge no verbal, i simplificar o adaptar el missatge, usant, amb ajuda, recursos o suports analògics i digitals per a crear ponts en la comunicació.

RELIGIÓ

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1

Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.

PRIMER CICLE

Descobrir els elements clau de la dignitat i la identitat personal, a través de relats bíblics, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia

SEGÓN CICLE

Descobrir i identificar els elements clau de la dignitat i la identitat personal, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia i responsabilitat

TERCER CICLE

Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2

Descobrir, reconèixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenrotllant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.

PRIMER CICLE

Descobrir la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència

SEGÓN CICLE

Descobrir i reconèixer la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenrotllant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència

TERCER CICLE

Descobrir, reconèixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenrotllant destreses i actituds socials tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3

Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenrotllament de valors orientats al bé comú

PRIMER CICLE

Identificar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, per a fomentar el creixement moral i la cooperació amb els altres

SEGÓN CICLE

Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres

TERCER CICLE

Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenrotllament de valors orientats al bé comú

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4

Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, disfrutant de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que

transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.

PRIMER CICLE

Comprendre el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, analitzant l'univers simbòlic que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural.

SEGÓN CICLE

Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, disfrutant de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural

TERCER CICLE

Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, disfrutant de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5

Explorar, desenrotllar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.

PRIMER CICLE

Explorar la pròpia interioritat espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana, per a afavorir l'autoconeixement personal

SEGÓN CICLE

Explorar i desenrotllar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions i afectes, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal i promoure el respecte entre les diferents tradicions religioses.

TERCER CICLE

Explorar, desenrotllar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 6

Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeta dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.

PRIMER CICLE

Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, que permeta dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses

SEGÓN CICLE

Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, per a disposar d'una síntesi personal que permeti dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses

TERCER CICLE

Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeti dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.

SABERS BÀSICS

	Cicle1	Cicle2	Cicle3
L'aliança de Déu amb el poble d'Israel i el seu projecte d'humanitat	1 2	3 4	5 6
Biografies significatives que han afavorit la resolució pacífica de conflictes	1 2	3 4	5 6
Actituds cotidianes que fomenten una convivència pacífica	1 2	3 4	5 6
Expressió del missatge cristià en la música, les arts i altres manifestacions culturals, tradicions de l'entorn	2	3 4	5 6
Jesús anuncia el Regne de Déu: caritat justícia i pau.	1 2	3 4	5 6
Activitats per aconseguir per aconseguir objectius sostenibles a la llum de la ètica cristiana	2	3 4	5 6
Ètica del cuidado : la responsabilitat, la compassió, el perdó i el amor.	1 2	3 4	5 6
Transmissió del sentiment religiós a través de la música i l'art.	2	3 4	5 6
Obres artístiques que representen moments de la tradició bíblica formant part de la identitat cultural.		3 4	5 6

Valor cultural i artístic de la diòcesis		3 4	5 6
El moment de l'amor com arrel de la Ètica cristiana i el Compromís amb el bé comú		3 4	5 6
Valors propis de l'Evangelí, les Benaventurances i el regne de Déu		3 4	5 6
"Maria", model del creient	1 2	3 4	5 6
Obres d'art, composicions musicals i contruccions arquitectòniques representatives del Cristianisme, comparant-les amb les altres cultures religioses			5 6

CRITERIS D'AVUACIÓ

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1

Descobrir, identificar i expressar els elements clau de la dignitat i la identitat personal en situacions vitals pròximes, a través de biografies inspiradores i relats bíblics d'abast antropològic, per a anar conformant la pròpia identitat i les seues relacions amb autonomia, responsabilitat i empatia.

PRIMER CICLE

1R	2N
Observar en els relats i personatges bíblics valors fonamentals de l'ésser humà, relacionant-les amb el desenvolupament de la seua autonomia	Observar en els relats i personatges bíblics valors fonamentals de l'ésser humà, relacionant-les amb el desenvolupament de la seua autonomia i responsabilitat en el grup-classe

SEGON CICLE

3R	4T
Reconéixer i expressar a través de composicions orals, escrites i artístiques els elements clau de la dignitat i la identitat personal, relacionant-les amb diferents situacions vitals	Reconéixer i expressar a través de composicions orals, escrites i artístiques els elements clau de la dignitat i la identitat personal, relacionant-les amb diferents situacions vitals, tenint en compte biografies i relats bíblics de vocació i missió

TERCER CICLE

5É	6É
Identificar els principis i virtuts que promouen i respecten la dignitat de totes les persones, reflexionant sobre experiències personals	Identificar els principis i virtuts que promouen i respecten la dignitat de totes les persones, reflexionant sobre experiències personals i d'aula, desenvolupant autonomia, judici crític i responsabilitat

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2

Descobrir, reconéixer i estimar la dimensió socioemocional expressada en la participació en diferents estructures de pertinença, desenrotllant destreses i actituds socials tenint en

compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència i la sostenibilitat del planeta.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconèixer els vincles i relacions amb els grups de pertinença, comparant-los amb els de Jesús de Natzaret	Reconèixer els vincles i relacions amb els grups de pertinença, comparant-los amb els de Jesús de Natzaret, identificant hàbits i principis que ajuden a generar un clima d'afectivitat, respecte, solidaritat i inclusió

SEGON CICLE

3R	4T
Adquirir destreses i habilitats socials que potencien la seua inclusió en el grup i entorns culturals pròxims, a través de la lectura de passatges bíblics del Nou Testament	Adquirir destreses i habilitats socials que potencien la seua inclusió en el grup i entorns culturals pròxims, a través de la lectura de passatges bíblics del Nou Testament i l'anàlisi de comportaments de cura, responsabilitat, solidaritat i perdó

TERCER CICLE

5É	6É
Promoure actituds que impulsen la millora de la convivència i la cura del planeta, coneixent i aplicant alguns principis de l'ètica cristiana	Promoure actituds que impulsen la millora de la convivència i la cura del planeta, coneixent i aplicant alguns principis de l'ètica cristiana, plasmant les seues conclusions en diferents suports

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3

Identificar i interpretar les situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència, analitzant-les amb les claus personals i socials de la proposta cristiana, per a fomentar el creixement moral, la cooperació amb els altres i el desenrotllament de valors orientats al bé comú

PRIMER CICLE

1R	2N
Visualitzar i identificar quines situacions quotidianes promouen una convivència pacífica, a través de l'escolta i anàlisi de relats bíblics	Visualitzar i identificar quines situacions quotidianes promouen una convivència pacífica, a través de l'escolta i anàlisi de relats bíblics, per a aprendre a resoldre pacífica i inclusivament els conflictes

SEGON CICLE

3R	4T
Col·laborar i promoure amb els altres l'anàlisi de situacions que perjudiquen o milloren la convivència	Col·laborar i promoure amb els altres l'anàlisi de situacions que perjudiquen o milloren la convivència i la posada en marxa d'accions responsables que afavorisquen la construcció d'un món més equitatiu i inclusiu

TERCER CICLE

5É	6É
Reflexionar sobre alguns principis generals de	Reflexionar sobre alguns principis generals de

l'ètica cristiana, coneixent la seua realització en biografies significatives i moviments socials	l'ètica cristiana, coneixent la seua realització en biografies significatives i moviments socials, descobrint com poden ser posats en pràctica en els nostres entorns socials pròxims i virtuals
---	--

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4

Comprendre i admirar el patrimoni cultural en algunes de les seues expressions més significatives, disfrutant de la seua contemplació, analitzant l'univers simbòlic i vital que transmeten, per a valorar la pròpia identitat cultural, promoure el diàleg intercultural i generar creacions artístiques.

PRIMER CICLE

1R	2N
Relacionar alguns passatges bíblics amb expressions artístiques, servint-se de l'observació	Relacionar alguns passatges bíblics amb expressions artístiques, servint-se de l'observació i anàlisi, per a potenciar la creativitat i la comunicació a través de diversos llenguatges

SEGON CICLE

3R	4T
Admirar diferents expressions del patrimoni cultural i de la religiositat popular, reconeixent la seua vinculació amb textos bíblics	Admirar diferents expressions del patrimoni cultural i de la religiositat popular, reconeixent la seua bellesa i el seu significat religiós i la seua vinculació amb textos bíblics, valorant la seua aportació a la identitat cultural

TERCER CICLE

5É	6É
Comprendre i valorar com el patrimoni religiós cristià contribueix a la construcció de la identitat de les persones i dels pobles	Comprendre i valorar com el patrimoni religiós cristià contribueix a la construcció de la identitat de les persones i dels pobles, i inspira l'expressió de la pròpia vivència personal i social a través de diversos llenguatges

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5

Explorar, desenvolupar i apreciar la pròpia interioritat i experiència espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, afectes, símbols i creences, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana i d'altres religions, per a afavorir l'autoconeixement personal, entendre les vivències dels altres i promoure el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses.

PRIMER CICLE

1R	2N
Prendre consciència de la pròpia interioritat a través de narracions i biografies cristianes significatives	Prendre consciència de la pròpia interioritat a través de narracions i biografies cristianes significatives, per a afavorir l'autoconeixement personal i les vivències dels altres

SEGON CICLE

3R	4T
----	----

Reconéixer i valorar la trobada amb els altres, tenint com a referència les trobades de Jesús de Natzaret	Reconéixer i valorar la trobada amb els altres com a oportunitat per al desenvolupament de la pròpia interioritat, tenint com a referència les trobades de Jesús de Natzaret
---	--

TERCER CICLE

5É	6É
Assumir el desenvolupament de la interioritat, mitjançant la reflexió de textos bíblics i d'altres tradicions religioses	Assumir el desenvolupament de la interioritat com un dels elements fonamentals en la construcció del propi sistema de valors i creences, mitjançant l'anàlisi i la reflexió de textos bíblics i d'altres tradicions religioses

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 6

Comprendre els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat, per a disposar d'una síntesi personal que permeti dialogar, des de la pròpia identitat social i cultural, amb altres tradicions religioses i àrees de coneixement.

PRIMER CICLE

1R	2N
Reconéixer que Jesús de Natzaret és el centre del missatge cristià	Reconéixer que Jesús de Natzaret és el centre del missatge cristià, valorant les seues aportacions per a la persona i la societat en entorns diversos

SEGON CICLE

3R	4T
Comprendre la importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel	Comprendre la importància de l'aliança de Déu amb el poble d'Israel que té la seua continuació en Jesucrist, i les seues aportacions socials i culturals en la història

TERCER CICLE

5É	6É
Comprendre les conseqüències del missatge de Jesucrist per a la promoció del bé comú	Comprendre les conseqüències ètiques i morals, personals i socials, del missatge de Jesucrist per a la construcció del propi sistema de valors i creences i per a la promoció del bé comú

21 Projectes interdisciplinaris de centre.

Els Projectes Interdisciplinaris integren competències, sabers, mètodes o formes de comunicació de dues o més àrees, per a comprendre un fenomen, resoldre un problema o crear un producte, alhora que crea un vincle entre l'àmbit de coneixement i el seu entorn sociocultural. Els projectes interdisciplinaris s'han de desenvolupar dins del horari lectiu.

Encada projecte, l'alumnat ha de seguir un procés que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estratègies, la comunicació en format divers o altres. Cal

fomentar la integració dels aprenentatges de manera transversal, significativa i rellevant, i la resolució de problemes de manera col·laborativa, afidant i reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat de l'alumnat.

El centre desenvolupa projectes interdisciplinaris que permeten integrar diverses àrees del coneixement amb un propòsit pedagògic comú que permeti un desenvolupament coordinat i conjunt de l'aprenentatge, adaptatiu i vinculat amb la realitat de cada estudiant. Així mateix, dins del temps dedicat als projectes interdisciplinaris, es pot desenvolupar un o més projectes utilitzant qualsevol dels llenguatges vehiculars.

Per al desenvolupament dels

diferents programes promoguts per la conselleria competent en matèria d'educació, es pot destinar part del temps lectiu assignat als projectes interdisciplinaris.

El jardí botànic del centre.

OBJECTIUS GENERALS

- Coordinar i dinamitzar aquest recurs com un projecte interdisciplinar del centre
- Manteniment i cuidado del jardí botànic del centre.
- Promoure visites didàctiques de l'alumnat per assolir de forma pràctica les competències curriculars referides a la botànica.
- Recolzar les visites amb l'elaboració de materials didàctics adaptats a cada nivell.

CONTINGUTS	ACTIVITATS
1. L'estructura del jardí.	1.1 Explicar com es va construir i dissenyar el botànic. 1.2. Analitzar l'exposició fotogràfica. 1.3. Visionar l'audiovisual en la web del centre. 1.4. Entendre l'utilitat i funcionament del rec per goteig. 1.5. El racó de treball.
2. Organització del material didàctic	2.1. Crear i organitzar tot el material didàctic (tant en Word com en PDF) en carpetes per a facilitar la búsqueda de les fitxes apropiades per part del professorat. 2.2. Tindre a l'abast del professorat el muestrari en paper de tot el material didàctic creat. 2.3. Realitzar i actualitzar la guia didàctica del material.
3. Les espècies del botànic.	3.1. Distingir el nom comú, el científic i la família de cada espècie. 3.2. Realitzar i actualitzar la corresponent carteleria. 3.3. Dissenyar la fitxa resum de les espècies plantades. 3.4. Dissenyar la fitxa-poster amb la ubicació de cada espècie.
4. Els arbres del cole.	4.1. Realitzar i mantindre la corresponent carteleria que facilite la identificació dels arbres. 4.2. Elaboració i realització pràctica de materials didàctics al voltant de: - Tipus i formes de les fulles - Els trocs dels arbres. - Arbres de fulles caduques i perennes. 4.3. Practicar jocs d'orientació per a localitzar els arbres del centre.
5. Passejant pel botànic.	5.1. Fer visites de forma lliure pel botànic per a fomentar l'observació i motivació contestant les preguntes que pogueren sorgir. 5.2. Elaboració de qüestionaris per a reforçar esta observació.
6. Els tallers.	6.1. Realitzar diferents tallers a partir de material i espècies pròpies del botànic (infusions, sabó, borsetes aromàtiques, etc,...). 6.2. Elaboració de fitxes explicatives de com realitzar estos tallers.
7. El joc del minut.	7.1. Jugar i organitzar xicotets concursos contestant les preguntes de les targetes del joc del minut. 7.2. Augmentar i actualitzar les targetes.
8. L'espai de les donacions.	8.1. Acotar dins del botànic un espai per admetre donacions de plantes amb el compromís per part de les famílies de cuidar junt amb el seu fill/a la planta donada.

9. Els altres éssers vius del botànic.	9.1. Observar l'existència i l'ecosistema generat pel botànic (insectes, aranyes, abelles, reptils,...). 9.2. L'Oasis de papallones.
10. Continguts curriculars de l'assignatura: (Arbres, arbustos i herbes, les parts d'una flor, la reproducció de les plantes, les plantes medicinals i aromàtiques)	10.1.Elaboració i posada en pràctica amb l'alumnat dels corresponents materials didàctics creats per a recolzar el corresponent contingut.

GUIA DIDACTICA DEL PROFESSORAT PER VISITAR EL NOSTRE JARDÍ BOTÀNIC

1. PRESA DE CONTACTE.

A fi de motivar a l'alumnat, es recomana sempre una primera **visita lliure** en la qual els alumnes passegen pel jardí per observar les espècies, la carteleria, el reg i deixar que pregunten.

Com a material de reforç a aquesta presa de contacte podem utilitzar la fitxa-cartell "Coses que pots fer en el botànic" i **visionar l'audiovisual "El nostre Jardí Botànic"** en el que els propis alumnes ens guien en la utilitat d'aquest recurs i que podràs trobar en la pàgina web del centre.

COSES QUE POTS FER EN EL BOTÀNIC AMB ELS TEUS ALUMNES.

1. REALITZAR UNA **VISITA INTERNA** PER OBSERVAR LES PLANTES. SI HO DESITGES POTS FER EL RECORREGUT SENSE ENTRAR, JA QUE TOTA LA INFORMACIÓ ÉS ACCESSIBLE TAMBÉ DES DE L'EXTERIOR.
2. FIXAR-TE EN **ELS CARTELLS** PER APRENDRE ELS NOMS DE LES PLANTES.
3. DESCOBRIR LES **PLANTES AROMÀTIQUES**, TOCANT-LES I OLORENT-LES. (ESTAN SENYALITZADES).
4. DESCOBRIR LES **PLANTES MEDICINALS**, EXPLICANT DE FORMA GENÈRICA LES SEUES FUNCIONS. (TAMBÉ ESTAN SENYALITZADES).
5. JUGAR AL **JOC DEL MINUT**. SÓN TARJETES AMB PREGUNTES PER A L'APRENENTATGE DE LES PLANTES.
6. **OBSERVAR I MEMORITZAR** ALGUNA ESPÈCIE PER BUSCAR-LA EN UN ALTRE LLOC DEL BOTÀNIC (ESTAN SENYALITZADES).
7. VISITAR I COMENTAR **L'EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA** SOBRE EL PROCÉS DE CREACIÓ DEL NOSTRE BOTÀNIC.
8. LA CREACIÓ DEL BOTÀNIC COMPORTA L'APARICIÓ **D'ESPÈCIES QUE HABITEN** EN ELL (ARANYES, PAPALLONES, ABELLES, ETC...). SI VEUS ALGUNA, RESPECTA-LA.
9. SI T'APETEIX, POTS REALITZAR UN **MANTENIMENT DEL BOTÀNIC** RECOLLINT LES ESCOMBRARIES (PAPERS, PLÀSTICS, BORSES, ETC...) QUE DES DE FORA ENS TIREN.
10. PORTAR DE CASA UNA PLANTA I CUIDAR-LA (**ESPAI PER A LES DONACIONS**).
11. **QUALSEVOL ALTRA ACTIVITAT QUE ET SERVEIXCA PER A REFORÇAR EL CURRÍCULUM.**

Cada mestre/a podrà realitzar les visites de contacte que considere en funció de l'edat del grup o els continguts curriculars que es pretenguin desenvolupar.

2. VISITES AMB FITXES.

Amb l'objecte de desenvolupar aspectes més curriculars, s'han elaborat diferents fitxes adaptades a diferents nivells des d'infantil a primària que podràs trobar en l'ordinador de la sala de professors. També pots parlar amb mi i triar del dossier fotocopiat el material que més et convinga.

Es tracta d'utilitzar el jardí botànic com un recurs didàctic que ens ajude a aconseguir els objectius de l'àrea.

En funció del contingut, el professor/a realitzarà una visita guiada pel jardí centrant-se en els aspectes puntuals d'interès, que després seran reforçats amb la realització de la corresponent fitxa que es podrà realitzar, segons els casos, en el propi botànic, en el pati o en l'aula.

També tenim dissenyades unes fitxes en forma de **taller**.

3. ORGANITZACIÓ DE LES VISITES.

Per qüestió d'espai es recomana el treball amb mitja classe (10-12 alumnes/as).

Per a açò oferim diferents alternatives:

- ✓ En Primària baixar en l'hora del desdoble d'informàtica. En infantil, junt a les mestres de suport.
- ✓ Mitja classe realitza el recorregut per dins del botànic i l'altra mitjana per fora ja que tota la carteleria està duplicada per a poder ser observada des de l'interior del jardí i des de l'exterior.
- ✓ Mitja classe treballa dins del botànic i l'altra meitat realitza activitats amb el material sobre arbres del centre.
- ✓ Qualsevol altra fórmula que determine el professor/a.

Esplai Actiu.

JUSTIFICACIÓ.

El moment de l'esplai és el moment en què els xiquets i xiquetes juguen i es relacionen de forma espontànea i lliure entre ells. Esta situació ha de ser aprofitada d'alguna manera pel professorat amb l'objecte de fomentar tot allò relacionat amb la socialització i el foment de la convivència.

Els esplais "passius" solen portar amb ells uns aspectes negatius com a baralles, avorriment, sedentarisme, monopolització de la pista central pels "majors" per a jugar al futbol, balonades, sexisme etc..... Esta proposta d'esplai pretén encaminar de forma lliure i educativa l'activitat lúdica dels patis cap als jocs tradicionals.

El que es pretén, a través d'una sèrie d'actuacions planificades, és oferir durant l'hora de l'esplai una sèrie de materials i espais per a que els alumnes puguin jugar a estos jocs que, prèviament se'ls han ensenyat en les classes d'Educació Física.

En línia generals, el que es preté és introduir els jocs tradicionals en l'escola per a que estos tornen a eixir, durant el temps d'oci dels xiquets/es, al carrer (o al parc).

OBJECTIUS GENERALS

1. Donar un sentit pedagògic i transversal a l'hora de l'esplai coordinant amb el claustre les actuacions.
2. Recuperar els Jocs Tradicionals i la seua pràctica coeducativa en l'escola.
3. Possibilitar el joc lliure en l'hora de l'esplai, fomentant la convivència entre tots els nivells.
4. Responsabilitzar als xiquets/s en el bon ús i cura del material prestat. Autogestió del material.
5. Participar en campionats i exhibicions de jocs tradicionals entenent-los com una cosa lúdica evitant les situacions competitives negatives.
6. Respectar les normes generals de l'esplai, sent estes, les mateixes per a tots els alumnes del col·legi independentment de la seua edat.
7. Incentivar la participació dels pares/mares en els jocs dels seus fills/es, donant importància a la característica intergeneracional dels Jocs Tradicionals. (Escola de pares de Jocs Tradicionals dins de l'àrea d'Educació Física)
8. Reciclar el material de desfet per a convertir-lo en un joguet vàlid, reflexionant sobre el gasto desmesurat d'alguns d'ells enfront del material senzill que s'utilitza en els jocs tradicionals.
9. Realitzar treballs d'investigació sobre jocs tradicionals de la localitat.
10. Incorporar a l'experiència qualsevol activitat que ens ajude a aconseguir l'objectiu general de recuperar i consolidar la pràctica dels jocs tradicionals.

RELACIÓ AMB LES COMPETÈNCIES CLAUS.

A continuació s'anomenen les competències claus relacionades amb aquest projecte.

Competència en comunicació lingüística
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
Competència ciutadana
Competència emprenedora
Competència en consciència i expressió culturals

ACTIVITATS I SITUACIONS D'APRENENTATGES

Els Jocs Tradicionals en les classes d'Educació Física.

A causa del desenrotllament de les ciutats i a les estructures de les mateixes, els Jocs Tradicionals han anat desapareixent a poc a poc. No fa molts anys, els nostres iaïos i inclús els nostres pares ens contaven que en els seus temps no havien tants joguets com els que en l'actualitat disfruten els nostres xiquets/es, no obstant això, s'ho passaven igual de bé o més, només amb una corda. La diferència està en que abans, una xiqueta agafava una nina de drap vella i parlava amb ella comptant-li les seues fantasies; hui és la nina qui parla i la xiqueta es queda callada.

Amb la majoria dels joguets de hui en dia s'ha soterrat la creativitat, la imaginació, la fantasia dels xiquets/s i este es convertix en un subjecte passiu davant de algo que ja ho fa tot.

La progressiva pèrdua dels Jocs Tradicionals i la falta d'activitat lúdica en el pati van ser els motius per a crear en l'any 1995 esta filosofia d'esplai l'objectiu principal del qual era portar a l'escola els Jocs Tradicionals per a que estos tornen a ser protagonistes en el temps d'oci dels xiquets/es. El lloc més paregut al carrer, el jardí o la plaça del poble és, sens dubte, el pati. És el moment i el lloc dins de l'horari escolar en què el xiquet/a juga lliure i espontàniament.

El primer pas per a potenciar els Jocs Tradicionals és ensenyar-los, ja que molts d'ells amb el pas del temps han anat desapareixent. Per això, es va dissenyar una unitat didàctica sobre Jocs Tradicionals per a cada cicle. Estos són alguns dels jocs que utilitzats:

• LA MEUA DRETA • COLOR,COLOR • PEUS QUIETS • ELS QUATRE CANTONS • SAMBORI • JUGAR A PEDRETES • BOTAR LA CORDA • EL MOCADOR • BOMBA • FRONTÓ • RASPALL • GALOTXA	• TXITXI MORENA • LA GALLINETA CEGA • 1,2,3 POLLET ANGLÉS • TULA VERINOSA • JOC DEL CANUT • PEUS QUIETS • XAPES A LA PARET • LES BIRLES • LA CADENA • CARRERA DE XAPES • BOLETES	• DECLARE LA GUERRA • TRAURE LA XAPA • EL JOC DEL REI • EL MUNTNET DE PEDRES • TRENCA CAMES • MOROS I CRISTIANS • JOCS DE CORDA • TALLAR EL FIL • PIC I PALA • BALON TIRO
---	--	--

També és important fer-los veure l'important contingut intergeneracional d'estos jocs, els quals, amb tota seguretat, eren jugats pels seus pares i iaïos. Ací s'obri una via important per a que el xiquet/a faça investigació, treballs, recopilacions etc... Un exemple seria el dels alumnes de 6é que realitzen un xicotet treball d'investigació sobre els Jocs Tradicionals de la localitat.

Disseny d'espais en el pati.

Per a optimitzar els espais a l'hora de jugar s'han creat diferents els racons. Estos són espais reservats per a alguns jocs determinats que per les seues característiques necessiten d'un lloc específic per a la seua pràctica.

“Racó de birles i racó del joc del canut”.

Per a evitar que els llançaments puguin impactar a xiquets/e aliens al joc, este racó està col·locat davant d'una àmplia paret en la qual reboten els tirs. En total es van dissenyar tres camps en els que podem trobar pintat en terra les marques per a col·locar les birles, així com diferents nivells de distàncies per als llançaments (1r cicle, 2n cicle o 3r cicle) .També en esta zona del pati trobem tres camps més per a jugar al joc del canut.

“Racó del Sambori”.

En este racó hi han pintat cinc samboris. Un d'ells és el més comú en la localitat i els altres quatre són de localitats diferents.

“Racó de Xapes”.

Este racó està dissenyat per a jugar a diferents jocs en el que s'utilitzen les xapes. Trobarem diversos circuits pintats en terra per a jugar a les carreres de xapes. Al costat , un espai per a jugar a xapes a la paret i a continuació un parell de cercles també pintats en terra per a jugar a traure la xapa. També se sol aprofitar estos cercles per a realitzar llançaments de trompes.

“Racó dels jocs de corda” .

La porxada que està situada en el pati és el lloc preferit per a botar la corda. Per a fomentar este joc posem en una paret una cartolina-poster amb “la cançó de la setmana”. D'esta manera amb el temps els xiquets/es van augmentant el repertori de cançons de corda..

“Racó de pilota valenciana”.

El gimnàs disposa de trinquet, frontó i galotxa. Tots els anys s'organitzen encontres de raspall amb públic per a fomentar aquest esport autòcton.

“Racó del Balón tiro”

El balontiro és un dels jocs que més acceptació té. El seu desenrotllament com a joc en equip fomenta la socialització i concentra de forma organitzada un bon nombre de xiquets/s en un espai concret. Tenim en el pati dos camps específics de balontiro, a més de les pistes de bàsquet que en la majoria dels casos són usada pels xiquets/es per a jugar a este joc.

“Altres racons”

De forma complementària, el pati de l'escola disposa d'altres racons que són utilitzats per l'alumnat del centre com són el rocòdrom, les taules de parxís i oca, tres en ratlla, taules de pin pon i les instal·lacions esportives normalitzades de handbol, bàsquet, etc...

El repartiment del material autogestionat pels alumnes.

Una vegada que els xiquets/es coneixen els jocs tradicionals, que s'han treballat en les corresponents unitats didàctiques d'Educació Física, se'ls presenta “la paraeta dels Jocs Tradicionals”. És el lloc on poden anar a agafar material que els possibilita jugar a estos jocs en l'hora de l'esplai com són Birles, Cordes grans,Canut, Telles (sambori), Cordes individuals, Pilotes d'espuma, Pilotes de bàsquet, de volei, raquetes de pin pon,...

En la paraeta el xiquet/a demana als encarregats el material i se'ls apunta en una llibreta creada a tal efecte, el nom i el material que ha agafat, quan este acaba de jugar el torna i els encarregats anoten la devolució i controlen que el material no haja patit cap desperfecte més enllà de l'ús normal que requerix el joc. Este aspecte és molt important per a conscienciar els xiquets/es sobre la del material del col·legi. També es fomenta la responsabilitat, ja que la mateixa persona que rep un material ha de ser l'encarregat de tornar-lo a la paraeta quan acabe el pati. Cinc minuts abans que toque el timbre ja no es dona material i els xiquets/es saben que han d'anar tornant les coses per a evitar aglomeracions. Per a això es col·loca un cartell que ho anuncia.

Els encarregats de la paraeta són els alumnes de sisé que voluntàriament, en parelles i de forma rotatòria per setmana estan dins d'ella exercint esta funció. Esta activitat se'ls presenta com un servici desinteressat que donaran a la resta dels companys/es de l'escola. Esta funció participativa i d'autogestió en el repartiment del material té una gran acceptació i participa d'ella practicament el 100% de la classe.

Les funcions dels encarregats són:

- ✓ Obrir la paraeta i responsabilitzar-se de les claus fins al final de l'esplai.
- ✓ Preparar la paraeta per a iniciar el repartiment del material. (És important tindre'l tot a mà per a evitar les aglomeracions i evitar les grans esperes en la cua).
- ✓ Anotar en el full el material que s'ha deixat i a qui ha sigut deixat.
- ✓ Col·locar cinc minuts abans que es toque el timbre, el cartell indicatiu de què ja cal anar tornant el material.
- ✓ Col·locar el material que es va tornant en el seu lloc alhora que van ratllant de la llista els xiquets/es que han tornat correctament el material prestat. Realitzar el recompte de material per a verificar que no s'ha perdut res.
- ✓ Tancar la paraeta i tornar-me les claus comentant les possibles incidències.

Un altre aspecte important és la participació de tot el professorat en este projecte. Periòdicament es comenta al claustre la programació d'activitats i les qüestions organitzatives del mateix amb l'objecte que existeisca una bona coordinació de les actuacions requerides.

Programació d'activitats

Amb una programació bianual, cada curs es dissenyaran una sèrie d'activitats específiques que es mostren a continuació.

- Explicar de forma pràctica la dinàmica de funcionament de l'esplai actiu als alumnes de 1 Primària.
- Organitzar les tasques dels encarregats de la "paraeta" (Voluntaris, grups, dies, normes generals...)
- Reunió de coordinació amb el professorat que vigila la zona de la paraeta i l'encarregat de Megafonia.
- Planificar, a petició del tutor/a, partides d'alumnes i professorat.
- Desenvolupar en les classes d'Educació Física les unitats didàctiques corresponents als Jocs Populars.
- Recopilació de Jocs Populars de la Localitat per part del alumnes de 6º (Treball d'investigació)
- Participació dels pares en sessions d'Educació Física (3r. Primària)
- Carreres de xapes (Primer cicle)
- Encontres de BALONTIRO (segón cicle)
- Encontres de pinpon (tercer cicle)
- Augmentar el repertori de cançons utilitzant el Racó de corda.
- Observar la evolució dels diferents jocs i la interrelació social dels alumnes a l'hora de jugar.
- Encontres de BIRLES (Primer cicle)
- Encontres de JOC DEL CANUT (Segón cicle)
- PATINATGE al parc S.Carlos (Tercer cicle)
- Escalada al ROCODROM (Tercer cicle)
- Jornades de PILOTA VALENCIANA (Tercer cicle)
- Encontres de PIC I PALA (Tercer cicle)*
- Encontres de JOC DEL MOCADOR (Segón cicle)
- Carreres de XANQUES (Primer cicle)
- Carreres de XANQUES (Tercer cicle)
- Resistència al BOT DE CORDA (Primer, Segon i Tercer cicle)

Escola de pares per a Jocs Tradicionals.

Per a aconseguir l'objectiu general de recuperar els jocs tradicionals, a més de les activitats que es realitzen en l'escola és imprescindible comptar amb la col·laboració de les famílies perquè esta iniciativa tinga continuïtat fora del marc escolar. Amb tal objecte, tots els anys convidem als pares, mares i iaies de tercer de primària a unes sessions d'Educació Física perquè puguin jugar amb els xiquets/es a estos jocs.

El dia de la visita distribuïm pel pati tot el material necessari aprofitant els racons anteriorment explicats. De forma lliure els participants van experimentant i deixant-se portar pels xiquets/es que disfruten amb el protagonisme de tindre que "ensenyar" com es juga. Una vegada acabada la part pràctica i ja sense els alumnes, es realitza una sessió teòrica i formativa en la que comentem amb les famílies l'experiència que acaben de viure.

En esta sessió els reparteix un dossier amb una àmplia recopilació de jocs per a que puguin practicar-los amb els seus fills/es fora de l'àmbit escolar. S'aprofita este moment per a incidir sobre la importància de dedicar part del nostre temps a jugar amb els nostres fills/es. És una inversió fonamental dins de l'educació a la que ens devem com a pares. També, alhora que passegem pel pati, s'aprofita per mostrar les instal·lacions del centre, visitem i comentem els racons i entrem dins de la paraeta, observant com esta estructurada, els materials que disposem, funcionament etc...

L'escola oberta a l'entorn.

A més de totes les activitats anteriorment detallades, que es realitzen de forma sistemàtica tots els anys, l'escola sempre esta oberta a realitzar i buscar activitats que puguin sorgir i que ens servisquen per a aconseguir l'objectiu general de recuperar i no perdre els jocs tradicionals.

En este sentit algunes de les activitats que al llarg d'estos anys s'han realitzat han segut:

Visita al centre de Genovés (Jugador de pilota valenciana). Elaboració d'un calendari al voltant dels jocs tradicionals d'Albal. Activitats de Pasqua. Jornada de portes obertes. Fi de curs sobre Jocs Tradicionals. Gravació del programa de TV, que juguem? Exhibició del campió mundial del joc de trompa. Setmana cultural. Treballs d'investigació i recopilació de jocs per part dels alumnes. Decoració de les parets dels racons, etc...

RESULTATS OBTINGUTS

Este projecte es va posar en marxa l'any 1995. Després de tants anys ha adquirit un rodage que facilita les coses. Dins de la filosofia de la metodologia de la investigació-acció, el més important és que el projecte estiga sempre viu i obert a noves possibilitats.

El fet que any rere any el projecte seguís cap avant, és la millor prova que els resultats són molt satisfactoris. La continuïtat és una peça clau en l'èxit d'este treball. Els primers anys va costar molt dir-li als xiquets i fer-los entendre que hi havia "un altre món" a més del futbol. Tampoc es fa de la nit al dia (ni d'un any per a un altre) implantar una organització que requereix del compliment d'unes normes i d'un control per a que estes es complisquen.

AVALUACIÓ DEL PROCÉS I ELS RESULTATS.

Part d'este aspecte ha sigut comentat en l'anterior punt. No obstant això, destacariem que l'observació és la ferramenta fonamental per a avaluar este tipus d'esplai. A través d'ella es van canviant aspectes que no funcionen i es van reforçant altres segons les necessitats que van sorgint.

Un altre sistema d'arregla d'informació és l'anàlisi del full dels encarregats del material. Este és el full on els encarregats anoten el material que han deixat, a qui ho han deixat i de que curs és. Igualment hi ha un apartat per a les observacions on els encarregats anoten les possibles incidències que hagen sorgit (material trencat, mal ús del mateix, perdut etc....). La revisió d'este full ens proporciona informació del material i jocs més usats, alumnes que no tornen en condicions el material, preferències de jocs per classe etc...

Al llarg dels diversos anys que porta funcionant esta experiència s'han solucionat tots els problemes a mesura que anaven apareixent. Inclús hui continuen sorgint complicacions que fan que este esplai siga algo dinàmic i viu.

CONCLUSIÓ.

Si el que pretenem és recuperar estos jocs i fomentar la convivència entre l'alumnat del centre, és fonamental que es treballen estes competències de forma continuada. Si ens quedem només amb l'actuació puntual d'una activitat que es realitza a final de curs o una setmana cultural (que només dura una setmana i normalment no afecta tots els nivells d'edat) estarem "quedant-nos curts". La utilització de l'esplai té el gran avantatge que permet que l'activitat es realitze **per a tots els xiquets/es del col·legi, tots dies del curs i any rere any.**

Una altra valoració positiva és el treball que es realitza d'integració entre els propis xiquets/es. Fàcilment podem observar al pati un grup de xiquets/es de diferents edats i diferents classes jugant junts; o aquell grup de xiquetes majors en el racó de corda ensenyant una cançó a altres xiquetes més xicotetes.

Un altre aspecte a destacar és el fet que en l'esplai del centre pràcticament ja no es jogue al futbol. L'haver desterrat el futbol va permetre disposar de més espai en el pati per a que es formen grups de joc heterogenis i dinàmics. En este plantejament de l'esplai, l'espai (exceptuant els racons reservats a algun joc específic) és de tots i per a tot, sent el diàleg i la "negociació" entre els alumnes l'única norma per a dirimir possibles conflictes. Només en cas extrem el problema serà resolt pel mestre/a que es trobe per la zona. Afavorint-se així les actituds de convivència, respecte i la integració de qualsevol tipus de xiquet/a.

Foment lector.

INTRODUCCIÓ.

L'objectiu d'aquestes mesures és fomentar l'hàbit lector i el gust de llegir per part de l'alumnat al llarg de totes les etapes de l'aprenentatge perquè incorporen la lectura en diferents formats i tipologies com un dels fonaments del seu procés educatiu i vital. Per això, cal realitzar accions de dinamització de la lectura i de dinamització de la biblioteca escolar com a espai educatiu flexible, com a centre de recursos d'informació, de lectura, de cultura, que fomenti l'aprenentatge autònom i que siga un factor de compensació social que afavorisca la igualtat i la diversitat, incloent-hi tots els formats que permeten l'accés a la lectura de la totalitat de l'alumnat. Aquestes mesures hauran d'assegurar i consolidar la comprensió lectora i la capacitat de composició textual, en qualsevol suport, analògic o digital, de tot l'alumnat del centre, ser transversals en les programacions d'aula i desenvolupar-se en totes les àrees i àmbits.

Al moment de l'adquisició de material bibliogràfic es contemplarà una representació equilibrada d'autoria femenina i/o de personatges protagonistes femenins, amb rols no estereotipats, en els diferents textos que s'hi proposen.

Les programacions d'aula inclouran la planificació i l'organització de temps i d'espais per a llegir, crear i consolidar actituds favorables cap a la lectura i cap a la cultura en totes les àrees, àmbits i matèries curriculars i integrar-hi les tecnologies de la informació i de la comunicació per afavorir l'alfabetització múltiple i el desenvolupament de la competència informacional.

Aquest és un document que arreplega totes les intervencions del centre destinades al foment de la lectura i la comprensió lectora, la qual cosa implica un suport explícit a l'adquisició de les competències clau que marca la normativa, especialment:

Competència en comunicació lingüística
Competència plurilingüe
Competència digital
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
Competència ciutadana
Competència en consciència i expressió culturals

El foment lector es treballarà de forma transversal com un projecte interdisciplinari del centre i estarà coordinat, dinamitzat i avaluat per les persones anomenades a tal efecte.

Totes les mesures podran ser aplicades al conjunt de llengües que es treballen al centre (Valencià, Castellà i Anglès). A principi del curs escolar, les persones encarregades de la biblioteca presentaran al claustre la seua programació que incidirà especialment en les mesures per al foment de la lectura com un projecte interdisciplinari del centre.

Anualment s'aprova una partida pressupostària per a biblioteca del centre, biblioteca d'aula i biblioteca del professorat. Els alumnes d'Infantil i primer cicle de Primària disposen de biblioteca d'aula. També fan visites programades al racó de l'animació lectora situat a la biblioteca del centre.

Segon i tercer cicle fan ús de la biblioteca del centre o bé a través de visites programades o a través de repartiments que el tutor fa en classe.

Tots els especialistes disposen dins de les seues dependències una biblioteca d'aula i del professorat. (Música, Educació Física, Anglès, Religió, PT, A.LL i Orientació)

En la sala del professorat i en la tutoria d'infantil estan ubicades les respectives biblioteques generals del professorat amb dotació pressupostària anual.

OBJECTIUS GENERALS.

- Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora desde totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats de foment de la lectura.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementàries al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
- Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
- Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques del centre (Biblioteca, Biblioteca del professorat, Biblioteca d'aula, Racó d'animació lectora, Bibliopati...) adequar-les als objectius i actuacions previstes..
- Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS.

Relacionats amb els àmbits curriculars d' Educació Infantil.	• Despertar l'interés pel reconeixement de lletres. • Conèixer el racó de la biblioteca d'aula i l'ús dels llibres. • Gaudir de les activitats de lectura col·lectiva de contes. • Utilitzar la lectura global de paraules senzilles i molt utilitzades a l'aula (noms, dies de la setmana, ...). • Participar en activitats d'expressió corporal i dramatització de contes. • Col·laborar i gaudir de l'elaboració del llibre viatger.
Relacionats amb totes les àrees curriculars d' Educació Primària.	• Usar estratègies per llegir amb fluïdesa, entonació, sentit de la lectura, vocalització, to de veu, parsimònia en la dicció i velocitat adequada. • Arribar a llegir a la velocitat lectora prevista* per al nivell (superant-lo un 85% de la classe). • Treballar tècniques d'augment de la velocitat lectora en 2n i 3r cicles. Comprendre distints tipus de textos adaptats a la seua edat. • Utilitzar la lectura com a medi per a aprendre, ampliar el vocabulari, fixar l'ortografia correcta i obtenir informació. • Potenciar la integració de la lectura en la dinàmica de la classe. • Iniciar als alumnes en l'elaboració de resums dels textos llegits, de tipologia variable segons el curs. • Arribar a llegir, d'acord al seu nivell, 1 llibre quinzenal en 1r cicle; 1 llibre quinzenal en 2n cicle i 1 llibre quinzenal en 3r cicle. • Arribar a llegir, en casa diàriament, 15' en 1r cicle, 25' en 2n cicle i 35' 3r cicle. • Valorar l'esforç i la tasca de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i d'avaluació trimestral. (*) 30 pxm en 1r//60 pxm en 2n//90 pxm en 3r//110 pxm en 4rt//130 pxm en 5é i 150 pxm en 6é.
Relacionats amb la organització i funcionament de la Biblioteca.	• Dur a terme, com tots els cursos, el projecte de funcionament de la Biblioteca de Centre (programació, activitats, préstecs, animació lectora, etc). ANNEX I. • Familiaritzar-se amb la Biblioteca Escolar i d'aula, especialment en l'ubicació dels llibres per temes o col·leccions. • Usar la biblioteca com a espai en què es realitzi la reserca d'informació i aprenentatge. • Arribar a fer un miler de préstecs entre 2n i 3r cicles. • Adquirir llibres o material de lectura per augmentar la dotació tant de la Biblioteca de Centre com les d'aula. • Conèixer altres biblioteques externes al Centre.
Per a afavorir la col·laboració família-centre.	• Comprometre a les famílies en el foment de la lectura, procurant implicar-los en el seu seguiment. • Afavorir que les mares i pares siguin models de bons lectors i contribuïsquen a estimular la lectura dels seus fills/es en el temps d'oci.

ACTIVITATS A REALITZAR PER CADA CICLE.

INFANTIL

- Salutacions (preguntem qui ha vingut, passem llista).
- Reconeixement del propi nom i dels demés.

- Lectura global de paraules senzilles i molt utilitzades en els diferents projectes .
- Lectura d'imatges i interpretació de pictogrames (lectura de cartels, làmines,...)
- Lectura de contes amb suport visual i gràfic.
- Lectura de contes al racó d'animació lectora de la biblioteca del Centre.
- Visualització i Reconeixement de "Bits" d'intel·ligència.
- Celebració dia del llibre a nivell de centre.
- Activitats TIC.
- Llibre viatger.
- Ús del racó de la biblioteca d'aula.
- Dramatització de contes.
- Taller d'animació lectora amb col·laboració de les famílies.
- Bibliopati
- Reconeixement de paraules significatives (noms, dies, commemoracions...)
- Paraula del dia.
- Lectura comprensiva de contes, identificant el títol, els personatges principals, ...
- Projecte de lectura de fonemes, confeccionats per i per als xiquets (paraules escrites retallades, imatges amb frases,...)
- Conte viatger.
- Diccionari il·lustrat, elaborat amb dibuixos dels xiquets.
- Préstecs de llibres.
- Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.
- Vine a contar-me contes.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: PRIMER CICLE

- Lectura periòdica d'un llibre.
- Diàriament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva (text curt amb activitats relacionades).
- Lectura i resolució d'endevinalles, aprenentatge d'embarbussaments i textos poètics i representació (dramatització) de contes.
- A l'aula hi haurà un racó de la lectura.
- Invenció i il·lustració de contes (canviant finals, amb paraules donades prèviament).
- Dramatització de contes.
- Presentar llibres a la resta de companys del grup classe.
- Lectura col·lectiva d'un conte.
- Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.
- Lectura individual silenciosa.
- Celebració dia del llibre a nivell de centre.
- Jo sóc el contacontes.
- Inventar-se redolins.
- Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es.
- Bibliopati
- Lectura de contes al racó d'animació lectora de la biblioteca del Centre.
- Busquem un lloc del centre per a llegir.
- Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.
- Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als seus fills/es.
- Llibre viatger / Conte viatger.
- Vine a contar-me contes.
- Visita d'un autor.
- Apadrinament lector.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: SEGON CICLE

- Lectura periòdica d'un llibre.
- Dedicar una hora setmanal a classe per a la lectura (global, individual, etc).
- Diàriament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva o d'oci d'uns 25' de duració.
- Localització de dades o temes que tinguen relació amb allò de tipus curricular.
- Lectura i comentari de textos, inclosos els de llegendes, encreuats, sopes de lletres, anagrames i lectures dramatitzades.
- Activitats de "lectura activa": invenció de contes, diàlegs, textos incomplets,...
- Activitat de "llibre fòrum": llibre llegit per tots i posterior debat, posta en comú, activitats globals, presentació de l'autor a classe, etc.).
- Activitats d'il·lustració de les lectures (personatges, escenes determinades, seqüències, ...).
- Utilització del diccionari com instrument de localització del vocabulari desconegut.

- Celebració dia del llibre.
- Activitas TIC.
- Producció de textos (individual i col·lectivament).
- Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es.
- Bibliopati
- Busquem un lloc del centre per a llegir.
- Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.
- Realitzar préstecs temporals des de la biblioteca de Centre a qualsevol aula, baix la coordinació tutor/a i encarregats/des de biblioteca.
- Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als seus fills/es.
- Ens visita un autor. Una vegada al cicle.
- Conte viatger.
- Apadrinament lector.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA: TERCER CICLE

- Lectura trimestral d'un llibre
- Dedicar una hora quinzenal a classe per a la lectura (global, individual, etc).
- Periòdicament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva o d'oci d'uns 35' de duració.
- Treball específic de tècniques d'estudi a partir de la lectura comprensiva de textos: idees principals i secundàries, resums, ...
- Treball de fluïdesa i entonació adequades, a partir de textos adaptats al nivell.
- Localització de textos senzills per a completar treballs de classe.
- Utilització del diccionari per a millorar la comprensió del significat de les paraules en alguns textos.
- Activitat de "llibre fòrum": llibre llegit per tots i posterior debat, posta en comú, activitats globals, presentació de l'autor a classe, etc.).
- Celebració dia del llibre
- Activitas TIC.
- Intercanvi de llibres de lectures entre alumnes.
- Lectura d'un llibre d'anglès (trimestral).
- Producció de textos (individual i col·lectivament).
- Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es
- Bibliopati
- Busquem un lloc del centre per a llegir.
- Visites a la biblioteca municipal, dins de l'oferta educativa de l'Ajuntament.
- Assistència al teatre (una vegada al llarg del cicle) per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.
- Visita fira del llibre.
- Realitzar exposicions orals per part de l'alumnat per a què comenten el llibre que més els ha agradat.
- Realitzar préstecs temporals des de la biblioteca de Centre a qualsevol aula, baix la coordinació tutor/a i encarregats/des de biblioteca.
- Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als seus fills/es.
- Apadrinament lector.

ESTRATÈGIES PER AFAVORIR LA COL·LABORACIÓ ENTRE LA FAMÍLIA I EL CENTRE.

- Recabar informació de les famílies sobre els hàbits lectors dels seus fills/es i sobre com es viu en casa la lectura des del punt de vista d'oci.
- Demanar col·laboració a les famílies per a desenvolupar les activitats proposades dins del Centre amb la finalitat de crear nous lectors entre els seus fills/es. Per exemple: que els pares/mares realitzen contacontes dins l'aula (infantil), participant en l'hora de la lectura p.e.
- Participació dels pares/mares en activitats concretes, com: llibre viatger, dia del llibre, exposicions a la biblioteca, revista escolar, etc.
- Estimular la lectura de pares i fills creant un espai on compartir les vivències del dia.
- Proposar, des de la tutoria; i especialment en Infantil, primer i segon cicles de Primària, que en casa dediquen deu minuts a llegir junts pares i fills bé sobre un llibre dut d'escola o bé sobre un llibre de casa. Intentant que siga per plaer, no per obligació.

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA.

Aquesta avaluació es realitzarà al llarg del tercer trimestre dins del marc de la memòria de final de curs, seguint les orientacions de la CCP.

S'utilitzarà l'Annex I del present document. La valoració dels resultats estarà a càrrec de les bibliotecàries del centre.

CONCRECIÓ D'ALGUNES MESURES

A continuació es desenvolupen algunes mesures que es posen a l'abast del professorat com a eines per al foment de la lectura que es podran treballar dins de l'horari lectiu com un projecte interdisciplinari de centre.

DEU RECOMANACIONS PER ANIMAR A LLEGIR AL TEU FILL/A:

1. Per animar a llegir no és precis saber llegir, però sí estar convençut de què llegir és necessari.
2. La lectura familiar deu ser algo natural, habitual i quotidiana.
3. La lectura ha de ser un fet agradable que es desenvolupi en un ambient de diàleg i participació familiar.
4. La lectura ha de fomentar la comunicació familiar, ha de ser compartida, que permetisca intercanviar opinions sobre els personatges, les situacions, el llenguatge, etc. Que servisca de vehicle per a converçar sobre temes propers i reials.
5. L'excusa de la falta de temps no val. No és l'escola qui us demana. Són els vostres fills/es qui us necessiten.
6. Facilitau-los llibres sobre els temes que els interessin, adaptats a la seua edat. No hem d'imposar-los el nostre gust. Són ells i elles qui estan despertant a la lectura.
7. No tots els xiquets/es maduren al mateix temps. Tingau paciència, doneu ànims i estimuleu l'autoestima i, en condicions normals, es produirà la maduració.
8. La lectura no té per què implicar despeses. Les biblioteques municipals, la de l'aula o la del centre ens facilitaran llibres suficients i apropiats. Visiteu amb ells les biblioteques, llocs al carrer de venda de llibres, llibreries... i ajudeu-los a triar i seleccionar.
9. Amés d'aquestes recomanacions, els/les mestres i les persones responsables de les biblioteques municipals vos podran orientar sobre els llibres més recomanables i adaptats per als vostres fills/es.
10. Parleu i intenteu establir entre els membres de la família un temps diari de lectura en comú. Ara és el moment. Si no logreu en esta etapa escolar, més endavant serà molt difícil. Comenceu el més prompte possible i recordeu que la paraula que arriba al cor, a l'entendiment, és més poderosa que qualsevol castic.

EL LLIBRE VIATGER

Desenvolupament de l'activitat:

En primer lloc es prepara el llibre que anem a utilitzar. Decorant la portada de forma atractiva. Es pot forrar el llibre per a evitar que es faça malbé.

En les primeres pàgines del llibre es poden incloure les instruccions on es conta a les famílies en què va a consistir l'activitat i les normes a respectar.

S'establirà el nombre de dies que el llibre estarà en cada casa.

El llibre anirà rodant per totes les famílies, establint-se prèviament un torn.

L'alumne/a pot ser qui arreplegue els testimonis per escrit, o acompanyar amb una il·lustració en el cas dels més xicotets.

Quan es torna el llibre al Centre, l'alumne/a presentarà els seus textos segons el tipus d'activitat aportat per la família. Pot triar a companys/es que li ajuden si no se sent segur de fer-ho a soles, sempre facilitant que se senta orgullós/a del seu treball. El professor/a crearà un ambient d'atenció, respecte i valoració del treball realitzat.

Quan estiga acabat, el llibre viatger podrà ser utilitzat com a recurs didàctic en les aules.

Aquesta activitat es pot realitzar també en suport digital.

Finalment a les famílies la seua participació i se'ls facilitarà bé de forma física o en suport digital el llibre per a que puguin veure el resultat final.

CONTE VIATGER

Desenvolupament de l'activitat:

En primer lloc es prepara el llibre que anem a utilitzar. Decorant la portada de forma atractiva. Es pot forrar el llibre per a evitar que es faça malbé.

En les primeres pàgines del llibre es poden incloure les instruccions on es conta a les famílies en què va a consistir l'activitat i les normes a respectar.

S'establirà el nombre de dies que el llibre estarà en cada casa.

Es poden posar en marxa varis contes a la vegada per a evitar períodes d'espera.

En classe, cada grup pot començar a triar conjuntament el títol i escriure l'inici. També es pot partir d'un mateix títol i inici i veure com evolucionen els contes en cada grup.

Cada alumne/a es durà a casa el conte i junt a la seua família el continuarà a partir de la situació en què se l'haja trobat.

Quan haja acabat la seua aportació realitzarà una il·lustració, amb la tècnica que trie, per a acompanyar la seua redacció.

Els diferents membres de la família poden redactar, il·lustrar o narrar.

Quan el conte torna a l'aula, l'alumne/a llegirà per als seus companys/es la continuació al conte que ha inventat la seua família i mostrarà la il·lustració. Pot triar a companys/es que li ajuden si no se sent segur/a de fer-ho a soles, sempre facilitant que se senta orgullós/a del seu treball. El professor/a crearà un ambient d'atenció, respecte i valoració del treball realitzat.

És necessari establir quan es realitzarà el final del conte, ja que els alumnes tenen tendència a buscar el final precipitadament.

Quan els contes estiguen acabats, es poden plantejar diferents activitats amb ells: realització de murals, dramatitzacions, presentacions dels contes, gravacions sonores, ...

Finalment es realitzarà una jornada on es compartirà amb les famílies les experiències generades amb l'activitat. En ella se'ls agrairà la seua participació i col.laboració.

El material creat es pot compartir amb altres cursos, amb la biblioteca, amb altres famílies,

VINE A CONTAR-ME CONTES

Desenvolupament de l'activitat:

En primer lloc es proposa a les famílies (pares, mares, iaïos, germans, ...) que s'incorporen a l'aula a contar contes. Se'ls convida a contar narracions i folklore de tradició oral. Aquets poden anar acompanyats d'una posada en escena amb acompanyament musical i ambientació, inclús d'activitats complementàries.

El professorat i l'alumnat s'encarregaran de preparar un ambient de benvinguda als contacontes.

La preparació començarà els dies previs en les aules amb diverses activitats: estudi de les característiques del text narratiu del conte, elaboració d'una fitxa per arreplegar informació sobre cada conte, dades personals de les famílies participants, preparació de la gravació audiovisual de la sessió, fotografies, ambientació del conte, disfresses de l'alumnat, preparació de la recepció dels convidats, etc.

Finalment, s'organitzarà una tasca de recopilació del material generat: textos, material audiovisual, fotos, fitxes, etc.

Cada curs podria arreplegar tots els contes en un llibre o quadernet amb il.lustracions dels propis alumnes i amb alguna foto d'eixe dia, inclouent els noms dels participants de cada edició. Una vegada editat, es podria oferir com a obsequi a les famílies que han col.laborat. Així mateix, els llibres de les diferents edicions poden formar part de la biblioteca d'aula o de la biblioteca de Centre.

LA MALETA LECTORA

Desenvolupament de l'activitat:

La maleta lectora portarà dins diversos llibres per a gaudir de la lectura en família. Seran llibres que fomenten la imaginació, que faciliten l'aprenentatge, que ens facen disfrutar i somniar.

Per cada classe es posaran en circulació diferents maletes (carteres, maletins, ...) i s'establiran torns de préstecs.

La selecció dels llibres es pot fer amb diversos criteris: temàtica (coeducació, interculturalitat, pau, arts, ...), tipologia de textos (conte, poesia, còmic, ...), ...

La maleta pot dur, junt als llibres:

Un document que especifique els objectius i explique l'activitat.

Un document amb recomanacions de llibres de lectura.

Un llistat d'actituds que afavorisquen l'hàbit lector.

Resenya de cada llibre.

Marionetes, música, ...

La maleta durà un "quadern de viatge" o "llibre de visites" on les famílies posen les seues dades personals, la data de recepció i les impressions sobre l'experiència. S'animarà a què escriga més d'un membre de la família. Es pot acompanyar també amb dibuixos.

La maleta creadora pot partir amb llibres o textos creats per l'alumnat. Açò dóna a conèixer a les famílies el material elaborat en classe i és molt gratificant per als alumnes.

BUSQUEM UN LLOC DEL CENTRE PER A LLEGIR

Cada tutor/a dedica un temps setmanal mínim (acordat en cicle) per a llegir.

Es tracta de buscar un lloc diferent del centre per a que tot el grup puga llegir en un ambiet relaxat.(baixar al pati, gimnàs, aula de la natura, jardí botànic, escales exterior, pati d'infantil, etc...)

BIBLIOPATI

Fomentar la lectura i oferir la possibilitat de llegir a l'hora de l'esplai dins de la biblioteca del centre o al pati a través del "carro lector".

QÜESTIONARI SOBRE HÀBITS LECTORS:

NOM I COGNOMS:	
CURS:	GRUP:
1. Qui és el llibre que més t'ha agradat este curs?	
2. En breus paraules intenta explicar per què.	
3. Quina opinió tens en general dels llibres que has llegit? Encertats ☐ Desencertats ☐ Interessants ☐	
4. Crees que l'actitud del professor/a t'ha motivat per a llegir millor? SI ☐ NO ☐	
5. En casa t'animen a llegir? SI ☐ NO ☐	
6. Lliges habitualment en casa? SI ☐ NO ☐	
7. En quin moment del dia sols llegir?	
8. Quan lliges sols fer-lo sempre en el mateix lloc? Quin lloc?	
9. Qui més llig en casa de quan en quan? Mon pare ☐ ma mare ☐ el meu germà o germana ☐	
10.	

LA MEUA BIOGRAFIA LECTORA:

NOM I COGNOMS:		
CURS:	“Crec que val la pena llegir perquè els llibres oculten països mereavellosos que ignorem, contenen experiències que no hem vist mai. U és indudablement més ric després de la lectura”. ADOLFO BIOY CASARES	
GRUP:		
1ª AVALUACIÓ	2ª AVALUACIÓ	3ª AVALUACIÓ
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:
TÍTOL:	TÍTOL:	TÍTOL:
AUTOR:	AUTOR:	AUTOR:
EDITORIAL:	EDITORIAL:	EDITORIAL:
VALORACIÓ:	VALORACIÓ:	VALORACIÓ:

MODEL DE FITXA PER AL PROFESSOR/A:

NIVELL DE COMPETÈNCIA LECTORA				
ALUMNE:			CURS:	
	1	2	3	4
Demostra interès per la lectura.				
Aprofita el temps de lectura en l'aula.				
Llig més llibres dels demanats.				
Visita la biblioteca de l'aula.				
Llig amb atenció.				
Extrau dades rellevants de la lectura.				
...				
	1	2	3	4
Comprén globalment els textos.				
Reconeix el vocabulari.				
Llig en veu alta amb correcció.				
És capaç de diferenciar entre idees principals i secundàries.				
Llig amb adequada entonació i pronunciació.				
El ritme lector emprat és fluid.				
Elabora amb correcció senzills textos escrits.				
...				

(1) No adquirit (2) Iniciat (3) En procés (4) Consolidat

ANNEX I:

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA.

CICLE: INFANTIL NIVELL: GRUP:

VALORA DE 0 A 10 SEGONS EL GRAU DE CONSECUCIÓ	
Salutacions (preguntem qui ha vingut, passem llista).	
Reconeixement del propi nom i dels demés.	
Lectura global de paraules senzilles i molt utilitzades en els diferents projectes.	
Lectura d'imatges i interpretació de pictogrames (lectura de cartels, làmines,...)	
Lectura de contes amb suport visual i gràfic.	
Lectura de contes al racó d'animació lectora de la biblioteca del Centre.	
Visualització i Reconeixement de "Bits" d'intel·ligència.	
Celebració dia del llibre a nivell de centre.	
Activitats TIC.	
Llibre viatger .	
Ús del racó de la biblioteca d'aula.	
Dramatització de contes.	
Taller d'animació lectora amb col·laboració de les famílies.	
Bibliopati	
Reconeixement de paraules significatives (noms, dies, commemoracions...)	
Paraula del dia.	
Lectura comprensiva de contes, identificant el títol, els personatges principals...	
Projecte de lectura de fonemes, confeccionats per i per als xiquets (paraules escrites retallades, imatges amb frases,...)	
Conte viatger.	
Diccionari il·lustrat, elaborat amb dibuixos dels xiquets.	
Préstecs de llibres.	
Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.	
Vine a contar-me contes.	
CALCULA LA TEUA MITJANA	

OBSERVACIONS:

PROPOSTES DE MILLORA:

ANNEX I:

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA.

PRIMER CICLE NIVELL: GRUP:

VALORA DE 0 A 10 SEGONS EL GRAU DE CONSECUCIÓ	
Lectura periòdica d'un llibre.	
Diàriament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva (text curt amb activitats relacionades).	
Lectura i resolució d'endevinalles, aprenentatge d'embarbussaments i textos poètics i representació (dramatització) de contes.	
A l'aula hi haurà un racó de la lectura.	
Invenció i il·lustració de contes (canviant finals, amb paraules donades prèviament).	
Dramatització de contes.	
Presentar llibres a la resta de companys del grup classe.	
Lectura col·lectiva d'un conte.	
Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut.	
Lectura individual silenciosa.	
Celebració dia del llibre a nivell de centre.	
Jo sóc el contacontes.	
Inventar-se redolins.	
Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es.	
Bibliopati	
Lectura de contes al racó d'animació lectora de la biblioteca del Centre.	
Busquem un lloc del centre per a llegir.	
Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.	
Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als fills/es.	
Llibre viatger / Conte viatger.	
Vine a contar-me contes.	
Visita d'un autor.	
Apadrinament lector	
CALCULA LA TEUA MITJANA	

OBSERVACIONS:

PROPOSTES DE MILLORA:

ANNEX I:

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA.

SEGON CICLE NIVELL: GRUP:

VALORA DE 0 A 10 SEGONS EL GRAU DE CONSECUCIÓ	
Lectura periòdica d'un llibre.	
Dedicar una hora setmanal a classe per a la lectura (global, individual, etc).	
Diàriament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva o d'oci d'uns 25' de duració.	
Localització de dades o temes que tinguin relació amb allò de tipus curricular.	
Lectura i comentari de textos, inclosos els de llegendes, encreuats, sopes de lletres, anagrames i lectures dramatitzades.	
Activitats de "lectura activa": invenció de contes, diàlegs, textos incomplets,...	
Activitat de "llibre fòrum": llibre llegit per tots i posterior debat, posta en comú, activitats globals, presentació de l'autor a classe, etc.).	
Activitats d'il·lustració de les lectures (personatges, escenes determinades, seqüències, ...).	
Utilització del diccionari com instrument de localització del vocabulari desconegut.	
Celebració dia del llibre.	
Activitat TIC.	
Producció de textos (individual i col·lectivament).	
Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es.	
Bibliopati	
Busquem un lloc del centre per a llegir.	
Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes.	
Realitzar préstecs temporals des de la biblioteca de Centre a qualsevol aula, baix la coordinació tutor/a i encarregats/des de biblioteca.	
Conte viatger.	
Visita d'un autor/a al meny una vegada al cicle	
Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als fills/es.	
Apadrinament lector	
CALCULA LA TEUA MITJANA	

OBSERVACIONS:

PROPOSTES DE MILLORA:

ANNEX I:

AVALUACIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA.

TERCER CICLE NIVELL: GRUP:

VALORA DE 0 A 10 SEGONS EL GRAU DE CONSECUCIÓ	
Lectura trimestral d'un llibre	
Dedicar una hora quinzenal a classe per a la lectura (global, individual, etc).	
Periòdicament, els xiquets realitzen en casa una activitat de lectura comprensiva o d'oci d'uns 35' de duració.	
Treball específic de tècniques d'estudi a partir de la lectura comprensiva de textos: idees principals i secundàries, resums, ...	
Treball de fluïdesa i entonació adequades, a partir de textos adaptats al nivell.	
Localització de textos senzills per a completar treballs de classe.	
Utilització del diccionari per a millorar la comprensió del significat de les paraules en alguns textos.	
Activitat de "llibre fòrum": llibre llegit per tots i posterior debat, posta en comú, activitats globals, presentació de l'autor a classe, etc.).	
Celebració dia del llibre	
Activitat TIC.	
Intercanvi de llibres de lectures entre alumnes.	
Lectura d'un llibre d'anglès (trimestral).	
Producció de textos (individual i col·lectivament).	
Proposar textos que treballen valors com la no discriminació o temes multiculturals que faciliten el coneixement del país d'origen a tots els seus companys/es	
Bibliopati	
Busquem un lloc del centre per a llegir.	
Visites a la biblioteca municipal, dins de l'oferta educativa de l'Ajuntament.	
Assistència al teatre per gaudir de diversos tipus de representacions i especialment de contacontes (una vegada al cicle).	
Visita fira del llibre.	
Realitzar exposicions orals per part de l'alumnat per a què comenten el llibre que més els ha agradat.	
Realitzar préstecs temporals des de la biblioteca de Centre a qualsevol aula, baix la coordinació tutor/a i encarregats/des de biblioteca.	
Passar a les famílies un decàleg amb recomanacions per animar a llegir als fills/es.	
Apadrinament lector.	
CALCULA LA TEUA MITJANA	

OBSERVACIONS:

PROPOSTES DE MILLORA:

Hort escolar ecològic.

L'hort escolar es converteix en un recurs educatiu, transversal i complementari de les diferents àrees tant a infantil, com a primària facilitant la possibilitat de donar a conèixer experiències de l'entorn natural, a més de promoure actituds i hàbits de cura i responsabilitat mediambiental, amb temes com alimentació, reciclatge, salut i respecte pels nostre planeta en un ambient lúdic, de cooperació, inclusiu i motivador.

OBJECTIU GENERAL

Elaborar una proposta didàctica per a l'adquisició de competències bàsiques establertes al currículum d'educació infantil i primària

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- ✓ Conèixer e identificar l'hort escolar i els seus beneficis educatius.
- ✓ Valorar la importància que els horts escolars poden arribar a tindre al sistema educatiu.
- ✓ Comprendre la relació de l'hort escolar amb les àrees curriculars tant a educació infantil com a primària.
- ✓ Desenvolupar l'hort com una estratègia d'educació innovadora.
- ✓ Proposar i recopilar activitats a totes les àrees emprant l'hort escolar com a recurs educatiu.

BENEFICIS DE L'HORT ESCOLAR.

Reforça el treball cooperatiu

Promou la sensibilització ecològica

Desenvolupa actituds de responsabilitat

Consciència de la necessitat d'una alimentació sana

Fomenta l'aprenentatge actiu

DISSENY I CONSTRUCCIÓ DE L'HORT ESCOLAR.

Per dissenyar i construir el nostre hort escolar primerament tindrem en conte l'espai del que disposem i de la seua idoneïtat. Contarem amb l'orientació de tècnics externs al Centre.

Zona de cultiu: Disposarem de quatre zones diferenciades , ja siga en parades o taules de cultiu que afavoriscan la rotació d'aquestos. (mètode de Gaspar Caballero de parades en crestell). Cada zona s'assignarà a un cicle (1 d'infantil i 3 de primària). També es podrà disposar d'un **rebost de llavors**.

Zona de punt de reg: Zona de bona accessibilitat, a prop de la zona de cultiu amb doble eixida d'aigua per poder connectar reg per goteig i disposar d'aixeta per connectar mànega de reg o omplir arriusadores.

Zona de ferramentes: Es buscarà un lloc accessible, cobert i tancat on emmagatzemar ferramentes i eines de l'hort, llavors, test, caixonets per fer plantons,....

Zona de compostatge: S'ubicarà a prop de l'hort una xicoteta compostadora en contacte amb el sòl.

A més s'estudiarà la possibilitat d'ampliar el botànic del nostre Centre per a la creació d'un **"oasis de papallones"** i la nostra inclusió en una xarxa a nivell nacional d'aquests ecosistemes plantant noves varietats i aprofitant les ja existents i construint un **"hotel de bestioles"**.

Caldria també la possibilitat de col·locar cases de pardals en alguns arbres del pati.

OBJECTIUS A TREBALLAR A L'HORT.

- Conèixer el funcionament d'un hort escolar ecològic.
- Impulsar valors i actituds de responsabilitat i respecte amb l'entorn.
- Fomentar hàbits d'alimentació saludable.
- Potenciar habilitats motrius bàsiques dins de l'hort .
- Desenvolupar l'autonomia personal.
- Proporcionar a l'alumnat l'adquisició d'actituds de cooperació, responsabilitat, autoestima, motivació i valoració del treball.
- Implicació de tota la comunitat educativa en el procés d'ensenyament-aprenentatge a través de l'hort escolar.
- Treballar de manera interdisciplinària llengua, matemàtiques, ciències, arts plàstiques, música, motricitat,... en relació amb el tema.

COMPETENCIES A TREBALLAR DE MANERA TRANSVERSAL AMB EL RECURS DE HORT ESCOLAR.

Comunicació lingüística : L'alumnat podrà verbalitzar tot el que observa i realitza, compartint les seues observacions, experiències i reflexions, adquirint i ampliant vocabulari que es reflectirà posteriorment a les seues capacitats comunicatives tant orals com escrites.

Matemàtiques : L'alumnat posarà en pràctica activitats d'organització espacio-temporal, seriacions, classificacions i agrupacions, mesures de longitud i capacitat, temps i diners, estadística,.... així com invenció i resolució de problemes on es treballaran operacions matemàtiques.

Valors cívics i socials : l'alumnat obtindrà actituds de respecte i responsabilitat pel mig ambient, a més d'afermar valors amb el seu entorn natural.

Cultural i artística : les activitats d'experimentació i d'expressió plàstica i musical són importants a l'hora de reflectir els aprenentatges adquirits.

Autonomia e iniciativa personal : Es proporcionaran activitats que fomenten la presa de decisions, el treball en equip i cooperació.

Digital : Es treballarà a través de la busqueda d'informació, imatges,... referides a l'hort, realització de treballs,....

Aprendre a aprendre : L'alumnat realitzarà l'aprenentatge de manera activa i lúdica a través de l'experimentació.

TEMPORALITACIÓ.

S' establirà una sessió setmanal per a cada aula que es dividirà en dos grups per treballar a l'hort escolar de manera presencial, no obstant, es pot continuar treballant en altres sessions a l'aula.

- **RECURSOS.**

Recursos materials: El Centre dotarà de tot el material necessari per al funcionament de l'hort escolar.

Recursos personals: Es potenciarà la implicació de tota la comunitat educativa.

METODOLOGÍA.

Ens basarem en l'aprenentatge actiu, constructiu i experimental.

Les activitats seran diverses, actives i flexibles, adaptant-se a les necessitats del nostre alumnat.

AVALUACIÓ.

L'avaluació es realitzarà a través de l'observació directa i sistemàtica de les capacitats i coneixements adquirits, interès, motivació, iniciativa, participació i actitud mostrada. Es podran realitzar també fulls de registre, diaris tant del professorat com de l'alumnat, També es farà una avaluació del funcionament de l'hort al llarg del curs.

Música a l'esplai.

1. INTRODUCCIÓ

Músicaal'esplaiésunprojectequeestrebballadinsdel'àread'EducacióMusical.Es duuatermeambelsalumnesde6éallargdetotelcursescolar,duranteltemps d'esplaioesbarjo.

Cadasetmanaocadaduessetmanes,s'escolta duranteltempsdelpati(d'11ha 11.30h),untipusdemúsicaogèneremusicalques'hatrebballatprèviamentaclasse,o ques'estàtreballantenelsdiferentscursosdeprimària.Noobstantaixò,la setmana quehihaunadataassenyaladaofestivitat(9d'octubre,Nadal,DiadelaPau,Diadela dona,Pasqua,etc)esposamúsicarelacionadaambaquestafesta.

Elsdilluns,dimartsidimecres,elsalumnesde6éposenlamúsicaprogramadaperla mestrad'EducacióMusical,idiijousdivendres,sónelsdiesde“Músicadedicada”.La “Músicadedicada”sóncançonsquedemanenelsxiquets/eslliurement,depositanten unabústia,unpaperetambblancañódelcantantogrupquevolen,dedicant-laaun amic/aocompany/adela seuaclassesod'altradiferentalaseua.Elsxiquets/es mitjançantunmicròfoniequipdemegafonia,diuenperaquivandedicadesaquestescançons.

2. OBJECTIUS GENERALS

Elsobjectiusqueesvolenaconseguirambelprojectesónelssegüents:

- Coordinaridinamitzaraquestrecurscomunprojecte interdisciplinari del centre.
- Aprofitarl'equipdeMegafoniacomarecursdidàctic peral'aprenentatgedela història delamúsica
- UtilitzarlaMegafoniacomamitjàde comunicació(ràdio)quepodenuutilitzartots els cursos sihonenecessitenquantreballenlaUDdel'entrevista.
- Conèixerigaudirde diversosgèneres musicals.
- ConèixerisaberutilitzardiferentsprogramesTICperadesenvoluparunprograma deràdio.
- Fomentar l'autonomia i la responsabilitat en la tasca de posar música cada setmana.
- Gaudird'escoltarmúsicaa l'horadelpati.
- Reprendreelsdijousi elsdivendresl'activitatde“Músicadedicada”,jaqueespot tornarautilitzar elmicròfon.

3. PROGRAMACIÓ ANUAL: OBJECTIUS ESPECÍFICS I ACTIVITATS

Elprojecteestàdividit entretrimestres,elsqualstenenunsubjectiusespecíficsi unes activitats queesvolenaconsegui ren cadascund'ells.

PRIMER TRIMESTRE

Objectius específics

- Estructurar i organitzar les audicions de Músicaal'esplai.

- Elaborar una programació musical variada que abarqui diferents gèneres musicals i temes d'actualitat.
- Donar a conèixer als alumnes de 6é la utilització de l'equip de megafonia i l'organització d'un programadoràdio.
- Conèixer i utilitzar les TIC i programes com SPOTIFY, YOUTUBE, etc per a programar les sessions de música a l'esplai.
- Fomentar l'autonomia i la responsabilitat en la tasca de posar música cada setmana.
- Comprometre's en posar música adequada els dijous i divendres ("Música dedicada").
- Gaudir de la música a l'horari del pati.
- Gaudir de la música a les entrades al cole amb la sirena musical.

Activitats

- Familiaritzar-se amb l'equip de megafonia.
- Realitzar alguns programes i sessions musicals simulades amb els alumnes que van a fer ús de la megafonia. Recolzar-ho amb una fitxa explicativa.
- Posar en marxa les audicions, distribuint un tipus de música cada setmana, quinzena o un mes.
- Els alumnes a classe de música treballaran el gènere, cantant o el compositor que s'escolta a música al pati. I a més recolliran informació sobre aquests.
- Recollir i organitzar la informació i la música per al programadoràdio.
- Elaboració d'una programació per a la "sirena musical".

SEGON TRIMESTRE

Objectius específics

- Consolidar la programació de "Música al pati".
- Fer un bon ús de la megafonia per part del alumnat.
- Fer una valoració positiva de la gran varietat de gèneres musicals que tenim a l'abast.

Activitats

- Continuar amb la realització dels programes de "música al pati".
- Seguir treballant a classe de música les audicions i compositors que s'escolten a música al pati.
- Recollir i organitzar la informació i la música per al programadoràdio.
- Avaluar el funcionament del programa de música al pati i millorar alguns aspectes socials.

TERCER TRIMESTRE

Objectius específics

- Consolidar la programació de "Música al pati".
- Revisar les activitats fetes al llarg del present curs.
- Fiançar l'autonomia per a dur a terme la programació de "Música al pati".
- Conèixer i utilitzar les TIC amb el programa AUDACITY i saber fer muntatges amb diferents cançons.

Activitats

- Continuar amb la realització dels programes de “Música al’ esplai”.
- Continuar treballant les audicions i els compositors escoltats a música al’ esplai.
- Recordar totes les audicions realitzades durant tot el curs a “Música a l’ esplai”.
- Recollir i organitzar la informació i la música per al programa de ràdio.
- Fer muntatges de diferents cançons i posar diferents efectes.

4. PROGRAMACIÓ ANUAL: TIPUS DE MÚSICA

La següent programació de tipus de música i/o gèneres musicals, es fa segons la temporalització de les Unitats Didàctiques d’Educació Musical dels diferents cursos de Primària.

Setmanalment, un grup d’alumnes de 6^è de Primària, són els encarregats de dur a terme i gestionar l’activitat de posar música al pati.

SETEMBRE	MÚSICA
12 al 20	Música de benvinguda
Del 21 al 23	Música de benvinguda
Del 26 al 30	Ópera
OCTUBRE	MÚSICA
Del 3 al 7	MOROS I CRISTIANS
Del 10 al 14	Cant valencià

Del17al21	Cantvalencià
Del24al28	HALLOWEEN
NOVEMBRE	MÚSICA
Del 2al4	La sarsuela
Del7a l'11	Músicaaltrescultures
Del14al18	Músicaaltrescultures
Del21al25	DIADELAMÚSICA
Del 28al2desembre	Gospel
DESEMBRE	MÚSICA
El 7 i9	Músicalliure
Del12al16	Músicaenvalencià
Del19al22	NADAL
GENER	MÚSICA
Del9al13	Jazz
Del16al20	Jazz
Del23al27	Jazz
Del30 al2	DIADELAPAU
FEBRER	MÚSICA
Del6al10	EdatMitjana
Del13al17	CARNESTOLTES (Per concretardates.Sical, canviarpelflamenc)

Del 20al24	Flamenc
Del 27al3	Renaixement
MARÇ	MÚSICA
Del 6al 10	DIADELADONA
Del 13al16	FALLES
Del 20al24	Barroc
Del 27al31	Cantautorsespanyols
ABRIL	MÚSICA
Del 3al5	PASQUA
Del 18al21	Pop-rockinternacional
Del 24al28	Rockespanyol
MAIG	MÚSICA
Del 2al5	Músicadecinema
Del 8al12	Músicadecinema
Del 15al19	El ballet
Del 22al26	Classicisme
Del 29al2dejuny	Músicallatina
3.1.1 JUNY	MÚSICA
Del 5al9	Chillout
Del 12al16	Romanticisme
Del 19al21	Músicalliure

NOTA: El stipus demúsiques podentindre modificacions en algunasetmana, segons convinga en la programació de cada cursos i es decideixi a fer algun canvi.

5. AVALUACIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

Finalment, dins del tercer trimestre, la meistrad' Educació Musical farà una avaluació del projecte. Es realitzaran les propostes de millora que es creguen oportunes, segons els resultats de l'avaluació, les quals seran incloses dins de la memòria de final de curs.

1. EL NOSTRE CENTRE

- El col·legi disposa d'una aula d'informàtica amb 26 ordinadors lleugers i un servidor, connectats en xarxa i amb connexió a Internet a través d'una línia ADSL amb fibra òptica. En aquest espai comptem amb una impressora de color.
- Biblioteca amb 2 ordinadors amb connexió a Internet a través d'una línia ADSL i enllaçada amb la impressora de la sala de professors.
- Aules: totes dotades amb PDIs i amb connexió a la xarxa d'Internet.
- Sales de professors, departaments i administració amb ordinadors amb connexió a Internet a través d'una línia ADSL i alguns enllaçats a una impressora.

El plantejament ha sigut possibilitar que tot el professorat amb el seu grup d'alumnes/as utilitzara els mitjans informàtics en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En l'actualitat s'assigna una hora setmanal a cada grup d'aula per a acudir a l'aula d'informàtica. Cada vegada s'utilitzen amb més freqüència aquests mitjans.

Generalment s'utilitzen programes educatius adaptats al nivell dels alumnes/as, processador de textos i Internet. El Centre té una web amb recursos i propostes d'activitats. I dins del programa d'escoles connectades, de la DGTIC gva, tot el centre disposa de red wifi amb tres accessos: docents, alumnat i convidats.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Potenciar l'ús de la informàtica com a eina de treball en el procés d'ensenyament-aprenentatge, utilitzant-la de manera activa per part dels alumnes.
- Fomentar l'ús dels mitjans informàtics, facilitant l'accés a aquesta eina per part dels alumnes com a mitjà de suport i reforç en els seus aprenentatges.
- Impulsar la comunicació amb altres centres i amb altres localitats, a fi de conèixer i transmetre valors socials i de respecte a altres formes de vida i costums.
- Facilitar la cerca d'informació i el tractament crític d'aquesta, com a manera de conèixer el món d'Internet i les seues possibilitats d'accés a la informació útil.

• Objectius per als alumnes:

- Utilitzar programes i entorns que faciliten el seu aprenentatge de les diferents àrees de contingut: Matemàtiques, Llengua, Coneixement del mitjà, Idiomes i resta de matèries, i afavoreixen l'adquisició d'habilitats, destreses, i coneixements d'aquestes.
- Potenciar la seua comunicació amb altres companys i companyes del seu entorn i de fora del seu entorn pròxim.
- Despertar l'interès per conèixer coses diverses i donar-los les pautes per a accedir a la informació precisa. Potenciar el seu raonament i el seu afany de coneixement.
- Utilitzar l'ordinador com a mitjà d'investigació per a ampliar coneixements i elaborar xicotets projectes a nivell individual i/o col·lectiu.
- Utilitzar l'ordinador com a mitjà de creació, d'integració, de cooperació, de potenciació de valors socials i d'expressió de les idees de cadascun.

• Objectius per al professorat:

- Utilitzar les TIC com a mitjà de perfeccionar l'activitat docent a través de la seua utilització, d'aprofitar la informació que d'elles puga traure, i per a millorar el plantejament pedagògic a través de la seua utilització.
- Emprar els ordinadors per al treball quotidià i les activitats d'aula: programacions, activitats, controls, fitxes, circulars, informació a les famílies, etc.
- Saber consultar informació a través de l'ordinador, tant de temes professionals: concursos, cursos de formació, convocatòries...com de temes interessants per a la seua activitat docent. Intercanviar experiències, coneixements, activitats, i/o participar en tertúlies, debats, xats, a través d'Internet.
- Afavorir la participació del professorat en la creació i evolució de pàgines Web, o pàgines d'informació del Centre.

• Objectius de la Comunitat Educativa:

- Potenciar la comunicació amb la Comunitat Educativa i el seu entorn: fulls informatius, pàgines Web, correu electrònic, en el qual es divulgue el Centre i la seua oferta educativa, diferents informacions, relació amb l'AMPA, i intercanvi d'informació amb les famílies.
- Mantindre's informat de tot el concernent a Lleis, informació educativa i normativa, així com de convocatòries, competències i altres temes legislatius.

3. ORGANITZACIÓ PERSONAL, ESPAI, TEMPS

• Organització personal

Coordinador/a TIC

La figura d'algú que coordine i motive el treball amb les TIC resulta òbvia i necessària. Ha de tindre unes hores d'alliberament suficients i variables segons l'organització del Centre i el volum del seu treball.

La persona que actue com a coordinador/a realitzarà les següents funcions:

- Manteniment d'equips: mantenir actualitzat el comunicat d'avaries per a comunicar-li'l al tècnic de manteniment, si no és possible resoldre'l.
- Rebre, conèixer i catalogar software, materials i recursos de les Noves Tecnologies que apleguen al Centre.
- Considerar els diferents programes i activitats que caldria treballar als cicles i donar-la a conèixer a la resta de companys/es.
- Mantenir contactes amb els cicles per fer una relació d'activitats i/o propostes didàctiques i donar a conèixer-les a la resta de l'equip docent.
- Estar al dia dels treballs d'altres Cicles, i promoure la realització d'activitats en el Centre i intercentres.
- Aconseguir la participació activa del tot el professorat.
- Participar en reunions i debats. Assistir a Jornades i Congressos en representació del Centre.

Personal per a impartir les TIC

- Per norma general serà el tutor/al responsable de la integració curricular de les TIC i de la realització de les activitats que aquesta suppose.
- Una alternativa a realitzar serà desdoblegar els grups, treballant amb un grup d'alumnes fora i una altra meitat dins de l'aula. Per a això s'aprofitaria la presència d'un altre professor/a a l'aula.
- Activitats de xicotet grup en un racó de l'ordinador, realitzades per les tutores o pel professorat de suport a les aules d'Educació Infantil, buscant la participació activa dels alumnes, la motivació i el treball interactiu.

• Organització de l'espai, material i grups

Ordinadors. Material informàtic

Els ordinadors que són la part material de les TIC, es compta amb un sistema operatiu Lliurex, amb les aplicacions i programes didàctics o instrumentals (processador de textos, dibuix, etc.). És imprescindible també fer tasques de manteniment, organització i divulgació.

- S'organitzaran i classificaran els programes, de tal manera que tot el professorat tinga una informació ràpida i clara d'aquests. Així mateix, es procurarà que tots els ordinadors tinguin un accés fàcil i organitzat, per a possibilitar que el treball siga prou autònom i dinàmic.

Mitjans informàtics en Infantil

- Dins de l'aula, ús de la PDI i un racó de l'ordinador a les classes de 5 anys. A les altres classes d'infantil es deixa la decisió a les tutores.

Mitjans informàtics en Primària

- Dins de l'aula ús de la PDI, per a realitzar activitats relacionades en els continguts de la programació d'aula de cada tutoria.
- Aula d'informàtica: dotada de 26 ordinadors enllaçats a un servidor. Tots tenen un sistema operatiu de Lliurex 21.
- A l'aula d'informàtica del Centre acudeixen tots els alumnes/as des dels 6 anys, i això ens obliga a tindre un horari i respectar-lo; a mantindre l'aula ordenada, per a utilitzar-ho com a suport, reforç i ampliació dels continguts de les diferents àrees. Haurem d'haver treballat prèviament el tema de l'autonomia i tindre els programes molt clarament preparats perquè els alumnes els pogueren treballar per si mateixos.

Grup d'alumnat segons:

Sessions d'especialistes

Sempre dependrà el nombre d'alumnes, que sol ser de la classe completa, i de la mena de treball o activitat que es realitze. No obstant això, el nombre ideal és d'1 alumne per ordinador a l'aula d'informàtica amb un màxim de 2. Per als treballs o projectes d'investigació es potenciarà el treball en xicotets grups (4-5 com a màxim), que suposa per als alumnes/as la posada en pràctica d'habilitats de cooperació i treball en equip, imprescindibles per a l'aprenentatge compartit.

Especialistes de NESE. Xicotets grups

Alguns especialistes, com a PT i AL, podran entrar amb grups reduïts (*max. 3) i ocupar els ordinadors de darrere, on podran treballar amb ells aspectes curriculars relatius a audició, pronunciació o vocabulari.

Tutories. Desdoblegues

També hi haurà moments en els quals la meitat dels alumnes siga a l'aula de TIC i l'altra meitat a l'aula habitual. Pot ser un mètode que facilite el treball i que permeti poder treballar aspectes curriculars de reforç. Ofereix també la possibilitat de treballar aspectes de les TIC més difícils o específics (eines amb Lliure Office, navegació, cerca d'informació, correu, xat, etc.). Mentre la resta dels alumnes podria dedicar-se a projectes interdisciplinaris.

• Organització temporal

Organització de l'horari:

- A l'aula d'informàtica està establert un horari fixe per a tots els cursos en Primària. Les sessions que queden lliures estaran a disposició dels especialistes, que deuran reservar a priori.

L'equip directiu organitzarà l'horari per a facilitar aquests desdoblegues, depenent del professorat disponible.

- A Infantil l'horari es molt més flexible, on les TIC es consideren una eina d'aprenentatge.

Aquest tipus d'horari fixe:

- Possibilita l'ús de la informàtica a tots els alumnes del Col·legi.
- Possibilitats de plantejar objectius o treballs més amplis en aqueixa hora d'utilització: conèixer i manejar un Processador de textos, buscar informació, realitzar, corregir, maquetar i buscar informació per a treballs o projectes, realitzar Fulls informatius per a altres alumnes del Centre...
- Animar al professorat a emprar les TIC. Si hi ha una hora setmanal, cal anar amb els alumnes a l'aula i fer alguna cosa... (Pressió dels propis alumnes exigint l'ús de la informàtica, i major interès del professorat a preparar les activitats).
- Exigir una planificació: plantejaments comuns d'ús de l'ordinador, posar-se d'acord en quins programes o quins continguts es donaran, com, en quins nivells, fins a on... o Quan siga necessari (El professor en la seua hora de matèria)
- Treballar aspectes concrets que s'estan treballant a l'aula, i que no precisen d'un temps concret. (*Ej: Es necessiten tres dies seguits per a potenciar les fraccions, i facilitar el seu aprenentatge. Es reserva les hores de lliure disposició i s'adapta l'horari per a poder acudir a treballar amb l'ordinador). D'aquesta manera s'adapta millor a la programació. Es treballa quan és necessari i el que és necessari, amb el que la motivació és molt major.

4. METODOLOGIA

Acudir amb els alumnes a una activitat d'informàtica suposa una preparació i una planificació. Si estar amb 25 alumnes ja suposa un esforç de preparació i de programació, estar alhora amb 25 ordinadors, o la meitat dels ordinadors, també suposa un esforç que exigeix portar tot ben preparat, per a evitar problemes innecessaris.

Això exigeix una programació que com totes, siga flexible, i adaptada als nostres alumnes, i susceptible de modificar-la o millorar-la a poc a poc, per a:

- Facilitar l'autonomia en els alumnes per a l'ús dels ordinadors. No donar-los tot fet. Que siguin ells els que ho posen en marxa, entren en el programa, ixen i apaguen l'ordinador (tercer cicle, si són ells els primers a entrar o els últims a eixir).
- Potenciar la participació de tots els alumnes, valorant actituds de respecte, cooperació i integració.
- Inculcar que l'ocupació educativa de l'ordinador porta amb si treball, aprenentatge, activitat, diversió i esforç. No sols és jugar.
- Realitzar activitats adaptades als alumnes, i en les quals cadascun puga desenvolupar l'activitat segons el seu nivell, els seus ritmes d'aprenentatge i si és possible les seues aptituds.
- Fomentar actituds de cura del material, cuidat dels ordinadors i del mobiliari.
- Detallar: on començar l'ús de la informàtica, com iniciar-se en l'ús del ratolí, com introduir el teclat, on començar a inculcar-los l'autonomia de l'ús de l'ordinador (posar en marxa, iniciar un programa, tancar-lo, apagar l'ordinador...).

Però a part d'aqueixa programació general d'activitats i continguts, hi haurà alguns passos que haurem de considerar:

Abans d'anar a l'aula

Planificar l'activitat:

- Seleccionar els programes o recursos que s'utilitzaran o Preveure les activitats a realitzar. (A vegades, unes activitats d'un mateix programa o recurs valen i altres no).
- Planificar el nombre de sessions i com s'organitzaran.
- Integrar el treball a l'aula d'informàtica, dins de la programació del curs i dels continguts a treballar en ell. No al treball aïllat d'informàtica.
- Emmarcar el treball informàtic, sempre que es puga, dins d'una activitat més àmplia: activitats prèvies, activitats a l'aula d'informàtica, i activitats posteriors.

A l'aula d'Informàtica

Presència directa del professor:

- Major com més xicotets siguin els alumnes.
- Més dirigida la classe, i més controlada, com més xicotets.
- A poc a poc anar donant major iniciativa i més autonomia.

En les **primeres sessions** invertir temps en:

- Ordinador: encendre, apagar, tancar, cuidar...
- USB: Posició correcta en introduir-los, què es pot fer i què no, introduir i traure...
- Maneig bàsic per una finestra: maximitzar, minimitzar, tancar o Com obrir un programa?
- Tancar-ho correctament.
- Teclejar correctament.
- Ús del ratolí.
- Apagar adequadament l'ordinador (si és l'última hora).

Sempre:

- Anar a l'Aula d'Informàtica amb llapis i paper (Treballar també en paper. Algunes activitats requereixen realitzar-les prèviament) Tercer cicle
- Deixar-los sempre el més clar possible el que pretenem i què és el que realitzaran: Diverses possibilitats: 1. Explicació inicial i treball posterior. 2. Fulla de treball detallant el que es realitzarà. 3. Xicotetes explicacions i treball posterior.
- Acostumar-los des del principi a respectar el material, a recollir i ordenar l'aula en finalitzar.

Després

- Realitzar alguna anotació: què hem fet, aspectes interessants, modificacions per al curs pròxim o per a el pròxim dia, problemes que han sorgit, comentaris...

5. CONTINGUTS GENERALS

Educació Infantil

- Iniciació a l'ordinador i així facilitar el maneig dels ordinadors a edats primerenques
- Conèixer bàsicament les parts de l'ordinador: teclat, monitor, ratolí, ordinador i auriculars.

Primària

- Conèixer bàsicament les parts de l'ordinador: teclat, monitor, ratolí, ordinador, entrades d'USB i auriculars.
- Conèixer les possibilitats de l'ordinador i de la informàtica
- Conèixer les seues aplicacions en la vida quotidiana: activitats d'oci i joc, laborals, creatives i de disseny, educatives i de coneixement, etc.

Primer Cicle

- Recolzar en el desenvolupament de les destreses fonamentals: lectura, comprensió lectora, auditiva, escriptura- expressió, càlcul, numeració, sèries i classificacions.
- Afermar aspectes espacials i temporals.
- Afavorir la creativitat i la comunicació.
- Iniciar-se en el món de les comunicacions: correu electrònic amb alumnes del seu entorn.

Segon Cicle

- Perfeccionar els aprenentatges fonamentals: Comprensió lectora i interpretació correcta de les ordres. Creació de textos. Correcció. Expressió. Càlcul i càlcul mental. Numeració. Geometria.
- Iniciar-se en el coneixement del seu entorn pròxim.
- Realitzar activitats de Resolució de Problemes.
- Iniciar-se en el món de les comunicacions: Correu electrònic amb alumnes de la seua Comunitat.
- Iniciar-se en la utilització d'Internet per a cerques d'informació.

Tercer Cicle

- Activitats de suport, reforç o perfeccionament per a les diferents àrees: Matemàtiques, Llengua, Coneixement del Mitjà, Idiomes, Plàstica, Música, E. Física... Serà una eina per a reforçar els continguts conceptuals o procedimentals que es treballen a l'aula.
- Cerca d'una major autonomia en el treball, preparació per a la vida laboral: Processador de Textos, aplicacions pròpies (Clic, *OneDrive, etc...).
- Adquirir coneixements nous. Buscar informació o estudiar determinats temes aprofitant o investigant en direccions d'Internet que els proporcionem.
- Internet i la cerca d'informació. Navegació. Depuració de la informació. Buscar informació sobre continguts conceptuals d'algunes àrees.
- Comunicació: Correu electrònic i contactes amb altres companys i amb altres entorns.
- Possibilitat d'intercanviar informació en altres idiomes, o de contactar amb països als quals pertanyen alumnes i alumnes del centre.

6. PROGRAMACIÓ GENERAL D'ACTIVITATS I CONTINGUTS

- S'iniciarà en l'ús de l'ordinador preferentment en Educació Infantil, a ser possible es procurarà que en l'últim curs d'Educació Infantil tots els alumnes hagen tingut contacte amb l'ordinador.
- El teclat i el ratolí s'introduiran a la vegada, procurant fer-ho amb programes adaptats per a això.
- Ratolí, en Infantil, amb programes preparats para ells i que plantegen la pulsació en àmplies zones de la pantalla.
- Teclat, en primària, en principi amb programes que actuen amb poques tecles, atenent primordialment a la pulsació controlada; i més endavant, amb programes que presenten el teclat complet.
- L'autonomia en la utilització de l'ordinador, des del Primer Cicle de Primària, i en especial a partir del Segon Cicle, on seran els propis alumnes els que facen totes les activitats, sempre que siga possible.
- El Processador de Textos s'iniciarà com forma de facilitar l'expressió i la comunicació a partir de 3º de Primària, i s'atendrà no sols a què s'aprofiten com un mitjà d'expressió, sinó també a conèixer les possibilitats fonamentals d'aquesta ferramenta informàtica: Edició (Tipus de lletra, color, grandària, moure o copiar text, Format, taules, Inserir imatges, Línies, Bordes...), Impressió (imprimir, grandària de la pàgina...) y Manteniment (Guardar, Carregar un document).
- Els programes de dibuix es pot iniciar des d'infantil, augmentant els nivell progressivament,

- El programa de presentacions s'introduiran a partir de 4t, si els tutors ho consideren; encara que serà més aconsellable al tercer cicle,
- S'iniciarà la utilització d'Internet com una forma d'accedir a la informació en el Primer Cicle, mitjançant activitats dirigides i molt senzilles, i posteriorment, en el Segon i Tercer Cicle procurant que siguin ells mateixos els que accedeixen a una informació determinada utilitzant buscadors o a través d'activitats guiades (cerques, caça del tresor o webquest*).

PLANIFICACIÓ DELS NIVELLS COMPETENCIALS

EDUCACIÓ INFANTIL	
Maneig del ratolí	Forma correcta i còmoda d'utilitzar-lo. Moviment. Pulsar i arrossegar per a moure elements.
Maneig del teclat	Ús de cursors per a moure's per la pantalla.
Programes	Ús de programes senzills en els que se facen seleccions amb ratolí.
Usuari	Iniciar-los a encendre i apagar l'ordinador "correctament".
PRIMER CICLE DE PRIMARIA	
Us del teclat	Iniciar en la localització de les lletres. Iniciar en l'escriptura per a completar activitats d'alguns programes. Ús de la tecla "Intro" per a executar accions. La tecla "May" per a obtenir lletres majúscules.
Programes	Programes. Cerca d'enllaços en el Menú Inici Programa de dibuixos simple. Per a uns primers traçats. Pot ser Draw. Ús de programes amb diferents nivells i/o alternatives
Usuari	Buscar aplicacions a través el " Menú Inici"- "Programes", etc...
SEGON CICLE DE PRIMARIA	
Maneig del ratolí.	Botó dret per a obtenir "propietats". Ús complet del ratolí.
Maneig del teclat.	Localització de totes les lletres i augment de la velocitat d'escriptura. Obtenció de símbols inclosos en el teclat. Ús de la tecla "AltGr".
Programes	Processador de textos senzills: LibreWrite. Selecció de fonts i tamanys. Programa de dibuix simple. Per a uns primers dibuixos senzills. Pot ser Draw. Navegació en Internet en pàgines proposades pel professor mitjançant enllaços col·locats en un document o l'escriptori. Us simple del correu electrònic. "Correu Nou" amb direcció i assumpte i "Respondre". Programes educatius de quasi qualsevol tipus.
Usuari	Manipular correctament els USB Obrir arxius ja existents en la carpeta "documents" o USB. Guardar arxius en la mateixa carpeta o en un USB. Crear una nova carpeta en "documents" per a guardar i obrir arxius propis o del nivell. Coneixement del vocabulari tècnic que designa els elements amb els que es treballa habitualment.
TERCER CICLE DE PRIMARIA	
Maneig del teclat.	Us complet del teclat incloent alguns "cedrera (atajo)" per a facilitar els treballs.
Programes	Processador de textos amb format de fonts, paràgraf e inclusió de gràfics. (Write) Copiar, tallar i pegar fragments de text. Uso del WordArt (en el caso de Word). Elaboració de presentacions (Impress), utilitzant les diferents característiques del programa Maneig senzill d'un programa de disseny i/o retoc fotogràfic. Amb modificació de tamany de

	la imatge i realització de retalls i efectes. Navegació en Internet. Us del correu electrònic amb arxius adjunts en correu Web Descompressió i compressió d'arxius. Elaboració de pàgines Web senzilles.
Usuari	Obtenció d'una compte de correu electrònic propi. Ús dels buscadors en Internet. Organitzar els "Favorits". Gestionar carpetes i arxius tant en un USB, como en el disc dur. Reconeixement de les parts d'un ordinador, els seus perifèrics i les funcions i propietats bàsiques dels mateixos

7. APLICACIONS

Aplicacions en Infantil

Àrees instrumentals	
Programa	Aplicació -Manera d'ús
Clic	Prelectura i reconeixement de símbols Números – sèries – operacions – conceptes espacials – raonament Aspectes d'animals, la granja La casa i els materials El cos i les seues parts
*TuxMath	té que disparar a les naus espacials que tenen operacions matemàtiques
*Tux *Paint	Traços i dibuixos senzills
*Tux *Type	Descobrir el teclat, lletres, adquirir velocitat i agilitat.
*Childsplay	col·lecció d'activitats educatives que permet a l'alumnat utilitzar l'ordinador i al mateix temps ensenyar matemàtiques, lletres de l'alfabet, lletrejar i coordinació oculomaneu
*GCompris	Joc educatiu d'activitats classificades amb un tipus d'estrelles grogues amb dificultat per a 2 a 6 anys, mentre que les estrelles complexes, les roges, son per a més de 7 anys
*OmniTux	Activitats al voltant d'elements multimèdia (imatges, sons i textos) que ofereixen: Associacions, Targetes de memòria, Puzles, Diferències, Números, Escriptura, Art, Geografia
*PySyCache,	Aprèn i juga de 4 a 7 anys: moviment del ratolí, el funcionament dels botons, el doble clic, punxar i arrossegar elements.
*Ri-*li,	un joc de trens, on Per a poder fer girar el tren, farà falta que utilitzen els cursors del teclat, per a anar a dreta o esquerra.

Aplicacions en Primària

Llengua		
Aplicacions	Nivells	Aplicació -Manera d'ús
JClic	Tots	Comprensió lectora i ortografia i altres
Klaverio	3r a 6é	Mecanografia. Descobrir el teclat, adquirir velocitat i agilitat.
Tux *Type	Tots	Mecanografia. Descobrir el teclat, adquirir velocitat i agilitat.
LibreOffice *Writer	Tots	Processador de textos. Iniciació a l'escriptura. Passar en net esborranys de cartes i altres textos. Textos, periòdic, taules, inserir imatges, enllaços..*borar documents per a afegir a pàgines web Elaboració de textos i resums de llibres llegits Elaboració de contes
LibreOffice *Impress	4t a 6é	Editor de presentacions de treballs.
Hot Potatoes	2n a 6é	Programa per a dissenyar activitats, preguntes y respostes, ordenar frases, encreuats,...
Correu electrònic	Tots	Ens cartegem amb altres alumnes Escrivim e-mails
Internet	2n a 6é	Cerques d'informació, lectura de textos, periòdics, etc.

Matemàtiques		
Programa	Nivell	Aplicació - Manera d'ús
JClic	Tots	Fonamentalment per a càlcul mental i operacions Mòduls de geometria. Aplicacions referents a les unitats estudiades.
TuxMath	tots	té que disparar a les naus espacials que tenen operacions matemàtiques
*Tux *Paint		Traços i dibuixos senzills
LibreOffice *Calc	5é a 6é	fulla de càlculs (opcional)
Internet	2n a 6é	Cerca d'informació

Anglès		
Programa	Nivell	Aplicació - Manera d'ús
JClic	Tots	Fonamentalment per a càlcul mental i operacions Mòduls de geometria. Aplicacions referents a les unitats estudiades.
Internet	2n a 6é	Cerca d'informació

Música i plàstica		
Programa	Nivell	Aplicació - Manera d'ús
JClic	Tots	Jocs sobre conceptes de música, jocs musicals, llenguatge musical, ...
LibreOffice *Draw,	Tots	Aplicació de dibuix i diagrames de flux
*Tux *Paint	Tots	Traços i dibuixos senzills
MyPaint	Tots	Dibuixar
Scribus	3r cicle	Publicacions
PulseAudio	3r cicle	Control de volum
Audacity	3r cicle	Edició de so.
Spotify	4t, 5é, 6é	Posar música, buscar cançons, cantants i grups de música i fer "playlists"
Musescore	3r cicle	Editor de partitures
VIDEOS	3r cicle	Programes: Kamoso, kazam,kdelive, Imagination, VCL, qStopMotion

Multidisciplinària		
Programa	Nivell	Aplicació - Manera d'ús
<u>Edukant</u>	Tots	Col·lecció de pàgines web amb activitats de suport, reforç o perfeccionament per a les diferents àrees
JClic	Tots	Fonamentalment per a càlcul mental i operacions Mòduls de geometria. Aplicacions referents a les unitats estudiades.
Childsplay	Tots	col·lecció d'activitats educatives que permet a l'alumnat utilitzar l'ordinador i al mateix temps ensenyar matemàtiques, lletres de l'alfabet, lletrejar i coordinació oculomaneja
GCompris	Infantil a 4t	Joc educatiu d'activitats classificades amb un tipus d'estrelles grogues amb dificultat per a 2 a 6 anys, mentre que les estrelles complexes, les roges, son per a més de 7 anys
PySyCache	entre 4 y 7 anys	Aprèn i juga de 4 a 7 anys: moviment del ratolí, el funcionament dels botons, el doble clic, punxar i arrossegar elements.
3.2 <u>Ommitux</u>		Activitats al voltant d'elements multimèdia (imatges, sons i textos) que ofereixen: Associacions, Targetes de memòria, Puzles, Diferències, Números, Escriptura, Art, Geografia
LibreOffice *Draw	Tots	Aplicació de dibuix i diagrames de flux
Correu electrònic	Tots	Escriure i comunicar-se amb altres persones
Navegadors internet	2n a 6é	Utilització i aplicació i cerca d'Informació de diferents temes amb Internet.
Lliure Office *Write	3r,4t,5é, 6é	Inici en l'ús d'eines. Presentació de treballs
LibreOffice *Impress	4t a 6é	Inici en l'ús d'eines. Presentació de treballs
Hot *Potatoes	2n a 6é	Programa per a dissenyar activitats de preguntes i respostes, ordenar frases, mots encruiats, etc.

8. COMPROMIS DEL CENTRE PER A LA INTEGRACIÓ CURRICULAR DE LES TIC

Equip Directiu:

- Realitzar inversions per a acostar les Noves Tecnologies a totes les aules.
- Dotar dels mitjans i recursos materials necessaris per a l'aplicació del Pla en tots els nivells.
- Incloure les TIC en el model de gestió del Centre.
- Facilitar la formació del professorat tant en el Centre com fora d'ell.
- Promoure la divulgació dels materials i projectes realitzats pel professorat.
- Facilitar l'alfabetització digital de les famílies.

Claustre:

- Utilitzar l'aula d'informàtica una hora a la setmana de manera sistemàtica.
- Utilitzar dins de les aules la plataforma mòbil (ordinador portàtil i PDI).
- Dissenyar i realitzar a les aules, almenys un projecte d'investigació, per curs, que supose el tractament d'un o diversos aspectes curriculars a través de les TIC.
- Formar-se en la utilització de programes i recursos relacionats amb les TIC.
- Dissenyar i realitzar recursos digitals per a la seua utilització a les aules.

9. EVALUACIÓN Y REVISION DEL PLAN

L'avaluació del projecte es realitzarà per la coordinadora TIC al llarg del tercer trimestre dins del marc de la memòria de final de curs.

22. Mesures de transició entre etapes

Infantil - Primària

JUSTIFICACIÓ.

L'objectiu d'aquestes mesures es desenvolupar i dotar l'alumnat de les competències, les destreses, les habilitats, els hàbits i les actituds que faciliten l'adaptació a l'Educació Primària. En el primer curs de l'Educació Primària es tindran en compte les accions educatives, les rutines, la distribució espacial i temporal així com la metodologia emprada en l'etapa d'Educació Infantil perquè la transició entre les dues etapes tinga elements de continuïtat sense perdre de vista que l'etapa d'Educació Infantil té sentit en si mateixa, per la qual cosa no s'ha de supeditar a primària; ni tampoc al revés. A tal efecte, al llarg del primer trimestre es prestarà especial atenció al treball a realitzar en tots els àmbits amb l'alumnat.

En este cicle

cal prioritzar l'adopció d'enfocaments globalitzats i l'ús divers de recursos didàctics i materials, la possibilitat d'organitzar agrupaments diversos, l'ús dels espais de manera més global i dinàmica, així com una major flexibilitat en l'organització del temps especialment en primer de primària.

ANÀLISI DELS GRUPS I ALUMNAT.

Es realitzarà en juliol a partir de la recollida d'informació de l'etapa d'infantil a través de:

- Reunió amb la tutora.
- Full d'informació general del grup.
- Mirar els expedients personals dels alumnes. (armari Secretaria).
- Situació socio-familiar (parets separats, problemes de custòdia, controlar les entregues,...)
- Passar les proves i altres instruments d'avaluació.
- Valoracions globals, deficiències, etc...
- Detecció de necessitat de reforços segons PADIE
- Revisar els diferents Plans d'Actuacions Personalitzats (PAP)

DETECCIÓ I IDENTIFICACIÓ DE POSSIBLES BARRERES I CONDICIONS DE VULNERABILITAT.

Davant d'una sospita de vulnerabilitat o de possibles necessitats educatives especials per part del tutor/a o altre professor/a del grup al que pertany l'alumne i després de la constatació que les mesures de nivell I, II i III s'han aplicat amb resultats insuficients, **es comunicarà automàticament a la directora del centre** qui posarà en marxa el corresponent protocol.

- **Reunió conjunta de l'equip educatiu** per a valorar la situació i les barreres detectades. El tutor/a omplirà l'acta de la reunió segons el corresponent model i s'entregarà a la directora qui custodiarà aquest document. La reunió es realitzarà tenint en compte el calendari de reunions general del centre.
- Si realitzada aquesta valoració, està justificat iniciar el procediment d'avaluació, la directora facilitarà al tutor/a la informació necessària i la temporalització per al següent pas del procediment.
- El tutor/a informará als pares o representants legals de l'alumne/a de la realització d'aquest estudi. Posteriorment omplirà el **Consentiment Informat**, una còpia del qual s'entregarà a la família i altra a la directora.
- La directora traslladarà a la major brevetat possible l'acta de la reunió conjunta i el consentiment informat a l'orientador/a del centre per a l'inici de l'avaluació i realització del corresponent **Informe Sociopsicopedagògic**.
- Al termini del procés d'avaluació, l'orientador/a farà entrega a la directora de tota la documentació requerida per a la realització de l'informe (acta de la reunió de l'equip educatiu, consentiment informat, Informe Sociopsicopedagògic, Audiència a la família, informes mèdics i qualsevol altra documentació d'interès).

La directora traslladarà a la **Secretaria del centre** tota la documentació per a que siga inclosa a l'expedient de l'alumne/a.

- La directora notificarà a l'equip docent de la **conclusió del procés** i introducció de l'informe en l'expedient de l'alumne/a per a possibles consultes. **A partir d'aquest moment i no abans, l'especialista atindrà a l'alumne/a.**
- Es donarà de **baixa a un alumne/a** de PT, A.L.L., ACIS, etc... a proposta del tutor/a o especialista corresponent amb el vist i plau de l'orientador/a. En cas de no existir acord entre el tutor/a i l'especialista, l'orientador/a, després d'escoltar les diferents postures determinarà la continuïtat o no de l'alumne. El tutor/a convocarà als pares per a comunicar la decisió omplint el **DOC.4 Audiència a la família**. (El centre disposa d'aquest document adequat per a donar de baixa de Mesures nivell IV).

ACCIONS QUE POSSIBILITEN LA TRANSICIÓ DE FORMA PROGRESSIVA.

1r. dia: Entrada de nous alumnes de PRIMER:

El professorat tutor de 1A i 1B replegarà als alumnes en la porta del parc i faran files al costat del botànic (ESPERANT QUE ENTREN TOTS ELS ALUMNES) amb l'objecte d'iniciar un **recorregut protocolari** per tot el centre (especialment les dependències noves per a ells) ensenyant:

- ✓ On faran les files després del pati a partir del dia següent.
- ✓ Portes d'entrada i eixida per accedir al centre.
- ✓ Escala per pujar i baixar de classe.
- ✓ Aules corresponents del grup.
- ✓ WC (xics i xiques.)
- ✓ Patis per a l'esplai. La dinàmica de l'esplai actiu serà explicada en E.F.
- ✓ Consergeria (paper de WC, cartolines...).
- ✓ Altres: Jardí Botànic i arbres, aula de música, aula de la natura, hort escolar, aula d'informàtica, zona despatxos etc..

Setembre:

- ✓ Incidir en **rutines de seguretat**: entrades i eixides: Files per orde alfabètic, pujar i baixar escales en orde, per la dreta, en silenci, etc...
- ✓ Encarregats, casellers, biblioteca d'aula, materials...
- ✓ Coordinar la entrega de circulars a les famílies per a que arribi la informació.
- ✓ Hàbits i normes de classe:
 - Demanar permís i la paraula alçant el braç
 - Demanar permís per alçar-se
 - Anar al WC de 1 en 1. No entren després del pati, ni abans ni després d'Educació Física. Les sessions d'esta assignatura ja contempla uns minuts abans de començar i al acabar la classe per a la neteja personal en els vestuaris i WC.
- ✓ Materials personals (utilització i cura)
- ✓ Utilització progressiva dels llibres de text (final de setembre)
- ✓ Utilització d'agendes .
- ✓ Altres: puntualitat, absències, encarregats...
- ✓ Assemblea de classe

Octubre:

- ✓ Utilització de llibretes i altres materials curriculars

Deures

S'aconsella uns 15' diaris.

Exàmens

Al llarg del primer cicle de primària (1r. i 2n.)

no es contemplarà el ús dels exàmens escrits com a proves d'adquisició de les competències específiques. Per tant, per avaluar el procés, i no només el resultat, cal prioritzar l'ús d'eines com l'observació dels alumnes en els seus processos d'aprenentatge, gralles de registre de l'evolució dels aprenentatges, entrevistes orals, rúbriques i documentacions pedagògiques.

PLANIFICACIÓ DE LES REUNIONS DE TREBALL ENTRE EL PROFESSORAT D'INFANTIL I PRIMÀRIA

GENER

Participants: Tutores que han deixat 3r. d'INFANTIL, Tutores actuals de 1PRI i Cap d'Estudis.

Objectiu: Valorar i contrastar informació al voltant de l'adaptació que han tingut els alumnes de primer, replegant informació i propostes de millora per a traslladar als respectius cicles.

Valoració utilitzant la graella de l'apartat 7 :

Lectoescritura

Reconeixement dels fonemes (per a construcció de paraules)

Introducció a les minúscules

Lectura i escriptura de paraules amb els fonemes p, m, l, t, s

Matemàtiques

El nombre cardinal i ordinal.

Introducció a la suma i a la resta fins al 10.

Metodologia de la suma i la resta.

Hàbits bàsics

Demanar permís per anar al WC

Alçar la mà abans de parlar.

Ordre i silenci en treball individual

Seguir instruccions del professor

Entrades i eixides en fila i ordre

Introducció al treball autònom en fitxa

Introducció al treball autònom de llibre/quadernet

Deures de casa

Dinàmica de les proves.

Altres

Metodologia i continguts de les àrees.

Deures d'estiu: materials, assignatures, replega, correcció etc...

JUNY/JULIOL

Participants: Tot l'equip docent d'infantil i primer cicle.

Objectiu: Valoració global del Pla de Transició i propostes de millora al voltant de:

- Hàbits bàsics
- Adaptació a lectoescriptura
- Adaptació a matemàtiques
- Adaptació del grup a les rutines de primària
- Deures de vacances.
- Ritme del grup a nivell curricular ...

ACCIONS D'INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT A LES FAMÍLIES.

JULIOL

Al llarg d'aquest mes es convoca una reunió informativa amb les famílies dels alumnes que van a passar a primer de primària a la qual assisteixen les futures tutores, el Cap d'Estudis i el Director.

L'objectiu general de la reunió és explicar a través d'un audiovisual les novetats que suposen escolaritzar a un alumne/a en Primària aclarint en un torn de paraula qualsevol dubte que pogueren tindre els assistents.

A continuació exposem un model de la convocatòria de la reunió.

"Estimades famílies:

El pròxim curs escolar els vostres fills/es passen a primària. Es tracta d'un canvi d'etapa molt important que, en benefici del xiquets/es, es té que fer ho millor possible.

A tal efecte, el centre té dissenyat unes mesures de coordinació per tal de garantir la transició i continuïtat del procés educatiu que s'han desenvolupat al llarg del present curs amb diferents reunions entre el professorat de 3r. d'infantil i 1r. de primària per a coordinar qüestions didàctica i pedagògiques.

Estes mesures acaben amb una reunió informativa amb els pares/mares en la qual podreu conèixer al nou professorat i se vos informarà i orientarà al respecte de les novetats d'esta etapa educativa (assignatures, especialitats, llibres, deures, horaris etc...) . "

AVALUACIÓ DEL PLA

Participants: Tutores que han deixat 3r. d'INFANTIL , Tutores actuals de 1PRI i Cap d'Estudis.

Temporalització: Gener

Objectiu: Valoració de la transició i propostes de millora al voltant de:

ASPECTES A VALORAR	PUNTUA DE 0 a 10
Lectoescritura	
Reconeixement dels fonemes (per a construcció de paraules)	
Introducció a les minúscules	
Lectura i escriptura de paraules amb els fonemes p, m, l, t, s	
Matemàtiques	
El nombre cardinal i ordinal.	
Introducció a la suma i a la resta fins al 10.	
Metodologia de la suma i la resta.	
Hàbits bàsics	
Demandar permís per anar al WC	
Alçar la ma abans de parlar.	
Ordre i silenci en treball individual	
Seguir instruccions del professor	
Entrades i eixides en fila i ordre	
Introducció al treball autònom en fitxa	
Introducció al treball autònom de llibre/quadernet	
Deures de casa	
Altres	
Metodologia i continguts de les àrees.	
Deures d'estiu: materials, assignatures, replega, correcció etc...	
Realització de proves sense nota.	
VALORACIÓ GENERAL DE COM HA ANAT LA TRANSICIÓ	

PROPOSTES DE MILLORA:

Primària – Secundària

JUSTIFICACIÓ.

El nostre centre d'Educació Primària té establides unes mesures específiques per a coordinar-se amb el centre d'Educació Secundària adscrit (IES Albal) amb uns mecanismes de comunicació entre els centres implicats, abans de començar el curs i una persona del claustre que realitza les funcions de coordinació entre els dos centres. El centre de primària proporcionarà al de secundària una còpia de l'històric acadèmic de l'alumne i l'informe individualitzat del final d'etapa.

Es realitzarà en el tercer trimestre, almenys una entrevista entre el tutor/a de 6é i el tutor/a del primer curs d'educació secundària obligatòria, amb l'objectiu de completar la informació sobre el recorregut dels aprenentatges dels alumnes. En el cas dels alumnes amb necessitats de suport educatiu específic de l'alumnat, també participaran l'equip d'orientació del centre d'educació primària i el departament d'orientació educativa de l'institut d'Educació Secundària. En aquest procés, s'ha de realitzar un anàlisi del context atenent al centre de procedència i al de destí, s'establiran els mecanismes de coordinació i es definirà l'equip que durà a terme aquesta continuïtat, tenint sempre en compte a l'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu i adaptant, en el seu cas, els procediments establits les seues necessitats.

El centre d'Educació Primària organitzarà una visita a l'institut per tal de conèixer les instal·lacions, el espai del centre, el funcionament general i si estiguera designat, el tutor/a del primer curs d'Educació Secundària Obligatoria. Per a dur a terme esta transició i la corresponent planificació tots els anys s'anomenaran una sèrie de comissions. A més, es realitzarà una xarrada informativa amb estudiants de l'IES que vindran a l'escola, per tal de respondre les preguntes, dubtes o curiositats dels nostres alumnes.

COMISSIONS PLA DE TRANSICIÓ, FUNCIONS I ACCIONS

COMISSIÓ DE COORDINACIÓ DEL PLA DE TRANSICIÓ

Composició: Els coordinadors del Pla de Transició de cada centre.

Funcions :

- Organització de la reunió de Constitució del Pla de Transició.
- Elaboració d'una proposta de calendari, per transmetre-la al Equip de Transició.
- Concreció d'objectius i constitució de comissions.
- Planificació d'accions per comissió i trasllat de l'informació a les diferents Comissions.
- Concreció de documents necessaris.
- Avaluació del Pla de Transició i elaboració de la memòria.

COMISSIÓ CONVIVÈNCIA ESCOLAR, GESTIÓ CONFLICTES I ABSENTISME.

Composició: Caps d'estudis IES i CEIPs, Caps d'estudis CEIPs i Coordinador/a Educació de l'Ajuntament, Tutors 1r ESO i tutors de 6é.

Objectius:

- Obtindre la màxima informació sobre l'alumnat dels centres adscrits i les problemàtiques que comporten. (tutors 6é)
- Obtindre la màxima informació sobre el funcionament dels grups a primer de l'ESO i les problemàtiques que comporten. (tutors 1r ESO)
- Reflexionar sobre el tipus de problemes relacionats amb la convivència que es plantegen als diferents centres de la població i dissenyar estratègies, més o menys comunes a tots els centres, per a previndre els conflictes per a gestionar-los de la millor manera possible.

Funcions:

- Recepció d'informació sobre els futurs alumnes.
- Anàlisi detallat dels principals problemes de convivència que es plantegen al centres educatius de la població d'Albal.
- Acordar pràctiques i estratègies comuns per abordar la convivència
- Previndre comportaments i actituds inadequades en l'alumnat, afavorint, des de l'inici de curs, el seu seguiment sistemàtic i continuat, amb estreta relació amb la família.
- Participació en la comissió d'absentisme municipal. (Caps d'Estudis)
- Elaborar un informe anual per als responsables d'Educació de l'Ajuntament d'Albal i Beniparrell i els responsables de la policia local, explicant amb detall quins són els tipus de problemes, relacionats amb la convivència, que es plantegen majoritàriament als centres escolars i demanar la seua col·laboració per a fer front a aquests problemes, ja que normalment aquests problemes traspassen l'àmbit merament escolar.

COMISSIÓ ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Composició: Cap departament d'Orientació IES Albal i Orientadores educatives del gabinets municipals (CEIPs), professorat de Pedagogia Terapèutica (Pts) i SPEs.

Accions:

- Traspàs informació de l'alumnat de 6é amb NEAE i Compensatòria, adscrit a l'IES, per sol·licitar recursos i formació de grups.

Documents:

- Revisió de Dictàmens d'escolarització i Informes psicopedagògics. Fitxa d'alumnat amb NEAE.
- Fitxa de compensatòria.

COMISSIÓ CONCRECIÓ CURRICULAR

Composició: Caps Departaments Matèries Instrumentals (Valencià, Castellà, Anglès, Matemàtiques) de l'IES Albal i mestres de 6è de Matèries Instrumentals (Valencià, Castellà, Anglès, Matemàtiques) dels CEIPS.

Accions:

- Revisar les competències bàsiques, els objectius i continguts mínims de 6é i 1r ESO a cada àrea. Així com les metodologies utilitzades i el material utilitzat als diferents departaments
- Elaborar proves finals/inicials de nivell de cada àrea amb els continguts conceptuals i procedimentals.

Documents:

- Programacions didàctiques de 1r de l'ESO i 6é d'EP.
- Materials didàctics utilitzats.

COMISSIÓ TRASPÀS D'INFORMACIÓ DE L'ALUMNAT

Composició: Directors, Caps d'Estudis, Coordinadora d'ESO, Coordinadors Pla de transició, Cap departament d'Orientació IES i Coordinadors de 3r cicle Primària o tutors de 6é (CEIPS).

Accions:

- Traspàs d'informació de l'alumnat.

Subcomissions:

- Subcomissió d'informació General: Constituïda pels Directors/es i els Caps d'estudis dels centres.

Funció: Recopilar informació general de l'alumnat.

- Subcomissió d'Informació individualitzada: Constituïda pels tutors de 6é, Coordinadora ESO, Coordinador Pla Transició IES, Cap Departament Orientació IES.

Funció: Recopilar informació general de l'alumnat, incloent la informació sobre el plurilingüisme.

COMISSIÓ DEL PROGRAMA DE DESENROTLLAMENT COMPETENCIAL

Composició: Coordinadora d'ESO, Coordinadors Pla de transició, Cap departament d'Orientació IES i tutors de 6é (CEIPS).

Accions:

- Planificació i posada en funcionament de programes de desenrotllament competencial de l'alumnat en els àmbits d'autonomia i iniciativa personal, i aprendre a aprendre.
- Elaboració d'activitats d'informació i assessorament, així com un programa d'acollida al centre d'Educació Secundària Obligatoria.

Documents:

- Programa de desenrotllament competencial del Pla de Transició

COMISSIÓ DEL PLURILINGÜE:

Composició: Directora IES i dels CEIPs, Coordinadora Plurilingüe de l'IES Albal

Accions:- Informar sobre els models de plurilingüisme als diferents centres.

23. Models d'informe d'avaluació.

Etapa Infantil

L'objectiu dels informes ha de ser el d'explicar la individualitat del xiquet o la xiqueta i el procés de desenvolupament que ha viscut tal i com en el moment concret de l'emissió. El missatge que transmet l'informe ha de ser clar per a la família i per a la xiqueta o el xiquet: constituir un relat descriptiu, contextualitzat i que mostre els seus desenvolupaments globals i des dels seus múltiples capacitats, deixant clara la possibilitat real d'una evolució.

El tutor o tutora ha d'elaborar un informe d'aprenentatge personalitzat i únic per a cada xiqueta o xiquet. S'ha de redactar sense preambles, expressions que no etiqueten el xiquet o la xiqueta, i que valoren els aspectes relacionats amb la seua individualitat que es volen subratllar: progressos, esforços, dificultats, talents, la seua relació amb altres xiquets i xiquetes, adults i espai.

Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtinguts i sobre les quals s'haurà reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

Els informes d'aprenentatge s'han d'incorporar a l'arxiu personal de cada xiqueta o xiquet.

A continuació a mode d'exemple, presentem un model d'informe

INFORME TRIMESTRAL D'AVALUACIÓ 3 ANYS

RESULTATS OBTINGUTS EN EL PROCÉS D'APRENTATGE I COMPETÈNCIES.

ELS ÍTEMS ASSENYALATS AMB ASTERISC ESTAN EN PROCÉS D'APRENTATGE (*).

ÀREA: CREIXEMENT EN ARMONIA

EXPLORAR I EXPERIMENTAR LES NECESSITATS I POSSIBILITATS DEL COS A TRAVÉS DEL MOVIMENT.

Identifica i controla les parts del cos: cap, tronc i extremitats.

Identifica les diferències del seu propi cos i els dels altres.

Participa de les activitats psicomotrius relacionades amb el control del seu cos.

MANIFESTAR EMOCIONS, NECESSITATS I INTERESSOS DE LA VIDA QUOTIDIANA.

Expressa les necessitats personals bàsiques.

INTERACTUAR AMB ELS SEUS IGUALS I AMB ELS ADULTS.

Es relaciona de forma respectuosa amb els seus companys.

Estableix vincles d'afecte amb l'adult.

Participa activament en situacions escolars que favorisquen la convivència: respecta torn de paraula, demana les coses per favor, respecta les normes de classe...

MOSTRAR COMPORTAMENTS D'ACORD AL SEU PROPI BENESTAR I INICIAR-SE EN EL CONSUM RESPONSABLE.

Identifica i evita situacions de perill.

Adquireix hàbits de cura i ordre dels objectes de l'entorn.

Mostra autonomia a l'hora d'anar al bany i a les rutines de neteja personal.

PRENDRE INICIATIVA, PLANIFICAR I SEQÜENCIAR LA PROPIA ACCIÓ, PER AFRONTAR REPTES I RESOLDRE PROBLEMES SENZILLS.

Afronta de manera positiva dificultats quotidianes.

Demana ajuda quan ho necessita.

ÀREA: DESCOBRIMENT I EXPLORACIÓ DE L'ENTORN.

IDENTIFICAR ALGUNES CARACTERÍSTIQUES BÀSIQUES DELS OBJECTES I ÈSSERS VIUS DE L'ENTORN.

Coneix i s'orienta pels diferents espais de l'aula i algunes dependències del centre.

Observa i explora manipulativament objectes de l'entorn.

Utilitza els quantificadors bàsics: gran-xicotet, molt-poc.

Identifica les característiques bàsiques dels objectes i els éssers vius del seu entorn.

REALITZA INVESTIGACIONS SENZILLES A L'ENTORN UTILITZANT DESTRESES LÒGIC-MATEMÀTIQUES, CIENTÍFIQUES I TECNOLÒGIQUES ELEMENTALS.

Mostra interès i respecte per les activitats relacionades amb la natura.

Participa en la resolució de reptes senzills.
Adquireix conceptes matemàtics: compteig, associació grafia-número, quantitats, figures geomètriques, seriacions....

IDENTIFICAR I COL.LABORAR EN ACCIONS SOSTENIBLES I DE CURA DEL MEDI AMBIENT.

Identifica els fenòmens atmosfèrics.
S'inicia en el concepte de sostenibilitat i reciclatge.

ÀREA: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ DE LA REALITAT.

EXPLORAR I UTILITZAR MATERIALS, TÈCNIQUES, INSTRUMENTS I CÒDIGS DELS DIFERENTS LLENGUATGES I AJUSTAR-NE L'ÚS A LES CARACTERÍSTIQUES DE LES SITUACIONS QUOTIDIANES DE COMUNICACIÓ.

Estableix vincles afectius amb els altres.
Participa en situacions comunicatives: converses, cançons i dites.
Iniciació als diferents llenguatges.
Utilitza eines digitals per comunicar-se.

COMPRENDRE MISSATGES I REPRESENTACIONS SENZILLES DE LA VIDA QUOTIDIANA PARTINT DE LA SEUA PRÒPIA EXPERIÈNCIA.

Expressa missatges adequats a les seues necessitats.
Adopta una actitud respectuosa davant situacions comunicatives.

EXPRESSAR SENTIMENTS, IDEES I PENSAMENTS PROPIS UTILITZANT ELS DIVEROSOS LLENGUATGES DE MANERA PERSONAL I CREATIVA.

Utilitza el llenguatge oral per compartir emocions i vivències.

INTERACTUA EN SITUACIONS QUOTIDIANES UTILITZANT LES DOS LLENGÜES OFICIALS.

Identifica les dues llengües oficials.

MOSTRA INTERÉS PER PARTICIPAR EN SITUACIONS COMUNICATIVES ORALS AMB L'ANGLÉS.

Participa en interaccions comunicatives orals bàsiques en anglès.

PARTICIPA I VALORA DE LES DIFERENTS MANIFESTACIONS CULTURALS PRESENTS EN L'ESCOLA I EN EL ENTORN PRÒXIM.

Participa en activitats relacionades amb diferents manifestacions artístiques i culturals..

ASPECTES PERSONALS I EVOLUTIUS

MESURES I SUPORT D'ATENCIÓ EDUCATIVA

Etapa Primària

Peral'avaluaciódelgradu'acomplimentdelescompetències,s'had'elaborardeformatrimestraluninformed'avaluació.

Peralaconcreciócurricular,elsequipsdeciclehand'elaborarunmodelpropid'informed'avaluacióde naturalaqualitativaambelsapartatsquehadecontindre,peracadanivelleducatiu.

Cadatutorotutora,ambajudadelpersonalqueintervingaenelprocésd'ensenyamentiaprenentatge,del'alumne,éselresponsa bled'elaborarl'informed'avaluaciópersonalitzatiúnic pera

cadaalumnealumnaambunenfocamentcompetencial.Enaquestinformes'handereflectirelsresultatsobtingutsenelprocésd 'aprenentatgedel'alumne,elsaspectespersonalsievolutiusqueesconsidereoportú,esmentarlesmesuresisuportsd'atencióedu cativaques'hagenadoptatoprevist,ilaconveniènciadelaseuacontinuitat.

Aquestinformes'haderecordardestacantelsseusprogressos,esforços,dificultatssuperadesitalents,aixícomexplicitantelsas pectesquecaldriacontinuar treballant.

Lesinformacionsques'oferisquenhand'estar sempre sustentades en els registres i les observacions prèviament obtinguts i sobr eles quals s'hareflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions d'equip.

Elsinformesd'avaluacióshand'incloure en el l'expedient del'alumnat.

Peralaredacciódelinformesd'avaluaciósh'utilitzaràunllenguatgeinclusiu, respectuós i lliure d'estereotips de gènere.

A continuació a mode d'exemple, presentem un model d'informe

INFORME D'AVALUACIÓ

2n. Cicle

RESULTATS OBTINGUTS EN EL PROCÉS D'APRENENTATGE I COMPETÈNCIES.

***Aspectes que caldria continuar treballant.**

CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

Utilitza dispositius i recursos digitals.

Desenvolupa projectes cooperatius i realitza investigacions senzilles amb ajuda del professorat.

Planteja i respon preguntes científiques senzilles utilitzant tècniques i instruments propis del pensament científic.

Adopta hàbits saludables a part del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

Identifica, analitza i proposa solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn.

Situa cronològicament i espacialment els esdeveniments dels grans períodes

històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps.

Identifica i descriu l'organització i estructura política i territorial municipal de la Comunitat

Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades.

Reconeix elements del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana

i d'Espanya, i promou el seu reconeixement i protecció.

VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA

Reconeix i valora la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món.

Compren, interpreta i valora textos orals a través de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies.

Compren, interpreta i valora textos escrits a través de la lectura de textos i l'aplicació d'estratègies.

Produïx missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació.

Produïx textos escrits adequats i coherents amb un vocabulari apropiat.

Interactua de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió i expressió.

Media entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge en situacions comunicatives dels seus àmbits.

Lliga de manera autònoma i compartix les experiències de lectura.

Lliga i produïx textos adaptats al seu nivell.

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Reconeix i valora la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món.

Compren, interpreta i valora textos orals a través de l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies.

Compren, interpreta i valora textos escrits a través de la lectura de textos i l'aplicació d'estratègies.

Produïx missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació.

Produïx textos escrits adequats i coherents amb un vocabulari apropiat.

Interactua de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió i expressió. Media entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i simplificació del llenguatge en situacions comunicatives dels seus àmbits. Lliga de manera autònoma i compartix les experiències de lectura. Lliga produït textos adaptats al seu nivell.

MATEMÀTIQUES

Resol problemes relacionats amb situacions reals utilitzant estratègies. Observa i comprova les propietats i relacions matemàtiques. Utilitza conceptes i procediments matemàtics per interpretar situacions i problemes cotidians. Resol problemes aplicant algorismes senzills i organitzant la seua estructura. Utilitza el simbolisme matemàtic, fent transformacions i conversions (números, geometria i gràfiques), en tots els àmbits. Comprengui i produïx missatges orals i escrits utilitzant un llenguatge matemàtic senzill. Identifica problemes socials i culturals utilitzant el coneixement matemàtic. Gestiona les emocions i actituds davant les dificultats sorgides en els processos matemàtics.

LLINGÜA ESTRANGERA

Reconeix, identifica i usa la diversitat lingüística i cultural a partir de la llengua estrangera. Interpreta textos orals breus mitjançant l'escolta activa i l'aplicació d'estratègies per a la comprensió oral. Interpreta textos escrits, breus i senzills, mitjançant estratègies que desenvolupen la comprensió escrita. Produïx textos orals breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu. Produïx textos escrits breus i senzills de l'àmbit personal, social i educatiu. Interacciona de manera oral i escrita per a respondre a necessitats comunicatives al·l' àmbit personal, social i educatiu. Media entre interlocutors per a processar i transmetre informació bàsica i senzill en situacions comunicatives.

EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL

Explora les propostes artístiques del seu entorn cultural mitjançant diferents canals i contextos. Reconeix i valora les característiques de les obres contemporànies. Empra adequadament la terminologia pròpia de l'àrea d'artística. Experimenta amb elements, tècniques i materials, expressant idees, sentiments i emocions mitjançant l'elaboració de produccions artístiques. Utilitza de manera guiada i responsable els recursos digitals. Participa en les fases d'una creació col·laborativa.

MÚSICA I DANSA

Reconeix diversos instruments i famílies instrumentals a través de l'audició activa i vivencial. Relaciona la representació gràfica del so, llegint i interpretant partitures breus amb instruments de percussió. Relaciona la representació gràfica del so, llegint i interpretant partitures breus amb la flauta. Interpreta propostes musicals a través de la veu buscant varietat expressiva. Interpreta propostes musicals a través del cos amb varietat expressiva. Crea propostes musicals i escèniques breus de forma guiada a partir d'un o diversos llenguatges. Utilitza recursos digitals i audiovisuals aplicats a l'escolta i l'interpretació musical.

EDUCACIÓ FÍSICA

Coneix i ficia en pràctica els principals hàbits saludables relacionats en l'activitat física i l'higiene, prenent consciència de la importància per a la seua salut. Reconeix i diferencia parts del cos que intervenen en l'activitat física, mostrant un control corporal adequat en diferents situacions de joc. Controla diferents habilitats motrius específiques (combinació de salts, gir, llançaments, desplaçaments...), amb un desenvolupament de la condició física adequada a l'edat.

Utilitza els recursos expressius del cos en muntatges senzills, transmetint missatges, sentiments i emocions.
Coneix entorns naturals propers al centre, desenvolupant actituds de respecte i conservació.
És conscient dels riscos associats al ús de les noves tecnologies, en relació a la seua salut.

RELIGIÓ

Descobrix la seua identitat personal, a través de relats bíblics amb autonomia.
Descobrix la dimensió socioemocional tenint en compte alguns principis generals de l'ètica cristiana, per a la millora de la convivència.
Identifica situacions que perjudiquen o milloren la bona convivència amb les claus personals i socials de la proposta cristiana per al desenrotllament de valors orientats al bé comú.
Sap observar l'art cristià per a valorar la pròpia identitat cultural i promoure el diàleg intercultural.
Desenvolupa la pròpia interioritat espiritual, reconeixent-la en les pròpies emocions, coneixent l'experiència de personatges rellevants de la tradició judeocristiana.
Compren els continguts bàsics del cristianisme, valorant la seua contribució a la societat.

ASPECTES PERSONALS I EVOLUTIVUS

MESURES I SUPORT D'ATENCIÓ EDUCATIVA

24. Els instruments de recollida i de registre de la informació.

Per avaluar competencialment el professorat del centre podrà utilitzar diversos instruments d'avaluació. Aquests ens permetran analitzar la informació i prendre decisions d'acord amb la informació recollida.

A continuació s'exposa un recull d'instruments d'avaluació que el professorat podrà utilitzar per avaluar competencialment i que detallarà en la seua programació d'aula.

L'observació a l'aula.

L'observació és la tècnica més bàsica per recollir informació. S'obtenen dades observant el comportament de l'alumnat. L'observació es pot realitzar en situacions diverses, en molts moments de la jornada, en diferents espais...

Per fer una bona observació:

- Cal concretar quina finalitat perseguim en l'observació.
- Cal delimitar quins paràmetres observarem.
- Cal pensar de quina manera recollim les dades.
- Cal estipular com traslladem aquestes dades perquè siguin útils.

Per fer les observacions es poden crear graelles d'observació, són llistes de control dels aspectes que es volen observar. Es tracta de descomposar un criteri d'avaluació en actuacions o comportaments observables. Al costat de cada ítem o descriptor, el docent pot fer anotacions com ara si s'ha assolit o no, en quin grau i de quina manera o en quina data es va fer l'observació. Es poden observar tant competències bàsiques com capacitats, i es poden reconvertir fàcilment en instruments d'autoavaluació o coavaluació.

Les preguntes obertes.

Les preguntes obertes plantegen una pregunta o un repte a l'alumnat. Estos, per donar resposta a la pregunta, han de pensar, reflexionar, ordenar idees, recuperar vivències i experiències.

Les preguntes obertes són útils per identificar els coneixements previs. L'alumnat ha de donar resposta a la pregunta a partir dels coneixements, vivències i experiències que tenen i imaginar la resposta.

També són útils les preguntes obertes per comprovar els aprenentatges que ha adquirit després d'un procés d'aprenentatge. L'alumne/a dona resposta a la pregunta a partir dels coneixements adquirits en la investigació. En la resposta es pot veure com l'alumne/a connecta els aprenentatges, com argumenta i crea explicacions, com organitza les idees... Alhora també podem detectar si hi ha errors, si hi ha dubtes, si hi ha alguna confusió...

Els organitzadors gràfics.

Els organitzadors gràfics són representacions visuals que permeten recollir, de manera concisa i visual, les idees clau i els aprenentatges treballats. Aquests organitzadors gràfics permeten a l'alumnat reflexionar sobre el procés d'aprenentatge dut a terme a l'aula i organitzar els coneixements, vivències i aprenentatges adquirits durant el procés d'aprenentatge. Este agrupa, connecta, relaciona, seqüència... els aprenentatges, sent capaç de plasmar idees, processos, connexions i dades agrupats al voltant de paraules clau o idees centrals.

La carpeta d'aprenentatge.

La carpeta d'aprenentatge és un instrument d'avaluació que possibilita que l'alumne/a prengui consciència de què ha après i com ho ha après. Es tracta de recollir evidències raonades del procés d'aprenentatge que va seguint.

L'alumne/a pot afegir a la carpeta d'aprenentatge qualsevol producció que hagi realitzat individualment o en grup, acompanyada d'una reflexió personal que l'ajudi a autoregular-se.

El portafoli

El portafoli és un instrument d'avaluació que afavoreix que l'alumnat reflexioni constantment sobre el seu procés d'ensenyament i aprenentatge.

Es tracta d'una selecció d'evidències que recull i aporta l'alumne/a per demostrar *què està aprenent i com està aprenent*. Les evidències poden incloure mostres d'escrits, fotos, vídeos, treballs de recerca, observacions, reflexions... Les evidències s'han d'acompanyar d'una justificació i una reflexió de l'alumne/a, en què es posa de manifest la relació entre l'evidència i l'aprenentatge.

Aquestes reflexions ajuden a l'alumne/a a prendre consciència de què i com va aprenent, al mateix temps que li permeten regular el seu procés d'aprenentatge. Alhora, aquestes reflexions permet al docent fer un seguiment del procés d'aprenentatge que està fent l'alumne/a.

El diari d'aula.

El diari d'aula és un document en el qual l'alumne/a deixa constància dels aprenentatges, vivències, experiències, coneixements, opinions, reflexions... de tot allò que va aprenent.

Es tracta d'anar documentant el projecte donant importància a les reflexions (la metacognició) del procés d'aprenentatge. Aquest instrument d'avaluació permet a l'alumne/a prendre consciència i autoregular del seu aprenentatge.

Els diaris d'aula poden tenir un guió establert per a la reflexió diària (o setmanal).

La llibreta d'aula o de classe.

La llibreta d'aula és una variant del diari d'aula en la qual l'infant escriu el que considera important del que va succeir a l'aula, el que va fent, el que va aprenent, el que pensa, el que es pregunta, en el que es compromet...

És una feina constant de reflexió que ajuda als infants a estructurar els aprenentatges, vivències i experiències del dia a dia.

La llibreta de natura o quadern de camp.

La llibreta de natura o el quadern de camp serveix per documentar i fer un seguiment exhaustiu dels esdeveniments, vivències i experiències que duen a terme els xiquets/es en interacció amb la natura. Estos recullen les observacions dutes a terme, les vivències viscudes, les descobertes fetes.

A part de documentar el projecte, també cal que facin constar les reflexions entorn dels aprenentatges que estan adquirint, les noves preguntes d'investigació que se'ls generen i les conclusions a les quals arriben en la investigació. Per documentar es pot fer constar els registre d'observació, les fotografies captant els canvis i les descobertes, els dibuixos elaborats al natural, els registre dels experiments duts a terme...

Les bases d'orientació i les rúbriques.

Les bases d'orientació serveixen per orientar a l'alumnat quan fan una tasca. Per elaborar la base d'orientació podem formular la pregunta: "Què hem de fer per dur a terme aquesta tasca?".

Les rúbriques són una taula de doble entrada que possibilita a l'alumnat planificar com fer una tasca, concretar els criteris d'avaluació que són consensuats entre tots/es i autoregular el seu treball/aprenentatge.

Cal tenir en compte, que tant les bases d'orientació com les rúbriques les hem de construir conjuntament amb els alumnes. Per fer-les començarem primer elaborant la base d'orientació i després farem la rúbrica.

Com podem elaborar una rúbrica?

En dissenyar una rúbrica, en la primera columna cal concretar els criteris d'avaluació de realització. Aquests criteris fan referència als aspectes en els quals cal pensar per dur a terme una tasca. Responen a la pregunta "Què he de fer?" Aquests criteris normalment coincideixen amb els que s'han recollit en la base d'orientació.

Després cal concretar els criteris d'avaluació de qualitat, es tracta de fer una gradació de la qualitat amb què es pot dur a terme cada criteri (Novell, Aprenent, Avançat, Expert). Responen a la pregunta "Com pug saber si ho faig bé?".

L'autoavaluació.

Si volem que l'alumnat aprengua a aprendre cal que ells aprenguin a ser autònoms aprenent, que siguin capaços de decidir què han de fer per millorar. Si sempre els ajudem i els diem on s'equivoquen, els fem ser dependents de l'adult. L'autonomia és un aspecte important en l'aprenentatge, els propis xiquets/es han d'anar adquirint coneixements i estratègies que els permetan aprendre durant tota la vida.

El repte que volem aconseguir, és que siguin capaços de corregir-se, que vegin on s'han equivocat, entenguin perquè s'han equivocat, identifiquin els dubtes que se'ls generen i siguin capaços de prendre decisions que els permetin seguir aprenent.

L'autoavaluació permet a l'alumne/a detectar les seves potencialitats, identificar on presenta més dificultats, reconèixer les pròpies limitacions i ser conscient dels aspectes en què té més facilitat.

La coavaluació.

La coavaluació consisteix en una avaluació en la qual els protagonistes són els alumnes, els alumnes s'avaluen entre ells. Per fer aquesta coavaluació s'han de negociar prèviament amb el grup classe, els criteris d'avaluació.

La coavaluació potenciar que els alumnes aprenguin uns dels altres.

Des de la mirada de l'avaluació formadora cal que impliquem als alumnes en la seva autoregulació possibilitant processos d'autoavaluació i de coavaluació.

Les preguntes d'aplicació.

Es tracta de formular una pregunta als xiquets/tes que per respondre-la els calgui aplicar els aprenentatges que han anat adquirint.

El que ens interessa és plantejar un repte que els permeti aplicar els aprenentatges adquirits en una nova situació d'aprenentatge.

Els murals, maquetes, collages, infografies, ...

Els alumnes poden representar els aprenentatges adquirits en el procés d'aprenentatge amb recursos molt variats.

Poden crear murals, maquetes, collages, infografies, ... Per elaborar aquestes creacions, els alumnes han de fer l'esforç d'ordenar, sintetitzar, connectar els continguts apresos i donar forma als aprenentatges que han anat adquirint.

Partint de les creacions dels xiquets/es i de les exposicions orals dels alumnes per compartir els aprenentatges, podem detectar els continguts que han après, com han connectat les idees, com han sintetitzat la informació, com argumenten les seves explicacions, quin vocabulari utilitzen...

El contracte d'avaluació.

El contracte d'avaluació és una eina que potencia que l'alumnat s'implique en el seu aprenentatge. La finalitat del contracte és que l'alumne/a reconegui *què creu que fa bé* i identifiqui *què creu que ha de millorar*.

Un cop identificats els aspectes a millorar, es negocien uns objectius i criteris d'avaluació pactats entre docent i alumne/a i es prenen uns compromisos. Aquesta reflexió s'escriu en el contracte i el signen les dues parts. S'acorda un temps de durada del contracte que permeti que l'alumne/a faci millores en l'aspecte que es vol treballar.

Cal que fem conjuntament, alumne/a i docent, un seguiment periòdic del contracte, per possibilitar que el xiquet/a pugui regular el seu procés d'aprenentatge.

Els diagrames.

Són representacions gràfiques que esquematitzen la informació relacionada amb un determinat procés i/o coneixement, visualitzant les relacions entre diferents accions, variables, idees...

Estimulen la reflexió sobre les relacions que s'estableixen entre el que es pensa i el que es fa, i possibiliten avaluar i regular la qualitat d'aquestes relacions.

25. Elements transversals.

En el conjunt del currículum de l'Educació Infantil i Primària es recullen aspectes en relació amb la salut, la igualtat d'oportunitats d'ambdós sexes, la pau, el medi ambient, etc. Tals aspectes no estan inclosos de forma aïllada en un objectiu o contingut concret, al contrari, es troben presents al llarg dels diferents àmbits d'experiències. L'abordatge d'aquest per part de l'educador s'ha de realitzar de forma global tenint en compte els contextos i les experiències que es presenten en els xiquets.

En general els temes transversals seran desenrotllats dins de les corresponents programacions didàctiques de cada mestre/a, en qualsevol projecte de treball i al llarg de la jornada escolar. Puntualment es tractaran amb més profunditat en determinades activitats que es plantegen al llarg del curs i de forma conjunta, consensuada en claustre i programades per la Comissió de Festes i Commemoracions.

A continuació i a mode d'exemple, s'exposen alguns dels temes transversals que es solen treballar:

TEMES TRANSVERSALS

Educació per a la Pau i la Convivència

El diàleg com a mitjà de superar els conflictes sorgits tant dins de l'aula, com en la resta de l'entorn fora d'ella.

La tolerància i el respecte als demés.

La proposta i resolució de situacions conflictives.

Coneixement de les associacions que promouen la pau

Ús de recursos i avantatges amb fins pacífics.

Acceptació de les opinions dels demés

La participació en tasques comuns mostrant Actituds de solidaritat i col·laboració.

Acceptació de la diversitat de les persones en els àmbits socials en els quals està immers l'alumne.

Educació per a la Salut

Cura i higiene personal

Hàbits preventius

Alimentació sana, descans, activitats a l'aire lliure

Drogodependències: Anàlisi crític i influències en la salut

La cura del medi ambient

Educació per a la igualtat dels sexes

Valoració del treball domèstic, sense assignació estereotipada de feines a un sexe determinat.

No discriminació en els rols de jocs de simulació o dramatització

Tractament equilibrat de professions i treballs

Augment de la incorporació de la dona en les activitats laborals

Educació sexual

Coneixement de la pròpia identitat personal

Aspectes semàntics i psicològics de la sexualitat